

Книга посвящается

Основателям и жителям слободы Староверовка Константиноградского уезда
Полтавской губернии

Всем представителям рода Сабельниковых и лично нашему папе
Ивану Сергеевичу Сабельникову

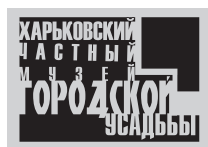
Елена Ивановна Саруль (урожденная Сабельникова)

Всем представителям рода Гранкиных, и лично моим предкам
Михаилу Федосеевичу и Федосею Леонтьевичу Гранкиным

Вячеслав Гранкин

Андрей Парамонов

Историко-статистическое
описание
с. Старовровка
Константиноградского уезда
Полтавской губернии

ОТКУДА
РОДОМ

Харьков — 2011

Автор благодарит:

Государственный архив Харьковской области
Центральный Государственный исторический архив Украины в г. Киеве
Государственный архив Полтавской области
Харьковскую Государственную научную библиотеку им. В.Г. Короленко
Ново-Водолажскую районную газету «Вісті Водолажчини»
Ново-Водолажскую районную библиотеку
Ирину Иванцову
Светлану Мирошниченко
Александра Подопригору
Владимира Васильевича Колоду
Михаила Яковлевича Кононенко
Евгения Закривидорогу
Ирину Андрееву

Содержание

Древности сл. Староверовка	6
История сл. Староверовка 1730-1917 гг.	15
История с. Староверовка 1918-1941 гг.	49
История с. Староверовка 1941-1943 гг.	95
История с. Староверовка 1944-1993 гг.	107

Приложение I	375
Список прихожан Иоано-Богословской церкви Общины верующих единой Соборной Апостольской церкви под управлением Канонического Патриарха Вселенской Соборной Апостольской церкви	

Приложение II	424
Список прихожан Николаевской церкви Общины верующих единой Соборной Апостольской церкви под управлением Канонического Патриарха Вселенской Соборной Апостольской церкви, 1924 г.	

Приложение III	438
Список действующих и бездействующих промышленных заведений по Староверовскому сельсовету	

Приложение VI	446
Список хозяйств отобранных механически для обследования весной 1924 г. Губерния Полтавская, округ Красноградский, район Староверовский	

Приложение V	456
Список репрессированных уроженцев с. Староверовка в 1930-1943 гг.	

Приложение VI	468
Список уроженцев с. Староверовка, погибших в годы Великой Отечественной войны	

Село Староверовка Украинской оборонительной линии

Эта книга часть моей личной судьбы, ведь мое родное село Алексеевка располагается на той же самой Украинской оборонительной линии, что и Староверовка. Мои предки в XVIII ст. также были однодворцами и ландмилиционерами, казаками Екатеринославского казачьего войска. Помню, как в детстве я ходил по Алексеевской крепости вместе с дедушкой – Дмитрием Борисовичем Новиковым. Мы спускались в редуты, видели засыпанный бывший пороховой погреб, еще встречались остатки деревянных строений (основания). Потом в крепость зачастили шефы колхоза «Дружба» – армейские подразделения, которые помогали в уборке урожая, и многочисленная техника выровняла внутреннюю территорию основательно. Конечно о существовании других крепостей я узнал уже в школьные годы, бывал в Михайловской, Ефремовской, Белевской крепостях. Уже когда занимался историей Алексеевки в архивах, узнал о существовании и других крепостей. В те же 1990-е годы узнал, что после ликвидации Харьковского округа, Староверовка некоторое время входила в состав Алексеевского района Харьковской области (1930-е годы), так их объединили по национальному признаку, чтобы избавить от украинизации. Всё мечтал издать книгу об Алексеевке, но ряд обстоятельств, а главное собственных убеждений, из которых главное, чтобы люди сами хотели видеть эту книгу, мешает мне осуществить эту мечту. Поэтому книга о Староверовке радостное и долгожданное событие не только для уроженцев этого села, но и для меня. Ведь история наших сел близка.

В с. Староверовку я первый раз попал в 1995 г., будучи корреспондентом региональной телекомпании «Горизонт». Это было время, когда еще сохранялись привычные устои советской жизни, люди были еще хоть немного счастливы. Сельский совет поразил своей величественностью, все-таки это здание бывшего райкома партии. Проехали по селу, что-то сняли, что-то купили покушать, веселые продавщицы, неплохой выбор хозтоваров, это все что я запомнил в тот день. В последующие годы я бывал там часто. Первое свидание с историей Староверовки произошло у меня в 2007 г., тогда я по просьбе коллеги из Москвы – Михаила Юрьевича Катин-Ярцева, искал информацию о судьбе ветеринарного врача Староверовского района Сергея Петровича Шубы, арестованного в 1937 г. Мы проехали с водителем через все Староверовки, сфотографировали памятники, старые здания, дороги, привлекательные типажи, особенно на самодельных тракторах, повозках и т.д. Конечно, никто С.П. Шубу не помнил, в принципе даже история его ареста осталась вне памяти старожилов. С трудом указали место где находилась ветлечебница, да и то наверное в 1950-е годы. Среди всего прочего в этот день наслушался местного говора, что-то конечно записал, вроде: «Нюрку волоки сюда», «Всю дорогу жили в Староверовке»... Старожилка села – Анна Алексеевна Волобуева (1910 г.р.) помнила о том, как в 1930-е сторели в сарае овцы, что их потом варили на еду в колхозных столовых. Кто вспоминал об аресте троих человек, среди них директора школы, кто другие исторические сюжеты. В итоге в деле С.П. Шубы мне помогли только архивные документы.

Потом я приезжал в Староверовку в 2009 г. по просьбе Игоря Поддубного, для съемки памятников погибшим воинам-освободителям. В этот же день я сфотографировал деревянную Иоанно-Богословскую церковь, где познакомился с настоятелем архимандритом Антонием (Алексей Васильевич Сухоруков, 8.04.1941-2.06.2011). Мы присели с ним в беседке у церкви и усталый священнослужитель рассказывал мне о своих болезнях, что его мало сейчас интересует земное, т.к. он готовится в другой мир. При этом он все беспокоился о том, как медленно идут ремонтные работы, что в помощниках у него все больше пожилые женщины. Благословил меня на работу над книгой о Староверовке. Больше всего я запомнил его голос, голос уверенного и знающего человека. Прошло два года и его не стало, удивительно, но все время пока я работал над книгой, он не выходил у меня из головы.

Ну и конечно я не могу не вспомнить людей, которые собственно и стали fundаторами в издании этой книги, прежде всего Вячеслава Гранкина, который терпел мои затянувшиеся исследования по его

Заброшенный дом, когда-то типичный для Староверовки. Фото автора.

роду. Именно Вячеслав длительное время поддерживает наш музей, финансируя новые проекты по истории Староверовки. По окончании изыскания генеалогического древа рода Гранкиных, он предложил мне написать книгу о Староверовке. Вторым человеком, поддержавшим этот проект, стала семья Саруль, проживающая в Москве. Елена Ивановна Саруль, урожденная Сабельникова и её супруг Евгений внесли значительный вклад в издание книги, что по сегодняшним временам величайший подвиг.

Издание книги о Староверовке было сопряжено с рядом огромнейших трудностей, предсказать которые заранее не было возможностей. Прежде всего, это плохая сохранность документов в Государственном архиве Полтавской области, где по сути должна бы храниться вся информация за XIX – нач. XX ст. И где в итоге оказалось всего лишь несколько дел, прежде всего метрические книги за 1861-1862 гг. Не многочисленны материалы по Староверовке и в Центральном Государственном историческом архиве в г. Киеве, главным образом это документы, касающиеся Украинской оборонительной линии и ландмилицкого корпуса. В Российском Государственном архиве древних актов (г. Москва) были использованы лишь несколько дел, т.к. первоначальное изыскание не затрагивало проработку фондов этого архива. Вовсе не использованы документы Российского военно-исторического архива (г. Москва), хотя именно там хранится архив Украинского ландмилицкого корпуса, вывезенный из Харькова в 1819 г.

Значительно больше материалов хранится в Государственном архиве Харьковской области. Связано это с тем, что более половины Константиноградского уезда в 1925 году вошло в состав Харьковского округа, а с 1930 г. в состав Харьковской области. Именно поэтому архивы советского времени оказались на хранении в Харькове, начиная с 1920 г. Частично сюда же попали и дореволюционные архивы, метрические книги с 1858 г. некоторые фонды сформированы на основе документов учреждений Константиноградского уезда Полтавской губернии. В течение 2009-2011 гг. мной были проработаны фонды Староверовского райисполкома, Староверовского райкома партии, Красноградской уездной милиции, Красноградского военкома, Староверовского сельского совета, Харьковского окрисполкома, Харьковского губисполкома и др. Здесь следовало бы сказать, что вне всякого сомнения я не обработал

Деревянный амбар. Фото автора.

всех материалов, остановившись только на самых ярких и полноценных, которые отражали дух времени. Воспользовавшись газетными материалами, не стал я просматривать протоколы советских учреждений после 1952 года. Т.к. эта часть истории мне откровенно не очень нравится, в тоже время газетные материалы более красочны и меньше отталкивают от реалий того времени.

Советский период существенно отражен на страницах районных газет «За высокий урожай», «Ленинец», которые находятся на хранении в Харьковской Государственной научной библиотеке им. В.Г. Короленко, редакции Ново-Водолажской районной газеты «Вісті Водолажчини», Ново-Водолажской районной библиотеке. Большим везением было получить фотографические материалы у корреспондента газеты «Ленинец» Михаила Яковлевича Кононенко. Для меня стало большим откровением, что текстовые материалы: интервью, репортажи, обзоры, статьи, были подготовлены на высоком профессиональном уровне. И если отбросить идеологию, совдеповские штампы, то в них содержатся реальные исторические сюжеты, богатые на статистику и др. информацию. Кроме того, уровень фотографий, которые публиковались тогда в этих газетах, очень высок. Постановочные кадры преобладают, но разве это плохо? Качество, информативность, художественная красота, все это присутствует. Кроме того, эти фотографии богатейший материал для историков, авторов краеведческой литературы, и это при том, что они хранятся не в архивах и библиотеках, а на чердаках. И я сто тысяч раз благодарен М.Я. Кононенко, что он не выбросил свои негативы, как планировал, сберег ценнейшие фотоматериалы для потомков.

Довольно незначительную часть материалов было почерпнуто из книг. Но поскольку Константиноградский уезд в этой части, где располагалась Староверовка, не относился к территории Полтавского полка, да еще и с русским населением, большинство исследователей истории Полтавщины, не обратили свой взор на Староверовку. Лишь Гильденштедт, дважды побывавший в Староверовке в 1774 году, оставил некоторое описание местности и обычаев населения.

Если же говорить о самой книге, то хотелось бы сразу остановиться на её структуре, чтобы избавить себя в дальнейшем от расспросов по этому поводу. Название книги говорит само за себя, историко-статистическое описание обязывает обработать практически весь массив имеющихся сведений, что собственно и осуществлено. Где-то привлекались специалисты, в частности по археологии – Владимир Колода, по Второй Мировой войне – Александр Подопрigора. В других случаях мне помогали исследователи, историки и сотрудники музея. Собранный материал был разнороден, именно это и послужило отправной точкой в том, что значительная часть материала опубликована в виде исторической хронологии, в ряде случаев к фактам добавлялся комментарий.

Ещё одной причиной выбранного пути стал тот факт, что по истории этого селения не было ещё опубликовано ни одной значительной работы, мой материал не включает в себя семейные архивы, легенды, воспоминания жителей Староверовки. Поэтому я предполагаю, что данная работа промежуточное изыскание, которое должно быть значительно улучшено в последующие годы. Хорошо бы мной лично! Кроме того, разбивка на затасканные уже более чем 20 лет тематические разделы в других исследованиях: история села – история храма – сельское хозяйство – торговля – образование – медицина – население – быт – ремесла, просто приелись. Хотелось нечто другое.

Газетные публикации остались на языке оригинала, их можно было бы перевести на русский язык, но мне кажется, что в будущем их следовало бы учитывать в подготовке истории колхозов Староверовки, а также биографиях личностей, уроженцев села. Никто их в дальнейшем публиковать в целостном виде наверняка не будет, да и газетные вырезки большинство людей, о своих предках не хранит, так что в первом издании они вполне уместны как самостоятельный источник.

Отдельно приводятся полные списки прихожан той, или иной церкви, списки владельцев ветряных мельниц и других промышленных предприятий, списки репрессированных уроженцев Староверовки, и списки погибших в годы ВОВ уроженцев Староверовки.

История Староверовки конечно начинается со строительства Украинской оборонительной линии. Орловская крепость отстоит от селения на значительном расстоянии и первое время ландмилиционеры, казаки посполитые и слободских полков проживали в землянках рядом со строящейся крепостью. Так было практически во всех крепостях на линии. Только после выхода указа Елизаветы Петровны в 1745 году, когда ландмилиционерам было позволено перевозить свои семьи к месту их службы, возникали довольно значительные населенные пункты в некотором расстоянии от крепостей. Здесь же оставались и выходящие в отставку ландмилиционеры. Для этого устройства была выделена полоса шириной в 20 верст, 5 верст к югу от линии и 15 к северу. В случае со Староверовкой было одно небольшое отличие, ландмилиционеры поселились в той местности, где после указа Императрицы Анны Иоановны 1734 г. основали скит однодворцы-раскольники (староверы) бежавшие в Польшу и в 1733 году, высланные оттуда обратно в Российскую империю. Анна Иоановна простив бежавших русских крестьян, повелела однако их поселить на южных рубежах государства, чтобы им оттуда не сподручно было бежать вновь, а также привлечь их к охране пограничных земель. Первоначально планировалось расселить их на землях Острогжского слободского казачьего полка, но узнав, что их изрядное количество, да к тому же могут возникнуть конфликты с местными помещиками (казацкой старшиной), да и рядовыми казаками, то в 1735 г. вышел указ, по которому их

Аптека с. Староверовка. Фото автора.

расселили по Украинской оборонительной линии, причем с большой долей вероятности принудительно. Так именно поселение староверов в будущем дало название селу Староверовка у Орловской крепости.

В связи с этим возникает вопрос, можно ли считать датой основания Староверовки постройку Орловской крепости, а при ней поселения с временными жилищами казаков и ландмилиционеров? Думаю, что однозначно нет. Очевидно, именно этот факт имеют в виду исследователи, которые считают датой основания 1733 год.

Вопрос второй, если считать датой основания крепости Орловской 1733 г., то откуда же взялось название Староверовка, и могло ли возникнуть само поселение староверов в 1733 году? Только-только вышел указ о прощении крестьян-староверов бежавших в Польшу. В 1734 г. выходит указ о поселении их на южных границах, но ещё на территории Острогжского полка. И только в октябре 1735 г. выходит указ о расселении их по Украинской линии. Следовательно, староверы не могли заселиться вблизи Орловской крепости в 1733 г. и тем более не могли дать имя поселению.

Кроме того, поселение вряд ли было возможно и по другой причине. Если взглянуть на само строительство линии, на формирование полков, то мы увидим, что оно шло очень медленно. Сам план утверждался в Сенате только в феврале 1732 года¹. К 1735 г. на линии едва начали расквартировываться 9 полков, и до 1742 года только эти полки и были поселены².

Когда же основан староверовский скит, который дал название поселению? Если считать, что указ вышел в 1735 году в октябре, то ранее 1736 года об этом и говорить нечего. К сожалению документального подтверждения этой даты пока нет. Хотя в некоторых источниках упоминается дата основания Староверовки – 1737 год. Что тоже вполне вероятно, учитывая, что в Российской империи такие дела быстро не делались.

¹ РГАДА Ф. 248. Кн. 1905, л. 35.

² Журавский Д.П. Статистическое обозрение расходов на военные потребности. – С-Пб., 1859 г. С. 35.

Больница с. Староверовка. Фото автора.

Один из существенных вопросов: откуда родом были ландмилиционеры Орловского полка, которые заселили Староверовку? Если говорить об основании Орловского полка, то конечно, в первое время большинство его ландмилиционеров были из Орловской округи, после прихода полка на линию, его состав мог в корне измениться. Во-первых, ландмилиционеры несли службу по несколько месяцев, после чего менялись, т.к. у большинства были семьи. А с некоторого времени и вовсе ландмилиционеры должны были быть исключительно семейными, т.к. они были более обеспеченными и несли службу более качественно. А перемены ландмилиционеров могли происходить не только по территориальному принципу. Во-вторых, после боевых действий в 1736 г. в полках была значительная убыль, которая восполнялась уже не по территориальному принципу, а брали в полк рекрутов из любой местности, чтобы скорее наполнить штаты. А поскольку известно, что глобальное заселение линии семьями ландмилиционеров несших службу на линии началось только после выхода указа 1745 г., а реальное только с 1747 года. А также то, что за это время убыль в Орловском полку пополнялась как минимум 7 раз, то говорить о целостном территориальном отличительном признаке не приходится. Особенно сильно перемешались полки по наиболее массовому набору 1737 г. Думаю, что поселенцы эти были как минимум из 3-4 местностей Орловской и Курской губерний. И первоначально они могли селиться на значительном удалении друг от друга, но принадлежность к одному полку, наличие единственной церкви в первое время объединяло их, и в конце концов дало общее название поселению. Если бы они были более обеспеченными, то каждая группа строила свой храм, а соответственно жили бы обособленно, и вместо Первой, Второй, Третьей Староверовки, мы бы видели разные по наименованию селения.

Одна из версий, которую поддерживают нынешние поколения староверовцев, это приход их предков из Старого Оскола. Вполне вероятно, что какая-то часть ландмилиционеров могла быть оттуда, но вот была ли она доминирующей, это могло бы доказать только глобальное исследование в РГВИА.

Не менее важным для нынешних жителей села является вопрос: кто же это такие ландмилиционеры-однодворцы?

Иоанно-Богословская церковь. Фото автора.

Первые ландмилицкие полки начали формироваться в 1713 г. Процесс был приостановлен, и вернулись к нему только в 1722 г. тогда были сформированы 6 ландмилицких полков, к 1729 г. число полков выросло до 10. Создавалась ландмилиция в пограничных районах, основной ее целью была охрана границы. Преимущественно эти полки состояли из представителей служилого населения Московского царства, где преобладали однодворцы. Положив их перед этим в подушный оклад, тем самым приравняв к государственным крестьянам, Правительство хотело сохранить особый статус этого сословия.

Однодворцы – род служилых людей, большинство из которых в прошлом дворяне, т.е. люди, получившие от царя земельный надел и в случае военных действий, они должны были сами, или с определенным количеством вооруженных людей выступить на сборный пункт для воинской службы. Как правило однодворцы представляют собой четыре различных по происхождению группы служилого населения:

I – служилые люди по отчеству (бояре, дворяне, дети боярские)

II – служилые люди по прибору (стрельцы, пушкари, городовые казаки)

III – инородцы (черкасы, татары, казаки)

IV – поверстанные в дети боярские, т.е. определенные на воинскую службу. Дети боярские, нечто вроде офицеров, командиров мелких отрядов, которым доверялись воинские поручения, а в мирное время отряжались в качестве приставов, земских старост. Было распространено в Московском царстве в XIV-XVII ст.

Само понятие ОДНОДВОРЕЦ возникло в начале XVIII ст. – владельцы одного двора, в тоже время они еще помещики (т.е. землевладельцы), и имеющие право на владение крепостными крестьянами. Вместе с тем они сами пахут свою землю. После указа 1801 г. при наличии документов, могли вернуть себе дворянское звание. Правда еще до этого императрица Екатерина II, землю однодворцев перевела в собственность казны, тем самым закончив реформы Петра I, в отношении бывших служилых людей

и бедного дворянства, лишив их не только особой сословной группы, но и земель, которые принадлежали им как помещикам, превратив их в заурядных государственных крестьян.

Считалось также, что ландмилицкие полки более дешевый вид вооруженных сил, нежели регулярные войска. По расчетам 1731 г. штат ландмилицкого полка обходился в 11 790 руб., что в 3,6 раза меньше драгунского регулярного полка, и в 1,7 раза меньше драгунского гарнизонного³. Считалось также, что жалование ландмилиции будет также обеспечено земельными наделами, которые планировалось выдать вдоль строящейся линии. К тому, по мнению Правительства, это послужило бы освоению и заселению новых территорий. Опять же снабжение ландмилицких полков производилось от местностей с которых они призывались в набор, от того же однодворческого сословия.

В первые годы формирования 20 полков для Украинской линии возникли некоторые проблемы. Прежде всего, финансовые, хотя на ландмилицкие полки требовалось 101 тыс. руб., что в 4 раза меньше, чем на регулярные, все-таки её нужно было откуда-то взять. Тогда было принято решение о положении в подушный оклад однодворцев в размере 7 гривен, и 4-х гривневый сбор с них и государственных крестьян. Однако вскоре выяснилось, что надежды на дешевый вид вооруженных сил не оправдались. Когда Украинский корпус был окончательно сформирован, размеры на его финансирование выросли сначала в два раза, а потом и в три, и достигли 290 822 руб.

В первые годы ландмилицкие полки были далеко не регулярными, хотя формально их относили к таковым. Так в зимнее время ландмилиция находилась дома, и только летом собиралась на лагерные сборы. Использовать их предполагалось только по необходимости. Но в 1731 г. все ландмилицкие полки начали сближать с регулярными войсками. По предложению Вейсбаха они стали все конные, проводилась централизованная закупка лошадей, они объединялись под общим командованием.

Расквартированные на Украинской линии ландмилиционеры первое время не представляли грозной силы для неприятеля. Виной всему недостаток вооружения, его разнородность, плохая выучка, медлительность в принятии решений командирами. Именно поэтому татарские нападения в 1730-е годы были довольно частыми и значительными, они почти беспрепятственно переходили линию туда и обратно, уводя пленных и скот. В последующие годы к татарским нападениям добавились нападения запорожских казаков.

Небольшие поселения, возникшие рядом с крепостями, полуземляночного типа часто страдали от этих набегов. В подтверждение этому могу привести и такой факт. Мое родное село Алексеевка находится в стороне от Алексеевской крепости, приблизительно в километре, вдоль линии, в долине реки Берека. А вот дачный участок моей мамы в метрах 800 от крепости, но на север от неё, видимо именно здесь располагались жилые строения семей ландмилиционеров, строителей линии и т.д. Так вот на этом участке в 12 соток мама обнаружила большое количество металлических изделий: предметов одежды, быта, подковки на обувь, строений, остатки ремней, среди прочего женские пуговицы, серебряные крестики и т.д. Монеты 1730-х годов, в большом количестве, причем крайняя дата этих монет 1735 год. Ну и конечно мушкетные и пистолетные пули. Часть этих пули приплюснутые, как будто попавшие в защитные доспехи (кирасу, например). По всему видно, что здесь был бой, очевидно в 1736 г. – поселение сгорело, и только с годами эти артефакты поднялись на поверхность⁴.

В правление императрицы Елизаветы Петровны боеготовность ландмилицких полков серьезно улучшилась. Они получили необходимую выучку, одинаковое обмундирование и вооружение, грамотных офицеров среднего звена. В состав крепостей ввели гренадерскую роту, или полуроту, что существенно повышало обороноспособность крепости. Немаловажную роль сыграло переселение на Украинскую

Основные медные деньги ходившие среди ландмилиции в 1730-е годы – деньга и полушка

³ РГАДА Ф. 248. Кн. 392, л. 324 об.-327.

⁴ Есть в моей коллекции и пушечное чугунное ядро, найденное в поле с южной стороны линии.

линию семей ландмилиционеров. Прежде всего, они не ждали с нетерпением своего срока вернуться в дом. Зная, что рядом с крепостью в селении проживают их семьи, они сражались более ожесточенно. Выходившие в отставку ландмилиционеры, оставались проживать в селениях при линии, что также увеличивало количество боеспособного населения в приграничных областях.

В исторической и краеведческой литературе, особенно украинской, существует только одно мнение, что Украинская линия совершенно бесполезное сооружение, что в ходе её строительства было большое количество умерших и разорившихся посполитых и слободских казаков. Что на ее сооружение, на формирование ландмилицких полков были затрачены значительные средства. И она не смогла остановить поток татарских нападений. Что ж, где-то авторы этих изысканий правы. Вместе с тем, следует считаться и с другим мнением, которое все чаще и чаще начинает звучать в современной российской исторической литературе.

Еще Манштейн называл ландмилицкие полки «превосходнейшим войском в России», ведь именно из набранных в 1720-е годы ландмилиционеров был создан Лейб-гвардии Измайловский полк, основанный императрицей Анной Иоановной⁵. Украинская линия позволила быстрее заселять Дикое поле. Сыграла свою роль в Российско-Турецкой войне 1736-1739 гг. Появление на территории Слободской Украины и Гетьманщины великороссийских однодворцев позволило двум народам: русским и украинцам перенять положительные стороны быта, ремесел, земледелия. Важно только сегодня, чтобы все жители бывшей Украинской линии помнили о своем происхождении, учитывали это в воспитании своих детей, сохраняли в своем сердце дух русского человека!

Староверовский умелец. Фото автора.

⁵ Манштейн Х.Г. Записки Манштейна о России 1727-1744. – С-Пб., 1875 г. С. 67.

Древности сл. Староверовка¹

Нововодолажский район – один из интереснейших с точки зрения археологии регионов Харьковщины, который расположен на водоразделе речных систем Днестра и Дона на северо-западных границах гигантского массива Евразийских степей в юго-восточном лесостепном приграничье. Он не раз привлекал внимание учёных. Неоднократными археологическими разведками здесь открыто немало интересных археологических объектов различных эпох: от бронзового века до раннего средневековья (II тысячелетие н.э. – I тысячелетие н.э.). Его яркие археологические памятники стали, по сути, полигоном для обучения молодых археологов методике проведения археологических разведок, за счёт которых пополнялись археологические коллекции многих научных организаций г. Харькова и частных лиц. Среди профессиональных исследователей, принявших наиболее значительное участие в обследовании района, следует отметить Б.А. Шрамко (1960-е – начало 1970-х гг.), А.Г. Дьяченко (1970-е гг.), Колода В.В. (1980-е – начало 2000-х гг.). Однако, до 2010 г. стационарных археологических раскопок здесь не проводилось.

Село Староверовка расположено в верховьях р. Берестовая, которая является правым притоком р. Орель (один из наибольших левых притоков Днестра в степной зоне его протекания). Находясь на водоразделе, непосредственная округа села изобилует курганами. На середину 70-х годов прошлого века их насчитывалось 27.² Несмотря на неоднократные попытки обнаружить какие-либо древние поселения на территории села или вблизи его. Все они оканчивались неудачей. Близ некоторых из сёл также известны курганы. Немалое число курганных насыпей известно и вблизи сёл, с которыми соседствует Староверовка. Близ с. Караван, что к северу, их насчитывается восемь; один курган известен рядом с селом Мелиховка (восточнее Староверовки); ряд курганных насыпей выявлено в южном направлении: пять – в окрестностях с. Муравлинка и ещё четырнадцать – у с. Дьячковка.³ Кому принадлежат староверовские и иные курганы покажут будущие раскопки, а пока, опираясь на данные сопредельных со Староверовкой территорий, где были обнаружены поселения, попытаемся воссоздать картину заселения её ближайшей округи в те далёкие от нас времена.

С уверенностью можно говорить, что большинство курганов оставлено здесь кочевниками-скотоводами медно-бронзового века (III – начало I тыс. до н.э.). Они вели подвижный образ жизни, занимаясь сезонными перекочёвками в меридиональном направлении: поднимаясь к северу на водораздел летом, и отходя на юг (в балки и долины малых рек на зиму). Разводили они преимущественно мелкий рогатый скот, наиболее приспособленный для кормёжки на водоразделах и не требующий значительных кормов в зимний период. Их немногочисленные орудия труда были из камня, значительно реже – из меди и бронзы. Они пользовались самодельными лепными горшками для кострового приготовления пищи. По орнаментации и форме керамики, и, главным образом, по конструкции погребальной камеры под курганом, их разделяют на несколько хронологических периодов. Каждому периоду соответствует своя археологическая культура: ямная (27-19 вв. до н.э.), катакомбная (перша половина II тыс. до н.э.) или срубная (16-12 вв. до н.э.) – с помещением тела умерших, соответственно, в обычных ямах, катакомбах или в невысоких срубках. Косвенным доказательством этому могут служить раскопки аналогичных курганов в соседних степных районах Харьковщины, а также обломки лепных горшков бронзового века, найденные близ Дьячковки и хранящиеся в фондах Красноградского краеведческого музея.⁴

В раннем железном веке, во времена господства ираноязычных воинственных кочевников-скифов (VI – IV вв. до н.э.) здесь проживала небольшая группа населения, которая оставила после себя открытое

¹ Раздел подготовлен В.В. Колодой

² Шрамко Б.А., Михеев В.К., Грубник-Буйнов Л.П. Справочник по археологии Украины. Харьковская область. – Киев, 1977. – С. 118.

³ Шрамко Б.А., Михеев В.К., Грубник-Буйнов Л.П. Справочник по археологии Украины. – С. 116 – 117.

⁴ Шрамко Б.А., Михеев В.К., Грубник-Буйнов Л.П. Справочник по археологии Украины. – С. 116.

селище на дюнах р. Берестовая в 100 м к востоку от бывшего колхозного двора с. Мелиховка.⁵ Судя по незначительным собранным материалам, можно сделать вывод, что это были обедневшая, а потому и перешедшая к оседлому способу существования небольшая группа бывших кочевников-скотоводов. Вынужденное «оседание» они намеревались использовать для увеличения своих стад и возвращению к кочевому способу ведения скотоводческого хозяйства. Эти племена уже использовали в хозяйстве и военном деле железо, что позволяло им добиваться больших успехов во всех сферах человеческой деятельности. Расширился ассортимент орудий труда и вооружения, и улучшилось их качество.

К раннему периоду формирования племён восточных славян относится селище черняховской культуры (IV – начало V вв. н.э.), обнаруженное близ с. Караван,⁶ а также найденный в 1965 г. В окрестностях того же села динарий римского императора Траяна (98 – 117 г. н.э.).⁷ Данная археологическая культура представляет собою материальные остатки так называемой «Державы Германариха», образовавшейся в результате «первых» готских войн на обширных территориях юга Восточной Европы. В этом многоэтничном государстве, в состав которого входили и ранние славяне, доминирующую военно-политическую роль играли восточногерманские племена. Благодаря им на нашей территории появились римские монеты, гончарные сосуды, созданная в традициях восточных римских провинций, посуда из стекла (Рис. 4), оружие и предметы личного обихода из Центральной Европы (Рис. 5).

Кроме того, у с. Караван найдено и селище салтовской археологической культуры конца VIII – середины VIII – X вв. н.э.⁸ Эти древности являются отражением высокой материальной и развитой духовной культуры Хазарского каганата, северо-западные границы которой проходили по Северскому Донцу (Рис. 6, 7). Салтовское поселение вблизи Староверовки свидетельствует о том, что жители лесостепных северных территорий каганата (аланы, болгары, угры, славяне) начинают осваивать и пространства к западу от надёжно охраняемой территории государства. Основу хозяйства этих племён составляло развитое пашенное земледелие и многоотраслевое животноводство,⁹ дополненное высокоразвитым профессиональным ремеслом.¹⁰ Всё это позволяло Хазарскому каганату доминировать (сбирать дань) со многих народов Восточной Европы (в том числе и славян), на равных соперничая с Византийской империей и Арабским халифатом. Кроме того, следует отметить позитивное влияние салтовских технологических традиций на многие сферы материального производства и строительства у восточных славян.

Древности села Староверовка и его округа ещё ждут своего исследователя, но уже сейчас можно и нужно проводить поиски новых археологических памятников на местности, накапливать сведения о них и древние артефакты в школьном музее и подавать эту информацию археологам-профессионалам. Это позволит староверовцам обогатить историческую память о прошлом своей «малой Родины», а учёным – вписать новые строки в историю нашего края.

⁵ Дьяченко А.Г. Отчёт об археологических разведках и раскопках за 1970 г. – Научный архив Института Археологии НАН Украины.

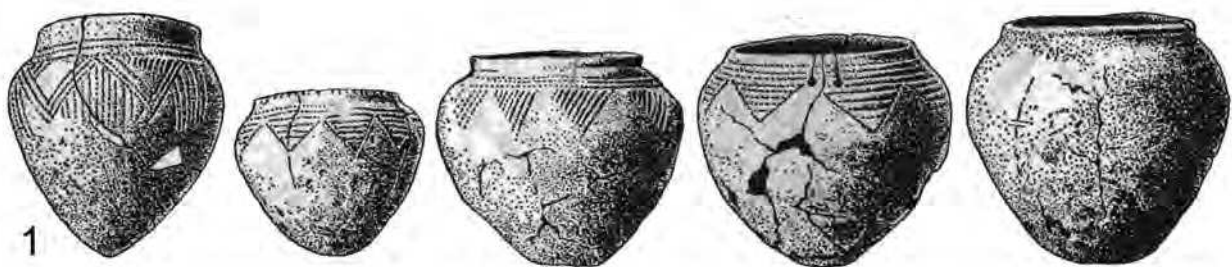
⁶ Шрамко Б.А., Михеев В.К., Грубник-Буйнов Л.П. Справочник по археологии Украины. – С. 116.

⁷ Бейдин Г.В., Григорьянц М.Н. Клады и монеты Харьковщины. История в памятниках нумизматики. – Харьков, 2007. – С. 19.

⁸ Шрамко Б.А., Михеев В.К., Грубник-Буйнов Л.П. Справочник по археологии Украины. – С. 116.

⁹ Колода В.В., Горбаненко С.А. Сельское хозяйство носителей салтовской культуры в лесостепной зоне. – Киев, 2010.

¹⁰ Михеев В.К. Подонье в составе Хазарского каганата. – Харьков, 1985. – С. 80 – 96.

1

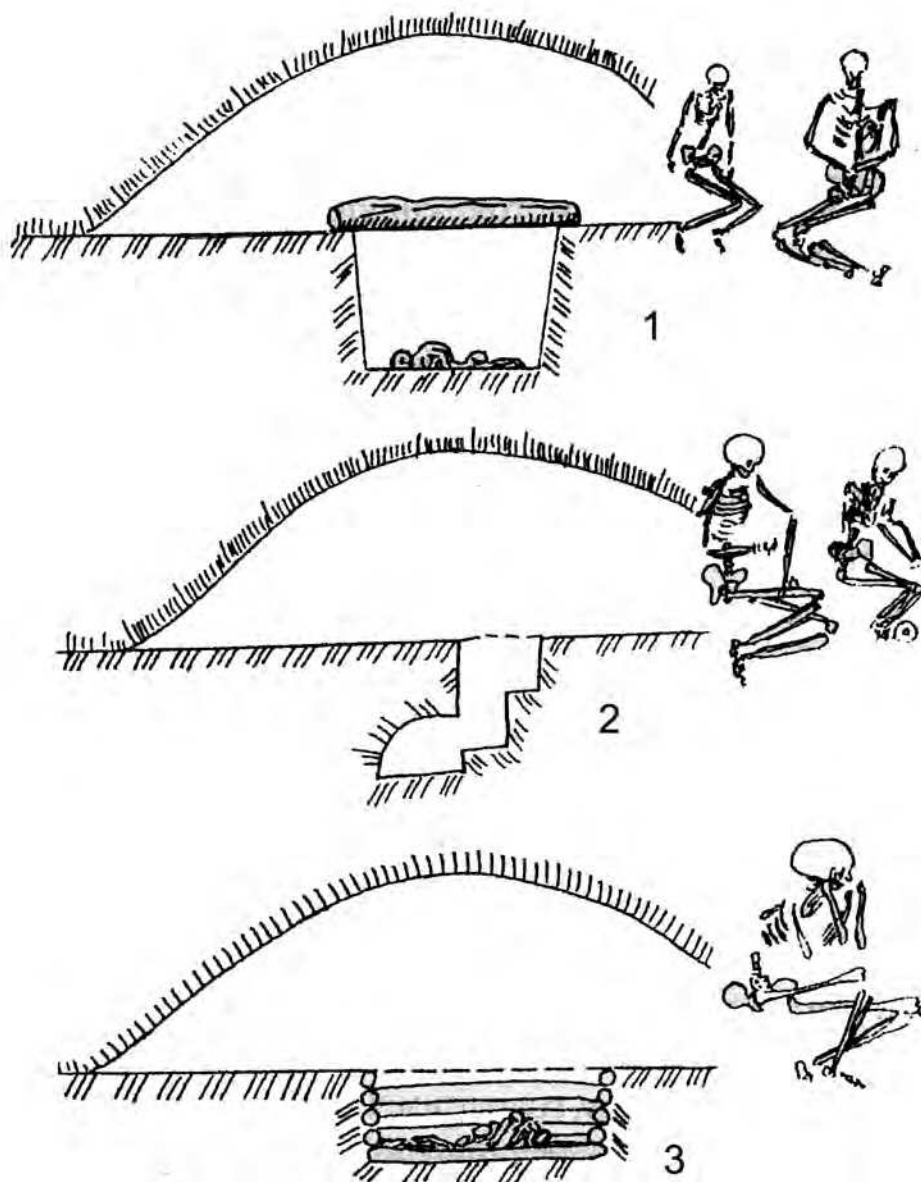

2

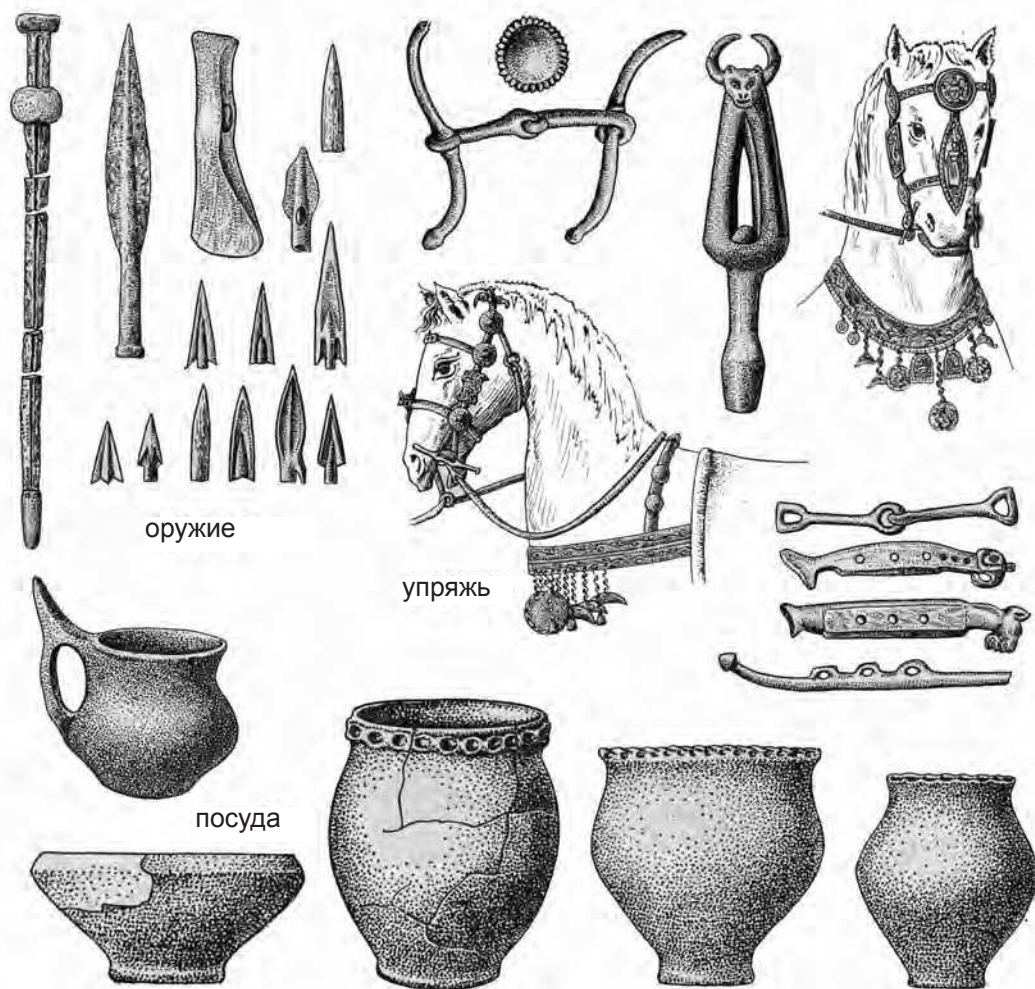

3

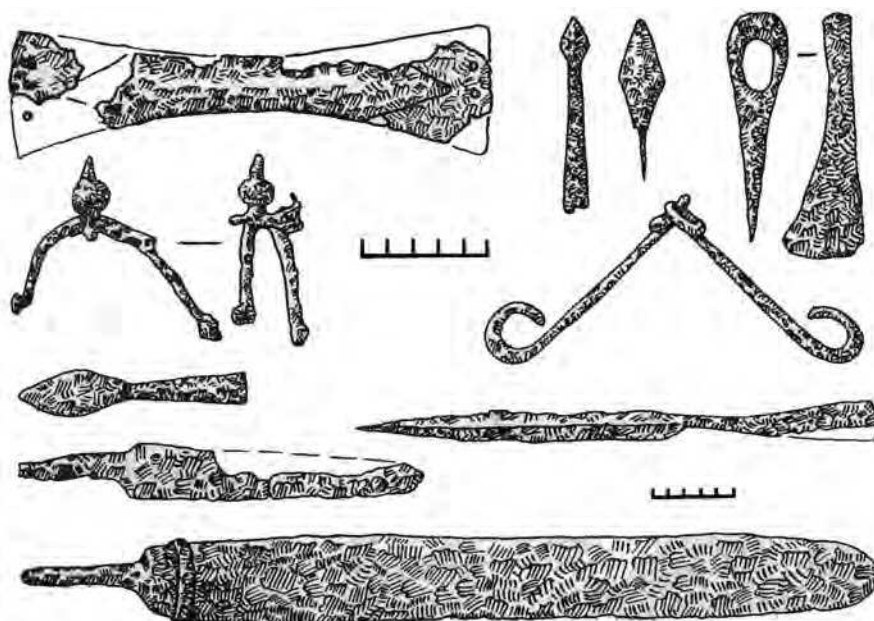
Находки медно-бронзового века на Харьковщине
1- ямная, 2- катакомбная, 3- срубная (культуры)

Обряд погребения населения медно-бронзового века
на юге Восточной Европы: 1- ямная культура,
2- катакомбная культура, 3- срубная культура

Артефакты скифского периода раннего железного века
на территории Левобережной Украины

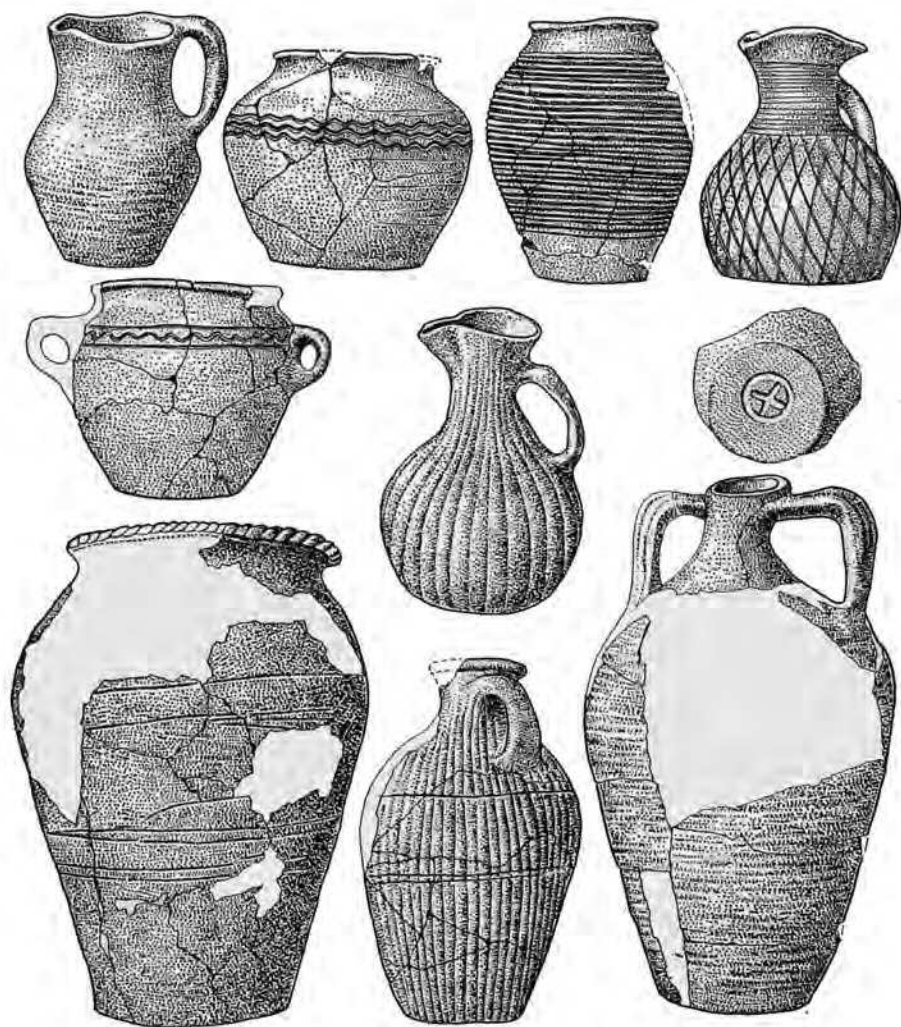

снаряжение воина

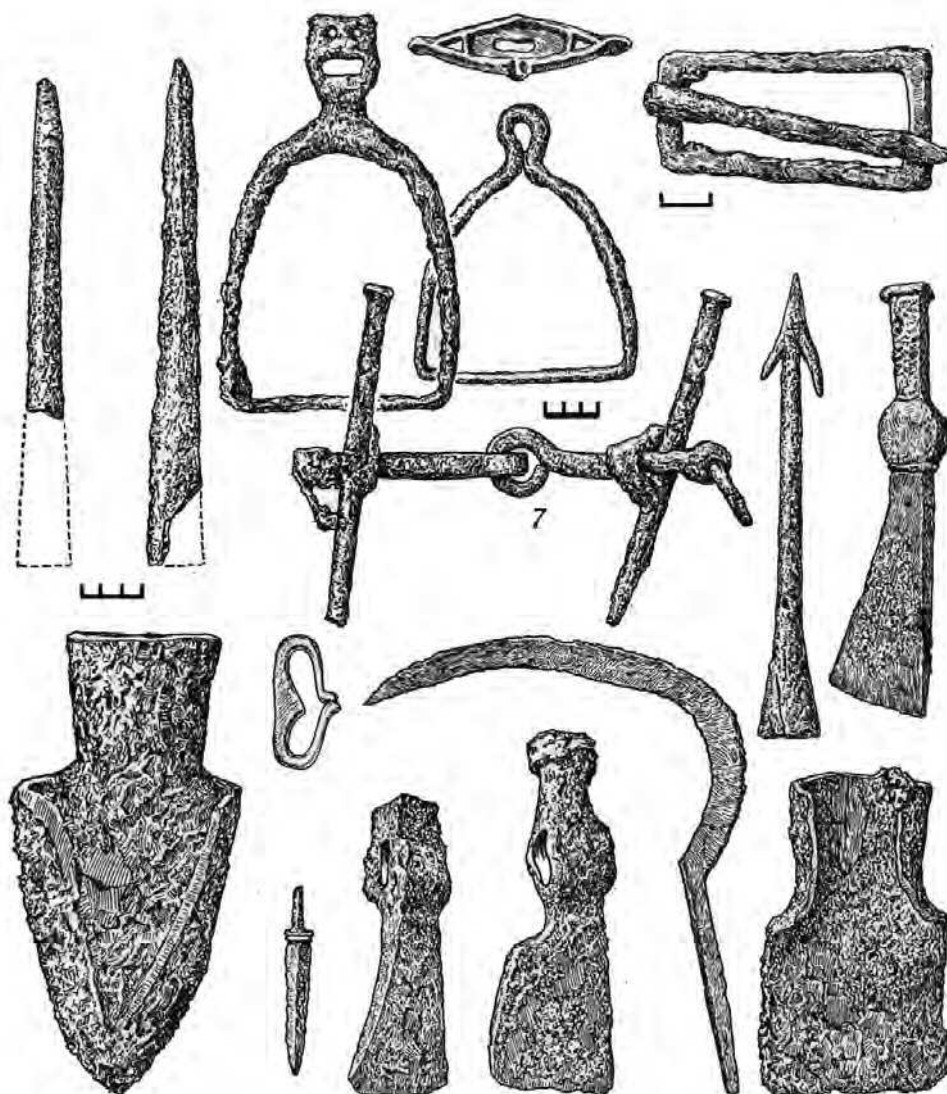
украшения, детали одежды и предметы личного обихода

Древности черняховской культуры

Керамическая посуда населения Хазарии на территории Харьковщины

Железные изделия салтовского населения

История сл. Староверовка 1730-1917 гг.

1723 год

- Оборонительным укреплениям Украинской линии (в народе турецкий вал), начало положил Пётр Великий. Усилиями русских однодворцев из Курской губернии, линия была построена от Днепра до нынешнего г. Краснограда.

Пётр Великий

1730 год

- Императрица Анна Иоановна решила продолжить строительство Украинской оборонительной линии до г. Изюма (планировалось также продлить линию от р. Северский Донец до р. Лугань, с поселением на ней 11 ландмилицких полков, однако эта часть линии была построена уже в царствование Елизаветы Петровны силами Славяносербских полков).

Императрица Анна Иоановна

- Украинская оборонительная линия проходила по границам Харьковского слободского казачьего и Полтавского казачьего полков, от Днепра при впадении в него р. Орели до р. Северский Донец вдоль р. Орели, Берестовой и Береки. Протяженность линии составляла 268,5 вёрст = 285 км. Предназначалась для защиты южных границ Российской империи (в частности Слободской Украины и Малороссии) от крымско-татарских набегов и от Османской империи. Ответственными за постройку линии были генерал-майор Дебрины и сенатор генерал-лейтенант Тараканов. Основные работы проделаны с 1731 по 1733 г., до 1742-43 гг. производилась её доработка. Строительством занимались казаки и селяне малороссийских и слободских полков, а так же однодворцы Белгородской и Воронежской провинций.

Всего было построено 17 крепостей, 49 редутов, земляной вал, сухой ров, частокол, блокаузы, форпосты. Крепости: Борисоглебская, Царичанская, Ливенская, Василевская (Паячковская), Ряжская (Нехворощанская), Фёдоровская (Дриецкая), Козловская (Крутояцкая), Белевская (Десятая), Иоанна, Орловская (восьмая), Парасковей, Ефремовская (Тройчатая, Троицкая), Алексеевская (Берецкая), Михайловская (Кисель), Слободская (Лозовая), Тамбовская (Бузовая), Петровская (Донецкая). Первоначально планировалось построить следующие крепости: Белевскую у устья р. Берестовой, Ивановскую (Берестовенька), Орловскую, Прасковейскую и Тройчатую (иначе Ефремовскую), а далее

Карта Украинской оборонительной линии

планировалось довести ее до Змиевского Николаевского монастыря. Однако генерал-майор Тараканов предложил внести изменения, и провести линию вдоль р. Береки до р. Северский Донец у г. Изюма. Так были построены Алексеевская, Михайловская, Слободская, Тамбовская, Петровская крепости. Кроме этого было решено сделать и вторую линию обороны в наиболее уязвимом месте, на нем были построены крепости: Березкая, Верхне-Бишшинская, Шебелинская.

Каждая крепость имела земельную площадь 1-1,5 га, на территории были построены: казармы, пороховой погреб, оружейный склад, продовольственный магазин, колодезь. Высота крепостного вала составляла от 3 до 10 м, глубина рва составляла 2-4 м. Артиллерийское вооружение Украинской линии составляло 180 пушек, 30 мортир и гаубиц. Расстояние между крепостями было от 20 до 30 км.

Первые сведения о Белевской и Ивановской крепостях относятся к 1731 году, это были одни из первых крепостей построенных в 1731-36 годах. Первое время гарнизон крепостей состоял из одного пехотного полка ландмилиционеров (все они выходцы из Курской губернии, из однодворческого сословия). Всего же в первый годы существования Староукраинской линии было 9 пехотных ландмилицких полков (Старооскольский, Орловский, Белевской, Рясской, Севский, Тамбовский, Брянский, Курский, Елецкий), а также был один драгунский Борисоглебский полк. Постройкой линии, набором ландмилиционеров, штаб и обер-офицеров руководили генерал-майоры Тараканов и Дебрины. Интересно, что первое время из среды однодворцев набирали всех желающих, однако с 1736 г. в связи с переименованием ландмилицких пехотных полков в драгунские стали набирать только семейных, обеспеченных однодворцев, а несемейных определяли в пешие полки.

Украинская ландмилиция, с 1713 по 1736 гг.

Позднее на линии были заселены 20 полков ландмилиции, набранных из однодворцев Белгородской, Севской и Орловской провинций Киевской губернии. Полки конные: Рылский, Путивльский, Курский, Севский, Белгородский, Брянский, Старооскольский, Валуйский, Новооскольский, Ливенский, Елецкий, Воронежский, Орловский, Козловский, Тамбовский, Ефремовский. Полки пешие: Рязский, Борисоглебский, Слободской, Белевский.

На 1743 год были заселены 9 полков: Тамбовский, Слободской, Ефремовский, Орловский, Белевский, Козловский, Рязский, Ливенский, Борисоглебский. В 1736 г. Украинская линия была опорным пунктом Российской армии в Российско-Турецкой войне 1735-1739 гг. С 1745 г. после продвижения границ Российской империи далеко на Юг, начала активно заселяться однодворцами, собственно выходившими в отставку ландмилиционерами, или их семьями.

1732 год

- Началось строительство восьмой крепости Украинской оборонительной линии, расположенной на правом берегу р. Берестовой. В 1738 г. переименована по названию Орловского конного полка, размещенного на территории между крепостями Параскевской и Орловской. Земляная, прямоугольная в плане, четырех-бастионная. Площадь крепостного двора более 1 га. С напольной северо-западной стороны расположен въезд в крепость. Юго-западная куртина усилена рavelином, направленным к р. Берестовой. Крепость

была окружена сухим рвом, участки которого сохранились до наших дней. С седьмой на линии Параскевской крепостью и девятой — Ивановской соединялась валом и рвом.

1733 год

- Вблизи строящихся крепостей появляются первые слободы, первоначально землянки и полуземлянки преимущественно для строителей (казаков гетманских и слободских полков).

1735 год

- На слободах при крепостях Украинской оборонительной линии позволено строить рубленные дома.

- **октябрь.** Из доношения начальника ланд-милицких полков на Украине Алексея Тараканова о присылке указа Сената об отправке на прежние места жительства беглых русских крестьян, возвратившихся из Польши, разрешении поселения на Украинской линии однодворцев, отказавшихся от возвращения на прежние места жительства, включении части однодворцев в ландмилицкие полки: «В прошлом 734-м году ордером покойного господина генерала и ковалера графа Фонвейзбаха мне объявлено, по имянному ея императорского величества указу, велено великороссийских людей, которых по опубликованным манифестам высланы ис Полши, поселить на свободных землях под закрытием форпостов, дабы оныя паки в Полшу уйтить не могли, и для поселения оных приказал было он, господин генерал и ковалер, осмотреть пустых мест в Острогжском полку, где по осмотру явились дачи оног Острогжского полку, а между тем, оных великороссийских людей замерзлой ереси расколщиков по ордером сво, господина генерала и ковалера, прислано к нам на Украинскую линию немалое число, которых за позным осенним, а за наступающим зимним временем, а за неимением свободных мест, велено поселить на время при Украинской линии на лантмилицких дачах, которых при Украинской линии на лантмилицких землях во шти местах шесть слобод и поселено, а в оных з духовными их расколщичьими попами, и с монахами, и с монахинями з десять тысяч душ, которых болея уже года без взятыя с них государственных податей и плода и поныне в своей замерзлой ереси туне живут, и оною здесь нарот вредят, а будучи в Полши, наволничались, от которых немалые чинятца воровства и разбой, и здешним обывателям великия обиды, а по сообщенной ко мне из Белогородской губернской канцелярии суказуся императорского величества копии, велено таких высланных и с Полши великороссийских беглецов розсылать на прежние жилища, город от города за караулом. И хотя я к нему, господину генералу и ковалеру, о своеволстве

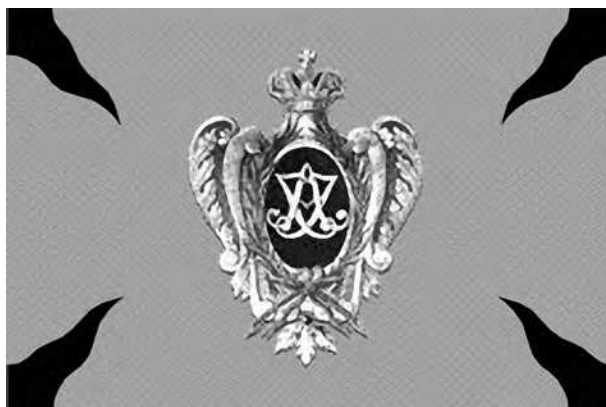

Металлические предметы частей одежды, збруи и жилищ населения Украинской линии

Мушкетные и пистолетные пули ладмилицких полков

тех вышедших, и что их, по указом, розаслать на прежние жилища повелено, и представлял токмо о розсылке резолюции от него исполучил, а ежели оные высланные и с Полши росколщики все купно здесь поселением будут утверждены, а порознь на прежния жилища не будут розосланы, то их замерзлая ересь много на Украине при границах нарот повредит, а от их своевольтв ближним обывателем немалая будет тягость, а помещиком, також и волосным крестьяном, и в посадах, откуда они бежали, в плотеже за них спуста немалая ж будет обида, а и лантмилицам от них в землях имеет быть теснота, а сколко их на Украинскую линию, каких чинов семей было прислано, и ис того по желаниемна прежние жилища отпушено, и по крепостям приезжающим помещиком отдано, и оставших ныне при линии имеетца, при сем подношу ведомость, и для объявленных резонов, не повелено ль будет оных при Украинской линии великороссийских беглецов росколщиков, по силе состоявшегося ея императорского величества указу на прежние жилища розаслать, а имеющихся междо оными однодворцов и тех, которыя якобы не знают, где прежде в России жителство имели, на линии оставить, и годных в лантмилицкие полки в службу, а протчих к ним в подпомощники, и в подушной оклад, равно как и однодворцов, определить, Правительствующего Сената прошу о указе, и ежели повелено будет розослать о приеме их и о розсылке город от города за караулом, чтоб повелено было в Белогородскую губернию послать указ»¹.

Флаг Орловского ландмилицкого полка

1736 год

- **19 марта.** Копия с Указа отправленного к генералу фельдмаршалу Графу фон Миниху: «На всеподданнейшее ваше доношение и приложенной при оном штате с украинских лантмилицких полках во всемилоостивейшую нашу резолюцию объявляем.

1. Всем силившимся при украинской линии лантмилицким двенадцати полкам быть конными, а пехотным и определенным при каждой роте и ррегулярным по десяти человек не быть, а вместо того содержать лошадиных ваканцей при каждой роте по одному капральству, или при каждом полку четвертую долю рядовых, а в каком состоянии оным полкам быть впредь чинами людьми и лошадьми, и какое жалованье производить и коликая сумма на все те полки потребна, и откуда прибавочную сверх прежняго сумму получать, при сем прилагается табель.
2. Тех лантмилицких полков штаб и обер-офицеров жалует и повелеваем в ранг почитать против армейских и гарнизонных За младших на понеже большая часть при той лантмилиции обретающихся офицеров чрез два и три чина в те ранги в которых ныне находятся произведены для того, что они против армейских полков одним чином ниже числились, а ныне хотя младшими однакож в нынешних своих рангах уже действительно утвердятца, того ради только сие смотреть потребно, чтоб в произведении оных сколько надлежит по старшинству поступать, дабы армейским офицерам которые и прежде сего старшинство пред ними имели, от того обиды небыло.
3. Тем афицерам также и чужестранным при той лантмилиции служащим, трахтамент определить против армейских дву третное или от Зейских Гарнизонных полков, и денщиков таким которые меньше ста душ а лифлянтам и естлянтам кто по пяти гаков и меньше за собою имеют, також и чужестранным дать из рекрут, а протчим на денщиков одно жалованье определить, но оной прибавок в жалованье и рационах определяетца где те ланмилицкия полки действительно в поле служить имеют, только на

¹ РГАДА Ф. 248. Кн. 752. Ед. хр. 57. Данный документ можно рассматривать как один из немногих касающихся Староверовки, т.к. свое название она получила от староверовского скита, располагающегося на месте основанного после 1745 г. поселения.

одно нынешнее военное время, а по окончании оных к пристойному их довольству, о том другое определение учинено будет.

4. О скорейшем собирании на содержание того лантмилицкаго корпуса доимочных денег в сенате и в комиссариате накрепчайшими Указами подтверждено, о которых при сем для вашего известия копии прилагаются, а по учиненному о зборе подушных денег недавно новому всемилостивейшему определению можно уповать, что он впредь порядочно произведен и к оной лантмилиции надлежащая сумма исправно отпущена быть может.
5. При оной лантмилиции впредь генералитету быть Генералу лейтенанту одному, Генералам майорам двум, и при них по рангам штату и канцелярским Служителям, а какое тому Генералитету и их штату и канцелярским Служащим жалованье получать, и какое число на канцелярские расходы в год употреблять, о том в приложенной табели имянно изображено, но понеже наивыящая нужда состоит в скорейшем тех лантмилиц со всемиих фамилиями и подмошниками при линии поселены, и для того, чтоб сие прилежным радением и добрым порядком как возможно скорее в действо произвести весьма потребно, оную в комиссию таким людям вручить, которые надлежащее о тех однодворцах и их состоянии також де из шведских регулах надлежащее искусство имеют, того ради ты ис представленных от вас кандидатов к тому определяем Генерала лейтенанта Князя Урусова, которой поблизости в том, что до сего поселения и учреждения надлежит, может адресоваться к нашему Генералу Князю Шаховскому, в том надлежащаго наставления требовать, а делу всему быть под вашею Главною дирекциею, а в генералы майоры при оной лантмилиции определяем Мейдела и Радинга которых ныне в нашу службу принять всемилостивейше Заблагоразсудили, и по имеющему совершенному о шведских Учреждениях Знанию и искусству при сем деле полезные Услуги показать могут, а генералам майорам Тараканову ла Гейну при оной лантмилиции и поселении более команду и диспозицию иметь не повелели, но определить их при полевой армии по их характеру, а когда на пред нужнейшее оное на линии поселение и утверждение К совершенству приведено, то потом о команде и к содержанию доброго порядка всегда другие добрые командиры определены быть могут.
6. Дабы в так нужном порядочном Учреждении тех полков ныне не могла быть остановка, того ради назначенную сумму на содержание онаго корпуса по нынешнему учиненному штату до их предудущаго поселения и до минования нынешних военных конъюктур из одного места отпустить определили как ис приложенной ведомости видно.
7. Остающиеся от убавочных людей и лошадей с уборами так де иза отпуски в дома офицеров и за повышение чинов вычетные и от несостоящих в комплекте, також и штафные и другие остаточные деньги надлежит иметь збережении на употребление других случающихся чрез извычайных нужд.
8. Вместо сложенных наполовину 1735-го году денег на содержание ланд-милиции ассигновать надлежит, для того, что оная сложенная сумма самим лантмилицам впользу пришла, ибо оную с них самих взять надлежало, сверх того когда по вышеписанному вся сумма по сему новому штату отпущена и на изготовление на весь корпус требованной новой аммуниции мимо лант-милицкой суммы другие деньги от нас ассигнованы будут, то вместо той суммы из другого места ассигновать уже непотребно.

Нижние чины ландмилиции, с 1736 по 1742 г.

9. О возвращении Завзятых из лантмилицких в драгунские полки лошадей в лантмилицкую сумму деньгами по табельной цене по которой в драгунския полевые полки покупать велено в военную коллегию Указ послан, которую сумму и действительно из тех полков возвратить надлежит.
10. Вина и протчих напитков ныне на откуп не отдавать, пока ландмилицкия совершенно поселятца, но для их ныне удовольствий позволить им питьем и съестными припасами торговать невозбранно, токмо с продаваемых вин збирать в казну нашу с двадцати ведрной бочки по рублю, а с протчих больших и малых бочек против того по пропорции, и те здоровые деньги на рогаточные и пиканерския кпья и на протчия нужды чего в штате не положено употреблять, токмо штаб и обер афицерам как питьем так и протчим торговать запретить, а когда оные полки действительно наперед поселены будут, то о сем також де и обо всем протчем что до лутчей пользы в економии принадлежит, без отягощения лант-милиции к казенной прибыли надежащее основательное учреждение учинено быть имеет.
11. О раскосовании бахмутского баталиона и нерегулярной компании також де одного киевского Гарнизонного полку, ныне еще и пока ново-проектированная линия не построитца и лантмилиция при линии поселены ну будут, действительно быть не может, но по совершении того и поименовании нынешних нужных конъюктур обо всем том основательное определение учинить возможно.
12. Что до того надлежит, чтоб слободских жителей на оную ж ланд-милицию сверх того, что Збираетца на консистенцию армейским полкам Еще по десяти копеек з души, о том от Генерала князя Шаховского яко о деле до его комиссии касающемся разсуждения и мнения требовать повелели.
13. На ланд-милицию драгунских лошадей впредь покупать каждую по 10 руб. и теми лошадьми пехотные четыре полка которые конными содержать велено, исподволь в будущем 1737-м году укомплектовать по окончании покупки на драгунские полки, и воукомплектовании оных полков лошадьми великое затруднение быть может, понеже в всех двадцати полках по сему новому статусу еще девять сот сорок лошадей меньше быть имеет нежели попешому штату с шестнадцати полков была понеже четвертая часть оных без лошада будет, но понеже в нынешней компании в лошадях не без упатка будет, то

Офицеры ландмилиции, с 1736 по 1742 гг.

на укомплектование оных исподволь другие куплены быть имеют, к чему вышеозначенные от безлошадных остающиеся и протчия на лошадей определенные деньги употреблены быть могут и для того определенные на лошадей деньги [употреблены быть могут и для того определенные на лошадей деньги] и ланд-милицам не раздавать но содержать полкам которых в год быть имеет в двадцати полках по пятнадцати тысяч по триста по осмидесят рублей которыми деньгами во укомплектовании полков лошадьми и исправлятца можно, а каким образом в прием и в покупке тех лошадей до полков поступать и при полках добрым порядком содержать и кормить о том вам обще с протчим генералитетом разсмотреть и сочинить потребные пункты для исполнения в полки отдать, и також де ко всемиловитейшей нашей апробации прислать в кабинет.

14. О содержании при ланд-милицких полках конских заводов когда полки наперед поселены будут, тогда к тем заводам лехкие и довольные способы найдены будут.

15. Определенное по комисскому разсуждению число подъемных лошадей и извожиков, которые с лант-милиции и их подмощиков браны быть имеют, видится великое, понеже и при полевом

Серебряный крестик, бронзовое кольцо и пуговицы населения Украинской линии

драгунском полку только определено подьенных сто двадцать лошадей и сорок извожиков, и дабы в том оной ландмилиции могло быть сколько возможно без отягощения, того ради потребно впредь при оных полках також де Заводить фурманов, и во всем такой порядок иметь как при драгунских полках в походах бывают.

16. До того времени пока ландмилиция при линии не поселится, вовремя до домов их маршев в такие времена когда в полях треб не бывает, давать на корм лошадям на сто верст по 10-ти коп. из определенной на покупку лошадей суммы, и расходным деньгам иметь под присмотром ротных командиров, с записками сей расход быть имеет по то время пока оные полки совсем обселятца, ибо тогда лошади всегда в надлежащем

лучшем смотреении будут, а от таких напрасных маршев освободятца, и оные убытки минуютца.

17. Из ланд-милиц в пешие писать безсемейных и неимущих, а впредь в ландмилицию брать семейных имущих.
18. А что касается до укомплектования ружьем и аммуницією дабы данное на ландмилицию старое и починое ружье и палаши и шпаги отобрать и по линии по крепостям в цейгаузах содержать, а вместо того новым удовлетворять ружьем из артиллерии а шпагами ис комиссариата в нынешнем 736-м году то учинить и со всеми прочими аммуничными вещами по нынешнему новому штату ис той суммы что на сенате имеетца, а впредь оные содержать из определенной на то суммы, и то от нас всемилостивейше опробуется, и потребная на то сумма денег мимо ландмилиции из других мест повелено, и понеже сколько ружья и шпаг при артиллерии никакого ружья в готовности неимеется, и хотя и во оную накрепчайше Указы даны для немедленного делания того ружья, однакож, чтоб оное скоро и в нынешнем году могло быть сполна изготовлено сумневаться надлежит, того ради повелели мы такое число ружья и шпаг из других краев немедленно выписать, и старание иметь, чтоб еще сколько возможно нынешним летом сюда превезено было, а прочих аммуничных вещей подражать и поспешением ис комиссариата изготовить повелели, и как что поспеет ибо хотя в тех полках и разные сроки будут, то оттого помешательства невоспоследует, понеже и в полевых полках разные сроки находятся, а между тем иметь бы в тех ландмилицких полках ныне находящееся разное калиберное ружье разобрать и по полкам таким образом разделить, чтоб в каждом полку одно калиберное было, тож разумеется и о прочих аммуничных вещах в тех полках находящихся, а вышеписанное ружье велели велели делать все б железным прибором для того, что сила в ружье не в таком состоит, чтоб оное было с медным прибором, но чтоб было крепко и чисто и в действии исправно.
19. При ландмилиции в крепостях и по линии копыя рогаточные и пикинерские содержать, рогаточные по пропорции армейских пехотных полков, а пики по числу пеших изготовить оные на зборные деньги с вина как о том выше сего в 10-м пункте изображено.
20. Чтоб в ланд-милицких полках кафтаны иметь былые, камзолы красные российских украинских фабрик, штаны кожные, и оной мундир делать подрядом с пристойным вычетом из жалованья всемилостивейше опробуется.
21. Для лучаго содержания ланд-милицких полков к неимущим и одинаким приписать подмощиков по указу, а для укомплектования оных полков наборы чинить погодно когда сколько потребно заблаго временно с числа душ з генерального расположения а не одних тех кому вакансии комплектовать будет потребно, ибо лехче з генерального числа душ их рекрутовать нежели из тех одних которые с семьями в ланд милицию написаны, и дабы в феврале и в марте все набранные к полкам преведены были, о том потребная определении Учинить, для набору оных посылать от полков офицеров от каждаго по одному, и как им в том поступать давать инструкции.

Драгун, с 1756 до 1761 гг.

22. А что касается до учреждения подмощиков которые с лант-милициями по линии поселены будут в пример лифляндских и шведских регулов, то и сей пункт всемилостивейше опробуется, и весьма полезен быть может, и для произведения оное в действо надлежит как возможно действительным поселением лантмилиции б их фамилиями и подмощиками поспешат, дабы потому оные подмощики выбраны, записаны и надлежаще распорядены быть могли, а между тем учинить тому обстоятельной проект, следуя во всем том сколько здесь пристойно шведских регулов и учреждении по которым ежели и здесь поступлено будет, то без великаго затруднения з добрым порядком и без великаго отягощения оной ландмилиции сей пункт в действо произведен быть может, в чем выше сего означенные и о тех шведских учреждениях искусные офицеры полезную услугу показать могут, а потребные в прибавку для тех подмощиков деньги по действительном их поселении определены будут, а ружье и прочие аммуничные вещи сперва отданы им будут те которые у двадцати полков отберутца, когда они новым ружьем и прочею аммуницією на вышеписанном состоянии снабдены будут.

А прочие в вашем разсуждении изображенные пункты всемилостивейше опробуютца.

Подлинной подписан Ея Императорского
Величества собственною рукою».

- Количество ландмилицких полков возросло до 20. Также решено было все полки перевести в драгунские. Причина объяснялась просто, уже первые стычки на линии с татарами и запорожскими казаками показали невозможность пехотинцев вести активные боевые действия. В 1736, 1738, 1739 гг. драгунские полки показывали явное превосходство против прежнего пешего строя. На усиление драгун в каждую крепость прислали гренадерскую полуроту регулярных войск. В некоторых крепостях, например в Белевской, располагались и целые гренадерские роты.

Содержание для ландмилицкого корпуса собиралось с малороссийского и слобожанского населения. Амуниция и вооружение поставлялось из армейских складов, большей частью разного калибра, размеров, и цветов. Это были по большей частью фузеи, разной длины и калибра, с штыками и без, длинные и короткие, толстые и тонкие палаши и шпаги с медными и железными эфесами. Все ландмилицкое воинство в первые годы было похоже на разноцветный табор цыган. Одной из самых главных проблем ландмилиции, был перевод на постоянное место жительства семей из Курской губернии на оборонительную линию. Особенно часто мы встречаем решение этого вопроса с 1736 г., однако прорыв линии в 1737-1739 гг. не дал развернуть такое переселение, сопротивлялось и местное население, особенно на участке от Днепра до Белевской крепости, где заселение выделенных полковых земель начало происходить с 1737 года. Во время отсутствия походов и боевых действий, определенное количество ландмилиционеров отправлялось навестить свои семьи. Если это происходило в отсутствие трав, то на каждые сто верст на прокорм лошади ландмилиционеру давали по 10 копеек. Отсутствие

семей ландмилиционеров на линии, запрещало им использовать право на питейный откуп и свободное винокурение.

- Было решено заменить разношерстное обмундирование и вооружение. Все палаши, шпаги, пистолеты и мушкеты разных калибров собирались в пакгаузы при крепостях, а им взамен выдавалось все новое. Правда в первое время нового оружия с заводов не могло поступить одновременно во все полки. Из пакгаузов собирали оружие одного калибра, а также подбирали одинаковые палаши и шпаги и снабжали им один из полков. К 1739 г. процесс перевооружения в основном был закончен. Кроме мушкетов, пистолетов и шпаг, ландмилиционеры имели на своем вооружении рогаточные и пикинерные пики, необходимые им в случае пешего боя. Заменена была и сбруя для лошадей, главным недостатком считались старые черкасские седла, которые не способствовали успешному поединку драгуну, их заменили на самые лучшие армейские.

Характерно отметить и тот факт, что в первое время ни в одном ландмилицком полку не было своего знамени. Хотя с 1731 г. вопрос об этом был поднят в государственной Военной Коллегии. Им было отпущено 31 знамя, но с вышитыми уже на них гербами, не соответствующими ландмилицким полкам. К тому же этих знамен не хватило бы на все полки. Только с 1737 г. в ландмилицкий корпус поступают по одному белому знамени и по 9 соответствующих званию гербов на каждый полк. Вместе с знаменами прибыли и духовые инструменты для драгунских полков: литавры, валторны, и гобои.

На один драгунский полк полагалось 8605 руб. 93 коп. жалования (из них 1857 руб. 44 коп. на рядовых и капралов), 30 руб. на полковые расходы и 655 руб. 64 коп. на амуницию. На пехотный полк поступало 9291 руб. 28 коп. жалования, 30 руб. на полковые расходы и 228 руб. 50 коп. на амуницию. Для лошадей в год на один полк поступало по 1 рублю на лошадь (769 руб.). А вообще сумма содержания ландмилицкого корпуса в 1736 г. составила 290822 руб. 27 коп., против прежних лет она выросла с 87637 руб. 87 коп.

Одежда ландмилиционеров состояла из белого кафтана, красного камзола, кожаных штанов. Шляпа у всех полков была черная, обшитая по примеру армейских полков, с белым бантом. Каждому выдавались и две белые рубашки, белый бант и кожаные перчатки. На ногах у ландмилиционеров были тупоносые сапоги с раструбом, железными шпорами, а для пешей службы, караулов и командировок имелись башмаки и штиблеты из сурового сукна, а также серые чулки. Все это производилось на российских фабриках.

- **октябрь.** Крупный татарский отряд проник за Украинскую линию между крепостями Св. Михаила и Слободской, рассыпался на мелкие «партии» и начал грабить окрестные селения. Руководивший данным участком границы генерал-лейтенант князь Урусов, узнав о набеге, немедленно направил в крепость Св. Алексея к генерал-майору Радингу полковника Штокмана с приказом «с тем неприятелем беззазорно поступать и сколько можно ему препятствовать и изнутри линии выбивать». Сам Урусов начал сбор ландмилиции, что оказалось делом очень непростым. Большая часть милиционеров в полках отсутствовала: кто-то послал солдат за хлебом, кто-то на рубку леса и т. д. Опасаясь упустить неприятеля, Урусов вечером 29 декабря выступил из крепости Св. Параскевы лишь с теми силами, которые имелись в его распоряжении: 197 конных и 390 пеших ландмилиционеров, 55 малороссийских казаков.

- **29 декабря.** Генерал-майор Радинг сформировал отряд под началом полковника Штокмана (444 чел.) и послал его к месту, где татары прорвали линию, чтобы перехватить их на обратном пути. Для поддержки Штокмана из крепости Св. Михаила вышел совсем маленький (142 чел.) отряд полковника Мельгунова. Соединившись, они атаковали отягощенных добычей татар и не позволили им уйти за линию, но из-за малочисленности сами «через крепкий отпор едва спаслись». Основные силы татар прошли вдоль линии

Чугунное ядро крепостной артиллерии ландмилицких полков

и прорвались за нее между крепостями Бузовая и Кисельская (т.е. Св. Михаила и Тамбовская), после чего устремились к Перекопу. В ходе этого набега крымцы угнали много пленных и скота. Преследовать противника Урусов и Радинг не решились «за неимением довольного числа людей конных». Турецкий историк Субхи с торжеством писал, что «добыча, награбленная в этот набег, была так велика, что ни языком пересказать, ни пером описать нельзя».

При разборе обстоятельств набега выяснилось, что татары смогли беспрепятственно «раскопать» и «разломать» вал на линии. Урусов был из-за этого обвинен в небрежности и предан суду, а на его место назначили генерал-лейтенанта Леонтьева. Для более успешного отражения нападений, Миних приказал сформировать два конных «кор-де-резерва», выделив для этого необходимое число людей из драгунских полков. Первый «кор-де-резерв» в составе двух тысяч кавалеристов под командованием генерал-майора В.С. Аракчеева встал между крепостями св. Иоанна и св. Парасквевы, а второй, в три тысячи человек, генерал-майора князя Трубецкого, — в местечке Домонтове, между Царицынкой и Киевом. «Кор-де-резервы» предназначались для «знатного над неприятелем поиска» и получили право действовать, не дожидаясь распоряжений свыше.

Драгуны, с 1756 до 1761 гг.

1745 год

- Отставные ландмилиционеры начали селиться на землях у крепостной линии, с возвращением в однодворческое сословие. Сюда же переселялись семьи тех ландмилиционеров, которые несли службу в крепостях. Переселенцам была наделена полоса земли шириной 20 верст вдоль линии, 15 верст с севера и 5 верст с юга.

1750 год

- **9 октября.** Из следственного дела по кровосмешению, в котором обвинялся однодворец сл. Староверовка Тимофей Беляев (содержался во время следствия в Ефремовской крепости Украинского корпуса) с невесткой своей Ульяной Шумаковой: «...По силе высочайшего имянного Ея Императорского Величества указу велено о косающихся по важным винам к смертной казни и политической смерти колодниках для рассмотрения о винах их подавать Правительствующему Сенату обстоятельны выписки, а до получения на то указов экзекуции не чинить, и во исполнение оного Ея Императорского Величества указу по произведенному следствию над поселенном при Украинской линии при полку Арловском вслободе Староверовки онадворцом Тимофеем Беляевым в кровосмешении с невесткою сво Ульяною Шумаковою, кои по воинскому артикулу и по правилу святых отец подлежат смертной казни, учинен экстракт, и для рассмотрения в Правительствующий Сенат при сем в покорности представляется, а до получения об оном указу помянутой Беляев с невесткою сво содержитца при Украинской линии в крепости Ефремовской под крепким караулом. За показанное ж кровосмешение оному Беляеву и невестке сво Ульяне что учинить повелено будет, Ландмилицкая Канцелярия требует Ея Императорского Величества указу.

Экстракт, учиненной из произведенного ландмилицкого Ефремовского полку подполковником Вилкинсом со определенными того полку афицеры, в блудном падении поселенных при Украинской линии в слободе Староверовки однадворцов Тимофея Беляева, Матвея Гнездилова с невесткою одного Беляева Ульяною Шумаковою следствия, по которому явилось: оныя однадворцы и женка Ульяна допросами показали:

Во-первых, Беляев в производимом следствии подполковником Фон Циглером по доносу невестки сво Ульяны показал, что он с нею, Ульяною, блудно не жил, а жил де с нею блудно однадворец Тимофей Гнездилов. А оная женка показывала, что оной Беляев с нею подлинно блудно жил по приводу в замужество за пасынка сво Козму Шумакова месяца з два, и к тому принуждал под угражением побоев, почему она страха ради тот блуд с ним учинила, и о том отцу своему Григорью Посникову объявляла, а он доносил той слободы попу Алексею Дасву, тож и в полку Арловском подполковнику, и что ныне полковник, Раевскому, за что де он, полковник, сво, Беляева штрафовал ботожьем, а потом, во вторителном допросе, с него, Беляева, смолвила, а показала, что жил де с нею блудно однадворец Матвей Гнездилов, которой ее и растлил за малолетством мужа ее, а на свекра своего показала будто по злобе, что, как она жила блудно с помянутым однадворцом Гнездиловым, за многократные сво, свекровы, немилостивые побои, и тот де свекор ее полковником Раевским штрафован был ботожьем, за то, что он к ней домогался о учинении с ним блуда, о чем и полковнику Раевскому подлинно объявила.

А потом, как по миновании несколько времени в том же их блудодействе началось следствие при полку Ефремовском, то она, Ульяна, в допросе показала, что он, Беляев, растлил ее блудно, и подлинно с нею жил, а что де в полку Арловском с него смолвила, а показала на однадворца Гнездилова, то де хотела закрыть сво, свекра своего, потому что завсегда уграживал он побоеми, а со однадворцом Гнездиловым, хотя и жила, и то де толко 749 году октября с 1-го по 26-е число, в чем однадворец Гнездилов во всем не запирался, и показал, что жил с нею блудно по согласию, а не ис-под неволи недели с три.

А свидетели показали:

Ротной квартирмистр Колесников в полку Арловском, а драгун Максим Шелдешев, однадворец Селуян Ларков в Ефремовском, что оной Беляев штрафован был ботожьем помянутым полковником Раевским подлинно, за то, что он с невесткою своею Ульяною блуда не чинил, причем де и она, невестка сво, доказывала, точно де в то время он, Беляев, не винулся, к тому ж как он, Беляев, не винулся, к тому ж как он, Беляев к ней к блуду домогался усильно, она, Ульяна, доносила отцу своему Григорью Посникову и находящимся тогда на залоге полку Арловского ротному квартирмистру Ивану Колесникову, капралу Петру Горбунову и сотенному Павлу Пофому.

Против чего отец ее, Григорей Посников, копрал Горбунов и сотенной Пофомов показали, что оная женка Ульяна подлинно приходила и приносила жалобу, что свекор ее реченной Беляев с нею живет блудно, почему де он, Горбунов, сво, Беляева и однадворца Гнездилова, которой приличился в том же блудодействе с нею, женкою Ульяною, при письменном известии отправил в Однадворческую Комиссию, где де оныя идопрашиваны, и оному Беляеву, по очной ставке с невесткою сво Ульяною, биты оба ботожьем.

Гренадёр ландмилицкой пехоты,
с 1763 до 1770 гг.

От Однадворческой Комиссии, где прежде об нем, Беляеве, следовано, и полковником Раевским, бывшим в той комиссии главным командиром, наказа, и в тот Ефремовской полк к следствию прислана при промемории ж з допросу сво, Беляева, копия, в котором показано, что он, Беляев, в той комиссии показал, что со оную невесткою своею Ульяною жил блудно, к тому ж и на очной ставке он, Беляев, з драгуном Шелдешевым и однадворцом Иваном Шляпцовым, принес повинную и показал так, как и в Однадворческой Комиссии, а имянно в прошлом де 747-м году, а в котором месяце и числе, не упомнит, женил он пасынка своего Козму Шумакова, которому тогда было отроду двенадцать лет, а взял за него девуку однадворца Григорья Посникова дочь Ульяну семнатцати лет, и поженитбе спустя несколько времени, помысля на оную Ульяну, чтоб с нею учинить блуд, всякими меры домогаясь, ласковыми словами и шуткою, без побоев и угроживания, с тою невесткою своею блуд учинил, и растлил ее он или иной кто, не упомнит, а после оного и еще с нею жил, например, месяца з два, а потом показанная Ульяна как украла у него девять копейк денег, за что он ее и бил, ушед к отцу своему Григорью Посникову, о том блуде объявила, напротив чего отец ее доносил в полковой канцелярии полку Арловского помянутому полковнику Раевскому, и за то бит был ботожьем, а после того с нею, невесткою, по 749 год блудно не жил, а того 749 году сентября месяца в последних числах узнал он, что она, Ульяна, живет блудно с однадворцом Матвеем Гнездиловым, стал ей в том попрекать, и притом напоминал, что она и с ним блудно жила, почем де она по согласию недели с три блудно с ним и жила тайным образом, а про то блудовство как жена сво, так и протчие никто не знали, а что во первых и во вторителных своих допросех и на очных ставках запырался, и то хотел закрыть стыд свой, и отбывая за оное штрафу.

Каковым сво, Беляева, извинением оное следствие и окончано, и к рассмотрению прислано в Ландмилицкую Канцелярию.

На поданные ж от Святейшаго Правительствующаго Синода в 722-м году пункты, подписанные блаженныя и вечной славы достойныя памяти Его Императорскаго Величества Петра Великого собственною рукою повелено таковым делам быть в светском суде, токмо о важности греха с согласием Синода, и так, по мнению одного подполковника Вилкинса, с присудствующими представлено, что оным однадворцу Беляеву и женке Ульяне в том их закровосмешение преступление следовательно быть под судом духовным, а однадворцу Гнездилову за прелюбодейство – в светском, и так из оных однадворца Беляева и женку Ульяну за кровосмешение и за блуд ее с вышеписанным однадворцом Гнездиловым для учинения им по правилу святых отец наказания определено отослать к духовному суду, а однадворцу ж Гнездилову за прелюбодейство с оною женкою Ульяною по силе Военного артикула 169 пункта при собрании протчих однадворцов в страх другим учинить наказание – бить плетми нещадно.

А понеже хотя по тому объявленного подполковника с присудствующими мнению и положено по силе объявленного именного Его Императорскаго Величества указа одного Беляева з женкою Ульяною для учинения им по правилу святых отец наказания отослать к духовному суду, но напротив того, оное дело уже при светской команде между протчими исследовано, и оной Беляев в кровосмешении с невесткою своею извинился, и толко подлежат за то достойной казни, а как ис полученной по таковому

Артиллерист ландмилицкого пехотного полка,
с 1763 до 1770 гг.

Офицеры ландмилицкой пехоты,
с 1763 до 1770 гг.

ж кровосмешительному свекра с невесткою, произведенного в прошлом 748-м году над однадворцам Петиным следствию, на требование Ландмилицкой Канцелярии ис Кансистерии преосвященного Иоасафа епископа белгородского и обоянского промемории из выписанных правил святых апостол и богоносных отец, в книге кормчей напечатанных, усмотрено, что оные Беляев с невесткоюево за таковое кровосмешение подлежат смертной казни.

И для того, по учиненному в ландмилицкой канцелярии определению, велено ис того дела по силе Государственной Военной Коллегии указа учиния экстракт с требованием резолюции, что со оным Беляевым и с невесткоюево учинить повелено будет, представить Правительствующему Сенату.

Что ж касается до однадворца Гнездилова, которой со оною ж Беляева невесткою чинил блудодеяние, оному, как по мнению объявленного подполковника с присудствующими положено, в страх другим учинить при собрании однадворцов нещадное плетми наказание, и по учинении одного ис-под караула с такими поруками, дабы ему впредь так под жесточайшим штрафом не чинить, свободить»².

1753 год

- 23 ноября. Офицеры и сержанты Орловского полка, достойные к повышению в звании:

1. капитан *Гаврила Рыжов*, в службе с 24 марта 1704 г., капитан с 1 января 1744 г. Грамоте читать и писать не может, только имя свое подписывает. В должности исправен и достоин к повышению.

2. полковой квартирмейстер *Пётр Полянский*, из дворян, грамотен, в службе со 2 апреля 1736 г. В этом звании с 1 января 1749 г. Повышения достоин.

3. поручик *Семен Тухачевский*, в службе с 11 ноября 1733 г. В этом звании с 1 января 1749 г. Повышения достоин.

4. поручик *Родион Костянтинов*, в службе с 3 мая 1732 г. В этом звании с 1 января 1749 г. Повышения достоин.

5. поручик *Алексей Головин*, из дворян, грамотен, в службе с 17 января 1737 г. В этом звании с 25 апреля 1749 г. Повышения достоин.

6. подпоручик, адъютант *Алексей Аксаков*, из дворян, грамотен, в службе с 1737 г. в этом звании с 25 апреля 1751 г. Повышения достоин.

7. подпоручик *Василий Селиватев*, из дворян, грамотен, в службе с 12 октября 1742 г. В этом звании с 25 апреля 1751 г. Повышения достоин.

8. подпоручик, аудитор *Михаил Еманов*, из дворян, грамотен, в службе с 15 мая 1741 г. В этом звании с 23 мая 1750 г. Повышения достоин.

9. подпоручик *Андрей Борихвалоков*, в службе с 12 апреля 1742 г. В этом звании 28 июня 1751 г. Повышения достоин.

10. прапорщик *Алексей Ефросимов*, в службе с 22 января 1742 г. В этом звании с 11 июля 1751 г. Повышения достоин.

- 23 ноября. Передвижения офицерского состава в Орловском полку:

² РГАДА Ф. 248. Кн. 105/ 2588. Ед. хр. 68.

В отставку вышли капитаны: Иван Иванов, Осип Хитров, Григорий Шепелев, Федосий Шепелев; поручик Иван Небольсин. Переведены: в Брянский полк капитан Степан Солодовников. Отсутствуют по болезни: капитан Соломон Марков. Отпущен для рекреации³ поручик Иван Рахманинов.

1754 год

- **13 апреля.** Офицеры и сержанты Орловского полка, достойные к повышению в звании:

1. полковник *Пётр Бульской*, из итальянского шляхетства, грамотен. В службе с 16 апреля 1728 г. В этом звании с 25 октября 1740 г. К повышению достоин.

2. подполковник *Фома фон Циглер*, из шляхетства Королевства Венгерского, грамотен. В службе с 5 сентября 1728 г. В этом звании с 1 января 1748 г. К повышению достоин.

3. премьер-майор *Веденихт Танеев*, из дворян, грамотен. В службе с 25 января 1721 г. В этом звании с 25 апреля 1752 г. К повышению достоин.

4. капитан *Иван Верецагин*, из дворян, грамотен. В службе с 1 мая 1729 г. В этом звании с 1 мая 1748 г. За нарушение инструкции в 1743 г. положен был быть записан в рядовые, но по распоряжению генерала Леонтьева в звании оставлен, с вычитанием 4-х месячного жалования.

5. поручик *Родион Быков*, из однодворцев, грамотен. В службе с 3 мая 1732 г. В этом звании с 7 января 1742 г. К повышению достоин.

6. поручик *Фёдор Гулянов*, из недорослей, грамотен. В службе с 12 августа 1742 г. В этом звании с 25 апреля 1751 г. К повышению достоин.

7. поручик *Фёдор Суковкин*, из дворян, грамотен. В службе с 5 мая 1742 г. В этом звании с 25 апреля 1751 г. К повышению достоин.

8. подпоручик *Алексей Курос*, из дворян, грамотен. В службе с 7 августа 1736 г. В этом звании с 15 июня 1750 г. К повышению достоин.

9. подпоручик *Борис Безабразов*, из дворян, грамотен. В службе с 16 марта 1740 г. В этом звании с 11 сентября 1750 г. К повышению достоин.

10. подпоручик *Данила Похвиснев*, из дворян, грамотен. В службе с 19 сентября 1746 г. В этом звании с 18 октября 1750 г. К повышению достоин.

11. подпоручик *Кондрат Шеталов*, из дворян, грамотен. В службе с 15 октября 1741 г. В этом звании с 11 июля 1751 г. К повышению достоин.

12. подпоручик *Дмитрий Тертов*, из дворян, грамотен. В службе с 5 февраля 1740 г. В этом звании с 11 июля 1751 г. К повышению достоин.

13. подпоручик *Прохор Стромилов*, из дворян, грамотен. В службе с 22 июня 1739 г. В этом звании с 11 июля 1751 г. К повышению достоин.

14. подпоручик *Алексей Афросимов*, из дворян, грамотен. В службе с 22 января 1742 г. В этом звании с 11 июля 1751 г. К повышению достоин.

15. подпоручик *Андрей Дьяков*, из дворян, грамотен. В службе с 17 марта 1745 г. В этом звании с 5 сентября 1751 г. К повышению достоин.

16. подпоручик *Иван Душин*, из дворян, грамотен. В службе неизвестно с какого времени. В этом звании с 15 октября 1752 г. К повышению достоин.

Печати и подпись командира
Украинского корпуса Петра Салтыкова 1753 г.

1764 год

- **9 июля.** Проведена реорганизация ландмилицкой службы, Украинская линия в военном отношении вошла в состав Донецкого и Днепровского пикинерных полков, а административно в Екатерининскую провинцию новообразованной Новороссийской губернии. На территории линии было 23 однодворческих

³ Рекреация – в данном случае для восстановления здоровья после ранения, или болезни.

слободы (13 тыс. человек). Линии придавали особенное значение в связи с Российско-Турецкой войной 1768-1774 гг., проводили ежегодный ремонт, пополняли пороховые погреба. После этой войны, а так же в связи с началом строительства Днепровской линии потеряла своё значение. Орловская крепость вошла в состав Днепровского пикинерного полка.

- состоялось Именное повеление Императрицы Екатерины II: «Новосербию и все при крепости Св. Елисаветы селения называть Новороссийской губернией», куда были отчислены Кременчугская и Власовская сотни и часть Полтавского полка с г. Белевым (Константиноградом), назначенным губернским городом (именно: Нефороща, Маячка, Царичанка, Соколка, Кобеляки, Белики, Китайгород, Орлик, Переволочна, Кишенка, Старые и Новые Сенжары, Келеберда, которые были обращены в пикинерные полки [...]).

1767 год

- **22 апреля.** Однодворцы сл. Староверовка Екатерининской провинции Новороссийской губернии подали представление в Законодательную комиссию 1767 г. о собственных нуждах: «... во исполнение опубликованного состоящегося в прошлом 1766 году декабря 14-го дня, о представлении чрез выбранных депутатов в Комиссию о сочинении проекта нового Уложения о общественных нуждах и недостатках высочайшего манифеста и приложенного при том обряда. А в чем наши нужды и недостатки состоят, о том явствует ниже сего.

До сего дано во оную слободы для обороны от нечаянного от неприятеля нападения триста осьмнадцать ружей со всем прибором, по числу которых выбрано было из нас подружейных однодворцов не поравню – с каждого двора по одному, а в некоторых, по необходимости человек, по два и по три, а иной двор сколько есть годных, которые ежегодно употреблялись в внешнее и осеннее времена, також в праздничные и воскресные дни ко обучению военной экзерциции, и сначала порох и свинец для стрельбы собственно от себя доставляли, ружья своим коштом починяли, а потом оной порох и свинец даван был казенной, которой ныне хотя и ныне из слободы и отобран в артиллерийское ведомство, но вышеписанные ружья здесь в зделанном в слободе цейхаузе лежат, при котором вышеписанные ружья здесь в зделанном в слободе цейхаузе лежат, при котором цейхаузе, как до сего завсегда имели, так и ныне содержитцабезпрестанно от нас караул, чрез что домашней своей и полевой работы лишились и несравненную против внутри государства живущих однодворцов тягость несли, и естли впредь освобождены не будем, то в конечное разорение притти можем. Апреля 22 дня 1767 году.

К сему представлено слободы Староверовки Архангельской церкви священник Алексей Дасв руку приложил.

К сему представлению обыватели Василий Репринцев, Кондратей Дураков, Лукьян Воротников, Ефрем Серебренник, Павел Сотников, Константин Востриков, Григорий Субочев, Андрей Петров, Иван Сотников, а за неумением их грамоте, по их прошению, оной же слободы однодворец Василий Селихов руку приложил»⁴.

Нестроевой и обер-офицер Донецкого пикинерского полка, с 1764 до 1776 гг.

⁴ РГАДА Ф. 342. Оп. 1. Ед. хр. 109, ч. 12, лл. 151-152.

1774 год

Из Дневника путешествия по Слободско-украинской губернии академика Санкт-Петербургской Академии наук Гильденштедта

- **14 августа.** Сегодня я предпринял небольшую поездку из Белевской крепости в Бахмут, желая осмотреть восточную часть Украинской линии, поселения, основываемые по обеим сторонам ее с 1739 г., и соляные источники в Спеваковке, Славянске и Бахмуте; эта поездка дала мне возможность составить впоследствии полное описание Новороссийской губернии. Уезжая, я оставил часть своих людей и вещей в Белевской, куда еще не вернулся с западной части линии студент Беляев.

Я выехал на восьми почтовых лошадях. Выйдя из Белевской, дорога пересекла линию и шла около 10 вер. между линией и рекой Берестовой по низменному луку до устья речки Берестовеньки (Berestawinka); затем дорога снова пересекла линию в том месте, где последняя примыкает к упомянутой речке, и шла около 5 вер. вдоль нее до однодворческой слободы Берестовеньки, находящейся от Белевской в 15 вер. на NO. Луг между Белевской и устьем Берестовеньки гораздо более отличается характером северных лугов, чем луга по Орели; он покрыт следующими растениями: *Sanguisorba officinalis*, *Spiraea Ularia*, *Epilobium palustre*, *Rhinanthus Crista galli*, *Bideus tripartite*, *Polygonum Bistorta*, *Triglochin palustre*, *Phalaris glomerata*, *Phleum pretense*, *Mentha gentilis* и *Rumex Patientia*; последнее растение встречается также на низменных лугах по берегам Орели и Днепра и в Елизаветградской провинции, но не столь часто, как здесь, где оно, как и все *Rumices hermaphroditi*, называется конским щавелем, т.е. *Acetosa caballina*. Большие, сердцевидные и шерстистые листья, величина, цвет и твердость этого растения, а также запах корня делают его чрезвычайно похожим на ревень, так что его легче, чем другие виды *Rumices*, принять за *Rhaponticum veterum*. *Rumex crispus* также встречается на этих лугах. Сено, поставленное на них большими стогами, имеющими форму частью призм, частью усеченных конусов, не высокого достоинства, вследствие того, что крупно. У устья Берестовеньки по берегам ее часто встречаются *Alnus* и *Salix Caprea*.

Верстах в 2-х выше устья Берестовой на NW от нее лежит крепость св. Иоанна. Подобно другим крепостям она представляет правильный четырехугольник и принадлежит к линии, но теперь стоит пустая. Против нее на ZO от Берестовой лежит пикинерская слобода Петровка, принадлежащая к Белевской роте. Она была основана во время образования донецкого пикинерского полка и населена малороссиянами, добровольно пришедшими сюда из более северных провинций. Недалеко от этой пикинерской слободы лежит владельческая слобода Фонциглерова, названная так по имени владельца; она состоит приблизительно из 50 малороссийских хат. Слобода Берестовенька, как и все остальные однодворческие слободы, лежащие по Украинской линии, была заложена во время устройства последней. Слобода эта занимает оба берега речки Берестовеньки; церковь стоит северо-западной части слободы; более низменная часть ее находящаяся верстах в 2-х, называется Решетиловским хутором. Слобода Берестовенька состоит из 114 хат и 451 души мужского пола, платящих подушные подати. Течение Берестовеньки здесь очень слабое; по берегам ее часто встречаются: *Rumex crispus*, *Euphrasia odontites* и *Cerastium aquaticum*. Переменив лошадей в Берестовеньке, мы переехали по мосту болотистую речку Берестовеньку и затем ехали 15 вер. по юго-восточной стороне плоской балки этой речки до однодворческой слободы Староверовки; на полпути между Берестовенькой и Староверовкой мы проехали через расположенный по правую сторону речки Малавуев хутор, принадлежащий к последней слободе. Она очень велика, именно состоит из 400, расположенных по обоим берегам речки, поросшим *Salix alba*, которая здесь очень высока; в этой слободе насчитывается 1392 души мужского пола. Церковь стоит на правом берегу, а около нее, как во всех здешних слободах, находится почтовый двор, где мы снова переменяли лошадей. На них мы проехали еще 5 верст по плоской балке речки Берестовеньки до ее начала, а оттуда еще 5 вер. по ровной, высокой степи мимо крепости св. Параскевии (Paraskewy) и пикинерской слободы Параскевии, оставшихся в некотором расстоянии на лево от нас до однодворческой слободы Ленивки.

...Вокруг Староверовки и Ленивки стоит много небольших ветряных мельниц. Сегодня мы по этой дороге встретили хлебопашца, усердно обрабатывавшего поле под озимую рожь. Поля, назначенные для последней, перепашиваются уже в последних числах июня. Сеятель разделяет эти перепашанные поля на

равные части бороздами, отстоящими друг от друга сажени на две, затем ходит между ними и на каждые два шага сыпет по полной горсти зерна то направо, то налево. Засеянное поле сейчас же перепаживается и заборанивается. Однодворцы пахут обыкновенной русской сохой, запряженной в одну лошадь и управляемой одним человеком; человек, запахивающий посев, привязывает к своему поясу повод той лошади, которая тащит борону, и таким образом заставляет ее подвигаться несколько влево от себя. Благодаря этому, один человек в одно и то же время и запахивает, и заборанивает посев. Удобрение полей навозом здесь неизвестно. Крестьяне здешних деревень делят обыкновенно свою пахатную землю на три части, из которых каждая после двухлетней обработки оставляется на третий год под пар. Снятый с полей хлеб однодворцы складывают по воронежскому обычаю в стоги в форме усеченных конусов, имеющих в окружности около 10 саж. Стоги ставятся на досках на фут от земли; хлеб складывается так, что обрезанные концы стеблей обращаются наружу; сверху же стог покрывается соломой. Если умело поставить стог, то хлеб сохраняется в нем невредимо около 10 лет и все еще бывает пригоден для посева. Хотя мыши обыкновенно и гнездятся в таких стогах, но в этом случае, как говорят, они не так сильно вредят, как если бы хлеб лежал уже вымолоченный в амбарах. Если-бы стоги ставились на станки, которые имели бы по четырем углам обитые жестью стойки, то хлеб был бы совершенно предохранен от мышей. Когда понадобится зерно, то из стога берется часть снопов, сушится в овине и молотится обыкновенными молотильными ценами. Хлеб предпочитают сушить в овинах, а не на солнце, так как таким образом избегается даже малейшая потеря зерна. Малороссияне же сушат хлеб, разложив снопы по полю, после чего везут их домой и сейчас же вымолачивают; зерновой хлеб они хранят в ямах, имеющих сажень глубины и несколько футов ширины и засыпаемых сверху замлей в уровень с почвой. Так как здешняя глинистая земля очень тверда и суха, то этого обычая порицать нельзя. В ямах зерно хорошо сохраняется от мышей; но, как говорят, делается негодным для посева. Было бы желательно, чтобы в каждой деревне были заведены правильно устроенные запасные магазины, необходимость которых особенно очевидна при настоящем неурожае.

...Из Новых Водолаг мы проехали 22 версты на ZZW до однодворческой слободы Староверовки, лежащей у источника речки Берестовеньки. Дорога эта шла по высокой, ровной глинистой степи, занятой большей частью под пашни, между балками рек Водолаги и Иванов (Iwany); первая из этих рек течет по левую, а вторая по правую сторону дороги; последняя 5 верст дорога шла по правому берегу балок; склоняющихся к Берестовеньке; все они поросли кустарником. У Новых Водолаг по плоской возвышенности на протяжении 5-ти верст были разбросаны большие дикие яблони, по-видимому, посаженные во время вырубки бывшего здесь леса. Во время цветения эта яблоневая роща представляет очень красивое зрелище. Орешник также часто встречается здесь. Из слободы Староверовки, в которой я был 14-го августа, мы на свежих лошадях миновали слободы Берестовеньку и проехали 30 верст до Белевской крепости по той же дороге, по которой я уже проезжал 14-го августа; этим благополучно закончилась моя поездка. В Белевской крепости меня встретили оставленные там мною люди; оставшиеся вещи оказались в сохранности; здесь застал я и студента Беляева, вернувшегося несколько дней тому назад с западного конца Украинской линии.

1775 год

- Учреждается вновь Азовская губерния, в которую входит часть Константиноградского уезда.

1776 год

- Днепровский пикинерный полк был переименован в Екатеринославский пикинерный полк.

1779 год

- **16 ноября.** Из списка особ, которые должны быть допрошены по делам о незаконном венчании, составленном в Екатерининском духовном правлении по делу священников слободы Ленивка Фёдора Стахевича сл. Шебеслинка Ивана Татаринова: «...Слободы Староверовки однадворцы: Лаврентий Юшков и обвенчанная с ним Феодосия Сабельникова, Антип Батищев, Роман Трунов, Степан Шаблин, Василь

Карпов, Охрим Васильев, Лаврентия Юшкова первая жена Агафия, Тимофей Келин, однадворческая женка Евдокия Кулешева, отставной солдат Фатей Варавай, Василий Шумаков, Тихон Воротников...»⁵.

1781 год

- **12 октября.** По премерории Екатерининского духовного правления велено дьячка сл. Староверовка Ивана Даева, причастного к незаконному венчанию священником сл. Ленивки Петром Хитровским жителя сл. Новая Водолага Ивана Пересечанского с девкой сл. Парасковеевка Вассой Синолицевой⁶.

1783 год

- Екатеринославскому, Саратовскому и Астраханскому генерал-губернатору Высочайше повелено из губерний Новороссийской и Азовской образовать Екатеринославское наместничество сначала из 12, а в 1784 г. из 15 уездов. От Полтавской губернии к новому наместничеству были отнесены уезды: Полтавский, Константиноградский и Кременчугский.

- В состав Екатеринославского пикинерного полка вошел Донецкий пикинерный полк, т.е. все бывшие ландмилиционеры Украинской оборонительной линии вновь были объединены в одну боевую единицу под общим командованием.

1784 год

- Полностью упразднена Украинская оборонительная линия. Бывшие ландмилиционеры, ставшие в 1764 году пикинерами, были переведены в свое первобытное звание однодворцев.

1787 год

- **3 июля.** В связи с новой Российско-Турецкой войной (1787-1792 гг.) из всех однодворцев, проживающих на Украинской линии, в возрасте от 17 до 50 лет был создан особый казачий корпус, по типу Ново-донского, он получил название Екатеринославское казачье войско. Опекал его лично Князь Григорий Александрович Потемкин-Таврический. Кроме однодворцев в него вошли 1-й и 2-й Бугские полки, поселяне Польских имений князя Потемкина, старообрядцы Екатеринославской губернии, мещане и цеховые Екатеринославской, Вознесенской и Харьковской губерний, жители г. Чугуева и Екатеринославский конный казачий полк. Из числа казачьих частей были созданы даже отдельные конвойные команды, для личной охраны Князя. В состав этого войска вошли и однодворцы сл. Староверовка. После смерти Потемкина в 1794 г. войско оказалось без надобности, из него были выведены отдельные части, на основе которых созданы Лейб-гвардейские казачий, конвойный, уланский и др. полки. Остальные были расформированы в 1796 году.

1792 год

- **18 августа.** Обносные люди станицы Староверовской казаки Иван Амелин, Никита Шляпцев, Данила Карастелев, Марк Пилюгин, Василий Исаев, Иван Зиновьев Константин Амелин, Кирил Толстой, Герасим Шуфлинов, Андрей Шоломов, Яков Затолокин, Евдоким Толмачев показали под присягой, что пономарь Архангело-Михайловской церкви в Староверовке Василий Колядинский знаком им с детства, поведения доброго, ни в каких худых обращениях и подозрительствах не был. Данное свидетельство потребовалось для Константиноградского духовного правления в связи с тем, что житель города Валки Осип Колядин сбывал краденных лошадей в местечке Новая Водолага местному духовенству, представляясь дьячком. Сходство фамилий вызвало первоначально обвинения в адрес Василия Колядинского, но в дальнейшем обвинения были сняты⁷.

⁵ ГАДА Ф. 104. Оп. 1. Ед. хр. 24, лл. 55 – 55 об.

⁶ ГАДА Ф. 104. Оп. 1. Ед. хр. 44, лл. 9 – 9 об.

⁷ ЦГИАК (Центральный Государственный исторический архив Украины в г. Киев) Ф. 1994. – Оп. 1. Ед. хр. 188, лл. 1-5.

1794 год

- В сл. Староверовка построена деревянная Архангело-Михайловская церковь.

1796 год

- **5 июня.** При Императоре Павле I в 1796 г. вместо наместничеств была учреждена Малороссийская губерния с главным городом Черниговом, в эту губернию вошел и Константиноградский уезд.

1798 год

- Бывшим казакам Екатеринославского казачьего войска, к которым относились и жители сл. Староверовка, было предложено перейти в предыдущее звание однодворцев. Также они могли перейти в мещанское сословие городов, или купеческое при объявлении капитала, или же остаться в звании казаческом, которое к слову давало массу привилегий, в частности право свободного винокурения и продажу питей. Для этого требовалось переселиться на Кавказскую оборонительную линию, что собственно и сделали более 300 жителей Староверовки. Списка отбывших на Кавказскую линию не сохранилось.

1802 год

- Императором Александром I было повелено: «Из Малороссийской губернии учредить 2 губернии и именоваться одной Черниговской, а другой Полтавской и в каждой из них быть по 12 уездов. В Полтавской – ныне существующим: Полтавскому, Кременчугскому, Хорольскому, Золотоношскому, Лубенскому, Гадячскому, Пирятинскому, Переяславскому, Прилукскому, Роменскому и вновь учредить 11-й Константиноградский, возобновя... прежде бывшее в Константинограде уездное или поветовое правление...»⁸.

1803 год

- С открытием в 1803 г. Полтавской губернии вошли в нее десять поименованных выше городов, и кроме того: Константиноград, Кобеляки, Ромны, Миргород и Лохвица; а сообразно границам губернии, Высочайше повелено, 4 Декабря 1803 г., определить и границы епархии, которая вместе с тем переименована Полтавскою [...]. Но после того более 40 лет Преосвященные Полтавские прожили еще в Переяславле, и переселились с Консисториею в Полтаву в 1847 г. в новопостроенные на счет казны здания архиерейского дома и при нем особого корпуса для консистории с попечительством о бедных духовного звания, на пожертвованном для сего графинею Разумовскою месте⁹.

- **27 марта.** По указу Сената было изображено: «... 2-е границу Полтавской губернии от Екатеринославской положить по реке Орели, присоединив к первой все пространство между реками Берестовою и Орелью лежащее, дабы тем возстановив древние пределы Малороссии, соединить и сию издревле принадлежащую к ней часть под единое управление...».

1809 год

- Из топографического описания Полтавской губернии, составленного учителем Полтавской губернской гимназии Федором Каруновским:

ПОЧВА ЗЕМЛИ. Почва земли весьма тучна и к плодородию наиболее способная. Поверхностный слой земли состоит большею частью из чернозема, более или менее с песком и глиною смешанного, который не будучи ни рыхл, ни плотен и содержа в себе довольно количество питательного вещества, составляет лучшую и плодороднейшую почву.

Во многих местах делал я над черноземом опыты, и нашел, что в нем содержится селитра, от разложения органических тел происходящая.

⁸ Грановский А. Полтавская епархия в ее прошлом (до открытия епархии в 1803 г.) и настоящем. / Историко-статистический опыт. Вып. 1. Полтава, 1901. – С. 61-65.

⁹ Сведения о Полтавско-Переяславской епархии и ее архипастырях. Составил игумен Полиевкт. Полтава, 1868. – С. 11 – 12.

В некоторых местах почва земли состоит из серой с песком смешанной глины, которая так же к плодородию весьма способна.

В Константиноградском уезде находятся летучие пески, хлебопашеству великий вред причиняющие, которые по замечанию жителей ежегодно увеличиваются. Они не только сами не способны к посеву хлебов, но лишают даже плодородия и те поля, в соседстве с коими находятся. Песчаные поля в короткое время и с великою удобностию поправить можно, унавоживанием оных глиною, которая по опытам моим везде и в малой глубине под песком находится, а дабы пески ветрами на соседние поля не были наносимы, то должно положить препятствие ветрам, обсадив песчаные поля ветвистыми деревьями.

РЕКИ. Реки Константиноградского уезда (в частности Берестовая) к судоходству не способны. Весной выступают они из берегов и разливаются на большие пространства. А летом делаются узкими, и в некоторых местах совершенно высыхают. Вода в них чистая, пресная и здоровая, которая по замечанию врачей, к купанию весьма полезна. Примечательных озер и достойных ключей, кроме родников (криниц) нигде не имеется.

МИНЕРАЛЬНЫЕ ВОДЫ. Минеральные воды открыты в Константиноградском уезде в дачах статского советника Кочубея и помещицы Ковалевской. Воды сии содержатся в колодцах, из коих четыре находятся в даче Кочубея при деревне Дубовые Гряды называемой, и один в даче Ковалевской. Составные части вод сих сернокислый натр, сернокислая известь, сернокислая мыловка, солянокислый натр, солянокислая мыловка, углекислая известь, углекислая мыловка и смола.

По опытам воды сии оказались целительными, и во многих болезнях обещающими великую пользу, почему владелец оных г. Кочубей, оказавший бесчисленные опыты благодетельств своих человечеству, отдал оные в пользу больных, построив при них собственным иждивением больницу и устроив аптеку.

ЦАРСТВО ИСКОПАЕМОЕ. ...Песчаный камень открыт в Константиноградском уезде, на возвышенном месте покрытом песком, в котором и лежит он пластами. Камень сей получил начало свое от того песку, в котором находится он. Сложение частей имеет мелкозернистое. Твердость посредственную. Связующее его вещество есть кажется глинистого свойства.

Карта Полтавской губернии 1808 г.

ЦАРСТВО ЖИВОТНОЕ. МЛЕКОПИТАЮЩИЕ. 1) Летучая мышь, живет в дуплах деревьев или в старых строениях. День проводят во сне, ночью же вылетают на добычу. Зимой проводят в оцепенении. 2) Белка, красивое и забавное животное сие водится в лесах, и живет почти только на деревьях, на вершине коих делает себе гнезда из листьев и мху. 3) Бабак, делает себе в земле норы со многими выходами. Зимой проводит во сне. Удобно делается ручным, почему и содержится в домах. Когда он воскресает, то дает о сем знать свистом своим, который жители почитают надежным признаком скорого приближения весны. 4) Суслик. 5) Хомяк, делает себе весьма глубокие в земле норы, кои наполняет жизненными припасами, а особливо житою, до которого он великий охотник. 6) Слепец. 7) Большая полевая мышь, водится в лесах, коим и причиняет великий вред. Она собирает на зиму множество запаса, состоящего из орехов и желудей. 8) Малая полевая мышь, водится летом по лугам, садам и полям, а зимою более в лесу. Она причиняет великий вред полевым плодам, а особливо молодому посеву. 9) домовая мышь. 10) крыса. 11) заяц. 12) крот. 13) Еж, содержится здесь во многих домах, как для суеверия, так и для того, что истребляет великое множество мышей и жаб. 14) Хорек, животное сие причиняет великий вред дворовым птицам. Кожа его применяется здесь на опушку шуб. 15) Горностай. 16) Ласка, маленькие сии животные водятся в перелесках, и около жилых мест. Питаются малыми птичками и мышами, почему и содержат их в амбарах. Здешные жители убить ласку за грех почитают. 17) Волк. 18) Лисица, живет в норах, которые роет вблизи жилых мест. Ночью заходит в курятники, которые посещает до тех пор, пока ничего в них не оставит, или пока побоями не отучена будет от сего посещения. 18) Выдра, делает себе норы в пустых берегах. Ход имеет под водой и оставляет только небольшую продушину на поверхности земли.

ПТИЦЫ. Обыкновенный орел, большой орел, обыкновенный ястреб, ястреб, копчик (последние три вредны для дворовых птиц), ночная сова, сыч (великий вред причиняет курицам), серый сорокопуд (сия маленькая, но весьма хищная птица есть величайший враг всех живых творений. Не смотря на малую величину своего роста, она вступает в сражение с большими ястребами, которое оканчивается не иначе, как пожертвовав собственной жизнью, или врага своего. Будучи сама хищна, других хищных птиц терпеть не может, и приближении их возмещает криком своим малым птицам, коих сама она великий неприятель), жулан, желна, зеленый дятел, большой пестрый дятел, малый пестрый дятел, вертишейка, поползень, зеленый тикун, зимородок, щурка (вредна для пчел), удод, пищуха, ворон, черная ворона, грач, ворона, галка, сойка, сорока, европейская сыворонка, кукушка (она живет здесь от апреля до начала июля, на прочее же время года улетает. Жители нащот сей птицы заражены сильным суеверием. Она почитается здесь оракулом), иволга, хохлатый жаворонок, полевой жаворонок, обыкновенный скворец, желтоносый скворец, певчий дрозд, обыкновенный дрозд, щур, снегирь, серый подорожник, овсянка, зяблица, воробей, щегленок, чиж, коноплянка, чечотка, трясогузка, соловей, травник, серая трясогузка, черная трясогузка, реполь (смелое и драчливое животное сие водится в лесах и живет уединенно), крапивник, королек (самая малая птица здешнего края, жители называют ее воловым оком), синица, лазоревка, ремез (гнездо ремеза почитается полезным от многих болезней, а особливо от маточных припадков), домовая ласточка, деревенская ласточка (ласточка уважается здесь до такой степени, что убить оную за грех почитается), стриж, козодой, перепелка (птица сия уважается здесь по вкусному мясу, а особливо по бою самцов, коих содержат в клетках), рябчик, горлица (невинное и целомудренное животное сие, уважается здесь так как и ласточка), дрофа, журавель, стерх (на счет сей птицы жители заражены сильным суеверием, когда например сядет она на чьем доме, то сие означает нещастие дому сему угрожающее), серая цапля, выпь. Барашек, лесной кулик, луговка, лысуха. Полевой дергач, баклан, дикий гусь, дикая утка, чирок, нырок.

ЗЕМНОВОДНЫЕ. Водятся две породы черепах, жаба, унка. Бурая травяная лягушка, зеленая водяная лягушка, древесная лягушка, обыкновенная зеленая ящерица, болотная ящерица, европейская ехидна (весьма ядовита. От угрызений оной употребляется простолудинами различные способы, наиболее же полезным почитается деревянное масло, ежели оным тотчас замазать уязвленное место и пить оное.), уж (суеверные люди держат его в домах, известной им цели).

РЫБЫ. Речная минога, мурена, окунь, ерш, речной вьюн, сом, щука, анчоус, карп, линь, карась, лещ, язь, судак, плотка, пикарь, верхогляд.

ЖИТЕЛИ: малороссияне, великороссияне, жида, цыгане.

МАЛОРОССИЯНЕ. Образ жизни малороссиян как в общежитии, так и в домостроительстве прост. Они ведут себя без всяких пышностей, и на таковых правилах нравственности и детей своих содержат. Гостеприимство, патриотизм и набожность суть отличительные характеры народа сего. Лень и пьянство суть два порока, к коим наиболее они склонны. Лень есть главная причина худой промышленности их. Имея ежедневное пропитание, они мало пекутся о улучшении своего состояния посредством разных торговых оборотов.

Бедность в деньгах до такой простирается степени, что они с трудом могут уплатить государственные подати. Весьма зажиточные только поселяне имеют наличные деньги, а прочие снискивают оные тогда, когда приближается время к уплате государственных повинностей, и приобретают оные не иначе, как продав последнюю часть жизненных припасов. Они пользуются всегда и смотрят на настоящее, нимало не заботясь о будущем.

Малороссияне весьма суеверны. Басни о ведьмах и домовых суть такие истины, о которых никто из них не сомневается.

Все вообще малороссияне имеют хорошие способности. Они добронравны, простодушны, горды, почтительны, распутство и другие противные чести пороки, мерзостью у них почитаются, и при том многие честностью столько гордятся, что всякое укорительное слово не оставляют без должного иска.

Всякие праздники строго наблюдают. Многие из женщин или от благоговения, или от суеверия или по лени к работе празднуют понедельники и пятницы, и в дни сии не употребляют никакой пищи.

К забавам и разного рода веселостям чрезвычайно склонны. Доказательством сего служить может то, что молодые мужчины и девки как зимою так и летом работая во весь день, ночью вместо отдыха, сходятся со всего села на площади и улицы, либо в нарочито избранный, или нанятый дом, и танцуют или поют до самого света.

Все обряды, а наипаче свадебные, наблюдаются с величайшими церемониями и издержками. Во время свадьбы и самая малость почитается у них законными, где наиболее всего между прочими веселостями поют, а особливо женщины, неженатые мужчины, именующиеся боярами, и девицы именующиеся дружками. Удивительнейшая церемония при сих случаях продолжается тогда, когда невеста окажется не целомудренною, здесь как отцу и матери, так и жениху и невесте делается в песнях женщинами разные предосудительные насмешки и ругательства, для той более причины, чтобы дать прочим девицам примером предосторожность к предохранению себя от сего порока, а матери невесты той, надевают в насмешку лошадиный хомут, как бы некоторое делая тягостью сею нравоучение, чтобы остающихся еще при ней дочерей своих удерживала от предосудительной вольности.

ОДЕЯНИЕ МАЛОРОССИЯН. Одевание малороссиян сходственно с простотою натуры их, и показывает настоящую невинность сельскую.

Верхнее летнее одеяние мужчин составляет свита из серого, черного или белого сукна, домашней работы сшитая. Другое одеяние именуется кобеняком. Оный есть род шинели, и носится во время дождей и вообще ненастных погод. К воротнику сего одеяния пришивается наподобие капишона торба, видлогою называемая, которая надевается на голову, во время дождей, сбережения от мокрот шапки, и во время сильных морозов и выюги для безопасности от стужи.

Рубашки из домашнего холста, с узкими воротниками и широкими рукавами. Шаровары летом полотняные, а зимою суконные. Сапоги широкие с большими, острыми и высокими подковами. Летом большею частью башмаки, а бедные постолы, из толстой подошвенной или свиной кожи на подобие мешечков на ремешке собранные, к коим приделаны длинные ремни, волоками называемые. При надевании постолов сих ноги оборачиваются прежде наподобие чулок большими из домашнего холста или сукна кусками, и потом обвивают по оным волоками. Зимою овчинные нагольные шубы с перехватом в талии сшитые. Галстуков носить не имеют привычки.

Бороды бреют. Усы запускают. Волосы на голове подстригают в кружок, а некоторые на голове выстригают оные совершенно, оставляя только посредине головы пучок, который называется чубом или оселедцем.

Верхнее летнее одеяние женщин составляет свита, из белого домашнего сукна сшитая, с перехватом в талии и с двумя фалдами, или по здешнему усами, выстроченными черным гарусом или нитками.

Рубашки длинные. Юпки их составляют шерстяные запаски, черной краской окрашенные, по праздникам же носят из крашенной шерсти, клетчато вытканые плахты. Шубы овчинные, нагольные, с перехватом в талии, назади коих фалды всегда вышиты бывают шелком, с нашивкою двух лоскутков по обеим сторонам красного сафьяна.

Сапоги с весьма высокими подковами сшитые из кожи здешней выделки, а богатейшие сафьяновые или козловые.

На головах носят очипки из домашнего холста сшитые. Когда же идут в церковь или в собрание, то поверх очипков повязывают на подобие флеру вытканые наметки, от коих пуцают назад длинные концы.

Девушки в одеянии сходятся с замужними женщинами, и отличаются только головным убором. Волосы заплетают они в две косы, назади повыше затылка, и в концы оных вплетают крашенные шнурки. Косы сии посредине головы свиты наподобие кружка. По оным обвязывается голова широкими лентами, с отпущенными назад длинными концами. В сем головном уборе, зимою в самые жесточайшие морозы ходят, редкие же из них поверх лент повязывают уши платками. Все вообще девушки украшают шеи свои намыстом, уши серьгами, а пальца кольцами (манистой).

ЯСТВА. 1) Борщ варится на буряковом квасу с капустой свежей, или квашенной и свеклой, с салом или мясом, а в постные дни с рыбой и с конопляным маслом, или без оных.

2) Кашу варят густую и жидкую, в скоромные дни с свиным салом, или без онаго, и в сем случае едят густую с молоком, а в постные дни с конопляным маслом. Жидкая называется кулешом.

3) Галушки из пшеничного или гречневого на воде с солью замешанного теста, маленькими кусочками в кипятке варенные, к которым на столе уже прибавляют коровьего или постного масла.

4) Вареники т.е. маленькие пирожки из пшеничного или гречневого на воде с солью замешанного теста, наполненные сыром, или мелко посеченною говядиною тушки) или выжимками от конопляного масла остающимися (урдою) в кипятке сваренные, употребляют на столе скоромные с сметаной, или коровьим маслом, а постные с конопляным маслом.

5) Кваша. Сладкое вареное тесто.

6) Лемишка. Варится следующим образом. В кипятке сыпят гречневой муки, и смесь сию держат в жару до тех пор, пока огустеет. Лемишку едят с молоком или коровьим маслом, а в постные дни с конопляным.

Хлеб пекут из ржаной муки чистой, или с другой смешанной. По праздникам пекут паляницы (пшеничные булки) помазанные сверху сыром, или маслом, а в постные дни медом.

За наилучшую почитают пищу шулики, кои приготавливают из коржей с медом водой разведенным и маком.

На зиму для варив запасаются квашенною и сеченою капустою, Буряками, солеными огурцами, петрушкой, морковью, пастернаком, кои содержат в земляных погребах, а лук и чеснок в избах.

ЖИДЫ. Все записаны в уездных городах в купечество и мещанство, почему все они и жительствуют в городах.

ЦЫГАНЕ. Привыкши здравле к праздности, лени и обманам, и не имея постоянных жилищ, таскаются летом по разным местам. Они живут под открытым небом в шатрах, кои разбивают в селах, или вблизи оных. Многие из них производят кузнечную работу, а другие делают щетки и решета. Все же вообще меняют по ярмаркам лошадыми.

Женщины и малые дети снискивают себе пропитание от милости добрых дателей, а старые бабы, плутовскими колдовствами и предсказаниями будущих происшествий обманывают здешний простодушный народ.

Зимой нанимают у поселян избы, и таскаются по дворам испрашивая милостыню с тем более умыслом, чтобы обмануть чем, или обворовать простосердечных поселян.

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

ХЛЕБОПАШЕСТВО. Жители столько производят хлеба, что не только продовольствуются сами, но и отпускают великое количество онаго в другие губернии. Пахатные поля при каждом селении разделены

на три смены или отделения, из коих две засеваются, а одна пущается в толоку для пастбы скота. Смены сии в посевах и толоке ежегодно переменяются.

Унавоживание земель здесь не знают, а некоторые хотя и унавоживают, но от сего унавоживания никакой пользы не получают, не зная тех правил, на коих оно основано быть должно.

Землю пахут плугами, в которые впрягают от 6 до 10 волов. Плуги сии снабжены железным лемешом приделанным до Чепиг, и череслом приделанным до градила, который лежит на колесне т.е. на обыкновенной простой оси о двух колесах.

Вспаханную плугом землю, когда она несколько времени пролежит пахут опять поперек ралом, а после посева дабы покрыть семена землей, раздробить большие глыбы, и уравнить поверхность пашни заборонивают землю бороною. В сии два пахатныя орудия впрягают по одной паре волов.

Сеют здесь вообще весьма часто, и думают, что чем чаще произведен посев, тем лучшего урожая ожидать должно. От частого посева здешние земледельцы, кроме потери семян никакой пользы не получают.

Все хлеба по посеве остаются без всякого за ними присмотра. С начала весны до 23 числа апреля выгоняют из селений скот на хлебные посевы, которые хотя от сего и претерпевают великий вред, но жители установления предков своих переменить не хотят, почитая оное законным.

РОДЫ ХЛЕБНЫХ РАСТЕНИЙ. 1) Рожь. Озимая сеется осенью, яровая сеется весной. 2) Пшеница. С остьем, без остий, озимая, яровая. 3) Ячмень двухранный, сеется весной. 4) Овес – обыкновенный белый. 5) Гречиха. Сеется весной после всех прочих хлебов. 6) Просо. 7) Чечевица. 8) Горох.

Время посева в Полтавской губернии определить не можно. Оный зависит от климата, который не всегда бывает постоянен, следственно и время посева, на постоянных правилах основано быть не может.

Яровая пшеница, яровая рожь и овес начинают сеять, как только растает лед, и земля сделается способной к посеву. После сих следуют посевы проса, полевого гороха и чечевицы.

Ячмень сеют в конце апреля и в начале мая. Гречиху в конце мая и в начале июня.

СОБИРАНИЕ ХЛЕБОВ С ПОЛЕЙ. Времени созрения хлебов определить так же невозможно. Оное зависит от воздушных перемен, от времени посева, от качества хлебов, равно как и той почвы, на которой произрастают.

Рожь, пшеница, ячмень и овес годными к жатве бывают в июле. Ячмень здесь жнут ранее других хлебов, всегда почти в июле, потом рожь, пшеницу и овес. Просо и гречиху в августе.

Все хлеба собираются здесь обыкновенно серпами, редко скашивают косами, к коим приделаны грабки, с длинными зубцами. Зубцы сии помогают скошенному хлебу, порядочно ложиться. Собираение хлеба косой употребляется здесь только тогда, когда хлеб бывает чрезвычайно редок.

Сжатый и скошенный хлеб, связывают в снопы, и складывают в полукопки, полагая в каждый по 30 снопов, а два таковых полукопка, составляют копу, или 60 снопов.

Снопы кладут в полукопки крестообразно, один на другом в середину колосьями, верхушку же сих полукопков покрывают одним снопом, разослав оной, дабы не допускал замочать колосьям в середине находящимся. Упомянутые полукопки ставят на нивах один подле другого рядами.

Сжатую гречиху, не вдруг кладут в полукопки, но оставляют на несколько дней на ниве, чтобы прежде складывания просохла.

Сжатое просо связывают в снопы и складывают в полукопки тогда, когда оно совершенно высохнет.

Хлеб сложенный в полукопки, остается на поле до тех пор, пока окончится жатва. В сие время перевозят оной в определенное на то место, называемое током, и складывают на открытом воздухе особо всякого рода хлеб в стоги, или скирды, полагая в первые от 25 до 50 коп., а последние от 50 до 100.

Стоги кладут кругло. А скирды овально, или продолговато.

Из снопов вымолачивают хлеб цепами, а о машинах для сего изобретенных и понятия не имеют. Вымолоченный хлеб очищают от мякины и плевых, что обыкновенно производится вывеванием, бросая зерна с плевой против ветра.

Вымолоченный хлеб сберегают большей частью в ямах, которые нарочно для сего намерения выкапывают в земле. Ямы сии имеют вид кувшинов. Оные выжигаются соломой. Которой после обивается

внутри. Ямы сии насыпав высушенным хлебом, наполняют горло их глиной, и сверху насыпают землею возвышенно, дабы вода проходить не могла.

В ямах сих сохраняется хлеб без всякого повреждения, с тою выгодою, что оный от пожаров бывает безопасен.

КОНОПЛЯ И ЛЕН. Коноплю сеют здесь на мягких, тучных и унавоженных полях, на которых произрастает она весьма удачно, и получает великий рост.

Лен большей частью на новине, которую несколько раз перепашивают и удобряют навозом, но при всем том удастся оный весьма худо, достигает малого роста, и всегда почти бывает коленчат.

Коноплю и лен выдергивают из земли руками, связывают в снопы, и оставляют на поле, до тех пор, пока оные совершенно высохнут, после сего перевозят на гумно, и отделяют семена молочением.

Посконь поспевает здесь в июле, а семенная конопля в августе. Мочение конопли и льна производится в реках и озерах, большей частью в сухое и теплое время.

ТАБАК. Разводится здешними жителями в весьма великом количестве, как для собственного употребления так и для продажи. Табак сеется здесь большей частью в огородах на земле тучной, теплой и несколько влажной, которую сверх того удобряют навозом. Табак сеют здесь в апреле. Когда табачная рассада вырастет в несколько листьев, то пересаживают оную на другие гряды. Когда на табачных листьях начнут показываться цветочные части, то сламливают у них верхушки и обрывают маленькие нижние листочки. Цветочные части оставляют только на тех стволах, которые определяются для произведения семян.

Обламывание табачных листов производится тогда, когда они несколько потемнеют, и покажутся на них желтоватые пятна. Снятые листья складывают в сухом месте в круги слоями, и когда они потеряют зеленый цвет, тогда снизывают их на нитки в папуши и вешают под кровлей.

Верхи семенных стеблей срезают тогда, когда уже семена совершенно поспевали. Верхушки сии связывают в снопки и берегут под кровлей до времени посева.

Отвар табачных листьев здешние жители почитают как лучшее средство от чесотки, когда оным обмакивают тело.

ОГОРОДНЫЕ РАСТЕНИЯ. Всякий поселянин вблизи своего дома имеет огород, в котором разводятся для приправы яств нужные. 1) Капуста: обыкновенная, красная, зеленая, цветная. Капуста сеется в начале апреля, а в мае пересаживается. 2) Салат. 3) Свекла. 4) Репа обыкновенная. 5) Морковь. 6) Пастернак. 7) Петрушка. 8) Картофель. 9) Лук. 10) Чеснок. 11) Турецкие бобы. 12) бобы. 13) обыкновенный горох. 14) тыква. 15) кукуруза. 16) бутылчатая тыква. 17) бородавчатая тыква. 18) арбуз. 19) огурец. 20) дыня. 21) тяжелый укроп. 22) душистый укроп. 23) горчица обыкновенная. 24) горчица белая. 25) чернушка поваренная.

Обыкновенные тыквы, арбузы и дыни редко разводятся на огородах, а особливо последние, но большую частью в полях. Поля засеянные арбузами и дынями называются здесь баштанами. Примечательно, что арбузы на тучной и влажной почве произрастающие, достигают великого роста, но неприятный вкус имеют, произрастающие же на земле с песком смешанной, достигают малого роста, но бывают чрезвычайно вкусны.

Арбузы и дыни сырые употребляются в пищу, а тыквы вареные с пшеном, салом и молоком, или печеные. Из семян их добывают хорошее масло.

Капуста произрастает здесь удачно, но часто истреблена бывает гусеницей. Примечательно, что капуста посеянная вблизи коноплей, безопасна бывает от гусеницы.

ЛУГА И СЕНОКОСЫ. Луга имеют положение большей частью при берегах рек, или на низменных местах, но самые лучшие сенокосы находятся в степях. Степное сено имеет многие преимущества над луговым. Первое вкуснее и питательнее нежели последнее. Степное сено употребляется здесь более в корм овцам. Кошение сена производится в разное время, оно остается в рядах, до тех пор, пока совершенно не высохнет. В сие время стребают оное и складывают в копны, а сии в скирды или стоги, которые перевозят уже зимой, смотря по надобности.

РОДЫ САДОВЫХ ДЕРЕВЬЕВ. 1) Вишня. Размножением полезного сего плодового дерева занимается сама природа. Оно размножается от косточек и корневых отпрысков, кои весной

пересаживаются. Одни деревья приносят кислые плоды, а другие сладкие, последние созревают быстрее и называются черешней. Испанские вишни разведены здесь в малом количестве. Плоды сего дерева сырые и сушеные употребляются в пищу, из них готовят варенье и наливку, которая известна здесь под именем вишневки и составляет любимейший напиток жителей.

2) Слива. Удачно произрастает на всякой почве, разводится так же как и вишня. Плоды ее сырые и сушеные употребляются в пищу.

3) Яблони. Произрастает на тучной почве, разводится семенами и прививанием. Яблони сей находится великое множество различных.

4) Груша. Разводится так же как и яблоня, имеет великое множество различий по времени поспевания, вкуса, величины и вида плодов.

5) Грецкий орех. Произрастает на всякой земле, кроме влажной. Разводится посадкой орехов.

6) Тут, или шелковицы, белая и черная. Удачно произрастает на земле с песком смешанной. Размножение дерева сего производится посевом семян, посадкой черенков, прививанием, а особливо отводками.

КУСТАРНИКИ. Виноград, Красная и черная смородина, крыжовник

РОДА ЛЕСНЫХ ДЕРЕВЬЕВ И КУСТАРНИКОВ. Сосна, дуб, береза, ольха, липа, клен, ясень, вяз, берест, граб, тополь, осокор, осина, ветла, верба, ива, орешник, жостер, крушина, боярышник, свидина, бирючина, дикая груша, дикая яблоня, терн, калина, бузина, черемша, полевая роза, шиповник, ежевика, дикая вишня.

РОГАТЫЙ СКОТ. Рогатый скот водящийся здесь черкасской породы. Онный весьма крупен, но в некоторых местах перерождается и делается мелким. Быков приручают здесь к езде на четвертом году, и пользуются оными для произведения работ, а коровами для плода и доения до десяти лет. По истечении сего времени откармливают их и продают или здешним мясникам, или великороссийским купцам, кои для покупки рогатого скота приезжают. Откармливание скота производится на хороших пастбищах, или при винокурнях бардой. Волос приручают к езде так, что они не будучи управляемы вожжами, повинуются одному голосу. Соб, цабе и гей суть три слова, к коим ежжалые вола приучены. Соб означает повеление своротить налево, цабе направо, а гей ускорить ход. Бедные не будучи в состоянии иметь пары волос, ездят одним (бовкун). Некоторые употребляют для езды и коров, а особливо тех. Которые никакого плода не делают.

ОВЦЫ. Водящиеся здесь так же черкасской породы. Они чрезвычайно крупны, хвосты имеют длинные, толстые и шерстистые, шерсть густую и длинную.

В Константиноградском уезде разведены овцы крымской породы, которые хотя несколько и переродились, но не потеряли еще доброты того корня, от которого происходят. Польза получаемая от овец состоит в мясе, сале, молоке, сыре, масле и кожах.

В Константиноградском уезде режут молоденьких ягнят начиная с января по май месяц. После рождения через неделю. Овчинки сии по здешнему смушки, продают купцам или отвозят в Решетилровку и здесь продают приезжающим туркам, грекам, евреям и великороссийским купцам.

Мясо зарезанных ягнят употребляется в пищу. В пост же сушат в горячих печах и едят в скромные дни наподобие сушеной рыбы.

Овец стригут один раз в год, в начале июня.

ЛОШАДИ. Лошадиные заводы находятся только у помещиков, а поселяне держат оные в малом количестве, для собственного только употребления. Поселяне издревле привыкши к воловьей езде мало пекутся о разведении лошадей. По их мнению лошади не способны к тяжелой работе, которую вола с великой удобностью переносят, не требуя столь великого присмотра, и столь хорошего корма, как первые.

СВИНЬИ. Разведены в весьма великом количестве. Они составляют в благоустроенном хозяйстве важный предмет, служащий источником доходов. Весной, летом и осенью они пасутся на выгонах, а в местах изобилующим дубовым лесом весь год, имеют они пропитание от желудей.

ДОМАШНИЕ ПТИЦЫ. 1) Куры, разводятся здесь в великом количестве. Летом они находят пропитание себе сами, зимой же по утру и вечеру дают им зерно, выскви отруби и т.д. Для содержания

делают плетеные круглые курятники, снаружи обмазанные глиной, а сверху крытые соломой. 2) гуси. 3) утки. Последние пока речка или пруд не покроются льдом пищу добывают себе сами, зимой их кормят овсом и ячменем и содержат в хлевах.

Птицы содержатся для получения мяса, яиц, перья и пуха. Бедные поселяне обычно сами их не употребляют в пищу а продают на базарах и ярмарках, особенно имея нужду в деньгах. Из гусиного мяса коптят здесь весьма хорошую ветчину, и для сего намерения откармливают гусей весьма долго.

ПЧЕЛОВОДСТВО. Составляет важный предмет сельского домоводства. Оным занимается всякого звания люди, получая немалую прибыль. Пасеки строят здесь в виде полукружия, или четырехугольника изхворост, или тростника. Они находятся в садах при жилье, или в отдаленных от дома местах, но обыкновенно когда гречиха начинает цвести, переносят оные на поля.

Ульи применяют здесь деревянные, внутри выдолбленные, из липового, вербового, орехового, осинового дерева. Они имеют вид тупого, круглого конуса. На верху находится донушко, удобное к свободному отверстию, а внизу в четверти от земли треугольная дырочка, или лазья для пчел, к которой приставляется от земли наискось для входа в улей пчел досточка. В середине поперек улья вдолблены крестообразно палочки, одна от другой в равном расстоянии, для удобнейшего приваривания пчелам сотов своих. Ульи с верху покрываются из коры или дерева сделанными крышками, кои недопускают входить в оный дождевой мокроте.

По вынятии ульев из земляных погребов, где они сохраняются в зимнее время, около 25 марта подчищают их, т.е. подрезают опорожненный ими зимою воск по здешнему щельник, и выставляют их в пасеки, где ставят их рядами, стараясь дабы лазьи в ульях были против восхождения солнца.

Зимой в погребах и летом в пчельниках худых пчел кормят досыта, вареной водой с медом, а самых слабейших чистым медом. Кормление производится в день три раза до июля, когда же добыча в поле окажется довольною кормление прекращают.

Дело пасечника состоит в кормлении, надзирании пчел. Он должен чрез все лето защищать от нападения прочей пчелы сторонней или домашней, удаляя тот час нападаемые пчелы на несколько времени из пчельника, затыкая лазьи, или употребляя все, что только может служить к предостережению сих грабительств от чужой пчелы чинимых.

Его так же дело примечать летом, которая из них роится хотят. По выходе молодого роя, когда он осядет собирать оной в пустой улей.

Пчелы начинают роиться с половины мая до конца августа, когда уже отцветут растения пищу, мед, и воск ими доставляющие, надежных или посредственных из них оставляют на зиму подчищая и вырезая железными зубцами излишний в ульях воск и мед, худших же или старых собирают в ямки с огнем и губкой и посредством вонючего дыма из губки умервщляют, потом из ульев вынимают мед.

Век пчелы считается 5 лет, некоторых из них убивают, другие умирают сами, на их место заступают молодые пчелы. В течение такового времени может воск в голове улья состариться, для чего летом иные с верху откупоривают донца, вырезают соты до известной пропорции, и опять оные донушка замазывают, пчелы же пустое место медом закладывают. Иные же старых пчел перегоняют в пустые улья.

Сухое лето для пчел вредно.

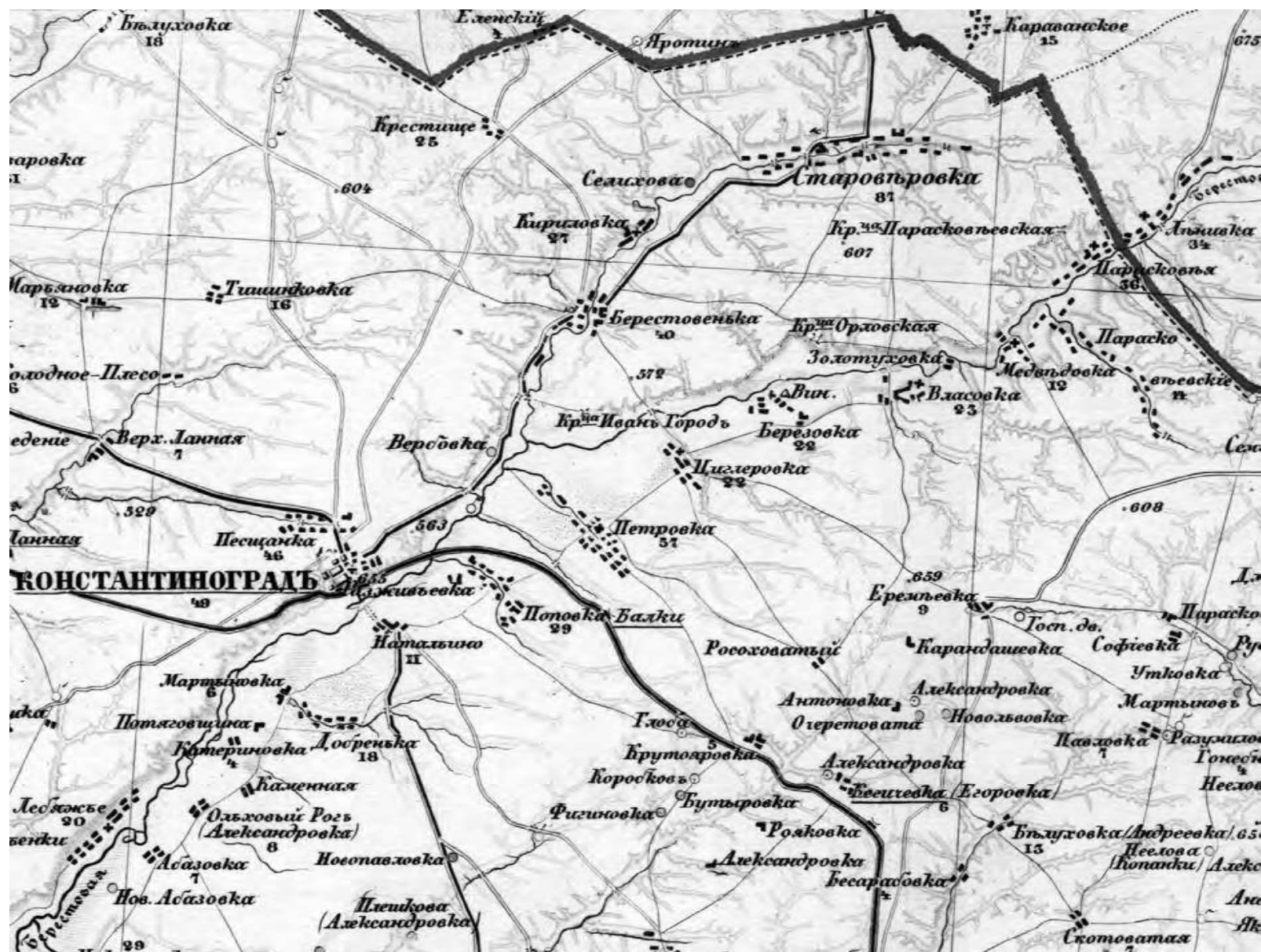
В исходе сентября улья снимают с точек, ставят в хорошо обмазанный сарай пчельник, над пчельным погребом находящийся, и там держат их до самых морозов, а потом кладут в погреб.

Мед и воск продают приезжающим великороссийским купцам.

СЕЛЬСКИЕ ПРОМЫСЛЫ. Поселяне никакими главными промыслами не занимаются, выменивая необходимые вещи на мясо, шкуры домашней скотины. Некоторые возят на продажу в города черного и Азовского морей пшеницу, а там покупаю из Крыма соль, из Дона рыбу, привезя сюда продают, получая знатные выгоды.

Ремесленники снискивают себе пропитание работой своей.

Некоторые поселяне отправляются на работу в Таврическую и Новороссийскую губернии, где зарабатывают на кошении сена, работают на рыбных заводах, или домашней и поденной работой у богатых.

Карта части Константиноградского уезда 1868 г.

Женщины, кроме собственных приличных им работ, упражняются также в шитье рубашек и другого домашнего одеяния, а все почти в пряже льну, конопель. И овечей шерсти, из коих готовят холст, сукна, для домашнего употребления и на продажу.

Многие поселяне снискивают себе пропитание от продажи в домах горячего вина.

1861 год

В Архангело-Михайловской церкви сл. Староверовка числятся в штате священники Андрей Бобырев, Герасим Дараганов; дьячки: Захарий Гичевский, Иван Тимофеев; стихарный дьячок Георгий Попов¹⁰.

1862 год

К причту Архангело-Михайловской церкви сл. Староверовка добавился священник Мартин Шамраев.

1872 год

- В сл. Староверовка построена деревянная Иоанно-Богословская церковь.

1881 год

В причте Архангело-Михайловской церкви сл. Староверовка числились: священник Константин Дараганов, диакон Стефан Попов¹¹, и.д. псаломщика Фёдор Тимофеев.

В причте Николаевской церкви сл. Староверовка числились священник Никанор Петин, диакон Павел Кутовой, и.д. псаломщика Василий Мищенко¹².

1884 год

В причте Иоанно-Богословской церкви сл. Староверовка числились: священник Мартин Шамраев, и.д. псаломщика Фёдор Колядинский, и.д. псаломщика Фёдор Холодовский¹³.

1890 год

- В причте Николаевской церкви сл. Староверовка числились: священник Михаил Филиппенко, псаломщик Георгий Якубовский, псаломщик Михаил Якубовский¹⁴.

1892 год

- В причт Архангело-Михайловской церкви был определен псаломщик Пётр Ващинский¹⁵.

1895 год

- В причт Иоанно-Богословской церкви был определен псаломщик Пётр Голобородько¹⁶.

1897 год

- В причт Иоанно-Богословской церкви был определен диакон Иоанн Совачев¹⁷.

¹⁰ ГАХО Ф. 706. – Оп. 5. Ед. хр. 6.

¹¹ Попов Пётр Степанович, сын диакона, родился в с. Староверовка. Образование получил в Полтавском мужском духовном училище, Полтавской духовной семинарии, Киевской духовной академии, которую окончил в 1886 г. кандидатом богословия. Служил преподавателем истории в Полтавском женском епархиальном училище 22 года. Преподавал временно латынь в мужском училище, в духовной семинарии обзор философских учений. Умер 31 августа 1908 г. Его труды: 1) Женское образование в России; 2) Император Николай I (в память столетия со дня рождения); 3) Кирилл и Мефодий, первоучители славянские; 4) в рукописи оставил «Курс истории русского народа».

¹² ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 7.

¹³ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 11.

¹⁴ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 24.

¹⁵ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 19.

¹⁶ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 31.

¹⁷ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 37.

1899 год

- В причте Николаевской церкви сл. Староверовка числились: священник Даниил Попов, диакон Георгий Якубовский, псаломщик Григорий Иерусалимов¹⁸.

1902 год

- В причте Архангело-Михайловской церкви сл. Староверовка числились: священник Андрей Виноградский, диакон Симеон Питерский, псаломщик Григорий Иерусалимов¹⁹.

- ...Будучи командирован [Полтавской Археологической комиссией] летом 1901 г., я имел возможность объехать почти всю Полтавскую губернию. Кроме того мои личные экскурсии по Константиноградскому уезду дополнили в этом отношении собранный мною материал о постройках и поселениях и позволили изучить разницу между севером и югом губернии. Таким образом, основным материалом для очерка явились данные изучения вопроса на месте путем опроса селян, фотографирование внутренности хат и рисунков, сделанных по пути.

Гл. 1. Поселение. Распланировка и местоположение Полтавских сел. Типы поселений. Круговой (Runndorf), беспорядочный, надречный, линейный (Straszendorf) и смешанный.

... Последним типом будет линейный (Straszendorf) господствующий на степных плато и степях южной части губернии – в у.у. Кобеляцком, Кременчугском и Константиноградском. Плоское пространство и сравнительная свежесть заселения в связи с другими историческими и социальными условиями выработали здесь на ряду с хуторными расселениями тип большого села с длинными и прямыми улицами, идущими во всю его длину. Обыкновенно эти улицы представляют проезжую дорогу, по которой расположилось село и поэтому число их не превышает 2 – 3, ограничиваясь часто одной; её перекрещивает часто другая, тоже представляющая “битый шлях”. По середине на перекрестке получается площадь с церковью, базаром и общественными торговыми зданиями, иногда значительных размеров. Если село невелико, то оно часто представляет одну длинную и широкую улицу с усадьбами, выходящими задней стороной в степь. При наличности 2 – 4 параллельных улиц – они соединяются переулками и проездами. Той беспорядочности, которая характеризует предыдущие типы, здесь уже не замечается, в особенности, если село давно соседит с немецкою колониею. Такие же села мы видим и в центральной части, но только по старинным торговым трактам, эти поселки очевидно своим происхождением обязаны самому тракту и возникли из постоянных дворов и пунктов, чем и объясняется их чисто линейное расположение. [...]

Как мы уже знаем, церкви и другие общественные заведения располагаются или на площади или на улицах, выходящих к ней, так как эти места чаще всего представляют географический и геометрический центр селения. В больших селах и местечках, где церквей много, там и площадей несколько [Идется не лише про Костянтиноградщину, але Полтавщину в цілому][...].

Церкви обыкновенно ограждены вокруг оградой и пространство в ней называется «цвинтарь», где обычно происходят крестные ходы. Кладбища никогда не располагаются возле церкви, а относятся на край села, при чем любят выбирать более высокое место; так в Снятине кладбище на высоком плато, гораздо выше села. Оно огораживается забором, или окапывается рвом. Здесь-же, на краю села, на степи и на высоких местах размещаются ветряные мельницы [С 10 – 11].

[...] в Полтавской губернии мы находим и земляные или глиняные хаты, построенные исключительно из этих материалов. Район их распространения невелик и занимает части Хорольского, Миргородского и Константиноградского уездов [...]

[...] в Константиноградском уезде потолок настилается сплошной и иногда красится, в чем сказалось влияние немцев колонистов [С. 27 – 28].

- О числе волостей в Константиноградском уезде Полтавской губернии:

... 76. Берстовеньская

77. Белуховская

78. Велико-Бучковская

¹⁸ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 41.

¹⁹ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 46.

79. Ганебновская
80. Дар-Надеждинская
81. Жирковская
82. Зачешиловская
83. Карловская
84. Кегичевская
85. Мало-Перещепинская
86. Машевская
87. Натальинская
88. Нефорощанская
89. Ново-Тагамликская
90. Парасковеевская
91. Песчанская
92. Петровская
93. Руновская
94. Ряская
95. Староверовская
96. Тагамликская...²⁰

1903 год

- В сл. Староверовка построена новая деревянная Николаевская церковь.

1906 год

- В причт Архангело-Михайловской церкви был определен псаломщик Иоанн Ганжа. В причт Иоанно-Богословской церкви был определен священник Павел Курдиловский²¹.

1909 год

- В причт Архангело-Михайловской церкви был определен псаломщик Михаил Каневский²².

1910 год

- В причт Иоанно-Богословской церкви был определен псаломщик Михаил Смирнитский²³.

1912 год

- В Архангело-Михайловской церкви сл. Староверовка священник Константин Константинович Дараганов, псаломщики Фёдор Иванович Тимофеев и Михаил Поликарпович Каневский, церковный староста Лаврентий Михайлович Ивлев. В Иоанно-Богословской церкви священник Павел Петрович Курдиловский, диакон Иоанн Васильевич Совачев, псаломщик Михаил Петрович Смирнитский, церковный староста Евдоким Иоаннович Гребенкин. При церкви действует церковно-приходская одноклассная женская школа. В Николаевской церкви священник Андрей Яковлевич Виноградский, псаломщики Александр Евстафьевич Коваленко и Стефан Александрович Ульянов, заштатный псаломщик Георгий Гаврилович Попов, церковный староста Петр Никифорович Митрополенко. При церкви действует церковно-приходская школа и учебная сапожная мастерская.

²⁰ Русов М.А. Поселения и постройки крестьян Полтавской губернии. Харьков, 1902.

²¹ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 61.

²² ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 66.

²³ ГАХО Ф. 1037. – Оп. 1. Ед. хр. 67.

История с. Староверовка 1917-1941 гг.

1917 год

- **19 марта.** В Константинограде прекратило свою деятельность уездное полицейское управление. Соответственно в сл. Староверовка была ликвидирована квартира станового пристава, а также покинули село 11 стражников и 2 урядника. В Константинограде была основана милиция, первым начальником которой стал Н.И. Кохановский.

1918 год

- **7 января.** Красногвардейским отрядом, которым командовал П.В. Егоров, был взят Константиноград, в уезде была установлена советская власть.

- **31 марта.** Крупный немецкий отряд при содействии петлюровцев занял Староверовку. Начались массовые изъятия сельхозпродуктов для немецкой армии, иногда за эту продукцию платили деньги. Из доклада начальнику операционного отделения германского восточного фронта о положении дел на Украине в марте 1918 г.: «...При моем посещении многих деревень, я видел, что крестьяне чрезвычайно хорошо живут, у них много мелкого скота, и они предлагают в большом количестве шпик, свое национальное кушание... Но получение продовольственных продуктов, особенно запасов зерна, будет связано с большими трудностями. Крестьянин, располагающий значительными запасами зерна и деньгами, не хочет ничего продавать. Количество кредитных билетов, благодаря неограниченному их печатанию, так велико, и их ценность так упала, что обладание ими не представляет никакого соблазна для крестьянина. Кроме того, он не знает, что и когда он сможет получить за свои продукты, и поэтому он предпочитает держать их спрятанными. К тому же играет еще большую роль антагонизм между городом и деревней. При ужасающем недостатке подвижного состава крестьянин не может купить в городе ничего из того, в чем он нуждается. И даже при очень высокой цене на хлеб трудно будет склонить крестьянина продать жизненные припасы в значительном количестве. Но он охотно обменивает их на товары, в которых он испытывает острую нужду. Это в первую голову, – сельскохозяйственные орудия, кожа, посуда, платье и сапоги. Другим основанием для нежелания продавать хлеб является запрещение продажи алкоголя и отмена правительственной винной монополии. Водка, как и вообще алкоголь, является на Украине в высшей степени ходким товаром, и в городах ее можно получить лишь за баснословную цену. Вместе с тем все крестьяне готовят из зерна водку. А так как высшая цена на зерно не превышает 18 руб. за пуд, а из пуда зерна можно получить 3 бутылки водки ценностью в 90 рублей, то перегонка водки является новым основанием для крестьян не продавать зерна, как продукта питания... служащий военного отделения Министерства иностранных дел Колин Росс».

1919 год

- **18 января.** Село Староверовка занято отрядом красногвардейцев.

- **6 июля.** Староверовка занято отрядом деникинцев.

- **22 декабря.** В Староверовке окончательно установлена советская власть.

1920 год

- **24 июля.** В Староверовке расположились основные силы махновцев,двигающиеся на Полтаву.

- **31 июля.** После набегана село Староверовку отрядов Махно в Староверовку прибыл карательный отряд красных под командованием комиссара Соколовского. По его приказу в течение 12 часов должно быть собрано 1000 голов рогатого скота, 60 пудов коровьего масла, свиньи, овеси др. На общем сходе публично расстреляли 5 человек.

- **6 сентября.** На жителей с. Староверовка наложена продразверстка 9800 пудов хлеба, из которой выполнены 5 %. Были насильно вывезены все овощи и солома.

- **15-30 ноября.** На границах Валковского уезда Харьковской губернии и Константиноградского уезда Полтавской губернии происходили столкновения с отрядами махновцев. В частности с отрядом «Бравого». Восстание затронуло и Староверовку. Стянутые силы Красной армии пытались взять махновцев в кольцо, но они вовремя отступили. Занятые преследованием махновцев, отряды красных не имели возможности оставить в селениях гарнизоны, ограничившись действием карательных отрядов\, Которые расправлялись с теми. Кто поддерживал восставших.

- **6 декабря.** В Староверовку вошел карательный отряд под командованием комиссара Соколовского. Красноармейцы окружили церковь во время богослужения, хватали на улицах старых, малых, богатых, бедных, служащих учреждений, начали пороть невинных людей, 120 человек приговорили к расстрелу, 300 домов к сжиганию, забрать поголовно весь скот. Народ восстал, при первом выстреле комиссар бежал, оставив документы.

- **10 декабря.** Воззвание от оперативного штаба 2 образцового батальона к крестьянам с. Староверовка.

ТРУДОВЫМ КРЕСТЬЯНАМ СЕЛА СТАРОВОЕРОВКИ

Крестьяне что Вы желаете? Послушавшись Советов злонамеренных лиц желающих поживится так сказать подшумок. Вы учинили восстание против Совесткой Власти, красные полки каковые сумели разгромить и уничтожить Врагов крестьян и рабочих КОЛЧАКА, ЮДЕНИЧА, ДЕНИКИНА, ВРАНГЕЛЯ и др. Крестьяне села Староверовки неужели вы думаете устоять перед нашими полками которые ждут только приказа явиться к Вам в Староверовку. Нет это могут только думать совершенно неразумный человек ничего не понимающий в военном деле т.е. Ваши служители желая проливать напрасно кровь. Предлагаю Вам крестьяне села Староверовка сдать имеющиеся у Вас оружие и жить мирно и тихо. Арестуйте Ваших злых зачинщиков и передайте их в руки родной крестьянской Власти пусть лучше будут наказаны эти лица, чем все Ваше село²⁴.

- **11 декабря.** Ультиматум к жителям с. Староверовка. Получен 13 декабря.

Крестьяне села Староверовки

Дорогие товарищи: С братским призывом обращаемся мы представители славной и могучей Красной Армии к Вам честным труженикам. Не давая себе отчета Вы восстали против великой семьи трудящихся изгнанная буржуазия из своих теплых паутинных гнезд, восставшим народом не легко сдаст свои позиции. Десятки тысяч разбрелись по всем темным уголкам под великой пролетарской державой и там темным забитым крестьянам, с сатанической улыбкой на устах науськивают о том, что Советская власть обирает крестьян, работаю от зари до зари на благо кулака-помещика, вы отдали своих последних сыновей для защиты Царских и помещичьих земель, вы освобожденные от всего того, теперь красноармейцами слепо последовали, за прихвостникамибуржазниками, за бандитами с кулаками. Теперь настают последние часы нашего восстания. Жалея каждого труженика, крестьянина мы обращаемся к Вам с последним напоминанием – сложите оружие сбросьте своих руководителей-кулаков и вы останетесь жить трудиться на благо всего народа, но если наш ультиматум останется без силы если вы останетесь так жить против всех трудящихся вас ждут самые неумолимые расплаты.

Загрохочут пушки затрещат пулеметы и вы Ваши семьи ваши маленькие дети, ваше имущество будете сметены с лица земли как вредные враги Рабоче-Крестьянской власти. Не ждите этого Советская Власть сумеет прощать и самым суровым образом наказывает своих врагов. Вы тесным кольцом окружены со всех сторон. Опомнитесь перед Вами стоят части Красной Армии сумевшие уничтожить бесчисленные полчища буржуазии с руководством царскими генералами. Последний этот всей буржуазии Крым – теперь очищен Красной Армией, а вы маленькая кучка восстали – слепо восстали против Советской Власти. Опомнитесь, пожалейте свои безвинные семейства ибо снаряду красных пушек не будет ничего разбирать в течение часов. Вы будете раздеты разгромлены – если не арестуете своих руководителей, не сложите оружие мы надеемся, что крови не будет.

Опомнитесь крестьяне!²⁵

²⁴ ГАХО ФР. 200. – Оп. 1. Ед. хр. 3с, л. 1.

²⁵ Там же, л. 4.

- **13 декабря.** Ответ повстанческих войск села Староверовки на ультиматум командующего красным боевым отрядом.

Дорогие товарищи красноармейцы и комсостав.

С братским приветом обращаемся к вам, тем же рабочим и селянам, нашим родным братьям обдумать все вами сказанное в ультиматуме и выслушать нас: у нас нет вождей контрреволюции, у нас нет кулаков, нет агентов мировой буржуазии. Рука об руку с вами (красноармейцами гнали и будем гнать до последней капли крови не только мировую буржуазию, но ее агентов и агитаторов. Не восстание против советской власти сделали мы все поголовно селяне села Староверовки, а в защиту своей жизни, жизни наших детей, жен, стариков, против насилия, грабежей, невинно пролитой крови, заставили поднять оружие. Вы пугаете нас уничтожить вместе с детьми и имуществом. Это слова не социализма и не революционера. Пусть погибнем мы все, пусть сожгут наше село с существующей у нас Советской властью, но торжеству грабежей, насилия, произвола настал последний час. Невинная кровь граждан нашего села (пролитая 31 июля с.г.) Нам бросил бежавший отряд документы из которых вы можете убедиться, что с декабря с.г. должна была быть пролита кровь 130 человек, уничтожено 300 дворов и т.д. и т.д. Не производя расследования и дознания в Конграде был подписан ужасный, неслыханный в истории приговор над мирными жителями. Помните товарищи, ваши лозунги, и если вы истинные революционеры, то об угрозе детям, женам и имуществу не может быть речи. Мы не боремся с Советской властью, мы поддерживаем все ее, как один, но насилию и грабегам и пролитию невинной крови должен быть положен конец. Вы касаетесь наших вождей, агитаторов и проч. Это мы – все граждане села Староверовки. Выдать их – по нашему их всех. Обдумайте вы, товарищи, все сказанное вами и взвесьте наш ответ, прочтите его всем красноармейцам, может быть и они заблуждаются. Для выяснения окончательно всех вопросов и для ознакомления с имеющимися у нас документами, просим прислать трех человек. Условия при сем прилагаются. Мы не ждем и не жаждем ни вашей, ни чьей бы то ни было крови, но мы не допустим, чтобы рекой лилась невинная кровь граждан Республики. Не вызывайте же, товарищи, нежелательное для вас же самих конфликты.

Да здравствует Советская власть, свобода, равенство и братство. Смерть, несущим насилия грабежи и убийства. Слава повстанцам и красноармейцам, идущим на защиту угнетенным и оскорбленным.

Штаб повстанческих войск имени «БАТЬКИ МАХНО», прилагалась печать²⁶.

Предлагалось делегации от красного боевого отряда в составе трех человек, из которых двое должны быть красноармейцами прибыть в 9 часов в урочище «Долгое» с белым флагом без оружия для ознакомления с документами комиссара Соколовского.

- 15 декабря. Отряды Махно не пришли на помощь окруженным крестьянам, оставшись наедине с кадровыми частями Красной армии, крестьяне спрятали часть оружия, остальное сдали начальнику оперативного отряда Красной армии Константиновичу.

Можно с уверенностью говорить, что у восстания все-таки были руководители, часть из которых расстреляли в самые первые дни после восстания. Другие находились под следствием как активные участники его, причем следствие не было окончено даже в 1925 году, их список был приведен среди прочих лишенных права голоса: Сотников Михаил Ефимович (28); Сабельников Демьян (28)²⁷; Азаренков Пётр Сергеевич (28); Чупандин Алексей Филиппович; Сасин Денис Захарович (30); Бурый Клим Павлович (42); Зиновьев Арефа Петрович (32); Головинов Никита Тарасович (28); Пахомов Кузьма Сергеевич (37), жена Параскева (28); Амелин Андрей Власович (29).

Кроме того значительная часть участников восстания были лишены избирательных прав, проживая в Староверовке и более ничем не наказаны, тем не менее считались они активными участниками восстания. Вот их список: Астапов Мефодий Семенович (35), жена его Пелагея (40); Пахомов Артемий Ефимович (33), жена Александра (30); Дюкарев Филипп Иванович (28), жена Анна (28); Росляков Ефрем Агафонович (54), жена Ирина (54); Росляков Адриан Агафонович (50), жена Мария (54); Репринцев Семен (55), жена Мария (55); Твертников Андрей (33), жена Татьяна (33), сестра Наталья (18); Репринцев Федосей (35), жена Фекла (35), сын Григорий (18); Пашков Денис Денисович (50), жена Анисья (50), дети: Поликарп (22), Наталья (22); Репринцев Прокофий (50), жена Харитина (35); Травкин Никита (50), дети: Фёдор (28), Елизавета (30); Гранкин Яков Антонович (31), жена Елена (31); Гранкин Иван Ильич (26), жена Евдокия (26); Гранкин Демид Антонович (48), жена Варвара (50); Гранкин Андрей Данилович (37), жена Анна (38); Травкина Мария (38); Сабельников Кирилл (36); Сабельникова Дарья (47); Сабельникова Марфа (37); Волобуев Григорий (39), жена Пелагея (41); Пашков Яков Иванович (38), жена Анисья (40); Машкин Яков Фомич (50), жена Ирина (30); Машкин Илья Егорович (34), жена Анна (30); Машкин Иван Матвеевич (35), жена Анна (35), мать Анна (57); Зиновьев Стефан Семенович (28), жена Екатерина (28); Пашков Иван Михайлович (38), жена Елизавета (38); Моренков Иван Васильевич (31), жена Марфа (36); Машкины: Григорий Кузьмич (46), Христина (38), Ефросинья (18), Тихон (33), Павел (29), Анастасия (29); Лысенко Иван Прокопьевич (39), жен Ксения (39); Дубинин Роман (46), жена Елена (34); Дубинин Пантелеймон (52); Бурцев Корней (37); Зубков Фома (32), жена Фекла (32); Разумов Софрон Семенович (37), жена Варвара (25); Разумова Соломонида Семеновна (18) – отец участник восстания; Петров Илья Гаврилович (36), жена Фёкла (37); Бурцев Тимофей (47), жена Мария (46), дети: Параскева (29), Тихон (18); Пахомов Семен Ефимович (50), жена Анисья (54); Амелины: Аким Павлович (32), Марья (31), Григорий (20), Фёкла (20), Анна (40); Пахомов Аверкий Семенович (31); Азаренков Иван Иванович (43); Сотников Иван Акимович (41); Сотников Даниил Маркович (42), братья его Филипп (34), Иван (19); Нартов Афанасий Карпович (51), жена Лукерья (51), сын Поликарп (30), жена его Дарья (30); Козловский; Прокофий Трифонович (35); Селихов Илья Свиридович (29); Нартов Семен Тимофеевич (53); Сотников Артем Яковлевич (29); Апальков Тимофей Никитович (26); Дураков Илья Васильевич (22); Дурнев Иван Павлович (30); Ивлев Григорий Васильевич (28); Сотников Егор Онуфриевич (28); Ивлев Иван Макарович (33); Гридин Яков Филимонович (23); Алеферов Василий Авксентьевич (28); Пахомов Павел Ефимович (28); Апальков Михаил Иванович (29); Цуканов Трифон Емельянович (29); Кофанов Григорий Иванович (28); Некрасов Аниксей Фёдорович (28); Ивлев Сидор Миронович (38); Фофанов Дмитрий Романович (49); Головинов Пётр Гаврилович (42); Головинов Фёдор Гаврилович (48); Головинов Герасим Гаврилович (38); Филиппский Ефрем Терентьевич (36); Разумов Иван Иванович (29); Козловский Пётр Иванович (25); Дурнев Василий Павлович (37); Апальков

²⁶ Там же, л. 5.

²⁷ В скобках указан возраст на 1925 год.

Стефан Никитович (29); Гвоздев Алексей Петрович (29); Сотников Тимофей Иванович (39); Цуканов Пётр Алексеевич (42); Рымшин Аверкий Петрович (32); Протасов Иван Силович (28); Амелин Андрей Николаевич (30); Козловский Иван Ананьевич (55); Ивлёвы: Иван Никитович (50), Григорий Никитович (45), Василий Никитович (43); Росляков Фёдор (39), жена Марфа (40).

Кто ранее, кто позднее из них подавали заявление о возвращении им права голоса, при этом утверждая, что активными участниками восстания они не были, а участвовали в нем наравне со всеми. Так, например, поступил еще в декабре 1924 г. Демид Антонович Гранкин (1879 г.р.), утверждая, что он участвовал в восстании как все, но является сторонником советской власти, а сын его в Красной армии участвовал в подавлении Кронштадтского мятежа. Заполнил анкету, а в ней среди прочего значилось, что он закончил народное училище, в собственности усадьба с инвентарем, 21 десятина земли, в семье жена, 2 невестки вдовы с 3-мя детьми. Прощен, однако, не был.

1921 год

- март. *Участники Кронштадтского восстания, уроженцы Староверовки:* Субачев Василий Яковлевич (25); Сапронов Фёдор Семенович (26); Алехин Алексей (25); Волобуев Даниил (24); Карпов Емельян (25); Сабельников Ефим (25); Головинов Иван (24); Ивлёв Андрей (25); Кутепов Алексей Емельянович (24); Лунев Кузьма Ипполитович (24); Козлов Трофим (25); Зиновьев Константин Андреевич (25); Ягодкин Фома Иванович (24); Гридин Андрей Максимович (26); Букин Семен Тарасович (35), жена Ульяна (25); Азаренков Константин (25), жена Анна (25); Ивлёв Алексей Иванович (22), жена Ольга (22), мать Анастасия (42).

- Открыта 7-ми летняя школа в с. Староверовка. Длина 36 аршин, ширина 15 аршин. Всего зданий 2, комнат 11. При школе имеется сарай, погреб, колодезь, усадьба 2760 кв. саженей, из которых под огородом 1380 кв. саженей. Заведующий школой Иван Дмитриевич Таран (27.01.1892 г.р.) из крестьян. Окончил Николаевскую духовную семинарию, стаж с 1912 г. Участник Великой войны (3 года), в Красной армии 2 года. Жена так же учитель этой школы Евдокия Андреевна (1.03.1899 г.р.) из крестьян с. Парасковеевки. Окончила 8 классов гимназии в г. Краснограде в 1916 году. Учительский стаж с 1919 года. Другие учителя: Погода Сергей Иванович (25.03.1903 г.р.) из крестьян с. Парасковеевка, окончил в 1918 году Полтавскую гимназию, учительский стаж с 1919 г. Его жена также учитель этой школы Екатерина Григорьевна (17.09.1899 г.р.) из крестьян сл. Староверовка, в 1916 г. окончила 8 классов гимназии в Краснограде, учительский стаж с 1920 г. Леонова Ефимия Степановна (10.10.1897 г.р.) из крестьян Екатеринославской губернии, окончила в 1915 г. 8 классов Херсонской гимназии, учительский стаж с 1916 года. Антонина Григорьевна Могилат (18.01.1894 г.р.), из крестьян с. Новый Тагамлык Полтавской губернии, окончила в 1910 г. 7 классов Полтавского епархиального училища, учительский стаж с 1911 г. Замужем, имеет двух сыновей. Силакова Анна Прокофьевна (2.02.1895 г.р.) из крестьян Воронежской губернии, в 1916 г. окончила 7 классов гимназии в г. Павловске, учительский стаж с 1915 года, замужем²⁸. Уборщица Елена Назаровна Сабельникова (1905 г.р.) из крестьян с. Староверовка.

- В этом же году открыта и начальная школа в Староверовке. Заведующей была назначена Грибкова Валентина Сергеевна (16.07.1887 г.р.), из мещан г. Нижний Новгород, в 1910 г. окончила учительскую школу в Нижнем Новгороде, учительский стаж с 1911 г., муж Грибков Степан Яковлевич (1889 г.р.) технический работник в этой же школе, сын Юрий. Другие учителя: Стаховская Людмила Лукьяновна (1889 г.р.) из крестьян Киевской губернии, окончила Красноградские учительские курсы. К.-Думинская Александра Яковлевна (1903 г.р.) из мещан г. Лубны, окончила 6 классов гимназии, учительский стаж 2 года.

1922 год

- 9 декабря. В Староверовке прошли общие собрания, на которых выбрали комитеты взаимопомощи бедноте. Комиссия взаимопомощи во II-й Староверовке: председатель Мирон Корнеевич Степин, заместитель Филимон Владимирович Килькинов, секретарь Фёдор Агафонович Росляков. В Комиссию

²⁸ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 4, л. 209.

внутреннего займа помощи всей бедноте вошли: Андрей Артамонович Сотников, Фёдор Фёдорович Тарсуков, Мирон Корнеевич Степин, Яков Максимович Гранкин, Филимон Владимирович Килькинов²⁹.

- Не полный список жителей II-я Староверовка кто находился на службе в Красной армии в годы Гражданской войны: Прокофий Головинов, Фома Иванович Ягодкин, Андрей Афанасьевич Кубарев, Прокофий Андреевич Дюкарев, Иова Музолевский, Никита Субачов, Амвросий Ягодкин, Макар Макарович Ягодкин, Егор Кузьмич Лунев, Герасим Фёдорович Головинов, Андриян Трофимович Толстой.

- **31 декабря.** Неизвестными злоумышленниками произведен обрыв телефонного кабеля на линии Староверовка-Красноград³⁰.

1923 год

- выдано Староверовскому обществу 500 пудов хлеба голодающему населению, что значительно менее других сел Красноградского уезда. Например, в с. Парасковее было выдано 3600 пудов, с. Петровское 3500 пудов.

- **1 января.** Состав Староверовского райисполкома: Емельян Майборода, Мелентьев Яков, Назаренко Григорий, Мищенко Тимофей, Савченко Иван, Мухин Алексей, Фалеев Стефан, Зиновьев Ефим, Сотников Стефан, Душепа Ефим.

- **февраль.** В Староверовскую волость Константиноградского уезда Полтавской губернии помимо Староверовки вошли села: Берестовенька, Крестище, Кирилловка, Парасковее³¹.

- **23 февраля.** У жителя с. Староверовка Бородинова от неисправного содержания дымовой трубы сгорела крыша хаты³².

- **30 марта.** У жителя с. Староверовка Андрея Козловского украдено 6 пудов зерна³³.

- **24 апреля.** У жителя с. Староверовка Дмитрия Сарафанова сгорел сарай от поджога, преступник задержан³⁴.

- **май.** Пожарный обоз в с. I-я Староверовка состоял из 5 пожарных «машин», другого инвентаря, как-то: бочки, тачки, насосы, трубы, рукава, и др. не было. А пожарный обоз в с. II-я Староверовка и вовсе отсутствовал, т.к. сгорел в 1920 г.³⁵

- **14 мая.** Заведующий 7-ми летней школой в с. Староверовка Таран, предложил построить гимнастическую площадку при школе из дерева на сумму 216 руб. 50 коп.

- **16 мая.** У жителя с. Староверовка Евдокии Яковенко украдена лошадь, гнедой масти, двухлетка, на лбу лысина³⁶.

- **23 мая.** Общее собрание общества II-я Староверовка. Решили: Произвести землеустройство земельного общества на основании закона о землепользовании от 27 мая 1922 г. При землеустройстве выделить на наделной земле поселок в урочище «Хуторище» и на наделной земле продлить поселок имени Свердлова и выделить поселок в урочище «Хоружева балка». Избрали форму землепользования общественной 4-х польной. Решение этих вопросов поручено на Сергей Кутепова, Емельяна Дюкарева, Луку Лунева, Филиппа Савича Сотникова. Также решено отрезать в пользу общества землю захваченную самочинно в переулках³⁷. Весь 1923 г. все вопросы решались на общих собраниях, как во времена Российской империи на сельских сходах, правда многие вопросы доверялось решать не сельским советам (ранее атаману, или волостному), а отдельным гражданам, которые составляли комиссии. Многие вопросы решались на добровольной основе. В частности вопросы благоустройства Староверовки, содержания

²⁹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 1, лл. 1-4.

³⁰ ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 36, л. 5.

³¹ ГАХО ФР. 4492. – Оп. 1. Ед. хр. 4, л. 8.

³² ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 36, л. 66.

³³ ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 26, л. 116.

³⁴ ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 36, л. 141.

³⁵ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 12, л. 258.

³⁶ ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 36, л. 167.

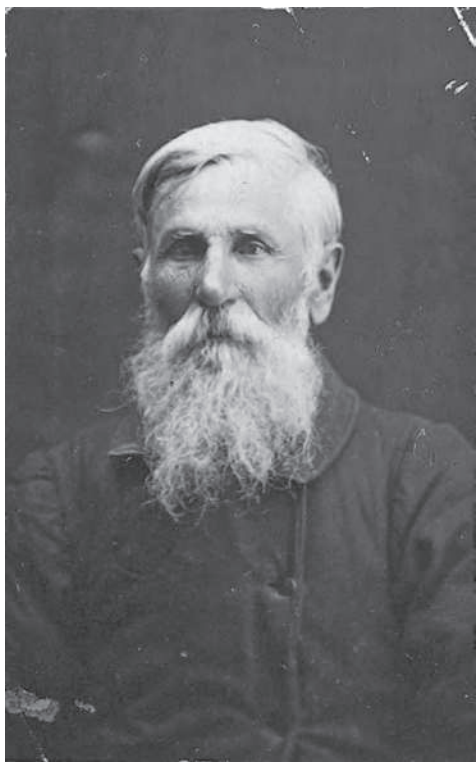
³⁷ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 2, л. 93.

Священник Иоанно-Богословской церкви
Павел Васильевич Володин

Священник Архангело-Михайловской церкви
Николай Константинович Дараганов

Псаломщик Архангело-Михайловской церкви
Фёдор Иванович Тимофеев

Священник Николаевской церкви
Андрей Яковлевич Виноградский

сельской почты, сбора средств голодающим, инвалидам и др. Это однако не устраивало совдепию, все вопросы вскоре стали решаться только в сельских советах на добровольно-принудительной основе. В первое время этому мешало слабо налаженное взаимодействие между сельскими советами и райисполкомами, райисполкомами и губернскими учреждениями, ситуацию смогли наладить только во второй половине 1924 г.

- **27 мая.** Скрылся в неизвестном направлении с ключами и значительной суммой денег бухгалтер Староверовского райисполкома Анатолий Михайлович Герасимов. Возраст 23 года, роста выше среднего, волосы темно-русые, на правой щеке возле глаза шрам. Одет в коричневый френч, брюки шинельного серого сукна, фуражка защитного цвета. Объявлен в розыск³⁸.

- **31 мая.** Ночью у жителя с. Староверовка Балюка от неизвестной причины сгорел сарай.

- **1 июня.** Открыт районный «Сельбудинок» (клуб) в с. Староверовка. Здание было деревянным, одноэтажным, крытое железом длиной 38 аршин, шириной 13 аршин, высота 6 аршин, окон 6, дверей 3, комната 1. При здании были закреплены сад и огород. Заведующим был назначен Иван Кузьмич Лысенко, заведующий библиотекой Рива Михайловна Браславская.

- **13 июня.** На 38 человек жителей с. Староверовка был наложен один рабочий день при райисполкоме, или по 1 пуду ржи вместо рабочего дня. Наказание было наложено за самовольный выпас скота в молодом лесу

- **29 июня.** В Староверовском районе детей школьного возраста 1090 человек, действующих школ 10, в них 23 класса. Отмечалось, что школы необходимо открыть школы в Староверовке, Лозовой и Парасковее. Вторые школы необходимо открыть в Мелиховке, Семеновке, Караване и Власовке. Учителей в районе 28 человек, сторожей 11. Из всех школ выделена как лучшая Староверовская 7-летняя. Начальная школа в Староверовке относительно исправна³⁹.

- **1 июля.** Состав сельсоветов.

I-я Староверовка: председатель Стефан Митрофанович Машкин (1885 г.р.), в должности с 15 мая 1923 г. в советских органах с 1917 г.; заместитель Иван Игнатович Селихов (1890 г.р.) в должности с 12 июня 1923 г., в советских органах с 1917 г.; секретарь Николай Михайлович Смирнитский (1895 г.р.) в должности с 1917 г.; председатель КНС Лазарь Авилович Ефремов (1892 г.р.) в должности с 25 ноября 1922 г., в советских органах с 1921 г.; заместитель КНС Григорий Сергеевич Денисов (1889 г.р.), в должности с 20 февраля 1923 г., в советских органах с 1917 г.

II-я Староверовка: председатель Василий Денисович Милохин (1891 г.р.), в должности с 15 января 1922 г. в советских органах с 1921 г.; заместитель Афанасий Сазонович Протасов (1890 г.р.) в должности с 10 мая 1923 г., в советских органах с 1921 г.; секретарь Евгений Семенович Улько (1889 г.р.) в должности с 25 мая 1923 г., в советских органах с 1917 г.; председатель КНС Роман Осипович Сотников (1875 г.р.) в должности с 25 мая 1923 г., в советских органах с 1922 г.; заместитель КНС Афанасий Сазонович Протасов (1889 г.р.)⁴⁰.

- **7 июля.** На территории с. II-я Староверовка проживает четверо иностранных подданных: Дячишин Василий Кондратович из Галиции с 1918 г., Пеуч Григорий Иванович из Венгрии с 1 июля 1922 г., Иванов Живка Андреевич с братом Иваном из Сербии с 27 апреля 1923 г.,

- **10 июля.** Вышло обязательное постановление Красноградского окружного исполкома № 104, на основании постановления ВУЦИКа от 6 июля. В котром было запрещено производство самогона, как для сбыта, так и для собственного пользования. Виновные в производстве с целью сбыта подвергались заключению под стражу на 1-10 лет с конфискацией имущества. Виновные в распитии, появлении в публичных местах наказывались штрафом до 500 руб. золотом, или принудительными работами до 6 месяцев. Поручалось милиции, райисполкомам и сельсоветам принять меры к выявлению таких лиц.

- **12 июля.** В Староверовском районе действует 10 церквей православного вероисповедания.

³⁸ ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 36, л. 189.

³⁹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 12, лл. 745-746.

⁴⁰ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 12, л. 753.

- **18 июля.** Принято решение о строительстве здания райисполкома в Староверовке. В качестве стройматериала забрали кирпич из полуразрушенного особняка фон-Дер-Лауниц в с. Медведовке.

- **18 июля.** Заброшенная паровая мельница вальцевого помола в Староверовке (ранее принадлежала жителю с. Станичное Алексею Ивановичу Карасю и жительнице с. Староверовка Анастасии Яковлевне Селезневой), стоявшая заброшенной с 1917 г. была передана районной экономической комиссии для восстановления в качестве мельницы простого помола. Однако при осмотре оказалось, что помещение ветхое, части газогенераторного двигателя украдены, вальцы негодны, многих мелких частей нет. Из всего этого оказались в хорошем состоянии только камни посада. До этого 8 июля А.И. Карась жаловался в райисполком, что вынужден платить налоги на неработающую паровую мельницу, а ремонт его совладельца делать не желает, проживает она со вторым мужем в с. Варваровка Карловского района и ее фамилия по второму мужу Лашун⁴¹.

- **1 августа.** По требованию Староверовского райисполкома районная милиция привлекла к ответственности 3-х жителей Староверовки за самовольный вывоз с поля сена, принадлежащего райисполкому, а именно: М. Дюкарева 6 копен, Карпа Ильича Сабельникова 3 копен, Фёдора Картавцева 3 копен.

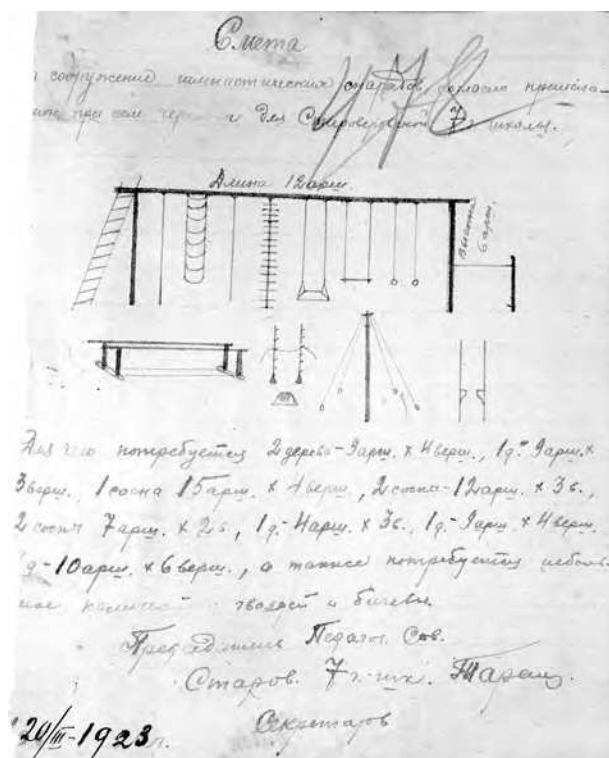
- **3 августа.** На общем собрании граждан I-й Староверовки был рассмотрен вопрос о переименовании села, как носящей религиозное название и не соответствующее настоящему времени. Чем закончилось понятно, название села не поменялось.

- **5 августа.** На общем собрании (287 человек) жителей с. Староверовка было принято решение о выделении 50 пудов хлеба в месяц на содержание сельской почты.

- **12 августа.** На общем собрании жителей с. Староверовка было принято решение принять содержание больницы, в частности её отопление на средства общества, но с учетом всех селений, который пользуются услугами этой больницы. В этот же день решался вопрос о незаконном запахивании лесных полей в лесу «Круглое» жителями с. Караван.

- **14 августа.** Наложена арендная плата за места при торговле на базаре в Староверовке. За место пароконного воза – 10 руб., за место одноконного воза – 5 руб., за место при продаже молока и овощей – 5 руб., за место при продаже хлебных продуктов, подсолнечного масла, рыбы, старых вещей – 10 руб., за место по продаже галантереи и табачных изделий – 15 руб., за место по продаже кожи и готовой обуви, готовой одежды и головных уборов – 25 руб.

- **15 августа.** Решением Староверовского райисполкома было решено разобрать бывшее нетрудовое имение (дом) Харитоненко в с. Староверовка по его ветхости.

Смета на строительство гимназической площадки при семилетней школе

⁴¹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 16, л. 1076.

- **21 августа.** Отъезд экскурсии жителей Полтавской губернии, в том числе 12 человек из Староверовского района в г. Москву. 19 августа экскурсанты из Староверовки предварительно собирались в г. Краснограде, каждый должен был иметь с собой деньги и харчи.

- **21 августа.** В Староверовской 7-ми летней школе обучается 540 мальчиков и 470 девочек в возрасте от 8 до 16 лет.

- **22 августа.** Бывшие имения Мирона Соломоновича Медникова в с. Староверовка окончательно закреплены за районным коммунальным хозяйством, которое использовалось районным отделением милиции, канцелярией КНС и для школы 3-го Староверовского общества. 1) Дом рубленый на 4 комнаты с 2-мя кухнями, деревянными полами, крытый соломой; флигель плетевой на 7 окон, с чуланом и сеньми на земляном поле.; амбар (бывшая лавка) на деревянных полах; амбар для ссыпки хлеба, крыт железом; сарай крыт соломой; погреб; ретирад; колодезь. 2) Дом рубленый на 5 комнат с сеньми и галереей на деревянных полах, 10 дверей, 12 окон, крыт железом; сарай крыт железом; клуня на 4-х сохах крыта соломой; комора рубленая крыта железом; колодезь; выходной погреб; сарай крыт соломой⁴².

- **25 августа.** На заседании расширенного пленума Староверовского райисполкома выступил уполномоченный Харьковского окрисполкома тов. Халява, который был прислан для убеждения скорейшего перехода района на единый сельхозналог, который даст возможность сбора налогов не только деньгами, но для Староверовского района 55 % натурой.

- **27 августа.** Проходило заседание Староверовского районного сельбудынка, председатель библиотечного совета тов. Браславская говорила о низкой эффективности деятельности изб-читален, т.к. у них недостаточно средств для закупки литературы, а отсутствие средств передвижения для библиотечарей приводит к тому, что они не могут повышать свой уровень.

- **30 августа.** Житель с. Староверовка Павел Сабельников назначен районным статистом.

1924 год

- **1 января.** Базарные цены в с. Староверовка:

№ п/п	Название продуктов и вещей	Единица измерения	Средняя цена
1.	Рожь	пуд.	1200,0
2.	Пшеница		2300,0
3.	Овес		2000,0
4.	Ячмень		1500,0
5.	Просо		800,0
6.	Гречка		800,0
7.	Мука ржаная обычная		1800,0
8.	Мука пшеничная пр. помолу		3000,0
9.	Мука пшеничная 8%		4000,0
10.	Хлеб ржаной	фунт	40,0
11.	Пшено	пуд	1500,0
12.	Гречка	фунт	350,0
13.	Сено луговое	пуд	600,0
14.	Сено степное		400,0
15.	Солома озимая		150,0
16.	Солома яра		250,0

⁴² ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 16, лл. 1332-1333.

17.	Макуха		1200,0
18.	Говядина на кости	фунт	400,0
19.	Баранина		500,0
20.	Свинина		600,0
21.	Селедка		450,0
22.	Тарань		200,0
23.	Масло свежее		1000,0
24.	Масло топленое		1200,0
25.	Подсолнечное масло		550,0
26.	Сало соленое		1200,0
27.	Смалец		1200,0
28.	Картошка	пуд	800,0
29.	Капуста шинкованая	фунт	100,0
30.	Огурцы соленые	десяток	100,0
31.	Лук	фунт	150,0
32.	Буряк		40,0
33.	Молоко глечик (5 ст.)		300,0
34.	Яйца	десяток	500,0
35.	Сахар рафинад	фунт	1850,0
36.	Сахар песок		900
37.	Монпансье		1000
38.	Соль мелкая	фунт	110,0
39.	Чай китайский		18000,0
40.	Мыло простое		600,0
41.	Мыло туалетное для рук	шмат	900,0
42.	Махорка	фунт	
43.	Конь крестьянский		250000,0
44.	Конь Вол		250000,0
45.	Корова крестьянская		200000,0
46.	Свинья (1 года)		120000,0
47.	Овца		25000,0
48.	Гвозди	фунт	750,0
49.	Топор	шт.	500,0
50.	Пила поперечная		12600,0
51.	Замок висячий		3000,0
52.	Сковорода чугунная		360,0
53.	Казанок (средний размер)		3000,0
54.	Чайник (на 9 чашек)		9000,0
55.	Плуг крестьянский 2-х конный.		85000,0
56.	Мел	пуд	1200,0
57.	Стекло простое для окон		120,0
58.	Бутыль простая	шт.	300,0
59.	Чашка с блюдцем		1200,0
60.	Масло вареное	пуд	26000,0
61.	Шкура для подошв 1 комп.		240000,0
62.	Шкура мягкая		216000,0
63.	Смушка ягненка черная выделанная	шт.	22000,0
64.	Шерсть овечья		10000,0

65.	Шерсть овечья выделанная		12000,0
66.	Сапоги мужские	пара	23000,0
67.	Ситец	аршин	1500,0
68.	Полотно крестьянское		600,0
68.	Полотно льняное		1000,0
69.	Лантух конопляный		3000,0
70.	Моток ниток		300,00

- **1 января.** В I-й Староверовской школе обучалось 89 мальчиков и 5 девочек. При этой же школе действовал ликвидационный пункт неграмотности в котром обучалось 105 мужчин. В II-й Староверовской трудовой школе обучалось 212 мальчиков и 37 девочек, при ликвидпункте обучались 131 мужчина. Всего в Староверовском районе числилось 11 школ, 1 сельбуд, клуб ЛКСМУ, 6 хат-читален, театр в Парасковеевке. 2 библиотеки, одна в сельбуде, вторая в Парасковеевской хате читальне⁴³.

- **февраль.** В Староверовке родилось 30 мальчиков, 37 девочек, умерло 8 мужчин, 6 женщин, бракосочетаний 55⁴⁴.

- **5 марта.** Из личного дела письмоводителя Староверовского райисполкома Зиновьева Ефима Максимовича⁴⁵. Родился 24 декабря 1900 г. в с. Староверовка, окончил 2-х классную школу. С 1917 по 1920 г. служил в Староверовском волостном исполкоме, с 1920 по 1922 г. в Красной армии делопроизводителем. С 1922 по 1924 г. в Староверовском кредитном товариществе делопроизводитель и секретарь, с 1924 г член Староверовского райисполкома.

- **8 марта.** В Староверовке числится 1944 хозяйства, проживает 5109 мужчин и 5375 женщин, земли в пользовании 16342 десятины⁴⁶.

- **10 марта.** В Староверовский сельский совет входили следующие селения:

1) село Староверовка. Крестьянских хозяйств – 1944, мужчин – 5109, женщин – 5375, обоего пола – 10484.

2) поселок им. Свердлова. Крестьянских хозяйств – 66, мужчин – 162, женщин – 159, обоего пола – 321.

3) поселок им. Раковского. Крестьянских хозяйств – 55, мужчин – 120, женщин – 125, обоего пола – 245.

4) поселок Селихов. Крестьянских хозяйств – 62, мужчин – 148, женщин – 143, обоего пола – 291.

5) хутор Пикалов. Крестьянских хозяйств – 1, мужчин – 5, женщин – 4, обоего пола – 9.

6) хутор Ивлева. Крестьянских хозяйств – 1, мужчин – 2, женщин – 6, обоего пола – 8.

7) хутор Пахомова. Крестьянских хозяйств – 2, мужчин – 5, женщин – 9, обоего пола – 14.

8) станция Власовка. Крестьянских хозяйств – 1, мужчин – 3, женщин – 2, обоего пола – 5.

В Староверовке имеется почтовое отделение, которое используется для передачи корреспонденции между Окрисполкомом, райисполкомом и сельсоветами бесплатно. Телефон имеется 1, служебный для связи с с. Парасковее и г. Красноградом. Наибольшая торговля производится хлебом и скотом. Торговых заведений кооперативных – 8, частных – 7, торговый оборот 27400000 руб. Действующая больница состоит из 1 врача, 3 фельдшеров, косяк – 5. Аптека 1. Ветамбулатория с 1 специалистом. Милиционеры на весь район 3 конных. В райисполкоме имеется 3 лошади, 1 повозка и 2 саней⁴⁷.

- **март.** В Староверовке родилось 26 мальчиков, 17 девочек. Умерло 12 мужчин, 11 женщин, зарегистрировано браков 66⁴⁸.

⁴³ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 10, л. 49-50.

⁴⁴ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 10, л. 107.

⁴⁵ ГАХО ФР. 845. – Оп. 4. Ед. хр. 39, л. 33.

⁴⁶ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 10, л. 69, 79.

⁴⁷ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 65, лл. 1-22.

⁴⁸ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 10, л. 97.

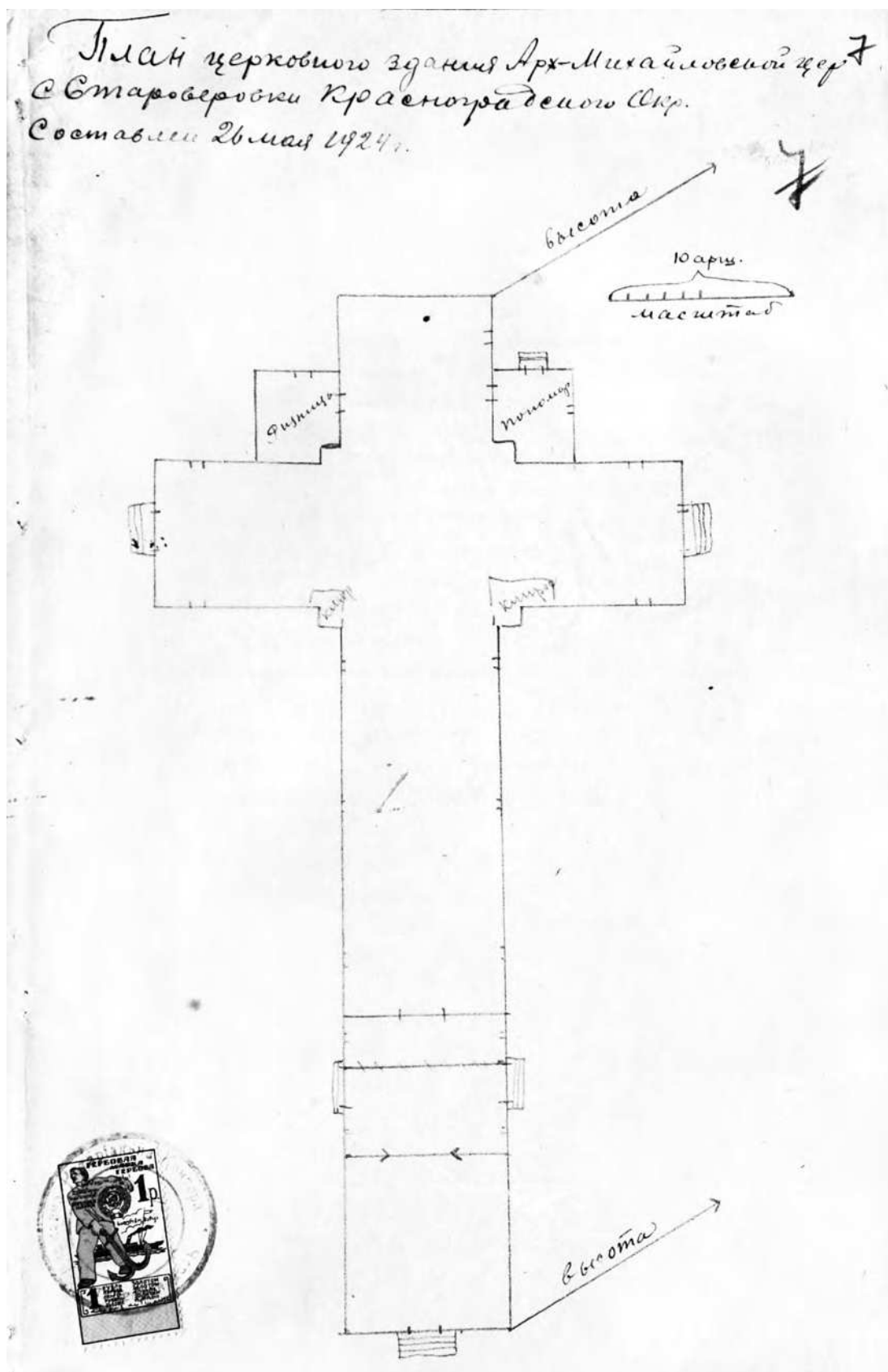
Жатки	19	18	23
Грабли	49	44	55
Молотилка	1	-	-
Букари	3	2	9
Катки	165	156	199

- **5-7 апреля.** В с. Староверовка проходила Благовещенская ярмарка, на которой продавали скот.
- **8 апреля.** На общем собрании жителей I-я Староверовка выдано свидетельство Харитине Моисеевне Луневой, о том, что муж её Иван Галактионович Лунев и сын её Василий Иванович Лунев до совершения ими убийства гражданина Волобуева, были во всем благонадежные и ни в чем предсудительном замечены не были. Отец и сын Луневы за совершенное убийство были осуждены к 5 годам тюремного заключения.
- **май.** В Староверовке родилось 19 мальчиков, 29 девочек. Умерло 17 мужчин, 13 женщин, зарегистрировано браков 4⁵⁰.
- **6 июня.** На общем собрании жителей I-й и II-й Староверовки было принято решение о ночных обходах, т.к. каждую ночь совершаются кражи, или происходит пожар, а милиции всего 3 человека, и она не в состоянии охватить всего села⁵¹.
- **30 июня.** Из личного дела члена Староверовского райисполкома Шаламова Фёдора Фёдоровича. Родился 15 мая 1901 г. в с. Староверовка, закончил 2-х классное училище, служил в Красной армии в 1922-24 гг. С 10 апреля 1925 г. в райисполкоме, кандидат КП(б)У. Из бедняков, владеет 1 десятиной земли.
Из личного дела члена Староверовского райисполкома Дюкарева Емельяна Филипповича. Родился 7 августа 1873 г. в Староверовке. Образование домашнее, бедняк. Имущество: хата, сарай, комора, пара быков, земли 12 десятин. Председатель КНС с 1918 г. Инвалид, руку оторвало молотилкой в 1913 г.
- Из личного дела члена Староверовского райисполкома Машкина Василия Кондратовича. Родился 8 марта 1884 г. в Староверовке, окончил народную школу. Служил в царской армии писарем в штабе Кавказской армии, участвовал в Великой войне, откуда вышел в отставку по болезни до революции. Председатель сельского совета. В райисполкоме с 15 апреля 1925 г. Бедняк, имущество: хата, сарай, клуня, комора, корова. 2 бычка.
- **1 июля.** Житель с. Староверовка Репринцев был задержан при попытке кражи хлеба из магазина.
- **2 июля.** Сгорел дом у жителя с. Староверовка Машкина.
- **15 июля.** Из личного дела члена Староверовского райисполкома Машкина Стефана Мануиловича⁵². Родился 27 ноября 1885 г. в с. Староверовка, окончил сельскую школу в 1897 г. В 1917 г. был председателем Староверовского волостного ревкома. В 1923 г. председатель сельсовета Второй Староверовки, в 1924 г. административный уполномоченный от общества, также уполномоченный по землеустройству, с 1924 г. член райисполкома. Земли 11 десятин, лошадь, лошак, 7 овец, 1 свинья, 1 плуг, 1 борона, хата, амбар, сарай, клуня.
- **23 июля.** Из личного дела члена Староверовского райисполкома Ивлевой Анисьи Афанасьевны. Родилась в 1904 г. в Староверовке, окончила сельскую школу. Середняк, имущество: телка, корова, лошадь, хата, сарай, комора, 6 десятин земли.
- **22 августа.** Ночью у жителя с. Староверовка Пантелеймона Цуканова был украден гнедой жеребец 7 лет.
- **3 сентября.** Ночью у жителя с. Староверовка Филипповского был украден гнедой жеребец 4 лет.
- **7 сентября.** Ночью у жителя с. Староверовка Леонтия Бурцева сгорела клуня и хлеб.
- **12 сентября.** Ночью у жителя с. Староверовка Павла Репринцева сгорела хата ценой в 500 руб.
- **18 октября.** Ночью в с. Староверовка в магазине разломана стена и украдены товары на неизвестную сумму.
- **18 октября.** Из описания Архангело-Михайловской церкви. Церковь деревянная на каменном фундаменте, при ней пономарка и ризница, крыта железом, пол деревянный, об одном куполе. Колокольня деревянная на каменном фундаменте, крыта железом. Медных колоколов 3, общий вес 38 пудов. Престол

⁵⁰ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 10, л. 239.

⁵¹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 62, лл. 163-164.

⁵² ГАХО ФР. 845. – Оп. 4. Ед. хр. 39, лл. 11-16.

План Архангело-Михайловской церкви, 1924 год

деревянный, жертвенников деревянных 2, горнее место деревянное, иконостас деревянный, написан в 1862 году, в нем 22 иконы. Киотов деревянных с иконами 8. Чаша серебряная позолоченная, 2 диска серебряных позолоченных, звезда серебряная позолоченная, ложка серебряная позолоченная, дарохранительница серебряная позолоченная, кадильница серебряная, крест кипарисовый в серебряной оправе, такой же крест с рукоятью, ковш серебряный с позолотой в середине, дарохранительница медно-бронзовая, крестильный прибор, 2 стальных копия, крест с медной рукоятью, 2 напрестольных Евангелия в серебряной оправе, Евангелие в бронзовом окладе, 10 хоругвей из материи, 2 паникадила, 7 крестов выносных, Гроб Господень в футляре с железной решеткой, 2 плащаницы, 2 выносных фонаря, семисвечник, 8 больших подсвечников и 3 малых, 14 бронзовых лампад, 10 настольных светильника, 5 пар венчальных венцов, крестильная чаша, 2 блюда мельхиоровое и оловянное. Умывальник с тазом, сосуд для освящения хлебов, чаша для освящения воды. Кропило, икон под стеклом обычных 59, икон на дереве 50, аналоев 5, Евангелие с бронзовыми накладками. Священнических риз 9, епитрахилей 9, подризников 6, набедренников 3, поясов 5, поручей 6, воздушков малых 8, покровцов к ним 8, стихарей 4, напрестольных облачений 4, покрывал напрестольных 4, покрывал на жертвенники 4, облачений на аналой 6, покрывал на аналой и табуреты 6, шерстяной ковер, ковровых дорожек 5, деревянных сундуков 3, шкафов деревянных 3, столов 5, деревянный стул, табуретов 3, скамьи 3, полотенце шелковых и полотняных 45, скатертей 4. Книг разных 150, шелковых платка 3, разных платков 2, чаша оловянная, чаша мельхиоровая, конторка для продажи свечей, антиминс, икона Богородицы над воротами, 3 ручных деревянных выносных иконы, лестница⁵³.

- **29 октября.** У жителя с. Староверовка Спиридона Сабельникова в огороде была украдена пара волов, серой масти 9 лет.

- **1 ноября.** Сведения о количестве населения. I-я Староверовка дворов – 608, мужчин – 1672, женщин – 1677. II-я Староверовка дворов – 655, мужчин – 1826, женщин – 1853. III-я Староверовка дворов – 672, мужчин – 1650, женщин – 1809.⁵⁴

- **2 ноября.** Ночью у жителя с. Староверовка Кузьмы Козловского сгорела клуна.

- **14-16 ноября.** В с. Староверовка проходила Космо-Демьяновская ярмарка, на которой продавали преимущественно скот.

- В этом году в с. Староверовка числились из ремесленников: 15 портных, 18 сапожников, 2 столяра и 14 кузнецов.

1925 год

- **1 января.** В Староверовском районе имеется 47784 десятины земли. Из них пахотной – 37 297 десятин, усадебной – 3896, луговой и болотной – 204, прочей удобной – 5515, леса и кустарников – 901. Преимущественные посевы: озимая рожь – 11979 десятин, озимая пшеница – 2022, яровая пшеница – 2546, просо – 2224, подсолнух – 2137, другие культуры менее 1000. Скота в районе: лошадей рабочих – 3006, лошадей молодняка – 1289, волов – 1958, коров – 3334, молодняка – 2350, овец – 5448, свиней – 1258, коз – 96. Племенного скота: жеребцов – 8, бугаев – 26, хряков – 19. Крестьянского инвентаря: повозок – 4793, молотилок – 175, сеялок – 456, жаток – 186, плугов – 2542, букарей – 72, борон – 3781, рал – 927, катков – 460, грабель – 14.

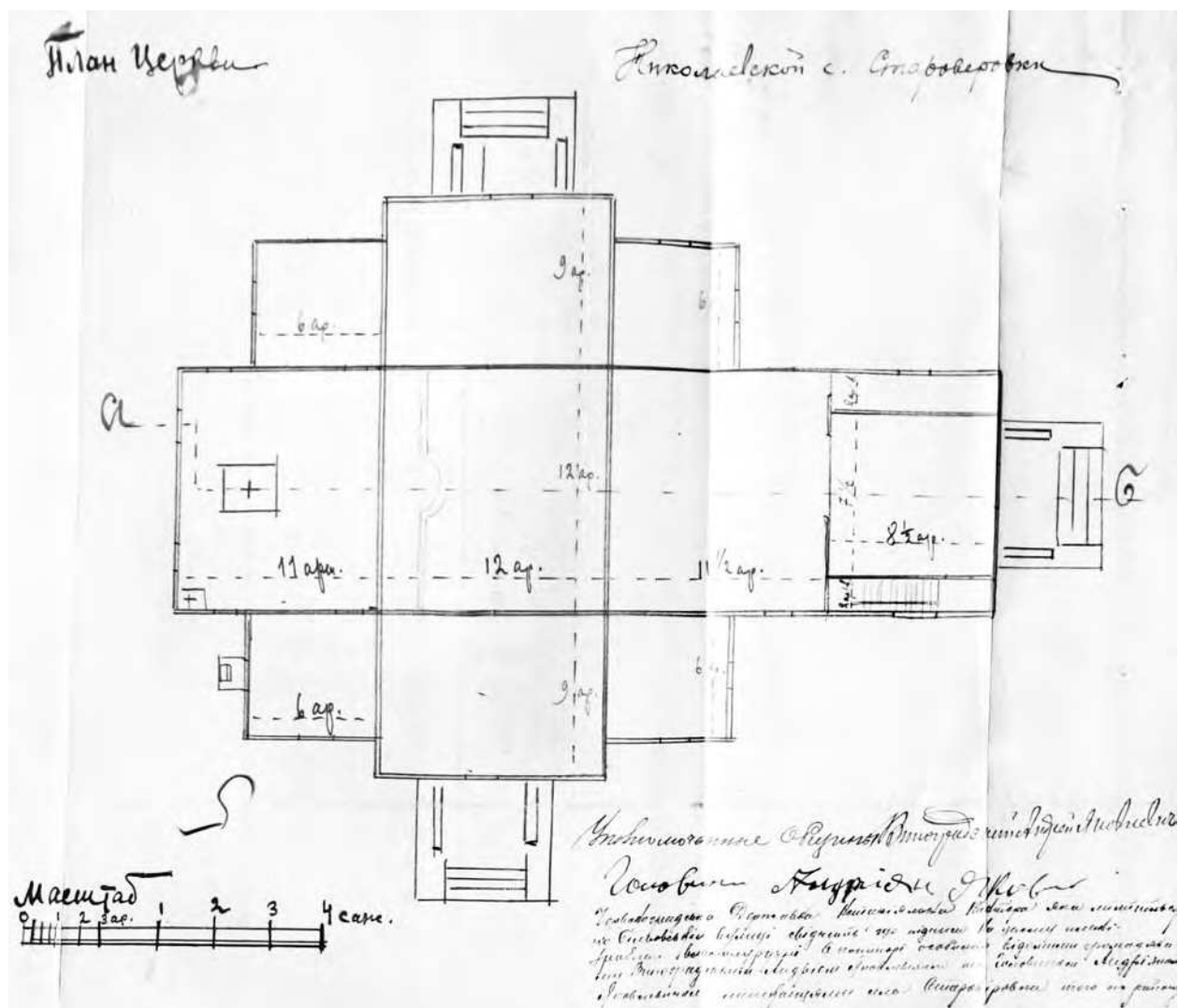
- **1 января.** В Староверовке действуют: 1 паровая мельница, 1 паровая просорушка, 104 ветряка, 14 конных просорушек, 1 паровая маслобойка, 3 конных маслобойки, 14 кузниц.

- **18 февраля.** Кузнецы с. Староверовка: Иван Гордесевич Субачев, Иван Филимонович Коваленко, Лаука Галактионович Лунев, Кондрат Герасимович Дюкарев, Павел Фёдорович Синица, Семен Ефимович Пахомов, Василий Никитович Попов, Тимофей Викторович Толмачев, Иван Никитович Попов, Фёдор Матвеевич Колодяжный, Николай Иванович Машкин, Денис Иванович Репринцев, Василий Григорьевич Репринцев, Иван Григорьевич Травкин.

- **25 февраля.** Из списка лишенных права голоса по Староверовскому району:

⁵³ ГАХО ФР 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 156, лл. 4-5.

⁵⁴ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 20, л. 5.

План Николаевской церкви, 1925 год

Члены религиозного культа: Коваленко Александр Евстафьевич (47) – бывший псаломщик; Ровинский Иван Ефимович (27), жена Матрона (25); Пашков Иван Михайлович (32), жена Харитина (32); Твертников Иван Алексеевич (35); Травкина София (35); Травкин Иван Григорьевич (41); Иевлев Никифор Корнеевич (40); Козловская Марина (30) – псаломщик; Репринцевы: Иван Михайлович (35), Марфа (31), Ульяна (38); Репринцева Евдокия Семеновна (22) – монахиня; Гребенкин Антон Назарович (55), жена Марфа (55); Виноградский Андрей Яковлевич (1875 г.р.) – священник; Дараганов Николай Константинович (1897 г.р.), жена София (29) – священник; Тимофеев Фёдор Иванович (1859 г.р.) – псаломщик; Володин Павел (1868 г.р.), жена Анна (50) – священник; Лоскут Мелетий (61); Кутепов Сергей Захарович (47), жена Матрона (48).

Чуждые элементы советской власти: Головиновы: Трофим (60), Григорий (28), Евдокия (25), Феоктист (18); Филиппский Пётр Григорьевич (47), жена Ульяна (32), дети: Наталья (19), Василий (17); Семенин Григорий Харитонович (45), жена Анна (45); Пахомов Трофим Устинович (32).

Подсудимые: Чесноков Николай Макарович (46); Коваленко Кузьма Сергеевич (56); Сотникова Лукерья Михайловна (35); Селихова Марфа (37); Протасов Денис Афанасьевич (28); Твертников Константин (18);

Головиновы: Семен Иванович (42), Лукерья (42), Лукерья (33); Зиновьев Тарас (30), жена Елена (29); Килькинов Филипп (49), жена Харитина (49); Репринцев Анисим Самойлович (36), жена Акилина (46); Мезенцев Николай (47), жена Анна (47), дочь Марфа (18); Бородинов Трофим Стефанович (19), жена Василиса (19); Алехин Алексей Константинович (35), жена Евдокия (35) – отец подсудимый; Репринцев Калина (42), жена Мавра (42), сын Семен (20), жена его Варвара (21); Богомацагор Фёдор Дмитриевич (20) – в тюрьме; Луневы: Иван (60), Василий (23), Матрона (27) – подсудимые за убийство; Сотниковы: Никифор Ильич (41), жена Евдокия (41), дети: Семен (16), Феврония (18) – подсудимые за убийство; Селихов Фома (30), жена Елена (28); Семькин Андрей Григорьевич (22) – в тюрьме; Селихов Стефан Иванович (38); Алехин Кондрат (59).

Другие группы граждан Староверовки лишённые права голоса: Кофанова Ульяна Петровна (33) – умалишенная; Пахомов Леонтий Евдокимович (36), жена Матрона (36) – экспроприатор чужого труда; Денисовы: Андрей Сергеевич (32), Раиса (19), Пётр (27), Татьяна (21), Павел (20) – бывшие торговцы; Ивлёв Фёдор Авксентьевич (29) – бандит; Браславский Михаил Маркович (49), жена (45), дочь Ребекка (20) – торговец.

- **23 марта.** У жителя с. Староверовка Сергея Однолько из запертой конюшни была украдена кобыла бурой масти возраст 10 лет, стоимость 70 руб. Злоумышленники не выявлены⁵⁵.

- **30 марта.** Из списка владельцев племенного скота по с. Староверовка. В Староверовском сельскохозяйственном кредитном товариществе 1 боров и 4 свиньи Йоркширской породы белой масти. Бугай по кличке «Цезарь» серо-украинской породы серой масти. У Пахомова Константина бугай сементальской породы гнедой масти. У Филиппского Самуила Константиновича бугай простой украинской породы серой масти⁵⁶.

- **10 мая.** На общем собрании граждан с. II-я Староверовка постановили запретить пасти скот на кладбище. Назначили вторым опекуном над детьми умершего Егора Кузьмича Лунева Егора Онуфриевича Сотникова, в помощь первому опекуну Чупандину Андрею Филимоновичу.

- **18 мая.** Ночью у жителя с. Староверовка Килькинова была украдена пара волов двух леток, один бурой, второй гнедой масти⁵⁷.

- **27 мая.** Ночью у жителя с. Староверовка Фёдора Свиритникова украдена кобыла гнедой масти 8 лет, а у Павла Пименова кобыла бурой масти 10 лет со звездой на лбу⁵⁸.

- **9 июня.** Список населенных пунктов Староверовского района. Караванский с/с: с. Караван, хут. Цехмистров, хут. Яретин, хут. Сорокин, хут. Туров, хут. Печиев, хут. Завадин. Парасковеевский с/с: с. Парасковее. Мелиховский с/с: с. Мелиховка. Семеновский с/с: с. Семеновка, пос. Ново-Семеновка. Лозовский с/с: с. Лозовая. Власовский с/с: с. Власовка, с. Медведовка, дер. Золотуховка, пос. Шевченко, пос. Котляревский. Дьячковский с/с: дер. Дьячковка, дер. Кафановка, пос. Лиман. Староверовский с/с: с. Староверовка, пос. Свердлов, пос. Раковский, пос. Краснознаменский.

- **9 июня.** Районная милиция. Состав 3 человека: начальник А.И. Юденко, милиционер – М.В. Орел, и деловод. Вооружение: винтовок – 2, револьверов – 2, бомб – 2, сабель – 2, патронов – 108. Лошадей – 2.

- **19 июня.** Расформирован Красноградский округ, Староверовский район полностью перешел в Харьковский округ. Староверовский район состоит из 24 населенных пунктов, 8 сельских советов, с общим числом населения 33480 человек, из них мужчин 15951, женщин 17529. По национальному составу район делится на украинцев – 48 % и русских – 52 %. Район организован из Староверовской, Парасковеевской, Мелиховской и частично Караванской волостей. Площадь района составляет 450 кв. верст. По акту обследования района в нем числилось следующее количество промышленных предприятий:

⁵⁵ ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 50, л. 177.

⁵⁶ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 20, л. 24, 51.

⁵⁷ ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 50, л. 279.

⁵⁸ ГАХО ФР. 3704. – Оп. 1. Ед. хр. 50, л. 270.

маслобоек 5, кузниц 13, ветряков 257, просорушек 6, сукновален 2, потребительских обществ 6, сельскохозяйственных товариществ 7⁵⁹.

- Из описания Николаевской церкви с. Староверовка. Церковь деревянная на каменном фундаменте в одной связи с колокольней, пол деревянный, крыта железом. При ней ризница и пономарка. Колоколов медных 4, престол деревянный, 2 деревянных жертвенника, горнее место, предалтарный иконостас, 2 клироса, хоругвей простых 9, крестов деревянных 4, киотов 6, икон простых 63, спускная икона, 2 иконки над воротами, икона в резном киоте, 2 фонаря, 2 медных паникадила, 28 лампад, 3 подсвечника, 10 ставников под свечи, семисвечник, 2 напрестольных подсвечника, 7 аналоев, 5 Евангелий, крестов напрестольных 6, чаши 2, дискоса 2, звезды 2, ложки 2, копия 2, медные блюда 2, серебряных блюда 4, серебряный ларец, чаша деревянная, 2 дарохранильницы, одна из них с прибором. Кадила 2, облачения на престол 3, покрывал 6, воздухов и покрывцев 17, катапетасмы 3, ризы 8, подризники 8, стихари 4, пояса к облачениям 15, поручи 12, покрывал для аналоев 12, платков 14. Плащаница с прибором, медный таз, медный кувшин, чаша водосвятная, всенощное блюдо, тресвечник, чайник медный, венцы 3 пары, крестильная купель, крестильный прибор, 7 чехлов на аналой, 6 покрывал, 4 дорожки, 3 ковра, 2 стола, 2 столика, табурет, 3 сундука, 2 шкафа, 30 Богослужбных книг, 80 религиозных книг, 2 железных щипца, 7 кружечных ящика⁶⁰.

1926 год

- **26 мая.** Из протокола заседания президиума Староверовского райисполкома о конно-почтовой станции, которая находится в неудовлетворительном состоянии. Принято решение заменить заведующего станцией, докупить одну лошадь и заменить негодных лошадей, купить один пароконный и два одноконных экипажа и отремонтировать тачанку. Построить подкатной сарай, огородить двор станции от двора ветамбулатории⁶¹.

- **31 мая.** Староверовским райисполкомом принято решение о обязанности всех владельцев дворовых собак держать их на привязи с 5 часов утра до 9 часов вечера с 1 апреля по 1 сентября и с 7 часов утра до 7 часов вечера в период с 1 сентября по 1 апреля. Привязи не подлежали охотничьи и комнатные собаки. За нарушение постановления штраф 10 руб.⁶².

- **3 июня.** В Староверовском районе запрещены азартные денежные игры в карты в местах общественного пользования.

- **15 июня.** Из акта обследования II-Староверовского с/с. Сельский совет организован 2 марта 1926 г. В состав сельского совета входят: II-я Староверовка 261 двор, 1444 человек; Заречное 107 дворов, 558 человек; Поповка 47 дворов, 273 человека; Твртниково 107 дворов 626 человек; пос. Муравлинка 107 дворов 525 человек; пос. Вершина Караванская 53 двора 283 человека. Земли 5338 десятин. В 1925/26 году на территории сельского совета работали 3 школы: Староверовская (135 учеников), Муравлинская (30 учеников), Вершинская (20 учеников)⁶³.

- **июнь.** Из доклада и резолюции по улучшению водоснабжения в Староверовском районе. В I-й Староверовке построить абиссинский колодезь скважиной на глубину 35 аршин у 1-й школы; по дороге на Парасковью 1 колодезь скважиной в 18 аршин; абиссинский колодезь на Грачевой балке скважиной в 30 аршин. Во II-й Староверовке абиссинский колодезь скважиной в 35 аршин возле 1-й школы. В III-й Староверовке построить абиссинский колодезь скважиной в 35 аршин возле 1-й трудовой школы⁶⁴. Кстати всего по району числилось 1912 колодцев, из них общественного пользования 226. Всего количества дворов в районе было 6367, а населения 33 452 человека. Итого на каждые 5 дворов и 17 человек приходился один колодезь.

⁵⁹ ГАХО ФР. 845. – Оп. 2. Ед. хр. 348, лл. 1-56.

⁶⁰ ГАХО ФР 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 155, лл. 3-4.

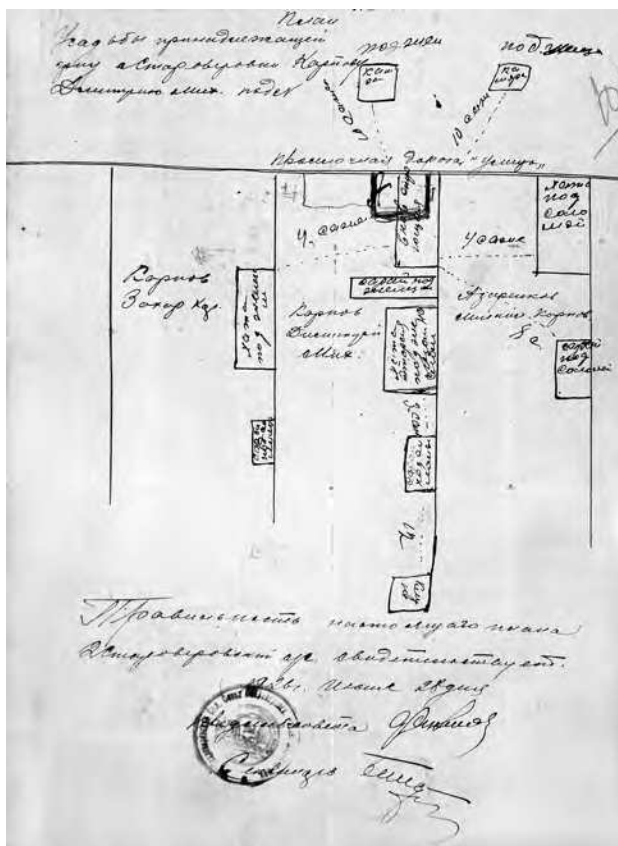
⁶¹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 6. Ед. хр. 2, л. 112.

⁶² ГАХО ФР. 845. – Оп. 2. Ед. хр. 667, л. 32.

⁶³ ГАХО ФР. 845. – Оп. 3. Ед. хр. 307, лл. 392-397.

⁶⁴ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 6. Ед. хр. 2, л. 167-169.

Планы усадеб в с. Староверовка, 1926 год

- **8 июля.** На заседании президиума Староверовского райисполкома, было принято решение о строительстве в Староверовке бани. В этот же день принято решение о том, что выходным днем для торговых организаций района считать вторник.
- **21 июля.** На 3-й квартал для общественных учреждений Староверовского района было необходимо 12000 пудов дубо-дров, который поставлялись из Змиевского лесничества⁶⁵.
- **25 августа.** Закончен ремонт больницы и квартир для врачей на сумму 1830 руб. 70 коп.⁶⁶
- **31 августа.** Построена дамба и на 90 % закончен постройкой мост в I-й Староверовке. В районной школе закончен ремонт на сумму 265 руб. 90 коп. Во II-й Староверовке закончен ремонт в трудовой школе на сумму в 450 рублей. Запланирован перенос школьного здания в I-й Староверовке, на сумму 4337 руб. 75 коп. Отремонтировано здание милиции на 147 руб. На конно-почтовой станции возведен новый подкатной сарай, отремонтирована конюшня на сумму 790 руб. 50 коп. Отремонтирован Райсельбуд. Запланировано до 1 октября отремонтировать здание Райисполкома на сумму 1737 руб. 10 коп. Отремонтированы квартиры служащих, проживающих в бывшем доме Браславского, на сумму 578 руб. 20 коп.⁶⁷
- **2 сентября.** Было запрещено вымачивать коноплю в речке Берестовой и прудах. Разрешалось устраивать для этих целей специальные копни не ближе 5 саженой от речки или пруда.
- **21 сентября.** Жители I-й Староверовки неграмотные Трофим Григорьевич Голованов и Симон Никитович Алтухов подали заявление с просьбой передать им маслобойный сарай, который стоит во дворе Браславского, для размещения в нем двигателя и запустить маслобойню⁶⁸.

⁶⁵ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 6. Ед. хр. 2, л. 173.

⁶⁶ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 6. Ед. хр. 2, л. 205.

⁶⁷ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 6. Ед. хр. 2, л. 205.

⁶⁸ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 6. Ед. хр. 6, л. 41

- **15 октября.** Все торговые организации района обязывались работать с 15 октября по 1 апреля от 7 часов утра до 16 часов с перерывом на обед с 11 до 12 часов. В праздничные и выходные дни с 7 часов утра до 13 часов⁶⁹.

- **3 декабря.** Прихожане Николаевской церкви с. Староверовка подали заявление в Староверовскую районную милицию на своего приходского священника Виноградского, который по их мнению сеет вражду между местным населением, просили убрать его из села. Однако в дальнейшем мы видим, что Виноградский остался приходским священником⁷⁰.

- На территории района располагались на постоянных квартирах 23-й артиллерийский полк и 69-й стрелковый полк. Эти воинские соединения оказывали помощь району по благоустройству: строительство мостов, прокладка дорог.

1927 год

- **3 марта.** Принято постановление Староверовского райисполкома о реализации спиртных напитков. Торговать спиртными напитками могли только те торговые организации, которые имели разрешение Харьковского административного отдела. Запрещалась торговля на разлив вблизи школ, детских домов, больниц. Запрещалась продажа водки в 40° в буфетах при клубах, кинематографах, сельбудах, столовых при промышленных предприятиях. Торговля на вынос в розничную продажу разрешалась с 10 до 16 часов. В дни революционных праздников, дни мобилизации и воинских призывов торговля запрещалась. Накануне революционных праздников и дней отдыха торговля водкой прекращалась в 12 часов. В розницу в одни руки было разрешено продавать 1/20 часть ведра. Запрещалась продажа лицам младше 18 лет, пьяным, и в залог вещей. Частные лица за нарушение постановления подвергались штрафу в 10 руб. или 5 суток принудительных работ. Торговые организации подлежали судебному преследованию⁷¹.

- **22 марта.** Список членов машинотракторного товарищества III-й Староверовки: Сотников Роман Осипович (49 лет), Ягодкин Фома Иванович (37 лет), Сотников Пантелеймон Саввич (37 лет), Лукьянчиков Никифор Азарович (43 года), Лукьянчиков Федор Петрович (28 лет), Сабельников Яков Тимофеевич (31 год), Шипилов Яков Галактионович (25 лет), Милахин Василий Денисович (37 лет), Кубарев Иван Григорьевич (24 года), Сотников Стефан Галактионович (33 года), Сапронов Никифор Денисович (44 года), Кубарев Марк Афанасьевич (24 года), Шипилов Николай Галактионович (45 лет), Субочев Иван Илларионович (32 года), Ягодкин Семен Лукич (19 лет), Шалимов Даниил Гаврилович (38 лет), Сапронов Семен Азарович (60 лет), Лукьянчиков Семен Петрович (20 лет)⁷².

- **26 марта.** В Староверовке вышло обязательно постановление по борьбе с самогонварением, которое запрещало приготовление и хранение самогона, изготовление самогонных аппаратов.

- **28 марта.** В Староверовке вышло обязательное постановление о соблюдении общественного спокойствия и порядка. Запрещалось: появление в общественном месте в пьяном виде, ругаться площадной бранью, кричать и петь в ночное время в общественных местах (организованное пение молодежи на улицах не в ночное время нарушением не считается). Затеать ссору, драку, ломать древесные насаждения, выбрасывать мусор на улицу.

- **15 апреля.** Продлено время работы для торговых организаций, которые продают продукты первой необходимости.

- **24 сентября.** Во II-й Староверовке действует артель «Доля незаможника» в которой 25 хозяйств, 51 мужчина, 54 женщины, из них трудоспособных 23 мужчины и 29 женщин. Земли 127,97 десятин. Лошадей 10, волов 11, коров 10, овец 2, свиней 12. Сеялок 2, веялок 3, плугов 3, борон 19⁷³.

- **5 октября.** В III-й Староверовке действуют: артель «Зоря Коммунизма» и две машинотракторных товарищества. В артели 6 хозяйств, 15 мужчин и 17 женщин, из них трудоспособных 5 мужчин

⁶⁹ ГАХО ФР. 845. – Оп. 2. Ед. хр. 667, л. 83.

⁷⁰ ГАХО ФР 1574. – Оп. 1. Ед. хр. 156, лл. 13.

⁷¹ ГАХО ФР. 845. – Оп. 2. Ед. хр. 667, лл. 94-95.

⁷² ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 81, л. 150 об.-152.

⁷³ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 81, л. 8.

и 6 женщин. Земли 93,14 десятины. Лошадей 4, волов 6, коров 4, овец 8, свиней 9. Сеялок 1, веялка 1, плуг 1, борон 3, жатка 1.

Староверовское машинотракторное товарищество: в нем хозяйств 12, мужчин 26, женщин 31, из них трудоспособных мужчин 9 и женщин 12. Земли 85,50 десятин. Лошадей 5, волов 14, коров 9, овец 22, свиней 11. Трактор 1, паровых молотилок 2, конная молотилка 1, сеялок 5, веялок 2, плугов 7, борон 8, жаток 4. На 1928 г. предоставлялся кредит на покупку трактора, сеялки и молотилки (3100 руб. на 4 года).

Краснознаменское машинотракторное товарищество, в нем хозяйств 8, мужчин 25, женщин 23, из них трудоспособных мужчин 12 и женщин 13. Земли 53,20 десятин. Лошадей 6, волов 14, коров 6, овец 15, свиней 7. Трактор 1, паровых молотилок 2, сеялок 5, веялок 3, плугов 8, борон 8, жаток 2⁷⁴.

- **1-2 октября.** В областной сельскохозяйственной выставке от с. III-я Староверовка принимал участие: Сила Якимович Сабельников, который выставлял пшеницу озимую и яровую, ячмень, просо, гречку, буряк, капусту, баклажаны, картошку, перец, огурцы, чеснок, лук и коноплю. В выставке женского рукоделия принимала участие Елена Сабельникова. Андрей Гранкин из с. II-я Староверовка представлял жеребца, а Василий и Макар Сабельниковы кобыл⁷⁵.

- **8 октября.** В I-й Староверовке действует 2 артели. В артели «Воля» хозяйств 5, 10 мужчин и 14 женщин, из них трудоспособных 5 мужчин и 6 женщин. Земли 25,10 десятин. Волов 6, плугов 2, борон 2. В артели «им. Чубаря» 10 хозяйств, мужчин 29, женщин 36, из них трудоспособных мужчин 13, женщин 14. Земли 79 десятин. Лошадей 6, волов 12, коров 6, овец 20, свиней 7. Сеялок 1½, плугов 5, борон 3/7. На 1928 г. артели предоставлялся кредит на покупку трактора (1800 руб.) сеялки (200 руб.) и молотилки (100 руб.) на 5 лет⁷⁶.

1928 год

- **19 января.** На праздник Крещения Господнего причтом Иоанно-Богословской церкви произведено освящение воды в колодце Ивана Алексеевича Твертникова. Для этого приходу церкви потребовалось написать заявление в райисполком с просьбой разрешить, а харьковской госинспекции по охране здоровья потребовалось проверить воду. Также был оплачен гербовый сбор.

- **20 апреля.** Староверовским райисполкомом принято решение об электрификации района. Для чего был заключен договор с акционерным обществом «Электрика», которое располагалось в Харькове и занималось поставкой электрооборудования сельскому хозяйству республики. Проектом предполагалось установить электростанцию на нефтяном двигателе в центре с. Староверовка. Планировалось, что электростанция будет подавать ток – весной 7 часов, летом 5 часов, осенью 9 часов, зимой 10 часов.

- **24 мая.** На собрании прихожан Иоанно-Богословской церкви было выбрано правление пятидесятки: председатель Герасим Герасимович Машкин, заместитель Иван Григорьевич Травкин, секретарь Никита Егорович Бындус.

- **26 мая.** Иоанно-Богословская церковь была застрахована от огня на общую сумму 8160 руб.

- **9 сентября.** На свободную вакансию псаломщика прихожане Николаевской церкви пригласили диакона Архангело-Михайловской церкви с. Зачешиловка Георгия Тихоновича Онькова. С предоставлением ему квартиры и содержания, которое будет собираться 3 раза ежегодно: осенью, на Рождество и Пасху. Оньков Г.М. 1887 г.р., окончил школу, служил псаломщиком в Белозерском уезде Новгородской губернии.

- **27 сентября.** В Староверовке создан украинский кружок (филиал украинских государственных курсов), в него вошли 28 членов (учителей райцентра Староверовка). Предполагалось, что все школы получают учебники на украинском языке, а учителей обучают украинскому языку. На 1 апреля 1929 г. было проведено 15 занятий. Однако не все учителя посещали занятия регулярно, половина посетили не более 6 занятий, а 10 человек до 3-х.⁷⁷ В течение нескольких последующих месяцев часть учителей, работающих в Староверовке еще с дореволюционных времен покинули район, отказавшись от насильственной украинизации. В начале 1930-х, когда Староверовка вошла в Алексеевский район, было принято решение

⁷⁴ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 81, л. 96.

⁷⁵ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 2. Ед. хр. 86, лл. 1-15.

⁷⁶ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 81, л. 9а.

⁷⁷ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 114, л. 14, 16.

освободить его, а также ряд других районов Харьковской области от обязательного использования украинского языка, т.к. в нем проживало большинство русского населения.

- сентябрь. Список учителей Староверовских школ.

І-я Староверовская 7-летняя школа

Шипович Константин Никифорович (15.05.1894 г.р.), заведующий, из духовного звания, окончил Подольскую духовную семинарию и Киевский коммерческий институт, педагогический стаж с 1920 г. Служил в царской армии до 5 марта 1918 г. рядовым в 239 запасном полку в Сызрани.

Шипович (Щербакова) Лидия Григорьевна (11.12.1889 г.р.), из крестьян Карсунского уезда Симбирской губернии, окончила частную гимназию Шавердовой в г. Астрахани, окончила 3 курса бывшего Киевского коммерческого института, педагогический стаж с 1921 года. В Староверовке с 1 декабря 1920 года

Ермошина Анастасия Северьяновна (10.03.1901 г.р.) Из служащих, стаж 7 лет, образование Чистопольская учительская семинария в 1918 г.

Погода Анна Митрофановна (9.12.1898 г.р.) Из крестьян, стаж 11 лет, образование Николаевскую женскую гимназию в 1918 г., в Староверовке с 1 ноября 1918 г.

Нудьга М.М. () Из крестьян, стаж 6 лет, образование гимназия, в Староверовке с 18 января 1924 г.

Горбачева Галина Васильевна (18.02.1911 г.р.) Из крестьян, окончила 9-летнюю школу с педуклоном в с. Борисовка Белгородского округа в 1928 г.

Веслижева О.М. () , стаж 2 года, образование педтехникум

Берцовская Бая Сауловна (24.07.1909 г.р.), Из служащих, стаж с 1927 г., окончила семилетнюю школу и Городнянский педтехникум.

Фрейдина Стыся Исааковна (14.07.1907 г.р.), Из служащих, стаж с 1927 г., Закончила Городнянскую семилетнюю школу и педтехникум.

Кубинцев Николай Николаевич (19.06.1888 г.р.), преподаватель, из почетных граждан, стаж с 1923 г. образование Московский университет в 1912 году. В Староверовке с 1 сентября 1923 г.

Носаль С.А. (), дочь учителя, стаж 18 лет, образование учительская семинария.

Френкель Евгения Львовна (1903 г.р.), из служащих, окончила Харьковский институт народного образования в 1927 г.

ІІ-я Староверовка

Леонова Анна Степановна (22.10.1899 г.р.), заведующая, из крестьян, стаж 12 лет, образование Херсонская женская гимназия в 1918 г. В Староверовке с 1 сентября 1926 г.

Леонова Ефимия Степановна (10.04.1897 г.р.), из крестьян, стаж 12 лет, образование Херсонская женская гимназия в 1916 г., в Староверовке с 20 октября 1920 г.

Иванова Антонина Ивановна (3 июня 1893 г.р.), из духовных, стаж с 1910 г., образование Харьковское епархиальное женское училище в 1910 г. 1 апреля 1929 г. уволена за применение антипедагогических мер воздействия.

Зубкова Зинаида Семеновна (17.08.1900 г.р.), из духовных, стаж 10 лет, образование Полтавская Епархиальная школа. В Староверовке с 1 октября 1918 г.

Момот Екатерина Дмитриевна (21.11.1896 г.р.), из крестьян, стаж с 1912 г., образование 8 классов Корочанской женской гимназии, Высшие женские педагогические курсы. Выехала из Староверовки 15 сентября 1929 г.

ІІІ-я Староверовка

Товстопят Лука Иванович (20.02.1887 г.р.), заведующий, из крестьян, стаж с 1904 г. образование с/х школа и испытание на звание учителя в 1907 г. С того же года педагогический стаж.

Коваленко Анна Степановна (24.08.1906 г.р.), из крестьян, окончила Миропольскую 9-летку, 2 курса Суджанского педтехникума, стаж 3 года.

Закошанская Хана Исаковна (25.12.1908 г.р.), дочь рабочего, окончила 9-летку с педуклоном, стаж 1 год.

Гусева (Ковригина) Мария Андреевна (30 июля 1891 г.р.), дочь рабочего, стаж с 1910 г. в церковно-приходской школе г. Моршанска, с 1911 по 1924 гг. учителем в Рыслинской школе Моршанского уезда. Образование 4 класса гимназии (окончила в 1904 г.). В Староверовке с 1 сентября 1928 г.

IV-я Староверовка

Судакова Мария Николаевна (27.02.1875 г.р.), из крестьян, стаж 28 лет, образование 8 классов Тверской гимназии, педкурсы в Москве. Из-за украинизации просила перевести ее в другую (русскую) школу района, или назначить второй учительницей в этой же, оставлена групповодом⁷⁸.

- **ноябрь**. В 7-летнюю школу I-й Староверовки взят учителем с/х агроном М. Снурников. В его обязанности было чтение лекций по агрономии для учеников, проведение с учениками с/х работ на школьном хозяйстве, а также во время полевых работ. Впрочем он был недоволен не только жалованием, но и квартирой, которую ему выделили⁷⁹.

- **20 ноября**. Прихожане Иоанно-Богословской церкви приняли решение о выходе из ведения Архиепископа Харьковского Константина, и поручили священнику Павлу Володину и Трофиму Зиновьеву чтобы они вошли в каноническое сообщение с епископом, который бы возглавил общину.

- **17 декабря**. На отчетный период в течение 1928 г. в Староверовке была построена мельница на один постав простого помола за средства райисполкома, с установкой динамо-машины мощностью 20 кВт, 220 В. Стоимость постройки 7366 руб. Также на 80 % была завершена постройка черепичной мастерской.

За 1928 г. реконструированный кирпичный завод в Староверовке произвел 9 млн. штук кирпича сырца и 8 млн. обожженного кирпича. Черепичная мастерская произвела 3,5 млн. рядной черепицы, 5 тыс. штук кольцевой черепицы и 8,5 тыс. штук колец разного диаметра для колодезев.

Урожай ржи составил 30 пудов с десятины, пшеницы 35, ячменя 70, овса 60, подсолнечника 50, буряков 1000, проса 80, кукурузы 140. Всего собрано 1550480 пудов зерна. Из них молотарками было обработано 1472960 пуда, а цепами 77520 пудов. В среднем на каждый двор приходилось по 259 пудов зерна. При этом 115 пудов с двора перерабатывались на мельницах и маслобойках.

Каждый пуд обмолота зерна стоил: цепом 14 коп. конной молотилкой 40 коп., паровой молотилкой 43 коп. Мельничный помол стоит на ветряке 4 коп. за пуд, вальцевой помол 16 коп.

В районе 2 паровые молотарки «Ланц», в Первой и Второй Староверовке. Ветряков 272, все в Староверовке.

- **31 декабря**. Харьковский окрисполком издал распоряжение прихожанам Иоанно-Богословской церкви, что культовое имущество и здание церкви переходит в совместное-поседьмичное пользование с общиной сторевшей Архангело-Михайловской церкви.

1929 год

- **14 января**. Церковный староста Иоанно-Богословской церкви Емельян Моисеевич Посылаев получил распоряжение Харьковского окрисполкома о совместном пользовании церковным имуществом с прихожанами Архангело-Михайловской церкви. Произошло собрание прихожан о приеме общины Иоанно-Богословской церкви, на котором они приняли решение отказать в приеме общины другого течения и принадлежащей к Полтавской епархии.

- **8 марта**. Житель села I-я Староверовка Алексей Александрович Прядко продал Староверовскому райисполкому свое дворовое место за 2500 руб., которое располагалось на усадьбе шириной в 8 сажень, граничило с востока с усадьбой Максима Фадеевича Зиновьева, с запада с усадьбой Тимофея Сафоновича Разумова, с севера проселочной дорогой, с юга ручьем. Домовладение состояло из: деревянного, рубленного дома на 4 комнаты, кухни и стеклянной галереи, двух кладовок, на полах, крыт железом; двух плетневых сараев, мазанных, крытых соломой; курник крытый соломой; деревянная уборная; выходной погреб; колодезь во дворе; вишневый садик на 30 деревьев. Жена Александра Михайловна против продажи не протестовала⁸⁰. Дом был куплен райисполкомом для квартир служащих.

- **20 апреля**. На общем собрании прихожан избран священником Кирьян Алексеев, служивший до этого временно. В качестве поддержки священника постановили выделить с каждой свечи по 2 коп.

⁷⁸ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 110.

⁷⁹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 110, л. 87.

⁸⁰ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 108, л. 13.

- **29 апреля.** Прихожанами Николаевской церкви избран церковным старостой Сергей Захарович Кутепов.

- **5 мая.** В Староверовский сельбуд была принята на работу руководителем кружка пения А. Бельская, также она была принята на работу учителем пения в Староверовскую 7-летнюю школу. Сама А. Бельская закончила музыкальный драматический институт, в 1924-26 гг. работала в учебных выборных организациях (зав. библиотечной комиссией; членом президиума исполнительного бюро и председателем концертного бюро).

- **сентябрь.** Начали поступать учебники и тетради для обучения школьников района на украинском языке. В начале поступило 15 видов учебников (5134 экз.) и 2 вида тетрадей (12300 экз.), в дальнейшем поступили до 35 видов учебников для 4-х летнего образования. Также доставлялись полированные ручки, карандаши, перья, промокательная бумага, чистая бумага, а также тетради в 2 линии, 2 строки, в 2 узкие строки, одну строку⁸¹.

- **23 октября.** В с. Первая Староверовка основано коллективное хозяйство по совместной обработке земли им. Буденного. В него вошли 39 семей: Ивлевы, Машкины, Дураковы, Толстые, Корсики, Бурые, Толмачевы, Карповы, Ефремовы, Апальковы, Волобуевы, Шалимовы, Сотниковы, Кутеповы, Труновы, Ровенские, Гридины, Меркуловы, Коваленко, всего 241 человек с размером земельной площади 239 га, из которой 208 составляла пашня. У них было скотины: 33 рабочих лошади, 8 молодых, а также 25 дойных коров и 24 молодняка, 21 свинья, 47 овец, 248 голов птицы. Из агрегатов: 28 плугов, 20 борон, 4 сеялки, 1 жатка, 1 конная молотилка, 4 веялки, 31 телега. В правление вошли: Машкин Исай Флорович, Дураков Андрей Емельянович, Бурая Надежда, Меркулов Павел Лазаревич, Апальков Егор Семенович.

- **13 ноября.** В III-й Староверовке было создано, а 17 ноября зарегистрировано Товарищество по совместной обработке земли (СОЗ) под названием «Красный Октябрь», правда ниже оно записано как «Красный пахарь». Фондаторами товарищества стали: Зиновьев Владимир Прокофьевич, Сотников Кирилл Самойлович, Кубарев Иван Григорьевич, Лукьянчиков Никифор Азарович, Дюкарев Трофим Иванович. Также в него вошли: Ягодкин Стефан Григорьевич, Сотников Иван Фёдорович, Кубарев Андрей Трофимович, Шалимов Никита Николаевич, Лукьянчиков Фёдор Азарович, Ягодкин Трофим Тимофеевич, Коваленко Иван Фомич, Головилов Осип Николаевич, Шаламов Семен Николаевич, Сапронов Влас Владимирович, Сапронов Никифор Денисович, Сапронов Семен Азарович, Сотников Иван Михайлович, Ретунский Влас Прокофьевич, Машкин Григорий Павлович, Посников Алексей Иванович, Филинский Григорий П., Цуканов Пётр Моисеевич, Толстой Иван Максимович, Гвоздев Илья Фомич, Кубарев Марк Афанасьевич, Волобуев Макар Павлович, Лукьянчиков Фёдор Петрович⁸².

- **17 ноября.** В с. Третья Староверовка было зарегистрировано Товарищество по совместной обработке земли под названием «Красный пахарь». В его состав вошли 111 дворов, с общим числом членов 1020 человек. Фондаторами и первыми членами правления стали: Козловский Пётр, Сосин Денис Захарович, Селихов К.С., Музолевские А.К. и К.Е., Зиновьев Г.П., Лунев С.К., Головин Т.Я., Амелин В.Н., Красниковы Л.И. и М.К., Шельденев Иван, Азаренков Гавриил Петрович, Филиппская Татьяна. Общее количество земли 675 га, из них под посевами 435. Скотины: лошадей 88, коров 41, молодняка 21, овец 23, птицы 687. Агрегаты: молотилки конные 5, жатки 11, сеялки 19, плуги 57, веялки 13.

- **18 ноября.** Основано Товарищество по совместной обработке земли под названием «Красное Знамя». Его фондаторами и первыми членами правления стали: Фаравонов Исаак Дмитриевич, Ивлев Даниил Авксентьевич, Гусев Николай Николаевич, Тишенский Иван Христианович, Волков Иван Григорьевич. В состав хозяйства вошли 55 дворов: Волковы, Сотниковы, Сапроновы, Тишенские, Некрасовы, Нартовы, Фарафоновы, Сухановы, Сурсины, Головановы, Зиновьевы, Толстые, Дурневы, Лукьянчиковы, Гусевы, Субачевы, Кубаревы, Корневские, Апальковы, Пикаловы, Головиновы, Дюкаревы, Гвоздєвы, Картавцевы, Крохмал. Общее число членов составило 332 человека. Общая земельная площадь 353 га, под посевами 267. Скотины: лошадей 64, молодняка 15, коров 45, молодняка 3, свиней 39, овец 61, птицы 445. Агрегаты: плуги 34, борон 47, сеялок 15, жаток 2, молотилка паровая 1, молотилка конная 1, веялок 6, телег 37.

- **18 ноября.** В с. Вторая Староверовка основано Товарищество по совместной обработке земли под названием «Веселый». В его состав вошли 38 дворов, с общим числом членов 234: Машкины, Тетерины,

⁸¹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 115.

⁸² ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 107, л. 17а-30.

Зиновьевы, Репринцевы, Дубинины, Сотниковы, Бурцевы, Черновы, Радивиловы, Пономаренко, Толстые, Гичевские, Вирюхаловы. Общая земельная площадь составила 238 га, под посевами 157. Скотины: рабочих лошадей 24, волов 20, коров 18, молодняк 5, овец 11, свиней 18, птицы 276. Агрегатов: молотарка 1, сеялок 12, плугов 24.

- **18 ноября.** В с. Третья Староверовка было основано Товарищество по совместной обработке земли под названием «Новая жизнь», в которое вошли 57 дворов, с общим числом членов 630 человек. Фундаторами и первыми членами правления стали: Софронов Василий Нестерович, Амелин Филипп Моисеевич, Зиновьев Константин Алексеевич. Общая земельная площадь составила 362 га. Скотины: лошадей 45, коров 36, свиней 23, птицы 77. Агрегаты: сеялок 12, плугов 37.

- **25 ноября.** В с. Третья Староверовка было основано Товарищество по совместной обработке земли под названием «Красная нива», в которое вошли 117 дворов, с общим числом членов 655 человек. Фундаторами и первыми членами правления стали: Апальков Фёдор Порфирьевич, Чупандин Фёдор Григорьевич, Субачев Иван Гордеевич, Субачев Андрей Иванович, Сотников Григорий Ефимович. Общая земельная площадь составила 938 га, под посевами 844 га. Скотины: лошадей 132, молодняка 34, коров 74, молодняка 73, свиней 30, овец 83, птицы 726. Агрегаты: сеялок 24, плугов 75, культиваторов 6, борон 81, жаток 7, конных молотилок 1, паровых молотилки 3, теле 97.

1930 год

- **3 января.** На заседании Староверовского райисполкома утвержден устав Товарищества по совместной обработке земли в с. Первая Староверовка под названием «Наш путь», из 23 дворов и 98 га земли.

- **март.** В Староверовском районе ликвидировано 117 кулацких хозяйств, из которых 58 выслано за пределы района. В результате раскулачивания колхозам передано различного инвентаря на сумму в 148991 руб. Из 554 батраков вступили в колхозы 244 человека.

- **март.** На курсах трактористов обучено 15 женщин.

- **17 мая.** Утверждены стипендиаты Староверовской 7-летней школы:

1. Григорий Головинов – 12 руб. стипендия им. Сталина.
2. Семен Фарафонов – 12 руб. стипендия им. Крупской
3. Аким Субачев – 12 руб. стипендия им. КНС
4. Иван Ивлев – 12 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
5. Семен Харапонов – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
6. Яков Пилюгин – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
7. Илья Радивиллов – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
8. Вера Чиркина – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
9. Андрей Завада – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
10. Николай Швыдкой – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
11. Даниил Сургай – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
12. Игнат Сендецкий – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов.
13. Павел Репренцев – 7 руб. стипендия освобождения Харькова от белобандитов⁸³.

6 мая. На общем собрании прихожан церковным старостой Иоанно-Богословской церкви вновь избран Емельян Моисеевич Посылаев.

- **1 октября.** Список работников Староверовской МТС: Суббота К.П. – директор, Протасенко П.М. – помощник директора, Бондаренко А.Т. – бухгалтер. Агрономы: Минец М.М., Кравченко В.А., Дракин Г.Г., Полиенко Н. Механики: Кравченко П.И. – старший, Давыденко М.Г., Баратов Н.Д. Счетоводы: Грач Л.М., Денисенко М.Г., Синолицкий Н.Ф., Белоцерковский И. Нечевиллов Я.П. – кладовщик, Борзенко С.Н. – завхоз, Рябокобыла В.Е. – слесарь, Тимофеев С.Ф. – кузнец, Пылев Д.Т. – молотобоец, Бондаренко Л.Е. – кузнец, Лысенко С.С. – плотник, Яковенко Я.С. – кучер, Толочко Т.С. – кучер, Чмола П.С. – заведующая столовой, Бурый Г. – ученик, Аулов Т.А. – сторож, Владимиров П.В. – сторож.

- **15 ноября.** Работники Староверовского районного колхозного союза: Фарафонов Алексей, Мезенцев Иван Антонович, Кравченко Трофим, Куст Иван Матвеевич, Подус Петр Михайлович, Даниленко Трофим, Мошненко Иван Захарович, Вольнец Б.Б., Бирка Степан Павлович.

⁸³ ГАХО ФР. 845. – Оп. 3. Ед. хр. 2975, л. 174.

Работники Староверовского районного отдела милиции: Галецкий Андрей Васильевич, Повзнер Анатолий Моисеевич, Маркин Тихон Владимирович, Петров Николай Митрофанович, Демьянчук Михаил Иванович, Киян Никифор Никифорович, Клиц Павел Наумович, Ковера Иван Григорьевич, Савченко Иван Ефремович.

- **16 ноября.** В Староверовской семилетней школе работает 12 человек. Учителя: Велижева Ольга Михайловна, Шипович Константин Николаевич и Лидия Григорьевна, Кубинцев Николай Николаевич, Симон дора Григорьевна, Дерябина Мария Степановна, Алентова Мария Павловна, Носаль Серафима Алексеевна, Кошман Ефрем Митрофанович, Сахарович Елизавета Львовна. Технические работники: Кошевые Стратилат Яковлевич и Федор Яковлевна.

Служащие Староверовского районного суда: Борисов Кузьма Иванович – народный судья, Постановой Андрей Сергеевич – секретарь, Бондаренко Павел Дмитриевич – защитник.

Служащие и рабочие Староверовского районного узла связи: Носаль Федор Мартынович – заведующий, Головков Георгий Андреевич – помощник, Сотников Гавриил Ефимович, Нелепа Александр Павлович, Гордейчук Афанасий Васильевич, Кротов Михаил Иванович. Телефонисты: Галицкая Варвара Герасимовна, Жарова Бася Израилевна, Веда Ефросинья Григорьевна, Сташинская Зоя Антоновна. Радио-телеграфисты: Очкурова Фина Никитична, Кротова Валентина Ивановна. Рабочие: Абдула Алексей Петрович, Дригайло Павел Петрович, Толстой Андриан Трофимович, Чутлазов Филипп Данилович, Трунов Кирилл Никифорович, Шеремет Дмитрий, Лисовой Иван Макарович, Чабан, Беляев Евтихий Иванович, Лысенко Константин Силович, Синько Сергей Матвеевич.

Служащие Староверовской районной ветлечебницы: Крживицкий Георгий Мечиславович – врач, Селехов Иван Кукуевич – санитар.

1931 год

- **15 января.** Из описания Иоанно-Богословской церкви. Здание церкви деревянное на каменном фундаменте, крыто железом. Ограда железная. Колоколов 3: большой медный – 37 пудов 17 фунтов; средний – 10 пудов; малый – 1 пуд. Чаша серебряная, антиминс шелковый⁸⁴, дискос серебряный, звезда серебряная; ковшик серебряный; ковчег для даров серебряный; дарохранильница медная, 4 медных напрестольных креста; 4 Евангелия; металлический крестильный прибор, медная чаша для освящения воды, 3 блюда разных размеров; 8 священнических облачений; 5 подризников; 2 диаконских стихаря, 2 стихаря для служащих; 5 парчовых поручей, 5 епитрахилей, 5 набедренников, 8 священнических поясов, 10 воздушков, 10 покровцев, 5 пар венцов для брака, 1 всеношник, копьев стальных 2, облачений напрестольных 4, парчовое облачение на жертвенник, 8 покрывал на престол, семисвечник, 6 металлических подсвечников, 5 оловянных малых подсвечника, Гроб Господень, 2 бархатные плащаницы, алтарь деревянный, 2 деревянных жертвенника с иконами, 3 киота, 3-х ярусный деревянный иконостас в нем 33 иконы, переносных икон 60, хоругвей холщевых 4, хоругвей металлических 4, фонарей переносных 4, лампад висячих 21, паникадило, аналоев деревянных 9, облачений к аналоям деревянных 9, шкафов переносных 2, Богослужебных книг 33, религиозных книг 60, малых тарелок 2, столиков 2, горное место 1, кадило серебряное, кадило медное, кропило, конторка церковного старосты, икона в серебряной оправе, кувшин медный, тарелка серебряная, бархатная камилавка, табуретки деревянные 3, шелковое покрывало на аналой, бак для масла⁸⁵.

- **19 июля.** Сняты колокола с Николаевской церкви по решению председателя сельсовета Третьей Староверовки Сергея Ивановича Коваленко. Снятие колоколов прошло спокойно при увещании священника Андрея Виноградского, т.к. в противном случае председатель с/с обещал обвинить прихожан в контрреволюции.

- **1 декабря.** В Иоанно-Богословскую церковь Архиепископом Харьковским Константином назначен священником Евгений Александрович Сапухин (1881 г.р.). В 1904 поступил в Харьковскую духовную семинарию, обучался в Харьковском университете.

1932 год

- **9 июля.** После случившейся кражи была опечатана Иоанно-Богословская церковь.

⁸⁴ Это ужасно, но совдепия оценила его в 2 рубля.

⁸⁵ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 3. Ед. хр. 72, лл. 341-342.

1937 год

- 28 апреля. Состав Староверовского райисполкома: председатель Урусов; зам. председателя Бондарев; Зам. Секретаря районного партийного комитета Городецкая; редактор районной газеты Губарев; зав. Раййземотделом Емельяновский; Районный уполномоченный СНК Стеценко; Секретарь райисполкома Полтавченко; Районный прокурор Бутенко; начальник районной милиции Калужин; начальник спецбюро райисполкома Украинский; Секретарь районного партийного бюро Блоков⁸⁶.

- 8 мая. На заседании райисполкома рассматривался вопрос о возвращении хаты жителю с. Вторая Староверовка Ивану Матвеевичу Машкину. Хата была изъята в 1933 году на покрытие штрафа, наложенного за не сдачу посевного материала. Хата была продана сельсоветом колхознице Карповой. Учитывая это и то, что Машкин использовал наемный труд в ходатайстве отказано⁸⁷. Также было отказано в возврате хаты жителю с. Вторая Староверовка Гавриле Андреевичу Твртникову, у которого хата была изъята за невыполнение твердого задания по картофелезаготовке. Жителю села Вторая Староверовка Григорию Сильвестровичу Толстому хата была возвращена, однако он должен был заплатить за нее деньги в размере суммы, которая была уплачена колхозом за нее.

Также был принят в этот день размер кредита для строительства конюшен. Колхозу им. Чапаса из Второй Староверовки было выдано 1000 руб. Колхозу им. Ильича из Третьей Староверовки 1600 руб.

Жителю села Третья Староверовка Михаилу Герасимовичу Головинову было отказано в выдаче приусадебного участка, т.к. для этих целей земли не имеется. Однако, скорее всего причина была другой, в 1930 г. М.Г. Головинов был единоличником, свой участок передал колхознику и родному брату Ефиму. На 1937 г. колхозником не являлся, зарабатывал как рабочий. Также в наделе приусадебного участка было отказано Фёдору Ивановичу Филиппскому и Митрофану Фомичу Машкину.

Рабочим и служащим I-го Староверовского с/с было отказано в наделе земли для пастбищ из земельного фонда колхоза им. Сталина (председатель Апальков) т.к. у колхоза пастбищных угодий 310 га на 227 голов рогатого скота и 59 лошадей. В тоже время 20 га пастбища навечно закреплены для служащих и рабочих с/с. на 25 голов рогатого скота.

Староверовскому кирпичному заводу (директор Сухачев) был принят новый план производства кирпича сырца в размере 200 тыс. штук, с ценой за 1000 штук в 72 руб. В штате завода 13 человек.

Слушался также вопрос об улучшении общественного питания в райцентре (Первая Староверовка) в частности в столовой СПО, где обедают рабочие МТС, кирпичного завода и винзавода. В столовой грязно, обеды однообразные.

- 21 мая. Редакция «Крестьянской газеты» переслала в Староверовский райисполком письмо колхозника Кирилла Николаевича Дуракова, с жалобой на председателя с/с Третья Староверовка на то, что зам. председателя с/с Сотников закупил на собранные от колхозников деньги мясо для оплаты налога по 2 руб. А колхозникам объявил цену в 2 руб. 30 коп. Сотников с должности снят, обязан был также вернуть деньги в 3-х дневный срок.

- май. В Староверовском районе распространено заболевание рожи у свиней. Бригадир полеводческой бригады колхоза «Политотделовец» II-Староверовского с/с Тимофей Чернов был наказан штрафом в 25 руб. за антисанитарное состояние двора бригады. У жителя с. Первая Староверовка, колхозника Фомы Ивановича Амелина сельский совет изъял бычка за неплатеж мясopоставки.

- 8 июня. Решено организовать районный пионерлагерь в с. Караван с 20 июня по 20 августа. Районный бюджет выделял для этих целей 20000 руб. недостающую сумму оплачивали родители исходя из 75 руб. за смену на ребенка.

- 6 июля. Председателю колхоза «Червоная степь» (Сотников) с. Вторая Староверовка было объявлено в недопустимости отказываться от комбайнов МТС, на площадях удобных для сбора урожая комбайнами.

⁸⁶ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 4. Ед. хр. 6, л. 3.

⁸⁷ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 4. Ед. хр. 6, л. 19.

О Староверовском районе ветеринарном враче Сергее Петровиче Шубе

Сергей Петрович родился 22 сентября 1897 г. в г. Казани в семье потомственных дворян — капитана 26 Могилевского пехотного полка Петра Карповича Шубы. Он был старшим ребенком в семье; как обычно, именно старшим достается лучшее образование, да еще и за казенный счет. Выпускник 1-го кадетского корпуса, поручик Сергей Петрович Шуба участвовал в Великой войне, а потом и в Гражданской. Сначала на стороне Добровольческой армии, а после ее поражения — с 1919 г. красноармейцем в составе 7-го Украинского полка Красной армии, выйдя в запас в 1920 г.

Удачно замаскировавшись, как сын рабочего г. Казани, он переезжает в Харьков, где с октября 1922 г. работает несколько лет топорщиком в 4-й пожарной части на Заиковке. Со временем сюда переезжает вся его семья: мать, младшие сестры и брат. Они жили на ул. Батуринской в доме №9, бедствовали, т. к. жалование Сергея было мизерным, всего 64 руб. 60 коп. Но ему требовалась рабочая биография, а попутно и общественная деятельность, которая была на поприще председателя жилищного кооператива по месту жительства. Освоившись в совдепии, он поступает в 1926 г. заочником в ветеринарный институт.

Диплом ветеринара, полученный им в 1930 г., открыл ему более широкое поле деятельности. Направленный на работу в сельское хозяйство он становится уважаемым человеком, чья работа ценится как простыми работниками, так и начальством. Его служба ветеринаром проходила в Винницкой и Киевской областях, а с августа 1935 г. он был назначен районным ветеринарным врачом

Староверовского района Харьковской области. К этому времени он уже был женат (Вера Петровна Понфиленко, 1914 г.р.), сестры его, Раиса (1900 г.р.) и Ксения (1900 г.р.), работали учителями в школах Харькова, а брат Леонид (1901 г.р.) ветеринарным врачом в Краснограде.

Все шло хорошо, пока 3 декабря 1937 г. Сергей Петрович Шуба не был арестован Староверовским районным отделом НКВД. Самое интересное, что ни один из следователей, которые вели это дело, ни в Староверовке, ни в Харькове, не выявили никаких сведений о происхождении и о прошлом Шубы, а обвинен он был в антисоветской контрреволюционной агитации.

Не лишним было бы упомянуть, о чем же говорил Шуба со своими работниками и крестьянами: «Так, например, по поводу захвата Италией Абиссинии, я высказал мнение, что благодаря проникновению иностранного капитала в Абиссинию, там будут построены фабрики и проведены дороги, чем оправдывал грабительскую политику империализма. По поводу событий в Испании я высказывал анти-советски направленные мысли о том, что Испанское правительство, кроме помощи продовольствием, которую оказывает Советский Союз, Коминтерн завозит на пароходах или через французскую границу аэропланы и др. вооружение. В разговорах с колхозниками я часто высказывал недовольство отсутствием и плохим

Сергей Петрович Шуба

качеством промышленных изделий; так, например, при постройке ветлечебницы я говорил о том, что заставляют строить, а не хватает гвоздей, досок, и говорил, что нет керосина, а его добывают много и вывозят за границу, что нет кожевенного материала, а из колхозов в государство поступает».

Суд приговорил С.П. Шубу к восьми годам лагерей, но, учитывая его кассационную жалобу, приговором от 10 мая 1939 г. срок был заменен пятью годами лагерей. Все время с момента ареста он содержался в харьковской тюрьме. Из лагеря он уже не вернулся. В 1990 г. С.П. Шуба был полностью реабилитирован, но справку о его реабилитации даже некому было предъявить. Одни из его родственников умерли, другие выехали за границу в годы немецкой оккупации.

Протокол обыска

с. Староверовка, 1937 г. декабря 2 дня, я Врид начальника РО НКВД мл. лейтенант госбезопасности Бредихин, присутствии председателя с/с т. Бурого, народного следователя Староверовского района Пархоменко, сотрудника ветлечебницы Невенковой и ветврача Шубы Сергея Петровича при обыске и аресте последнего на основании ордера № 123 Староверовского РО НКВД обнаружено следующее:

- 1) Вся переписка служебного порядка находится в шкафах и ящиках в хаотическом порядке.
- 2) Медикаменты как-то сильнодействующие яды – окись ртути, кофеин, перекись марганца, таблетки сулимы и др. лекарства находятся в квартире в шкафах, ящиках, чемоданах, в большинстве своем в порченном виде.
- 3) ветинструменты в грязном состоянии
- 4) печати 2 штуки

Кроме того были обнаружены две тетради со штампами и печатями, заготовленные на будущее.

Обнаружены в квартире Шубы служебная переписка, т.е. директивы, бланки и т.д. а также ядовитые вещества и инструменты принадлежащие ветлечебнице с квартиры изъяты на предмет передачи райземотделу.

Показания обвиняемого Шубы С.П. от 4 декабря 1937 г.

Вопрос: Вы обвиняетесь в проведении Вами антисоветской контрреволюционной агитации и вредительской деятельности проводимой Вами в колхозах Староверовского р-на. Признаете ли Вы себя виновным в этом и приведите все факты Вашей контрреволюционной деятельности.

Ответ: Да, я Шуба С.П. признаюсь в том, что я проводил разговоры направленные против мероприятий проводимых на селе Советской властью, как например: я припоминаю свой антисоветского порядка поступок в с. Мелеховке в разговорах с колхозниками, фамилии не помню, по вопросу посева сахарной свеклы и обработки плантаций я говорил, что площадь посева сахарной свеклы государство увеличило для того, что для государства есть выгода – государство имеет большую прибыль от сахара, а колхозникам конечно выгодно произвести посев зерновыми, потому что от посева свеклы колхозники ничего не получают на трудодень натурой, а всю свеклу сдают государству, а с зерновых посевов колхозник сдает определенное количество зерна, а остаток получает на трудодень, а отсюда и вытекает эксплуатация колхозника. Второй факт припоминаю по вопросу плана развития животноводства. Я высказался, что планы развития животноводства государство дает не реальные и говорил, что нужно планы подводить к постройкам, сначала сделать постройки для содержания, а потом доводить планы развития животноводства, и говорил, что если б наша власть была я бы делал так как я говорю. Кроме того мне приходилось говорить среди народа, что весной когда был недостаток хлеба в колхозах и создавались очереди за хлебом. Я не довольствовался и говорил что все говорят, что хлеба много, а его нет и говорил, что это потому, что комбайнами задерживают уборку, несвоевременно скосили, много ячменя пропало, полова погнила в стогах. Других фактов своей агитации я сейчас не припоминаю. В части вредительства я себя виновным не считаю хотя и были факты с моей стороны не правильных действий как ветврача, как например: Во время проведения малинизации я одной пипеткой проводил закапывание в глаза малина несколькими лошадям, а согласно инструкции после каждой лошади нужно менять пипетку и кипятить во избежание переноса инфекции от больной лошади к здоровой.

Кроме того по вопросу заражения стада овец в колхозе с. Власовки я не виновен. Я как ветврач дал распоряжение купать овец криолиновым раствором в ванне, а колхоз вымыл овец в кадушке, чем и было

приведено что больные овцы чесоткой заразили овец здоровых. Сам я при проведении купки овец не приезжал, а присутствовал ветеринарный санитар Вощенко, моя вина в том, что я не присутствовал лично при этом деле, а поручил все дело санитару, который не в курсе дела, что и было приведено к заражению стада овец в количестве 375 штук. Других фактов неправильных моих действий я сейчас не припоминаю.

В дополнение к моим показаниям я Шуба С.П. себя виновным признаю в проведении мною антисоветской агитации, которая направлялась мною против мероприятий советской власти, а именно: я среди рабочих райземотдела, также среди колхозников при столкновении при работе вел ненужные антисоветские разговоры. Так например по поводу захвата Италией Абиссинии, я высказал мнение, что благодаря проникновению иностранного капитала в Абиссинию, там будут построены фабрики и проведены дороги, чем оправдывал грабительскую политику империализма. По поводу событий в Испании я высказывал антисоветски направленные мысли о том, что Испанское правительство кроме помощи продовольствием, которую оказывает Советский Союз, Коминтерн завозит на пароходах, или через французскую границу самолеты и др. оружие. В разговорах с колхозниками я часто высказывал недовольство отсутствием и плохим качеством промышленных изделий, так например, при постройке ветлечебницы я говорил о том, что заставляют строить, а не хватает гвоздей, досок, и говорил что нет керосина, а его добывают много и вывозят за границу, что нет кожевенного материала, а из колхозов в государство поступает.

Мои антисоветские разговоры имели место главным образом в следствие того, что меня другой раз нервировали недостатки, а также вследствие того, что я не чувствовал поддержки со стороны членов партии, зав Р.З.О. Смеляновского и др. Антисоветские настроения отразились и на моей работе: я не вел воспитательной работы среди ветработников, в результате чего ветсанитары р-на не занимались своим делом, иногда пьянствовали, не проводил правильной лечебной деятельности, так например в артели «Большевик» мною было поручено ветсанитару Вощенко произвести очистку свинарника и выкупать поросят, но он этого не сделал, в той же артели дохли поросята от тесноты, антисанитарного состояния свинарника, я ограничился бюрократическим замечанием в тетради о необходимости проведения ремонтных работ вместо того, чтобы поставить этот вопрос на правлении колхоза и добиться своевременного уничтожения недостатков.

В 1936 г. райзоотехником Култапом из Курской области были завезены телята больные стригущим лишаем, я прошел мимо этого факта и не сообщил об этом в областное ветеринарное управление.

Во время производства прививок недостаточно руководил ими, не составил точного календарного плана, доверил это дело фельдшерам, в результате чего ветеринарный фельдшер Макашев в мае 1937 г. произвел неправильные прививки свиней в артели «Политотделовец» от чего пало 36 голов и 4 дорезано.

В 1937 г. осенью из облветуправления пришло отношение о завозе из бруцеллезных хозяйств коров на откормочный пункт, я дал разрешение на ввозку с последующей санкцией ветуправления, поверив на слово представителю хозяйства о том, что это будут здоровые животные. На следующий день поехали в облветуправление уточнить дело, начальник управления Дьяченко сказал, что никаких коров в Староверовский р-н не будет завозиться, т.к. в этом нет необходимости.

Обвинительный Акт

По обвинению Шубы С.П.

по ст. 54-10 ч.1 и 54-114 УССР

В Староверовское РО НКВД поступили сведения подкрепленные рядом фактов о том, что старший ветврач Староверовского р-на Шуба С.П. проводит антисоветскую агитацию, а также сознательно с к.р. целью саботирует выполнение обязанностей, которые он должен был выполнять, как старший райветврач.

Произведенным следствием установлено:

В конце 1936 г. и в начале 1937 г. Шуба неоднократно в присутствии служащих Райземотдела и в присутствии колхозников проводил антисоветские высказывания, в которых одобрял грабительскую политику фашистских государств, одновременно высказывал пораженческие настроения в отношении СССР.

В мае 1936 г. Шуба в группе колхозников с. Мелиховки вел антисоветские разговоры, в которых восхвалял агрессивную политику одного из фашистских государств, обосновывая это высказывания

контрреволюционными доводами, одновременно проводил контрреволюционные высказывания по отношению национальной политики советского государства.

В конце 1936 г. в присутствии колхозников и служащих проводил антисоветские высказывания в которых восхвалял варварские мероприятия фашистских государств о стерилизации, заявляя «почему бы это не перенести в СССР».

Шуба неоднократно в беседах с колхозниками по вопросу о жизни в колхозе проводил антисоветские разговоры, доказывая контрреволюционными доводами, что в колхозах сущ. эксплуатация, что труд колхозников равен труду крепостного и т.п. контрреволюционную клевету.

Во время того, когда проходил процесс над врагами народа Зиновьевым и др. Шуба, среди служащих и колхозников, в помещении райфинотдела проводил антисоветскую агитацию по вопросу о жизни в колхозах, при этом одобрял позиции троцкистов о роспуске колхозов. Такие контрреволюционные троцкистские разговоры Шуба вел в феврале 1937 г., восхвалял жизнь в капиталистических странах в к.-р. форме, опошлял советские действия.

Будучи антисоветски настроенным Шуба работал в должности старшего райветврача, сознательно нарушал правила проведения профилактических ветеринарных мероприятий, а именно:

При проведении малинизации конского поголовья, Шуба вопреки существующим правилам производил закапывание малинина в глаза лошадям одной и той же пипеткой, сокращая сроки наблюдения за лошадьми, после введения малинина, что могло вызвать распространение сапа.

Несмотря на постоянные сигналы в райветлечебницу от колхозников колхоза «Политотделовец» о заболевании свиней, Шуба не принял никаких профилактических мер и только через месяц была произведена прививка против рожи, и то, вместо пассивной прививки произведена активная, в результате чего пало 36 штук свиней.

Установлено, что Шуба в ноябре 1937 г. выдал справку гражданину села Караван Швидкому, разрешающую продавать мясо дорезанной телки, и в последствии в Харькове на рынке было установлено специалистами, что телка эта болела сибирской язвой, и мясо было конфисковано из продажи.

Шуба работал в должности старшего райветврача и будучи ответственным за состояния ветеринарной работы в районе не вел никакого учета эпизодического заболевания скота, не вел изучение причин, порождающих эти заболевания. Не вел учета скота, которому произведены прививки. Все это подтверждается как актом специальным комиссии, так и свидетельскими показаниями.

Будучи допрошен в качестве обвиняемого по данному делу – Шуба С.П. признал себя виновным в том, что он проводил антисоветскую агитацию.

В отношении фактов к.-р. саботажа, Шуба виновным себя не признал, но эти факты мотивирует своей халатностью.

На основании выше изложенного и руководствуясь ст. 223 1.5. УПК УССР – предать суду Спецколлегии Харьковского Областного суда – Шубу С.П., 1897 г.р. уроженца г. Казани... за то, что он Шуба систематически проводил антисоветскую агитацию, а также с к.-р. целью сознательно не исполнял обязанности, которые он должен был выполнять как старший райветврач, т.е. в преступлении, предусмотренных ст. 54-10 ч. 1 и 54-14 УК УССР.

Дело слушать в закрытом судебном заседании с участием прокурора

Приговор (уголовный)

Именем украинской советской социалистической республики 1938 г. мата 31 дня. Специальная коллегия Харьковской области в г. Харькове

Рассмотрев в закрытом заседании дело на Шубу С.П.

Установила:

Зимой 1935–36 гг. подсудимый Шуба в помещении староверовского райземотдела в беседе с сотрудником райземотдела восхвалял фашистскую политику расовой теории, проводимой в одной из фашистских стран.

В конце 1936 г. подсудимый Шуба в беседе с работником Райземотделом распространил клевету на советское государство в связи с событиями с Испанией, а также об агрессивных стремлениях одной из капиталистических стран, высказывал пораженческие настроения в отношении СССР.

В тот же период подсудимый Шуба в разговоре с колхозниками с. Мелиховка Староверовского района по вопросу оккупации Абиссинии, высказывая одобрение по этому поводу, распространял при это враждебную клевету на правительство СССР, о его политики в отношении Украины.

Вышеизложенное подтверждается показаниями свидетелей, кроме того по показаниям свидетеля Шуба в августе месяце 1937 г. в помещении ветлечебницы в с. Староверовка, распространял среди служащих враждебную клевету на парт. и сов. печать и сов. прав, высказываясь в защиту врагов народа троцкистов по ликвидации колхозов.

Такого же содержания агитация имела место со стороны подсудимого Шубы в его квартире в разговорах с гражданином Ермолаевым подсудимый Шуба будучи в с. Мелиховке, в разговоре с колхозниками проводил агитацию направленную на срыв мероприятий советской власти по посеву сахарной свеклы, что подтверждается свидетелем Ермолаевым. Подсудимый Шуба признавал себя частично виновным в к.-р. агитациях среди колхозников и работников райземотдела.

Подсудимый Шуба работал старшим райветврачом, халатно относился к своим служебным обязанностям, как то в 1937 г. проводил маленизацию конского поголовья по Староверовскому району, не придерживался установленных сроков наблюдения за лошадьми после впрыскивания маленина и не соблюдал при впрыскивании малина ветсанитарных правил, впрыскивая маленин в глаза лошадям одной пипеткой без стерилизации и дезинфекции.

В ноябре месяце 1937 г. подсудимый Шуба выдал гражданину Швидкому справку на право продажи мяса от дорезанной телки, не проверив предварительно причин ее болезни, после чего гражданин Швидкой был задержан в г. Харькове при продаже этого мяса и после проверки ветлабораторией установлено, что телка больна была сибирской язвой.

Вышеизложенное подтверждается показаниями свидетелей, материалы дела и признание подсудимого Шубы.

Спецколлегия считает, что подсудимый Шуба совершил преступление, предусмотренное ст. 54-10 ч. 1 и 99 УК УССР.

Предъявленное же ему обвинение в неправильном проведении противорожистой прививки свиньям в колхозе «Политодел» в хут. Муравьевке г-го Староверовского с/совета, то это обвинение в судебном заседании не подтвердилось, т.к. по показаниям подсудимого Шубы, ветфельдшер Макашов его не предупредил об обнаруженных признаках заболевания свиней рожей, ввиду чего и было дано распоряжение подсудимым Шубой о производстве активной прививки вместо пассивной или же лечебных мероприятий.

Показаниями свидетелей не подтвердилось наличие в действиях подсудимого Шубы преступлений, предусмотренных ст. 54-14 УК СССР в виду чего спец. Комитет считает, что это обвинение не доказано.

Руководствуясь ст.ст. 296, 297, 302,

Приговорили:

Шубу С.П. по ст. 54-10 ч. 1 и 99 УК СССР подвергнуть лишению свободы в исправительно-трудовых лагерях в отдаленных местностях Союза ССР сроком на 8 лет и на ост. Ст.ст. 30 и 32 УК поразить его в политических правах по пп. а, б, в, ст. 29 УК сроком на 3 года. После отбытия наказания или досрочного освобождения.

Засчитать ему срок предварительного заключения с 3-го декабря 1937 г. меру пресечения осужденного Шубы до вступления приговора в законную силу оставить прежнюю – содержание под стражей в тюрьме в г. Харькове. Судебные издержки отнести за счет осужденного.

Приговор может быть обжалован в кассационном порядке в спец. коллегии Верховного суда УССР в пятидневный срок со дня вручения осужденному копии настоящего приговора.

1941 год

Недавно в средней школе 1-й Староверовки были проведены военно-физкультурные соревнования учеников. Для этого были созданы стрелковые группы, группы ПВХО и другие, которые боролись за лучшие показатели в соревновании.

По стрельбе из винтовки МК на 50 метров первое место заняла группа, которой руководит И. Азарцев. Лучшие показатели по стрельбе имеют Б. Репринцев, который выбил 44 очка из

50 возможных, Н. и В. Гридины – по 41 очку. Второе место завоевала группа Р. Трунова. Хороших результатов добились ученики Д. Машкин – 43 очка, Трунов – 40.

По метанию гранат 1 место занял Б. Респинцев, бросивший гранату на 50 метров. На значок ПВХО сдали нормы 35 учеников. По топографии лучших показателей добились ученики Л. Зиновьева, В. Дураков, Е. Азаренко, М. Гридина и другие.

На значок ПВХО сдали нормы 35 учеников. По топографии лучших показателей добились ученики Л. Зиновьева, В. Дураков, Е. Азаренков, М. Гридина и другие.

И. Литвинов.

Коротко

Добросовестно относятся к своей работе колхозники 9-й бригады артели «Большевик» тт. П. Кот и Т. Бойко. Они хорошо ухаживают за скотом, вовремя кормят, поят и чистят его.

Премировали передовых.

Во 2-й бригаде артели «Большевик» 8 марта было проведено собрание, на котором колхозницы радостно отметили Международный коммунистический женский день.

На собрании за образцовую работу были премированы передовые колхозницы бригады т.т. М. Свид, А. Данько, М. Коробка и А. Лысенко.

А. Савченко

*«За высокий урожай», 12 марта
1941 года, с. 2.*

Бережь государственные средства.

Бюджет нашего района с каждым годом увеличивается. Бюджет 1941 года в сравнении с 1935 годом увеличился на 350 процентов. Только ассигнования на социально-культурные мероприятия составляют около 2,5 миллионов рублей против 616 тысяч рублей в 1935 году.

В связи с ростом ассигнований на социально-культурные мероприятия, сокращаются расходы на содержание административного аппарата.

Тихенко, Расторгуев.

Колхозники включились в социалистическое соревнование.

Прочитав и обсудив постановление СНК СССР и ЦК ВКП (б) «О дополнительной оплате труда колхозников за повышение урожайности с/х культур и продуктивности животноводства по Украинской ССР», колхозники 1-й бригады артели им. Шевченко включились в социалистическое соревнование. Они взяли на себя обязательство получить в этом году урожайность зерновых культур 100 пудов с га, кукурузы – 25 цнт., подсолнуха – 17 цнт., картофеля – 150 цнт., сахарной свеклы – 250 цнт. На социалистическое соревнование колхозники 1-й бригады вызвали 2-ю бригаду.

И. Повстан.

Прогноз всех стран, соединяйтесь!

За высокий урожай

Колхозники Староверовского района РК КП(б)У в районе Сельскохозяйственной выставки

ИЗВЕЩЕНИЕ

10 марта, в 12 часов дня, в райзубе состоялся районный партийный актив.

Присутствовали: 10 человек.

На актив приглашены секретари и партгоры первичных партийных организаций, члены пленума РК КП(б)У, представители сельскохозяйственной интеллигенции.

РК КП(б)У.

СЛУШАЮТ

8 марта 1941 г.

№ 28 (1941) 1-й сессии

Члены: 10 человек.

ДА ЗАДРАВСТВУЕТ 8 МАРТА—МЕЖДУНАРОДНЫЙ КОММУНИСТИЧЕСКИЙ ЖЕНСКИЙ ДЕНЬ!

Международный женский день

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

Женщины—депутаты

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

Государственная помощь многодетным матерям

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

Радостно встречать славную годовщину

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

В ознаменовании дня 8 МАРТА

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

На социалистическое соревнование

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

В этот день женщины всех стран, соединяйтесь! Это день борьбы за освобождение женщин от угнетения и за мир.

Газета Староверовского района
«За высокий урожай», 1941 г.

Ученики изучают военное дело.

Хорошо идет подготовка к районным военно-физкультурным соревнованиям в неполной средней школе 3-й Староверовки.

Здесь работают кружки ПВХО, ЮВС и проводятся занятия по физкультуре. Ученики учатся метко стрелять и дают хорошие результаты. Ученица 6 класса «Б» Козловская Ольга из 50 возможных выбила 48 очков, ученик 7 класса М. Лунев – 43 очка и т. д.

Ребята готовятся к сдаче норм на значок ЮВС, ПВХО и другие.

А. Ягодкин.

Обмен опытом.***За высокий урожай картофеля.***

В 1940 г. со своим звеном я добила урожай картофеля сорта Элла до 280 цнт с га. Такой высокий урожай достигнут благодаря правильному использованию агротехнических мероприятий.

На свою площадь я вывезла 10 тонн навоза, перед посадкой картофеля 3 раза сделали культивацию и боронование, затем произвели маркировку. Посадку производили под лопату. Под клубни картофеля ложили перегной.

После посадки площадь покрыла слоем навоза, а затем через 3-4 дня произвела боронование. 3 раза делала прополку, 2 раза распахку, после чего произвела окучивание вручную.

В результате такого упорного труда я получила высокий урожай картофеля, за что была премирована на районном совещании передовиков сельского хозяйства.

Ф. Калиновская. Звеньевая артели им. Ленина

Варвара Нартова, колхозница артели
«Красное Знамя», депутат
районного совета, 1941 г.

«За высокий урожай», 18 марта 1941 года, с. 2.

Договор на социалистическое соревнование между Староверовским и Н. – Водолажским районами в 1941 г., утвержденный на районных совещаниях передовиков с \х.

Мы, председатели колхозов, бригадиры полевых бригад и звеньевые, агрономы, зоотехники и животноводы, бригадиры тракторных бригад, трактористы и комбайнеры, колхозники и колхозницы Староверовского и Н-Водолажского районов обязуемся в 1941 году добиться таких показателей:

По зерновым, техническим и огородным культурам

1. Добиться среднего урожая зерновых не менее 100 пудов с га.
2. Сах. свеклы 250 цнт.
3. Подсолнуха 16
4. Картофеля 150
5. Капусты 300
6. Огурцов 250
7. Помидоров 320

По животноводству

8. Добиться удоя молока на фуражную корову не менее 2500 л.
9. Выхода телят от 100 коров 100 шт.
10. Получить в среднем 20 деловых поросят от каждой свиноматки.
11. От каждых 100 овцематок получить 140 ягнят.

12. Настричь шерсти от каждой овцы в среднем 3 кг.

13. Получить от каждой курицы-несушки не меньше 90 шт. яиц.

14. Полностью сохранить молодняк рождения 1941 г., не допустив ни одного случая абортирования животных.

15. Обеспечить отличное содержание лошадей фонда ЛКА.

16. Широко внедрить в работу животноводческих ферм опыт участников ВСХВ и передовиков-стахановцев, добившихся высоких показателей в развитии и повышении продуктивности животноводства.

17. Для обеспечения выполнения взятых обязательств по урожайности и продуктивности животноводства выполнить следующие обязательства:

А) Подготовить посевной материал высоких посевных кондиций к 10-\\-1941 г.

Б) Высококачественно отремонтировать с\\х инвентарь, машинно-тракторный парк, транспорт и сбрую к 15-\\-1941 г.

В) Заготовить местных удобрений и внести под соответствующие культуры:

навоза 77 тыс. тонн, золы 220 т., птичьего помета 188 т., перегноя 2000 т., компостов с фекалиями 3000 т., мочевины и жижи 2000 т.

Г) Обеспечить вывозку навоза и перегноя к 1-\\-41 г.

Д) Обеспечить наведение образцового порядка в навозном хозяйстве, построив 60 шт. навозохранилищ и 120 жижесборников.

Е) Подготовить по всем колхозам помещения для яровизации зерновых и технических культур к 25-\\.

Ж) Завезти необходимое количество ядов для борьбы с болезнями и вредителями с\\х культур, закончив ремонт аппаратуры для химической и механической борьбы к 1-\\- и провести 100 %-е протравливание зерновых и овощных культур.

З) Обеспечить регулярное занятие в школах стахановского опыта на протяжении всего года и должную помощь этим школам со стороны агроперсонала.

И) Подготовить через семинары бригадиров полеводческих бригад 50 человек, огородников 32, бригадиров по борьбе с вредителями 32, доярок 151, конюхов 32, птичников 32, пчеловодов 20 и женщин-трактористок – 40.

18. К началу весеннего сева довести живую тягловую силу не ниже средней упитанности.

19. Сев ранних зерновых, подсолнуха и однолетних трав закончить за 4 дня на высоком агротехническом уровне.

20. Подъем частых паров на глубину 25 см закончить к 25 апреля.

21. Провести подкормку озимых на площади 5 тыс. га.

22. Обеспечить прополку всех зерновых не меньше 2-х раз, а семенников не меньше 3 раз.

23. Провести не меньше 4-х рыхлений технических и пропашных культур.

24. Подкормку сахарной свеклы и кокасыза провести не менее 2-х раз.

25. На протяжении всего года вести борьбу с с\\х вредителями, обеспечив полное сохранение посевов и с\\х продукции.

Евдокия Картавцева, ученица-отличница
9 класса 1-й Староверовской школы,
1941 г.

26. Уборку зерновых жатками закончить за 5 рабочих дней и комбайнами за – 15.

27. Скирдование зерновых на всей площади закончить не позже как на 3-й день после окончания уборки.

28. Молотьбу начать на 5-й день после начала уборки и закончить на 20-25 рабочих дней.

29. Хлебопоставку всех видов закончить к 1-09-41 г.

30. Лушевку стерни на площади 9 тыс. га закончить к 1-8, вспашку под озимые к 5-8-41 г.

31. Озимый сев провести за 8 – 10 рабочих дней и закончить к 1 сентября 1941 г., зяблевую вспашку к 20-10-41г., а пахоту под все технические и пропашные культуры к 10-09-41 г.

32. Уборку и вывозку сахарной свеклы закончить к 1-12-41 г.

33. Посадить фруктовых садов на площади 100 га и ползащитных полос на площади 60 га.

34. Построить и зарыбить 12 прудов.

35. Обеспечить выработку на каждый 15-ти сильный трактор в переводе на условную пахоту не менее 600 га.

36. Убрать комбайном «Коммунар» зерновых 300 га и «Сталинец» 460 га.

Николай Гридин, ученик 8 класса
1-й Староверовской школы, 1941 г.

Развернем социалистич. соревнование среди колхозов, бригад, звеньев, трактористов, комбайнеров, работников животноводства, агрономов и зоотехников на выполнение и перевыполнение заданий партии и правительства в области с\х.

Арбитром соревнования просим редакцию областной газеты «Красное знамя».

Проверку выполнения настоящего договора провести: после окончания весеннего сева, после уборки зерновых и в конце хозяйственного года.

Договор подписали:

От Староверовского района:

Секретарь РК КП (б)У Лефанд

Секретарь исполкома райсовета Даниленко

Заведующий райземотделом Биндус

Гос. агроном райземотдела Кравченко

Председатель колхоза «Труд» Криволапов

Председатель колхоза «Червона поляна» Шульга

Бригадир артели «Серп и молот» Соловей

Звеньевая колхоза «Большевик» Корниенко

Свинарка колхоза «12-й Октябрь» Ерлышева и др.

От Н.-Водолажского района:

Секретарь РК КП (б)У Вышневицкий

Председатель исполкома райсовета Коваленко

Секретарь исполкома райсовета Дятловицкий

Председатели колхозов: Паштенко, Лисак, Ефименко, Шматченко, Головки, Бондаренко, Букач, Несецкий, Евдокимов, Мазий и др.

За высокий урожай, 23 марта 1941 года, с. 1.

Улучшить работу сберегательных касс

По нашему району вклады в сберкассах превышают 230 тыс. руб. Около 1 тыс. человек состоят вкладчиками в сберегательных кассах. В 1940 г. населению района выплачено выигрышей и процентов по займам более 46 тыс. руб, против 14 тыс. в 1939 г. В 1941 г. только за два мес. выплачено 16 тыс. руб.

Шевелев

Коротко

Образцово ухаживает за волами колхозник артели имени Крупской т. П. Авраменко. Он к весеннему севу довёл волов до хорошей упитанности.

Селькор.

«За высокий урожай», 28 марта 1941 года, с. 2.

Соревнование сельсоветов 1-й и 3-й Староверовок.

Сельский совет депутатов трудящихся 1-й Староверовки заключил договор на социалистич. соревнование с сельсоветом 3-й Староверовки на 1941 г.

В договоре сельские Советы обязались добиться в этом году средней урожайности по колхозам обоих сельсоветов зерновых 18 цнт, кукурузы 40 цнт, сахарной свеклы 250 цнт, картофеля 150 цнт.

Организованно провести все с\х работы. Сев ранних зерновых закончить за 4 рабочих дня и при хорошем качестве работы, посев поздних культур – за 8 дней.

Уборку зерновых культур закончить к 15 сентября, не допускать малейших потерь. План хлебосдачи государству полностью выполнить не позже 15 октября.

План повышения продуктивности животноводства. Получить от 100 овцематок 135 ягнят, от одной свиноматки – 18 штук поросят, добиться удоя от каждой фуражной коровы 2000 литров молока, получить от одной несущки 125 штук яиц.

Окончить плановое строительство животноводческих помещений не позже 1 октября текущего года. Полностью заготовить для скота корм и сохранить его от порчи.

Озеленить села декоративными деревьями, а также полностью выполнить план посадки фруктовых деревьев. Построить по 2 пруда в каждом сельсовете.

Провести пахоту чистых паров к 10 мая, занятых паров – к 1 июня, лушевку закончить не позже 1 августа, глубокую пахоту под сахарную свеклу – к 20 сентября. План подъема зяби выполнить к 25 октября текущего года.

Проверку договора провести 3 раза в год – 15 мая, 15 августа и в конце года.

Председатели сельисполкомов В. Бурый, И. Зиновьев

Выполняют взятые обязательства.

Работающие на овцеферме колхозники артели им. Чапаева, т.т. П. Посылаев и Т. Трунов взяли обязательства получить в этом году от 100 овцематок по 140 ягнят. Эти обязательства они подкрепляют делом. От 118 овцематок они уже получили 155 ягнят.

Товарищи Трунов и Посылаев стараются сохранить весь приплод, не допуская падежа ягнят.

И. Росляков

«За высокий урожай», 16 апреля 1941, с. 1.

Предмайское соревнование колхозников

Колхозники 3 бригады артели «Большевик» вызвали на социалистич. соревнование 2 бригаду на быстрое окончание весеннего сева.

Колхозники 3 бригады показывают образцы стахановской работы на севе. 19 апреля А. Луговой, С. Клыпак, Ф. Бойко, П. Лысенко и другие на посеве ячменя дневную форму выработки выполнили на 125 процентов.

Колхозники 5 бригады. Сеяльщики П. Куст, П. Мищенко, А. Куст и Е. Петлюх 18 и 19 апреля засеяли 6 га при норме 4 га. На бороновании Ф. Степаненко и С. Дрыгаило дневную форму выработки выполняют на 150 процентов.

Д. Клыпак

Доска почета передовиков весеннего сева (данные на 21 апреля).

Тракторист Яковенко К.Г. трактором ЧТЗ в артели им. Крупской на бороновании дневную норму выработки выполнил на 180 %, сэкономив 36 кг горючего.

Тракторист Конопля И.И. трактором ХТЗ в колхозе им. Крупской закультивировал 25 га при норме 14 га.

Сеяльщики артели им. Воровского Мосенцев К.И., Балук И.Ф., Шмаровоз Г.И., Дмитренко А.М. на севе зерновых дневную норму выработки выполнили на 145 %.

Тракторист Семченко А.С. трактором ХТЗ в колхозе «Новый шлях» посеял зерновых 35 га, вместо нормы 25 га, и сэкономил 10 кг горючего.

Сеяльщики артели «Культурный хлебороб» Радивилов С.Л. и Гранкин И.В. при дневной норме сева 5 га, засеяли по 6 га.

Тракторист Демиденко И.М. в артели им. Ленина на севе зерновых культур норму выработки выполнил на 140 %

Перевыполняют нормы выработки

20 апреля в колхозе имени Коминтерна трактористы И. Шкура и А. Павленко тракторами ХТЗ засеяли по 30 га каждый при норме в 25. Перевыполняют нормы выработки на севе сеяльщики тт. Комиссаренко, Кальный и Литовченко. Хорошо также работают на культивации Р. Сыроватский и Ф. Земляной.

Бригадир тракторного отряда т. Кот образцово поставил труддисциплину среди рабочего отряда. На работу они всегда выходят рано и работают допозна.

П. Моргун.

«За высокий урожай», 23 апреля 1941 года, с. 1.

Предпраздничный базар.

27 апреля на базарной площади 1 Староверовки организуется большой предпраздничный базар.

Торговые организации вывезут на базар разные товары: обувь, одежду, галантерею, трикотаж, культтовары, продовольственные и прочие товары. Колхозы и колхозники также вывезут для продажи с\х продукты.

Зав. райторготделом Курочка.

Высокая производительность труда трактористов.

По Власовской МТС тракторные бригады за день засевают 850 га зерновых, вместо задания 740 га, культивируют по 1150 – 1200 га при плане 1100 га. Образцы стахановской работы показывают тракторные бригады т.т. Биндуса, Завады, Музалевского, Трунова и др.

Большинство трактористов перевыполняют дневные задания и добиваются экономии горючего. Тракторист Ф. Сотников в артели им. Сталина трактором ЧТЗ за смену закультивировал зяби 95 га, при норме 41 га, и заработал 39 трудодней. Тракторист т. Красников в артели им. Петровского трактором ЧТЗ-Дизель за день забороновал 190 га, вместо нормы 112 га, и заработал 27 трудодней за смену.

По-стахановски работают на весеннем севе трактористы Ф. Зиновьев, И. Репринцев, Ф. Стеценко и др.

И. Балюба

Тракторист-стахановец.

Тракторист Власовской МТС т. Зиновьев Ф.П., работающий в колхозе «Червоний степ», систематически перевыполняет нормы выработки на весеннем севе. Он ежедневно засеивает по 35 га, вместо нормы 25 га.

Тов. Зиновьев – участник Всесоюзной с\х выставки 1939 и 1940 г.г. и кандидат на ВСХВ 1941 г.

М. Гридин

Передовики весеннего сева (данные за 23 апреля).

Сеяльщики колхоза «12 Октябрь» Бутенко И.П., Азаренков Ф.З., Животков П.Ф. дневную норму выработки на севе зерновых выполнили на 150 %.

Тракторист Кравченко В.Д. трактором ХТЗ в артели им. Воровского посеял зерновых 35 га, при норме 25 га.

Тракторист Дураков С.Е. трактором У-2 в артели им. Ильича при дневной норме 29 га заборонувал 65 га.

Бороновальщики артели им. Буденного Сотникова М.П., Волобуева А.А., Колядинский А.Г. дневное задание выполнили на 140 %.

Тракторист Амелин Ф.А. трактором ХТЗ в колхозе им. Ильича посеял зерновых 31 га, вместо нормы 23 га.

Бороновальщик колхоза им. Крупской Кондратенко С.И. дневную норму выработки на бороновании выполнил на 130 %.

Тракторист Дюкарев С.И. трактором ЧТЗ в колхозе «12 Октябрь» норму выработки на культивации выполнил на 130 %.

Перевыполняют дневные задания

Отличные образцы работы на весеннем севе показывают трактористы работающей в колхозе «Серп и молот» бригады Власовской МТС.

Тракторист т. Кутя Митрофан на севе ячменя засеял 18 га при дневной норме 12 га. Тракторист Стеценко Фёдор дисковой сеялкой засеял 22 га вместо нормы в 14 га и заработал за смену 23 трудодня.

А. Поляцкова.

И.М. Репринцев, лучший тракторист
Власовской МТС, 1941 г.

«За высокий урожай», 25 апреля 1941 года, с. 1.

Наши успехи.

Большими достижениями встретили трудящиеся нашего района великий пролетарский праздник – 1 мая. За истекший год несравненно улучшилась хозяйственная деятельность колхозов, значительно возросла их зажиточность, повысилось материальное и культурное благосостояние всех колхозников.

В текущем году колхозы лучше подготовились к весеннему севу, проводят его быстрее, организованнее и на высоком агротехническом уровне.

Артели им. Чапаева, им. Ленина, им. Петровского, им. Шевченко первыми закончили сев ранних зерновых и приближаются к окончанию сева всех зерновых и технических культур. Почти во всех этих колхозах дружно взошли ранние яровые, обещающие обильный урожай.

Хороших успехов достигли колхозы в области развития животноводства. С 1 января 1940 г. по 1 апреля 1941 г. поголовье крупного рогатого скота в районе возросло на 41 процент, свиней – на 30 процентов, овец – на 83 процента.

За истекший год намного возросли ряды стахановцев – передовиков сельского хозяйства. Недавно Главвыставком наградил Большой серебрянной медалью лучшего бригадира тракторной бригады Власовской МТС Заваду И.М., Малой серебрянной медалью бригадира тракторной бригады той же МТС Дюкарева М.А. и тракториста Филиппского В.С.

Тракторист Парасковеевской МТС Неживой А.К. систематически перевыполняет нормы выработки на весеннем севе более чем в два раза.

Немало передовиков-стахановцев и в колхозах. Достаточно сказать, что в 1940 г. было 67 участников ВСХВ, а в текущем году из 109 представленных райсоветом, Главвыставком уже утвердил 77 кандидатов.

Эти успехи достигнуты благодаря повседневной заботе партии и правительства и лично товарища Сталина о процветании колхозного строя, о росте зажиточности колхозов и благосостояния колхозников.

Осоавиахим района ко дню 1 мая.

Районная организация Осоавиахима ко дню международного праздника 1-е мая пришла с большими успехами в своей работе.

За первый квартал 1941 года организация возросла на 321 человек. Вновь организовано 2 первичных организации, 5 хат обороны и 7 военных уголков.

Первичные организации организованно окрепли, повысилась активность членов Осоавиахима по изучению военного дела.

Подготовлено значкистов ВС 1-й степени по 115-ти часовой программе 345 человек, ПВХО 1-й степени 480 человек, ЮПВХО 100 человек и ЮВС 130 человек. Создано также три группы по сдаче норм ВС 2-й степени, в которых охвачено 50 человек. Зачеты будут приняты 15 мая.

Хорошо поставлена массово-оборонная работа в организациях колхозов «Победа» – председатель организации т. Мельник, «Красное знамя» – т. Сотников, «12 октября» – т. Чесноков, «Культурный хлебобор» – т. Гладков, Парасковеевской средней школы – т. Залесный.

Билеты 15-й Всесоюзной лотереи в сумме 37 тысяч рублей по району полностью реализованы среди населения. Организации ОСО колхозов им. Ильича – уполномоченный т. Козловский, «Победа» – т. Шалимов, средней школы 1-й Староверовки – т. Литвинов и другие уже сдали деньги за лотерейные билеты.

Председатель райсовета Осоавиахима А. Сотников

Михаил Авксентьевич Дюкарев, бригадир тракторной бригады Власовской МТС, 1941 г.

«За высокий урожай», 1 мая 1941 года, с. 1.

Результаты упорной работы.

Тракторная бригада № 4 является передовой бригадой Власовской МТС. Она добилась значительных успехов в работе. В прошлом году на трактор ХТЗ выработала 912 га, на ЧТЗ-Дизель-1829 га и У-2-487 гектаров. Экономия горючего составила около 1300 кг.

В этом году на весеннем севе бригада работала по-стахановски. Сев ранних культур провела в сжатые сроки и при хорошем качестве работы.

Тракторист Зиновьев Филипп Павлович – депутат районного Совета депутатов трудящихся, награжденной Малой серебрянной медалью, показывает образцы стахановской работы. Трактором ХТЗ он засеивал по 34-37 га, вместо нормы 23 га. В прошлом году за свою смену он выработал на трактор ХТЗ 567 га, сэкономил около 800 кг. горючего. Это самая высокая выработка по МТС.

Тов. Зиновьев был участником Всесоюзной сельскохозяйственной выставки 1939 и 1940 гг. и является кандидатом на ВСХВ 1941 года.

На 25 апреля на трактор ЧТЗ – Дизель бригада уже выработала в переводе на мягкую пахоту 218 га, на трактор ХТЗ-92 га, сэкономила горючего 648 килограммов. Бригада выполняет 87 процентов всех полевых работ колхоза «Червоний степ».

Этих показателей мы добились благодаря нашей упорной работе и повседневной заботе коммунистической партии, советского правительства и лично товарища Сталина.

Бригадир тракторной бригады Власовской МТС И. Биндус.

Преобразованное село

Село Караван в прошлом было отсталое, забитое. Кроме церкви и шинка, ничего не было. Большинство крестьянских хозяйств находилось в нужде, лишениях и темноте. Свыше 150 хозяйств не имели лошадей, около 50 хозяйств было безземельных. Более половины всей полевой земли принадлежало группе кулаков, церковников, лавочников.

Культурных учреждений в селе почти не было. Была одна церковная школа, в которой обучалось всего до 120 детей. Население не имело медицинского обслуживания.

Неузнаваемым стало село Караван после великой Октябрьской социалистической революции. Оно превратилось в цветущее, культурное, колхозное село.

В селе имеется два колхоза, которые объединяют более 600 крестьянских хозяйств. За колхозами навечно закреплено свыше 3.500 га земли. Колхоз «Серп и молот» имеет 4 животноводческих фермы, птицеферму, двигатель, маслобойку, кирпичный завод, автомашину и т. д.

Колхозники по-стахановски борются за высокий сталинский урожай. Артель «Червона поляна» в прошлом году получила зерновых в среднем с каждого га по 100 пудов. Колхозники живут зажиточно и культурно. На трудодни они получили вдоволь хлеба и других продуктов.

Выросло село и в культурном отношении. Имеется 2 НСШ и одна начальная школа, в которых обучается свыше 600 детей. В других учебных заведениях из села Караван учится около 100 человек. В селе работает 26 учителей, 4 врача, 2 агронома и зоотехник. Есть два клуба, еще один строится в артели «Червона поляна». В клубах работают драматические, хоровые и оборонные кружки. 75 дворов колхозников и все бригады радиофицированы, имеется также электросвет. Население получает более 600 экземпляров газет и 60 журналов, есть библиотека.

В день 1 Мая мы подводим итоги наших достижений с тем, чтобы мобилизовать всех колхозников и интеллигенцию на дальнейшие успехи в деле культурного и хозяйственного роста села.

Ю. Петренко

Оправдаю высокую награду.

Трактористом я работаю с 1932 года, сначала на тракторе ХТЗ, а с 1938 года на ЧТЗ-Дизель. Борясь за высокую выработку на трактор, я добился неплохих показателей. В 1938 году выработал на трактор ЧТЗ-Дизель 1136 га. В 1939 году был участником Всесоюзной с\х выставки и утвержден кандидатом на ВСХВ 1941 года.

Ремонт трактора ежегодно производил качественно и своевременно, за машиной обеспечил образцовый технический уход, поэтому она работает без поломок и малейших простоев. Все это обеспечило высокую выработку. В прошлом году на трактор ЧТЗ-Дизель выработал 1047 га.

Филипп Павлович Зиновьев, тракторист
Власовской МТС, 1941 г.

За хорошие показатели в работе, постановлением Главвыставкома от 1 апреля 1941 года меня наградили Малой серебрянной медалью. На районном совещании передовиков сельского хозяйства был также премирован.

В бригаде работаю по-стахановски. На весеннем севе нормы выработки систематически перевыполняю. На культивации дневное задание выполнял на 150 и больше процентов.

Качество выполненной работы хорошее, добиваюсь экономии горючего.

На 1941 г. взял обязательство выработать на трактор ЧТЗ-Дизель 120 га. Это обязательство я с честью выполняю.

Соревнуясь с трактористом Репринцевым, я стараюсь выйти победителем в этом соревновании.

Тракторист Власовской МТС В. Филиппский

Добьемся еще лучших показателей.

Хорошие показатели в работе имеет тракторная бригада Власовской МТС, которую возглавляет Дюкарев Михаил Аксентьевич, недавно награжденный Малой серебрянной медалью.

В прошлом году бригада добилась высоких показателей. В среднем выработка на трактор ХТЗ составила 960 га, на У-2 – 563 га. По-стахановски работает бригада на поле колхоза им. Ильича и в текущем году. Она в сжатые сроки и при хорошем качестве работы провела сев ранних зерновых культур, сейчас успешно проводит пахоту паров, боронование озимых и другие полевые работы.

Трактористы на весенне-полевых работах систематически перевыполняли нормы выработки. На 25 апреля тракторная бригада значительно перевыполнила установленную выработку на трактор и сэкономила 224 кг горючего.

И. Балуба.

Помощь многодетным.

В нашем районе имеется 5 родильных домов, детские ясли, детские консультации и т. д. В прошлом году многодетным матерям было выдано 166 тысяч рублей. С 1 января по 15 апреля с. г. выдано государственной помощи многодетным 48 тыс. руб.

Колхозницы Миргород Матрена Васильевна (с. Парасковья), Кухтина Анастасия Семеновна (с. Охочее), Музалевская Наталья Павловна (с. 3 Староверовка) и другие уже получили по 4 тыс. рублей.

Расторгуев.

Печатать – могучее оружие нашей партии. (В честь Дня большевистской печати).

В Староверовском районе за 5 месяцев 1941 г. центральные газеты выписывало свыше 6100 человек, областные – около 5500 и районную – 8800 человек. Увеличилось количество подписчиков на журналы, а также на районную газету.

За истекший год улучшила свою работу районная газета. Особенно улучшается ее содержание после постановления ЦК ВКП (б) о перестройке работы районных газет. Возросло количество селькоров, стали чаще писать передовики с\х производства. Намного увеличилось количество писем, полученных редакцией от вне редакционного актива.

Сейчас во всех 32 колхозах, а также учреждениях и школах выходит стенная газета.

«За высокий урожай», 5 мая 1941 года, с.1.

Трудовой энтузиазм

Как и на косовице, на обмолоте зерна и вывозке хлеба государству колхозники артели «Серп и молот» Ф.Н. Животченко, М.А. Завада, М.Ф. Животченко, М.П. Крыжановская намолачивают по 18 тонн при норме 12 тонн. От молодых колхозников не отстают 70-е старики, которые намолачивают по 16 тонн при той же норме.

Возчики зерна Ю. Тарасенко, К. Пестрицкий, А. Савченко вывозят по 3 тонны, давая 150 процентов нормы выработки.

Колхоз отремонтировал плуги, сеялки, бороны и начал осенний сев. Колхозники проникнуты единым желанием – дать стране больше хлеба, снабдить воинов Красной армии всем необходимым для полной победы над коварным врагом.

Председатель колхоза Клищ.

Молотилка работает четко.

Колхозники артели им. Политотдела. Молотилка машиниста т. С.С. Гранкина намолачивает в день по 20 тонн, вместо нормы 14 тонн.

Из-под молотилки чистое зерно отправляют на сыпной пункт в счет государственной хлебопоставки. Уже сдано 1200 центнеров зерна нового урожая.

К. Меренков

Выполнили хлебопоставку государству.

Учитывая суровую обстановку, колхоз «Красное знамя» в сжатые сроки закончил уборку урожая и приступил к молотье. На 24 августа колхоз полностью выполнил хлебо- и мясopоставки государству.

Н. Зиновьев

Осенний сев в полном разгаре.

Работая на связке снопов, колхозницы артели «12 октябрь» Е.Т. Шумакова и Е.Ф. Харапонова систематически выполняют дневное задание на 150 процентов. Перевыполняют также дневные нормы колхозницы Е.М. Амелина и М.Ф. Безменова, работающие на молотье хлеба.

На госуд. сыпной пункт колхоз вывез 1.710 центнеров зерна в счет обязательной хлебопоставки из плана 2200 и 1012 центнеров в счет натуроплаты. Только за два дня колхоз засеял 85 га. Хорошо работают на севе трактористы И.П. Чесноков и П.А. Сотников.

И. Подрез

Районное совещание селькоров и редакторов стенгазет.

28 мая в районном клубе состоялось совещание селькоров и редакторов колхозных стенных газет, а также распространителей печати. На совещании присутствовало более 160 человек.

Собравшиеся заслушали и активно обсудили доклад редактора райгазеты тов. Губенко о задачах районной и колхозных газет в подготовке и проведении уборки урожая.

В прениях по докладу выступило свыше 11 участников совещания, среди них активные селькоры и редакторы стенных газет т.т. Новиков, Алтухов и другие.

- Сегодня у нас довольно многочисленное совещание – говорит в своем выступлении тов. Новиков. – Это является неплохой предпосылкой к тому, чтобы мы сейчас наметили конкретные пути дальнейшего улучшения работы, наилучшей подготовки к проведению важнейшей сельскохозяйственной кампании – уборки урожая нынешнего года.

В своем выступлении товарищ Алтухов рассказал о том, как редактируемая им стенная газета колхоза «Культурный хлeбороб» борется с лодырями и симулянтами, успешно помогает правлению колхоза устранять все имеющиеся неполадки. Тов. Алтухов обязался в период подготовки к уборке урожая выпускать не менее 6 номеров стенгазеты в месяц, а во время уборки – ежедневно.

Выступающие говорили, что редакция райгазеты еще недостаточно оказывает практическую помощь на местах, что колхозные парторганизации не уделяют должного внимания своим стенгазетам, вследствие чего многие из них работают еще слабо.

В единогласно принятой резолюции совещание решило с 5 по 15 июня организовать рейд проверки готовности колхозов к уборке урожая и предложило районной и стенным газетам широко показать результаты рейда.

Совещание наметило систематически освещать ход подготовки и проведения уборочной кампании, добиваясь своевременного и высококачественного проведения уборки. Широко показать в печати передовиков сельского хозяйства, популяризуя лучший опыт стахановцев и результаты социалистического соревнования, подтягивая отстающих.

Кроме того, совещание предложило изо дня в день освещать вопросы подготовки и проведения уборки сена, добиваться полного его сохранения и наметило ряд других практических мероприятий.

После принятия решения редакцией стенгазеты были премированы лучшие селькоры и редакторы стенных газет. Затем присутствующие на совещании просмотрели кинокартину «Друзья встречаются вновь».

Готовимся к уборке урожая

Достойно готовится колхоз имени Ильича к уборке урожая. Завхоз тов. Козловский организовал бесперебойную работу кузницы и строительной бригады.

Колхозники дружно работают на прополке зерновых культур. Прополоты яровые на площади 400 гектаров, заканчиваем прополку технических культур. Хорошо работали на прополке звенья тт. Д. Луневой и Е. Сотниковой, которые перевыполняли дневные задания.

Артель также готова приступить к сеноуборке.

Председатель артели имени Ильича А. Амелин

Хорошо работает на подъёме паров в колхозе имени Крупской тракторист т. И. Конопля. Трактором ХТЗ он запахивает за смену по 5 гектаров, вместо нормы в 4 гектара.

И. Повстан.

«За высокий урожай», 30 мая 1941 года, с. 2.

История с. Староверовка 1941-1943 гг⁸⁸.

1941 год

22 июня. 04.00 Войска гитлеровской Германии перешли границу Советского Союза, а немецкая авиация подвергла бомбардировке советские города.

07.00 В Харькове состоялось экстренное совещание руководства Харьковской области, города Харькова и командования Харьковского военного округа. Присутствовали: 1-й секретарь Харьковского обкома и горкома КП(б)У А.А. Епишев, командующий военным округом генерал-лейтенант А.К. Смирнов, заместитель командующего генерал-майор Ф.Н. Смехотворов, областной военком Я.Ф. Маслов, 2-й секретарь обкома И.И. Профатилов, 2-й и 3-й секретари горкома В.М. Чураев и А.И. Смирнов, председатель облисполкома П.Г. Свинарченко, председатель горисполкома А.И. Селиванов и начальник городского штаба местной ПВО майор Л.А. Гильман. Облвоенком доложил о развертывании мобилизации людей и техники согласно мобилизационного плана. Было принято решение обязать все административные органы, предприятия, учреждения и общественные организации оказывать военкоматам помощь в мобилизационных мероприятиях, а политорганы округа и парторганизации области – немедленно развернуть массово-политическую работу в войсках и среди населения.

16.00 Харьковский облисполком провел объединенное заседание суженых президиумов областного и городского советов депутатов трудящихся. На заседании председатель облисполкома П.Г. Свинарченко вскрыл секретный пакет и огласил план экономической мобилизации области: объем и сроки изъятия из народного хозяйства для передачи в армию конского состава и автотранспорта, использования запасов имущества и продовольствия из госрезерва для формируемых воинских частей и развертывания сети госпиталей.

31 августа Войска 17-й армии вермахта (командующий – генерал Карл фон Штюльпнагель) форсировали Днепр у Кременчуга и захватили плацдарм. Попытки советской 38-й армии (командующий – генерал-майор Н.В. Фекленко) ликвидировать плацдарм успеха не принесли. На плацдарме началось сосредоточение основных сил германских 17-й армии и 1-й таковой группы).

10 сентября С Кременчугского плацдарма, после прорыва советской обороны началось наступление германских 1-й танковой группы (командующий – генерал-полковник Э. фон Клейст) направлением на Лубны – Ромодан – Лохвицу и 17-й армии (командующий – генерал Карл фон Штюльпнагель) направлением на Полтаву – Красноград.

20 сентября Гитлеровские захватчики вступили на территорию Харьковской области. 295-я пехотная дивизия генерал-лейтенанта Г.Гайснера сходу заняла районный центр Красноград и близлежащие мосты через реку Берестовая.

21 сентября Советская 6-я армия (командующий генерал-майор Р.Я. Малиновский) получила приказ отбить захваченный оккупантами Красноград. Для выполнения задачи армия была усилена 12-й танковой бригадой и бронепоездами

⁸⁸ Раздел подготовлен Александром Подопригорой

№4 и №5, выдвигающимися из Харькова. Бои за Красноград будут продолжаться до 6 октября и успеха не принесут.

26 сентября Восстановлен после киевского окружения линия обороны Юго-Западного фронта. Восстановленный фронт возглавил Маршал Советского Союза С.К. Тимошенко.

27 сентября Советская 38-я армия (командующий – генерал-майор В.В. Цыганов) в составе 300-, 169-, 199-, 304-й стрелковых дивизий и 7-, 10, 132-й танковых бригад получила приказ оборонять рубеж Милорадово – Н. Кочубеевка – Водяная – Тригубовка – Максимовка – Тишенковка. Разграничительная линия с левофланговой 6-й армией: Андреевка – станция Берестовенька – Карловка – М. Перещепино. Главная задача войск армии – построить прочную оборону и не допустить прорыва противника на восток.

17-я армия вермахта силами 9-, 57-, 68-, 295-, 297-й пехотных, 100-, 101-й легкопехотных дивизий оттесняя войска 38-й армии медленно продвигается на восток.

1 октября. Командующий 38-я армий приказывает войскам организовать прочную оборону на рубеже свх. Лозоватка – Берестовенька, а 169-, и 199-й стрелковым дивизиям совместно с 7- и 14-й танковыми бригадами 3 октября организовать контрудар по группировке противника прорвавшегося в район Станичный – Винников – Крестище – Власовка для ликвидации разрыва с соседом слева – 6-й армией.

5 октября Командующий 38-я армий приказывает 199-й стрелковой дивизии и 14-й танковой бригаде продолжая выполнение ранее поставленных задач к исходу дня овладеть х. Балюбаш, Крестище, Червоный Яр, Берестовенька и войти в соприкосновение с частями 6-й армии.

Выполняя эту задачу 199-й стрелковая дивизия заняла Винников, а 14-й танковая бригада свх. Коминтерн, выдвинув разведгруппы к северо-западной и южной окраинам Староверовки. но встретив упорное сопротивление 295-й пехотной дивизии вермахта встречным контрударом советские части были отброшены на рубеж Винников – хут. Пацковка – хут. Попова Досада.

6 октября 199-й стрелковой дивизии и 14-й танковой бригаде приказано продолжать наступление в прежнем направлении. Разведдозоры 14-й танковой бригады находятся у Староверовки.

12-я танковая бригада 6-й армии у Берестовеньки упорными контратаками вынудила противника отойти на западный берег реки, оставив плацдарм на восточном берегу.

8 октября 38-я армия переходит к обороне по всему фронту. Противостоящий ей противник также укрепляет занятые населенные пункты, превращая их в узлы сопротивления. С 8 по 17 октября положение советских и немецких войск в районе Староверовки останется без изменений.

13 октября Советская 411-я стрелковая дивизия перегруппировывается на рубеж Парасковья – Ефремовка – Беляевка.

15 октября В связи со сложившимся тяжелым положением на Западном и Брянском фронтах, Ставка Верховного Главнокомандования направила Командующему Юго-Западным направлением директиву №003010 с приказом: «В целях планомерного отхода на восток для сохранения армии Ставка Верховного Главнокомандования приказывает:

1) Юго-Западному фронту с 17 октября начать отход частью сил фронта на линию Касторное, Стар. Оскол, Нов. Оскол, Валуйки, Купянск, Лиман, закончив его к 30 октября с.г.»

17 октября Армии Юго-Западного фронта начали отход на промежуточный рубеж Микояновка – Полевая – Мерефа – Зайцев – Андреевка – Балаклея – Петровская – Барвенково, который предполагается закончить к 23 октября.

38-я армия в ночь на 17 октября совершала выход на новый оборонительный рубеж и к утру заняла его: Богодухов – Шаровка – Перекоп – х.Снежков-Кут – Ново-Александровка – х.Литовки – х. Кагановича – выс.185,0 – Староверовка – Охочас.

199-я стрелковая дивизия обороняет рубеж х.Литовка – х. Кагановича – выс.185,0 – Староверовка.

В 5.30 противник силой до двух пехотных батальонов с шестью танками перешел в наступление и к 18.00 оттеснил правый фланг дивизии.

14-я танковая бригада заняла участок Староверовка – выс. 195,4 – выс. 194 – Охочас.

18 – 19 октября 38-я армия продолжала отход согласно плану.

199-я стрелковая дивизия отошла на рубеж х. Василевский – Охочее, но к исходу дня 19 октября была оттеснена противником восточнее.

14-я танковая бригада занимала прежние позиции.

20 октября 199-я стрелковая дивизия и 14-я танковая бригада вели бой с противником силой до двух пехотных полков с танками на рубеже Тарановка – выс. 207,9.

1942 год

18 января Советские войска Юго-Западного (командующий – генерал-лейтенант Ф.Я. Костенко) и Южного (командующий – генерал-лейтенант Р.Я. Малиновский) силами 6-, 57-, 9-й армий на участке Балаклея–Славянск начали наступательную операцию получившую название Барвенковско–Лозовской. Германская Группа Армий «Юг» (командующий – генерал-фельдмаршал Т. фон Бок) не имела на этом участке сплошной обороны, только отдельные узлы сопротивления. Советские войска прорвали немецкий фронт и успешно развивали наступление на Красноград и Балаклею.

31 января День завершения Барвенковско–Лозовской наступательной операции. К этому моменту 6-й кавалерийский корпус (командующий – генерал-майор А.Ф. Бычковский) силами 26-й кавалерийской дивизии достигла Кегичевки, но был отброшен подошедшими от Краснограда немецкими и румынскими резервами и закрепился на рубеже Мироновка–Грушино–станция Лихачево–Берека–Верхний Бишкин.

12 мая Советские войска Юго-Западного (командующий – генерал-лейтенант Ф.Я. Костенко) и Южного (командующий – генерал-лейтенант Р.Я. Малиновский) силами 6-, 57-й армий и армейской группы генерала Л.В. Бобкина начали наступление с плацдарма, образовавшегося в результате Барвенковско–Лозовской наступательной операции. 6-я армия продвигалась в направлении Охочее–Новая Водолага, группы генерала Л.В. Бобкина – на Красноград.

В районе Парасковья–Шляховое–Бессарабовка располагается 113-я пехотная дивизия вермахта (командир–генерал-лейтенант фон Арним).

14 мая Наступлением советских 266- и 411-й стрелковых дивизий совместно с 5-й гвардейской танковой бригадой немецкая 113-я пехотная дивизия отброшена на рубеж Ефремовка–Власовка.

15 мая Советские 266- и 411-й стрелковые дивизии вышли к реке Берестовенька на участке Охочее–Власовка. Немецкая 113-я пехотная дивизия занимает оборону на правом (северном) берегу реки.

Советская 26-я кавалерийская дивизия 6-го кавалерийского корпуса атакует поселок Берестовенька.

Красноград обороняет сводный немецкий отряд.

16 мая Немецкая 113-я пехотная дивизия отошла севернее и занимает рубеж Староверовка–Мелеховка, примыкая к правому флангу 62-й пехотной дивизии.

17 мая Советским наступлением немецкая 113-я пехотная дивизия отброшена еще севернее. Будучи усилена одним полком 305-й пехотной дивизии она занимает оборону на рубеже Караванское–Рябухино. Староверовка занята советской 266-й стрелковой дивизией (командир–полковник А.И. Таванцев).

Советский 23-й танковый корпус (командующий – генерал-майор Е.Г. Пушкин) форсировал реку Берестовенька и начал наступление

на Новую Водолагу, продвинувшись в течении дня на 15 км и перерезав железную дорогу Харьков–Красноград.

Немецкие войска силами одиннадцати дивизий (8–пехотных, 2–танковые, 1–моторизованная) нанесли по советской 9-й армии мощный удар в северном направлении, начав тем самым операцию «Фридрикус 1». Главная цель операции–окружить и разгромить советские войска Юго-Западного фронта на плацдарме западнее Северского Донца.

22 мая Советские 266- и 411-й стрелковые дивизии с 36-, 38- и 198-й танковыми бригадами отступили на южный берег р. Берестовенька на участок Власовка–Парасковья–Охочее–Тарановка. Староверовка вновь занята частями немецкой 113-й пехотной дивизии.

23 мая Германские войска замкнули кольцо окружения вокруг советской группировки южнее Харькова.

Советские 266- и 411-й стрелковые дивизии продолжали отход в восточном направлении с целью прорыва из образовавшегося котла.

Части немецких 113- и 305-й пехотных дивизий продвинулись на рубеж Охочее–Парасковейское.

24 мая Советские войска продолжают отход на восток и ведут ожесточенные бои в окружении в районе Великий Бишкін–Берека–Грушино–Раздолье–Федоровка–Лозовенька.

Части немецких 113- и 305-й пехотных дивизий продвинулись до железной дороги Харьков–Лозовая.

26 мая Советские войска с ожесточенными боями прорывались из окружения (район Михайловка–Федоровка) к Северскому Донцу в район Чепель, где для обеспечения их прорыва был организован удар советского сводного танкового корпуса

1943 год

2 февраля Войска советского Воронежского фронта (командующий – генерал-полковник Ф.И. Голиков) начали Харьковскую наступательную операцию под кодовым наименованием «Звезда». 40-я (командующий – генерал-лейтенант К.С. Москаленко), 60-я (командующий – генерал-лейтенант М.И. Козаков) общевойсковые и 3-я танковая (командующий – генерал-лейтенант П.С. Рыбалко) армий

Разведывательный отряд немецкого танкового корпуса СС, февраль 1943 г.

Передовой танковый отряд дивизий «Лейбштандарт», февраль 1943 г.

16 февраля Харьков полностью освобожден от немецких оккупантов войсками Воронежского фронта.

19 февраля Германские войска продолжают отход в юго-восточном направлении. В Новой Водолаге расположен штаб 320-й пехотной дивизии, в Станичном штаб панцергренадерской дивизии СС «Лейбштандарт Адольф Гитлер», в Парасковее штаб 2-го панцергренадерского полка СС. Танковый корпус СС концентрирует силы в районе Краснограда для нанесения удара по правому флангу Юго-Западного фронта, наступающего на Днепропетровск и Запорожье.

Советская 350-я стрелковая дивизия (командир—генерал-майор А.П. Гриценко) выбила мотопехоту дивизии СС «Лейбштандарт Адольф Гитлер» из Охочего и продолжают наступление на Рябухино. В Староверовке в резерве расположен разведывательный батальон «Лейбштандарта».

23 февраля В связи с ударом 2-го танкового корпуса СС во фланг советского Юго-Западного фронта, 3-я танковая армия перенацелена штабом фронта на юго-западное направление с задачей разгромить группировку противника в районе Карловка—Красноград и овладеть этими населенными пунктами.

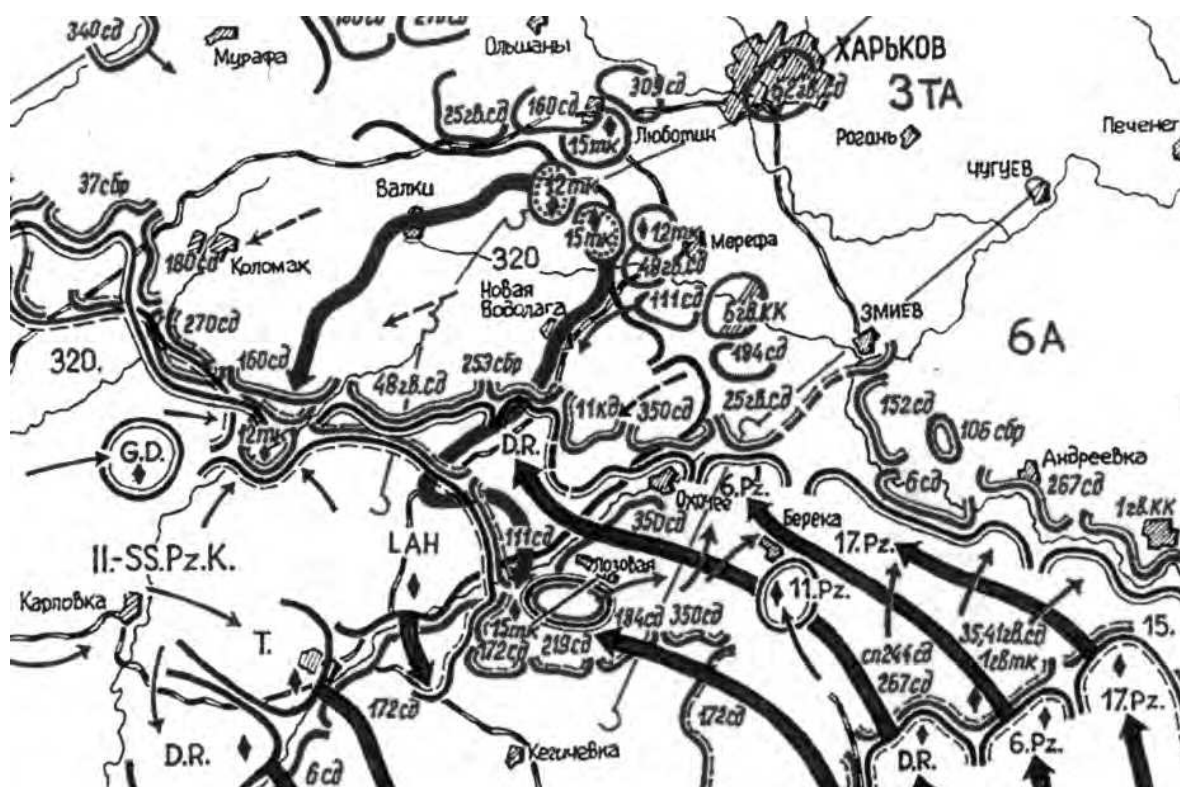
24 февраля Для ликвидации успеха противника, развивающего наступление на участке 6-й армии приказанием Ставки Верховного Главнокомандования создана оперативная группа войск под общим командованием генерал-майора С.В. Соколова (6-й гвардейский кавалерийский корпус (без 11-й кавдивизии), 184-, 219-, 350-я стрелковые дивизии, 201-я отдельная танковая бригада) с задачей разгромить противостоящего противника и овладеть Кегичевкой. В тот же день войска группы приступили к выполнению поставленной задачи.

25 февраля 3-я танковая армия силами 12- и 15-го танковых корпусов освободила от оккупантов Новую Водолагу.

26 февраля Войска 3-й танковой армии вели упорные бои

Расчёт противотанкового орудия дивизии «Лейбштандарт», февраль 1943 г.

Боевые действия на фронтах 19 февраля – 21 марта 1943 года

На марше части дивизии «Лейбштандарт», февраль 1943 г.

На марше соединение Красной Армии, февраль 1943 г.

с частями дивизии СС «Лейбштандарт Адольф Гитлер» на рубеже Староверовка–Власовка–Шляховая. 15-й танковый корпус и 48-я гвардейская стрелковая дивизия с рубежа Гавриловка–Станичное наступали в направлении на Красноград.

27 февраля Войска 3-й танковой армии вели бои на рубеже Сидоренково–Благодатное–Камышевато–Рождественское–Винники, а группа генерала Соколова на рубеже Логвины (10 км восточнее Староверовки)–Парасковья–Власовка–Петровский. Части 15-го танкового корпуса отразили контратаку противника из района Марсовка (7 км северо-западнее Староверовки).

28 февраля Приказом штаба 3-й танковой армии создана ударная оперативная группа под общим командованием генерал-майора М.И. Зиньковича (12- и 15-й танковые корпуса, 111-, 184-, 219-я стрелковые дивизии, артиллерийские и зенитные части усиления) с задачей дальнейшего наступления в южном и юго-западном направлении. Другие части армии получили приказ перейти к обороне на рубежах: 48-й гвардейской стрелковой дивизии Камышевато–выс. 178,4–западная окраина Староверовки, 350-й стрелковой дивизии–западная окраина Староверовки–Берестовая–Дмитровка.

1 марта Группа генерал-майора М.И. Зиньковича совершала марш и сосредоточилась в районе Кегичевка–Казачий Майдан. Дивизия СС «Лейбштандарт Адольф Гитлер» получает задачу нанести удар с рубежа Староверовка–Мслеховка в направлении Тарановки с целью отрезать и окружить советские войска в районе Кегичевки.

2 марта Группа генерал-майора М.И. Зиньковича вела упорные бои в районе Кегичевка–Казачий Майдан, окружаясь мотопехотой и танками дивизий СС «Лейбштандарт» и подходящей с юга дивизий «Дас Райх» и «Мертвая голова». Вечером штаб группы получил приказ выйти из окружения на рубеж

Охочее–Тарановка–Рябухино с последующим сосредоточением в районе Новая–Водолага–Староверовка–Охочее. В 23.50 группа пошла на прорыв двумя колоннами.

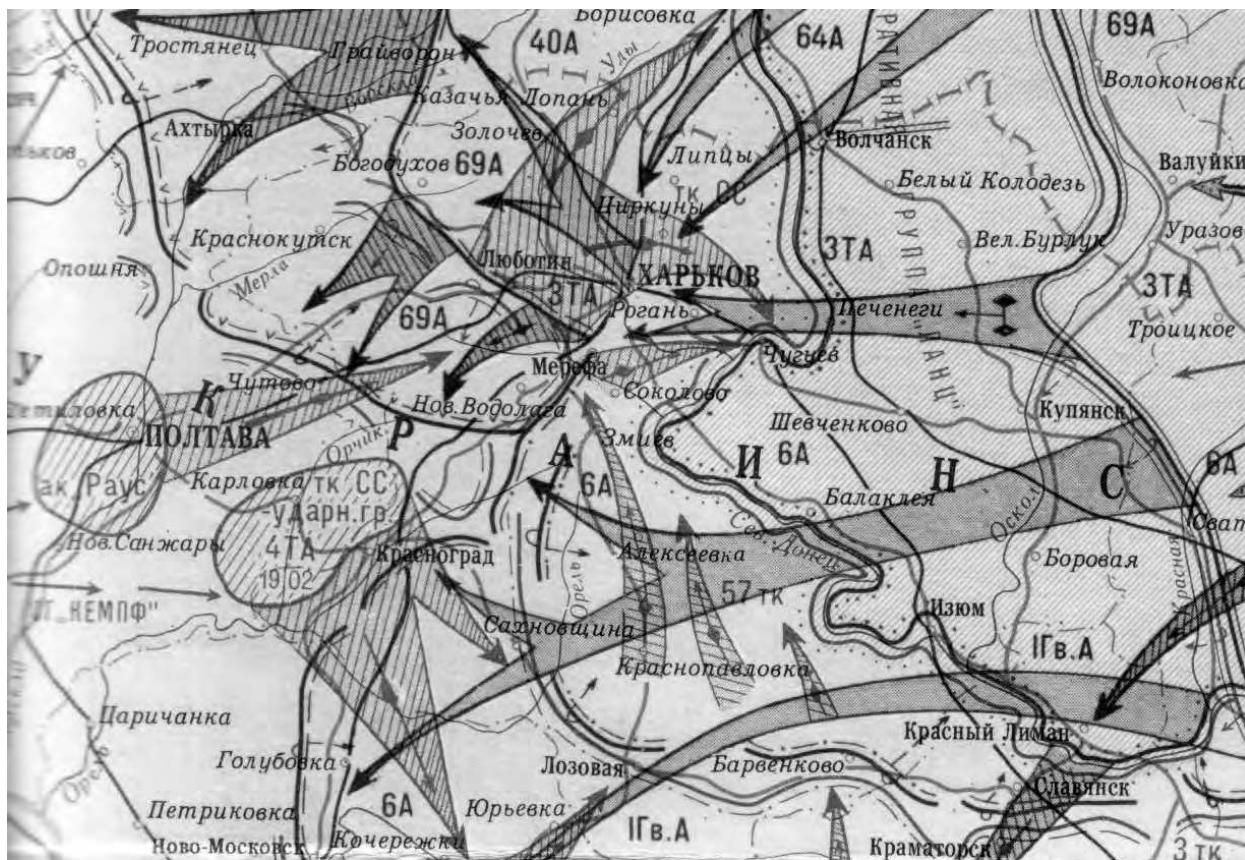
48-й гвардейская стрелковая дивизия (командир–генерал-майор Н.М. Маковчук) оборонялась на рубеже Камышеватое–Староверовка, атакуемая частями «Лейбштандарта» поддержанных 20 танками. 350-я стрелковая дивизия атакованная мотопехотой и танками дивизии СС «Дас Райх» понесла большие потери и отошла в северо-западном направлении. Староверовку заняли части дивизии СС «Лейбштандарт Адольф Гитлер». Установив контакт с «Дас Райх», они замкнули кольцо окружения вокруг группы Зиньковича.

3 марта Группа генерал-майора М.И. Зиньковича прорывалась из окружения в районе Шляховая.

48-й гвардейская стрелковая дивизия отражала на прежнем рубеже массированную атаку мотопехоты и танков (свыше 100) противника на прежних рубежах.

На Староверовском районном военкомате были собраны призывники из окрестных селений, 3 марта они отступали вместе с частями Красной армии. Не вооруженные, не поставленные на довольствие, не обстрелянные. Большая часть из них долгое время считалась пропавшими без вести. В прессе о них ничего не писали, хотя местные жители знали как минимум об одном случае гибели большой группы призывников в с. Мелиховка. По рассказам очевидцев они были сожжены в сарае. В этот период, немецкие части СС выполняли директиву своего командования о том, чтобы пленных не брать, т.к. они бы отвлекали значительные силы для их сопровождения и охраны, от выполнения основной боевой задачи – окружения войск Красной армии в районе Харькова. Многих просто давили танками, расстреливали. Такая ситуация сложилась на всем пути продвижения танкового корпуса СС по районам Харьковской области в этот период.

4 марта Группа генерал-майора М.И. Зиньковича вышла из окружения и соединилась со своими войсками в районе Охочее. В ходе прорыва группа понесла большие потери в технике, особенно в танках, погиб командир 15-го танкового корпуса генерал-майор В.А. Коццов.

Карта боевых действий в августе-сентябре 1943 года

48-й гвардейская стрелковая дивизия в ходе ожесточенного боя с превосходящими силами противника была оттеснена от Камышеватого на рубеж Сухая Балка–Мокрянка–Попивка.

6-й гвардейский кавалерийский корпус прикрывал выход из окружения группы Зиньковича на рубеже Мелеховка–Охочее–Рябухино.

195-я отдельная танковая бригада заняла оборону в Новой Водолаге.

Дивизия СС «Дас Райх» штурмовала и заняла Охочее.

5 марта 2-й танковый корпус СС продолжал наступление в северном направлении на Новую Водолагу и Валки.

В Староверовке расположился штаб панцергренадерской дивизии СС «Дас Райх».

6 марта Советские 253-я стрелковая бригада и 195-я танковая бригада вели бой на южной окраине Новой Водолаги с частями дивизии СС «Дас Райх».

23 августа Советские войска Степного (командующий – генерал-полковник И.С. Конев) и Юго-Западного (командующий – генерал-полковник Р.Я. Малиновский) штурмом овладели городом Харьков, завершив таким образом Белгородско-Харьковскую наступательную операцию «Полководец Румянцев».

Советские войска продолжают наступления с целью освобождения от немецко-фашистских захватчиков Харьковской области и всей Левобережной Украины.

5 сентября Войска 7-й гвардейской армии (командующий – генерал-лейтенант М.С. Шумилов) стремительной атакой овладели Мерейфой.

Соединения и части 7-й гвардейской армии, 57-й армии (командующий – генерал-лейтенант Н.С. Гален) и 69-й армии (командующий – генерал-лейтенант В.Д. Крюченко) продолжают наступление в юго-восточном направлении.

12 сентября Советским войскам юго-западнее Харькова на рубеже Огульцы–Мерейфа–Тарановка противостоят немецкие 320-, 282-, 108-, 355-я пехотные и 6-я танковая дивизии.

Сентябрь 1943 года

Советские 7-я гвардейская, 57-я и 69-я армии продолжают наступление в общем направлении на Красноград.

25-й стрелковый корпус (командир–генерал-майор Н.А. Васильев.) 7-й гвардейской армии с боями заняли Старую Водолагу.

14 сентября Соединения советского 68-го стрелкового корпуса (командир корпуса–генерал-майор Н.Н. Шкодунович): 36-я гвардейская, 41-я гвардейская и 303-я стрелковые дивизии) при поддержке 27-й и 201-й танковых бригад освободили Мелеховку и подошли к Парасковее. По достижении реки Берестовая штаб 68-го корпуса получил приказ сформировать ударную группу из танков с десантом пехоты и наступать в направлении Поповки на Красноград.

15 сентября 81-я и 72-я гвардейские стрелковые дивизии 25-го гвардейского стрелкового корпуса сбили противника с занимаемых позиций, продвинулись на 12-15 км и к исходу дня вели бой на рубеже Лихово–Дереговка–Кабаковка.

16 сентября Подразделениями 1310-го стрелкового полка (командир–подполковник С.Д. Левада) 19-й стрелковой дивизии (командир дивизии–полковник П.Е. Лазарев) 64-го стрелкового корпуса (командир корпуса–генерал-майор М.Б. Анашкин) 57-й армии Староверовка окончательно освобождена от немецко-фашистских захватчиков.

Части советского 1-го механизированного корпуса (командир–генерал-лейтенант М.Д. Соломатин) вышли на рубеж Сухая Балка–Винники–Дехтярка.

Танково-десантная группа (командир–подполковник Беляев) 68-го стрелкового корпуса сломив сопротивление противника в Березовке и преследуя его отходящие подразделения прошла Циглеровку, Петровку и Поповку.

17 сентября 1-й механизированный корпус вышел в район Крестьяще и взаимодействуя с пехотой 69-й и 7-й гвардейской армии вел бой на рубеже: 19-я механизированная бригада–Тройницы, 37-я механизированная бригада–юго-восточнее Крестьяще, 219-я танковая бригада вела бой за Первомайское.

Уроженец с. Староверовка
Герой Советского Союза
Степан Архипович Карпов

Уроженец с. Староверовка
Герой Советского Союза
Степан Калистратович Толстой

57-я армия в течении дня продвинулась на 17 км и овладела двенадцатью населенными пунктами. К исходу дня части армии вели бой на рубежах: 14-я стрелковая дивизия–Берестовенька, 73-я гвардейская стрелковая дивизия–Ульяновка, 78-я гвардейская, 213-я и 52-я стрелковые дивизии–Поповка и окрестности. 48-я гвардейская и 303-я стрелковые дивизии–станция Балки и окрестности, 36-я и 41-я гвардейские стрелковые дивизии–Липянка и окрестности.

18 сентября 7-я гвардейская армия перешла в наступление и в течении дня преследуя противника продвинулась своими соединениями: 25-й стрелковый корпус занял Крестыще, 111-я стрелковая дивизия вела бой в Первомайском, 25-я и 72-я гвардейские стрелковые дивизии вели бой на рубеже Высокое–Ворошилово. К исходу дня 25-й стрелковый корпус овладел Песчанкой.

1-й механизированный корпус наступал в обход Песчанки северо-западнее Краснограда.

Подразделения 78-й гвардейской стрелковой дивизии форсировали реку Берестовая и вышли на юго-западную окраину Краснограда.

Войска 58-й гвардейской стрелковой дивизии обходили Красноград с севера.

В течение ночи противник отводил из Краснограда технику и артиллерию, взрывал и поджигал склады и важные объекты.

19 сентября В ходе упорных боев соединения и части советских 7-й гвардейской и 57-й армий штурмом овладели городом Красноград.

История с. Староверовка 1943-1993 гг.

1943 год

- **16 октября.** В с. Староверовка мобилизовано из числа трудоспособного населения 135 человек для восстановления черной металлургии на Донбассе⁸⁹.

1944 год

- **май.** Председателем Староверовского районного совета народных депутатов избран инвалид Великой Отечественной войны, младший политрук Максим Карпович Манин. Кадровый военный, политрук батареи 371 гап 115 сд, участник боев на финской границе и обороне Ленинграда. В боях по деблокаде Ленинграда в 1942 г. потерял левую руку.

- **ноябрь.** В газете «Правда» опубликована статья «Путешествующие учителя» о не предоставлении квартир учителям Староверовского района в селах Первая Староверовка и Власовка.

1946 год

- С этого года, на территории Староверовских сельских советов, практически до 1956 г. действовали следующие колхозы и артели:

Первая Староверовка: им. Молотова, «Путь Ленина», им. Сталина, Власовская МТС.

Вторая Староверовка: им. Калинина, им. Петровского, «Политотдел», 15-летия комсомола, «Червоний степ».

Третья Староверовка: им. Кагановича, им. Кирова, «Красное Знамя»

1947 год

- **17 мая.** Список лиц, выбывших из с. Староверовка в период Великой Отечественной войны 1941-1945 гг. и не возвратившихся: Головинов Григорий Иосифович (1904)⁹⁰, Сотников Дмитрий Митрофанович (1907), Субачев Григорий Моисеевич (1924), Филипский Степан Романович (1907), Дюкарев Василий авксентьевич (1903 г.р.); Лактионов Максим Онуфриевич (1914) – эвакуировались с немцами в 1943 году. Милохин Василий Денисович (1890), Цуканов Иван Павлович (1899) – забрали с собой немцы в 1942 году⁹¹.

21 декабря 1947г.

⁸⁹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 5. Ед. хр. 1, л. 1.

⁹⁰ В скобках указан год рождения.

⁹¹ ГАХО ФР. 1574. – Оп. 5. Ед. хр. 8, л. 1.

1952 год

- Из дела о планировке и реконструкции районного центра села Староверовка:

1. Народно-хозяйственное значение райцентра Староверовка

Районный центр Староверовка находится в юго-западной части Харьковской области, расположенной на склонах, обращенных к пойме Берестовеньки и тянется параллельно ее руслу.

Райцентр Староверовка удален от железнодорожной линии. Ближайшая ж.д. станция Власовка, находится на расстоянии 7 км.

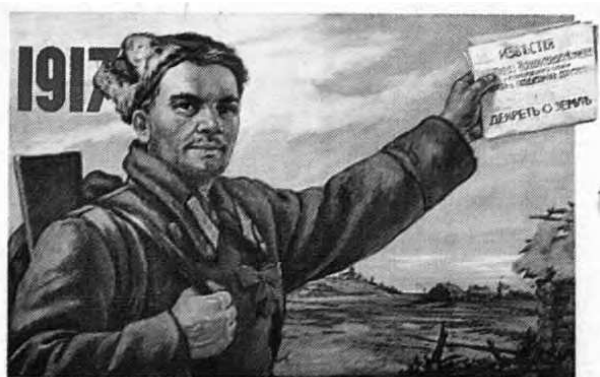
Через райцентр Староверовка проходят трассы автожелезных дорог Харьков-Красноград и Харьков-Сахновщина.

В соответствии с пятилетним планом развития сельского хозяйства Харьковской области, Староверовка отнесена к пригородной зоне. Отсюда, значение Староверовки определяется, как района с развитым животноводческим и огородническим хозяйством, признанным снабжать индустриальный Харьков продуктами питания.

Возникновение села Староверовки относится к периоду начала XVIII века.

При постройке укрепленной линии на правом берегу реки Берестовеньки, в этот район были переселены староверы из центральных областей России.

Часть сел Староверовского района, в том числе и проектируемый райцентр, до сего времени, сохранила отпечаток русского села (язык, нравы, обычаи).

II. Природные условия

**ОТ ПЕРВЫХ ДЕКРЕТОВ ВЕЛИКОГО ОКТЯБРЯ
К РАСЦВЕТУ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА!**

Староверовский район находится на оси третичной мульды, которая проходит южнее меловой оси, примерно, по линии: Полтава, севернее Краснограда, Староверовка и далее к востоку.

Преобладающими грунтами райцентра Староверовка являются супески и суглинки, допускающие давление на грунт от 1 до 2,5 кг/см².

Почвы представляют собою супесчаные и суглинистые черноземы. Рельеф территории Староверовка, представляет собою местность, пересеченную оврагами и балками.

Гидрографические условия райцентра Староверовка характеризуются наличием реки Берестовеньки, которая является притоком реки Берестовой, впадающей в реку Орель.

Райцентр Староверовка расположен по двум склонам балки по которой протекает речка Берестовенька.

В летний период р. Берестовенька пересыхает, а весенний период разливается по руслу, шириной до 200 метров, не захватывая жилые кварталы.

Склоны балки, по которой протекает река Берестовенька, сравнительно пологи (от 2 до 4°).

Балка идет в направлении с востока на запад.

Склоны балки подвержены эрозии и требуют в некоторых местах мелиоративных работ и лесонасаждений.

Уровень грунтовых вод находится, в среднем, на глубине 8-15 м, наиболее высокий – 3 метра и наиболее низкий – 20 метров.

На территории райцентра Староверовка имеются большие запасы глины и песка. Однако, эти залежи до настоящего времени не разрабатывались. В дальнейшем, они могут быть использованы для производства кирпича и черепицы, а также и непосредственно как строительные материалы. Проектом предусматривается строительство кирпичного завода, мощностью в 1 миллион кирпича в год.

Климат райцентра Староверовка, по данным Харьковской Метеорологической станции. Гос. университета им. Горького характеризуется следующими показателями: средняя годовая температура – 6,5⁰С. Предельно-высокая температура достигает в июне-июле месяцах 37⁰-38⁰, а предельно низкая, в январе-феврале – 33⁰С.

Направление ветров: зимний период восточных румбов, в летний – западных румбов.

Количество осадков, выпадающих за год составляет в среднем 450 мм. Наибольшее количество осадков выпадает в летние месяцы (июнь, июль, август).

III. Санитарные условия

С санитарной точки зрения, территория райцентра Староверовка, характеризуется как здоровая и пригодная для заселения.

Супесчаные почвы селения, обеспечивающие фильтрацию поверхностных вод, благоприятны для положительного санитарного состояния и допускают возможность застройки и заселения территории.

Неблагоприятными санитарными условиями в селении является заболачивание поймы реки Берестовеньки.

Общая площадь заболачивания, где имеет место выплаживание малярийного комара, составляет около 3 гектаров. Расстояние малярийного очага от жилья – около 300 метров. Отрицательным моментом, влияющим на санитарное состояние райцентра, является также и существенная организация водоснабжения.

Всего в райцентре Староверовка имеется 43 шахтных колодца, из них 2 бетонных, остальные деревянные, неблагоустроенные. Анализы питьевой воды не производились.

В райцентре почти отсутствуют зеленые насаждения, что также отрицательно сказывается на санитарных условиях селения.

Кроме того, в центре селения (в северной части парка культуры и отдыха) расположен, построенный в период 1944-1945 гг., Промкомбинат, изготавливающий хода имеющий кузницу на 5 горнов.

Расположение кузницы в центре селения, естественно отрицательно отражается на его санитарном состоянии.

В райцентре не организована санитарная очистка. Фекалии на уборных не вывозятся, а при переносе уборных закапываются.

Для улучшения санитарных условий селения необходимо провести следующие мероприятия по санированию райцентра:

1. Вынести колхозные дворы и конюшни из пределов территории селения, на расстояние, предусмотренное нормами санинспекции.

2. Промкомбинат вынести из пределов селитебной части селения и разместить на специально намеченной для него промплощадке.

3. Провести мелиоративные работы по оздоровлению заболоченных мест.

4. Осуществить озеленение райцентра путем организации линейных зеленых насаждений на улицах и организации зеленых насаждений общественного пользования.

5. Улучшить водоснабжение, обеспечив центральную часть селения водой на буровых скважин, а также путем благоустройства существующих шахтных колодцев. В дальнейшем предусматривается устройство водопровода и канализации.

IV. Народно-хозяйственные условия развития селения

(Демообразующие факторы)

Основным условием развития селения является рост сельского хозяйства, сопровождающийся увеличением численности занятых в нем трудящихся и общим ростом численности населения в райцентре.

Не менее важным условием роста селения, является разворот существующей местной промышленности, возникновение новых промышленных предприятий, а также строительство жилищ и учреждений районного значения.

Для райцентра Староверовка, указанные народо-хозяйственные условия представляются в следующем виде:

а) Сельское хозяйство

В райцентре Староверовка имеются 3 колхоза: 1) колхоз им. Сталина, 2) им. Молотова и 3) Путь Ленина.

Земельные фонды их состоят из следующих угодий (га):

Наименование колхозов	В том числе									
	общая площадь	пашня	сенокосы	выгоны	огороды	сады	итого с/х площ.	усадыбы	учреждения	постр.
им. Сталина	2040	1427	20	385	12	4	1848	99	20	1,0
им. Молотова	1584	1180	2	123	16	–	1301	85	–	0,3
Путь Ленина	1410	1122	17	125	10	3	1277	111	–	0,2
Итого:	4990	3709	30	633	38	7	4420	295	20	1,5

Староверовский район, согласно пятилетнему плану развития сельского хозяйства Харьковской области относится к центральной сельско-хозяйственной зоне, основной задачей которой является обеспечение г. Харькова продуктами питания.

Благодаря такому направлению в развитии сельского хозяйства, трудоемкость последнего определяется значительным развитием животноводства (молочного хозяйства и свиноводства), а также плодоводства и огородничества.

Перспективы развития животноводства представляются в следующем виде:

Количество сельско-хозяйственных животных
в 1941 году на 1/1 – 1946 г. на 1950 и 1960 гг.

годы	рабоч. лошад.	молодняк лоша	Общее поголов. круп. рог. скота	Коровы	в т.ч. молод. рог. скота	общее поголовье свиней	в т.ч. свиноматки	общее поголовье овец	в т.ч. овцы матки	птица	
1941	72	св. нет	90	св. нет	1	125	св. нет	48	св. нет	600	св. нет
1946	6		38	5		13	3	–	–	–	
1950	24	6	120	27		150	26	38	17	650	15
1960	180	60	820	270		320	55	400	225	900	185
1941	41	св. нет	92	св. нет		60	св. нет	50	св. нет	800	св. нет
1946	8		21	–		12	3	–	–	–	
1950	29	8	118	30		81	26	86	55	820	10
1960	130	50	650	195		150	40	350	200	1200	120
1941	181	св. нет	75	св. нет		23	св. нет	27	св. нет	200	св. нет
1946	2		22	–		11	3	–	–	–	
1950	30	8	98	30		115	26	43	25	100	10
1960	130	50	600	195		200	40	350	200	650	120

Примечание: Данные на 1950 г. взяты по материалам Староверовского райзо, на 1960 г. по материалам районной планировки Харьковской области, составленной Облпроектком.

Потребная рабочая сила в хозяйстве колхозов при означенном направлении и роде с. хоз. производства, исчисляется на проектный период по показателю количества трудящихся на 100 га с/х площади.

Этот показатель принимается на 1 этапе проектного периода 20 чел. и на конец проектного периода – 22 чел. на 100 га с.х. площади.

Таким образом, количество трудящихся в колхозах составит:

на 1 этап $4426 \times 20 / 100 = 885$ чел.

в т.ч. для колхоза им. Сталина – 370 чел., им. Молотова – 260 чел. и путь Ленина – 265 чел.

На конец проектного периода $4426 \times 22 / 100 = 973$ чел.

в т.ч. колхоз им. Сталина – 407 чел.

колхоз им. Молотова – 286 чел.

путь Ленина – 280 чел.

б) Промышленные предприятия

Промышленные предприятия в райцентре Староверовка, проектируются в следующих размерах:

наименование предприятия	вид продукции	ед. изм.	валовой выпуск в ценах 26/27 г.			численность трудящихся		
			1945	1950	1960	1946	1950	1960
Швейная мастерская	пошив и ремонт одежды	т.р.	100	150	200	11	15	22
Райпромкомбинат	изгот. ходов ремонт прец мет. дом. об.	т.р.	140	200	300	70	80	100
Сапожная мастерская	ремонт обуви	т.р.	35	50	70	11	14	20
Мельница	зерно	тонн	320	2500	3500	17	22	30
Кирпичный з-д	кирпич	т.шт.	–	500	100	–	50	75
Хлебопекарня	хлеб					10	15	20
Электростанция	эл. энергия					–	10	15
Итого:						119	206	282

в) Учреждения внеселенного значения

К числу учреждений внеселенного значения, являющихся демообразующими факторами, относятся учреждения обслуживающие население всего района.

Количество трудящихся, занятых в этих учреждениях составляет на 1/I-46 г. – 280 чел. Ориентировочно принимаем, что число трудящихся этих учреждений к концу 4 пятилетия составит – 330 чел и к концу проектного периода – 400 чел.

г) Строительство

Численность трудящихся, занятых в строительстве, ориентировочно определяется в 5% от числа трудящихся, занятых в промышленности и сельском хозяйстве, что составит в 1950 году – 55 чел. и к концу проектного периода – 65 чел.

д) Неучтенные предприятия и учреждения

В настоящее время не представляется возможным дать перспективу генерального развития народного хозяйства на проектируемый период, вследствие отсутствия соответствующих планов в райплане и облплане. Проектом условно принимается, что численность трудящихся в учреждениях и предприятиях, могущих возникнуть в перспективе ближайших 10-15 лет, составит 5% от числа трудящихся, занятых в промышленности и сельском хозяйстве в соответствующем проектном периоде.

Это количество трудящихся составит на 1950 год – 55 чел. и на конец расчетного периода – 65 чел.

Общая численность трудящихся определяется на основании приведенных исчислений:

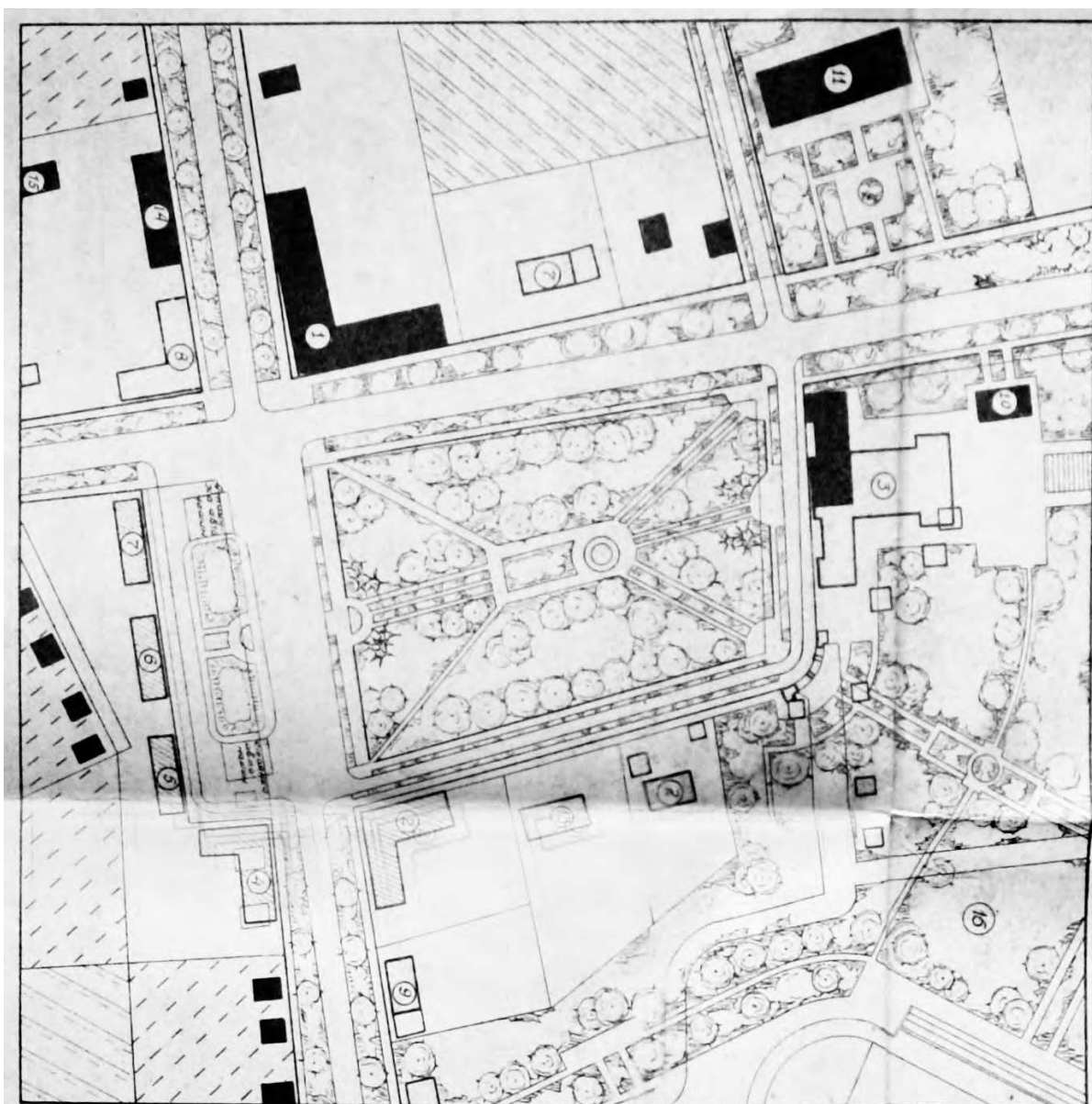
	1946	1950	1960
Трудящиеся занятые в сельском хозяйстве	738	835	973
в промышленности	119	206	282
в учрежден. внесел. значения	280	330	400
в строительстве	–	55	65
Неучтенные кадры рабочих и служащих	–	55	65
Всего:	1137	1531	1785

V. Население

Численность населения райцентра, по данным Всесоюзной переписи населения в 1939 г. составила – 3433 чел. и на 1/VII-46 г. по данным райинспектора ЦСУ – 3220 чел.

На проектный период численность населения определяется умножением проектного количества трудящихся на коэффициенты семейности и обслуживания, принимаемые для 1 этапа (1950 г.) – в 2,6 и на конец проектного периода (1960 г.) – в 2,8.

ЭКСПЛИКАЦИЯ:

1. Рабочий дом
2. Рабочий дом №1/б
3. Рабочий дом №2
4. Рабочий дом №3
5. Рабочий дом №4
6. Рабочий дом №5
7. Рабочий дом №6
8. Рабочий дом №7
9. Рабочий дом №8
10. Рабочий дом №9
11. Рабочий дом №10
12. Рабочий дом №11
13. Рабочий дом №12
14. Рабочий дом №13
15. Рабочий дом №14
16. Рабочий дом №15
17. Рабочий дом №16

УСЛОВНЫЕ ЗНАКИ.

- ☐ Дом №1
- ☐ Дом №2
- ☐ Дом №3
- ☐ Дом №4
- ☐ Дом №5
- ☐ Дом №6
- ☐ Дом №7
- ☐ Дом №8
- ☐ Дом №9
- ☐ Дом №10
- ☐ Дом №11
- ☐ Дом №12
- ☐ Дом №13
- ☐ Дом №14
- ☐ Дом №15
- ☐ Дом №16

УЧАСТКИ:

- ☐ Участок №1
- ☐ Участок №2
- ☐ Участок №3
- ☐ Участок №4
- ☐ Участок №5
- ☐ Участок №6
- ☐ Участок №7
- ☐ Участок №8
- ☐ Участок №9
- ☐ Участок №10
- ☐ Участок №11
- ☐ Участок №12
- ☐ Участок №13
- ☐ Участок №14
- ☐ Участок №15
- ☐ Участок №16
- ☐ Участок №17

с. Староверовка, 1950 г.

Таким образом, численность населения составит:

на 1950 г. $(1531 \times 2,6) = 3980$ чел.; округленно – 4000 чел.

на 1960 г. $(1785 \times 2,8) = 4998$ чел.; 5000 чел.

При проектировании сети социально-культурных и коммунально-бытовых учреждений следует учесть, что кроме населения райцентра, указанные учреждения будут также обслуживать и население близлежащих сел. (2-я Староверовка, 3-я Староверовка, поселок Палатки).

VI. Жилой фонд и площадь усадебных земель

До войны в райцентре Староверовка, было 472 дома. В период немецкой оккупации полностью было разрушено 258 дома и частично – 100 домов.

К 1/X-1946 г. восстановлено – 293 дома и вновь перестроено – 50 домов.

В 1946 г. количество дворов колхозников составляло – 466, на этих дворах было – 436 домов; общая площадь усадебных земель колхозников – 282 га; средний размер усадьбы колхозников – 0,6 га, при минимальном размере – 0,4 га и максимальном – 0,8 га.

Потребное количество усадеб колхозников на конец расчетного периода определяется в 545 усадеб, исходя из состава колхозной семьи, живущей на 1-й усадьбе в среднем в 5 человек, при проектном населении колхозников в 2700 га.

Потребная дополнительная территория – $545-466=79 \times 0,4=31,6$ га.

Строительство новых домов колхозников определяется по числу запроектированных усадеб и наличию домов колхозников в 1946 г.

Отсюда должно быть построено домов колхозников к концу проектного периода – $545-436=109$, в том числе на период первой очереди, исходя из состава семьи колхозников в среднем – 4,5 чел., при населении в 2300 чел., потребуется построить домов колхозников – $510-436=74$ дома.

Для рабочих и служащих на конец проектного периода, при населении в 2300 чел., потребуется дополнительная территория для $(2300:5) = 460$ усадеб, за вычетом имеющихся 52 усадеб = 408 усадеб; $(408 \times 0,15) = 61,2$ га.

Потребное количество домов составит 460, за вычетом 20 имеющихся домов и 8-ми квартирного коммунального дома (подлежащего восстановлению) = 432 дома, – в том числе на 1 очередь, при населении в 1700 чел., и среднего состава семьи в 4,5 чел. $(1700:4,5) = 378$ домов, а за вычетом имеющихся 28, – составит 350 домов.

Всего, таким образом, потребуется построить – 541 дом и в том числе на 1 очередь – 424 дома.

VII. Сеть административных, социально-культурных и коммунально-бытовых учреждений

Сеть административных, социально-культурных и коммунально-бытовых учреждений райцентра Староверовка, проектируется как для районного центра сельского типа; при этом также учитывается, что к райцентру тяготеют близлежащие села 2-я и 3-я Староверовки.

Значительная часть зданий райцентра Староверовка, во время немецкой оккупации разрушена, в том числе разрушена больница и школа.

Проектом предусматривается восстановление разрушенных зданий и, в основном, строительство новых зданий административных, социально-культурных и бытовых учреждений. Объем и количество этих зданий представляется в следующем виде:

Административно-хозяйственные учреждения

1. Райисполком. Существует здание, кубатурой в 200 м³ не в состоянии вместить все отделы. Большинство отделов райисполкома размещены в приспособленных разбросанных по селению помещениях.

Проектом предусматривается надстройка 2-го этажа, на существующем здании Райисполкома, кубатурой в 1500 м³. Райком КП(б)У, который в настоящее время размещается в здании райисполкома, будет переведен в новое, специальное для него построенное здание.

При указанном увеличении кубатуры здания райисполкома, все его отделы разместятся в этом здании.

2. Райком КП(б)У. Строительный объем здания проектируется в 1500 м³ с земельным участком в 0,2 га. Строительство относится к I очереди.

3. Райотдел МВД и милиции. Строительный объем здания 750 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство относится ко II-й очереди.

4. Райотдел МГБ. Строительный объем здания – 750 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство II-й очереди.

5. Суд и прокуратура. Строительный объем здания – 750 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство II-й очереди.

6. Райотдел связи и радиоузел. Проектируется строительство здания, кубатурой 1000 м³ с земельным участком – 0,2 га. Строительство относится к I-й очереди.

7. Госбанк и сберкасса. Строительный объем здания – 500 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство I-й очереди.

8. Райкоенкомат. Строительный объем здания – 500 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство II-й очереди.

9. Редация районной газеты. Строительство здания отнесено к I-й очереди. Строительный объем – 500 м³. Земельный участок 0,2 га.

10. Райуполминзаг. Строительный объем – 600 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство отнесено ко II-й очереди.

11. Райпотребсоюз. Строительный объем здания – 500 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство намечено в I-й очереди.

12. Сельсовет. Строительный объем здания – 500 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство осуществляется в период I-й очереди.

Учреждения народного образования

Школы. Школы проектируются из расчета охвата обучением всех детей школьного возраста, численность их, согласно возрастной структуры населения составит 17% от проектируемого населения.

Количество школьников составит таким образом $(5000 \times 17 / 100) = 850$ чел.

В соответствии с этим, проектом предусматривается строительство:

- 1) Средней школы на 440 человек.
- 2) Начальной школы на 160 человек.

В существующем, в настоящее время, здании НСШ, кубатурой в 5500 куб. метров, размещается средняя школа. Проектом предусматривается размещение в этом здании, неполной средней школы с контингентом учащихся в 280 чел.

Строительство начальной школы относится к периоду I-й очереди, а строительство средней школы – к концу проектного периода.

Детсады. Количество детей дошкольного возраста (3-7 лет) принимается согласно инструкции из расчета 11% от общей численности населения.

Охват детей детсадами предусматривается на период I-й очереди – 40% и на конец расчетного периода – 60%.

Таким образом, число детей подлежащих охвату детсадами составит на период I-й очереди – 180 детей и на конец проектного периода – 320 детей.

Исходя из этого расчета, проектом предусматривается строительство, к концу проектного периода, 6 типовых детсадов на 50 детей каждый.

На период I-й очереди предусматривается строительство 4 типовых детсадов на 50 детей каждый.

Строительный объем детсадов определяется из расчета 20 м³ на одно детское место, что составляет 1000 м³ на каждый детсад.

Земельный участок на 1 детсад отводится в 0,25 га.

Райклуб-кино. Райклуб-кино проектируется исходя из охвата обслуживанием одновременно 6% жителей Староверовки. Для этого потребуется помещение вместимостью около 250 человек с учетом, кроме того, около 50 мест для других ближайших к райцентру селений.

Строительный объем клуба-кино, при норме 15 м³ на одно место, определяется в 4500 м³. Земельный участок – 2,0 га. Строительство относится ко II-й очереди.

Райбиблиотека. Райбиблиотеку предусматривается разместить в помещении находящемся рядом с клубом. В настоящее время это здание, кубатурой в 200 м³, занято под аптеку.

Учреждения здравоохранения.

Райбольница. Существовавшая до войны больница, во время немецкой оккупации частично разрушена. Проектом предусматривается восстановление этого помещения для использования его под амбулаторию и, одновременно, строительство нового здания больницы.

Расчет потребного количества коек производится, исходя из нормы 6 коек на 1000 жителей райцентра и 1 койка на 1000 жителей района. $(5 \times 3) + (30 \times 1)$ – всего на 70 коек (вместе с родильным отделением).

Строительный объем определяется из расчета 100 м^3 на 1 койку, всего 7000 м^3 /

Земельный участок – 2,0 га.

Строительство относится к периоду I-й очереди.

Амбулатория, женско-детская консультация и санстанции.

Проектом предусматривается размещение амбулатории, женско-детской консультации и санстанции в здании бывшей больницы, разрушенной в период оккупации на 70%.

Кубатура этого здания составляет – 4000 м^3 . Объем здания потребного для амбулатории, исходя из расчета 12 посещений в год на 1 жителя при норме 25 м^3 на 1 помещение – составляет – 1500 м^3 .

Для женско-детской консультации и санстанции по 600 м^3 .

Кроме того, предусматривается размещение в том же здании туберкулезного и вендиспансеров.

Восстановление здания относится в I-й очереди.

Детские ясли. Число детей ясельного возраста принимается, согласно инструкции, в 13,5% от количества населения, что составляет на расчетный период – 675 жителей и на период первой очереди – 540 детей.

Количество детей, подлежащих обслуживанию детскими яслями принимается для I-й очереди в 30% и к концу проектного периода 60% от общего количества детей.

Исходя из этого, проектом предусматривается строительство, для расчетного периода, 6 детяслей по 65 мест каждый и в I-й очередь – 3 детяслей по 66 мест каждые.

Строительный объем при норме 30 м^3 на 1 место, определяется в 2000 м^3 на каждые детясли.

Земельный участок – 0,3 га на каждые ясли.

Торговая сеть и общественное питание.

Райунивермаг. Строительный объем – 600 м^3 . Земельный участок – 0,2 га. Строительство относится ко II-й очереди.

Продмаг. Строительный объем – 300 м^3 . Земельный участок – 0,1 га. Строительство относится ко I-й очереди.

Проммаг. Строительный объем – 400 м^3 . Земельный участок – 0,2 га. Строительство относится ко I-й очереди.

Столовая. Столовая проектируется из расчета, что ею будут пользоваться до 15% населения при 5-й кратной смене посещающих. Таким образом, столовая должна иметь 150 посадочных мест.

Существующее в настоящее время специальное здание, в котором размещается столовая и чайная, кубатурой в 1200 м^3 , сохраняется на проектный период, при условии размещения в нем только столовой. Помещение чайной на 50 посадочных мест проектируется новое – кубатурой в 600 м^3 . Земельный участок чайной – 0,1 га.

Строительство чайной проектируется на базарной площади и относится к I-й очереди.

Хлебопекарня. Хлебопекарня предусматривается для снабжения печеным хлебом 40% населения; мощность хлебопекарни – 2 тонны печеного хлеба в сутки. Имеющее специальное здание хлебопекарни строительным объемом в 600 м^3 вполне удовлетворяет указанным требованиям.

Коммунальные предприятия.

Баня. Баня проектируется из расчета 7 помывочных мест на 1000 жителей, всего на 35 помывочных мест. Строительный объем определяется из расчета 35 м^3 на 1 помывочное место.

Строительная кубатура – 1250 м^3 .

Земельный участок – 0,15 га.

Строительство относится к концу проектного периода.

Прачечная. Полумеханическая прачечная рассчитывается на охват 50% населения рабочих и служащих и 20% колхозников, что составит около 1600 человек. При норме в 8 кг сухого белья на 1 жителя в месяц, мощность прачечной в смену составит 0,25 тн.

Строительный объем определяется из расчета 5 м^3 на 1 кг мощности, что составит 1250 м^3 . Земельный участок – 0,2 га. Строительство относится ко II-й очереди.

Гостиница. Гостиница рассчитывается, согласно инструкции, на 0,8% от населения, что составляет 30 мест. Строительный объем 50 м³ на 1 место, всего 1500 м³. Земельный участок – 0,15 га. Строительство относится ко II-й очереди.

Пож-депо. Пожарное депо проектируется в составе 2-х конных ходов. Объем здания 500 м³. Земельный участок 0,2 га. Строительство относится к I-й очереди.

Убойный пункт. Проектом предусматривается отвод участка для строительства убойного пункта. Строительный объем – 300 м³. Земельный участок – 0,2 га. Строительство относится к I-й очереди.

Ветлечебница. Для обслуживания ветпомощью населения райцентра и тяготеющих к нему селений, проектом предусматривается строительство ветлечебницы. Строительный объем ветлечебницы – 800 м³. Земельный участок – 0,3 га. Строительство относится к II-й очереди.

Рынок. В райцентре проектируется организация рынка, для чего отводится участок – 0,5 га.

Кладбище. Проектом предусматривается отвод участка для кладбища, размером в 1 га.

Салотопка. Для утилизации трупов павших животных, предусматривается отвод участка, площадью в 0,2 га.

1958 год

Они надолли более 2700 литров молока.

Кутепова А.В.	«Красное знамя»	2978
Корневская З.И.	«Красное знамя»	2973
Сотникова К.С	«Красное знамя»	2870
Доценко И.И.	«Красное знамя»	2780
Сапронова В.Н.	«Красное знамя»	2720
Головинова Е.М.	«Красное знамя»	2720

За 3000 литров молока от коровы.

В 1957 году доярка Корневская Мария Ивановна, работая на молочно-товарной ферме колхоза «Красное знамя» надоила по 2973 литров молока от каждой из 12 закрепленных за нею коров. Успех был обеспечен хорошим кормлением коров. Любовным уходом за ними.

Недавно М.И. Корневская перешла в колхоз имени Ильича, где работает ее муж. И здесь молодая доярка показывает образец в труде. Прошел месяц, как она приняла группу коров, а результат уже заметен. Если раньше коровы были худые и грязные, то сейчас они всегда чистые, напоены и накормлены. Значительно увеличилось и надои молока. В текущем году М. Корневская решила получить от каждой обслуживаемой коровы по 3 тысячи и более литров молока.

На снимке: доярка М.И. Корневская.

«Ленинский путь», 30 января 1958 года, с. 3.

Передовые доярки, надоившие в январе более 150 литров молока на корову.

Козловская Вера Максимовна	Имени Чапаева	206
Пивоварова Лидия Борисовна	«Серп и молот»	176
Дубинина Ольга Кирилловна	Имени Чапаева	155
Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	154
Марченко Лидия Васильевна	«Серп и молот»	152

Там же.

Звено Веры Яковлевны Репринцевой (колхоз имени Чапаева) в прошлом году собрало по 310 центнеров сахарной свёклы с гектара на площади 12,6 га. В нынешнем году члены звена обязались получить по 350 центнеров корней с гектара. Своё обязательство они подкрепляют делом. На участок уже вывезено 258 тонн перегноя – по 20 тонн на гектар.

На снимке: звеньевая В.Я. Репринцева.

«Ленинский путь», 20 февраля 1958 года, с. 2.

И хочется то сесть, то в вальсе закружиться,
 То говорить, собравшись в круг.
 Последний день... В последний раз
 Даёт учитель вам наказ:
 - Вы десять лет учились. Много!
 Иные хорошо, иные так себе.
 Бывало, поступал я с вами строго
 (Наука ведь тернистая дорога),
 Учил одолевать вас трудности в борьбе.
 Теперь вы жизни будете учиться:
 Кто на комбайне, кто у станка.

Вас партия зовёт на новостройки,
 В колхоз, на целину, в Донбас.
 Так будьте всюду смелы, стойки, –
 Таков последний мой наказ.
 Для вас открыты двери в жизнь –
 Хоти, желай, дерзай смелей!
 Везде учись, всегда трудись
 Во славу Родины своей!

И. Дюкарев,
 классный руководитель
 «Ленинский путь», 29 июня 1958 года, с. 1.

Хорошо трудятся в честь юбилея Коммунистической партии Украины механизаторы артели «Красное знамя». Они старательно ведут уход за посевами пропашных культур.

На междурядной обработке картофеля тракторист Селихов Пётр на тракторе «ДТ-14» выполняет дневные нормы на 150 процентов. Не отстаёт от него и Иван Сотников, который трактором «Беларусь» ежедневно обрабатывает 20-22 гектара посевов вместо 16 га по норме.

М. Дюкарев, бригадир тракторной бригады.

Там же.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

ЛЕНИНСКИЙ ПУТЬ

Орган Староверовского райкома Коммунистической партии Украины
и райсовета депутатов трудящихся, Харьковской области.

Год издания 22-й
№ 4 (2845)
ВОСКРЕСЕНЬЕ
12
ЯНВАРЯ
1958 года
Цена 10 коп.

ПРЕЗИДИУМ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА
О созыве
Президиум Верховного Совета
новляет:
Созвать шестую сессию
Советской Социалистической Республики
28 января 1958 года
Председатель Президиума
Секретарь Президиума
г. Киев, 8 января 1958

Брать ставку на кукурузу

В нынешнюю зимовку скота колхоз «Серп и молот» испытывает серьезные затруднения с кормами. На мой взгляд, случилось это потому, что производству кормов, особенно выращиванию такой ценной зерно-фуражной культуры, как кукуруза, правление и партийная организация колхоза в истекшем году не уделяли должного внимания. В результате было заготовлено всего лишь по 3 тонны силоса на корову, хотя под кукурузой было занято 415 гектаров.

Нет также хозяйской заботы об использовании имеющихся кормов. Бывает, что коровам дают одну солому, к тому же незамоченную и химически не обработанную. Не всегда своевременно подвозятся жом и барда.

Этот недостаток можно и нужно устранить в ближайшие дни. Что же касается расширения производства кормов, то здесь нужен четко разработанный план, предусматривающий, прежде всего, увеличение производства кукурузы. Все бригады и звенья, все колхозники, готовясь к севу, должны уже сегодня иметь конкретные задания, вытекающие из плана укрепления кормовой базы, и направить свои усилия на выполнение этих заданий. Выработать такой план, организовать соревнование за его осуществление — задача правления и партийной организации.

Однако работа в этом направлении в колхозе пока не проводится. Больше того, некоторые планы...

Лучшая птичница

На снимке: птичница Д. С. РЕПРИНЦЕВА.

Они надолго
более

Фамилии де

Тищенко М. Я.
 Кутелова А. В.
 Корневская З.
 Мищенко Е. Я.
 Сотникова К. С.
 Дощенко Н. И.
 Мороз О. С.
 Шумихина В. И.
 Бысова Н. Ф.
 Губарь А. Ф.
 Сапронова В. Н.
 Головинова Е. М.

Встреча молодых спортсменов.

Недавно в Новой Водолаге состоялась дружеская встреча между волейбольными командами Староверовского и Нововодолажского районов. В напряжённой борьбе победу одержала команда нашего района со счётом 3:1.

Праздник юности.

Параднично украшен райцентр. Всюду лозунги, транспортаны, флаги. Молодёжь направляется к стадиону.

12 часов дня. Начинается митинг.

Выступил первый секретар РК ЛКСМУ тов. Чумак Л.Г. Он сказал:

- Сегодня мы вместе со всей молодёжью Советского Союза отмечаем свой праздник. С замечательными показателями пришли сегодня на него комсомолки доярки – Шаламова Мария из колхоза «Красное знамя», Козловская Вера из колхоза имени Чапаева, тракторист Сабельников Иван из колхоза имени Чапаева, звеньевые Протасова Нина из колхоза «Красное знамя» и Бородина Любовь из колхоза имени Чапаева, свиарка Филиппская Анна из колхоза «Красное знамя».

От имени молодёжи района выступила доярка колхоза «Красное знамя» Мария Шаламова.

Митинг окончен, объявляется программа праздника.

Начинаются спортивные состязания, танцы, игры. Лихо отплясывают причепщик из колхоза «Красное знамя» Лунев Алексей и десятиклассница Ивлева Любовь. Постепенно в круг входят другие танцоры. Танцуют все.

На спортивной площадке Староверовской средней школы №1 идёт дружеская встреча по волейболу между командами колхозов имени Сталина и имени Ильича. В тире соревнуются по стрельбе.

До позднего вечера в райцентре продолжалось веселье. Так же весело прошло празднование первого дня советской молодёжи во всех остальных сёлах района.

Лучшие молодёжные фермы.

10 июля бюро райкома комсомола подвело итоги социалистического соревнования комсомольско-молодёжных молочнотоварных ферм. Первое место заняла ферма колхоза «Красное знамя» (зав. фермой тов. Кривцов В.В., комсорг тов. Сапронова К.И.), где средний удой молока от коровы составляет 1055,7 литра.

Е. Машкина.

Выходите на соревнование, механизаторы!

Реорганизация МТС и продажа техники колхозам, постановление июньского пленума ЦК КПСС «Об отмене обязательных поставок и натуроплаты за работу МТС, о новом порядке, ценах и условиях заготовок сельскохозяйственных продуктов» создали исключительно благоприятные условия для резкого увеличения производства зерна и продуктов животноводства. В ответ на это колхозники артели имени Чапаева, как и все труженики села, направляют все свои усилия на то, чтобы быстро и организованно убрать урожай, больше продать хлеба государству.

Ознакомившись с обращением работников сельского хозяйства Ставропольского края, мы, механизаторы колхоза имени Чапаева, поддерживаем их инициативу, включаемся в социалистическое соревнование и берём на себя обязательство убрать зерновые культуры на площади 1075 гектаров за 10 рабочих дней, без потерь. Не менее 80 процентов хлебов уберём раздельным способом.

Комбайнер Зиновьев Алексей уберёт 311 гектаров хлеба, в том числе раздельным способом 233 гектара за семь рабочих дней; Мартынов Алексей – 262 и 196 га за семь рабочих дней; Джгун Борис – 239 и 179 га за семь рабочих дней; Лагун Владимир – 263 и 196 га за семь рабочих дней.

Вызываем на социалистическое соревнование механизаторов колхоза «Серп и молот».

Ф. Машкин, бригадир тракторной бригады колхоза имени Чапаева, А. Зиновьев, А. Мартынов, Б. Джгун, В. Лагун, комбайнеры.

Они дали за шесть месяцев более 1100 литров молока от коровы.

Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	13218 л
Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	1291 л

Кореневская Зинаида Ивановна	«Красное знамя»	1246 л
Сапронова Клавдия Ивановна	«Красное знамя»	1238 л
Некрасова Анна Петровна	«Красное знамя»	1237 л
Толстая Валентина Емельяновна	«Красное знамя»	1150 л
Жирова Вера Михайловна	имени Чапаева	1115 л
Пылева Елизавета Васильевна	имени Чапаева	1100 л
Козловская Вера Васильевна	имени Чапаева	1100 л.

«Ленинский путь», 13 июля 1958 года, с. 1.

***Сообщение о результатах выборов в Староверовский районный Совет депутатов трудящихся
вместо выбывших депутатов.***

13 июля 1958 года состоялись выборы в Староверовский районный Совет депутатов трудящихся вместо выбывших депутатов по Староверовскому избирательному округу №4. Депутатом избран тов. Ивлёв Василий Лаврентьевич.

В две смены.

Соревнуясь за быстрейшее проведение уборки урожая, трактористы Иван Сабельников и Илья Зиновьев ведут косовицу озимой пшеницы в две смены, днём и ночью.

Хорошо подготовленные к работе навесная жатка и трактор «Беларусь» действуют безотказно. За 22 часа агрегат скашивает 44 гектара хлебов.

Ф. Машкин, бригадир тракторной бригады колхоза имени Чапаева.

«Ленинский путь», 20 июля 1958 года, с. 1.

Летний отдых детей. День в пионерском лагере.

Горнист Коля Панушин поднимался раньше всех. В семь часов утра был слышен его горн. Дети быстро вскакивают из постелей, выбегают на спортивную площадку. Здесь их ожидает физрук Иван Васильевич Жарый. Хорошо бодрят после сна утренний зарядка и холодная вода из умывальников. Все спешат закончить с туалетом. Ведь до завтрака каждый должен заправить свою постель, а дежурные по палатам – сделать уборку в помещениях.

Особенно тщательно убирают в первой палате дежурные Валя Денисенко и Маруся Сабельникова. Староста Валя Шепилова внимательно проверяет их работу.

Жора Орлов и Вова Алефиров моют пол не хуже девочек.

Работа находится не только дежурным. Остальные наводят порядок во дворе, кормят голубей. А вот Коля Кухарь, Володя Сотников и Валя Чеснокова ухаживают за кроликами.

Теперь, после работы, и завтракают все с аппетитом. Хорошо выглядит огород. Старшая пионервожатая Екатерина Евменовна Шеремет организовала детей на прополку картофеля.

10 часов утра – время вольных игр.

А вот собрался тесный кружок возле пионервожатой Анны Ивановны Ворониной. Она затеяла с детьми игру в «фанты». В стороне под тенью дерева уселись юные вышивальщицы Валя Гранкина, Вера Дашкова и знакомая уже нам староста первой палаты Валя Шепилова.

После обеда в лагере тишина. И лишь после сигнала «подъём» лагерь опять загудел, как улей.

Из столовой дети направляются кто куда. Федя Азаренко идёт на занятие танцевального кружка. Лара Малярчук, Света Алефирова, Люда Орлова, Галя Скубий и другие направляются на репетицию хора.

Лишь в десять часов вечера, когда горнист играет «отбой», в лагере наступает тишина.

Так жили ребята в пионерском лагере, расположенном во Второй Староверовке. Здесь они не только весело и интересно проводили свой досуг. Их умело приучали к общественно-полезной работе, прививали им любовь к труду.

Вчера состоялось торжественное закрытие лагеря. Полные сил и энергии, загорелые пионеры разъехались по домам.

Текст А. Рубана.

Там же, с. 2.

Они оплелись на уборке.

Мартынов Алексей Петрович – комбайнер колхоза имени Чапаева комбайном РСМ-8 скашивает по 20-23 гектара за день, выполняя нормы выработки на 145-165 процентов.

Агиткультбригады на уборке.

Агиткультбригада села Третьей Староверовки подготовила интересную культурную программу. Недавно она выступила в отдалённой бригаде колхоза имени Ильича – в хуторе Раковке.

Большим успехом пользовались сольные номера в исполнении Тамары Сотниковой, Раисы Картавецвой и Екатерины Ретунской. Танцевальная группа в составе Ивана Болтинова, Михаила Шевченко, Клавдии Кубаревой и Ивана Тверитникова исполнила русский перепляс и украинский шуточный гопак.

Аплодисментами были награждены исполнители сатирических номеров на местные темы заведующий клубом Музалевский А.Я. и колхозный весовщик Зиновьев М.И.

В ближайшее время агиткультбригада побывает с концертами в колхозах «Красное знамя» и «12 лет Октября».

Кто сегодня впереди.

Тарасенко Андрей Яковлевич комбайном РСМ-8 ежедневно убирает в колхозе «Серп и молот» 18-20 гектаров хлеба при норме 14 га.

Готовят позу под озимые.

Трактористы Андрей Гармаш и Григорий Телега хорошо работают по подготовке почвы под урожай будущего года. Они ежедневно трактором ДТ-54 пахут по 8-9 гектаров при норме 7,5 га. На культивации паров они выполняют сменные нормы на 110-115 процентов при хорошем качестве работы.

Добросовестный труд механизаторов способствуют успешной подготовке колхоза «Серп и молот» к осеннему севу.

Я. Животченко, учётчик тракторной бригады.

Равняться на передовиков уборки и хлебозаготовок!

Комбайнер колхоза «Красное знамя» Григорий Авксентьевич Дюкарев комбайном РСМ-8 убирает по 26 гектаров хлебов в день при норме в 14 га. За успехи, достигнутые в минувшем году, тов. Дюкарев награждён орденом Трудового Красного Знамени. Высокую награду он старается оправдать честным трудом.

Там же, с.2.

Комсомольцы на заготовке кормов.

В ответ на обращение труженников колхоза «Червоний Жовтень» Змиевского района колхозники сельхозартели «Красное знамя» решили заготовить в достатке сочных кормов для общественного животноводства.

Мы уже приступили к закладке силоса из кукурузы. В первые дни заложено было 200 тонн этого ценного корма.

Хорошо работают на закладке силоса комсомольцы Амелин Алексей, Амелин Василий, Дедушев Анатолий, Ивлев Василий, Кутепов Михаил и другие. Они полностью выполняют дневные задания. Комбайнер силосоуборочного комбайна Владимир Димитров и тракторист Артём Апальково обеспечивают бесперебойное поступление силосной массы.

В. Кривцов, заведующий фермой.

«Ленинский путь», 7 августа 1958 года, с. 1.

Они надоили за семь месяцев более 1300 литров молока от коровы.

Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	1606 л
Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	1564 л
Кореневская Зинаида Ивановна	«Красное знамя»	1520 л
Сапронова Клавдия Ивановна	«Красное знамя»	1503 л
Некрасова Анна Петровна	«Красное знамя»	1477 л

Толстая Валентина Емельянов	«Красное знамя»	1430 л
Кутя Ульяна Захаровна	«Серп и молот»	1407 л
Кутепова Анна Васильевна	«Красное знамя»	1369 л
Шаламова Клавдия Степановна	«Красное знамя»	1361 л
Жирова Вера Михайловна	имени Чапаева	1355 л
Пылева Елизавета Васильевна	имени Чапаева	1350 л
Головинова Мария Сергеевна	«Красное знамя»	1344 л
Межирицкая Агафия Григорьевна	«Серп и молот»	1344 л
Рослякова Анна Денисовна	имени Чапаева	1335 л
Шеремет Екатерина Тимофеевна	«Серп и молот»	1311 л.

Там же, с. 2.

Авансы на трудодни.

Наш колхоз досрочно выполнил план продажи хлеба государству, полностью засеял семенной, фуражный и страховой фонды. Теперь хлеб выдаём колхозникам по полтора килограмма на трудодень.

Большинство колхозников получило авансом на выработанные за семь месяцев 1958 года трудодни более чем по 500 килограммов пшеницы.

Доярка Анна Денисовна Рослякова получила 732 килограмма, доярка Вера Михайловна Жирова – 621 килограмм, колхозница Ирина Карповна Меренкова – 521 килограмм.

Хорошие заработки и у механизаторов. Комбайнер Алексей Афанасьевич Зиновьев, например, получил 11200 килограммов зерна.

М. Зиновьев, бухгалтер колхоза имени Чапаева.

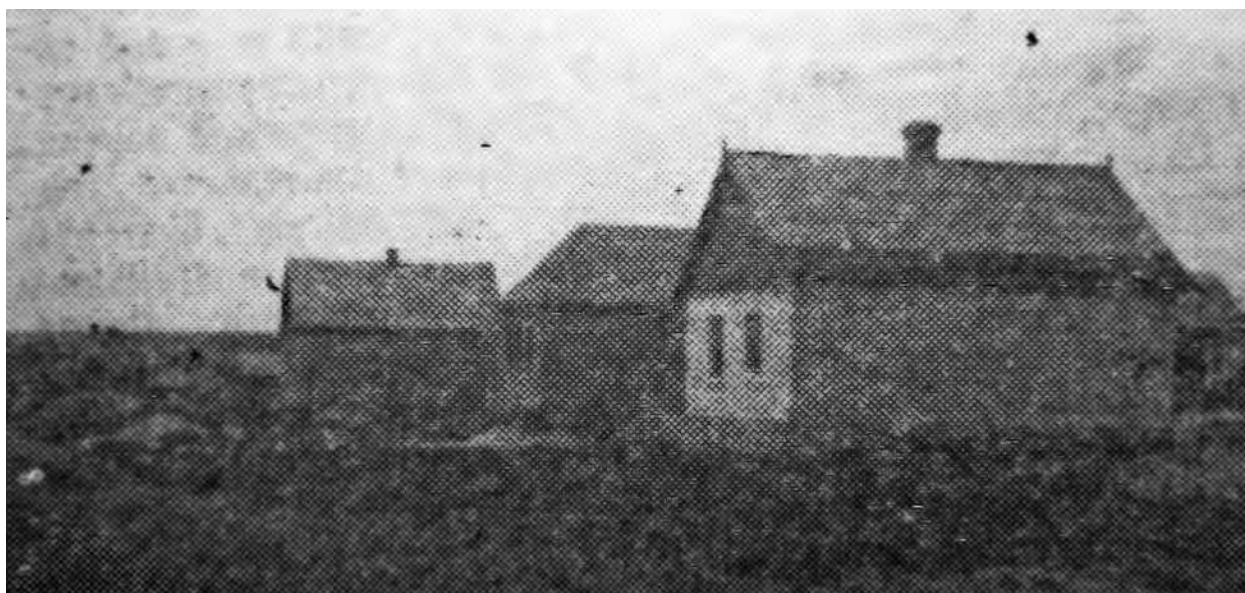
Там же, с. 2.

Механизаторы на севе.

Механизаторы колхоза «Красное знамя» развернули сев озимых культур. С первых дней на этой работе отличается агрегат, где трактористами Михаил Филиппский и Дмитрий Власенко, а сеяльщиком молодой колхозник Василий Ивлёв. Они обеспечивают работу на севе в течение всего светового дня и засевают 38-40 гектаров при норме 28 га.

Колхозный шофёр Василий Бородин своевременно подвозит семена, не допускает простоя агрегата на заправке сеялок.

«Ленинский путь», 21 августа 1958 года, с. 1.

Новая улица–Первомайская в Староверовке, 1958 г.

Вера Яковлевна Репринцева,
звеньевая колхоза им. Чапаева, 1958 г.

Районное совещание звеньевых.

Вчера в районном доме культуры состоялось совещание звеньевых свекловодческих звеньев колхозов района. Звеньевые тов. Головинова из колхоза «Красное знамя», тов. Гаврилова из колхоза имени Чапаева рассказали, как они хорошим уходом за посевами обеспечили высокий урожай и как организуют работу на уборке и вывозе свёклы.

– В этом году, – рассказала тов. Гаврилова, – звено соберёт не менее чем по 300 центнеров корней с гектара. Уже сейчас думаем о высоком урожае будущего года. Площади за звеньями закреплены. В поле вывезено по 11 тонн перегноя на каждый гектар, имеются минеральные удобрения.

По предложению звеньевой тов. Головиновой участники совещания приняли на себя социалистические обязательства.

Чтобы больше было мяса и шерсти.

Овцеводство – одна из доходных областей колхозного производства. В минувшем году наша артель получила от овцеводческой фермы более 43 тысяч рублей дохода. В нынешнем году запланировано получить доходов от овцеводства 53,150 рублей.

И это вполне реально.

Сейчас у нас на овцеводческой ферме 730 голов.

В зимнее время овцы содержатся в тёплом, хорошо оборудованном помещении. Кормить животных зимой начинаем с 6 часов утра и в течение дня даём корм четыре раза.

В период окота на ферме устанавливается круглосуточное дежурство чабанов.

Среди них есть одна женщина – Меренкова Ирина Карповна. Ей обычно поручаем принимать окоты, ухаживать за маленькими ягнятами.

Летом овцы находятся на свежем воздухе, в специально оборудованном лагере. Чтобы животных не приходилось перегонять на далёкие расстояния, летний лагерь строим прямо на пастбище, возле удобного водопоя. Большую помощь в работе оказывает нам колхозный зоотехник Андрей Петрович Калиниченко. Он часто бывает на ферме, даёт советы по улучшению ухода за овцами, помогает составлять рацион кормления.

Так мы стремимся своим трудом повышать производительность общественного животноводства.

Ф, Клищ, старший чабан колхоза имени Чапаева.

«Ленинский путь», 24 августа 1958 года, с. 1.

Соревнование двух колхозов (показатели на 26 августа)

Колхоз имени Чапаева		Колхоз «Серп и молот»
70	Посеяно озимых в процентах к плану	56
34	Заложено силоса в процентах к плану	31
81	Заскировано соломы в процентах к плану	93
21	Вспахано зяби в процентах к плану	7
8	Надосно молока на фуражную корову на 25 августа (л)	6,1

«Ленинский путь», 28 августа 1958 года, с. 1.

Завтра – в школу.

Завтра начинается новый учебный год в школах. На просвещение отпускаются огромные средства. Только в нашем районе в 1958 году на народное образование ассигновано 3,6 миллиона рублей, что составляет 47 процентов к общему районному бюджету.

По сравнению с предыдущими годами в школах повысилась успеваемость учащихся, улучшилось политехническое обучение. В Староверовских средних школах №1 и №2 имеются физические кабинеты с необходимыми приборами и реактивами, оборудованы школьные электростанции, которые используются прежде всего в учебных целях.

В средних школах создаётся восемь классов с производственным обучением. В одном из таких классов Староверовской средней школы №1 будут готовить трактористов.

«Ленинский путь», 31 августа 1958 года, с. 1.

Августовское совещание учителей.

26-27 августа состоялось районное совещание учителей.

Опытом работы в школах поделились: учительница Староверовской средней школы №1 тов. Винокур, учительница Староверовской средней школы №2 тов. Рымшина, директор Староверовской семилетней школы тов. Вайсман, старшая пионервожатая Староверовской средней школы №1 Харапонова.

Готовить учащихся к полезному труду (из выступления учительницы Староверовской средней школы №1 тов. Винокур).

За последние годы у нас проведена определённая работа по улучшению политехнического обучения. В школе работает класс с производственным обучением, имеется опытный участок, сад, где дети сочетают учёбу с трудом.

Многие учащиеся старших классов в прошлом году изъявили желание приобрести специальность трактористов и комбайнеров.

Намечаемая перестройка системы народного образования обязывает нас улучшить в новом учебном году политехническое обучение.

Артель им. Чапаева на заготовке силоса, 1958 г.

Первоочередная задача (из выступления директора Староверовской семилетней школы тов. Вайсмана).

Готовить молодёжь к полезному труду – первоочередная задача коллектива учителей, родителей, пионерской и комсомольской организации. Этим вопросом мы будем широко заниматься в новом учебном году.

В колхозе имени Чапаева наши учащиеся летом оказывали помощь в скирдовании соломы, силосовании кормов. Особенно хорошо трудились ученики Александр Гусев, Мария Дубинина и другие. На уборке кукурузы также будут работать учащиеся. Сейчас юннаты выращивают кролей, которых мы передадим в колхоз для создания там кролефермы. Часть ребят будут помогать животноводам в уходе за телятами.

В этом году впервые вводятся часы домоводства. К этому мы уже готовы.

Вечер, посвящённый дню рождения Л.Н. Толстого.

8 сентября в районном Доме культуры состоялся литературно-художественный вечер, посвящённый 130-летию со дня рождения Льва Николаевича Толстого.

Присутствующие с большим интересом прослушали лекцию «Л.Н. Толстой – великий русский писатель», которую прочитала учительница Староверовский средней школы №1 Тамара Семёновна Сабельникова.

Вечер закончился просмотром кинофильма «Анна Каренина» по одноимённому роману Л.Н. Толстого.

Б. Замалина, заведующая районной библиотекой.

Передовая доярка колхоза «Красное знамя» Клавдия Ивановна Сапронова.

За восемь месяцев текущего года она надоила по 1790 литров молока от коровы. Соревнуясь в честь 41-й годовщины Великого Октября, она в августе надоила по 287 литров молока от каждой из 12 закрепленных за ней коров.

«Ленинский путь», 11 сентября 1958 года, с. 2.

Кто сегодня впереди.

Григорий Никифорович Баштынский комбайнер колхоза «Серп и молот». Свеклокомбайном «СКМ-3» ежедневно убирает по 5,5-6 гектаров сахарной свеклы при норме 3 гектара. Качество работы хорошее.

Яков Иванович Головинов тракторист сельхозартели «Красное знамя». Трактором «ДТ-54» за смену пашет зяби по 6-7 гектаров при норме 4,6 га.

Моё обязательство.

Богатый урожай сахарной свёклы вырастили в этом году колхозники артели имени Чапаева. Теперь перед нами стоит задача – вовремя и без потерь убрать её.

Ещё задолго до начала уборки я вместе с моим помощником Пылевым Н.В., тщательно отремонтировав свеклоуборочный комбайн, проверил и отрегулировал все узлы машины, опробовал его. Ежедневно мы убираем по 4-4,5 гектара вместо нормы 3 га.

Посоветовавшись со своим помощником и с трактористом Посылаевым И.И., который работает со мной, я решил взять социалистическое обязательство убрать за сезон не менее 80 гектаров сахарной свеклы.

А. Мартынов, комбайнер свеклокомбайна.

«Ленинский путь», 21 сентября 1958 года.

Кто сегодня впереди.

Малиновская Фёкла Филипповна звеньевая колхоза «Серп и молот», вырастившая урожай картофеля по 252 центнера на каждом гектаре с площади в 4 га.

Травкин Максим Фёдорович, тракторист и Росляков Иван Макарович, прицепщик колхоза имени Чапаева. За смену пашут по 7-8 гектаров зяби при норме 6 га.

Там же, с. 2.

Соревнование двух колхозов.

Колхоз «Серп молот»		Колхоз имени Чапаева
76,4	Заложено силоса в процентах к плану	74,2
42,2	Законвертировано кукурузных початков в процентах к плану	19,8
5,9	Надосно молока на фуражную корову за 27 сентября (литров)	6,2

Обязательства в честь съезда.

Готовясь достойно встретить съезд, колхозники артели имени Чапаева взяли на себя, дополнительно к ранее принятым, новые повышенные социалистические обязательства:

Сахарную свёклу на площади 150 гектаров убрать и вывезти на приёмный пункт до 10 октября. Первая бригада (бригадир тов. Тарсуков А.Р.) уже завершила копку и вывоз свеклы.

Выполнено обязательство по уборке картофеля.

Уборку кукурузы мы решили завершить к 20 октября.

До 10 октября заложим силоса не менее 17 тонн на каждую фуражную корову, а также законсервируем на каждую свиноматку по 3 тонны кукурузных початков.

Наши механизаторы до 10 октября обязались завершить взмёт зяби на площади 1340 гектаров.

Животноводы решили за каждый из оставшихся до конца года месяц надаивать не менее 220 литров от коровы. Годовой план продажи молока государству будет выполнен на месяц раньше срока.

У. Пашков, секретар парторганизации колхоза.

«Ленинский путь», 1 октября 1958 года, с. 1.

Кто сегодня впереди.

Машкин Павел Яковлевич – шофёр колхоза имени Чапаева. На перевозке сахарной свёклы и картофеля дневные задания выполняет на 140-150 процентов.

«Ленинский путь», 3 октября 1958 года, с. 1.

Трудовые подарки молодёжи.

Комсомольцы и молодёжь колхоза «Красное знамя» готовят достойную встречу XXI съезду Коммунистической партии Советского Союза. Комсомольцы Дмитрий Сотников и Василий Машкин, работая на свеклокомбайне, ежедневно убирают по 5 гектаров сахарной свеклы при норме 3 гектара. Всего молодые механизаторы убрали уже 80 гектаров.

Хорошо трудятся комсомольцы Василий Амалин и Василий Ивлев на заготовке силоса. Они ежедневно закладывают по 40 тонн зелёной массы. Шофёр Дмитрий Красников за день на подвозке силосной массы делает по 18-20 ездов на расстояние 3-5 километров.

Много комсомольцев и молодёжи трудится в животноводстве. Только на молочно-товарной ферме работает 13 человек.

А. Филиппский, секретар комсомольской организации.

Там же, с. 2.

Мария Ивановна Корневская, доярка колхоза «Красное Знамя», 1958 г.

Кто сегодня впереди.

Звено Зиновьевой Пелагеи Павловны из колхоза имени Чапаева. Первое в артели завершило уборку и вывозку сахарной свеклы на площади 13 гектаров. Средний урожай – 270 центнеров корней с гектара.

Трудовой подъём царит в колхозе «Красное знамя». Между бригадами и звеньями развернулось соревнование.

Первенство в соревновании держат колхозники первой бригады (бригадир Дюкарев А.А.). Они собрали картофеля в среднем по 138 центнера с гектара. А звено Головиновой О.Е. вырастило на каждом гектаре по 355 центнеров корней с гектара.

Подготовимся к зимнему сезону.

Окончился летний спортивный сезон. Подводя его итоги, следует отметить повысившееся мастерство спортсменов нашего района.

На прошедшей районной спортивной школе было продемонстрировано много хороших результатов. Ученик 10 класса Староверовской средней школы №2 Горошко прыгнул в высоту на 1 метр 60 сантиметров, ученик Староверовской средней школы №1 Гридин в длину прыгнул на 5,55 метра.

Сборная команда физкультурников участвовала в областных соревнованиях, добилась хороших результатов. Плотник колхоза имени Чапаева Иван Зиновьев выступал в сборной команде области по велоспорту, занявшей первое командное место по республике.

Из низовых коллективов следует отметить, как лучшую, команду колхоза имени Чапаева, которая неоднократно занимала первенство в районных соревнованиях.

А. Трунов, председатель районного комитета физкультуры и спорта.

«Ленинский путь», 5 октября 1958 года, с. 4.

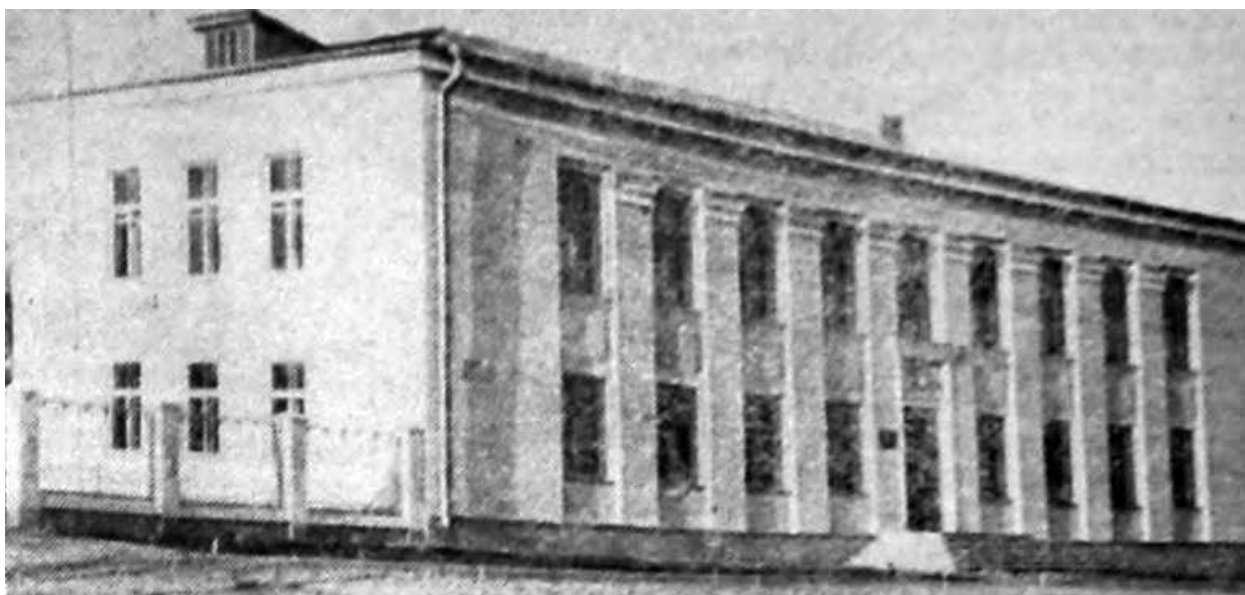
Кто сегодня впереди.

Травкин Максим Фёдорович – тракторист колхоза имени Чапаева. Трактором «ДТ-64» ежедневно пашет на зябь по 7-8 гектаров при норме 6 гектаров.

«Ленинский путь», 8 октября 1958 года, с. 1.

По 30 центнеров початков с гектара.

Хорошо уродила в этом году кукуруза. Каждый гектар даёт по 30 центнеров початков. Звено Екатерины Зиновьевой каждый день убирает по 2,5 центнера. Початки складывают в кучи, а затем вывозят на ток.

Новое административное здание в Староверовке, 1958 г.

Большую помощь оказывают нам учащиеся Староверовской средней школы №2. Группа, состоящая из 44 учеников, за день выломала початки на площади 12 гектаров.

Г. Скибенко, агроном колхоза «Красное знамя».

Там же, с. 2.

Они надоили за девять месяцев более 1800 литров молока от коровы.

Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	2164 л
Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	2045 л
Кореневская Зинаида Ивановна	«Красное знамя»	2026 л
Кутепова Анна Васильевна	«Красное знамя»	2017 л
Филиппская Любовь Михайловна	«Красное знамя»	1941 л
Лаврик Евдокия Емельяновна	«Красное знамя»	1920 л
Кутя Ульяна Захаровна	«Серп и молот»	1890 л
Бырка Анна Васильевна	«Красное знамя»	1886 л
Шаламова Клавдия Степановна	«Красное знамя»	1865 л
Головинова Мария Сергеевна	«Красное знамя»	1810 л
Межирицкая Агафия Григорьевна	«Серп и молот»	1884 л
Рослякова Анна Денисовна	имени Чапаева	1813 л
Шеремет Екатерина Тимофеевна	«Серп и молот»	1854 л.

«Ленинский путь», 12 октября 1958 года, с. 1.

Обсуждаем вопросы перестройки школы.

Опубликованная в печати записка Н.С. Хрущева «Об укреплении связи школы с жизнью и о дальнейшем развитии системы народного образования в стране» нашла горячий отклик в педагогическом коллективе и среди учащихся Староверовской средней школы №2. На собрании, посвящённом обсуждению этого документа, учителя горячо говорили о мероприятиях по перестройке школы, вносили много предложений. Андриенко А.И., Лукьянченко М.А. и другие считают необходимым начинать обучение детей с восьмилетнего возраста, знакомить с элементами домоводства не только девочек, но и мальчиков.

В городах учащиеся прооизводственных классов получают специальность токаря, слесаря, электрика и т. п. Им дают документы с указанием разряда приобретённой специальности. Учитель Абрамов Н.Ф. предлагает установить такой же порядок и в сельских школах. Нужно, чтобы в наших школах готовились кузнецы, каменщики, плотники, трактористы, комбайнеры, специалисты других профессий, необходимых для колхозов. Нужно, чтобы школа присваивала им квалификацию и выдавала соответствующие документы.

Директор школы Дюкарев М.В. считает нужным оставить в сельских районах по одной средней школе, где наиболее одарённые юноши и девушки готовились бы к поступлению в высшие учебные заведения. В такие школы необходимо принимать по конкурсу.

После собрания учителя провели собрания с учащимися. Ученики десятого класса Протасов Виктор, Ивлёв Дмитрий и другие заявили, что перестройка системы народного образования назрела и необходима.

И. Дюкарев, учитель.

Там же, с. 2.

Помощь учащимся колхозам.

Учащиеся старших классов Староверовской средней школы №2 оказывают большую помощь колхозам в проведении осенних полевых работ. За три дня они убрали в артели «Красное знамя» 8 гектаров кукурузы, а в колхозе имени Ильича – 5 гектаров картофеля.

Хорошо работали на уборке ученики 8 класса Громов В., Кравченко В., Протасова В., Репринцева Е., Головинова В., Сухина Е., Завада В., Животкова З., Пахомова Г. и другие.

Колхозники горячо благодарят учеников, которые своим трудом оказывают им большую помощь.

Там же, с. 3.

За высокий урожай сахарной свёклы.

Колхозники и механизаторы колхоза имени Чапаева, готовясь достойно встретить XXI съезд партии, успешно ведут все полевые работы. И хотя сейчас ещё уборка полностью не окончена, уже предварительные подсчёты показывают, что урожай сахарной свёклы, картофеля, кукурузы выращен хороший. Это результат самоотверженного труда колхозников по повышению плодородия почв в течении нескольких лет.

В нынешнем году посев свёклы и всю последующую обработку вели одни и те же механизаторы, что значительно повысило их ответственность за судьбу урожая, а соответственно улучшилось и качество всех работ. Трактористы Иван Сотников, Михаил Репринцев и причёпщики Алексей Репринцев и Иван Сотников добросовестно выполняли свои обязанности. Предварительные подсчёты показывают, что урожайность свёклы по колхозу будет не менее 280-290 центнеров с гектара. По третьей бригаде, где бригадиром тов. Ретунский Ф.И., получено по 310 центнеров, а звенья Тверитниковой Варвары Ивановны и Меренковой Пелагеи Прокофьевны, из этой же бригады, собрали 330-350 центнеров.

Е. Вертянкина, агроном колхоза имени Чапаева.

«Ленинский путь», 15 октября 1958 года, с. 2.

По нашему району.

Высокий урожай свёклы.

Колхозники артели «Красное знамя» успешно завершили уборку сахарной свёклы на площади 170 гектаров. В числе первых справились с этой работой звено Александры Крахмаль. С каждого гектара здесь собрали по 323 центнера корней. Более 300 центнеров сахарной свёклы с гектара получили звенья Ольги Головиновой, Анны Кривцовой, Натальи Умрихиной.

В. Головинов, бухгалтер колхоза.

«Ленинский путь», 19 октября 1958 года, с. 1.

Готовимся к работе по-новому.

Решения XII съезда ВЛКСМ внесли значительное оживление в работу пионерских организаций. Более разнообразными стали её формы и методы и в нашей школе. Теперь пионерские сборы мы часто проводим не только в стенах школы, но и в лесу, на колхозных животноводческих фермах, в Доме культуры.

Утверждение «Примерного перечня умений и навыков для пионеров» сделало работу, дружин, отрядов и звеньев более конкретной.

В настоящее время в нашей школе проводится подготовка для перехода к работе по-новому. В пионерских отрядах обсуждён «Примерный перечень умений и навыков для пионеров». Ребята выбрали себе, чему они будут учиться в течение года. Сейчас в отрядах и звеньях проводятся пионерские сборы. На сбор пионеров четвёртого класса ребята пригласили выпускника школы, ныне курсанта училища Николая Лунёва.

Комитет комсомольской организации для работы в пионерских отрядах выделил лучших комсомольцев. Хорошо работают отрядными вожатыми Нина Карпова, Нина Фесюра, Екатерина Апалькова и другие. 34 пионера 5-8 классов руководят октябрятскими «звёздочками». Они разучивают с малышами игры, песни и танцы.

Работа «по ступеням юного пионера» только начинается, но уже сейчас чувствуется, что она много внесёт интересного в пионерскую жизнь.

В. Харапонова, старшая пионервожатая Староверовской средней школы №1.

Там же, с.2.

Физкультура и спорт.

Ежегодно в районе разыгрывается переходящий кубок по волейболу. Недавно на волейбольной площадке Староверовской средней школы №1 разыгрывалось первенство по волейболу на нынешний год. Борьба была напряжённой. Обладатель кубка – команда колхоза имени Сталина не смогла на этот раз завоевать первенство. Победителями вышли спортсмены артели имени Ленина.

Хорошую подготовку показала также команда колхоза имени Чапаева.

А. Трунов, судья соревнований.

Там же, с. 4.

В дружном коллективе.

Два года назад я пришла работать на молочнотоварную ферму колхоза «Красное знамя». Получила группу дойных коров. Первое время было очень трудно. Но коллектив у нас дружный, доярки помогают одна другой. Большую помощь в повышении удоев мне оказали опытные животноводы Ирина Доценко, Зинаида Кореневская, Анна Кутепова, которые работают на ферме давно. Я присматривалась к их работе, перенимала у них всё лучшее. Удой молока по моей группе стал постепенно повышаться. За прошлый год я надоила по 2411 литров молока от коровы, а за девять месяцев нынешнего года – по 2045 литров. В честь 40-летия Ленинского комсомола взяла обязательство надоить не менее 2700 литров. Сейчас от каждой коровы получаю ежедневно 7 литров молока.

М. Шаламова, доярка колхоза «Красное знамя».

Соревнование двух колхозов.

Колхоз имени Чапаева		Колхоз «Серп и молот»
87	Убрано кукурузы в процентах к плану	96
56	Убрано подсолнечника в процентах к плану	67
95	Вспахано зяби в процентах к плану	92
15	Заложено силоса на фуражную корову в процентах к плану	13
2,1	Законсервировано кукурузных початков на свиноматку в тоннах	2,6
5,2	Надосно молока на фуражную корову за 20 октября в литрах	3,0

Доска почета.

За высокие показатели в социалистическом соревновании в честь 40-летия ВЛКСМ и хорошую организаторскую работу среди комсомольцев и молодежи бюро РК ЛКСМУ постановляет:

Занести на районную Доску почета райкома ЛКСМУ и наградить похвальными листами следующих товарищей:

Тверитникову Пелагею Степановну – звеньевую колхоза имени Чапаева, вырастившую по 328 центнеров сахарной свёклы с гектара.

Шаламову Марию Андреевну – доярку колхоза «Красное знамя», надоившую за девять месяцев по 2040 литров молока от каждой закрепленной за нею коровы.

Жирову Веру Михайловну – доярку колхоза имени Чапаева, надоившую по 2030 литров молока от каждой закрепленной за нею коровы.

«Ленинский путь», 29 октября 1958 года, с. 1.

Дела пионерские.

Наряду с хорошей учёбой в нашей школе пионеры приобретают навыки к труду. Они zaloжили сад, где каждый отряд имеет свой участок, ухаживает за деревьями.

Участвуя в озеленении улиц и дорог, наши пионеры в этом году посадили 700 деревьев, а школа в целом – более двух тысяч.

Летом группа пионеров совершила трёхдневный туристический поход по маршруту: Староверовка – посёлок Свердлова – Дьячковка – Власовка – Медведовка – Парасковее – Мелиховка – Охочее – Староверовка. В походе ребята учились ходить по азимуту, пользоваться картой и компасом, разводить костёр, готовить пищу. В походе пионеры сделали много фотоснимков, отражающих жизнь района, собрали хороший гербарий.

Наши пионеры любят хорошо организовать свой досуг. Для этого в отрядах и звеньях регулярно разучиваются новые песни, танцы, игры. Благодаря этому пионерские сборы проходят живо, весело и увлекательно.

В. Харапонова, старшая пионервожатая Староверовской средней школы №1.

Там же, с. 2.

Наш подарок юбилею.

Наше звено в основном состоит из комсомольцев и молодёжи.

Празднуя комсомольский юбилей, мне хочется особенно отметить хорошую работу наших комсомолок Волобуевой Гали, Травкиной Любы, Посылаевой Анны и других членов звена. Мы с радостью видим, что затраченный труд принёс результаты. На 15 гектарах вырастили урожай сахарной свёклы по 300 центнеров с гектара. На заготовительный пункт сдано 4500 центнеров корней. Хороший урожай дала и кукуруза.

В. Репринцева, звеньевая комсомольско-молодёжного звена колхоза имени Чапаева.

Там же, с. 3.

Доска почёта.

За высокие показатели в социалистическом соревновании в честь 40-летия ВЛКСМ и хорошую организаторскую работу среди комсомольцев и молодёжи бюро РК ЛКСМУ постановляет:

Занести на районную Доску почёта райкома ЛКСМУ и наградить похвальными листами следующих товарищей:

Протасова Алексея Трофимовича – учащегося Староверовской средней школы №1, выработавшего в колхозе во время летних каникул 210 трудовых дней.

Музалевского Ивана Ивановича – учащегося Староверовской средней школы №1, выработавшего в колхозе во время летних каникул 221 трудов день.

Головинова Николая Ивановича – секретаря комсомольской организации Староверовской средней школы №2, за хорошую организаторскую работу.

Голубничего Юрия Александровича – секретаря комсомольской организации Староверовской средней школы №1 за хорошую организаторскую работу.

«Ленинский путь», 31 октября 1958 года, с. 1.

Внедряем «Ступени юного пионера».

Дирекция и учителя нашей школы придают большое значение пионерской работе. 31 октября у нас была проведена конференция классных руководителей и классоводов по вопросу работы с пионерами и октябрятами.

Руководитель 4 класса Курильченко Александра Ефимовна поделилась на конференции опытом проведения пионерских сборов. Пионеры её группы проводят сборы не только в школе, но и в районной типографии, в Доме культуры, приглашают на сборы участников Великой Отечественной войны, выпускников школы. Сейчас этот отряд переходит на работу по «Ступеням юного пионера». Был проведен сбор о Красном знамени, сборы звеньев, на которых дети учились пришивать пуговицы, вырезать салфетки и т. д. Тов. Курильченко сочетает уроки труда с требованиями «Ступеней юного пионера». Ребята уже научились штопать, чинить одежду.

Классный руководитель 6 класса Коптяева А.А. поделилась опытом работы по «Ступеням» в своём классе. Пионеры этого класса разучили пять новых игр, научились петь хором «Интернационал», проводить сборы звеньев по программе «ступеней».

О работе с октябрятами и вожатыми октябрятских звёздочек рассказали классный руководитель 3 класса Гридина В.М. и руководитель 7 класса Поташева М.С.

Необходимо, чтобы дирекция школы побеспокоилась о материальной базе для внедрения в жизнь «ступеней», приобрела туристское снаряжение, сигнальные флажки, фотоаппараты, граммофонные пластинки с записями произведений классиков музыки.

На конференции учителя договорились, что секция классоводов и классных руководителей и в дальнейшем будет проводить обмен опытом по вопросам работы в пионерских отрядах и в октябрятских звёздочках.

В. Харапонова, старшая пионервожатая Староверовской средней школы №1.

«Ленинский путь», 5 ноября 1958 года, с. 2.

Великий праздник.

Сегодня народы нашей страны торжественно отмечают свой великий праздник – 41-ю годовщину Октября. Подводя итоги своего созидательного труда, советские люди уверенно смотрят вперёд, мобилизуют свои усилия для решения новых грандиозных задач.

Всему району известны имена бригадира колхоза имени Чапаева Алексея Тарсукова, получившего урожай озимой пшеницы по 27,7 центнеров с гектара на площади 300 гектаров; звеньевой колхоза «Серп и молот» Феклы Малиновской, вырастившей по 195 центнеров картофеля с гектара, и многих других.

В каждом колхозе выросли опытные кадры, любящие и знающие своё дело.

Их труд высоко ценит Родина.

Доска поёта.

Бюро райкома КП Украины и исполком районного Совета депутатов трудящихся, рассмотрев итогов предоктябрьского социалистического соревнования среди трудящихся района, постановили:

Установить портреты в Галерее почёта следующих передовиков сельского хозяйства:

Головиновой Домны Андреевны – звеньевой колхоза «Красное знамя», звено которой получило по 155 центнеров картофеля с гектара и по 338 центнеров сахарной свёклы с гектара.

Жирова Дмитрия Елисеевича – председателя колхоза имени Чапаева.

Тарасенко Андрея Яковлевича – комбайнера колхоза «Серп и молот», убравшего 307 гектаров зерновых и намолотившего 16,054 центнера зерна.

Занести на районную Доску почёта следующих передовиков сельского хозяйства:

Доценко Ирину Ивановну – доярку колхоза «Красное знамя», надоившую на фуражную корову за 10 месяцев 2190 литров молока.

Шаламову Марию Андреевну – доярку колхоза «Красное знамя», надоившую на фуражную корову за 10 месяцев 2106 литров молока.

Митрополенко Екатерину Ивановну – звеньевую колхоза «Красное знамя», звено которой получило по 142 центнера картофеля и по 325 центнеров сахарной свёклы с каждого гектара.

Зиновьеву Пелагею Павловну – звеньевую колхоза имени Чапаева, звено которой вырастило урожай сахарной свёклы на площади 17 гектаров по 304 центнера с гектара.

Меренкову Пелагею Прокофьевну – звеньевую колхоза имени Чапаева, звено которой вырастило урожай сахарной свёклы на площади 11,6 гектара по 330 центнеров с гектара.

Сабельникова Ивана Дмитриевича – тракториста колхоза имени Чапаева.

Малиновку Фёклу Филипповну – звеньевую колхоза «Серп и молот», звено которой вырастило картофеля 195 центнеров с гектара на площади 4 га, сахарной свёклы – по 320 центнеров с гектара на площади 4 га.

Шермет Екатерину Тимофеевну – доярку колхоза «Серп и молот», надоившую за 10 месяцев 1987 литров молока от коровы.

Тарсукова Алексея Романовича – бригадира комплексной бригады колхоза имени Чапаева. Бригада вырастила озимой пшеницы на площади 300 га по 27,7 центнера с гектара.

Фалеева Алексея Никитовича – комбайнера колхоза имени Чапаева, перевыполняющего нормы выработки.

Бырку Филиппа Павловича – председателя колхоза «Серп и молот». Колхоз вырастил по 36,3 центнера ржи на площади 70 га и 20,7 центнера озимой пшеницы с гектара на площади 300 га.

Примак Алексея Афанасьевича – учителя Староверовской средней школы №1.

Рябинина Дмитрия Никитовича – столяра промартели «Красное знамя», выполняющего нормы выработки на 180 процентов.

Рослякову Анну Денисовну – доярку колхоза имени Чапаева, надоившую за 10 месяцев по 1976 литров молока от каждой фуражной коровы.

Мартынова Алексея Петровича – комбайнера колхоза имени Чапаева, выполняющего нормы выработки на уборке зерновых на 120 процентов.

Тверитникову Веру Ивановну – звеньевую колхоза имени Чапаева, звено которой вырастило по 350 центнеров сахарной свёклы с гектара.

Люди трудовой славы.

Фамилии доярок	Название колхозов	Надой молока (л)
Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	2346
Кутепова Анна Васильевна	«Красное знамя»	2232
Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	2220
Кореневская Зинаида Ивановна	«Красное знамя»	2178
Филлипская Любовь Михайловна	«Красное знамя»	2077
Бырка Анна Васильевна	«Красное знамя»	2058
Лаврик Евдокия Емельяновна	«Красное знамя»	2046
Межерицкая Агафья Григорьевна	«Серп и молот»	2023
Шаламова Клавдия Степановна	«Красное знамя»	2006.

«Ленинский путь», 7 ноября 1958 года, с. 1, 12 ноября 1958 года, с. 1, 3.

*Не та теперь Староверовка.**Замечательные перемены.*

В старом географическом описании России, изданном в 1903 году, о нашей Староверовке говорилось следующее: «В пределах Константиноградского уезда, верстах в 18, при самом тракте, стоит людная слобода Староверовка, с тремя церквями, почтовой станцией, школой, лавкой, двумя ярмарками и 160 ветряными мельницами.

Такой была Староверовка вплоть до Великой Октябрьской социалистической революции. За годы советской власти село преобразилось до неузнаваемости, стало районным центром. Сейчас в Староверовке работают Дом культуры, три клуба, девять библиотек, две средние, семилетняя и четыре начальные школы, больница, амбулатория, два фельдшерско-акушерских пункта, аптека, почтовое отделение, радиоузел, 22 магазина, сберегательная касса.

В селе 4 колхоза, промартель, маслозавод, пекарня, столовая, мельница, электростанция.

Староверовка благоустраивается и хорошеет с каждым годом. На эти цели государство отпускает большие средства. Только за последнее время тут построены новые здания детского сада, районной библиотеки, типографии, книжного магазина, сельмага, сберегательной кассы, конторы райпотребсоюза, 5 коммунальных жилых домов, амбулатории, коммунальной лечебницы и т.д.

Широкий размах получило строительство производственных помещений в колхозах. За какие-нибудь 3-4 года колхозы обзавелись 49 новыми зданиями. Рост материального благосостояния тружеников колхозного села позволил им строить новые дома. Только за последние 5 лет свыше 900 семей, проживающих на территории сельского Совета, справили своё новоселье.

В детском саду с. Староверовка, 1958 г.

Большие работы ведутся по озеленению села. Старожилы помнят, что здесь редко когда можно было увидеть фруктовое дерево. Кое-кто считал, что дерево, даже если его и посадить, не будет здесь расти. Теперь же в каждом колхозе – хороший сад, и ежегодно он расширяется. В центре села – парк. Хорошо озеленены усадьбы средних и семилетней школ.

Сегодня следует отметить наших лучших строителей. Это плотники Н.И. Фарафонов, З.П. Корси-ков, Г.С. Музалевский, каменщики В.М. Гусев, Е.Л. Харапонов, Г.И. Ткаченко, работники дорожной бригады колхоза имени Сталина во главе с Е.К. Ладоненко и многие другие.

Выполнение в ближайшее время намеченного плана сплошной электрофикации района внесёт ещё больше нового в культуру и быт тружеников деревни.

А. Сигарев, председатель Староверовского сельского Совета.

Там же, с. 3.

Большое спасибо.

Редакция газеты «Ленинский путь» написала письмо в училище, где учится бывший воспитанник Староверовской средней школы №1 тов. Великий Г.В. Ниже печатается ответ с училища.

«В нашем училище учится ваш земляк Георгий Васильевич Великий. Он прибыл к нам комсомольцем и сразу же зарекомендовал себя дисциплинированным. Всё время является отличником учёбы, за что имеет поощрения. Великий Г.В. неоднократно избирался членом бюро комсомольской организации. Являясь культормом, умеет интересно организовать досуг своих товарищей. По его инициативе устраиваются экскурсии, культпоходы в музеи, театры, кино.

Недавно Георгий Великий принят в ряды Коммунистической партии. Скоро он кончает училище. Надеемся, что из него будет хороший работник.

Благодарим педагогический коллектив и комсомольскую организацию Староверовской средней школы №1 за большую работу по воспитанию будущих строителей коммунистического общества.

Там же, с. 4.

Передовики предсьездовского соревнования.

Кутепова Анна Васильевна – доярка колхоза «Красное знамя», ежедневно надаивает по 6 литров молока от каждой закреплённой за ней коровы.

Мирошниченко Иван Давыдович и Пилипенко Николай Андреевич – грузчики колхоза «Серп и молот». На подвозе кормов к ферме и перевозке различных грузов ежедневно выполняют нормы на 120 процентов.

Там же, с. 5.

Передовики предсьездовского соревнования.

Ивлев Василий Андреевич – тракторист колхоза «Красное знамя», на ремонте сельхозинвентаря ежедневно выполняет нормы на 130 процентов.

Сухина Алексей Прокофьевич – плотник колхоза «Красное знамя», выполняет дневные задания на 150-160 процентов.

Шермет Екатерина Тимофеевна – доярка колхоза «Серп и молот», надаивает от каждой фуражной коровы по 6-7 литров молока в день.

Погонный труд строителя.

Строительная бригада имени Чапаева состоит из 22 человек. Опытные плотники, каменщики, штукатуры много сделали за последние годы. Ими построено три

Здание районной библиотеки в Староверовке, 1958 г.

новых коровника, овчарник, свинарник, откормочник, телятник, птичник, водонапорная башня, ремонтная мастерская.

В коровниках оборудованы автопоилки, устроена подвесная дорога. За один лишь 1958 год на капитальное строительство было израсходовано 444,880 рублей. Строительная бригада ведёт работы по благоустройству села. За хорошую работу строители Травкин Ф.А., Зиновьев А.М., Респинцев А.К. и другие получили благодарность от правления колхоза.

П. Переверзев, зам. председателя колхоза имени Чапаева.

«Ленинский путь», 28 ноября 1958 года, с. 1.

О присуждении переходящего Красного знамени бюро райкома КП Украины и исполкома районного Совета депутатов трудящихся победителю в социалистическом соревновании в 1958 году по животноводству.

Хороших результатов по производству продуктов животноводства в 1958 году добился колхоз имени Чапаева (председатель т. Жиров, секретарь парторганизации т. Пашкова, агроном т. Калиниченко).

Бюро райкома КП Украины и исполком райсовета депутатов трудящихся отметило хорошую работу по повышению продуктивности животноводства в 1958 году колхоза имени Чапаева.

О присуждении переходящего Красного знамени бюро райкома КП Украины и исполкома районного Совета депутатов трудящихся победителю в социалистическом соревновании в 1958 году по растениеводству.

Лучших результатов в социалистическом соревновании достиг колхоз имени Чапаева (председатель т. Жиров, секретарь парторганизации т. Пашкова, агроном Вертянкина).

В этом году колхоз получил урожай всех зерновых вместе с кукурузой по 23 центнера с гектара на площади 1239 га, сахарной свёклы – по 303 центнера с га.

Хороших урожаев добились колхозы «Красное знамя» (председатель т. Божедай, секретарь парторганизации т. Сотников, агроном т. Скибенко), получивший урожай всех зерновых культур по 22 центнера с гектара на площади 983 гектара, картофеля – по 126 цнт с гектара, сахарной свёклы – по 311 цнт с гектара; колхоз «Серп и молот» (председатель т. Бырка, секретарь парторганизации т. Сургай, агроном т. Швыдкий), получивший урожай зерновых по 21,6 центнера с гектара на площади 1240 гектаров, картофеля – по 119 цнт с гектара на площади 92 гектара.

Бюро райкома КП Украины и исполком райсовета депутатов трудящихся постановил:

Присудить переходящее Красное знамя бюро райкома КП Украины и исполкома райсовета депутатов трудящихся победителю в социалистическом соревновании колхозу имени Чапаева.

Отметить колхозы, получившие хорошие урожаи зерновых и технических культур – «Красное знамя», «Серп и молот», имени Комсомола.

«Ленинский путь», 30 ноября 1958 года, с. 1.

Интересный вечер.

27 ноября в районном Доме культуры учительский коллектив Староверовской средней школы №1 организовал вечер вопросов и ответов по истории, астрономии, физики и химии.

Учителя школы Евгений Павлович Чайкин, Иван Яковлевич Гранкин, Мария Николаевна Казьянина и Алексей Афанасьевич Примак ответили на ряд различных вопросов, как, например, сколько лет существует земля, что такое космос, что можно получить из древесины, из чего состоит атом, как устроена и работает атомная электростанция, что такое радиолокаторы и другие.

После этого учащиеся школы выступили с концертом.

Д. Степанов.

Там же, с. 3.

Передовики передвездовского соревнования.

Волобуев Иван Епифанович – грузчик колхоза «Красное знамя», на перевозке леса выполняет нормы 130-135 процентов.

Межерицкая Агафья Григорьевна – доярка колхоза «Серп и молот», ежедневно надаивает от каждой коровы по 6-7 литров молока.

Звено Тверитниковой Л.С. Из колхоза имени Чапаева вырастило по 350 центнеров сахарной свёклы с гектара.

«Ленинский путь», 3 декабря 1958 года, с. 2.

Передовики предсездовского соревнования.

Красников Дмитрий Иванович – шофёр колхоза «Красное знамя», на подвозе жомы выполняет полторы нормы в день.

«Ленинский путь», 10 декабря 1958 года, с. 1.

В интересах трудящихся.

Семья Стефана Ивановича Ретунского одной из первых во время коллективизации в селе Вторая Староверовка вступила в сельхозартель. И сейчас он и его жена работают в колхозе имени Чапаева – Стефан Иванович конюхом, а Епистиния Ермолаевна на рядовых работах. Честным, добросовестным трудом они обеспечили себе достаток.

Только за 11 месяцев нынешнего года супруги выработали 750 трудодней и получили на них авансом около 70 пудов хлеба и 4500 рублей денег. На личные сбережения Ретунские в прошлом году построили новый добротный дом, приобрели красивую и удобную мебель. В квартире колхозника есть радиоприёмник и телевизор.

С. Абрамов.

Там же, с. 3.

Ветер в сельском клубе.

В Третьем Староверовском сельском клубе состоялся вечер. Учитель средней школы Иван Иванович Дюкарев прочёл лекцию о международном положении. После лекции были танцы под баян.

В. Сотников, заведующий сельским клубом.

Там же, с. 4.

Семья Стефана Ивановича Ретунского у приобретенного телевизора, одного из первых в Староверовке, фото 1959 г.

Передовики предсездовского соревнования колхоза «Красное знамя».

Кутепова Анна Васильевна – доярка. За 11 месяцев 1958 года надоила по 2399 литров молока на фуражную корову.

Крохмаль Александра Ивановна – звеньевая. Вырастила урожай сахарной свёклы по 324 центнера с гектара, картофеля – по 122 центнера, кукурузы в зерне – по 35,3 центнера с гектара.

Азаренкова Вера Петровна – звеньевая. Вырастила урожай сахарной свёклы по 315 центнеров с гектара, картофеля – по 126 центнеров, кукурузы в зерне – по 32,6 центнера с гектара.

Апальков Василий Иванович – бригадир первой комплексной бригады. Бригада вырастила урожай озимой пшеницы по 23 центнера, сахарной свёклы – по 313 центнеров, кукурузы в зерне – по 36 центнеров, подсолнечника – по 19 центнеров с каждого гектара.

Новый хозяйственный магазин в Староверовке, 1958 г.

«Ленинский путь», 12 декабря 1958 года, с. 1.

Передовики соревнования колхоза «Красное знамя».

Митрополенко Екатерина Ивановна – звеньевая. Звено собрало урожай сахарной свёклы по 324 центнера с гектара, картофеля – по 141 центнеру, кукурузы в зерне – по 52,7 центнера с гектара.

Дюкарев Алексей Андреевич – бригадир. Руководимая им бригада получила урожай сахарной свёклы по 324 центнера, картофеля – по 135,3 центнера, кукурузы в зерне – по 56,1 центнера с гектара, озимой пшеницы – по 24,2 центнера, подсолнечника – по 19,2 центнера с гектара.

Доценко Ирина Ивановна – доярка. Надоила за 11 месяцев от коровы по 2470,7 литра молока.

Головинова Домна Андреевна – звеньевая. Звено собрало урожай сахарной свёклы по 333 центнера, картофеля – по 155 центнеров, кукурузы в зерне – по 64 центнера с гектара.

«Ленинский путь», 14 декабря 1958 года, с. 1.

В счёт 1959 года.

Готовя достойную встречу XXI съезду КПСС, труженики промартели «Красное знамя» досрочно, к 5 декабря, выполнили годовой производственный план и уже работают в счёт 1959 года.

Хорошо потрудился мастер-мебельщик Филипп Яковлевич Александров. На изготовлении этажерок и подцветочников он выполняет дневные задания на 160-170 процентов.

Лозоплетельщица Лобова Марфа Владимировна, работая на изготовлении тарных корзин, выполняет дневные нормы на 120-130 процентов.

Г. Ивлёв.

«Ленинский путь», 17 декабря 1958 года, с. 1.

Трудовая активность комсомольцев.

В колхозе «Красное знамя» недавно состоялось комсомольское собрание, на котором обсуждались тезисы доклада товарища Н.С. Хрущёва на XXI съезде КПСС.

Василий Нартов призвал комсомольцев к активному участию в проведении всех зимних агромероприятий.

Выступивший на собрании шофёр Дмитрий Красиков говорил о том, что все колхозные механизаторы должны бороться за рациональное использование техники.

По инициативе комитета комсомольской организации для работы доярками были выделены комсомолки Сотникова О.М., Филиппская М.Е., Толстая Т.Е.

Комсомолка Мария Шаламова обязалась надоить в 1959 году от каждой закреплённой коровы по 2700 литров молока.

Там же, с. 2.

Люди трудовой славы.

Они надоили за 11 месяцев более 2100 литров молока от коровы.

Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	2471
Кутепова Анна Васильевна	«Красное знамя»	2400
Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	2358
Кореневская Зинаида Ивановна	«Красное знамя»	2294
Головинова Варвара Николаевна	«Красное знамя»	2284
Бырка Анна Васильевна	«Красное знамя»	2180
Филлипская Любовь Михайловна	«Красное знамя»	2149
Межерицкая Агафья Григорьевна	«Серп и молот»	2135
Чиркина Раиса Ефимовна	Имени Чапаева	2126
Рослякова Анна Денисовна	Имени Чапаева	2126
Завада Татьяна Ивановна	«Красное знамя»	2119.

Там же, с. 3.

На районном собрании партийного актива.

Состоявшееся 16 декабря собрание партийного актива обсудило доклад секретаря райкома КП Украины т. Романенко К.М. «Тезисы ЦК КПСС и Совета Министров СССР «Об укреплении связи школы с жизнью и о дальнейшем развитии системы народного образования в стране» и задачи районной партийной организации».

Выступивший в прениях директор Староверовской средней школы №2 т. Дюкарев М.В. внес свои предложения. В учебных планах для сельских школ надо учитывать сезонность работ учащихся в сельском хозяйстве. Надо уменьшить нагрузку учащихся. А это не учитывается в присланных проектах новых программ восьмилетних школ. Необходимо также уменьшить нагрузку классных руководителей. Тогда они смогут больше заниматься воспитательной работой среди учащихся, чаще бывать у них на дому.

Секретарь партийной организации Староверовской средней школы №1 Гимгин А.К. рассказал о том, как коллектив учителей прививает ученикам любовь к труду. Силами учащихся старших классов построено помещение для школьной электростанции. Много они сделали по строительству интерната. Летом в райцентре работала ученическая строительная бригада.

Председатель колхоза имени Чапаева предложил больше внимания уделять работе учеников в колхозных мастерских.

Собрание районного партийного актива единодушно одобрило тезисы ЦК КПСС и Совета Министров «Об укреплении связи школы с жизнью и о дальнейшем развитии системы народного образования в стране» и наметило мероприятия по перестройке школ в районе.

Повысить качество обучения.

Школы нашего района накопили некоторый опыт по воспитанию трудовых навыков учащихся. В них готовятся животноводы, полеводы, садоводы. Многие школьники, в том числе и Староверовской семилетней школы занимаются разведением кроликов. А в Староверовской средней школе №1 вводится самообслуживание. Учителя на примерах убедительно разъясняют ученикам значение труда в нашем обществе, воспитывают у них уважение к людям труда, организуют встречи с передовиками колхозного производства.

Большое внимание стоит уделять практическому овладению иностранным языком. В каждой школе удобнее вводить один иностранный язык, а не два, как это имеет место в Староверовской средней школе №1 и Староверовской средней школе №2, где изучают французский и немецкий языки.

Внеклассная и внешкольная работа должны проводиться дифференцированно, в соответствии с интересами и наклонностями учеников.

Г. Коркин

«Ленинский путь», 19 декабря 1958 года, с. 2.

Готовимся к переписи населения.

Наш переписной участок №2 находится в селе Вторая Староверовка и разбит на три счётные подрайоны. На каждый из них подобраны счётчики, которые уже провели предварительный обход жилых домов, уточнили количество жителей. Проведен целый ряд бесед о времени переписи, о значении этого государственного мероприятия.

В первых числах января будет организован повторный обход домов для выяснения окончательного числа жителей на участке.

И. Голозубов, инструктор-контролёр по переписи населения.

Там же, с. 2.

Сбор пионерского отряда.

Окончились уроки в Староверовской средней школе №1. Но из 5 «б» класса домой никто не уходил. Ученики остались на сбор пионерского отряда, посвящённой интересной теме: «Жизнь – это подвиг».

Пионерка Светлана Алефирова рассказала об интересной жизни замечательного человека – писателя Николая Алексеевича Островского. Шура Калинко говорит о жизни Героя Советского Союза лётчика Водопьянова. Он первый посадил самолёт на Северном полюсе.

Затем дети показали свою художественную самодеятельность. Всеобщее внимание привлёк Володя Ивлев. Он сыграл на гармошке песню «По долинам и по взгорьям», «Выйду я на реченьку».

С художественным чтением выступили Валя Гусева, Лариса Малявина и Галя Скубий. Они рассказали стихотворения «Нас много, ребята», «Чудесное лекарство», «Услуга».

Хорошо исполнили танец «Козачок» пионеры Галя Скубий, Коля Гребенкин и Светлана Алефирова. Весело и организовано прошёл сбор отряда.

Пионеры остались им довольны.

Д. Степанов.

«Ленинский путь», 21 декабря 1958 года, с. 2.

Всенародное дело.

Меньше месяца осталось до Всесоюзной переписи населения. Она будет проводиться по месту жительства путём опроса граждан и записи их ответов в переписные листы. В районе создано два переписных отдела. Территория первого разбита на пять инструкторских участков, в том числе и Староверовский сельский Совет.

Жители села Первой Староверовки и поселка Палатки включены в первый инструкторский участок, где инструктором-контролёром утверждён Бондаренко С.И., счётчиками – Поташова М.С., Чайкин Е.П., Сургай Н.К., Братолобов Д.В., Чумак Т.Т. и Карлова Н.А.

Отправка молока в Харьков со Староверовского
молокозавода, 1958 г.

В селе Вторая Староверовка создан второй участок. Здесь инструктором-контролёром является Голозубов И.Д. и счётчиками: Гребенкин С.А., Пылева М.П., Дуракова О.Е. На третьем участке, в который входят село Третья Староверовка и хутор Раковка, счётчиками работают Сотникова А.А., Сотников И.Д., Сотников В.К. и Кутепов И.К., а инструктором-контролёром Шепилов А.Я.

Все работники по переписи начали подготовительную работу.

Г. Коркин, заместитель заведующего первым переписным отделом.

*«Ленинский путь», 24 декабря
1958 года, с. 4.*

Фабрика Деда Мороза.

Если в эти дни вы посетите нашу школу, вам сразу бросится в глаза множество разноцветных бумажных листиков, фигурок, флажков, разложенных на батареях отопления. Всё это – продукция пионерской фабрики Деда Мороза, предназначенная для новогодней ёлки.

Мы познакомились с директором фабрики Катей Зиновьевой, невысокой белокурой девочкой, ученицей восьмого класса.

– На нашей фабрике, – говорит Катя, – два цеха. Первым руководит ученица пятого класса Света Алефирова, вторым – ученик седьмого класса Александр Данько. Ученик шестого класса Коля Лапин – главный художник фабрики.

Заходим в класс, где размещается первый цех.

– Наш цех, – докладывает Света Алефирова, – получает готовые шаблоны из цеха старших пионеров. По шаблонам мы вырезаем бумажные детали, а потом раскрашиваем.

В следующем классе нас встретил подвижный, весёлый начальник цеха Александр Данько. Он показывает рисунки, ребусы, шарады, загадки, написанные на листах бумаги, маски снеговика, зайца. Здесь же изготавливается костюм Деда Мороза. Это главный заказ цеха.

На фабрике проходят инструктаж вожатые звёздочек октябрят. Рабочие фабрики Деда Мороза не забывают и о своих подшефных. Для детского сада они изготовили красивые цветные гирлянды, ёлочные украшения, и 35 бумажных пакетов с надписями и картинками для упаковки подарков малышам.

В библиотеке школы фабрика устроила выставку образцов карнавальных костюмов. Здесь же помещены советы о том, как лучше, дешевле и красивее изготовить костюм к новомуднему празднику.

На фабрику Деда Мороза часто приходят пионервожатые из других школ, чтобы получить инструктаж, перенять опыт.

А. Джгун, учитель Староверовской средней школы №1.

«Ленинский путь», 28 декабря 1958 года, с. 4.

1959 год

Вступая в Новый год.

В.А. Харапонова, стваршая пионервожатая Староверовской средней школы №1.

В прошедшем году все пионерские отряды нашей школы перешли на работу по «ступеням». Первые итоги говорят о том, что значительно улучшилось содержание пионерской работы. В следующем году мы будем и дальше совершенствовать работу звеньев и отрядов, чтобы воспитывать учащихся всесторонне развитыми, готовыми выполнять любое задание Коммунистической партии.

В моей личной жизни 1958 год ознаменовался тем, что я успешно окончила четвёртый курс педагогического института. В 1959 году надеюсь закончить институт.

«Ленинский путь», 1 января 1959 года, с. 3.

Новогодние ёлки.

Нарядно выглядела Староверовская средняя школа №1 накануне Нового года. В коридоре висит приветствие Деда Мороза «Поздравляю вас с новым 1959 годом. Желаю отличных и хороших успехов в учёбе». У новогодней ёлки собралось много ребят. Вечер открывает ученица Оля Некрасова.

– Начинаем праздничный концерт, – громко звучит её голос. Хор исполняет песни «Хороши ребята наши», «Белый цвет, синий цвет, алый, голубой». С гармонией выходит Вова Переверзев. Он играет «Едут новосёлы» и «Уральскую рябинушку». Соня Тверитникова продекламировала стихотворение «В ночь под новый год», а Людмила Москалёва – «Я знаю». Всем понравился украинский народный танец гопак в исполнении Веры Ровенской и Владимира Чернова. Им присудили премию.

Долго веселились учащиеся у новогодней ёлки.

Юннаты разводят кролей.

Юннаты Второй Староверовской семилетней школы в минувшем году начали разводить кролей и голубей. Они вырастили и передали колхозу 80 кроликов. Сейчас в школе есть 50 пар голубей. Ребята любовно ухаживают за ними.

А. Сотникова, заведующая учебной частью школы.

«Ленинский путь», 4 января 1959 года, с. 4.

Передовики соревнования.

Доярка колхоза имени Чапаса Рослякова Анна Денисовна за год надоила по 2225 литров молока от коровы.

Валовой надой молока составляет 26695 литров.

«Ленинский путь», 7 января 1959 года, с. 1.

Проявлять заботу об учениках.

В Староверовской средней школе №1 учатся 9 детей колхозников артели «12 лет Октября». Восемь из них занимаются в производственных классах и скоро придут на работу в родную артель.

Однако правление колхоза не проявляет о них заботу. Оно не выделяет транспорта для подвоза учащихся в школу и еженедельно они вынуждены ходить в школу более 12 километров. Это приводит к тому, что ученики в субботу часто уходят с последних двух-трёх уроков, а в понедельник опаздывают на занятия.

Правлению колхоза необходимо проявлять заботу о будущих колхозниках, организовать подвоз учеников в школу.

Л. Пасечник, В. Толмачёв, учащиеся Староверовской средней школы №1.

Там же, с. 3.

Об образовании избирательных округов по выборам в Харьковский областной Совет депутатов трудящихся.

Решение исполнительного комитета Харьковского областного Совета депутатов трудящихся от 9 января 1959 года.

178. Староверовский избирательный округ.

(Центр – с. Староверовка).

В состав округа входят: Староверовский, Караванский, Дьячковский и Власовский сельские Советы Староверовского района.

«Ленинский путь», 14 января 1959 года, с. 1.

Новая улица.

С. Скубий.

За последние годы в райцентре появилась новая улица, на которой справили новоселье 17 семей. Расширяются границы нашей Староверовки. Только в 1958 году на территории сельсовета построено 105 домов.

Жители назвали свою улицу Первомайской. С каждым годом, как в весенний первомай хорошеет природа, так растёт и хорошеет эта улица. Аккуратные дома, крытые шифером, железом, черепицей, молодые фруктовые сады за изгородями каждой усадьбы...Здесь живут колхозники Степан и Григорий Музалевские, комбайнеры Алексей Амелин и Павел Кутепов, шоферы Анатолий Сотников и Иван Толстой, учителя Алексей Примаков, Вера Тимофеева, Александра Сигарёва, ветврач Василий Жидко, медработница Антонина Кутепова и другие. Разве можно было до Октябрьской революции найти такие профессии на селе, тем более на одной улице!

Все жители на Первомайской – простые советские люди, и мы без выбора заходим в дом.

Степан Алексеевич Музалевский – колхозник артели имени Сталина. Он с радостью показывает свой небольшой новый домик.

– Раньше наша семья, – рассказывает он, – жила на частной квартире, неудобства были большие. Одним нам постройка дома была не под силу. Государство дало денежную ссуду, колхоз помог приобрести лесоматериал, кровлю. И вот с минувшего года живём мы в своём доме.

А теперь познакомимся с комбайнером колхоза «Большевик» Павлом Сергеевичем Кутеповым. Чудесная у него профессия – механизатор.

- В 1950 году, – рассказывает Павел Сергеевич, – окончил я Ракитнянскую школу механизаторов и стал квалифицированным комбайнером. В прошлом году самоходным комбайном «С-4» убрал 550 гектаров зерновых культур и подсолнечника и заработал 45 центнеров зерна и более 5 тысяч рублей деньгами.

На свои личные сбережения семья построила красивый дом с галереей. Вокруг дома молодой сад.

Рядом с Кутеповым живёт его коллега – комбайнер Алексей Амелин – передовой механизатор артели имени Сталина.

Смеркалось, когда мы зашли во двор к шофёру Анатолию Сотникову. И очень жаль, что не застали его дома. Ведь он первый новосёл на Первомайской, живой свидетель её застройки и мог бы рассказать много интересного.

Как и жители других улиц наших сёл, как и все советские люди, новосёлы Первомайской живут культурно и счастливо, своим трудом умножают успехи нашей любимой Родины.

Там же, с. 4.

Об утверждении состава сельских избирательных комиссий по выборам в сельские Советы депутатов трудящихся по Староверовскому району.

Староверовская сельская избирательная комиссия.

Председатель Староверовской сельской комиссии Астапеев Егор Андреевич – от учителей и служащих Староверовской средней школы №1.

Заместитель председателя сельской избирательной комиссии – Гусев Василий Моисеевич – от коммунистической организации колхоза имени Сталина.

Секретарь сельской избирательной комиссии Тверитникова Любовь Иосифовна – от организации добровольного общества содействия Армии, Aviации и Флоту исполкома Староверовского райсовета.

Член сельской избирательной комиссии Корсикова Дарья Герасимовна – от колхозников колхоза имени Сталина, Неживая Вера Филипповна – от колхозников колхоза имени Сталина.

Председатель исполкома райсовета депутатов трудящихся Ф. Стороженко,

Секретарь исполкома райсовета депутатов трудящихся А. Дементьева.

Там же, с. 2.

Навстречу съезду партии.

С каждым днём в нашем колхозе ширится социалистическое соревнование за достойную встречу XXI съезда КПСС.

В колхозе уже подведены итоги прошедшего года. Животноводы улучшили кормление, уход и содержание скота, что обеспечило рост его продуктивности.

Животноводческие фермы за год дали 1,056,818 рублей дохода.

Хорошо потрудились в 1958 году доярка Рослякова А.Д. Она надоила по 2225 литров молока от каждой коровы. Телятница Репринцева М.Ф. вырастила 20 телят средней упитанности и не допустила падежа. Трактористы Гребенкин П.Е. и Филиппский В.С. на тракторе «ДТ-54» выработали 2225 гектаров условной пахоты при норме 1500 гектаров.

Комбайнер Мартынов А.П. уже закончил ремонт картофелесажалки и свеклоуборочного комбайна, завершает подготовку зернового самоходного комбайна. Трактористы Посылаев И.И., Репринцев М.Ф. и другие за 10 дней отремонтировали 125 борон.

Борясь за досрочное выполнение заданий семилетнего плана развития народного хозяйства, колхозники нашей артели берут на себя новые обязательства по увеличению производства сельскохозяйственных продуктов.

У. Пашкова, секретарь парторганизации колхоза имени Чапаева, М. Зиновьев, бухгалтер.

«Ленинский путь», 21 января 1959 года, с. 1.

Работа школьной профорганизации.

Советская школа призвана воспитывать активных, сознательных, высокообразованных всесторонне развитых советских патриотов.

В осуществлении этой задачи призваны сыграть большую роль школьные профсоюзы.

Учительница Староверовской средней школы №1 Сигарева А.Е. на производственных совещаниях поделилась опытом воспитания у школьников чувств советского патриотизма. Бурцева П.В. рассказала о воспитании чувства собственного достоинства у учащихся 1-4 классов, о воспитании уважения к членам коллектива, дружбы и товарищества.

Все члены профсоюза ведут борьбу за грамотность письма и культуру речи учащихся (Винокур Ф.А., Сабельникова Т.С., Бездетко Н.М. и другие). Орловой и Поташевой проведены открытые уроки в 5-6 классах по анализу диктанта и подготовке учащихся к сочинению по картинке.

В этом месяце намечено провести педагогическую конференцию родителей по вопросу воспитания детей в семье. На конференции Репринцева Т.П. расскажет о трудовом воспитании ребёнка в семье, а Романенко В.С. поделится опытом воспитания честности и правдивости у детей в семье.

В ближайшие дни на профсоюзном собрании будет заслушан вопрос о воспитательной работе в интернате.

Эти и многие другие мероприятия способствуют укреплению дисциплины в школе, привитию навыков культурного поведения учащихся, высоких моральных и волевых черт и качеств у детей.

Д. Сергеева, учительница Староверовской средней школы №1.

Там же, с. 3.

Об утверждении состава окружных избирательных комиссий по выборам в Староверовский районный Совет депутатов трудящихся.

Староверовский избирательный округ №28.

Председатель окружной избирательной комиссии Николенко Фёдор Фёдорович – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Авиации и Флоту.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Кутепов Александр Михайлович – от колхозников колхоза имени Сталина.

Секретарь окружной избирательной комиссии Семькина Анастасия Леонтьевна – от организации добровольного содействия Красного Креста и Красного Полумесяца районной больницы.

Члены окружной избирательной комиссии: Машкина Ефросинья Фёдоровна – от колхозников колхоза имени Сталина; Кухарь Николай Михайлович – от организации добровольного общества «Колгоспник» исполкома райсовета.

Староверовский избирательный округ №29.

Председатель окружной избирательной комиссии Филиппский Иван Гаврилович – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Авиации и Флоту колхоза имени Сталина.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии – Беленская Анна Гавриловна – от коммунистической организации колхоза имени Сталина.

Секретарь окружной избирательной комиссии Мартынова Ольга Калиновна – от рабочих и служащих районной конторы связи.

Члены окружной избирательной комиссии: Музалевский Алексей Трофимович – от организации Ленинского Коммунистического Союза Молодёжи Украины колхоза имени Сталина; Нартова Устинья Петровна – от колхозников колхоза имени Сталина.

Староверовский избирательный округ №30.

Председатель окружной избирательной комиссии Гусев Степан Егорович – от коммунистической организации колхоза имени Сталина.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Ивлёв Владимир Михайлович – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Авиации и Флоту колхоза имени Сталина.

Секретарь окружной избирательной комиссии – Зиновьева Мария Архиповна – от рабочих и служащих районной ветлечебницы. Члены окружной избирательной комиссии: Меренкова Мария Лукьяновна – от организации профессионального союза работников госучреждений Староверовского сельского Совета; Шаламова Нина Евсеевна – от колхозников колхоза имени Сталина.

Староверовский избирательный округ №31.

Председатель окружной избирательной комиссии Ефимов Василий Петрович – от учителей и служащих Власовской семилетней школы №1.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Рымшин Михаил Аверьянович – от коммунистической организации исполкома райсовета.

Секретарь окружной избирательной комиссии Абрамова Александра Прокофьевна – от рабочих, инженерно-технических работников и служащих Староверовского кирпичного завода.

Члены окружной избирательной комиссии: Нерушенко Александр Александрович – от рабочих и служащих Власовской железнодорожной станции; Нартова Феодосья Степановна – от рабочих, инженерно-технических работников и служащих Власовского кирпичного завода.

Староверовский избирательный округ №32.

Председатель окружной избирательной комиссии Некрасов Андрей Кузьмич – от коммунистической организации Власовской РТС.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Машкин Дмитрий Андреевич – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Aviации и Флоту Власовского приёмного пункта хлебопродуктов.

Секретарь окружной избирательной комиссии Чубенко Серафима Емельяновна – от рабочих, инженерно-технических работников и служащих Власовской РТС.

Члены окружной избирательной комиссии: Зиновьев Евдоким Фёдорович – от рабочих и служащих Власовского свеклопункта; Машкина Мария Никитична – от рабочих и служащих Власовского свеклопункта.

Староверовский избирательный округ №33.

Председатель окружной избирательной комиссии Гребенкин Сергей Алексеевич – от районной организации профессионального союза работников госучреждений.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Денисова Анастасия Яковлевна – от коммунистической организации колхоза имени Чапаева.

Секретарь окружной избирательной комиссии Биндус Христина Андреевна – от организации добровольного содействия Красного Креста и Красного полумесяца Староверовского сельского потребительского общества.

Члены окружной избирательной комиссии: Зиновьева Наталья Андреевна – от колхозников колхоза имени Чапаева; Тверитников Ефим Васильевич – от колхозников колхоза имени Чапаева.

Староверовский избирательный округ №34.

Председатель окружной избирательной комиссии Машкин Павел Яковлевич – от колхозников колхоза имени Чапаева.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Ретунский Филипп Иванович – от коммунистической организации колхоза имени Чапаева.

Секретарь окружной избирательной комиссии Машкина Ольга Архиповна – от организации добровольного содействия Красного Креста и Красного полумесяца колхоза имени Чапаева.

Члены окружной избирательной комиссии: Карпов Никита Андреевич – от колхозников колхоза имени Чапаева; Филипская Пелагея Андреевна – от колхозников колхоза имени Чапаева.

Староверовский избирательный округ №35.

Председатель окружной избирательной комиссии Сабельников Фёдор Сергеевич – от коммунистической организации колхоза имени Калинина.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Переверзев Василий Яковлевич – от колхозников колхоза имени Калинина.

Секретарь окружной избирательной комиссии Волобуева Ирина Сидоровна – от колхозников колхоза имени Калинина.

Члены окружной избирательной комиссии: Волобуева Агафья Тимофеевна – от колхозников колхоза имени Калинина; Переверзев Михаил Трофимович – от колхозников колхоза имени Калинина.

Староверовский избирательный округ №36.

Председатель окружной избирательной комиссии Бурый Иван Терентьевич – от коммунистической организации колхоза имени Ильича.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Ягодкин Семён Лукич – от колхозников колхоза имени Ильича.

Секретарь окружной избирательной комиссии Машкина Екатерина Ивановна – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Aviации и Флоту Староверовской средней школы №2.

Члены окружной избирательной комиссии: Головинова Александра Афанасьева – от колхозников колхоза имени Ильича; Амслин Фёдор Андреевич – от колхозников колхоза имени Ильича.

Староверовский избирательный округ №37.

Председатель окружной избирательной комиссии Волобуев Павел Трофимович – от коммунистической организации колхоза имени Ильича.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Кофанов Алексей Семёнович – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Aviации и Флоту колхоза имени Ильича.

Секретарь окружной избирательной комиссии Цуканова Агриппина Андреевна – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Aviации и Флоту колхоза имени Ильича.

Члены окружной избирательной комиссии: Ягодкина Мария Семёновна – от колхозников колхоза имени Ильича; Головинов Фёдор Павлович – от колхозников колхоза имени Ильича.

Староверовский избирательный округ №38.

Председатель окружной избирательной комиссии Колесник Иосиф Константинович – от коммунистической организации колхоза имени Ильича.

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Ивлев Андрей Петрович – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Aviации и Флоту колхоза имени Ильича.

Секретарь окружной избирательной комиссии Пахомова Ольга Васильевна – от колхозников колхоза имени Ильича.

Члены окружной избирательной комиссии: Сотникова Федора Ивановна – от колхозников колхоза имени Ильича; Тищенко Василий Антонович – от колхозников колхоза имени Ильича.

Староверовский избирательный округ №39.

Председатель окружной избирательной комиссии Нартов Павел Емельянович – от районной организации добровольного общества содействия Армии, Aviации и Флоту колхоза «Красное знамя».

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Зиновьев Филипп Яковлевич – от коммунистической организации колхоза «Красное знамя».

Секретарь окружной избирательной комиссии Чупандина Анна Ануфриевна – от колхозников колхоза «Красное знамя».

Члены окружной избирательной комиссии: Субачева Устинья Ивановна – от колхозников колхоза «Красное знамя»; Некрасова Анна Андреевна – от колхозников колхоза «Красное знамя».

Староверовский избирательный округ №40.

Председатель окружной избирательной комиссии Сапронов Николай Васильевич – от коммунистической организации колхоза «Красное знамя».

Заместитель председателя окружной избирательной комиссии Головинов Иван Иванович – от колхозников колхоза «Красное знамя».

Секретарь окружной избирательной комиссии Дюкарева Ольга Дмитриевна – от районной организации профессионального союза работников просвещения, высшей школы и научных учреждений Краснознаменской начальной школы.

Члены окружной избирательной комиссии: Лунева Екатерина Степановна – от колхозников колхоза «Красное знамя»; Скибенко Анна Семёновна – от организации Ленинского Коммунистического Союза Молодёжи Украинины колхоза «Красное знамя».

«Ленинский путь», 23 января 1959 года, с. 3,4.

Люди трудовой славы.

Они надоили за 1958 год более 2500 литров молока от коровы.

Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	2673
Кутепова Анна Васильевна	«Красное знамя»	2655
Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	2595

«Ленинский путь», 25 января 1959 года, с. 2.

Производственная утенигеская бригада.

Весть о том, что будет организована производственная бригада, облетела всю школу.

На собрании выступила директор школы т. Ягодкина. Присутствующие на собрании с одобрением встретили это сообщение.

– Большинство из нас уже привыкло сочетать учёбу и труд, – сказала Лена Волобуева. – Учащиеся работали во время каникул в колхозе имени Сталина и трудились добросовестно. Я, например, выработала

Прокладка мостовой на улицах Староверовки, 1959 г.

100 трудодней. В. Ровенская работала дояркой и ей начислили 163 трудодня. Шура Харапонова и сейчас работает дояркой. Я хочу работать в бригаде, а после окончания 10 класса перейду в колхоз.

Взволнованно выступают Алексей Протасов, Миша Тарсуков и другие.

15 января производственная ученическая бригада Староверовской средней школы №1 вошла в состав колхоза имени Сталина и приступила к работе, сочетая обучение с трудом в сельском хозяйстве. Школьники уже заготовили необходимое число семян для посева, вывезли на закрепленный участок около 100 тонн навоза и перегноя.

А. Джгун, учитель.

«Ленинский путь», 28 января 1959 года, с. 2.

125 центнеров капусты с гектара.

Наша огородная бригада провела большую работу по выращиванию высокого урожая капусты в минувшем году. Много внимания уделяли выращиванию рассады, высадке её в грунт, обработке почвы, борьбе с сорняками и вредителями.

Осенью собрали урожай. Каждый гектар дал по 125 центнеров капусты.

В первом году семилетки мы думаем значительно повысить урожайность всех зерновых культур. Для успешного решения этой задачи ведём работы по подготовке парникового хозяйства к весне. Хорошо выполняют их Чупандина Е.Г., Животкова М.П., Зиновьева В.Г. и другие. Они изготовили 10 тысяч штук торфо-перегнойных горшочков, заготовили 20 кубометров дерновой земли, связали 60 соломенных мат и полностью завезли навоз к парникам.

С. Музалевский, бригадир огородной бригады колхоза «Красное знамя».

«Ленинский путь», 4 февраля 1959 года, с. 3.

Съезду партии посвящается.

Нам все задачи по плечу.

Во всех бригадах артели имени Чапаева труженики колхоза разворачивают соревнования за изобилие сельскохозяйственных продуктов в этом году. Уже сейчас ведётся борьба за выполнение обязательств. На поля вывезено 2058 тонн навоза. Только в первой бригаде, которой руководит Татьяна Григорьевна Дубинина, вывезли 726 тонн местных удобрений.

В минувшем году доярка Анна Денисовна Рослякова надоила по 2275 литров молока от коровы. В 1959 году она обязалась получить 3000 литров.

Д. Жиров, председатель колхоза.

«Ленинский путь», 6 января 1959 года, с. 1.

Моё обязательство.

Семилетний план развития сельского хозяйства предусматривает всемерное развитие кролиководства как источника получения дешевого мяса.

В артели имени Чапаева в пятой бригаде организована кролиководческая ферма, где есть 24 высокопорпородистые матки. Желая внести свой вклад в выполнение семилетнего плана, я беру обязательство в 1959 году от каждой кролематки получить по 35 кролей, а всего не менее 630 голов, откормить 300 голов кролей весом по 4 килограмма, что даст колхозу 1200 килограммов дешевого мяса.

М. Степин, кроликовод колхоза.

«Ленинский путь», 11 февраля 1959 года, с. 1.

Кандидаты нерушимого блока коммунистов и беспартийных.

Сироткин Николай Иванович – секретарь райкома КП Украины, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №28.

Амелин Алексей Емельянович – комбайнер колхоза имени Сталина, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №29.

Лунина Марфа Михайловна – агроном колхоза имени Сталина, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №30.

Ивлев Василий Лаврентьевич – председатель районной плановой комиссии, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №31.

Лабузный Яков Ксенофонтович – заведующий районным финансовым отделом, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №32.

Жиров Дмитрий Елисеевич – председатель колхоза имени Чапаева, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №33.

Стороженко Фёдор Фомич – председатель исполкома райсовета депутатов трудящихся, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №34.

Зиновьева Евдокия Леонтьевна – звеньевая колхоза имени Калинина, зарегистрирована по Староверовскому избирательному округу №35.

Азаренкова Татьяна Васильевна – колхозница колхоза имени Ильича, зарегистрирована по Староверовскому избирательному округу №36.

Бабишин Денис Миронович – председатель колхоза имени Ильича, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №37.

Губский Григорий Павлович – директор Власовского пункта хлебопродуктов, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №38.

Сингарев Алексей Константинович – председатель Староверовского сельского Совета, зарегистрирован по Староверовскому избирательному округу №39.

Филиппская Мария Ивановна – колхозница колхоза «Красное знамя», зарегистрирована по Староверовскому избирательному округу №40.

Там же, с. 2.

Так живут пионеры нашей школы.

В Староверовской средней школе №2 уже четвёртый год существует тимуровская команда. Вначале в её состав входили ученики 7-10 классов. Они убирали индивидуальные огороды инвалидам, одиноким или престарелым колхозникам. Причем всё это делалось тайно.

На сборе пионерской дружины лучшим тимуровцам были объявлены благодарности.

Сейчас тимуровская команда помогает колхозникам открыто. В её состав входят в основном учащиеся 5 «б» класса, командиром отряда избрана Нина Ивлева. Весёлая, энергичная девочка, она охотно взялась за дело. В последнее время тимуровцы взяли под опеку одинокую старую женщину Кореневскую Лукерью Мефодиевну и обеспечили её топливом и продуктами питания. Ходят они к ней по расписанию. По субботам у Лукерьи Мефодиевны обычно собираются все члены команды. Они убирают в комнате и во дворе, рубят дрова, носят воду. Окончив работу, просят бабушку рассказать о её жизни.

Но не только в тимуровской команде проводят весело свой досуг пионеры. Во второй четверти ребята провели сбот отряда на тему «Они тоже были пионерами», где рассказали о своих любимых героях. Интересным был рассказ Любы Дюкаревой о замечательном лётчике Чкалове, о котором она прочитала книгу.

Володя Головинов поделился своим впечатлением о прочитанной книге о трижды Герое Советского Союза Кожедубе.

На сборе ребята выступили с хорошим концертом художественной самодеятельности. Материал к сбору пионеры подбирали и готовили самостоятельно.

Л. Ивлева, старшая пионервожатая Староверовской средней школы №2.

«Ленинский путь», 13 февраля 1959 года, с. 4.

Передовые доярки.

Хорошо организовали кормление и уход за коровами передовые доярки колхоза «Красное знамя» Кутепова А.И. и Семькина К.А. Кроме грубых, сочных и концентрированных кормов они вводят в рацион минеральную подкормку – соль и мел.

Правильный распорядок дня, строгое выполнение рационов и зоотехнических правил дают хорошие результаты. От каждой растелившейся коровы доярки получают в день по 14-15 литров молока. В январе

Кутепова надоила на фуражную корову по 165,4 литра молока. Средний дневной удой на корову в группе Семьиной составляет 4-4,5 литра.

И. Кофанов.

«Ленинский путь», 15 февраля 1959 года, с. 3.

Учащиеся разводят кролей.

Педагогический и ученический коллективы Староверовской средней школы №1 взяли обязательство вырастить в школе 300 кролей. Кроме того, ученики решили у себя дома вырастить 250 кролей и 550 голов птицы.

Для выполнения этих обязательств создана кролеферма. Учащиеся 4, 3 и 10 «А» классов сдали на ферму по два кролика.

Сейчас идёт изготовление клеток. Плотники Мартынов А.С. и Головинов И.С. изготовили стандартную трёхместную клетку. Отремонтировано и переоборудовано помещение старого крольчатника, будет построен ещё один крольчатник. Для выращивания кроликов создано звено юннатов-кролиководов.

А. Джгун, учитель Староверовской средней школы №1.

«Ленинский путь», 18 февраля 1959 года, с. 1.

Вывозят удобрения.

Правление артели имени Чапаева большое внимание уделяет вывозке местных удобрений на поля. Среди колхозников, участвующих в вывозке удобрений, широко развёрнуто социалистическое соревнование. Первое место за первую декаду февраля заняла третья бригада (бригадир т. Ретунский Ф.И.), колхозники которой вместе с трактористами В. Филиппским и П. Гребенкиным вывезли в поле 288 тонн навоза. Она получила денежную премию в размере 100 рублей.

У. Пашкова.

«Ленинский путь», 18 февраля 1959 года, с. 3.

В отдалённой бригаде колхоза.

В пятой бригаде имени Чапаева создано комсомольское звено по вывозу навоза и перегноя на поля. Екатерина Репринцева, Александра Скрынникова Надежда Булгакова и Евдокия Зиновьева ежедневно на вывозке местных удобрений выполняют задания на 125-130 процентов. Колхозники Митрофан Архипович Жученко, Пётр Кузьмич Букин, Владимир Иванович Степин и Пётр Максимович Зиновьев обеспечивают бесперебойную подвозку кормов к животноводческим фермам.

М. Степин, селькор.

Учащиеся – родному колхозу.

Педагогический коллектив Староверовской средней школы №2 организовал ученическую производственную бригаду, за которой в колхозе имени Ильича закреплено 25 гектаров пропашных культур и 25 гектаров сада. Бригада состоит из четырёх звеньев по 13 человек. Члены бригады единодушно приняли на себя обязательство на 1959 год – вырастить по 27 центнеров кукурузы в зерне на площади 5 гектаров, 120 центнеров картофеля на площади 3,5 гектара, собрать урожай сахарной свёклы 420 центнеров на площади 1,5 гектара.

С большой энергией и подъёмом работают Миша Пахомов, Вера Головинова, Миша Зиновьев и многие другие. В школе из 8 человек было организовано звено кролиководов, которое взяло обязательство в 1959 году вырастить 200 голов кролей весом не менее чем по 2 кг.

Каждый учащийся школы обязался вырастить по два кроля два цыплёнка, которых сдать колхозу. Сейчас ребята изготовили 7 клеток для кролей.

Л. Ивлева, старшая пионервожатая школы.

«Ленинский путь», 20 февраля 1959 года, с. 3.

Навстречу выборам в Совет.

Екатерина Шеремет.

Добросовестно, с большой энергией работают в колхозах, совхозе и РТС юноши и девушки нашего района. Сотни имён можно назвать и среди них одна из лучших доярок Ектерина Шеремет. Узнав о том, что в родной артели не хватает доярок, Катя твёрдо решила пойти на ферму. Опытные подруги вовремя помогли справиться с трудностями и уже в 1954 году комсомолка надоила по 1254 литра молока.

С годами приходит опыт. В 1955 году Катя надоила 1980 литров молока, а в 1958 году – по 2178 литров молока от каждой закрепленной за ней коровы.

В 1959 году доярка взяла обязательство надоить по 2600 литра молока от каждой фуражной коровы. Сейчас девушка надаивает по 6 и больше литров молока от каждой дойной коровы, а от недавно отелившихся – по 14-15 литров.

Девушку уважают не только подруги, но и пожилые колхозники. Когда на собрании обсуждали, кого послать депутатом районного Совета, колхозники артели «Серп и молот» единогласно назвали Екатерину Тимофеевну Шеремет.

Екатерина Тимофеевна Шеремет достойна такого доверия, и нет сомнения, что в день выборов – 1 марта 1959 года – избиратели единодушно отдадут свои голоса за верную дочь Советской Родины.

И. Чумак.

Там же, с. 2.

Весне – достойную встречу.

Достойную встречу весне готовят колхозники артели «Красное знамя». Главным в повышении урожайности является внесение в почву достаточного количества удобрений. Хорошо работают на вывозке местных удобрений звенья Головиновой А.Д., Митрополенко Е.И. и Протасовой Н.А.

Механизаторы уже закончили ремонт машин и сельхозинвентаря, необходимых для проведения весенних полевых работ. Колхозники заканчивают очистку семян. Их доводят до кондиции второго класса. Хорошо трудятся на этой работе Кутепова В.Д., Сотникова Л.С., Головинова О. Е., Корневская У.Н. Члены огородной бригады уже приступили к закладке парников и посеву рассады ранних помидоров и капусты.

Г. Скибенко, агроном колхоза «Красное знамя».

Готовимся к весне.

Взяв высокие социалистические обязательства на 1959 год по выращиванию зерновых и технических культур, члены артели «Красное знамя» успешно проводят весенние агромероприятия. В поле уже вывезено 4087 тонн навоза и перегноя.

Особенно хорошо справляются с этой работой труженицы второй комплексной бригады (бригадир т. Кутепов И.Д.), которые вывозят в день по 100-110 тонн. Старательно трудятся на вывозке местных удобрений звенья Головиновой Домны Андреевны и Митрополенко Екатерины Ивановны.

Много внимания уделяется увеличению производства овощей членами огородной бригады (бригадир т. Музалевский И.). Они уже посеяли 20 рам ранней капусты. К 10 марта будут посажены в парниках остальные огородные культуры.

Г. Скибенко, агроном колхоза «Красное знамя».

«Ленинский путь», 8 марта 1959 года, с. 2.

Передовики производства.

Алексей и Александр Мезлинины – выпускники Староверовской средней школы. В настоящее время они работают столярами в районной организации межколхозстроя. Прекрасно владея столярным мастерством, они качественно и быстро выполняют все заказы и ежемесячно выполняют нормы выработки на 150-170 процентов.

Там же.

Кролеферма в колхозе.

Борясь за досрочное выполнение семилетнего плана по производству мяса, труженики артели «Красное знамя» создали кролеферму.

Разведение кролей поручено комсомольцу И.О. Пашкову. Он обязался вырастить по 30 кроликов от каждой кролематки, что даст колхозу дополнительно около 15 центнеров дешевого мяса.

А. Ивлёв, зоотехник колхоза.

«Ленинский путь», 11 марта 1959 года, с. 3.

Пионеры овладевают ступенями.

7 марта в Староверовской средней школе №1 состоялся открытый день директора школы по вопросам работы с пионерской организацией «по ступеням юного пионера». Директора средних и семилетних школ побывали на сборе октябрят второго класса, посвящённом «Нашим мамам». Дети под руководством отрядной вожатой ученицы 8 «а» класса Лиды Зиновьевой и классного руководителя Татьяны Павловны Репринцевой подготовили хороший концерт.

В четвёртом классе директора школ посмотрели подарки, которые пионеры изготовили своими руками для своих матерей.

В пионерском отряде имени В. Котика 5 «А» класса директора побывали на сборе отряда, посвящённом биографии и творческому пути знаменитого русского художника Ильи Ефимовича Репина. Пионеры Гимгина Неля, Захарченко Света, Сельдер Боря, Пономарёв Вова, Романенко Вова с увлечением рассказали присутствующим о жизненном пути Репина и о его картинах. Учащиеся шестого класса показали хороший концерт, посвящённый Международному женскому дню 8 Марта.

В восьмом классе состоялся сбор отряда, посвящённый знакомству с жизненным и творческим путём Петра Ильича Чайковского. Учительница русского языка и литературы Наталья Митрофановна Бездетко рассказала ребятам биографию Чайковского, а пионеры Светлана Тверитникова, Вера Доброногова и Лена Борзякова рассказали о балетах «Лебединое озеро» и «Щелкунчик».

Директор Староверовской средней школы №1 Евдокия Григорьевна Ягодкина рассказала, как педагогический коллектив школы строит работу пионеров по ступеням.

В коридорах вывешены три ступени юного пионера, а в каждом отряде оформлены уголки, где учитывается, как каждый пионер овладевает требованиями ступеней.

Регулярно выходят стенгазеты «Голос дружины» и «Новости в пионерских отрядах».

Выступившие директора тт. Дюкарев, Мужгиль, Вайсман, заведующий районо Макеев отметили успехи в пионерской работе, предложили почаще проводить сборы отрядов вне стен школы: на

Лучшие доярки колхоза «Путь Ленина». Первый ряд слева направо: А.М. Травкина, О.Д. Мартынова, Е.К. Машкина, А.И. Машкина; Второй ряд слева направо: Н.С. Тверитникова, Н.М. Дубинина, Е.И. Дубинина, Е.Ф. Посылаева, 1959 г.

фермах, в РТС, в тракторных бригадах, чаще на них приглашать передовиков колхозного производства. Необходимо добиваться, чтобы классные руководители твёрдо знали пионерскую работу и постоянно помогали отрядным и старшим пионервожатым.

И. Чумак.

Там же, с. 2.

Вот имена передовиков соревнования!

Они надоили за два месяца более 300 литров молока от коровы.

Марченко Марина Васильевна	«Серп и молот»	427
Зиновьева Екатерина Ивановна	Имени Чапаева	405
Мартынова Ольга Алексеевна	Имени Чапаева	389
Хрулькова Надежда Алексеевна	Имени Чапаева	356
Сахно Александра Евменовна	«Серп и молот»	348
Рослякова Елена Емельяновна	Имени Чапаева	331
Швыдка Анна Карповна	«Серп и молот»	327
Олейник Раиса Даниловна	«Серп и молот»	324
Булига Федора Митрофановна	«Серп и молот»	306

«Ленинский путь», 15 марта 1959 года, с. 1.

Сбор на ферме.

Недавно пионеры отряда имени Александра Морозова Староверовской средней школы №1 провели сбор отряда на молочнотоварной ферме колхоза имени Сталина на тему «Слава женщине-труженице».

После торжественной линейки председатель совета отряда Оля Гудыря рассказала о трудовых делах советских женщин. Выступившая затем доярка комсомолка Валентина Ломакина рассказала о работе девушек на ферме и призвала семиклассниц после окончания школы идти работать на животноводческие фермы.

Пионеры подарили работникам фермы альбом, в котором подобраны материалы о делах советской женщины-труженицы. Затем ребята выступили с концертом художественной самодеятельности.

В. Харапонова, старшая пионервожатая Староверовской средней школы №1.

«Ленинский путь», 18 марта 1959 года, с. 2.

Выполним семилетний план за пять лет.

Так решили труженики полей и животноводы колхоза «Красное знамя».

Моё обязательство.

Большие, ответственные задачи стоят перед нами, животноводами, в первом году семилетки.

Так, на 100 гектарах угодий мы должны произвести 233 центнера молока. Это большое дело и именно мы, доярки в первую очередь должны быть в первых рядах по выполнению этой задачи.

В 1959 году я решила превзойти свой прошлогодний показатель и довести удой на корову до 3000 литров.

Имеются ли условия для того, чтобы сдержать слово? Да, имеются!

Коровы у меня хорошие. Например, «Пуля» в летние месяцы даёт в сутки до 20 литров молока. По пуду молока сейчас получаю от «Лисички» и «Сороки». Своё обязательство я выполню. 3000 литров – будет!

А. Кутепова, доярка.

Жить и работать по-коммунистически.

Приближается весна. Готово, хоть сейчас, выйти в поле и моё звено. Мы выращиваем сахарную свёклу, кукурузу, картофель. В нынешнем году обязались получить с каждого гектара по 350 центнеров сахарной свёклы, по 70 центнеров кукурузы в зерне, по 170 центнеров картофеля.

В настоящее время колхозницы моего звена вывозят удобрения на свекловичные плантации. А когда начнутся полевые работы, весь состав звена выйдет на плантацию, чтобы лично участвовать в севе, строго следить за его качеством.

Большое внимание будет уделено кукурузе. Звенья по комплексной механизации выращивания кукурузы возглавляют опытные трактористы Дмитрий Власенко, Константин Некрасов, Михаил Филиппский.

В нашем колхозе имеется всё, чтобы выполнить план семялки досрочно – за пять лет.

Весна славной семялки.

Идёт, спешит весна-красна. Её приход виден во всём.

Нынешняя весна – особенная. Она открывает первый рубж семялетия. Следовательно, задача состоит в том, чтобы провести весенние полевые работы в лучшие агротехнические сроки.

Именно к этому стремиться колхозники сельхозартели «Красное знамя», в эти напряжённые предвесенние дни, не покладая рук ещё и ещё раз проверяют готовность к выходу в поле.

...Вот в полной готовности стоит гусеничный трактор. В его кабине водитель Константин Некрасов.

– И сегодня перегной возить? – спрашивает тракторист у бригадира.

Возить, – отвечает бригадир. И завтра возить, и послезавтра... Надо потарапливаться, пока дорога не испортилась.

– На участок какого звена?

– Домны Головиновой...

– Звено трудолюбивое, – замечает водитель. – Трактор простаивать не будет.

Вслед движется второй трактор, где водитель Михаил Лактионов.

А это что за девушка, идущая в поле? Это – молодой агроном Галина Скибенко, которая частый гость у свекловодов и кукурузоводов.

– К концу семялетия, – заявил в беседе заместитель председателя колхоза т. Дюкарев, – мы должны добиться значительного повышения урожайности всех культур.

Решило жить и работать по-коммунистически звено Домны Головиновой.

Недавно, собрав своих подруг, Домна Андреевна провела с ними очередную беседу.

Главное теперь – старательно работать, – сказала звеньевая.

– И учиться, – добавила член звена Александра Субачева.

– И надо, чтобы все были за одного и один – за всех, – предложила Екатерина Лунева.

– И жить дружно, – добавила Анастасия Гутник.

На первый взгляд кажется, небольшой ручеек здесь возник. Но пройдёт немного времени и зашумит, закипит неудержимый поток. Ничто не остановит его.

А. Лихолобов.

Там же, с. 3.

Во главе соревнований.

В нашей парторганизации 44 коммуниста. Большинство работает в полеводческих бригадах.

Совместно с правлением колхоза парторганизация укрепила кадры животноводов. На фермы посланы коммунисты и комсомольцы.

Состав доярок пополнился за счёт молодёжи, закончившей школу. Доярки молодёжно-комсомольской фермы включились в соревнование за право называться коллективом коммунистического труда.

Механизированные звенья, возглавляемые членами партии, Посылаевым И.И., Амелиным И.П., Гранкиным И.П. решили значительно увеличить урожайность кукурузы, сахарной свёклы, подсолнечника.

А. Зиновьев, секретарь парторганизации колхоза имени Чапаева.

Работать по-коммунистически.

На нашей комсомольско-молодёжной ферме работает 11 доярок. Одна из них – подменная. Они обслуживают 108 коров.

В прошлом году средний надой на фуражную корову составил 2006 литров. В этом году, подсчитав резервы, мы взяли обязательство надоить по 2500 литров молока от коровы.

Сейчас от каждой дойной коровы получаем от 11 до 16 литров молока в день.

Доярки Травкина А.А., Машкина А.И., Дуракова Г.Д. надаивают по 15-16 литров.

Коровник оборудован автопоилками, подвесной дорогой. Недавно начали применять электро-доильные аппараты.

Кормим скот три раза в сутки, строго придерживаясь рационов, разработанных зоотехником.

За телятами до 20-дневного возраста ухаживают доярки, а потом телятница Ткаченко Л.А. Падёжа телят у нас нет. Все они упитанные.

Итоги соревнования ежедневно заносятся на доску показателей.

А. Дубинина, группкомсорг фермы.

Счастье входит в каждый дом.

Из года в год повышается материальное благосостояние членов артели имени Чапаева. Об улучшении материального положения говорит тот факт, что в 1958 году было построено 29 жилых домов, а в 1959 году будет построено 80.

В доме конюха колхоза Ретунского Стефана Ивановича три светлые комнаты.

– Нельзя представить счастливую жизнь без колхоза, – говорит Стефан Иванович. В этом году получил 8 тысяч рублей и много хлеба. Таких семей в колхозе много. Семья Травкина Фёдора Афанасьевича получила на трудодни около 3 тонн хлеба и 12796 рублей деньгами, свинарка Зиновьева Ксения Николаевна – около 2 тонн хлеба и 6461 рубль деньгами.

Сабельникова Елена Ивановна рассказывает: «Осталась с маленькой дочкой на руках. И на работу нужно идти, и хату начала ремонтировать. Обратилась за помощью к колхозу. Помогли. Прислали строителей, завезли материал и на месте старой хаты вырос новый дом».

Колхоз помог в строительстве домов Травкиной А.В., Сабельниковой Ф.Н., Травкиной Е.Г. и другим. Выделен фонд помощи престарелым колхозникам.

Л. Сухойванов.

«Ленинский путь», 1 апреля 1959 года, с. 1.

В этом году для выращивания кукурузы, сахарной свёклы и подсолнечника в нашей тракторной бригаде создано 4 механизированных звена. Моё звено состоит из трёх человек: я, Гранкин Е.И. и Лагун В.А. Встречая весну, мы организовали учёбу механизаторов. Кроме членов звена привлекаем и других трактористов. Если в период сева по болезни или по другой причине кто-то из членов звена не сможет работать, то в этом случае его сможет заменить любой тракторист, прошедший соответствующую подготовку. Это обеспечит бесперебойную работу звена.

И. Посылаев, звеньевой механизированного звена.

Комсомолы вперёд.

В каждом году семилетки мы боремся за получение с каждого гектара по 20,5 центнера зерновых, 320 центнеров зелёной массы кукурузы, 300 центнеров сахарной свёклы, 112 центнеров картофеля.

Соревнование молодёжи за выполнение социалистических обязательств возглавили комсомолы. Они решили создать кролеферму. Ухаживать за кролематками взялась комсомолка Светлана Тарсукова.

С большим подъёмом трудятся и молодые доярки. Многие из них уже сейчас в числе передовиков. Комсомолки Надежда Хрулько и Ольга Мартынова за два месяца надоили от каждой коровы более 350 литров молока, а Екатерина Зиновьева – 405 литров.

Хороших успехов добились комсомолки-свинарки. Заботливо ухаживают за свиноматками Екатерина Пылева, Валентина Денисова.

В. Некрасов, секретарь комсомольской организации колхоза.

Растёт число читателей.

Наша библиотека насчитывает 3570 книг по самым различным отраслям. Много книг для механизаторов, специалистов колхозного производства.

Читателей более 200 человек. Активными среди них являются колхозники Машкин Н.Н., Репринцев М.А., доярка Репринцева Е.С. и другие. На отдалённых бригадах и фермах созданы передвижки.

Частые посетители библиотеки – агитаторы. Для них подобрана литература и заведена специальная папка «Семилетку выполним досрочно», где собраны вырезки из газет и статьи из журналов.

Н. Попов.

Слово животноводов.

Животноводы нашего колхоза, подсчитав свои возможности, решили в первом году семилетки резко увеличить производство продуктов животноводства.

Работники свиноводческой фермы №1 тт. Некрасов Я.Т., Дубинин А.Г., Сабельникова Е.В., взявши обязательства откормить по 330 голов свиней и сдать государству по 30 тонн свинины, своим самоотверженным трудом внося активный вклад в дело досрочного выполнения семилетнего плана.

Много труда в выполнение взятых обязательств вкладывают доярки. Лучшие из них: Зиновьева И.Т. за два месяца надоила по 405 килограммов молока от коровы; Мартынова О.М. – по 389 килограммов, Хрулько Н.А. – по 356 килограммов.

П. Переверзев, зоотехник.

Там же, с. 2,3.

Хорошее начало.

Партия и правительство уделяют большое внимание созданию условий для обучения и воспитания подрастающего поколения. И особенной заботой окружены дети, не имеющие родителей.

Не забывая об этом, педагогический коллектив Староверовской средней школы №2 умело наладил работу с детьми-сиротами. Они аккуратно снабжаются продуктами питания, одеждой и обувью.

Учительница этой школы Головинова Варвара Ферсантьевна, работая общественным инспектором, проверяет, как живут дети, в чём они нуждаются и старается удовлетворить их запросы.

Хорошее, благородное дело начали учителя. Всем школам района надо следовать их примеру.

К. Пигуль, инспектор района.

«Ленинский путь», 4 апреля 1959 года, с. 3.

Равняйтесь на тех, кто впереди.

Они надоили за три месяца более 500 литров молока от коровы.

Хрулькова Надежда Алексеевна	Имени Чапаева	626
Мартынова Ольга Моисеевна	Имени Чапаева	588
Репринцев Никита Тихонович	Имени Чапаева	550
Рослякова Елена Емельяновна	Имени Чапаева	539
Головинова Екатерина Ивановна	Красное знамя	535
Тверитникова Анна Стефановна	Имени Чапаева	530
Филиппская Любовь Михайловна	Красное знамя	520
Шаламова Мария Андреевна	Красное знамя	509

«Ленинский путь», 5 апреля 1959 года, с. 1.

За два робогих дня.

Механизаторам сельхозартели «Красное знамя» предстоит провести закрытие влаги на площади 1238 гектаров. Эту работу четырьмя агрегатами решено провести за два дня.

Тракторы и сельхозинвентарь находятся в поле в полной готовности. Хорошо потрудились на подготовке сельхозмашин к полевым работам трактористы Дмитрий Власенко, Михаил Филиппский, сеяльщики Михаил Зиновьев и Тимофей Сотников.

Механизаторы начали выборочное боронование зяби.

Г. Скибенко, агроном колхоза «Красное знамя».

«Ленинский путь», 8 апреля 1959 года, с. 1.

Наверстаем упущенное.

Коллектив молочнотоварной фермы сельхозартели «Красное знамя» взял на себя высокие обязательства по повышению продуктивности дойного стада. Надои на фуражную корову решено довести до 2500 литров молока или на 300 литров больше, чем в прошлом году.

Как же выполняются принятые обязательства? За первый квартал этого года от коровы надоено по 405 литров молока. Доярки Екатерина Головинова, Любовь Филиппская, Мария Шаламова за это время от каждой коровы своих групп надоили по 500-530 литров молока.

Наступает период «большого молока» – период, когда тёплая погода и обилие зелёной массы позволяет резко повысить продуктивность дойного стада. На 24 апреля от коровы надоили по 170 литров молока, а к концу месяца в среднем получим по 221-220 литров молока. Среднесуточный надой по ферме в данное время составляет 9 литров молока. Доярки Зинаида Корневская, Мария Шаламова, Татьяна Завада на корову ежедневно надаивают по 12 литров.

В. Дюкарев, заведующий молочнотоварной фермой колхоза «Красное знамя».

«Ленинский путь», 29 апреля 1959 года, с. 2.

Доска почета.

Рассмотрев итоги предмайского социалистического соревнования, бюро РК КП Украины и исполком райсовета депутатов трудящихся постановил:

Занести на галерею передовиков социалистического соревнования:

Посылаева Ивана Ильича – тракториста колхоза имени Чапаева, на культивации зяби выполнившего нормы на 115 процентов.

Зиновьеву Екатерину Ивановну – доярку колхоза имени Чапаева, надоившую за три месяца 1959 года по 628 килограмм молока от каждой коровы.

Апалькова Василия Ивановича – бригадира комплексной бригады колхоза «Красное знамя». Бригада держала первенство по проведению зимних агромероприятий и весеннего сева.

Шеремет Анну Николаевну – свиарку колхоза «Серп и молот», получившую за три месяца от группы 110 голов свиней 2289 килограмма привеса.

Шеремет Ивана Евменовича – тракториста колхоза «Серп и молот», выработавшего на тракторе на 20 апреля 1959 года 184 га условной пахоты.

Доска почета

Занести на доску почета:

Власенко Дмитрия Михайловича – тракториста колхоза «Красное знамя», который на весенних работах выполнял сменные нормы на 130 процентов.

Шаламову Марию Андреевну – доярку колхоза «Красное знамя», добившуюся среднесуточного надоя по 11,5-12,5 литра молока от коровы.

Хрулько Надежду Алексеевну – доярку колхоза имени Чапаева, надоившую за три месяца 1959 года по 626 килограмм молока от каждой коровы.

Зиновьеву Евдокию Леонтьевну – звеньевую колхоза имени Чапаева, выполнявшую на весеннем севе нормы на 110 процентов.

«Ленинский путь», 1 мая 1959 года, с. 2.

Колхозный кузнец Яков Николаевич Ивлёв.

В своё время, когда представилась возможность, Яков Николаевич Ивлёв не упустил случая научиться кузнечному делу. Он стал помощником кузнеца. Напряжённая учеба, помощь опытного товарища позволили постигнуть «секреты» кузнечного дела, и вскоре об Ивлёве заговорили как о хорошем кузнеце, как о передовом производственнике.

С тех пор прошёл не один десяток лет (Яков Николаевич у кузнечного горна стоит с 1930 года, не считая несколько лет службы в Советской Армии). Сейчас ему более 55 лет. Но любовь к своему делу, зародившаяся с молодых лет, ни на минуту не покидала его.

В настоящее время Яков Николаевич Ивлёв вместе с молотобойцем Фёдором Жировым работает в кузнице первой комплексной бригады. И трудятся они хорошо. Все наряды руководителей бригады и заказы механизаторов выполняют своевременно и качественно. В последнее время хлеборобы хозяйски готовились к уходу за пропашными культурами. Горячая пора была и у кузнеца, и у его напарника. Они готовили лапы для культиваторов.

– Дел много. Только успевай повараживайся, – полшутя говорит Яков Николаевич. Нужно и подковать лошадь, и отремонтировать ход, наладить, вернее, сделать деталь для сцепки под трактор – всё нужно. Года уже не те, но крепимся. В меру своих сил стараемся работать, приносить пользу своему коллективу.

Слова простого труженика сами говорить за себя. Только волевые напористые люди готовы к свершениям во имя той цели, ради которой они живут. К ним следует отнести и самого Якова Николаевича.

Труд красит человека. По труду судят о человеке. В прошлом году Яков Николаевич выработал 845 трудодней, а за три месяца этого года – 300 трудодней.

А. Петрушин.

«Ленинский путь», 10 мая 1959 года, с. 2.

Ведём уход за посевами.

На полях сельхозартели «Красное знамя» плантациями сахарной свёклы занято 180 гектаров. Сейчас хлеборобы приступили к уходу за посевами этой культуры. Уже провели опыление на площади около 100 гектаров.

Опыление производит тракторист Н. Завада.

Поля окопали канавками, своевременно затравили.

На шаровке сахарной свёклы занято два агрегата, где трактористами И. Семькин и А. Кутепов. Механизаторы уже включились в работу.

В. Сотников.

«Ленинский путь», 13 мая 1959 года, с. 1.

Равняйтесь на тех, кто впереди!

Они надоили за четыре месяца более 700 литров молока от коровы.

Марченко Марина Васильевна	«Серп и молот»	906
Хрулькова Надежда Алексеевна	Имени Чапаева	893
Мартынова Ольга Моисеевна	Имени Чапаева	873
Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	852
Головнова Екатерина Ивановна	«Красное знамя»	838
Зиновьева Екатерина Ивановна	Имени Чапаева	830
Тверитникова Анна Стефановна	Имени Чапаева	792
Филиппская Любовь Михайловна	«Красное знамя»	768
Кореневская Зинаида Ивановна	«Красное знамя»	764
Тверитникова Евдокия Никифорова	Имени Чапаева	763
Репринцев Никита Тихонович	Имени Чапаева	754
Бульга Федора Митрофановна	«Серп и молот»	752
Рослякова Елена Емельяновна	Имени Чапаева	750
Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	739
Сахно Александра Евменовна	«Серп и молот»	732
Филиппская Мария Ефимовна	«Красное знамя»	728
Антоненко Анна Денисовна	«Серп и молот»	728
Головинова Мария Сергеевна	«Красное знамя»	708

«Ленинский путь», 13 мая 1959 года, с. 3.

Об итогах соревнования комсомольско-молодёжных ферм и молодёжи района.

Бюро райкома ЛКСМУ подвело итоги социалистического соревнования комсомольско-молодёжных молочнотоварных ферм за четыре месяца 1959 года.

Первое место присуждено комсомольско-молодёжной ферме №1 колхоза имени Чапаева (группкомсорг т. Дубинина), борющейся за право называться коллективом коммунистического труда, где средний удой составляет по 678 литров молока от фуражной коровы. Ферма награждена переходящим Красным знаменем райкома комсомола.

Второе место присуждено комсомольско-молодёжной молочнотоварной ферме колхоза «Красное знамя», средний удой на которой составляет по 650 литров от фуражной коровы.

Третье место присуждено комсомольско-молодёжной молочнотоварной ферме №2 колхоза имени Чапаева, средний надой по которой составляет по 611 литров молока от фуражной коровы.

Районная типография в Староверовке:
наборщица Е.И. Толстая, 1959 г.

Комсомольско-молодёжные фермы №1 и №2 колхоза имени Чапаева и артели «Красное знамя» награждены похвальными листами РК ЛКСМУ.

За хорошие успехи в труде награждены похвальными листами райкома комсомола комсомолы доярки Мария Шаламова из колхоза «Красное знамя», Анна Антоненко из артели «Серп и молот», надоившие с начала года по 931-728 литров молока от фуражной коровы.

На полях района.

Будут квадраты на свекле.

Свекловоды третьей комплексной бригады сельхозартели имени Чапаева взяли обязательство вырастить на каждом гектаре по 280 центнеров корней сахарной свёклы.

Чтобы заложить прочные основы будущего урожая, сделано немало: вывезено на поля 470 тонн навоза, на каждый гектар посева внесено по 170 килограммов минеральных удобрений.

Районная типография в Староверовке:
метранпаж Д.А. Панарин, 1959 г.

Районная типография в Староверовке:
печатник А.А. Гичевский, 1959 г.

Дней через пять приступим к механизированной букетировке посевов. Для этой цели подготовили три трактора с необходимым сельхозинвентарём.

Активное участие в работе в эти дни принимают колхозницы Елена Посылаева, Галина Посылаева, Анастасия Травкина и другие.

Ф. Ретунский, бригадир третьей комплексной бригады артели имени Чапаева.

За высокий урожай.

Коллектив моего звена решил за первый год семялки получить с каждого из 15 гектаров по 350 центнеров сахарной свёклы. Мы знаем, чтобы выполнить это обязательство, придётся крепко потрудиться.

Сейчас звено ведёт шаровку сахарной свёклы. На этой работе отличились Катя Лунева, Галя Сотникова, Варя Кутепова. Они раньше всех приходят на плантацию. Старательно трудятся также Домна Филиппская и Мария Сотникова. На приготовлении удобрений хорошо работали Александра Бойко, Любовь Сапронова, Ольга Ивлева и Тамара Толстая.

Скоро на свекловичное поле выйдут механизаторы и начнут букетировку посевов, а члены звена займутся разборкой этих букетов. Механизированная обработка облегчит наш труд.

Быстро идут в рост молодые растения, зелёным ковром покрывается плантация, обещающая высокий урожай.

Д. Головинова, звеньевая колхоза «Красное знамя».

«Ленинский путь», 15 мая 1959 года, с. 4.

Будет сделано!

Наше звено в текущем году взяло на себя обязательство – вырастить на каждом гектаре по 300 центнеров сахарной свёклы.

Одним из важных условий, обеспечивающих высокий урожай сахарной свёклы, является, как известно, шаровка и прорывка. За звеном закреплено 20 гектаров свёклы. Если учесть, что в звене 22 человека, то на каждого не приходится и по гектару. К тому же решено провести механизированную букетировку с тем, чтобы выращивать сахарную свёклу квадратно-гнездовым способом. Это позволит сократить время при разборке букетов, проводить обработку междурядий в двух направлениях.

Каждый член звена стремится работать хорошо. Особенно следует отметить прилежный труд Веры Протасовой, Ольги Дурневой, Валентины Шалимовой, Ольги Ивлевой. Какую бы работу им не поручали, они всегда выполняют её с душой, в назначенное время. Их примеру следуют и другие члены звена.

Н. Протасова, звеньевая колхоза «Красное знамя».

«Ленинский путь», 17 мая 1959 года, с. 3.

Библиотека в эти дни.

С началом весенних полевых работ увеличилось забот и у сельских библиотекарей.

В полевом стане механизаторов колхоза «Красное знамя» заведующая библиотекой села Третьей Староверовки комсомолка Александра Филиппская оформила фотомонтаж – «Крупный шаг к великой цели», посвящённый семилетнему плану.

Она же организовала передвижную библиотечку, где можно найти политическую, художественную и техническую литературу. К услугам колхозных механизаторов, работающих в поле, свежие газеты, журналы.

Александра Филиппская оказывает помощь учётчику тракторной бригады комсомольцу Григорию Лактионову в выпуске «боевых листков», организует для колхозников читки журналов, отдельных брошюр, где рассказывается об опыте передовиков.

И. Иванов.

Там же, с. 4.

Олимпиада школьников.

Состоялся традиционный смотр детской художественной самодеятельности учащихся школ района. Многие коллективы показали на олимпиаде хорошие номера, содержательную программу.

По решению жюри первое место присуждено Староверовской средней школе №2, второе место – Староверовской средней школе №1, третье место – Медведовской средней школе.

Среди семилетних школ первое место присуждено Власовской школе №1, второе – Власовской средней школе №2, третье – Второй Староверовской семилетней школе.

Лучшие участники олимпиады премированы, а руководителям школ и коллективам художественной самодеятельности, занявшим первое, второе и третье места, – объявлены благодарности.

«Ленинский путь», 20 мая 1959 года, с. 2.

Спартакиада школьников.

XV районная спартакиада школьников явилась проверкой состояния учебно-спортивной работы в школах, физического воспитания учащихся, помогла выявить лучших спортсменов для участия в областной спартакиаде. В соревновании участвовало около 250 юных физкультурников. Большинство из них показали хорошие результаты. Первое место заняла команда Староверовской средней школы №1, второе – Медведовской и третье – Староверовской средней школы №2.

Среди семилетних школ первое место присуждено Власовской №1, второе – Мелиховской и третье – Второй Староверовской. Лучших результатов по прыжкам в длину добился ученик 10 класса Староверовской средней школы №1 Гусев Владимир, который прыгнул на 5 метров 25 сантиметров. Ученик этой же школы Юрий Голубничий завоевал первенство по толканию ядра, бегу на сто метров и по прыжкам в высоту. Василий Панарин пробежал 1500 метров за 4 минуты 41 секунду.

Участникам спартакиады, занявшим первое, второе и третье места, вручены дипломы и грамоты районного Совета спортивных обществ и организаций.

Е. Рудич, председатель райсовета спортивных обществ и организаций.

«Ленинский путь», 22 мая 1959 года, с. 4.

В огородной бригаде.

Село Третья Староверовка раскинулось на много километров по возвышенностям. Две цепочки домов разделяет луг, где склонили свои ветви вербы. Там, в низине, видны квадраты разработанной почвы... Здесь труженики колхоза «Красное знамя» выращивают овощи.

- Нынче мы поставили перед собой задачу увеличить сбор всех овощных культур, – говорит бригадир огородной бригады Семён Васильевич Музалевский. Например, капусты решено получить не менее 150 центнеров с гектара. Огурцов и помидоров по сравнению с прошлым годом соберём с каждого гектара на 10-15 гектаров больше.

На склонах размещены посевы моркови, столовой свёклы.

- Моркови получим по 200 центнеров с гектара, а свёклы – по 300, – уверенно говорит Семён Музалевский. У нас замечательные овощеводы. Вот Дарья Владимировна Лунева. Она – настоящий мастер выращивать рассаду.

Бывало только рассвет настает, а Дарья Владимировна уже на огороде осматривает растения. Она знала – будет хорошая рассада – значит, капусту объёмистой снимешь. Вместе с ней выращивала рассаду Пашкова Татьяна Григорьевна.

Вовремя производилась и высадка рассады в грунт. На этой работе отличились Матрёна Животкова, Пелагея Зиновьева, Ефросиния Чупандина. Все высаженные ими растения принялись, обещая тяжеловесные головки капусты, сочные помидоры, огурцы.

Дружно, слаженно работают огородники. Они уверены, что высокий урожай овощей завоюют, а родной колхоз ещё больше получит доходов.

А. Лихолобов.

«Ленинский путь», 27 мая 1959 года, с. 3.

В борьбе за урожай.

Хлеборобы пятой комплексной бригады колхоза имени Чапаева (бригадир т. Меренков К.И.) напряжённо борются за урожай первого года пятилетки. Стараясь не упустить драгоценного времени, они активно включились в уход за посевами.

На всей площади посева сахарной свёклы проведена букетировка, что значительно облегчило труд свекловодов и сократило сроки ухода за растениями.

Дружно выходят на разборку букетов колхозницы. Уже закончили эту работу звенья Зиновьевой Е.Л. и Булгаковой Н.К.

На площади 44 га проведена обработка посевов подсолнечника.

Под кукурузой в бригаде занято 232 га. Сейчас механизаторы Гранкин В.П., Зиновьев В.С., Машкин Т.Е. начали рыхление междурядий.

Н. Волобуева.

Обработка посевов.

Борясь за высокий урожай, труженики артели «Серп и молот» дружно ведут уход за посевами сахарной свёклы. Механизаторы колхоза, качественно сделав букетировку, открыли широкий фронт работ для свекловодов.

Уже закончили разборку букетов первая бригада (бригадир т. Швыдкий), третья (бригадир т. Шептуха).

«Ленинский путь», 29 мая 1959 года, с. 1.

Свое слово сдержали.

Свекловоды колхоза «Красное знамя» организованно провели прорывку сахарной свёклы. Работу выполнили за 7 рабочих дней. Под этой культурой у нас занято 180 гектаров.

Первыми завершили прорывку звенья Домны Головиновой и Веры Лактионовой. Хорошо потрудились также звенья Галины Волобуевой и Пелагеи Амслиной.

В среднем ежедневно на прорывку свёклы выходило 180-185 человек.

Механизаторы на всей площади пропашных культур уже обработали междурядья.

Г. Скибенко, агроном колхоза.

«Ленинский путь», 31 мая 1959 года, с. 1.

Учебный год закончился.

Настала пора прощаться с родной школой. Выпускники будут держать экзамены, потом вольются в трудовую семью. Их младших товарищей ожидают каникулы, отдых в пионерских лагерях, походы по родному краю, работа в колхозах и на пришкольных участках.

Празднично было во время последнего звонка в Староверовской средней школе №1. Нарядно одетые ученики выстроились на спортивной площадке.

С окончанием учебного года учеников поздравила директор школы Евдокия Григорьевна Ягодкина. Она пожелала им успешно сдать экзамены и хорошо трудиться на благо народа.

К выпускникам 10 классов подходит первоклассница Таня Бондаренко и говорит:

– Скоро вы оставите школу. В знак дружбы октябрятя принесли вам цветы.

Мальши вручают букеты живых цветов своим старшим товарищам.

– Спасибо школе и учителям, – сказал выпускник 10 класса Юрий Голубничий. – Я с аттестатом зрелости пойду работать на производство, а потом буду продолжать учёбу. Думаю, что так поступят все мои товарищи.

Теперьшие десятиклассники многое сделали: годами они любовно растили фруктовый сад, своими руками построили школьную электростанцию. И вот теперь всё это они передают младшим друзьям.

Закончился учебный год. Пройдёт немного времени – юноши и девушки получают аттестаты зрелости, перед ними откроется широкая дорога для творческого труда и дерзаний.

С. Скубий.

«Ленинский путь», 29 мая 1959 года, с. 4.

На аттестат зрелости.

Первым экзаменом на аттестат зрелости было сочинение по русской литературе.

«Коммунистическая партия и её вождь В.И. Ленин в поэмах Маяковского «Владимир Ильич Ленин» и «Хорошо», – такую тему избрали Михаил Головинов и Прасковья Гридина. Они хорошо осветили единство Ленина и народа.

Владимир Филиппский писал сочинение о жизненном пути коммуниста Давыдова по произведению М. Шолохова «Поднятая целина».

Глубоко раскрыла тему о Павле Власове и Павле Корчагине, о героях двух исторических эпох, ученица Раиса Головинова.

И. Дюкарев, учитель Староверовской средней школы №2.

«Ленинский путь», 3 июня 1959 года, с. 4.

Равняйтесь на тех, кто впереди.

Они надоили за 5 месяцев более 1000 литров молока от коровы.

Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	1210
Кореневская Зинаида Ивановна	«Красное знамя»	1198
Головинова Екатерина Ивановна	«Красное знамя»	1180
Марченко Марина Васильевна	«Серп и молот»	1172
Хрулькова Надежда Алексеевна	Имени Чапаева	1164
Мартынова Ольга Моисеевна	Имени Чапаева	1154
Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	1121
Зиновьева Екатерина Ивановна	Имени Чапаева	1102
Тверитникова Евдокия Никифоровна	Имени Чапаева	1087
Филиппская Любовь Михайловна	«Красное знамя»	1060
Тверитникова Анна Стефановна	Имени Чапаева	1055
Головинова Мария Сергеевна	«Красное знамя»	1048
Репринцев Никита Тихонович	Имени Чапаева	1041
Кутепова Анна Васильевна	«Красное знамя»	1035
Филиппская Мария Ефимовна	«Красное знамя»	1022
Рослякова Елена Емельяновна	Имени Чапаева	1011
Бульга Федора Митрофановна	«Серп и молот»	1011
Завада Татьяна Ивановна	«Красное знамя»	1006

«Ленинский путь», 5 июня 1959 года, с. 1.

Украшать землю зелеными насаждениями.

Работники Староверовского лесного механизированного участка много сделали для озеленения территории района. Они посадили сосну и дуб на площади более 100 гектаров. Члены звена Ульяны Гмыри и работница Екатерина Синолицая выполняли нормы на посадке деревьев на 110-120 процентов.

М. Степин, лесник.

Там же, с. 4.

Старший пастух Трофим Сотников.

Стадо приближалось к летнему лагерю. Впереди него шёл человек с загорелым лицом. Это старший пастух Трофим Сотников из колхоза «Красное знамя».

...- Коровы в целости, паслись хорошо, – весело докладывает пастух окружившим его дояркам.

Пока шла дойка, мы беседовали с Трофимом Сотниковым.

– Трудимся сейчас втроём, – рассказывает т. Сотников. В стаде 230 коров. Получаем оплату в зависимости от надоев молока. Недалеко от участка – водопой. К нему стадо подгоняется четыре раза в день.

Во время пастбы т. Сотников со своим помощником наблюдает за поведением стада. Он хорошо знает каждую корову, изучил их повадки. Перегоняя скот на пастбище или с пастбища на дойку, старается, чтобы коровы шли спокойно. Никогда не гоняет их.

...Доярки закончили дойку, отправили бидоны, наполненные молоком, передали коров в распоряжение пастухов.

– Теперь мы снова полные хозяева, – говорит Трофим Сотников.

А. Ильичев.

Е.К. Дубинина – доярка колхоза
им. Чапаева, 1959 г.

«Ленинский путь», 7 июня 1959 года, с. 2.

Готовимся к жатве.

Успешно идёт подготовка к уборочной кампании в колхозе «Красное знамя». Из четырёх комбайнов уже отремонтировано два: «РСМ-8» (комбайнер Григорий Дюкарев) и «С-6» (комбайнер Василий Машкин).

Заканчивают ремонт своих машин и комбайнеры Зиновьев Михаил и Сотников Тимофей.

Готова к уборке нового урожая навесная жатка и другой инвентарь.

Григорий Дюкарев и Василий Машкин начали ремонт свекловичных комбайнов.

Г. Некрасов, помощник бригадира тракторной бригады.

«Ленинский путь», 14 июня 1959 года, с. 3.

Всё больше молодёжи встает под знамя коммунистического труда. Членом такого коллектива может быть только тот, кто превыше всего ставит общее дело, кто постоянно совершенствует своё мастерство, множит трудовые достижения. Такой является доярка колхоза имени Чапаева комсомолка Е.К. Дубинина. За пять месяцев и двадцать дней она надоила по 1120 литров молока от коровы.

На колхозной стройке.

Вместе с бригадиром строительной бригады колхоза «Красное знамя» т. Филиппским мы осматривали строительную площадку.

Здесь уже вырисовывались очертания будущего трёхрядного коровника. Сделано было много, хотя строительство начато лишь первого июня.

– Спешим, – говорит весёлый, подвижный каменщик т. Козловский. – Решили к 15 июля закончить.

Хорошая слава идёт о коллективе строительной бригады, возглавляемой т. Филиппским. Он сам – опытный строитель, на своём веку построил немало. Много больших и малых зданий в колхозе, жилых домов возведено его руками. Его умение правильно расставить силы, знание строительного дела – вот что и сейчас способствует успешной работе бригады.

Подъехал грузовик с песком. Привезли воду. Строители сразу же принялись за приготовление раствора.

– Весёлые, дружные ребята, – говорит бригадир. – Все хорошо работают и в особенности комсомольцы Василий Лактионов, Михаил Козловский, Леонид Амелин.

– К вечеру закончим укладку столбов, и если завтра будет материал, начнём заливать стены, – рассказывает бригадир.

Вдохновенно, горячо трудится каждый член бригады.

Н. Белогуб.

«Ленинский путь», 28 июня 1959 года, с. 2.

Он впереди.

Хорошо отремонтировал свой самоходный комбайн «С-4» комсомолец Пётр Пылев. Он раньше других механизаторов колхоза имени Чапаева закончил ремонт машины и готов хоть сегодня начать уборку хлебов.

В ответ на призыв лозовчан Пётр Пылев взял обязательство ежедневно подбирать и обмолачивать валки на площади 18 гектаров.

А. Ильичев.

Там же, с. 3.

Чтоб сёла были нарядными.

Две бригады Староверовского лесного механизированного участка состоят преимущественно из молодёжи. Их силами было посажено 160 гектаров сосны, заложено два питомника фруктовых и декоративных деревьев.

В начале июня бригады Татьяны Завады и Ульяны Гмыри собрали около 500 килограммов семян тополя и заложили питомник, где уже появились дружные всходы.

Девушки Зинаида Бородина, Мария Харченко, Пелагея Белополова, Татьяна Мирошниченко, Раиса Король, Нина Бондаренко, Екатерина Говорун и Анна Кириченко любовно ухаживают за молодыми деревьями сосны, клёна, тополя, содержат участок в чистоте, регулярно поливают растения.

Украсить землю зелёным нарядом – такую задачу поставили перед собой юноши и девушки. И они успешно её осуществляют.

С. Сызко, селькор.

Там же, с. 4.

На спартакиаде школьников.

С 25 по 27 июня в городе Харькове на стадионе «Динамо» проходила областная спартакиада учащихся школ Харьковской области.

В спортивных соревнованиях приняла участие и команда нашего района, состоящая из 14 школьников.

Неплохие результаты показали Юрий Голубничий из Староверовской средней школы №1, пробежавший 100 метров за 12,5 секунды и прыгнувший в высоту на 1 метр 50 сантиметров.

За 50,8 секунды пробежали эстафету 4 по 100 юноши. Наша команда легкоатлетов завоевала седьмое место среди соревнующихся команд районов области.

К. Сотников, преподаватель физкультуры Староверовской средней школы №2.

Село радиофицировано полностью.

Долгое время окраина села Третья Староверовка не была радиофицирована. В последнее время правление колхоза «Красное знамя» выделило 15 столбов. Сейчас установлено новых 14 радиоточек и таким образом колхоз полностью радиофицирован.

Работники райконторы связи Владимир Апальков, Василий Сабельников и Иван Шестак установили радиоточки. Теперь колхозники слушают передачи из Москвы и Киева.

М. Семькин, колхозник.

Праздник юности.

Большая лесная поляна. Всюду плакаты, лозунги. Сюда собрались комсомольцы и молодёжь района отметить 40-летие комсомола Украины и день советской молодёжи. Всюду оживлённые группы молодёжи, музыка, танцы.

Трудом завоевали славу Кореневская Зинаида, Шаламова Мария, Хрулькова Надежда, Шеремет Анна и многие другие.

Секретарь РК ЛКСМУ тов. Машкина зачитывает постановление райкома комсомола о подведении итогов социалистического соревнования. Первое место заняла ферма колхоза «Красное знамя». Она завоевала переходящее Красное знамя и награждается почётной грамотой райкома комсомола. В торжественной обстановке знамя принимает доярка Мария Шаламова.

Всего почётными грамотами райкома комсомола награждено 30 человек. Среди них – Сабельников Алексей, секретарь первичной комсомольской организации колхоза имени Чапаева, Протасова Нина

Андреевна, звеньевая колхоза «Красное знамя», Суббота Иван Моисеевич, лучший пастух колхоза «Серп и молот». Затем председатели и секретари партийных организаций колхозам вручили ценные подарки передовикам

Пионерский лагерь открыт.

27 июня шумно было в помещении Староверовской средней школы №1. Сюда со всех сёл района съезжались пионеры и октябрята в межколхозный пионерский лагерь. 75 мальчиков и девочек проводят здесь свой летний отдых.

- Проходите, ребята, – гостеприимно приглашает их старшая пионервожатая Нина Швыдка. Радуют взор чистые и уютные комнаты, где на окнах стоят живые цветы, ровными рядами расставлены кровати с постелями, накрытыми белоснежными простынями.

Четыре раза в день ребята получают вкусную и свежую пищу. Повар Анна Алтухова старается всем угодить. Весело проходит время. За три дня ребята уже успели провести культпоход в кино. Ездили в лес. Физвоспитатель Николай Александрович Абрамов готовится провести с пионерами туристический поход по интересным местам района.

- У нас отдых сочетается с общественно-полезным трудом, – говорит начальник лагеря Михаил Иванович Субачев. Отдыхающие сами заправляют койки, моют полы, поливают цветы, ухаживают за кролями и голубями, за школьным садом. Интересные трудовые дела всегда находятся.

Целый день кипит жизнь в лагере. Полезный отдых помогает ребятам набирать новых сил.

10 часов вечера. Горнист Коля Гребенкин играет «отбой» и в комнатах наступает тишина. Мальчики и девочки, довольные проведенным днём, ложатся спать.

Д. Степанов.

«Ленинский путь», 1 июля 1959 года, с. 4.

Равняйтесь на тех, кто впереди!

Они надоили за шесть месяцев более 1500 литров молока от коровы.

Кореневская Зинаида Ивановна	«Красное знамя»	1630
Шаламова Мария Андреевна	«Красное знамя»	1566
Доценко Ирина Ивановна	«Красное знамя»	1562
Головинова Екатерина Ивановна	«Красное знамя»	1534

«Ленинский путь», 10 июля 1959 года, с. 3.

Колхоз имени Чапаева.

Больше ответственности.

Неумолчно гудят моторы. Механизаторы стараются быстро и без потерь собрать урожай. Многие не только выполняют, но и перевыполняют дневные задания при высоком качестве работы.

Но на днях был такой случай. С утра прошёл большой дождь, работа лафетных жаток на некоторое время приостановилась. Но уже во второй половине дня можно было косить. Механизаторы Илья Зиновьев и Василий Гранкин, не теряя времени, приступили к жатве. Иначе рассудил Иван Сотников. Он организовал с водовозом игру, которая длилась около четырёх часов. А ведь за это время можно было скосить несколько гектаров пшеницы. Это случилось потому, что контроль за работой уборочных агрегатов со стороны руководителей и специалистов колхоза осуществляется плохо.

И. Филиппский.

Колхоз «Красное знамя».

Комсомолы и молодёжь колхоза «Красное знамя» выступают в авангарде борьбы за укрепление артельного хозяйства.

Только в тракторной бригаде работает около 20 комсомольцев, в том числе три человека трактористами и три – комбайнерами.

Хорошо трудится комсомолец лафетчик Владимир Нартов, который при норме в 18 га ежедневно скашивает по 24-25 гектара, комсомольско-молодёжный комбайновый агрегат Василия Машкова, который на подборе валков комбайном С-4 ежедневно убирает по 15-16 гектаров при норме в 13 гектаров.

Многие комсомольцы работают грузчиками на машинах, занятых на отвозке хлеба от комбайновых агрегатов. В уборке урожая активно участвуют выпускники Староверовской средней школы №2 комсомольцы Жиров В.Ф., Ивлев А.С. и другие.

А. Филиппский, секретарь комсомольской организации колхоза «Красное знамя».

Там же, с. 3.

В едином комплексе.

На полях сельхозартели «Красное знамя» работает четыре уборочных агрегата. Первенство в соревновании держит комбайнер Григорий Авксентьевич Дюкарев. Вместе с помощником Труновым И.И. и трактористом Луневым А.А. он ежедневно комбайном РСМ-8 при норме 18 га убирает озимых по 23-25 гектара.

Вслед за обмолотом мы освобождаем поля от соломы. На этой работе занято два трактора КДП-35 с тросовой волокушей. Трактористы Филиппский М.П. и Власенко Д.М. ежедневно сволакивают солому к скирдам с площади 40-50 гектаров.

Днём и ночью не прекращается работа на колхозном току. Механизатор Иван Лактионов обеспечил бесперебойную работу всех зерноочистительных машин и автопогрузчиков. Задания по очистке зерна и отправке его на хлебоприёмный пункт ежедневно перевыполняются.

Много усилий прилагают и шофёры автоколонны тт. Пархоменко Т.М., Сальковский С.П., Кашкарев А.М., которые за день делают по 7-8 рейсов.

Благодаря этому колхоз уже отправил в государственные закрома около 4000 центнеров отборного зерна.

В. Сотников, секретарь парторганизации.

«Ленинский путь», 17 июля 1959 года, с. 3.

В гостях у соседей.

В воскресенье 19 июля состоялось открытие стадиона в г. Краснограде, построенного силами комсомольцев и молодёжи.

На праздник открытия прибыли спортсмены из города Харькова и соседних районов показать свои достижения в спорте.

Большой интерес вызвала игра волейбольных команд г. Краснограда и Староверовки. С первых минут состязания инициативу захватили игроки нашей команды. Первая партия окончилась со счётом 15:4 в пользу Староверовки. Со счётом 15:8 и 15:11 в пользу Староверовки окончились вторая и третья партии. В хорошей спортивной форме выступали волейболисты М. Гридин, Ю. Голубничий, А. Зиновьев. Уезжая, наша команда пригласила хозяев поля нанести ответный визит.

Л. Сухойванов.

«Ленинский путь», 22 июля 1959 года, с. 4.

На механизированном току.

Сплошным потоком идёт хлеб на механизированный ток колхоза имени Чапаева. Для очистки зерна здесь установлены две механические веялки ОВ-10, которые ежедневно очищают до 80 тонн отборной пшеницы.

Ежедневно перевыполняют нормы выработки на очистке зерна колхозницы второй комплексной бригады Репринцева Мария, Волобуева Екатерина, Репринцевы Нина и Анастасия, которые при норме 35 тонн, очищают по 40 тонн зерна.

Хорошо обслуживают механизированный ток братья Зиновьевы – Юрий и Алексей, которые своевременно устраняют поломки механизмов.

А. Сабельников, секретарь комсомольской организации колхоза имени Чапаева.

«Ленинский путь», 24 июля 1959 года, с. 3.

Завершили уборку.

Закончили уборку зерновых хлеборобы артели «Красное знамя» (председатель т. Божедай, агроном т. Скибенко). За 11 рабочих дней здесь убрано 760 гектаров ранних зерновых, из них 210 гектаров раздельным способом.

Высокопроизводительно, при высоком качестве работы, провели уборку комбайнеры Машкин Василий Денисович, который при норме в 12 га скашивал по 15-20 гектаров, Дюкарев Григорий Авксентьевич (при норме 18 га скашивал по 25-26 гектаров), Зиновьев Михаил Яковлевич (при норме 10 га скашивал 14-15 гектаров).

Сейчас агрегат М.Я. Зиновьева помогает в уборке урожая колхозу «Заветы Ильича».

«Ленинский путь», 26 июля 1959 года, с. 1.

Больше внимания опытным участкам.

Опытный участок в школе – это своего рода лаборатория, в которой учащиеся непосредственно изучают особенности строения растений, их биологию. Работая на них, дети ведут наблюдение и несложные, но интересные опыты.

Известно, что одним из важнейших требований, предъявляемых к общественно-полезному труду, есть его целенаправленность, подчинение учебно-воспитательным задачам школы.

Именно так представляют и претворяют в жизнь эти требования биологи, весь коллектив учителей Староверовской средней школы №1.

Применительно к условиям нашего района, на опытном участке введен десятипольный севооборот зерновых и технических культур, научно, с агротехническим обоснованием, соблюдается их чередование.

На протяжении года на участке проводились все агрономические мероприятия. Все они выполнялись учениками под руководством преподавателя биологии т. Джгуна А.Г.

Каждый участок, на котором выращиваются культуры, хорошо оформлен. Здесь есть таблички, на которых написано, какой класс выращивает эту культуру, название и её сорт.

Хорошо трудятся на участке ученики 9 класса Бродникова Валя, Иноземцева Галя, Князева Нея, Апалькова Катя и Абрамова Галя с 8 класса.

Неплохо выглядит сахарная свёкла, выращиваемая учениками 8 «Б» класса (руководитель т. Казьянина М.Н.). Хороши подсолнечник и кукуруза, за которыми ухаживают ученики 5 «Б» и 7 классов (руководители т. т. Орлова А.Н. и Калиниченко М.С.).

Расположение опытного участка не вполне приспособлено для выращивания овощных культур, однако они находятся в удовлетворительном состоянии. Скоро начнут созревать помидоры...

А. Александров.

Там же, с. 4.

Ведём работы комплексно.

Колхоз «Красное знамя» одним из первых в районе окончил уборку урожая, нынешнего года. Сейчас механизаторы артели начали пахоту под озимые. Трактористы Головинов Я.И. и Некрасов К.К. на тракторе ДТ-54 при сменной норме 7,2 гектара ежедневно пахнут по 8-8,5 гектаров. Тракторист Лунев А.А. участвуя днём на уборке урожая, ночью вспахивал по 4-5 гектаров.

Продолжается скирдование соломы, на котором работает три элеватора, две тросовые волокуши. Скирдоправ Бурый Д.К. хорошо организовал работу на кладке соломы.

В бригадах начали закладку силоса. И уже заложено 130 тонн.

Окончить скирдование соломы в ближайшие дни, засилосовать больше кормов, провести хорошо сев озимых – вот к чему стремятся труженики колхоза.

В. Сотников, секретарь парторганизации колхоза «Красное знамя».

«Ленинский путь», 29 июля 1959 года, с. 3.

1963 год***Турботи комуністів.***

Щоб забезпечити високу продуктивність праці, ширше розгорнути соціалістичне змагання на полях, було переглянуто склад агітколективу. Кожен агітатор знає свою ділянку, де має працювати із людьми.

Словом і ділом агітуватиме комсомолец тракторист Іван Федорович Конопля.

Досвідченими агітаторами є Василь Михайлович Конопля, Ганна Петрівна Литвиненко і інші. Про роботу кожного із агрегатів трудівники колгоспу дізнаватимуться з уст агітаторів у той же день.

В кінці кожного дня підбиватимуться підсумки. Широко запроваджуватиметься принцип матеріальної заінтересованості. Щодня відзначатимуться передовики змагання. Переможцям вручатиметься перехідний червоний вимпел і грошова премія.

Показники регулярно висвітлюватимуться на дошці показників.

Облік роботи агрегатів провадитиме комуніст Михайло Григорович Литвиненко, який працює обліковцем в тракторній бригаді. Він же і голова групи сприяння партдержконтролю, так ще не потерпить недоробок і браку на боронуванні, культивуванні, сівбі.

Про досвід передових механізаторів розповідатиме трудівникам наша загальноколгоспна стіннівка, редактором якої є Іван Феодосійович Бондаренко.

Три механізаторські ланки вирощуватимуть врожай кукурудзи, соняшника без затрат ручної праці. Одну з таких ланок очолює кандидат у члени КПРС Петро Михайлович Конопля. Він торік виростив високий врожай кукурудзи – по 55 центнерів з гектару закріпленої площі.

І. Сільченко, секретар партійної організації артілі імені Крупської

«Ленінець», 10 квітня 1963 року, 2с.

Наші Агітатори

Феня Митрофанівна Музалевська – завідувач свиноферми імені Комсомолу. Вона вимоглива до себе і до працівників ферми. На фермі міцна трудова дисципліна. Приміщення завжди чисто вибілене, поросята, свиноматки вчасно нагодовані, доглянуті.

Феня Митрофанівна – хороший агітатор. Вона вміє говорити з людьми, словом дійти до серця кожного. З нею діляться люди своїми найпотаємнішими думками, радістю і горем.

Добре працює агітатором і Віра Булгакова.

М. Чорна, секретар парторганізації артілі імені Крупської.

«Ленінець», 10 квітня 1963 року, с. 2.

1965 год

Хоча наша артіль дещо відстає з виробництва тваринницької продукції, в нас є справжні маяки, на яких рівняються всі. Великою повагою і авторитетом у трудівників користується доярка Раїса Єгорівна Толстая. Її поважають за добру працю. Жінка добросовісно ставиться до роботи. Корови, за якими вона доглядає, старанно почищені, напоєні, нагодовані. Приміщення вичищене. Зараз починається масове

розселення, добові надої молока підвищуються. Але і до цього доярка одержувала по 6 кілограмів молока від корови в день.

Раїса Єгорівна не лише добра доярка, але й громадський діяч. Вона депутат районної Ради депутатів трудящих. До неї звертаються у різних справах, і ніколи вона не відвернеться, допоможе порадою, справою.

О. Кортик. Артіль «Путь Ленина».

«Ленінець», 13 квітня 1965 року, с. 2.

Посвячення у вожаті.

– З перших років створення піонерської організації піонери були великою силою на селі, – так почав вечір посвячення у вожаті директор середньої школи с. Перша Старовірівка Євген Павлович Чайкін. – І цю славу традицію обов'язково повинна продовжити піонерія сучасного. Хай школа, дружина стануть центром, куди не тільки діти, а й дорослі підуть на вистави піонерського театру, на концерти, вечори, диспути.

Відзначено хорошу роботу вожатих Валентини Чеснокової, яка працює вже третій рік, Лариси Карпової, Валентини Сотникової і інших.

Каті Апальковій, Тоні Корсиковій, Тамарі Шураковій, Тоні Гранкіній, Тоні Меренковій і Олі Сотниковій, які тільки-но стали вожатими, були вручені записні книжки і букети квітів.

Завідуюча бібліотекою Марія Павлівна Рубан розповіла про роботу вожатих серед піонерів. Так, Карпова, Чеснокова, Сотникова дуже багато читають. Слід би також вожатим очолити антирелігійну роботу. Тут знайдеться справа і для юних хіміків, і для фізиків.

Є в нас ще й початкові школи Головіновська, Муравлінська, де немає вожатих.

Тому піонери цих шкіл повинні входити до складу дружини восьмирічки або десятирічки на правах окремого загону. Під час канікул слід побувати в підшефних, показати їм концерт, провести збір загону тощо.

Потім виступила старша піонервожата Галя Скубій, яка звернула особливу увагу на підготовку до 50-річчя Радянської влади, який вклад повинна внести і піонерія.

Лине пісня «Взвейтесь кострами, синие ночи», яку виконає вся школа.

«Ленінець», 11 вересня 1965 року, с. 2.

Річний план виконано.

Радісна звістка прийшла до трудівників колгоспу «Красное Знамя». Першою у районі достроково артіль виконала річний план продажу овочів державі. А за станом на 8 вересня % виконання плану дійшов до 113, 2%. (им. Чапаєва (с. Старовірівка) – 62, 6 %).

Це успіх усього колгоспу і в першу чергу колективу городньої бригади, керованої досвідченим городником Семеном Васильовичем Музалевським.

В складі бригади в основному літні колгоспниці, які вже на пенсії, або незабаром мають іти на пенсію. Та працюють вони так, що жодного докору не можна кинути за несумлінність, і молодим не завадило б у них повчитись. Кращі серед них 63-річна Мотрона Прокопівна Животкова, 59-річна Евдокія Павлівна Дюкарева, 57-річна Поліна Василівна Омеліна, 55-річна Мар'яна Гаврилівна Івлєва, 53-річна Пелагія Іванівна Зинов'єва та інші.

Помідори, огірки, капуста, морква, цибуля, столові буряки – ось неповний перелік городини, десятки тонн якої відправлено з колгоспу трудящим м. Харкова. Тільки баштанних культур продано 75 тонн.

Виконавши державний річний план продажу городини, бригада й далі продовжує збирати помідори та інші овочі, йде боротьба за те, щоб не загинув жоден кг старанно вирощених овочів. Колгоспниці дали слово понад річний план ще продати не менш 100 тонн городини.

І. Шаламов, секретар парторганізації

Там же, с. 3.

Клуб – вогнище культури на селі.

... рішення березневого Пленуму ЦК КПРС, в яких не тільки визначені шляхи дальшого розвитку с\г, а й вказано, що партійні організації повинні постійно турбуватись про те, щоб у селах були хороші клуби, бібліотеки, щоб вони працювали на рівні вимог сьогодення.

Хороші – це не означає лише благоустроєні. Хороші – це такі, які утримуються в належному стані і ніколи не припиняють змістовної роботи, в яких дорослі і молодь можуть розвивати свої таланти і здібності в численних гуртках художньої самодіяльності, брати участь у масових заходах, з користю для себе і суспільства провадити своє дозвілля.

Непогано функціонують Мокро-Рокитнянський, Вільховатський і 1-Старовірівський сільський клуби. Завдяки старанням їх завідуючих т.т. Петранка, Шпака, Єфремова, постійної допомоги з боку парторганізації, сільських Рад, тут регулярно працюють гуртки художньої самодіяльності, які часто виступають з концертами, виставами, і не тільки в себе, а й у сусідніх селах. Самі клубні приміщення відремонтовані, чисті, затишні, забезпечені необхідним інвентарем і паливом.

«Ленінець», 16 вересня 1965 року, с. 1.

Інформація про хід продажу овочів колгоспами району за станом на 13 вересня 1965 р. (в % до плану):

«Красное Знамя» – 126, 7 %

Ім. Чапаєва (с. Старовірівка) – 65,4 %

Там же, с. 3.

Дорожми погожими днями.

Нині немає більш важливої роботи, як бурякозбирання. Адже фабричні цукристи в колгоспах і радгоспах займають 5914 га. Копання їх почато 5 вересня.

Щоб укластися в намічені строки, тобто не пізніше, як до 25 жовтня вивезти останні цнт буряків на приймальні пункти, колгоспи і радгоспи мали щодня збирати не менш 132 га цукристих, а досі збирали лише 23,2 га.

В районі є господарства, які з перших днів копання цукристих непогано організували ці роботи. В числі перших слід назвати сільгоспартіль ім. Чапаєва (с. Старовірівка). Її трудівники через районну газету звернулись до всіх буряководів району із закликом збирати «біле золото» в стислі строки, не допустити найменших втрат, всю гичку засилосувати. Вірні своєму слову, вони вивели на бурякові плантації бурякозбиральні комбайни, необхідну кількість автомашин, автотранспорту і подбали про максимальне використання усієї цієї техніки. Причому не лише до дощів, а й після них, коли земля протрясає і можна копати буряки.

Як результат, це господарство має найбільш викопаних і вивезених коренів цукристих, на 15 вересня тут були зібрані буряки з площі в 44 га, 200 т «білого золота» доставлено на Власівський приймальний пункт.

...товариши буряководи! Не марнуйте часу, використовуйте погожі дні для копання і вивезення цукристих, вимагайте в ці роботи всі бурякозбиральні комбайни, наявний транспорт, добивайтесь виконання і перевиконання норм виробітку.

«Ленінець», 18 вересня 1965 року, с. 1.

Вивчати і запроваджувати передовий досвід.

Питання вивчення і запровадження в роботі передового досвіду кращих учителів школи особливо хвилювало комуністів Третьюстаровірівської 8-річної школи, які заслухали звіт секретаря Василя Олександровича Сотникова про роботу організації в звітний період.

Успішність учнів в російській мові нині гірша, ніж була торік. У колективі є учителя, які з року в рік добиваються хорошої успішності з цього предмету. Чому б не вивчити їх досвід і не запропонувати іншим запровадити його роботи.

Однак це питання пройшло повз уваги парторганізації. Воно жодного разу не ставилося на обговорення комуністів.

Виступаючи т.т. Дюкарев, Машкіна і інші відзначали, що в школі треба організувати кабінет російської мови, де б знаходились таблиці по граматичному розбору речень, інша наочність. Можна б організувати

виставку зошитів кращих учнів з російської мови. Все це допомогло б піднести успішність з цього предмету.

Партійна організація – серце пед. колективу. Її обов'язок – по крупинці збирати передовий досвід і поширювати його – записали у своєму рішенні партійні збори, щоб далі перетворити своє рішення в життя.

М. Павлов

Там же, с. 2.

Темп збирання зростають.

Наші буряководи виступили ініціаторами змагання за одержання в цьому році по 225-250 цнт. солодких коренів з кожного га, дали слово, що завершать копання цукристих не пізніше 20 жовтня, а вивозку їх на бурякоприймальні пункти не пізніше 25 жовтня.

Хоч робота ведеться в несприятливих умовах, заважають дощі, колективи бурякозбиральних агрегатів виконують норми, копають корні так, щоб не було втрат. Особливо треба відмітити тракториста Олексія Микитовича Фалєєва та комбайнера Івана Даниловича Волобуєва, які вже зібрали солодкі корені на площі понад 20 га.

В числі перших іде ланка, очолювана Вірою Яківною Рєпринцевою, трудівниці якої майже не допускають розриву між копанням та очисткою буряків. А робити і справді є що.

Вже перші підрахунки показують, що кожен га дає по 300 цнт. «білого золота».

Добре працюють на вивезенні коренів на бурякозбиральний пункт і колгоспні шофери, завдяки чому державі продано понад 400 т. цукросировини.

Нам прислали п'ять автомашин з харківського ГАП-6, але водії їх працюють дуже погано, пізно починають, рано кидають роботу, що приводить до затримки з вивозкою буряків, а також з їх копанням, бо від довгого лежання на плантації сировина втрачає свою якість, псується. Нас дуже турбує це важливе питання, бо на плантаціях накопичилось понад 400 т. очищених коренів. Бажано було б, щоб працівники виконкому районної Ради, які керують розподілом та роботою залученого на допомогу автотранспорту швидше вирішили це питання, допомогли нашим буряководам зберегти вирощений врожай.

О. Сигарьов, голова колгоспу ім. Чапаєва (с. Старовірівка)

Там же, с. 3.

Насіння – основа врожаю.

...Хлібороби району закладають фундамент майбутнього врожаю всіх культур: орють на зяб, готують насіння.

У переважній більшості господарств району вже завершено засипку насіння ярих культур, крім соняшника та кукурудзи. А в передових – засипане насіння в основному вже й доведене до посівних кондицій першого класу. Ні на мить не послаблюють уваги до цього важливого питання агрономи Г.С. Некрасова з колгоспу «Красное Знамя», І.Т. Лактіонов з колгоспу «Більшовик» та багато інших спеціалістів.

Під їх безпосереднім керівництвом господарства перевиконали план засипки насіння по всіх культурах. Ще за тепла продуктивно використовуючи зерноочисні машини, колгоспники довели це насіння до кондиції першого класу і зсипали на зберігання в добре пристосовані приміщення, поклавши відповідальність за те насіння на спеціально виділених людей.

В. Чертков, старший агроном по насінництву виробничого управління с\г

«Ленінець», 21 вересня 1965 року, с. 1.

В один абзац.

Колгосп «Красное Знамя» річний план продажу молока державі виконав на 106, 7 %

Там же, с. 3.

Третина буряків зібрано.

Гарячі нині дні у колгоспників артїлі ім. Чапаєва (с. Старовірівка). Вони готують теплу і ситу зимівлю для громадського тваринництва, звільнені площі від кукурудзи, картоплі орють на зяб, швидкими темпами копають і вивозять цукрові буряки на приймальний пункт. У соціалістичному змаганні, яке розгорнулось

на честь наступних 48 роковин Великого Жовтня, перед ведуть буряководи. Вірні своєму слову, вони вже викопали цукристі на 127 га, що становить третину усієї площі, яка є в колгоспі.

З попередніми підрахунками кожен га дає по 240 – 250 цнт коренів. Щоб вони не в'яли і не втрачали своїх якостей, їх вслід за копанням вивозять на Власівський приймальний пункт. Найкраще ця робота організована в другій бригаді (бригадир Олексій Дмитрович Сабельников). Тут копання, доочистка буряків і вивозка їх проходить в єдиному комплексі.

Передовими на бурякозбиранні є ланки Віри Яківни Репринцевої і Ганни Кіндратівни Ретунської. Вони викопали, очистили і здали цукристі з площі по 12 га кожна при врожаї 290 – 295 цнт коренів з га.

Членам ланок в збиранні дорідного врожаю буряків велику допомогу подають кращі механізатори артїлі Іван Федорович Гребінкін та Іван Пилипович Волобуєв. Вони бурякозбиральним комбайном щодня викопують цукристі на 3 га.

О. Сигарьов, голова колгоспу ім. Чапаєва (с. Старовірівка)

«Ленінець», 28 вересня 1965 року, с. 1.

Прикращі на бурякових трасах.

Для польових робіт умови зараз дуже сприятливі. Друга половина вересня видалась гарною. І той господар, котрий добре підготувався до других жнивуваль, використовує сповна кожен погодні дні.

Герой сьогоднішніх трудових буднів на полях – буряковод.

У ці дні, як ніколи, заклопотані шофери. Бо й вони чи не у найбільшій мірі відповідають за долю врожаю.

Старанною працею на вивезенні цукрових буряків відзначились шофери артїлі ім. Чапаєва (с. Старовірівка). Бурякові плантації тут обслуговує п'ять автомашин. На віддалі 23 км водії роблять щоденно по 7 рейсів. Це – чудово! Успіх пояснюється тим, що правління артїлі і партійна організація по-господарськи вирішили справу бурякозбирання, добре спланували роботу. Вона – у вмілій розстановці людей і в їх самовідданій праці, у чіткому налагодженні вантажних робіт, у повному використанні наявної техніки.

А. Гриценко, спецкор «Ленінця»

«Ленінець», 30 вересня 1965 року, с. 3.

За ленінське ставлення до природи.

Під таким девізом відбувся на минулому тижні зліт юних натуралістів району.

... республіканський конкурс на кращу дослідницьку роботу з біології та с\г в школах України, який триває з 15 лютого 1965 р. до 20 жовтня 1967 року.

Високої результативності в натуралістичній роботі досягли і юннати нашого району, а саме: Мокророкитнянської, Комінтерновської, Нововодолазької восьмирічних, в дослідницькій – Староводолазької, Старовірівської, Рокитнянської, Станичанської та Нововодолазької № 2 середніх шкіл.

Юні мічуринці Старовірівської середньої школи, досліджуючи вплив підживлення на врожай капусти, на контрольній ділянці одержали в перерахунку на га 600 цнт капусти, а на дослідній – 1200.

Кращі дослідники природи були нагороджені цінними подарунками і книгами.

З. Ляліна

«Ленінець», 12 жовтня 1965 року, с. 3.

Краще готувати худобу до зими.

По-господарському готуються до зими і сільгоспартїлі ім. Жданова, ім. Леніна, ім. Чапаєва (с. Старовірівка), ім. Комінтерну. Тут вже майже всі тваринницькі приміщення відремонтовані, доволі заготовлено грубих і соковитих кормів. Зоотехніки склали раціони, дотримання яких дозволить підносити продуктивність худоби. Виручає ці колгоспи добра організація праці людей на підготовці корівників, телятників, свинарників, дійове і конкретне змагання за швидке і якісне проведення ремонтних робіт.

«Ленінець», 14 жовтня 1965 року, с. 1.

Назустріч 23 з їзду КПРС 48 річниці Великого Жовтня.

Маяки артілі.

Дві бригади артілі ім. Чапаєва (с. Старовірівка) – перша і третя – змагаються між собою в збиранні цукрових буряків. Зараз тут йде боротьба за те, щоб за хорошої погоди завершити цю роботу. По артілі в цілому викопані корені вже на площі 372 га, або 95, 8 %. Сумлінною працею відзначається в третій бригаді комбайнер комуніст Сергій Іванович Бурцев. Комбайном СКЕМ-3 він звільнив від цукристих площу понад 70 га, щоденно викопуючи буряки на 4 – 4,5 га при нормі 3.

Старанно доочищають корені члени ланки Катерини Матвіївни Зінов'євої, зокрема комсомолки Катерина Меренкова, Катерина Гранкіна, Олександра Скринник.

Після доочистки буряки зразу ж відвозяться на бурякоприймальний пункт. На віддалі 25 км по 8 рейсів щодня робить водій машини ГАЗ-51 Юрій Пантелеймонович Зінов'єв, по 6 рейсів – шофер автомашини ЗІС-150 з Печенізької автоколони Анатолій Молчанов. Юрій Пантелеймонович – агітатор у ланці Катерини Матвіївни. Він уже вивчив з дівчатами рішення вересневого Пленуму ЦК КПРС.

Комбайнер Іван Васильович Сотніков своїм СКЕМ-3 працює з 7 години ранку до 24 години. Добре трудиться ланка Пелагії Павлівни Зінов'євої. Їм допомагає шофер вантажно-автомобільного парку № 6 з м. Харкова Юрій Миколайович Філоненко. Він ударник комуністичної праці, завжди завершує день перевиконанням норми. Справно керують навантажувачем Олексій Максимович Зінов'єв і його напарник Сергій Федотович Гранкін. А на відвезенні коренів працюють трактористи Герасим Стефанович Зінов'єв та комсомолец Володимир Переверзев. Володимир до свого «Беларуса» причепив п'ять тракторних візків і, таким чином, зробивши на бурякоприймальний пункт два рейси, доставив 30 т солодких коренів.

О. Сигарьов, голова артілі ім. Чапаєва (с. Старовірівка)

«Ленінець», 21 жовтня 1965 року, с. 1.

Репортують самодіяльні митці.

З 1 по 30 жовтня цього року в нашому районі проходить огляд-конкурс культурно-освітніх закладів, присвячений 50-річчю Радянської влади. Мета його – підготовка до районного огляду, а потім до обласного. А завдання – дальший розвиток сільської художньої самодіяльності, підвищення виконавчої майстерності самодіяльних авторів кожного клубу.

Недавно був проведений кушований огляд гуртків художньої самодіяльності Дьячківського, Власівського, Медведівського і Старовірівського клубів в с. Першій Старовірівці.

За кращу виконавську майстерність перше місце присуджено Медведівському сільському клубу.

Друге і третє місця зайняли відповідно Старовірівський і Власівський клуби.

Змістовну і цікаву програму підготували учасники олімпіади, кращі номери були відібрані на районний огляд самодіяльності.

Та все-таки потрібно сказати, що в клубах гуртки художньої самодіяльності малочисельні, рівень виконавської майстерності невисокий.

Крім того, в репертуарні плани потрібно більш включати сатиричних куплетів, в повній мірі використовувати місцевий матеріал, розповідати зі сцени про кращих людей села.

П. Катасонова, інспектор відділу культури

Там же, с. 1.

Тваринники кажуть «спасибі!»

Не так давно в нашу артіль приїхали робітники Харківського ремонтно-будівельного тресту. А наслідки їх праці вже добре помітні. Шефи провели у свинарнику підвісні дороги. Робота виконана вміло і швидко. Вони побудували також зовнішню підвісну лінію між корівником і кормокухнею.

І. Цуканов, зоотехнік артілі ім. Чапаєва (с. Старовірівка)

Там же, с. 4.

Село має бути красивим.

...в селах району йде будівництво шляхів з твердим покриттям. За останній час такі дороги прокладено в напрямках с. Нова Водолага – Федорівка, с. Новоселівка – Княжне, в артілях ім. Чапаєва (с. Старовірівка), ім. Леніна.

«Ленінець», 23 жовтня 1965 року, с. 1.

Вище прапор змагання на збирання врожаю цукристих.

Це було в кінці червня цього року. Учасники районної народи: трактористи, комбайнери, бригадири тракторних бригад, механіки, інженери, голови колгоспів, зваживши на важливість своєчасного і якісного збирання ранніх зернових, обговоривши наявні умови і можливості, прийняли звернення до всіх хліборобів району провести косовицю і обмолот колоскових не більш як за 15 робочих днів.

Невдовзі за цим райком КП України і виконком районної Ради депутатів трудящих розробили і прийняли умови змагання за звання «Кращий комбайнер Нововодолазького району», в яких визначили конкретні завдання на кожен вид зернових комбайнів і строки їх виконання.

Нижче друкується постанова бюро райкому партії і виконкому райради депутатів трудящих про підведення підсумків оголошеного змагання, а також нові умови змагання на бурякозбиранні.

Про підведення підсумків соціалістичного змагання комбайнерів на збиранні ранніх цукрових.

ПОСТАНОВА

бюро райкому КП України і виконкому районної Ради депутатів трудящих від 16 вересня 1965 р.

Розглянувши підсумки соціалістичного змагання комбайнерів району по збиранню і обмолоту ранніх зернових, бюро райкому КП України та виконком районної Ради депутатів трудящих відзначають, що в період жнив серед скіпаків збиральних агрегатів була широко розгорнута боротьба за виконання і перевиконання змінних норм виробітку. Це дало можливість переважній більшості господарств косовицю і обмолот колоскових провести організовано і в стислі строки.

Бюро райкому партії і виконкому районної Ради депутатів трудящих постановляють:

Визнати переможцями соціалістичного змагання на збиранні ранніх зернових таких комбайнерів з присвоєнням їм почесного звання «Кращий комбайнер Нововодолазького району» (в числі прочих):

Сотникова Анатолія Івановича з колгоспу «Красное Знамя», який комбайном РСМ-8 за 10 робочих днів зібрав 204 га колоскових і намотив 3833 цнт. зерна з врученням йому грошової премії в розмірі 20 крб.

Гранкіна Володимира Прокоповича з сільгоспартілі ім. Чапаєва (с. Старовірівка), який комбайном СК-3 за 20 робочих днів зібрав 262 га зернових і намотив 5778 цнт. хліба, з врученням йому грошової премії в розмірі 15 крб.

Враховуючи важливість своєчасного збирання цукрових буряків і особливу роль в проведенні цієї роботи комбайнерів, оголосити соціалістичне змагання комбайнерів бурякозбиральних комбайнів. Присвоїти звання «Кращий комбайнер Нововодолазького району» при умові, що за перші 20 робочих днів буде зібрано цукристих:

Комбайном СК-3 – 75 га;

Комбайном СКЕМ – 3 – 65 га;

Комбайном СКП-2А – 50 га

Комбайнерам, які займуть перші три місця, в цій боротьбі, поряд з присвоєнням звання «Кращого комбайнера Нововодолазького району» вручити грошові премії в розмірі 20 крб. кожному.

Підсумки соціалістичного змагання комбайнерів на бурякозбиранні підвести в другій половині жовтня 1965 р. і результати опублікувати в районній газеті.

Секретар райкому партії В. Мірошник.

Голова виконкому райради депутатів трудящих Ф. Скубак.

Там же.

Насінню ярих культур – увагу і турботу.

...довести до високих посівних кондицій насіння ярих культур, створити міцну основу для одержання майбутнього врожаю ярини.

Особливо треба відзначити такі господарства як колгоспи «Більшовик» (агроном І. Лактіонов), ім. Чапаєва (с. Старовірівка, агроном Є. Вертянкін), «Путь Леніна» (агроном М. Луїна) та багато інших.

...весь насіннєвий матеріал відповідає вимогам високих посівних кондицій. Але агрономи й на цьому не заспокоюються, ведуть боротьбу за те, щоб довести до кондиції обов'язково до першого класу. Так, в артілі «Більшовик» вже 97% насіння першого класу, «Красное Знамя» – 82%, «Путь Леніна» – 56%.

Збереження насіннєвих фондів. Перш за все необхідно навести чистоту в зерносховищах, подбати про ізоляцію як між культурами, так і між сортами. На кожній партії повинні бути відповідні етикетки. А тому, як треба зберігати насіннєвий матеріал, всі можуть повчитися в агрономів Г. Некрасової з колгоспу «Красное Знамя» та І. Труша з «Росії».

В. Чертков, агроном виробничого управління

«Ленінець», 23 жовтня 1965 року, с. 1.

Говорить Старовірівка.

Недавно жителі села більш повніше дізналися про роботу Старовірівського відділення побутокмбінату – підприємства, куди так часто вони зверталися з замовленнями на пошиття та ремонт одягу та взуття.

Швейна майстерня в селі існує з 1943 р. Спочатку тут було 2 майстри. А зараз 23 працівники, які виконують замовлення на найновіших швейних електромашинках. В майстерні працює цех гофре і плісе. Кращим працівником є бригадир взуттєвого відділення Василь Федотович Коваленко.

Про все це повідало слухачам місцеве радіо (редактор Земськова Р.Ф.)

«Говорить Старовірівка». Так звичайно розпочинаються радіопередачі кожного четверга о 19 годині. В ефір лунуть останні повідомлення із колгоспних полів, ферм, розповіді про кращих людей, передовиків сільськогосподарського виробництва.

І щоразу, починаючи з 23 вересня, жителі слухають кореспонденції про роботу побутових установ села. Регулярні виступи радіогазети вже оповідали про обслуговування трудящих працівниками сільського споживчого товариства, комунального господарства і інших.

Редколегія газети завжди в творчому шуканні і знаходить різноманітні форми подачі матеріалу. Перед мікрофоном останній час виступили лікар Зоя Яківна Чайкіна з бесідою про небезпечну хворобу – дезінтерію. Завідуюча ветдільницею Софія Іванівна Римшина розповіла про ящур і його профілактику. Цікавою знахідкою для поживлення передач по місцевому радіо є запровадження радіолекторію для батьків на тему виховання дітей. 14 жовтня Віра Яківна Абрамова провела на цю тему бесіду: «Про роль художньої літератури в справі виховання підростаючого покоління».

Та, звичайно, не всі можливості радіо використовує редколегія. Мало у випусках газети говориться про людину, її творчі шукання і успіхи, а тільки перелічуються імена передовиків на даний час.

Не користуються мікрофоном радіовузла спеціалісти с\г, кращі механізатори і тваринники не обмінюються досвідом роботи, не йде розмова про передові методи праці на полях і фермах.

Радіогазета не стала трибуною і організатором змагання за швидке збирання і вчасне вивезення цукрових буряків на приймальний пункт по почину Старовірівських же буряководів із колгоспу ім. Чапаєва. Передачі радіомовлення слухають чотири Старовірівські артілі, крім них, ще декілька господарств.

Буряководам цих колгоспів цікаво б було знати, як збирають цукристі ініціатори змагання. Та навіть про сам почин було сказано мимохідь в одному з останніх випусків радіогазети.

На слабе висвітлення однієї з важливішої сторони сільського життя – колгоспного виробництва впливає те, що до редколегії не залучені люди, які безпосередньо там працюють: агрономи, зоотехніки, хлібороби, тваринники.

Майже зовсім по радіо не чути критичного слова. А хоч і появилась критика в одній передачі на комунгосп, то така вже поверхова, що, мабуть, мало зачепила тих, хто винен в поганому освітленні вулиць села, і не допомогла усунути недоліки.

Від того, наскільки актуальними і дійовими будуть виступи місцевого радіо, залежатиме його успіх і авторитет у слухачів.

А. Шульга, наш кореспондент

«Ленінець», 30 жовтня 1965 року, с. 2

Зрушення до кращого зобов'язують.

...черговий пленум райкому партії, який відбувся в минулу п'ятницю і який був присвячений розглядові питань «Про хід виконання рішень березневого Пленуму ЦК КПРС та квітневого Пленуму ЦК КП України парторганізацією району і «Про скликання звітно-виборної районної партконференції». В результаті приведення в належну відповідальність структури посівних площ, поліпшення культури землеробства врожай зернових з га в середньому на круг виборений по 15, 1 цнт. Це дозволило в короткий строк виконати державне замовлення на хліб, високо оплатити наполегливий труд колгоспників, засипати насіння, фуражні і страхові фонди.

Радують результати праці буяководів. Колгоспники артїлі ім. Чапаєва (с. Старовірівка) при зобов'язанні виростити по 245 цнт. солодких коренів на кожному з 388 га – одержали по 263 цнт. Механізована ланка по вирощенню цукристих з мінімальними затратами ручної праці, на чолі якої стояли досвідчений комбайнер Іван Васильович Сотников і колгоспниця Пелагія Павлівна Зінов'єва, здобула ще вищу трудову перемогу. Вона давала слово на свої ділянці виростити і накопати цукрових буряків по 280 цнт. з га, а фактично одержала по 305 цнт.

«Ленінець», 2 листопада 1965 року, с. 2.

Трудівники народного довіря.

Депутат – слуга народу. Він має вибрати все те, чим живуть сьогодні його виборці. Ніщо, хай навіть найнепомітніше, не повинно пройти повз увагу депутата.

Напередодні всенародного свята Великого Жовтня хочеться добрим словом згадати чудових людей, що працюють у наших Радах. Теплі відгуки надходять про депутатів Старовірівської сільської Ради від тамтешніх жителів. Всім їм добре відомі імена Євгена Павловича Чайкіна і Дмитра Семеновича Вайсмана. Ці товариши не мислять собі депутатської діяльності без повсякденних зустрічей з виборцями. Яких тільки питань не охоплюють народні обранці Тут і благоустрій села, і пенсії, і заготівля палива... Питання, котрі викуває життя, глибоко вивчаються і негайно подаються на розгляд чергового засідання чи сесії виконкому сільської Ради. Готує їх не голова і не секретар. Депутати колективно визначають важливість питань, які мають заслуховуватись. У сільські Раді б'є джерело колективної творчості. Тому обговорення справ відбувається цікаво, активно. Виносяться конкретні ділові рішення. Депутати не байдужі до того, що діється на їх ділянках. Цінну ініціативу провів товариш В. Хухля. Він подав вагому практичну допомогу на будівництві павільйону, що на автобусній зупинці. На ремонті дороги теж не обійшлося без всевидючого депутатського ока. А колодязі? Скільки ж бо зусиль доклав депутат, поки розширилась сітка колодязів.

Старовірівська сільська Рада чуїно розглядає всі скарги, що йдуть на її адресу.

Г. Баранова, секретар виконкому райради депутатів трудящих.

Там же, с. 2.

Твій обов'язок, депутате!

...воля народна в кожному випадку викладена у формі наказів, просьб, заяв і скарг. Трудящі, враховуючи місцеві умови і можливості, зажадали впорядкувати населений пункт. Для цього вони записали: прокласти водопровід, електрифікувати і озеленити вулиці, вимостити тротуари тощо. Записавши, намітили строки виконання. Завдання депутата – зробити все від нього залежне, або намічене якомога швидше було перетворене в життя.

Часто народному обранцю доручають перевірити ту чи іншу виробничу ділянку, підготувати питання, коли не на засіданні виконкому, то на сесію сільської, селищної чи районної Ради, побувати у виборців, поцікавитись їх потребами і запитами, і дбати про негайне виконання наміченого.

Жодне доручення, жодна просьба, заява не можуть залишитись без уваги, без термінового реагування на них.

У переддень свята 48-х роковин Великої Жовтневої соціалістичної революції особливо приємно відзначити, що переважна більшість повноважних трудящих має з гідністю справляється з своїм колом завдань, на конкретних прикладах може продемонструвати, як треба бути на службі у тих, хто їх обрав. Про ряд товаришів з Старовірівської сільської Ради наша газета писала в попередньому номері. Це Євген Павлович Чайкін та інші.

...депутати райради вчителька Старовірівської СШ Наталія Митрофанівна Бездітко, голова Староводолазької сільради Микола Васильович Ткач та ряд інших. Ніколи і ні в чому вони не чекають нагадувань, ніколи і ніхто з виборців не був незадоволений їх роботою.

«Ленінець», 4 листопада 1965 року, с. 1.

Галерея слави.

Рішенням бюро райкому КП України та виконкому районної Ради депутатів трудящих на ГАЛЕРЕЮ СЛАВИ заносяться такі передовики переджовтневого змагання:

Умрихін Мусій Галактіонович – колгоспник колгоспу «Красное Знамя».

Зінов'єва Пелагія Павлівна – ланкова колгоспу ім. Чапаєва (с. Старовірівка)

Там же.

Знайомтеся: пропагандист Дюкарев.

Іван Іванович Дюкарев за фахом вчитель. Працює він у восьмирічній школі с. Третьої Старовірівки. І.І. вміє цікавою розповіддю матеріалу захопити клас. Поспитайте учнів, кому з викладачів вони надають перевагу і ви почуєте у відповідь: «Івану Івановичу». Та не лише учні так скажуть. Поцікавтесь у колгоспників, хто з них пропагандистом, і з вас дивуватимуться:

«Як? Хіба ви не знаєте? І.І.» І скажуть це з підкресленою гордістю, з ввічливістю такою.

І.І. Дюкарев веде заняття в початковій політшколі артлі «Маяк». Кожного понеділка в конторі тамтешнього колгоспу людно, як ніколи. Сюди приходять всі ті, хто прагне глибоко вивчати основи марксистсько-ленінської науки.

Подекуди ще зустрінеш таке. Відбулось чергове заняття в політшколі, але воно нікого не схвилювало. Начебто, і люди були, і пропагандист підготувався непогано, а ось не залишило почуте глибокого сліду в присутніх. Для успіху пропагандистської роботи недостатньо сьогодні, скажемо, мати конспект двохгодинної лекції. Сам по собі він користі не дасть. Треба вміти захопити аудиторію, повести розповідь так, щоб вона спонукала на роздуми, вимушувала творчо мислити. Саме так працює І.І. Дюкарев. До кожного заняття він готується з притаманною йому любов'ю. Спочатку проводить з слухачами бесіду по темі, що вивчалась напередодні, вияснює незрозумілі питання. І лише потім пропагандист називає нову тему.

Викладаючи то чи інший матеріал, І.І. використовує різноманітні засоби наочності. Ось, наприклад, вивчали біографію В.І. Леніна. Пропагандист не обмежився переказуванням дат життя і діяльності Ілліча. Для глибокого сприйняття він використав діафільм. Слухачі були задоволені. А головне, вони ніби досягнули тернистий шлях вождя революції. Те заняття викликало жвавий обмін думками.

І люди поспішають в політшколу. Адже сьогодні вони пізнають щось нове, цікаве. Найактивніші відвідувачі і учасники практичних семінарів – Іван Сотников, Іван Шаламов, Василь Тверитников і Павло Філіпський могли б розповідати про свою школу і її керівника. Хто хоче знати більше, хай поїде туди, І.І. з радістю поділиться досвідом роботи.

Товариш Дюкарев знаходить час, щоб допомогти пропагандисту іншої політшколи цієї ж артлі Марії Іванівні Митрофановій. Він охоче дає консультації, цінні поради. І.І. вболіває за те, щоб слухач політшколи міг вивчити ту чи іншу тему. На прохання відвідувачів політшколи пропагандист видає літературу з власної домашньої бібліотечки. Він завжди порекомендує, що треба читати.

І.І. Дюкарев завжди в творчих пошуках.

М. Казимир, інструктор райкому партії.

Там же, с. 2.

З радісним святом, товариш!

В. Мірошник, перший секретар райкому КП України.

Ось і прийшло воно, давно очікуване, світле і радісне свято Великого Жовтня.

По давно заведеної добрій традиції в цей день всі люди підводять підсумки праці, зосереджують увагу на невирішених проблемах і завданнях...оглянемося на пройдений шлях, підсумуємо, що зроблено нами для виконання історичних рішень березневого Пленуму ЦК КПРС та квітневого Пленуму ЦК КП України, подивимось, з якими показниками маємо зустрічати черговий 23 з'їзд рідної партії.

З небувалими досі виробничими показниками підійшли до славних роковин буряководи. Кожен га цукристих дав по 225 цнт. солодких коренів. А в такому господарстві як колгосп ім. Чапаєва (с. Старовірівка) на кожному з 388 га накопано їх по 263 цнт., або на 18 цнт. більше, ніж передбачалось зобов'язанням. Механізована ланка цієї артілі, на чолі якої стояв досвідчений комбайнер Іван Васильович Сотников, виборола ще вищий урожай. На її плантації він з га складає по 305 цнт. «білого золота».

«Ленінець», 7 листопада 1965 року, с. 1.

З нашої поштової скриньки.

Подвиг.
Бегут часы истории, мгновенья...
За веком – век... Но вот об этих днях
Из книг времен узнают поколенья,
Как гвардию бойцов стальную Ленин
Взрастил и закалил, и выковал в боях.
Событий – мир. И кое-что, конечно,
Растает вдалеке. Но подвиг в Октябре
Потомки помнят будут долго, вечно
И золотом писать в листках календарей.
Октябрь взошел сияющим примером
В историю побед народных масс,
Как солнце новой, солнце светлой эры,
К которой звал народы мудрый Маркс.
И сколько б мир не клекотал борьбою,
Но не умолкнет жизни чистый звон.
И подвиг Партии прекраснейшей звездою
Светить народам будет всех времен.
И. Дюкарев, учитель.

Там же, с. 4.

Артіль «Красное Знамя».

Членам Ленінського комсомолу
Сапроновій Любові Федорівні
Дураковій Любові Федорівні
Дюкареві Катерині Василівні.

Дівчата напередодні 48-х роковин Ви поповнили лави комсомолу – молодій гвардії робітників і селян. З нагоди подвійного свята вітаємо Вас, славних трудівниць артільних ферм, і бажаємо Вам з гордістю нести прапор звитяг наших батьків, піднятий в Жовтневі дні 1917 р.

Щастя Вам, невтомні юнки, у праці і в житті.

Там же.

Ровесники Жовтня.

Він ріс з Віпгизною.

Він народився, коли над світом тільки-но зайнялося полум'я Жовтневої революції. У вогнищі боїв за владу Рад склалася доля сільського трударя.

Та цього ще не пам'ятає Іван Данилович.

У 1933 році, в пору своєї юності, він став комсомольцем, боровся і жив тим новим, захоплюючим, романтичним, чим жила його юна країна, вчився разом з нею, набував знань в с/г.

Рік на агротехнічних курсах, і вже знову любима праця на землі, до якої звик, яку покохав.

Любима, захоплююча професія. З нею зрісся, з нею змужнів.

Зміцніла і молода держава. Та незабаром і міць, і силу, а разом з нею і його, Івана Даниловича, любов до рідної землі захотіли перевірити недруги Країни Рад. Знов запалала земля, спалахнуло полум'я визвольної Вітчизняної війни.

– Буду з ними, з комуністами, – вирішив Іван Данилович у той важкий для кожної людини час.

Під свист куль, гуркіт гармат, залпів і розривів снарядів, у окопах під взятим в кільце Ленінградом, коліскою Жовтня, приймали його в ряди Ленінської партії.

І вже комуністом разом з однополчанами визволив він місто Леніна, бив ворога на Курській дузі, пройшов Європу і зустрівся на Ельбі з союзниками.

І знову мир, і знову весна.

Міцно, як старого знайомого, знову прийняла його в обійми рідна стихія.

48 років крокує в ногу з великим Союзом Республік мільйонна армія його ровесників, таких, як агроном колгоспу «Маяк» Сотников Іван Данилович, творців найлюдянішого суспільства на земній кулі.

А Шульга, наш кореспондент.

«Ленінець», 7 листопада 1965 року, с. 2.

Дошка пошани.

За досягнуті успіхи в переджовтневому соціалістичному змаганні рішенням бюро райкому КП України та виконкомом районної Ради депутатів трудящих на районну дошку пошани занесено:

Колгосп «Красное Знамя»

Доценко Ірину Іванівну – доярку

Сотникову Олександрі Семенівну – доярку

Філіпську Ніну Тимофіївну – доярку

Колгосп «Маяк»

Машкіну Софію Павлівну – доярку

Некрасову Марію Мефодіївну – доярку

Лунєва Павла Панасовича – тракториста

Тупицина Олексія Івановича – тракториста

Пахомову Ольгу Василівну – чабана

Колгосп ім. Чапаєва (с. Старовірівка)

Тверитникову Галину Степанівну – доярку

Жирову Віру Михайлівну – доярку

Зінов'єву Марію Кіндратівну – доярку

Репринцеву Віру Денисівну – доярку

Ретунську Фросину Пиліпівну – доярку

Дубініну Катерину Мусіївну – телятницю

Толсту Ганну Стефанівну – ланкову

Ретунську Ганну Кіндратівну – ланкову

Семикіна Мусія Федотовича – тракториста

«Ленінець», 13 листопада 1965 року, с. 1.

Їх вісім.

Їх вісім, молодих, завзятих. Та активне втручання їх в життя села помітне у всьому. Саме комсомольці Старовірівської лікарні організували гурток художньої самодіяльності. Ансамбль пісні виступав з концертом в клубі Першої Старовірівки, в с. Дячківка. Колгоспники охоче слухали концерт.

Кожен з комсомольців лікарні виступає з лекціями, бесідами на фермах, перед механізаторами, рядовими трудівниками артілі «Путь Леніна». Останнім часом були проведені бесіди на теми: «Довголіття», «Вчитись і жити по-ленінськи».

В лікарні регулярно виходить стінна газета «Здоров'я». Найактивнішу участь у випуску її беруть Єрмолаєв, Музалевський.

Комсомольцям до всього є діло. Вони кожного разу беруть активну участь у недільниках.

В. Музалевський

«Комсомолец Водолажчини». Комсомольсько-молодіжна сторінка № 4, підготовлена позаштатним відділом комсомольського життя при редакції нашої газети.

(В номере газети «Ленінець» за 13 ноябля).

Приємно йти в передових.

Майже протягом усього нинішнього сезону молодий механізатор артїлі ім. Чапаєва (с. Старовірівка) Олексій Фалєєв був переможцем у змаганні серед механізаторів артїлі. Він сіяв цукрові буряки, доглядав їх і збирав. Весь час утримував перехідний червоний вимпел, а на збиранні йому була вручена і грошова премія.

*Там же.****Свято книги.***

Недавно, в читальному залі бібліотеки с. Першої Старовірівки відбувся збір учнів другого класу.

Класний керівник Валентина Михайлівна Гридїна разом з піонервожатою, ученицею 11 класу, Ларисою Карповою дуже добре підготували дітей до свята книги.

З особливим успіхом пройшов монтаж, в якому взяли участь Аня Гридїна, Льоня Кутепов, Таня Машкіна.

На святі діти розповідали казки, читали вірші, грали, танцювали, співали.

М. Рубан

*«Ленінець», 13 листопада 1965 року, с. 2.****Про утворення виборчих дільниць по виборах народних суддів Нововодолазького районного народного суду.***

Рішення № 429 виконавчого комітету Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих від 15 листопада 1965 р.

На підставі ст. ст. 19 и 20 «Положення про вибори районних (міських) народних судів Української РСР» утворити такі виборчі дільниці на території Нововодолазького району по виборах народних суддів Нововодолазького районного народного суду.

Виборча дільниця № 46

(Центр – с. Перша Старовірівка, приміщення виборчої дільниці – будинок Старовірівської середньої школи).

До складу виборчої дільниці входить вся територія с. Першої Старовірівки.

Виборча дільниця № 47

(Центр – с. Друга Старовірівка, приміщення виборчої дільниці – будинок сільського клубу колгоспу ім. Чапаєва).

До складу виборчої дільниці входять: с. Друга Старовірівка і Караванська Вершина.

Виборча дільниця № 48

(Центр – с. Муравлінка, приміщення виборчої дільниці – контора бригади № 3 колгоспу ім. Чапаєва).

До складу виборчої дільниці входить с. Муравлінка.

Виборча дільниця № 49

(Центр – с. Третя Старовірівка, приміщення виборчої дільниці – будинок восьмирічної школи).

До складу виборчої дільниці входять: вся територія колгоспу «Маяк», с. Раківка, 45 і 48 роз'їзди.

Виборча дільниця № 50

(Центр – с. Старовірівка, приміщення виборчої дільниці – будинок контори колгоспу «Красное Знамя»).

До складу виборчої дільниці входить територія с. Третьої Старовірівки.

Заступник голови виконкому Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих В. Безрук

Секретар виконкому Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих Г. Баранова

*«Ленінець», 16 листопада 1965 року, с. 2.****Пропагандист.***

...Гарних результатів досягли також слухачі теоретичного семінару при Старовірівській середній школі. Тут вивчають основи марксистсько-ленінської філософії. Керує заняттями Євгеній Павлович Чайкін. Пропагандист часто виступає з основними теоретичними проблемами перед трудівниками місцевих артїлей.

«Ленінець», 18 листопада 1965 року, с. 1.

До виборів народних судів.

Їх на території Старовірівської сільради утворено сім. Розміщені вони в клубах, найкращих кімнатах контор правлінь колгоспів і в школах. В Першій Старовірівці агітпункт знаходиться в сільському клубі. Це простора, світла, затишна кімната. Три столи, на яких розкладені підшивки газет, журнали. Тут же знаходиться до трьох десятків стільців. З наочної агітації і літератури є плакати, брошури «Положення про вибори районних (міських) народних судів Української РСР» про судовлаштування нашої республіки, постанови березневого і вересневого Пленумів ЦК КПРС, нові зобов'язання артілі «Путь Леніна» на честь партійних з'їздів.

Складений графік тергування агітаторів.

Агітатори вже приступили до підготовки вечора запитань і відповідей на юридичні теми.

Так же оформлені інші агітпункти.

К. Сотников, голова Старовірівської сільради.

«Ленінець», 18 листопада 1965 року, с. 2.

Листи до редакції.

Про фізвиховання.

Гостра розмова про шляхи дальшого удосконалення фізкульт-виховної роботи в школах йшла на нараді вчителів фізвиховання середніх та восьмирічних шкіл району. З планами районних змагань по піонерському багатоборству, з волейболу, баскетболу, серед школярів старшого віку на осінньо-зимовий період присутніх ознайомив голова методичного об'єднання вчителів фізвиховання В.Г. Васильченко.

Про стан підготовки громадських інструкторів, суддів по спорту, значкистів ГПО та спортсменів – розрядників говорив голова Ради Союзу спортивних товариств та організацій району Ю.Г. Жаркий. Він відмітив, що найкраще ця робота ведеться в колективах Медведівської та Старовірівської середніх шкіл.

Г. Бондаренко, сількор

Там же, с. 4.

Про затвердження складу дільничних виборчих комісій по виборах народних суддів народного суду Нововодолазького району.

Рішення № 433 виконавчого комітету Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих від
17 листопада 1965 р.

Виборча дільниця № 46.

Голова комісії Сай Григорій Васильович – від комуністичної організації Старовірівської сільської Ради.

Заступник голови – Жарий Іван Васильович – від організації професійної спілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ Старовірівської середньої школи.

Секретар комісії – Маряхіна Парасковія Степанівна – від робітників та службовців Старовірівської лікарні.

Члени комісії:

Толмачев Павло Іванович – від комуністичної організації колгоспу «Путь Леніна»;

Івлєва Ганна Кононівна – від колгоспників колгоспу «Путь Леніна»;

Гурин Василь Васильович – від колгоспників колгоспу «Путь Леніна»;

Селіхова Ольга Данилівна – від колгоспників колгоспу «Путь Леніна»;

Сотникова Микола Юхимович – від колгоспників колгоспу «Путь Леніна»;

Абрамова Віра Андріївна – від організації професійної спілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ Старовірівської середньої школи.

Виборча дільниця № 47.

Голова комісії – Ночевний Петро Єфремович – від організації професійної спілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ Старовірівської восьмирічної школи.

Заступник голови – Травкін Йосип Федорович – від комуністичної організації колгоспу ім. Чапаєва.

Секретар комісії – Гусєва Галина Семенівна – від робітників та службовців Старовірівського комбінату комунальних підприємств.

Члени комісії:

Сабельникова Олена Василівна – від організації професійної спілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ Другостаровірівської восьмирічної школи;

Лук'янченко Борис Григорович – від комуністичної організації колгоспу ім. Чапаєва;

Рослякова Ганна Мусіївна – від колгоспників колгоспу ім. Чапаєва;

Світличний Микола Іванович – від комуністичної організації колгоспу ім. Чапаєва.

Виборча дільниця № 48

Голова комісії – Лисенко Олексі Федорович – від комуністичної організації колгоспу ім. Чапаєва.

Заступник голови – Чернова Надія Іларіонівна – від комуністичної організації колгоспу ім. Чапаєва.

Секретар комісії – Тверітнікова Ольга Євдокимівна – від організації професійної спілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ Другостаровірівської восьмирічної школи.

Члени комісії:

Сотникова Марія Володимирівна – від колгоспників колгоспу ім. Чапаєва;

Гранкін Василь Пахомович – від комуністичної організації колгоспу ім. Чапаєва;

Зінов'єв Юрій Пантелемонович – від комуністичної організації колгоспу ім. Чапаєва;

Лисенко Іван Іванович – від колгоспників колгоспу ім. Чапаєва.

Виборча дільниця № 49

Голова комісії – Чернов Григорій Панасович – від комуністичної організації Третьостаровірівської восьмирічної школи.

Заступник голови – Сотников Дмитро Іванович – від колгоспників колгоспу «Маяк».

Секретар комісії – Лук'янченко Марія Андріївна – від організації партійної спілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ Третьостаровірівської восьмирічної школи.

Члени комісії:

Скрипник Іван Григорович – від колгоспників колгоспу «Маяк»;

Сотникова Тетяна Федорівна – від колгоспників колгоспу «Маяк»;

Сапронов Іван Васильович – від колгоспників колгоспу «Маяк»;

Тарасова Марія Іванівна – від колгоспників колгоспу «Маяк».

Виборча дільниця № 50

Голова комісії – Сапронов Микола Васильович – від комуністичної організації колгоспу «Красное Знамя».

Заступник голови – Кутепов Іван Кузьмич – від комуністичної організації колгоспу «Красное Знамя».

Секретар комісії – Дюкарева Ольга Дмитрівна – від колгоспників колгоспу «Красное Знамя».

Члени комісії:

Головінова Домна Андріївна – від комуністичної організації колгоспу «Красное Знамя».

Некрасова Ганна Степанівна – від комуністичної організації колгоспу «Красное Знамя»;

Івлєв Кузьма Андрійович – колгоспників колгоспу «Красное Знамя»;

Апальков Василь Іванович – від колгоспників колгоспу «Красное Знамя».

Заступник голови виконкому Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих В. Безрук

Секретар виконкому Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих Г. Баранова

«Ленінець», 20 листопада 1965 року, с. 4.

Завжди попереду.

На 120 – 130 % щодня виконував своє змінне завдання на польових роботах молодий тракторист артілі ім. Чапаєва (с. Старовірівка) Василь Меренков. Особливо добре він попрацював на піднятті зябу. В числі перших в артілі механізатор включився в підготовку техніки до весни.

М. Жиров

«Ленінець», 23 листопада 1965 року, с. 1.

Для майбутнього врожаю.

Колгоспники артілі «Красное Знамя» активно борються за врожай наступного року. Вони засипали 970 цнт. насіння, що на 17 цнт. більше плану. 740 цнт. насіннєвих фондів, засипаних в засіки, доведено вже до посівних кондицій першого класу.

На поля артілі вивезено 7620 т. органічних добрив. Крім них, трудівники вивезуть ще 1500 т. гною, або це близько 20 т. на кожен га удобрюваної землі.

Непогана основа для майбутніх врожаїв сільськогосподарських культур!

Г. Некрасова, агроном колгоспу «Красное Знамя»

«Ленінець», 25 листопада 1965 року, с. 1.

Виставлення кандидатів у народні судді.

22 листопада відбулися загальні збори робітників Власівського відділення райоб'єднання «Сільгосптехніка», які одностайно виставили своїм кандидатом в народні судді Григорія Омеляновича Лінника.

Товариш Лінник – в минулому – робітник, від верстата пішов учитися і нині закінчує юридичний інститут. Зараз набуває практики в Орджонікідзевському районі м. Харкова.

Колгоспники артілі ім. Чапаєва (с. Старовірівка) теж назвали своїм кандидатом у народні судді Григорія Омеляновича Лінника.

Пропозицію колективу робітників Власівського відділення райоб'єднання «Сільгосптехніка» та колгоспників артілі ім. Чапаєва (с. Старовірівка) підтримали працівники Власівського споживчого товариства артілі «Путь Леніна», Власівського хлібоприймального пункту.

Там же.

12 грудня – вибори народних суддів.

Рішення

Виконавчого комітету Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих від 24 листопада 1965 р.

Про реєстрацію кандидатів у народні судді Нововодолазького районного народного суду.

Розглянувши надіслані протоколи загальних зборів громадян, засідань громадських організацій і товариств трудящих Нововодолазького району, які виставили кандидатів у народні судді Нововодолазького районного народного суду та заяви кандидатів про їх згоду балотуватись в даний народний суд по відповідному виборчому округу від організацій, які їх виставили, на підставі статті 31 «Положення про вибори районних (міських) народних судів Української РСР» виконавчий комітет Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих ухвалює:

Зареєструвати кандидатом у народні судді по виборчому округу № 2 товариша Лінника Григорія Омеляновича, 1965 р. народження, українця, члена КПРС, який нині закінчує юридичний інститут, проходить практику в Орджонікідзевському районному народному суді м. Харкова, мешканця м. Харкова – 46, вул. Невельська, № 23, кв. № 17, висунутого загальними зборами робітників інженерно-технічних працівників та службовців Власівського відділення районного об'єднання «Сільгосптехніка» Нововодолазького району.

На підставі статті 31 «Положення про вибори районних (міських) народних судів Української РСР» включити товариша Єрмолова Веніаміна Савича і Лінника Григорія Омеляновича до виборчого бюлетеня для балотування по відповідних виборчих округах по виборах народних суддів Нововодолазького районного народного суду Української РСР.

Голова виконкому Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих . Скубак

Секретар виконкому Нововодолазької районної Ради депутатів трудящих Г. Баранова

«Ленінець», 27 листопада 1965 року, с. 1.

З живим словом до людей.

...То в обов'язки агітаторів входило пропагувати рішення березневого Пленуму ЦК КПРС, полум'яним словом і особистим прикладом мобілізувати своїх слухачів на їх виконання, на достойну зустріч наступних партійних з'їздів. Тепер добавилось ще одне завдання. Треба поряд з ним роз'яснювати трудящим «Положення про вибори районних (міських) народних судів Української РСР», розповідати біографії виставлених і зареєстрованих кандидатів в судді, закликати організовано 12 грудня з'явитись у виборчі дільниці і одностайно віддати за виставлених кандидатів свої голоси.

Часто серед людей можна побачити агітаторів артілі ім. Чапаєва (с. Старовірівка) т.т. Мошкіна і Кухтіна. Для індивідуальної чи колективної розмови вони використовують кожну вільну хвилину.

... Колгоспники, з якими зустрічались ці товариши, завжди обізнані з основними подіями в країні, так і поза її межами. Добре знають рішення березневого Пленуму КПРС і своє місце у їх виконанні, і наступні партійні з'їзди зустріти лише з відмінними показниками.

«Ленінець», 2 грудня 1965 року, с. 1.

Людина копійкою професії.

Ось зачинились двері кабінки автомашини швидкої допомоги, і до будинку заспішила маленька на зріст людина, але по її швидкій ході можна зрозуміти, що вона жвава і енергійна. А на обличчі – заклопотаність. На її допомогу чекає хворий. Від неї залежить його одужання. Так думає лікар Старовірівської лікарні Марта Єгорівна Гудиря, заходячи по виклику на квартиру.

Марту Єгорівну можна побачити скрізь. То вона на прийомі в лікарні, то біля ліжка хворого, то мчить в машині швидкої допомоги до хворого десь в село. Від неї ніколи не почути скарг на втому. На прийом хворих в лікарні вона кожного уважно огляне, виписе рецепт на ліки, порадить.

Любить Марта Єгорівна свою роботу. І за її турботу, за ласку від щирого серця говорять їй велике спасибі жителі Старовірівки.

І. Яковенко

«Ленінець», 7 грудня 1965 року, с. 4.

Світла доля хліборобська.

Рік у рік кращає життя наших трудівників. Грошовий доход в нашій артілі нині в порівнянні з минулим роком значно зріс і становить 740 тисяч.

Додатково від продажу зерна по підвищених закупівельних цінах колгосп одержав 13450 карбованців.

Не балували цього року погодні умови, але урожай ми все ж зібрали непоганий – на круг по

17,5 цнт. зернових з га, по 263 цнт. цукрових буряків. А бригада № 1, якою керує Олексій Романович Тарсуков, одержала по 309 цнт. цукрових з га з площі 112 га. За ланкою Дарії Парамонівни Толстої було закріплено 12 га, і кожен га дав по 337 цнт. солодких коренів.

Механізована ланка Івана Васильовича Сотникова вирощувала цукрові буряки за новою технологією, з допомогою техніки, без затрат ручної праці. Урожай виростили механізатори чудовий – по 305 цнт. з га.

Городина теж добре вродила. Колгосп мав змогу річний план замовлення держави виконати на 120 %.

З виробництвом тваринницької продукції теж поставлені справи непогано. План продажу молока державі виконано на 120 %. До кінця року буде виконано і план продажу м'яса.

Цього року в будівництво вкладена значна сума – 65 тис. 940 крб. Недавно стали до ладу корівник на 250 голів, свинарник-відгодівельник – на 1200 голів.

Велика потреба була у приміщенні під дитячі ясла. Цього року воно збудоване.

Міцніє колгосп, зростають можливості у забезпеченні його трудівників. Нині на трудовень виплачено по 80 копійок і видано по 1, 5 кг хліба, а механізаторам – по 2. Одержали трудівники і іншу продукцію.

Багато у нас стариків – ветеранів праці десь до 150 чоловік. Та на свою долю ніхто не поскаржиться, бо старість у них забезпечена, вони одержують пенсії.

Іван Васильович Меренков, Іван Семенович Сабельников і інші першими вступили до колгоспу і всі роки працювали на суспільне благо. Добре працювали. Тепер сили, здоров'я в них не ті, їм виплачується пенсії.

Або Федір Іванович Рєпринцев. Це його руками і руками таких, як він, створювався достаток.

А ось Арсеній Ілліч Фалєєв має 70 років – давно він пенсійний. Та його тягне в колектив, де минули його кращі роки життя. Він продовжує працювати в громадському господарстві, хоч і одержує пенсію.

Шестидесятирічна Марфа Іванівна Рослякова теж продовжує працювати в артілі, вирощує телят, і цього року набрала групу в 30 голів. І чимало в нас таких трудолюбивих, самовідданих, простих трудівників.

Всі трудівники нашої артілі, хто виробив мінімум трудоднів, користується оплачуваною відпусткою. Колгосп оплачує листок непрацездатності. Всі користуються вихідними днями.

Багато трудівників відпочиває в будинках відпочинку і лікується в санаторіях. Самовіддано працювала в артілі доярка Варвара Никифорівна Луніна. Та підкралася хвороба. Колгосп в біді не залишав жінку – поїхала вона лікуватись в санаторій.

Трудолюбивим є і рядовий колгоспник Василь Іванович Мошкін, будь-яка робота горіла в нього в руках. Але захворів. Колгосп підтримав, допоміг придбати путівку на лікування в санаторій. Побували в санаторіях і інші трудівники.

В центрі села – клуб. Є де молоді провести своє дозвілля.

Не живуть тепер в селі і без книги. Майже кожен двір користується послугами сільської бібліотеки. Крім того, в кожного є своя власна бібліотечка.

Благоустроюється колгоспне село. На кошти артілі цього року було прокладено понад кілометр шосейної дороги.

Трудівники артілі нині працюють над тим, щоб у всеозброєнні зустріти весну, підготувати гідний подарунок наступним 23 з'їзду КПРС і 23 з'їзду КП України.

М. Зінов'єв, бухгалтер колгоспу ім. Чапаєва (с. Старовірівка).

«Ленінець», 4 грудня 1965 року, с. 2.

Хороший приклад.

З цінною ініціативою виступили працівники Старовірівського сільського клубу, агітатори, актив села. Завдяки їх активній участі нещодавно був організований для виборців округу № 2 вечір запитань і відповідей. Прошов він цікаво. Виборців хвилюють найрізноманітніші питання: про пенсійне забезпечення, про радянський судостроїт, про вибори народних суддів, питання медицини, будівництва, культурно-побутових приміщень тощо.

На багато численні запитання колгоспників змістовні, зрозумілі відповіді дали присутній на вечорі кандидат в народні судді т. Єрмолов, прокурор т. Савченко, завідуючий відділом пропаганди і агітації райкому партії т. Либа, заступник голови обласного суду т. Ключков, заступник начальника районного відділення міліції т. Яресько, головний лікар районної лікарні т. Коломенський.

На вечорі виступив також голова Старовірівської сільської Ради депутатів трудящих т. Сотников.

На майбутніх вечорах запитань і відповідей, які обов'язково будуть організовуватися і надалі, колгоспники бажали б зустрітися і поговорити про багато важливих і хвилюючих питань із працівниками районного відділу соціального забезпечення, інспекції державного страхування, з робітниками торгівлі, автошляхового сполучення, з спеціалістами с\г, медицини.

Вечір запитань і відповідей – одна з кращих форм організаційно-масової роботи серед трудящих населення радянського села.

М. Луніна, секретар парторганізації колгоспу «Путь Леніна».

«Ленінець», 9 грудня 1965 року, с. 2.

Першим проголосував Василь Степанович Зінов'єв.

Багато потрудились парторганізація колгоспу ім. Чапаєва (с. Старовірівка), готуючись до виборів народного судді. Тому і не дивно, що в селі не було жодної людини, яка б не знала кандидата на цей високий і почесний пост, яка б не прагнула в минулу неділю віддати свій голос за нього.

6 година ранку. Двері виборчої дільниці гостинно відкриваються. Голова виборчої комісії Петро Єфремович Начевний запрошує тих, що зібрались в приміщенні і пропонує розпочати голосування.

Першим одержує бюлетень скотар Василь Степанович Зінов'єв. Він з гордістю виконаного громадського обов'язку опускає його в урну.

Другою голосує пенсіонерка Уляна Миколаївна Рєпринцева.

Віддавши голоси за кандидата народного блоку комуністів і безпартійних Лінника Григорія Омеляновича, виборці поспішали на концерт, які підготували для них учасники художньої самодіяльності Старовірівської середньої школи, любителі покрутитись в хватському танку шли туди, де були влаштовані танці.

О 16 годині проголосували останні два виборці села.

День виборів вилився в світле і радісне свято.

У. Пашкова, сількор

«Ленінець», 14 грудня 1965 року, с. 2.

З доповіддю виступив голова сільради.

Засвітилися у вечірніх сутінках вікна клубу с. Першої Старовірівки. Тут має відбутися сьогодні вечір.

З доповіддю виступив голова сільської Ради депутатів трудящих Кузьма Феоктистович Сотников.

Він розповів присутнім про успіхи місцевих колгоспів.

– Колгоспники добре попрацювали в цьому році, – говорить Кузьма Феоктистович, особливо старанно потрудилися колгоспники з артлі «Путь Леніна». Вони, приміром, на кожному з 160 га кукурудзи одержали по 31 цнт. сухого зерна, а ланкова Зінаїда Федорівна Гранкіна зі своєю ланкою виборила урожай цукристих по 306 цнт. з га на круг.

Непогано працювали і колгоспники артлі ім. Чапаєва.

Після доповіді т. Сотникова був даний великий концерт силами учнів Старовірівської середньої школи.

На сцені лунали голоси юних співаків. Глядачі з великим задоволенням слухали пісні «Широка страна моя родная», «Милая мама» і гучними оплесками проводжали виконавців. А на закінчення концерту свої артистичні здібності показали учні 5 класу. Вони виконали кілька танців.

Мешканці Першої Старовірівки були вдячні школярам за хороший концерт. Гарно провели вони свій відпочинок.

М. Рубан, завідувач сільською бібліотекою.

Там же, с. 4.

З історії рідного краю.

Старовірівка.

Земля, на якій живемо ми зараз, густо полита кров'ю і потом наших предків. Вона дорога нам тим, що наші покоління колись розорали «Дике поле», посадили сади, побудували села і міста.

Старовірівка є одним із найстаріших сіл Харківщини. Заснування її відноситься до того часу, коли будувалась Орловська фортеця на Українській оборонній лінії, що протягнулась від Дінця до Дніпра. Будувалась і укріплювалась ця лінія з 1731 по 1736 р.

Орловську фортецю і ділянки лінії, які розташовувались між сусідніми Іванівською і Парасковіївською фортецями, охороняв Орловський ландміліцейський (ополченський) полк, що складався із єдиновірців – розкольників (старовірів). Тому село, засноване в 1732 р., одержало назву Старовірівка.

Вже літом 1965 р. на подвір'ї колгоспника Чернова була знайдена бронзова печатка Орловського полку. Вона здана в історичний музей м. Харкова.

Важким було життя ополченців. Вони несли військову повинність і обробляли землю. Щоб підняти ціліну, запрягалось 4 – 5 пар волів. Степові пожежі приносили багато лиха, в полум'ї вогню гинули посіви, худоба, люди. Переважали хвороби – тиф, холера, чума, від яких люди вимирали цілими сім'ями. Жили вони в курних мазанках з одним вікном, димоходів не робили, бо за це потрібно було вносити подать в казну. Кожною сім'єю керував старший, дотримуючись звичаїв старовини.

Для розваг жителі влаштовували «кулачні бої», під час яких люди калічили один одного, або зовсім убивались.

Про життя перших поселенців-старовірів розповів в 1842 р. старий житель с. Пахомов. Розповідь його була записана начальником косянтиноградських державних селян Дяковим.

Старовірівка не була покріпачена. Та життя державних селян мало чим відрізнялась від життя кріпаків.

Згідно земської статистики на початку 20 століття урожай на селянських наділах у колишньому Костянтиноградському повіті був 52 пуди жита, 68 пудів озимої і 40 пудів ярої пшениці з десятини.

До Жовтневої революції все населення Старовірівки було майже повністю неграмотним. На 200 чоловік була одна людина, що навчалась одну-дві зими в приходській школі.

Лише в 50-х р. р. 19 століття в такому великому селі, де нараховувалось 820 дворів і близько 5770 жителів, була відкрита перша приходська школа на 30 – 35 учнів. Уроки проводили піп і попадя.

З гіркотою згадує про своє навчання один з найстаріших жителів Я.Г. Сабельников: «Одного разу забув чорнило. На уроках попа все пройшло благополучно. Та ось на урок пришла попадя. Ні слова ні сказавши, вона ребром лінійки вдарила мені по голові, пішла кров...Вигнала із класу, а вслід крикнула:

- Щоб зараз вже в школі був батько!

Побувавши в школі, батько вечором відвіз попаді мешок пшениці, заплативши за те, щоб мене не виключили із школи.

Темнота і безпросвітність селян підкріплювалась тим, що в селі не було жодної бібліотеки, не виписувалось жодного номера газети чи журналу.

На все село був лише один фельдшер.

Тому з таким задоволенням біднота Старовірівки зустріла звістку про те, що там, в далекому Петербурзі, засвітила зоря нової ери. Ще задовго до колективізації найбідніші сім'ї почали об'єднуватись у невеличкі групи по спільному обробітку землі. Перша артіль організувалася на теперішній другій бригаді колгоспу «Маяк». Керівником її став Іван Михайлович Лунев.

В 1930 р. всі товариства в артілі с. Третьої Старовірівки були об'єднані в колгосп ім. Ілліча. Керівником сюди партія направила Харківського робітника – двадцятип'ятитисячника комуніста Ковалю.

Та згодом цей колгосп був розділений на 5 артілей.

За роки Радянської влади невпізнанно змінилась Старовірівка.

І. Дюкарев, учитель історії 8-річної школи с. Третьої Старовірівки.

(Далі буде)

«Ленінець», 18 грудня 1965 року, с. 4.

Про підсумки соціалістичного змагання працівників с\г району в 1965 р.

ПОСТАНОВА

Бюро райкому партії і виконкому районної Ради депутатів трудящих від 14 грудня 1965 р.

Трудівники с\г району провели велику роботу по виконанню взятих соціалістичних зобов'язань в 1965 р.

Розглянувши підсумки соціалістичного змагання серед трудівників рослинництва, тваринництва і механізаторів району, бюро райкому КП України і виконком районної Ради депутатів трудящих ПОСТАНОВЛЮТЬ визнати переможцями соціалістичного змагання:

Працівників рільництва.

Толсту Дарью Парамонівну – ланкову колгоспу ім. Чапаєва (с. Старовірівка), яка виростила своєю ланкою на площі 16 га по 335 цнт. цукрових буряків з кожного га. Вручити їй грошову премію в розмірі 10 крб.

Нартова Василя Гавриловича – ланкового механізованої ланки колгоспу «Красное Знамя», який своєю ланкою на площі 140 га виростив по 24, 4 цнт. соняшника з кожного га. Вручити йому грошову премію в розмірі 10 крб.

Музолевського Семена Васильовича – овочівника колгоспу «Красное Знамя», який своєю ланкою виростив по 304 цнт. капусти з га на площі 2 га і 114 цнт. моркви на площі 1 га. Вручити йому грошову премію в розмірі 10 крб.

Головінову Оксану Сергіївну – ланкову колгоспу «Красное Знамя», яка своєю ланкою виростила по 232 цнт. цукрових буряків з га на площі 61 га. Вручити їй грошову премію в розмірі 10 крб.

В. Мірошник, секретар РК КП України

Ф. Скубак, голова виконкому районної Ради депутатів трудящих

«Ленінець», 23 грудня 1965 року, с. 2.

Звернення

Учасників районної наради передовиків сільського господарства.

До всіх колгоспників, робітників радгоспів, механізаторів і спеціалістів с\г нашого району.

...Чудовими ділами увінчали останній рік семирічки буряководи району. Вони з честю виконали свої зобов'язання. Дали слово одержати 225 цнт. солодких коренів в середньому з га з всієї площі посіву, а зібрали по 231, 1 цнт.

Державі продано понад 128 тис. т. цукрових буряків, що складає 108, 6 % від річного плану. Кращих показників добились буряководи колгоспу ім. Чапаєва (с. Старовірівка) і інших.

...Добрих успіхів також добились ланкові (...), Дарія Парамонівна Толста – ланкова з колгоспу ім. Чапаєва (с. Старовірівка) і багато інших.

«Ленінець», 25 грудня 1965 року, с. 1.

Про підсумки соціалістичного змагання працівників с\г району в 1965 р.

Постанова бюро райкому партії і виконкому районної Ради депутатів трудящих від 14 грудня 1965 р. (Закінчення. Початок дивиться у № 114).

3. Працівників тваринництва.

Доценко Ірину Іванівну – доярку колгоспу «Красное Знамя», яка від 15 закріплених за нею корів надоїла по 2157 кг молока при зобов'язанні 2000 кг. Вручити їй грошову премію в розмірі 10 крб.

Там же – с. 3

На гатах життя.

Я важко захворів. У Старовірівській лікарні мене оглянув лікар Вячеслав Миколайович Єрмолаєв. Він тут же сказав: «Негайна операція!»

Зараз уже позаду ті хвилювання і болі, які я переніс. З кожним днем почуюю себе все краще. І завдячую за це моему рятівникові – хірургу Єрмолаєву. Теж саме скажуть і ті, кого оперував Вячеслав Миколайович.

Якось у лікарню привезли з радгоспу ім. Комінтерну дідуса Воловика. У нього – перелом ребер. Два дні і дві ночі боровся за його життя хірург і переміг. Відступила таки хвороба.

З артіль «Більшовик» доставили сімнадцятирічного юнака Олександра Черненка. Становище складне: хлопець втратив свідомість. Апендицит! У найгострішій стадії. Операція. А потім... Три доби не відходив від його ліжка мужній лікар. І повернув життя юнаку!

За чуйність, самовідданість у боротьбі за здоров'я людей я і мої товариши по палаті Д. Панарін, Є. Лимар, К. Воловик, К. Некрасов кажемо:

- Спасибі Вам, чудовий лікарю. За все спасибі!

С. Семеренко

«Ленінець», 28 грудня 1965 року, с. 4.

1966 год

В тому, що колгосп імені Чапаєва (с. Старовірівка) виростив по 263 центнера цукрових буряків з гектара на круг, заслуга і колгоспного агронома Євдокії Карпівни Вертянкіної. Її праця відзначена. Тов. Вертянкіна нагороджена медаллю «За трудову відзнаку».

«Ленінець», 25 січня 1966 року, с. 3.

Евдокия Карповна Вертянкина,
агроном колхоза им. Чапаева, 1966 г.

Механизатор артели «Красное Знамя»
Иван Фёдорович Сотников,
идет загрузка минеральных удобрений, 1966 г.

Кирилл Кириллович Сотников,
агитатор артели «Маяк», 1966 г.

Алексей Андреевич Кубарев,
механизатор артели «Маяк», 1966 г.

Своїм трактором ДТ-54 торік Олексій Сургай з артілі «Путь Ленина» виробив 1800 гектарів умовної оранки. Нині він з успіхом працює на ремонті техніки.

«Ленінець», 5 лютого 1966 року, с. 2.

На молочно-товарній фермі №2 артілі «Маяк» Кирило Кирилович Сотников – агітатор. Він у тваринників частий гість. Днями розпочав з ними вивчення проєкту Директив XXIII з'їзду КПРС по п'ятирічному плану розвитку народного господарства. Вивчені перші два розділи. Готуючись до чергової бесіди, Кирило Кирилович не обмежується лише газетним матеріалом, він використовує й іншу літературу: журнли «Партийная жизнь», «Коммунист» та інші.

«Ленінець», 3 березня 1966 року, с. 2.

Добросовісно трудиться в артілі «Маяк» Олексій Андрійович Кубарев. Він – механізатор. Вже відремонтував свій трактор, поставив на лінійку готовності закріплений за ним причепний інвентар. Зараз

Алексей Сургай, тракторист
артели «Путь Ленина», 1966 г.

Олексій Андрійович, коли дозволяє погода, працює на вантажній добрих екскаватором, змонтованим на його «Беларусе». За день навантажує по 150-170 тонн гною.

«Ленінець», 5 березня 1966 року, с. 3.

Широкий відгук в артілі «Маяк» знайшов заклик богодучівських доярок. Першими його підхопили Олександра Миколаївна Сотникова, Ніна Іларіонівна Сотникова та Ольга Григорівна Філіпська. Вони добилися підвищення продуктивності корів своєї групи. Зараз надій на корову в день по їх групах становить понад 8 кілограмів.

«Ленінець», 3 квітня 1966 року, с. 3.

Високо тримає честь механізатора тракторист артілі «Красное знамя» Іван Федорович Сотников. З не меншим напруженням, ніж на сівбі, працює він на вивезенні гною на паровий клин. Як правило, денне завдання виконує на 120-130 процентів.

«Ленінець», 28 квітня 1966 року, с. 3.

Комуніст Олексій Степанович Івлєв входить до складу механізованої ланки колгоспу «Красное знамя», яка взялась цього року вирощувати цукрові буряки на площі 90 гектарів з мінімальними затратами ручної праці.

Старанно попрацював Олексій Степанович на сівбі, щоб покласти насіння цукристих у добре розпушену землю з одночасним внесенням мінеральних добрив.

Доярки артели «Маяк: Александра Николаевна Сотникова, Нина Илларионовна Сотникова, Ольга Григорьевна Филиппская, 1966 г.

Механизатор артели «Красное знамя»
Алексей Степанович Иевлев, 1966 г.

Комбайнер артели имени Чапаева
Александр Егорович Зиновьев, 1966 г.

Тепер нові турботи. Треба бути готовим вчасно розпочати догляд. Механізатор не забуває і про збирання, готує техніку до цієї роботи.

«Ленінець», 1 травня 1966 року, с. 3.

Комбайнер артілі імені Чапаєва (с. Старовірівка) Олександр Єгорович Зінов'єв вже скошив на звал 200 гектарів зернових.

«Ленінець», 12 липня 1966 року, с. 1.

1967 год

В труді і пошана.

День перемоги над фашистською Німеччиною в селі Старовірівці, як і скрізь, зустріли з радістю. Агафію Іванівну Ампілову душили сльози, бо вона вже знала, що її чоловік ніколи не повернеться до неї і своїх дітей. Весь свій біль, вдовину гіркоту тамувала у праці, між людьми почувала себе впевненіше. Залишивши в оселі дітей, тепер щодня йшла дорогою, що веде на край села, в поле. Там збиралося чимало односельчан. Демобілізованих з фронту ще не було. Одні старики та бабусі. Виснажені війною, голожні, в лахмітті. Однак руки занудьгували за працею, вільною для себе, для свого народу.

На одному полі жінки шарували буряки, а поруч збиралися сіяти просо. Підійшла Ампілова.

– Ой, і садки нині цвітуть, – витираючи піт з чола, зауважили Ампілова, – певне вродять.

В пам'яті спіливі слова з фронтової пісні тоненьким голосом почала:

«Расцветали яблони и груши...»

– Оце вірно, – сказав Прокіп Омелянович Трунов. – Підтягуй, Юхиме Лукічу, – штовхнув у бік Храпонова, – веселіше працюватиметься, забудемо весь жах минулого.

Незабаром «Катюша» дзвеніла на повний голос, линула полем.

Згодом односельчани обрали Ампілову ланковою.

Ціле літо працювала то на цукрових, то на овочевих. Різні роботи виконувала. А прийшла осінь – пішла на ферму телят доглядати.

Всюди жінка з честю виконувала свої обов'язки, прагнула йти попереду, добиватися і вже в 1946 році її ім'я стало відомим за межами артілі «Путь Ленина». Праця не лишилася не поміченою, її високо оцінили. Указом Президії Верховної Ради СРСР Агафію Іванівну нагороджено медаллю «За трудову доблесть». І побігли роки...

Уроженец Староверовки, рядовой
Алексей Репинцев, 1967 г.

Трудівницію обирають депутатом сільської Ради, засідателем у народному суді, членом правління.

В пошані Агафія Іванівна і тепер. Група корів, за якою вона доглядає вже четвертий рік, одна з кращих в колгоспі.

– Ветеран колгоспної праці, – тепло відгукуються односельчани про доярку. 25 кращих років свого життя присвятила жінка колгоспному будівництву і у самовідданий праці знайшла своє щастя.

В. Бондаренко, наш кореспондент.

«Ленінець», 2 лютого 1967 року, с. 3.

Хліборобські горизонти.

Гомінлива нинішня весна. І цей гомін, що ні вдень, ні вночі не відсухає на колгоспних полях, сповнює радістю серце хлібороба.

За урожай просапних культур в ювілейному році розпочали боротьбу б механізованих ланок.

Трудівники колгоспу з надією думають справитись зі взятими соціалістичними зобов'язаннями – зібрати по 22 центнера

Доярка артели им. Чараева,
Екатерина Буць, 1967 г.

зернових, по 26 центнерів зернової кукурудзи, 270 центнерів буряків з кожного гектару.

Хорошо мати вмілі механізаторські кадри, які на будь-якій ділянці роботи трудяться на совість. Ось і наш ветеран комбайнер Іван Мойсейович Сотников. Торік він зібрав 300 га зернових.

Щоб забезпечити високий урожай ювілейного року, ми маємо достатню кількість мінеральних добрив, чого не було торік. Хлібороби підживили ними всі масиви озимини. Висівання насіння теж провадиться з одночасним внесенням міндобрив.

У нас є всі можливості намічені горизонти зробити дійсністю.

М. Луніна, агроном, секретар парторганізації артіль «Путь Ленина».

На фото: М. Луніна.

«Ленінець», 1 травня 1967 року, с. 3.

Вісті радують.

Хорошими успіхами в праці зустріли Першотравень механізатори артіль «Красное знамя». В стислі строки вони посіяли ранні ярі культури. Приклад старанної праці показав агрегат у складі ланкового механізованої ланки по вирощуванню цукрових буряків Михайла Петровича Лактіонова і членів ланки Олексія Степановича Івлева і Івана

Мойсейовича Умрихіна. Трактором Т-38 у зчепі з сівалками вони щодня засівали по 25-27 гектарів при нормі в 17 і засіяли всю площу у 240 гектарів за 6,5 робочих днів.

Ланка Михайла Федоровча Апалькова, яка вирощує соняшник, закінчила сівбу його на всіх 150 гектарах за 4 дні.

Успішно йде сівба кукурудзи, яку вирощуватиме ланка Михайла Петровича Філіппського.

І. Дюкарев, голова колгоспу «Красное знамя».

Там же.

Нагороди Батьківщини.

Президія Верховної Ради СРСР Указом від 19 квітня 1967 року нагородила орленами і медалями СРСР передовиків сільського господарства Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської і Харківської областей, які відзначились у збільшенні виробництва і заготівель зерна у 1966 році.

В тому числі по Нововодолазькому району нагороджено:

МЕДАЛЮ «ЗА ТРУДОВУ ДОБЛЕСТЬ»

Заречинця Трохима Калиновича – тракториста радгоспу імені Комінтерну.

Суслову Ніну Гаврилівну – бригадира радгоспу імені Комінтерну.

Семеніхіна Федора Леонтійовича – тракториста колгоспу «Путь Ленина».

Шила Миколу Лазаревича – тракториста радгоспу імені Комінтерну.

«Ленінець», 6 травня 1967 року, с. 3.

Марфа Михайловна Лунина, агроном артели «Путь Ленина», 1967 г.

Звичайні собі цифри. Але за ними стоять живі люди. Ці цифри починають оживати, коли обліковець тракторної бригади артілі «Путь Ленина» Олексій Іванович Сотников починає розповідати, що агрегат, який обслуговують механізатори Григорій Михайлович Головінов і Микола Іванович Толстой, працює тільки з перевиконанням змінного завдання. На цьому агрегаті не раз майорів червоний перехідний вимпел. Механізатори при нормі 12 гектарів засівають кукурудзи в день по 20 гектарів. Таких в бригаді багато.

Між механізаторами широко розгорнуто соціалістичне змагання.

Ось чому механізатори та інші трудівники, коли заходять до тракторного стану, відразу знайомляться з дошкою показників.

Ранки, вечори.

На цю тему в Старовірівській середній школі відбувся ранок. До нього всі старанно готувалися. За рекомендацією молодших піонервожатих Валі Грідіної, Ліди Музалевської та класного керівника Валентини Михайлівни Грідіної учні третього класу прочитали книги «Золотий ключик або пригоди Буратіно» Толстого, «Чіполіно» Джані Родарі, «Айболіт» Чуковського, «Козета» Гюго, «Пригоди Тома Соєра» Твена та інші.

Учні з'явилися н ранок в костюмах героїв книг. Вони виконали п'єсу «Бережи книгу», виступили з літературним монтажем, співали пісні: «Песенка юных читателей», «Пионерское звено».

Ранок пройшов весело, цікаво.

М. Рубан, завідувач сільською бібліотекою.

Фёдор Леонтьевич Семенихин, лафетник артели «Путь Ленина», 1967 г.

Тракторист Г.М. Головинов и механизатор М.И. Толстой на поле артели «Путь Ленина», 1967 г.

Успіхи радують.

Зустріти славні іменини Країни Рад з хорошими успіхами в праці, виконанням взятих соціалістичних зобов'язань, вирішили доярки другої комплексної бригади артіль «Путь Ленина».

Слова у них не розходяться з ділом. З початку ювілейного року в бригаді на кожну корову надоєно по 865 кілограмів молока при плані 712 кг. Вироблена тваринницями продукція дешева. При плановій собівартості одного центнера 15 карбованців 20 копійок вона складає 12 карбованців.

Перед у виконанні соціалістичних зобов'язань веде доярка Дарія Семенівна Апалькова. По 10,5-11 кілограмів від кожної корови доїть вона щодобово. А за п'ять місяців ювілейного року від своєї групи 14 корів ця трудівниця одержала по 1128 кілограмів молока на кожну при річному зобов'язанні 2300 кг.

Хороших результатів Дарія Семенівна досягла завдяки сумлінному ставленню до своїх обов'язків, своєчасній годівлі і старанному догляду за тваринами.

Т. Тиндик, сількор.

«Ленінець», 22 червня 1967 року, с. 3.

Наша Зінаїда Василівна.

Чимало нарікань чути на адресу торгівельної мережі Старовірівського сільського споживчого товариства. Та ми хочемо розповісти про добросовісного продавця Третьостаровірівського госпмагу Зінаїду Василівну Філіпську.

Багато, виявляється, залежить від людини, від її ставлення до роботи. Всього кілька місяців, як стала в магазині працювати Зінаїда Василівна, а скільки хороших справ зроблено: виконано десятки замовлень на пральні машини, дивани. Платтяні шафи та інші меблі. Завжди чуйна, ввічлива. За це її поважають в нашому селі.

І. Волобуєва, М. Луньова, А. Азаренко, мешканці села Треть Старовірівка.

Там же.

Після жаток – комбайни.

Жнивари колгоспу «Красное знамя» Михайло Федорович Апальков з наперником Анаталієм Мойсейовичем Дедушевим і Іван Васильович Карпов з Анатолієм Федоровичем Головіновим за три робочі дні жатками ЖРС-4,9 скошили 170 гектарів зернових. На площі, де підсихають валки озимих культур, вийшли комбайни. Перед серед комбайнерів веде Іван Семенович Івлєв зі своїм молодим напарником Михайлом Івлєвим. За зміну своїм агрегатом вони звільняють від валків по 13-13,5 гектарів при нормі 8,9 га.

І. Дюкарев.

«Ленінець», 13 липня 1967 року, с. 3.

Збирання кукурудзи погалося.

Закладемо якнайбільше цього цінного корму на корову! Забезпечимо громадському тваринництву не тільки теплу, але й сити зимівлю!

Кукурудза мов той ліс. Висока, густа, шелестить під подихами вітру. Агроном Олександр Іванович Сабельников ще раз об'їжджає ниву, в кількох місцях перевіряє стиглість качанів. Вже непогані. Вирішує: можна косити. Маса ваговита, на кожному гектарі посіву її буде не менше 200 центнерів.

Дає команду механізаторам Голвінову і Толстому починати. Кілька хвилин – і перша автомашина, доверху навантажена цінним кормом, вирулює на шлях, і прямує до молочно-товарної ферми, де на неї вже чекають колгоспники. Її місце під транспортером силосозбирального комбайна займає інша. Силосування почалося. За перший неповний робочий день у траншею було покладено 63 тонни подрібнених стебел кукурудзи.

«Ленінець», 29 липня 1967 року, с. 3.

Щоб не пустували ясла колгоспних ферм, щоб вдосталь було кормів, турбуються трудівники артіль ім. Чапаєва (с. Старовірівка). Чим більше сіна – тим більше молока, це добре знають колгоспники. Вище і вище піднімає свою руку стогоклад. Швидко росте зеленувати скирта сіна.

«Ленінець», 3 серпня 1967 року, с. 3.

Кожному відомо, що свято без музики – не схоже й на свято.

В Старовірівці теж ще недавно майже кожне свято проходило без музики. І сільська Рада вирішила придбати при допомозі колгоспів інструменти духового оркестру. Задумади – зробили.

Одного вечора до сільського клубу прийшли механізатори колгоспів, тваринники та інші мешканці Старовірівки.

Голова сільської Ради Кузьма Феоктистович Сотников коротко розповів про те, що віднині почне своє існування духовий оркестр. Любителів запросив ознайомитись з інструментами. Таких знайшлося чимало. Оркестр було створено.

«Ленінець», 19 серпня 1967 року, с. 3.

Здрастуй, новий навчальний!

Збігло літо. А з ним і учнівські канікули.

Як же наш колектив підготувався до нового навчального року?

Ще задовго до літніх канікул ми зробили деякі намітки, підраховували наші можливості, завезли частину необхідних матеріалів.

І як тільки закінчились екзамени, приступили до роботи. Одні штукатурили, інші зразу ж білили. Особливо відзначалася техробітниця Надія Лаврентіївна Глазкова. Старались і школярі, і вчителі.

Добре трудився піонерський загін «Восход» (8 «А» клас). Восьмикласники (керівник класу Віра Андріївна Абрамова) прийшли до мене і попросили фарби.

А тут з купівлею деяких матеріалів ми затримались. Піонери не стали чекати. Зібрали кошти і придбали її самі. Через декілька днів кімната восьмикласників була готова до занять.

Завершується спорудження шкільного красеня – спортзалу. Нарешті збудиться мрія наших школярів – вони матимуть змогу, як і учні райцентру, навіть у зимовий час, займатися різними видами спорту.

Говорячи про цю споруду, не можна не згадати допомогу артілей «Путь Ленина» та імені Чапаєва (Старовірівка). Правління цих господарств, розуміючи важливість споруди, вчасно підтримали нашу ініціативу, виділили кошти.

Сьогодні ми говоримо: «Здрастуй, новий навчальний!» І для цього є всі підстави. Бо ж зустрічаємо його у всеозброєнні.

Є. Чайкін, директор Старовірівської середньої школи.

«Ленінець», 31 серпня 1967 року, с. 2.

Репетиция только что созданного оркестра Староверовского Дома культуры, 1967 г.

Старовірівська сільська Рада.

Невпізнаними стають населені пункти і сільгоспартілі, що розташовані на території наших сільради. Адже для цього і трудяться наші славні працелюби. Це їх руками на честь 50-річчя Великого Жовтня споруджено:

Інтернат з усіма зручностями на 25 чоловік при 80річній школі Другої Старовірівки;

Поштове відділення у Другій Старовірівці;

Більше двох кілометрів асальтових і плиткових тротуарів;

Три класні кімнати при Третьостаровірівській 8-річній школі.

Старовірівчанами висаджено біля 5000 фруктових і декоративних дерев.

Найближчим часом в центрв Першої Старовірівки буде здано в експлуатацію продовольчий магазин, в артлі«Путь Ленина» – гуртожиток і дитячі ясла, при Старовірівській дільничній лікарні – дитяча консультація, в колгоспі «Маяк» – дитячі ясла, при середній школі – спортивний зал.

Говорячи поо ювілейны будывлы треба відзначити активну участь в їх спорудженні директора Третьостаровірівської 8-річної школи Михайла Васильовича Дюкарева, голів сільгоспартілей імені Чапаєва – Олексі Костянтиновича Сигарьова, «Путь Ленина» – Федора Івановича Малявіна, «Маяк» – Олександра Максимовича Марченка, «Красное знамя» – Івана Івановича Дюкарева, директора Першостаровірівської середньої школи Євгена Павловича Чайкіна та інших керівників господарств і організацій.

У. Пашкова, заступник голови сільської Ради.

«Ленінець», 5 вересня 1967 року, с. 3.

Марфа Михайлівна Луніна в артлі «Путь Ленина» користується великим авторитетом і як агроном, і як секретар парторганізації. Як агроном вона неухильно дбає про підвищення культури хліборобства, про впорядкування сівозмін і інше. Водночас вона як комуніст дбає про виховання високої свідомості у кожного працівника артлі.

«Ленінець», 7 жовтня 1967 року, с. 3.

1968 год

Врожай виборюється сьогодні.

В колгоспі «Путь Ленина» на поля вивозять місцеві добрива під наступний врожай. Навантажувальною лопатою, навішеною на трактор Т-74, тракторист Олександр Іванович Тарсуковза день навантажує на автомашини по 100-120 тонн гною.

«Ленінець», 23 січня 1968 року, с. 1.

Син степів.

– Був, – з тугою говорять нині старовір чани про нього. Це значить, що його немає поміж ними. Вдячне покоління, заради щастя якого син степів склав свою голову, в селі Дячківці, де мешкають дружина й дочка Героя, спорудило будиночок-музей.

В просторій, світлій і затишній кімнаті на одній із стін оббитий рушником його портрет. Тут зібрані документи, речі відважного воїна.

Розглядаємо портрет Героя. Худорляве, суворе вольове обличчя з проникливими очима.

– Такі не відступали, – чується хрипливатий басок. Його господар бувший фронтвик, бо на грудях орденські колодки, а щоку пересікає рубець шраму – слід, якщо не кулі, то осколка. – Билися до останнього патрона.

Підтвердженням цих слів служить довгий послужний список Степана Архірповича. З нього можна дізнатися, що Карпов починав війну першим номером обслуги станкового кулемету, був комуністом, гвардійцем. Згодом став ще і командиром обслуги «Максима», замінив скошеного в бою товариша.

Фашисти окопались в районі станцій Капишня і Кривці. Треба було їх оборону брати штурмом. Гітлерівці не витримали шаленого натиску, в паніці кинули рубіжі, які займали, залишивши на полі бою сотні вбитих і поранених. Одинадцять окупантів тоді знищив Степан Архипович.

Минуло кілька відносно тихих днів. Батальйон, в якому воював Карпов, перегрупувавши свої сили, пішов в атаку на відбірний підрозділ противника, що прибув на підкріплення поріділих рядів фашистів, але під кинджальним вогнем змушений був залягти і окопатися. Завязалася жорстока перестрілка. В ній

Раиса Фёдоровна Земскова, редактор радиосети в с. Староверовка, 1968 г.

Раїса Федорівна Земська – редактор місцевого радіомовлення села Старовірівка. Підготовлені нею передачі цікаві за змістом і тематикою.

кулемет Степана Архіповича вивів з ладу дві ворожі кулеметні обслуги і відправив на той світ десять гітлерівських солдатів та офіцерів.

17 вересня 1943 року кулемет Карпова виявили коректувальники німецької батареї і викликали шквальний вогонь на досить активну смертоносну бойову точку. Ворожим артилеристам вдалося поранити Степана Архіповича. Карпов не залишив поля бою.

Випробування мужності сина української степів власне тільки починалось. За місто Духовщину під вогнем німецьких шестиствольних мінометів знаходився майже дві доби, разом з іншими воїнами відбивав атаки ворога.

Корткий перепочинок, і знову в кривавий бій. За тиждень Карпов з свого «Максиму» випустив по гітлерівцям понад 30000 штук патронів, знищивши 12 вогневих точок фашистів і знешкодивши ще одну гармату.

Партія і уряд високо оцінили подвиг відважного воїна, присвоївши йому звання Героя Радянського Союзу.

М. Васильєв, офіцер райвійськкомату.

«Ленінець», 20 лютого 1968 року, с. 2.

«Ленінець», 24 лютого 1968 року, с. 2.

Незвичайний транспорт.

Увагу прибулого в радгосп імні Комінтерну може звернути на себе незвичайний для наших місць транспорт. Пропелер, приведений в дію двигуном, рухає змонтований на лижах апарат, розрахований на одного пасажера. Швидкість його – 10-15 км на годину. Це – аеросани, зроблені місцевим імільцем Іваном Васильовичем Міщенком. Колишній механізатор, він тепер на пенсії, йому 69 років.

Агроном артели «Путь Ленина» Александр Иванович Сабельников проводит беседу с колхозниками 1-й бригады, 1968 г.

Змайстрував собі подібні сани і механік другого відділку радгоспу Володимир Кіндратович Курилко.

Там же, с. 3.

Вже майже 22 роки працює на поштовому відділенні Першої Старовірівки Пелагея Панасівна Єфремова. В дощ і в снігову заметіль, взимку і влітку можна бачити її в селі з сумкою за плечима. Листоноша завжди вчасно доставляє переплатникам газети, журнали та листи. За це і поважають люди Пелагею Панасівну.

«Ленінець», 1 травня 1968 року, с. 2.

Непогано вродили цього року в артілі «Маяк» ранні вишні. Зібрати їх вчасно, не дати перестигнути – таке завдання було поставлено перед бригадиром Федором Никифоровичем Лукянченком, і він добре організував цю роботу.

«Ленінець», 20 травня 1968 року, с. 3.

Комсомолки Люба Сапронова і Люба Дуракова зразу ж після закінчення школи пішли працювати в рідний колгосп. Трудовий шлях дівчата розпочали з оволодіння професією телятниці. Дали їм групи молодняка. Доглядали за ними, як вміли. Однак не соромились, часто за порадами зветалися до більш досвідчених тваринниць.

На старанність комсомолок звернуло увагу правління артілі. Порадилися і вирішили дівчат перевести доярками. Спочатку Люба Дуракова прийняла групу корів. Люба Сапронова почала працювати дояркою тільки у цьому році з березня.

Заведуючий клубом Фёдор Лазаревич Ефремов, 1968 г.

Почтальон Первой Староверовки Пелагея Афанасьевна Ефремова, 1968 г.

– Дівчата працюють із завзяттям, – говорить про комсомолок секретар парторганізації артілі «Красное знамя» Микола Васильович Сапронов. – В свою любиму професіюкладають всю душу.

І наслідки радують. В соціалістичному змаганні вони обігнали навіть деякого з більш досвідчених доярок. Люба Дуракова, приміром, за п'ять місяців третього року п'ятирічки надійшла на кожну корову по 876 кфлограмів молока.

– Спочатку було важко, – згадують дівчата. – З роботою мало обізнані, але завжди на допомогу нам приходили старші товарищі. Серед них хочеться назвати Ганну Василівну Бирку, Ірину Іванівну Доценко, Євдокію Макарівну Головінову та інших. Вони завжди охоче допомагають молодим.

Не стоять осторонь комсомолки і від громадської роботи. Любу Дуракову одноголосно обрано членом комітету колгоспної комсомольської організації, вона є груп комсоргом другої комплексної бригади.

«Ленінець», 29 травня 1968 року, с. 3.

Щоб хліб зібрати якісно.

Добре і завчасно підготувалися до жнив і дружно включилися в них комбайнери артілі «Красное знамя». На своїх збиральних агрегатах вони закрили всі канали втрат при обмолоті зерна. Завжди на передньому плані виробництва комуністи. Член партії Іван Хрисанфович Завада старанно

Сбор вишен в артели «Маяк», 1968 г.

підготував до роботи свого агрегата. Пропустив і обкатав машину (фото внизу).

Анатолій Іванович Сотников безпартійний, але намагається не відставати в праці від комуністів.

Хоч і старенький в нього РСМ-8, але майже одночасно з усіма комбайнерами він поставив свого агрегата на лінійку готовності. Давали йому нового комбайна, та він відповів:

– Попрацює ще на РСМ-8, звик я до нього (фото зліва).

Нинішні жнива Анатолій Іванович планує провести на такому ж рівні як торік. Тоді він за сезон скошив 190 гектарів хлібів і намолотив 470 тонн зерна.

На полях господарства, що жовтіють позолотою дорідних пшениць, безперервно гудуть сталеві кораблі. Серед них і агрегат І.Х. Завади та А.І. Сотникова. Вони збирають врожай третього року п'ятирічки.

Добре трудиться дружній колектив Старовірівської аптеки №60. Особливо відзначаються комсомолки фасовщиця Клавдія Сабельникова і асистент Марія Сотникова.

«Ленінець», 23 липня 1968 року, с. 3.

Агроном по захисту рослин артелі «Путь Ленина» Олександр Іванович Сабельников – молодий комуніст. Він проводить велику і діяльну політичну роботу серед колгоспників. То розповість про події за рубезем, то розкриє суть тієї чи іншої урядової постанови, то зупиниться на взаємостосунках соціалістичних стран.

Некщодавно Олександр Іванович побував в усіх бригадах і виступив з підсумками хіду виконання колгоспом рішень листопадового Пленуму ЦК КП України. Його повідомлення викликало жваві дебати, в ході яких з'ясувалися причини недобору зерна.

«Ленінець», 19 вересня 1968 року, с. 1.

На майдані, біля клубу.

Трудящі Старовірівки, Дячківки та Муравлівки як і інших населених пунктів колгоспної Водолажчини, урочисто відзначили 25-річчя визволення від німецько-фашистських загарбників.

...Одинадцята година ранку. На майдані, біля клубу колгоспу «Красное знамя» зібралися сотні старовірів чан. Вони в напруженому чеканні. Їх погляди звернені в бік сільського кладовища. Там досі покоївся прах семи воєнів, що полягли смертю хоробрих, захищаючи і відстоюючи завоювання Великого Жовтня. Ворішили пере захоронити їх. Місце для братської могили вибрали в центрі села, біля вогнища культури і відпочинку трудящих. Та ось в кінці вулиці з'явилася машина з лафетом, на якому була встановлена оббита червоним бархатом труна, а нею колона людей. І в ту ж мить навколишню тишу порушив духовий оркестр.

Зустріли морем живих квітів. Зупинились біля імпровізованої трибуни, на яку піднялись керівники району, ветерани Великої Вітчизняної війни, передовики колгоспного виробництва, гості. Мітинг відкрив голова виконкому Старовірівської сільради тов. Сотников. Він для промиви надав слово голові колгоспу «Красное знамя» тов. Дюкареву. Потім із спогадами, розповідями виступили

Телятниці Любовь Сапронова
и Любовь Дуракова, 1968 г.

перший секретар РК КП України тов.. Мірошник, колишній воїн тов. Кутепов.

Піонери Третьостаровіської 8-рячної і Краснознаменської початкової шкіл дали клятву завжди пам'ятати тих, кому вони зобов'язані життям, бути гідною зміною і достойними продовжувачами справи старших. Лунають постріли салюту. Труну опускають в нішу і замурують. Під величні звуки Гімну Радяського Союзу спадає біле покривало з гранітної постаті солдата, що в задумі припав на коліна перед могилою своїх побратимів. Несміливі промені сонця, що нарешті пробили браму хмар, золотять його. До підніжжя скульптури лягають вінки, квіти. Починається громадянська панахида.

В. Олійник, методист районного Будинку культури.

Там же.

Вони виграли битву за врожай цукристих.

Дощ. Дрібний, нудний та холодний. Сіє над селом, моросить над нивами.

– Хоч би сьогодні перестав, – бідкається комбайнер Анатолій Сотников.

– Докопаєм, будь-що докопаєм, – рішуче зауважив Іван Завада. Причому не тільки справимся з своїми буряками, а й допоможемо сусідам, – продовжував. В цьому я переконаний.

– Ще трохи і блимне сонце, – з неприхованою радістю констатував комбайнер Михайло Лактіонов. – Он, погляньте, шофери не ждуть, поїхали за буряками, молоді хлопці.

Сонце виглянуло не відразу, нива протряхали.

Виїхали надвечір. З трудом долали гони. Невдовзі зовсім стало темно. Спалахнули фари, вириваючи з пітьми рядки листяних і густих буряків.

– Працюватимемо, поки даватиметься, – вирішив Іван Завада.

Наступного дня трактористи і комбайнери були на плантації о сьомій годині ранку. Однак, шоферів і колгоспниць вже застали там, доочищали корені, вантажили. Ланкова Варвара Іванівна Музалевська зустріла:

– Швидше, хлопці, поки година стоїть, надолужуйте упущене.

– За нами діло не стане, з кинув на ходу Анатолій Сотников.

То були не пусті слова. Він міг доповісти, що за день п'ять гектарів буряків викопав. І кожен з них, як і до цього, дав понад 240 центнерів солодких коренів. Тепер на рахунку цього механізатора, який з року в рік виборює першість в соціалістичному змаганні, та одержує Грамоти та коштовні подарунки, значилося зібраних 83 гектари цукристих.

Майже по стільки викопали за нинішній сезон й інші комбайнери. Тепер вже можна було сказати, що наші хлопці виграли битву за врожай цукристих, внесли свій вклад у гідну зустріч 100-річчя з дні народження В.І. Леніна.

Г. Некрасов, бригадир тракторної бригади колгоспу «Красное знамя».

Комбайнер артели «Красное Знамя»
Иван Хрисанфович Завада, 1968 г.

Служащие аптеки Клавдия Сабельникова
и Мария Сотникова, 1968 г.

Механизатор артели
«Красное Знамя» Анатолий
Иванович Сотников, 1968 г.

Перед фінішем.

230 гектарів. Якщо цю цифру поставити за завдання механізатору, який працює на борону вальному агрегаті, то, певно, кожен скаже, що це на два-три дні роботи. А ось на бурякозбиранні...

В артілі запроваджена відрядно-преміальна оплата праці: перевиконав норму – одержуй нагороду. Всі буряководи намагаються достроково і якісно зібрати вирощений ними небувалий урожай цукристих. З 6-ї години ранку і до 10, 11 вечора на плантації людно.

Серед комбайнерів на бурякозбирані змагання очолює Сергій Дмитрович Меренков. Разом із своїм помічником Олексієм Яковичем Некрасовим та трактористом Кузьмою Петровичем Картавцевим він майже щодня викопує солодкі корені з площі 3,5-4 гектари 2,5 при нормі в 2,5 га.

Невтомно працюють механізатори і на буряконавантажувачах. Це Олексій Андрійович Кубарєв, Михайло Іванович Деренський і Михайло Іванович Амелін. За день вони навантажують цукросировиною по 60 і більше автомашин.

Чітко організовано і перевезення коренів на бурякопункт. Шофери Іван Гранкін, Борис Кіптенко та деякі інші прибули до нас на підмогу з Власівського відділення райоб'єднання «Сільгосптехніки», дренли денне навантаження на автомашину до 25 тонн.

Бурякові жнива наближаються до фінішу.

Ю. Апальков, помічник бригадира тракторної бригади артілі «Маяк».

«Ленінець». 24 жовтня 1968 року, с. 3.

Подружжя Панаріних.

Над Старовірівкою зоряний вечір. З полів і ферм поспішали додому колгоспники. Втомлено крокував і пастух Льошка. Але й на мить не залишала його думка про ту дівчину, яку вчора побачив у клубі. Весела така, все танцювала з хлопцями. А він не насмівся підступитись.

Колхозники артели «Красное Знамя» (слева на право): помощник комбайнера Иван Степанович Семигон, комбайнер Иван Хрисанфович Завада, председатель правления артели Иван Иванович Дюкарев, тракторист Василия Владимирович Амелин, тракторист Иван Иванович Шелдышов, 1968 г.

– Сьогодні зроблю це неодмінно, – вихопилося у нього, і він оглянувся, чи ніхто не почув.

Та перше знайомство з комсомолкою Варєю відбулося не в той день, а десь через місяць, і не в клубі, а так, ненароком, ішов і зустрів. Поздоровався першим, а та мерщій у відповідь: «А ти звідки мене знаєш?»

Олексій Панарін посміхнувся і розповів про неї все, що знав. Навіть і те, що в неї немає батька, комуністом був, на фронті загинув, мати хвора і що в неї є ще три сестри: одна менша і дві старші.

– А працюєш ти дояркою в колгоспі імені Чапаєва, – додав він.

Так і познайомилися. Не минуло року, як одружилися. Олексій забрав Варю до себе, а значить і у свій колгосп «Путь Ленина». І працюват стали разом: вона дояркою, а він – скотарем. Разом ішли на роботу, разом і додму поверталися. Олексій зі своїми обов'язками прагнув завжди справлятися раніше, а потім допомагав дружині доїти корів. Згодом це помітила зоотехнік артілі Олександра Федорівна Чернова.

– Юхимовичу, – підійшла вона ласкаво до Панаріна, – дехто з наших доярок пооситься у відпустку, чи не підмінив би ти кого?

Олексій не відмовив.

– Ну що ж, – сказав він, – доведеться з дружиною змагатися.

Яку б роботу не доручили Панпаріну, він завжди вконував сумлінно. Варвара теж не поступалася. А невдовзі їх фотографії вже красувалися на колгоспній Дошці пошани.

Дім подружжя тваринників новий, цегляний. Тепер таких більшість у Старовірівці.

– Набридло жити у батьковій хаті, – проводячи нас в залу, мовив Олексій, – свою збудували. Але рідних не забуваємо, відвідуємо їх щастенько. Жаль батька, з війни без ніг повернувся, мати теж непрацездатна вже. Ходимо по господарству допомагати.

...Вечоріло. Олексій і Варвара одягли свій спецодяг і пішли на молочно-товарну ферму жінка – до корів, чоловік – до телят. І так вже десять років.

Дружно живе подружжя Панаріних.

В. Бондаренко, наш кореспондент.

«Ленінець», 7 листопада 1968 року, с. 2.

1969 год

Не балує снігом нинішня зима. Та хлібороби колгоспу «Путь Ленина» сподіваються, що з часом завітає хуртовина. Тому і готуються ретельно до тих днів, виготовляють і розставляють щити. Активну участь в цьому беруть члени теслярської бригади. Майже щодня виходить на роботу Петро Якович Нечивиллов, який сам збирає щити з дошок. Під час зимових канікул вивозив їх на поля, підводою учень шостого класу Старовірівської школи Василь Луньов. Його завжди приваблюють коні, тому він кожні канікули працює в колгоспі. За активну участь в господарському виробництві минулого літа правління артілі його відзначило, вручило подарунок.

Всього ж гна полях господарства виставлено близько 4000 щитів.

«Ленінець», 16 січня 1969 року, с. 2.

Успішно справилася зі своїм соціалістичним зобов'язанням доярка другої комплексної бригади артілі «Путь Ленина» Дарія Семенівна Апалькова, яка надоїла від кожної корови своєї групи по 2593 кілограми молока. У змаганні доярок господарства вона заняла друге місце, уступивши перше Раїсі Пептрівні Лукянченко, яка одержала на корову по 2643 кілограми молока. Як уже повідомлялось в газеті, правління преміювало старанних трудівниць путівками в будинок відпочинку.

Телефонізація продовжується.

Зв'язок між селами і всередині господарств бажає бути набагато кращим. В першому кварталі намічено установити автоматичні телефонні станції в колгоспах імені Чапаєва та імені Комсомолу на сорок номерів кожна. Відновить свою роботу телефонна станція в ордену Леніна радгоспі імені Комінтерну.

О. Винник.

«Ленінець», 18 січня 1969 року, с. 3.

На фермі артілі «Путь Ленина» до цього ще мало було механізовано трудомістких процесів. Торік згідно рішення правління господарським способом побудовано новий чотирирядний корівник. В ньому буде впроваджена комплексна механізація. Тут вже встановлено автонапувалки, гноєтранспортер,

Кухня и столовая колхоза «Красное Знамя»,
1969 г.

кормороздавач. Всі ці роботи здійснили механізатори артілі. Незабаром вони становлять апарати механічного доїння, і приміщення готове до експлуатації.

«Ленінець», 6 лютого 1969 року, с. 3.

Зручно, вигідно. Чимало старовірів чан зберігають гроші в ощадкасі. І кожен скаже, що це зручна і надійна форма заощаджень.

На свої заощадження вкладники одержують прибуток у вигляді процентів. Наша каса нараховувала їх за 1968 рік 19491 карбованець.

Росте з кожним роком число вкладників. Зараз

їх у Старовірівській ощадній касі нараховується 1972 з сумою вкладів 1013657 карбованців.

Товариші! Користуйтеся послугами ощадних кас!

Є. Амеліна, завідувача ощадкасою.

«Ленінець», 25 лютого 1969 року, с. 2.

Вісті з Старовірівської середньої школи.

Альбом розповідає.

Учнівський актив Старовірівської середньої школи під керівництвом старшої піонервожатої Любові Іванівни Лактіоновой вирішив увіковічити пам'ять випускників цієї школи, що билися на різних фронтах Великої Вітчизняної війни і впали смертю хоробрих, відстоюючи честь і незалежність Батьківщини. Для цього вони власноручно виготовили меморіальну дошку, на яку занесені прізвища полеглих в боях колишніх учнів, а також почали вести спеціальний альбом, в якому знаходять місце фотознімки героїв і короткі підтекстовки до них.

Альбом розповідає про Олександра Федоровича Абрамова – який загинув, звільняючи братську Молдавську Радянську Соціалістичну Республіку від фашистських окупантів. Тут же вміщено короткий опис подвигу його брата Володимира Федоровича Абрамова – моряка, який склав свою голову в жорстокій схватці з гітлерівцями в квітня 1944 року.

Окремі аркуші відведені Костянтину Григоровичу Денисову, Лаврентію Сергійовичу Луніну та іншим. Всі вони полягли в ім'я нинішнього прекрасного життя і ще чудовішого завтра. Л. Дюкарева, організатор по позакласній роботі.

«Ленінець», 22 березня 1969 року, с. 2.

Старовірівці щедрі талантами.

Це вже висновок. Зробили його члени районного оргкомітету по проведенню фестивалю художньої самодіяльності, присвяченого 100-річчю з дня народження В.І. Леніна, коли побували у Старовірівці, побачили і послушали виступи хору, жіночого ансамблю і квартету, танцювального колективу, солістів, духового оркестру.

Николай Тихомиров на службе в армии,
1969 г.

Відкрив цей огляд народних талантів другий секретар райкому партії Анатолій Сидорович Колодяжний. Далі він надав слово голові оргкомітету по проведенню фестивалю в Старовірівці Євгену Павловичу Чайкіну.

Знову привітання, теплі побажання і переконаність, що аматори клубної сцени не осоромлять колективи, які вони представляють.

Та ось, нарешті, відкривається сцена. Вона ледве вміщує учасників хору. Це не проходить повз увагу представника управління культури Михайла Григоровича Ушакова.

-Тіснувато, – констатує він.

- Не розгортнешся, – погоджується журі.

- Це тимчасово, – зауважує голова виконкому сільської ради Кузьма Феоктистович Сотников. –

Восени цього року маємо закінчити будівництво нового Будинку культури. Тоді буде де виступати.

А ведучий вже оголосив:

– Прослухайте у виконанні хорового колективу пісню Новикова «Ленін з нами».

Заспівують Миколо Хворостенко і Михайло Стецюк.

– Молодці, – не стримується котрийсь з членів оргкомітету.

По закінченню твору зал зривається бурєю оплесків.

Таку ж нагороду отримав хор за виконання пісень Фельдмана «За советскую власть» та Варшав'янку» в обробці Білого, і «Ой, понад Волгою».

Після успішного виступу хору виконувалися сольні номери. Учасники художньої самодіяльності, серед яких були в основному вчителі, медпрацівники службовці читали твори радянських письменників, співали пісні. Прийшлася до вподоби і журі, і глядачам виконавська майстерність жіночого квартету. Проникливо і тепло йому вдалося донести до слухача такі пісні як «На волжском берегу» та «На Мамасвом кургане».

Гарні вокальні дані продемонстрував працівник Старовірівської аптеки Микола Іванович Хворостенко. «Чорнобривці» Вірменича і «Комсомольская прощальная» Покраса у його виконанні також прозвучали здорово. Ось чому він одержав за них високу оцінку.

Щедрий успіх випав на долю трудівниць артели імені Чапаєва тт. Сабельникової і Травкіної. Під власний акомпанемент балалайки вони вдало проспівали частівки Мордасової.

Були і менш вдалі номери. Але в цілому Старовірівська художня самодіяльність справила приємне враження і на членів районного оргкомітету, і на трудящих, що дивилися і слухали її.

Коли вже були підбиті підсумки виступів, до завідуючого клубом Федора Лазоровича Єфремова і авторів цих рядків підійшла колгоспниця сільхозартілі «Путь Ленина» Агафія Василівна Селіхова.

Ученик Староверовской школы Василий Лунев, вывозит в поле щиты для снегозадержания, 1969 г.

Доярка артели «Путь Ленина» Дарья Семеновна Апалькова, 1969 г.

– Ви не скажете, – питала вона, – як здобути право виступити нам, колгоспницям, з піснями, показати, на що здатні? Може й нам усміхнеться доля потрапити на районний фестиваль?

У розмові з нею було встановлено, що лише на тій вулиці, на якій вона живе, є п'ять жінок, які добре співають і могли б брати участь у художній самодіяльності, якби їх запросили. То був ключ до усунення недоліків, що зводилися до обмеженості кількості аматорів клубної сцени, до вирішення важливого завдання масовості фестивалю. Треба не чекати приходу любителів самодіяльного мистецтва, а йти до них.

Вигідно відрізняються старовірівці від інших в такому плані, як влаштування в ленінській кімнаті при клубі виставки витворів рук народних умільців.

Особливе місце займають експонати, присвячені Володимиру Іллічу Леніну. Тут і діарама «Ілліч в Розливі» і картина «Володя Ульянов на фоні річки-трудівниці Волги», і макет кабінету вождя, в якому Володимир Ілліч стоїть біля карти-плану електрофікації країни. Автором однієї є учні допоміжної школи-інтернату а інших – група подовженого дня середньої школи під керівництвом Оксани Макарівни Деренської.

Увагу привертають картини «Сільська учителька» і «Натюрморт», виконані маслом, вишита цією ж колгоспницею артілі «Путь Ленина» Агафією Василівною Селіховою «Идущая женщина». Або гончарні вироби пенсіонера Василя Івановича Савельєва, вишивки і плетиво колгоспниці сільгоспартілі імені Чапаєва Анастасії Кирилівни Зінов'євої, завідувачої дитсадком Наталії Василівни Меренкової, вчительки середньої школи Марії Миколаївни Примак. Все зроблено з любов'ю, видумкою, майстерно.

Все те яскраве свідчення, що Старовірівка багата народними талантами, які міцніють, набирають сили і вагомо заявляють про себе в нашому районі.

Б. Федоров.

«Ленінець», 29 березня 1969 року, с. 2.

Старовірівчанка.

Вона – Людмила Пашкова – народилась і виросла в селі Друга Старовірівка. Тут же вчилась, виділялась серед інших учнів любов'ю до фізкультури, зокрема до лижного спорту. Жодне змагання не проходило без її участі, і в кожному з них ця дівчина, як правило, виходила переможницею. Не дивно тому, що в юному віці Людмила стала чемпіонкою України і майстром з лижного спорту.

Коли фашисти підійшли до Харкова, вона довго не задумувалася. Записалася добровільно в партизанський загін. Вільні хилини віддавала Людмила улюбленій счাপраві, вчила партизан лижному мистецтву, долаючи перешкоди.

Любимий спорт став воєнною професією. Пашкова була відкомандирована на фронт, треба було готувати лижні батальйони для Червоної Армії.

«Біла смерть» – загін лижників-винищувачів, став грозою для фриців. Більше ніж зимової хуртовини і бурани боялися гітлерівці відважних нападів суворих месників.

Пашкова не страчала зв'язку з фронтовими друзями і з тими, хто знаходився в тилу.

Колишня відважна партизанка і воїн Червоної Армії Людмила Пашкова, пройшовши тяжкі дороги війни, повернулася в рідні краї, на Харківщину.

Нині вона – викладач одного з вузів міста Харкова, передає свої знання та майстерність молодому поколінню.

«Ленінець», 9 травня 1969 року, с. 2.

Звеньевой артели им. Чапаева Алексей
Максимович Зиновьев,
1969 г.

З честю виконує доручення трудівників артілі «Путь Ленина» редколегія. Вона забезпечує регулярний випуск стіннівки «За високий урожай» (редактор Галина Митрофанівна Мисейко).

Стінна газета цієї артілі завоювала другу премію в конкурсі, оголошеному редакцією газети «Ленінець» на честь сторіччя з дня народження В.І. Леніна.

«Ленінець», 13 травня 1969 року, с. 2.

Досвід удався.

Цукрові буряки зараз одна з трудомістких культур в рослинництві. Та все ж з кожним роком все більше впроваджується комплексна механізація, і насамперед механізація проривки.

Особливої уваги заслуговує освоєння пунктирного способу сівби одноростковим насінням. Щоб сходи були менш загущені, необхідна сівба з заниженою нормою висіву.

Для досліду вперше ми так зробили в минулому році. Ініціатором нового почину був бригадир другої комплексної бригади Михайло Федорович Репринцев. В результаті на даній плантації ми обійшлися без проривки, а провели лише перевірку, зекономивши близько трьохсот людиноднів, а значить і знизили собівартість продукції.

А як же нова технологія вплинула на врожайність цукрових буряків?

Треба сказати, що і тут ми залишилися у вигаї: на дослідній ділянці зібрали з кожного гектара по 338 центнерів коренів. А на решті – площі – по 294 центнера.

Окрилені успіхом, нинішнього року дослідну ділянку збільшили до 139 гектарів. Густота рослин вийшла такою ж, як і торік – 12-14 рослин на погонному метру. Характерно, що стебельця розміщені поодиночці, а не гніздами, як це на площах, засіяних звичайним способом. Це значно полегшує і прискорює формування плантації. Трудівники першої комплексної бригади цю роботу вже завершують. Кожна жінка щоденно виконує норму на 120-130 процентів.

Коли все успішно буде й нині, то на наступний рік ми будемо вирощувати цукристі за новим методом на ще більшій площі.

О. Фалєєв, бригадир тракторної бригади колгоспу імені Чапаєва.

«Ленінець», 3 червня 1969 року, с. 3.

Командування дякує матері.

Невеликий аркуш паперу усяний рядками віддрукованого аркушу листа. Його написав командир однієї з військових частин тов. Соколов. Адресував це послання колгоспниці Третьої Старовірівки Анастасії Федорівні Тихомировій. У підрозділі, де проходив дійсну строкову службу її син Микола, підбили підсумки бойової і політичної підготовки. З'ясувалося, що він на протязі тривалого періоду бездоганно виконує військові Статуту і накази командирів, є в усьому зразком для інших.

Як тут не подякувати його матері за те, що вона виростила і виховала такого сина, не побажати їй міцного здоров'я, багатьох років життя і великого людського щастя, не висловити впевненості, що Микола Вікторович Тихомиров буде і далі високо тримати почесне звання радянського воїна.

Той лист доярка колгоспу «Маяк» тов. Тихомирова зберігає як священну реліквію.

Думаю, що ці рядки читатиме і Микола Вікторович, і його друзі по службі. То ж нехай знають, що Анастасія Федорівна не тільки добра мати, але й зразкова трудівниця в артілі. Вона, гідно готуючи зустріч 100-річчя з дня народження В.І. Леніна, докладає всіх сил, щоб достроково виконати свої соціалістичні

Галина Митрофановна Мисейко редактор стенгазети «За высокий урожай», которая выходила в артели «Путь Ленина», 1969 г.

зобов'язання по виробництву молока, збереженню і вирощенню приплоду, взяті на четвертий рік п'ятирічки.

Б. Федоров.

«Ленінець», 12 травня 1969 року, с. 2.

Вивчайте рідний край!

При копанні колодязі на подвір'ї Старовірівської сільради на великій глибині були викопані кістки мамонта. Вони відправлені в місто Харків. Колишній учень школи Кубарев Г. на присадибній ділянці викопав кам'яний молоток без отвору. Учень Сотников М. на своєму городі знайшов кам'яний наконечник стріли. А тракторист Дураков О. Д. виорав кам'яну сокиру з отвором, добре відшліфовану.

У дворі школи при копанні садка, був знайдений мідний ніж, бронзові і залізні наконечники стріл, грузила для риболовецьких снастей.

Про епоху льодовика, кам'яного віку, обробки міді, бронзи, заліза розповідають нам ці знахідки. Мисливством, рибним ловом, скотарством займалися древні мешканці на території нашого краю.

Відкриті останки поселень древніх людей VI – III віків нашої ери біля сіл Каравану, Велика Данилівка, Велика Гомельша, Хорошів і інші. На Харківщині знайдено 40 поселень і могильників так званої культури «полів захоронення» – в Харкові, Вовчанську, Дергачах. В містах Купянську, Чугуєві, Старих Валках Липцях знайдені римські монети I – IV віків. Обмін свідчить про розвиток ремесла, землеробства і скотарства.

Що ж люди жили на території Харківщини, по Сіверському Дінцю? В районах Дніпра, Оки, Білорусії, відкриті такі ж поселення, засоби праці, як і по Сіверському Дінцю. Вони відносяться до V віку нашої ери.

Нема сумніву, що в нашому краї дуже рано жили східні слов'яни. Коли утворилася Київська Русь, наш край увійшов до складу цієї держави. Зберіглося в нашій Харківській області багато городищ X – XIII століть. Наші предки сівер'яни займалися землеробством, мисливством, рибальством, ремісництвом, відбивали напади кочівників зі сходу та півдня.

З початком розділення Російської держави натиск кочівників посилювався. На початку XI століття населення поступово відсувається на північ. А потім внаслідок успішних походів Володимира Мономаха, населення знову просувається на південь. Після поразки Ігоря (1185 рік) половці знову заступають землі аж до місця, де розташований Харків. До другої чверті XIII століття жили в Харкові слов'яни. Полчища Батия частину населення відтиснули на північ, а решту знищили, перетворивши велику територію від Курська до Чорного моря, в «дике поле», де бродили табунні тварин.

Нове заселення.

В дику поле іноді приходили селяни на полювання, рибальство, розводили бджіл. Будували тимчасові селища. Так, у 1546 році воєвода М. Троєкуров доносив Грозному, що і росіяни, і козаки, і кияни «вийшли на поле зі всіх країн».

В кінці XV віку між ріками Мжею і Коломаком біля Балаклії, Савинців, Святогорська були поставлені сильні пости для спостереження за кримчанами. В 1586 році, українці, які тікали від гніту польських панів, разом з росіянами збудували фортецю Воронеж. В 1589 рік на Сіверський Дінець переселилося до 700 козаків. В 30-ті роки XVII віку потік переселенців посилювався.

Після поразки постанови 1638 року в Белгород прибув Яків Острянін з 865 козаками. За наказом царя цих козаків поселили на чугуєвському городищі. В наступному році з України в Російську державу втекло до 10 тисяч чоловік. У 1645 році – 1647 роках по ріках Харків, Сіверський Донець розселилося 1247 сімей. В 1646 році переселенці з України заснували місто Валки. Прибулі козаки затримали селян з Полтави, які мали 150 вуликів.

Грунтуючись на цьому, Польща заявила претензії до Валок (Полтава тоді входила до складу Польщі). Після межування Валки відійшли до Росії. Польські пани підготували бунт в Чугуєві. Яків Острянін був убитий. Козаки подалися на Дніпро. В Чугуїв прибули російські служилі люди.

В 50-ті роки у зв'язку з поразками Богдана Хмельницького потік переселенців до Російської імперії посилювався. В цей час переселенці заснували Краснокутськ, Мерефу, Салтів, Печеніги, Харків. В 1655 році в Харкові налічувалося 587 козаків. Підлягав він Чугуєвському полковникові і воєводі. В 1660 році Харків став самостійним полком на чолі з полковником Йосипом Воропаєм.

І. Дюкарев, вчитель Третьюстаровірівської 8-річної школи.
(Далі буде).

«Ленінець», 28 червня 1969 року, с. 2.

***Вивгайте рідний край.
(Закінчення).***

В 70-ті роки переселенці, які повтікали з Правобережної України, Нову Водолагу, овчанськ, Золочів і інші фортеці. Отже, Слобідська Україна частина Сумської області, Харківська, Донецька, Луганська – дісталися українському народу в спадщину від Російської держави. Дана територія південної окраїни Російської держави не вважалася Україною. На цій території поряд з українськими розташовано багато сіл російських. Цікаво відзначити, що за 300 років історія не знає випадків поояву національної ворожнечі, хоч пануючі класи і прагнули посіяти її. Навпаки, багатовікова боротьба проти внутрішніх і зовнішніх ворогів назавжди обєднала два братніх народа.

Закріпачення козаків і селян в нашому краї.

З самого початку заселення Слобідської України серед поселенців виникла нерівність. Полковники, сотники, писарі, десятники одержували більше землі і платню. Старшина прагнула закріпити за собою землі, як вотчини, на що царі йшли охоче, давали грамоти.

На Харківщині великими власниками були Донці і Квітки. Останні захопили багато земель навколо Харкова. Донці теж. Вони одержали документи від царів на ці землі. Донець Григорій різними махінаціями зумів одержати документи на Нову Водолагу, Березівку, Коротич, Жихор і інші. В 1724 році в Новій Водолазі налічувалося 707 дворів, які працювал на Донців.

Царські чиновники не відставали. Граф Гендрихов у 1743 році купив у козацького старшини на Валківщині Сніжків Кут з землями і 50 дворами. Через рік управитель графа поручик Мухін відняв у валківських козаків землі з посівами, лісами, сінокосами загальною площею 225 десятин. Пізніше, служачи графу Єфімовському, Мухін знову грабив валківських козаків. Силою захопив землі козаків Романа Дорожки, Прокопа Розумного, Гната Зюбаненка і інших.

Слободу Артемівку купив у Івана Сірка князь Трубецький. Скоро він захопив у мереханських козаків 1500 десятин землі. Князі, барони, генерали захоплювали десятки тисяч десятин землі, а селян і козаків закріпачували.

Не відставало духовництво. Валківський монастир мав 1500 десятин землі, пасіку, млини, Краснокутський монастир – 1543 десятини, Покровський – 3076, 50 млинів навколо Харкова. Нікольський нинішнього Зміївського району – 5987 десятин різних угідь, лісів, садів, тисячі вуликів, Святотірський монастир захопив вздовж Сіверського Дінця 27000 десятин землі, лісів, лук. Понад дві тисячі кріпаків гнули спина на святих експлуаторів цього монастиря.

Боротьба проти зовнішніх ворогів і експлуаторів.

Український і російський народи на протязі багатьох віків вели спільну боротьбу проти зовнішніх ворогів і експлуаторів. Так, під час походу Лжедмитрія першого на Москву українці допомогли російським військам. Український народ взяв активну участь у першій селянській війні.

Особливо жорстоку боротьбу довелося вести з кримськими грабіжниками. Лиш за 1644-45 роки татари захопили в полон 17 тисяч чоловік. В 60-ті роки XVII

Доярка колхоза ім. Чапаєва –
Майя Гранкіна, 1969 г.

віку були пограбовані Валки, Чугуїв, Балаклія, Бабаї, Зміїв і інші фортеці. Татари чинили безперервні наскоки, завдавали великих збитків Новій Водолазі, Валкам, Краснокутську, Коломаку, Богодухову, Мерефі, Дергачам. Палили хліб, сіно, забирали коней, корів, волів, овець. За першу половину XVII віку татари захопили і забрали в полон 200 тисяч чоловік. В таких важких умовах українці і росіяни займалися землеробством, скотарством.

В XVII столітті утворювався всеросійський ринок, розвивалось ремісництво, росли міста, посилювався обмін. Це ще більше погіршувало становище селян. Поміщики збільшували панщину, оброк, запроваджували грошовий оброк, щоб купувати предмети розкошу.

В 1774 році в Новій Водолазі був збудований завод по виробництву шовку. До нього приписали 4174 селянина. Праця була важкою, селян за непослушність били різками. Платили мало.

Під час селянської війни під керівництвом Степана Разіна відбулися повстання в Мерефі, Балаклії, Зміїові. Хвиля повстанського руху захопила харківських, чугуївських козаків, селян багатьох сіл. Повстанці захопили Зміїв, звідти розсилали листи з закликом бити панів і воєвод. Лише з допомогою російських ввійськ Григорій Донець придушив повстання.

Ще активнішу участь взяли мешканці нашого краю в третій селянській війні. В 1765 році був спійманий самозванець. Під питками дізнались: імператором Петром називав себе козак Орловського ланд міліцейського полку з Старовірівки Гаврило Кремньов.

Біля Царицина були спіймані і страчені селяни з Валківського комісаріатства з села Сніжків Кут Кирило Гаркавенко, Кіндрат Червяченко, з Соколова – Авдій Логінов, з Липців – Шаповал та інші.

Після ліквідації козацтва та обкладення козаків подушним податком, козаки Ізюма, Балаклії, Одринки, Соколова відмовилися підкорятися властям. Під Харковом, у валківських, коломацьких, водозазьких лісах появилися загони гайдамак, які громили поміщицькі маєтки.

Історія нашого краю цікава. Це яскраві сторінки. Міцної, непорушної дружби між російським та українським народами.

І. Дюкарев, вчитель Третьостаровірівської 8-річної школи.

Турботи ланкового.

Не вперше вирощує кукурудзу Олексій Васильович Зіновєв з своїми товаришами – членами механізованої ланки. Та цього року з особливим хвилюванням спостерегає за розвитком рослин. Адже 60 центнерів зерна з гектара взяли виростити. Не тільки Зіновєв сповнений таких турбот. 11 ланкових з району, ланки яких борються за 60-центнерний врожай, недавно збрались, щоб разом оглянути і порівняти зелені масиви качанистої.

Ми побували в артілі імені Чапаєва, зустрілися з Олексієм Максимовичем і звернулися до нього з кількома питаннями:

– Що зробили члени вашої ланки, щоб добитися високого врожаю і дотримати даного слова?

– Площі в 133 гектара, на якій мали сіяти, ми добре підготували. Олексій Тимофійович Машкін та Андрій Іванович Машкін прикрили вологу, внесли добрива. Після сівби ґрунт прикоткували і заборонували. Підживлення, перше і друге, робили Сергій Федотович Гранкін і я.

—Який вид кукурудзи вирощуєте і які види на врожай?

– Вибрали ми качанисту сорту «буковинська-3». Густота рослин – 35-36 тисяч на гектар. Думаємо, що взятє зобов'язання виконаємо. Як з'являться качани, ланкові зберуться ще раз, щоб подивитися на результати праці товаришів по змаганняю.

– Чим займаєтесь зараз, як готуетесь збирати врожай качанистої?

– Основні роботи на плантації кукурудзи закінчені, тому працюємо на жнивях, перевозимо солому з поля до ферм, ремонтуємо кукурудзозбиральний комбайн ККХ-3. Ним будемо збирати качанисту у дві зміни. Механізатори прагнуть добитися наміченого врожаю, внести свій вклад у виконання рішень жовтневого Пленуму ЦК КПРС і листопадового Пленуму ЦК КП України. А щоб зібрати урожай, на вирощення якого затрачено стільки сил, в строк і без втрат, ми повинні мати необхідну техніку.

К. Авраменко.

«Ленінець», 9 серпня 1969 року, с. 3.

У буряководів – останній рубіж.

Ще тільки світає, а на польовому стані тракторної бригади «Путь Ленина» механізатори вже пораються біля бурякозбиральних агрегатів.

- В нас 270 гектарів цукристих на фабричні цілі, – пояснює агроном М.М. Луніна, – і 30 – на корм худобі. І все це на три бурякозбиральні комбайни. Як бачимо, навантаження чималеньке. Та хлопці наші справляться.

Всі три агрегати працюють ритмічно, злагоджено. Ось один з них, де комбайнером Федір Леонтійович Семенихін. На кабіні трактора майорить червоний вимпел. Вказуючи на нього, Марфа Михайлівна говорить:

- З самого початку бурякозбирання не уступає механізатор першості. На його рахунку вже близько 30 гектарів викопаних коренів.

Між водіями теж шириться змагання. Ось до буряконаливантажувача підрулює Захар Павлович Єфремов.

- Швидше, – мовив він трактористу, який тут же на плантації, одержував заробітну плату, привезену диспетчером Хомотю Івановичем Селіховим, – до вечора ще треба хоч два рейси зробити.

А потім посміхнувся і додав:

- Вчора було шість, а сьогодні сім рейсів зроблю.

Трудове напруження на бурякозбиранні зростає.

М. Головінов, обліковець тракторної бригади.

«Ленінець», 25 вересня 1969 року, с. 3.

Чорноока дівчина.

Телефоністка Старовірівського узла зв'язи Ліда Сабельнікова, 1969 г.

Знаєте ви Ліду Сабельнікову? Коли ви дзвоните в Старовірівку, вам чемно відповідає приємним молодим голосом дівчина. Оце вона і є. Красива. Лице біле, на щоках ніжний рум'янець. Чорноока, весела, життєрадісна. На комутаторі працює не поспішаючи, але точно з'єднує абонентів. Хочє досконало опанувати і телеграф. Поки що в неї не виходить так скоро, як це роблять досвідчені телеграфістки. Але Ліда навчиться.

Молодь на селі поважає Ліду. Комсомольці територіальної організації обрали своїм вожаком. А було, що після закінчення школи, Ліда подалась спочатку в Харків. Йдучи на великий, шумний завод, де вчилася, думала про рідне село, про подруг, свою сім'ю. Думала, що важко мамі одній. В колгосп на роботу поспішає, і брата і сестру треба вирядити до школи. Татко тяжко хворий.

І повернулася до Старовірівки. У відділенні зв'язку її взяли для доставки телеграм. Як тільки знаходилася вільна хвилина, спостерігала за роботою телефоністок. Одного разу попросила Наталію Матвіївну Анеліну:

- Навчіть!..

Жінка зрозуміла дівчину, і ось Ліда вже учениця. А незабаром комсомолка працювала самостійно. Ліда знає, що ще багато треба вчитися, тренуватися, щоб бути спеціалістом високого класу. Це іноді її роботою незадоволені бувають, та коли є бажання, то прийде і вміння.

Раз на тиждень Ліда з Галеєю Железною, Марією Сосонкою та іншими комсомольцями йдуть на заняття. Разом з комуністами вони навчаються в школі основ марксизму-ленізму.

У. Пашкова, секретар територіальної парторганізації.

«Ленінець», 18 жовтня 1969 року, с. 2.

Незгладима сторінка.

Голова колгоспу імені Чапаєва Олексій Костянтинович Жигарьов під'їздить до мого двору і запрошує:
- Поїхали, Уляно Іванівна, подивимось поле, як сходять озимі.

Ідемо в бригаду. Хвилюють спогади. Сорок років тому це була перша артіль «Червоний степ». Мій батько – батрак, який мав лише чотирьох дітей, і ні коня, ні достатньо землі, щоб їх прогодувати, в числі перших записався в артіль. А коли вибирали, кого послати на курси трактористів, попросилася і я з подругою Пашею, яка теж носила прізвище Пашкова, тільки вона Гаврилівна.

Прибули ми з Пашею і ще з нашої артілі юнаки Терентій Тверитников, Сидір Гринкін у Власівську МТС. Після трьох місяців навчання направили в громадські господарства. В червоній хустці на американському «Інтері» віжджала я у своє село. Зустрічало все село. І колгоспники, і одноосібники. Діди сердито спльовували набік: що це за дівчата повелися, не бояться тобі й чорта. Здерлася на якусь машину і крутить собі колесо.

Комсомольці не лишали трактор без нагляду не на хвилину, чергували і вдень, і вночі, щоб була хто не пошкодив. Ми працювали в дві зміни. Коли обсіяся, мене попросили повести делегацію в село Охоче. Там селяни, підбиті куркулями, неохоче йшли в колгоспи.

В Охочому відбувся мітинг. До мене підходили охочани, цікавилися:

- Тобі неважко, ясноока дівчино?

- Коли любиш, за що взявся, неважко, – відповідала. І зараз кажу дівчатам: – Сміливо обирайте собі спеціальність трактористки.

Нинішні умови не йдуть ні в яке порівняння з тодішніми. Зарах тракторист в кабіні, а ми були не захищені ні від пилу, ні від дощу чи вітру. Заводилися трактори важко. І освіта ж у молоді тепер переважає середня. А я закінчила тільки чотири класи. Мені нелегко було розбиратися і в кресленнях, і в деталях машини.

Я й досі ношу рядом з партійним і свій комсомольський квиток. Його номер 1172368. Моя неспокійна молодість – незгладима сторінка життя.

Дрібненькі артілі зміцніли, злились, вирости у великі колективні господарства, яким під силу будувати комунізм. Таким нині є і колгосп імені Чапаєва.

Двоє моїх дівчат одержали вищу освіти, а син – середню.

Агроном колхоза «Путь Ленина» М.М. Лунина проверяет качества вспашки зяби, 1970 г.

Радянська влада, колгоспний лад вивели нас на широку дорогу світлого життя.

У. Пашкова, секретар територіальної парт-організації.

«Ленінець», 13 листопада 1969 року, с. 2.

Завжди багатолюдно буває на лекціях які читають лектори Старовірівської первинної організації товариства «Знання» Євген Павлович Чайкін і Андрій Кирилович Гімгін. Успіх пояснюється тим, що лектори знають життя сільських трудівників, ті завдання, над розв'язанням яких вони працюють, вміють тісно пов'язати місцеві факти з матеріалом, який розповідають.

Лектори добре готуються до виступу перед трудівниками, використовують карти, іншу наочність. Особливо цікавими є їх лекції на ленінську тематику і про міжнародне становище.

«Ленінець», 20 листопада 1969 року, с. 2.

Маця Граніна – не лише одна з передових доярок колгоспу імені Чапаєва. Вона – зразок для комсомольців і в роботі, і в житті. З річним зобов'язанням по надою молока доярка справилася за 11 місяців. Крім того, бере активну участь у громадських справах, очолює випуск «Комсомольського прожектора».

Механізатор колхоза «Маяк»
Вера Степановна Тупицина, 1970 г.

«Ленінець», 25 грудня 1969 року, с. 3.

Підсумки радують.

З виступу агроному колгоспу імені Чапаєва т. Вертянкіної Є.К.

Як і кожен колектив, трудівники нашого колгоспу готують гідну зустріч Ленінському ювілею. Підсумки радують. З площі 1781 гектара у нас зібрано по 27 центнерів зерна при зобов'язанні 24.5 гектара. Державі господарство продало 26011 центнерів зерна. За чотири п'ятирічки державне планове завдання по продажу хліба виконане на 105 процентів.

У змаганні серед бригад колгоспу перше місце займає друга комплексна бригада, де бригадиром Михайло Федорович Репринцев. Вона на кожному з 768 гектарів збрала по 30,2 центнера зерна. Щедро вродила кукурудза. Її зібрано по 46,7 центнера.

Колгоспники обговорюють соціалістичні зобов'язання на наступний рік. Всі сповнені бажання працювати так, щоб колгосп вивести в число передових, внести вагомий вклад у гідну зустріч Ленінського ювілею.

«Ленінець», 27 грудня 1969 року, с. 3.

Свинарка колхоза «Путь Ленина»
Е. Меренкова, 1970 г.

Телятнича колхоза им. Чапаева
Нина Репринцева, 1971 г.

1971 год

Допомога відгупна.

Велику допомогу в придбанні будівельних матеріалів сільським трудівникам надає комунгосп колгоспу «Маяк». Нещодавно 8 тисяч штук гіпсоблоку, який надійшов сюди, було розподілено для спорудження житлових будинків колгоспникам Івану Яковичу Тверитникову, Галині Антонівні Гвоздьовій і Василю Васильовичу Сапронову.

Найбільш пам'ятною подією в житті доярки колгоспу імені Чапаєва Майї Гранкіної в минулому році була туристична подорож до Угорської Народної Республіки. Путівку їй дали за сумлінність у праці і високі показники в соціалістичному змаганні. Це було у вересні. А вже у листопаді тваринниця рапортувала, що взяті соціалістичні зобов'язання 1970 року з честю виконала.

Майя доглядає 16 корів. На кожну з них торік надоїла по 3000 кілограмів молока.

«Ленінець», 19 січня 1971 року, с. 1.

Село ще спало, коли Ніна Репринцева, залишаючи слід на снігу, першою поспішала на ферму. І хоч про молоду телятницю нарисів ще не писали, і портрет її не з'являвся в газеті, першою ходить вона не одне літо і не одну зиму на ферму, першою є й серед тваринників колгоспу імені Чапаєва.

– Кому ж, як не нам, молодим, бути попереду змагання, – говорить вона.

Навіть у зимовий період, на дорожчунні молодняка щодобово телятниця одержує біля шестисот грамів приросту живої ваги на кожну голову. Допомагають їй в цьому принциповість, старанність.

У першому кварталі нинішнього року господарство планує продати 101 тону м'яса, а значить кожен тваринник повинен працювати з найбільшою віддачею.

«Ленінець», 23 січня 1971 року, с. 3.

Люблять учні Старовірівської середньої школи своїх вчителів Наталю Митрофанівну Бездітку і Дарію Захаровну Сергєєву. Але не тільки в учнів користуються авторитетом ці педагоги, а й у їх батьків. Вони – хороші лектори. Виступають з лекціями в Будинку культури села, в бригадах колгоспу «Путь Ленина», частими гостями є у трудівників колгоспу «Красное знамя». Основна тема їх лекцій – міжнародне становище СРСР, міжнародні події.

30 років працює ковалем в колгоспі імені Чапаєва Федір Миколайович Травкін. Часто він допомагає механізаторам: тому деталь на сівалку викує, іншому – до плуга чи ще до якоїсь машини. Коли треба підкувати коня, це теж його справа. Люблять і поважають Федора Миколайовича у господарстві за його сумлінну працю.

«Ленінець», 9 лютого 1971 року, с. 3.

Василь Омелянович Сабельников – токар. Трудиться він у колгоспі імені Чапаєва. Запитай будь-кого з механізаторів, як справляється Сабельников зі своїми обов'язками, кожен відповість: відмінно.

Учителя Староверовской средней школы Дарья
Захаровна Сергеева
и Наталья Митрофановна Бездетко, 1971 г.

Виточені ним на верстаті деталі завжди відзначаються високою якістю. Норми виробітку Василь Омелянович щоденно перевиконує.

«Ленінець», 16 лютого 1971 року, с. 3.

Дві події в один день.

Село Перша Старовірівка давно не бачила на своїй центральній площі такої кількості людей. Відкривав гостинно свої двері Будинок культури, будівництво якого щойно закінчено і з високою оцінкою прийнято комісією до експлуатації.

Над майданом гримить марш. Під його звуки по східцях до дверей вогнища культури піднімається голова райвиконкому Микола Андрійович Савичев.

Він звертається до прибулих колгоспників колгоспів «Красное знамя», «Маяк», «Путь Ленина», імені Чапаєва, робітників і службовців, учителів, учнів з повідомленням, що право перерізати стрічку і тим самим відкрити новий Будинок культури надається голові виконкому Старовірівської сільської Ради Кузьмі Феоктистовичу Сотникову.

І коли той виконує це почесне доручення, духовий оркестр грає туш.

Як тільки всі зручно розмістилися, розпочинаються збори представників виборців села Старовірівка, присвячені зустрічі з депутатом Верховної Ради УРСР по Красноградському виборчому округу №394 Андрієм Павловичем Бездітком.

Передова доярка колгоспу «Путь Ленина» Раїса Петрівна Лук'яненко від імені трудівників села піднесла Андрію Павловичу традиційний хліб-сіль, подякувала за сумлінне виконання наказів виборців і побажала йому нових творчих успіхів на благо рідної Вітчизни.

На зборах було надане слово для своєрідних рапортів і побажань: від механізаторів – трактористу колгоспу «Путь Ленина» Олексію Петровичу Нечевилу, від інтелігенції села – вчительці Старовірівської СШ Наталії Митрофанівні Бездітко, від колгоспників – голові колгоспу «Путь Ленина» Федору Івановичу Малявіну, від учнів – учениці десятого класу Світлані Мухачовій і від молоді – комсомолці Галині Кліщ. Виступив також голова Старовірівської сільської Ради Кузьма Феоктистович Сотников.

Учасники художньої самодіяльності дали великий і змістовний концерт.

Б. Федоров.

«Ленінець», 18 лютого 1971 року, с. 2.

За 50 копійок.

Загальна сума виграшів по грошово-речовій лотереї Української РСР 1971 року становить 35 млн. 100 тисяч крб., або 65 процентів від суми випущених білетів. Вартість білета – 50 копійок.

Раїса Амеліна, продавець сільського магазину № 1, 1971 г.

Фёдор Николаевич Травкин, кузнец
колхоза им. Чапаева, 1971 г.

У нашому районі нещодавно володарями автомобілів «Запорожець ЗАЗ – 966» стали водій автобуса автотранспортного підприємства № 20342 Онацький А.Т. та житель с. Другої Старовірівки Сабельников І.Д.

В. Кривошапка, завідуючий Нововодолазькою центральною ощадкасою №2854.

«Ленінець», 6 травня 1971 року, с. 2.

Пам'ять про героїв невмируща.

Давно відгрімилі залпи війни, та ні плин часу, ні радість сьогодення ніколи не зітре в народі світлу пам'ять про тих, хто смертю хоробрих помер у боротьбі з фашизмом.

Особливо багатолюдно в цей травневий день було у Старовірівці, де відбулося пере захоронення та відкриття пам'ятника полеглим в боях за село.

Тиша... Біля пам'ятника – почесна варта. Несли її піонери Старовірівської восьмирічної школи. Урочисто траурний мітинг відкрив голова виконкому Старовірівської сільради Кузьма Феоктистович Сотников.

Про мужність і героїзм радянських воєнів в роки Великої Вітчизняної війни, про значення перемоги, спадкоємність бойових і трудових традицій говорили на мітингу секретар райкому партії Анатолій Сидорович Колодяжний, секретар парткому колгоспу «Маяк» Іван Данилович Сотников, почесний гість, учасник боїв за визволення Старовірівки, колишній командир підрозділу розвідників, а нині житель села

Микольське Донецької області Іван Артемович Пакін, директор місцевої школи Михайло Васильович Дюкарев та інші. Голова правління колгоспу Олександр Сергійович Сотников зачитав листа нащадкам...

Ветерани, колишні учасники Великої Вітчизняної війни опустили біля підніжжя священну землю з місця колишнього похоронення полеглих. Під урочисті звуки музики з пам'ятника повільно спадає покривало. На постаменті височать фігури радянських солдатів – юнака і дівчини. З живими квітами та вінками сюди направляються жителі Старовірівки, гості. Через кілька хвилин пам'ятник потопає в квітах.

Здалека видно напис «Никто не забыт». Так, ніхто не забутий, ніщо не забуте, і відкритий старовірчанами пам'ятник в День Перемоги є ще одним яскравим підтвердженням цьому. Ми завжди будемо берегти в серцях світлу пам'ять про вірних синів і дочок нашої рідної Вітчизни, які ціною власного життя визволили світ від фашизму.

«Ленінець», 15 травня 1971 року, с. 2.

Увага – просапному лану.

Хлібороби колгоспу «Путь Ленина» ще ширше розгортають соціалістичне змагання, прагнуть з честю виконати плани і зобов'язання першого року дев'ятої п'ятирічки.

Нині у механізаторів господарства відповідальна пора – догляд за посівами просапних

Василий Емельянович Сабельников, токарь
колхоза им. Чапаева, 1971 г.

культур. А їх в колгоспі – 708 гектарів. Кожен гектар їх закріплено за механізованими ланками. Таких шість. Першість у соціалістичному змаганні на догляді за просапними тримає агрегат, на якому працюють кукурудзоводи ланковий механізованої ланки Олексій Петрович Нечевилів і його напарник Петро Омелянович Гребьонкін. На їх агрегаті майорить перехідний червоний вимпел. І це не випадково, бо трудівники боряться цього року за 60-центнерний урожай качанистої.

Також старанно трудяться і ланка буряководів Федора Леонтійовича Семеніхіна та Миколи Гавриловича Зінов'єва. Вони змагаються між собою, борючись за одержання на кожному гектарі по 250 центнерів солодких коренів.

На польовому стані тракторної бригади є дошка показників. На ній обліковець з тракторної щодня веде записи, хто як працював з механізаторів, на скільки процентів хто виконав змінну норму виробітку, яке місце займає в соціалістичному змаганні.

Переможцям, як правило, присвячується блискавка, в якій редколлегія закликає механізаторів наслідувати приклад передовиків.

Г. Івлєв, бригадир тракторної бригади.

«Ленінець», 1 червня 1971 року, с. 3

На околиці Старовірівки зводиться нове тваринницьке містечко – спецгосп по відгодівлі свиней. Тут буде вироблено першу продукцію уже в наступному році – 310 тонн свинини. В останньому році п'ятирічки ця цифра повинна зрости до 816 тонн на рік. Будови зводяться на кошти колгоспу «Путь Ленина», а роботи виконує бригада робітників райміжколгоспбуду.

Алексей Никифорович Гранкин, глава поста народного контроля в колхозе «Путь Ленина», 1971 г.

Летний лагерь животноводов колхоза «Путь Ленина», 1971 г.

Ирина Ивановна Доценко, доярка колхоза «Красное Знамя», 1971 г.

Зварювальник-монтажник Іван Гранкін провадить зварювання прогонів під час монтажу свинарника для молодняка віком від 2 до 4 місяців на 1200 голів.

«Ленінець», 13 липня 1971 року, с. 3.

Радує око і навіває сум.

200 гектарів кукурудзи на зерно вирощую нині силами своєї механізованої ланки в колгоспі «Путь Ленина». Як завжди, квадрати одержали чіткі, рівні.

Нині рослини вже зімкнули рядки, досягли більш ніж метрової висоти. Міцні, в кожному гнізді – не більше двох. Допомогли нам в проривці і пасинкуванні учні виробничої ланки Старовірівської середньої школи на чолі з ланковою Наташою Клепак.

Вже починає викидати волоть. Це ознака того, що незабаром з'явиться зав'язь качанів. За моїми підрахунками на гектарі залишилося 40 тисяч рослин.

Мені як ланковому навіває сум минулорічний факт, коли виростили непоганий урожай качанистої, але не зуміли належним чином зібрати його. Причому по простій причині. Не було спеціального комбайну. Не має його і зараз. Невідомо, чи колгосп встигне придбати його до початку збирання врожаю. То хто ж зарадить нашій біді?

Це запитання я адресую, насамперед, правлінню колгоспу, а також керівникам райоб'єднання «Сільгосптехніки», управлінню сільського господарства райвиконкому. Адже торішні промахи цього року не повинні повторитися. Та й боляче дуже копітний труд всієї ланки звести нанівець.

О. Нечевілов, ланковий механізованої ланки по вирощенню кукурудзи колгоспу «Путь Ленина».

«Ленінець», 17 липня 1971 року, с. 3.

Цей будиночок стоїть біля літнього табору другої комплексної бригади колгоспу «Путь Ленина». Його призначення – для відпочинку тваринників. До послуг доярок і скотарів тут свіжі газети і журнали, радіола з набором пластинок.

У будиночку є дві кімнати. В одній, де відпочивають тваринники, на стінах вивішені соціалістичні зобов'язання на 1971 рік району, колгоспу, кожної доярки. Тут же стенд «Молоді роки Ілліча». Є куточок, де висить вимпел доярки-переможниці в соціалістичному змаганні.

В іншій кімнаті незабаром буде обладнано профілакторій.

«Ленінець», 22 липня 1971 року, с. 1.

Вісті з Старовірівки.

Сільська Старовірівська бібліотека працює без вихідних.

Працівники її роблять перерву на обід по спеціальному графіку. Тому цей освітньо-культурний заклад не зачиняється і в обідню перерву.

Книжний фонд тут складає 27 тисяч примірників. Ними користуються 1376 читачів.

В червоних кутках молочнотоварних бригад №1 і №2 організовані книжкові виставки. Працюють пересувні бібліотечки.

Бібліотекар Віра Кіндратівна Сотникова допомагає і колгоспу «Путь Ленина» в оформленні наочної агітації.

Є і книгоноші при бібліотеці. Гриша Волобуєв приносить нові книги, забирає прочитані у сусідів Чурікових. Вони вже пенсіонери. Тоня Леонт'єва заходить в бібліотеку, щоб зробити обмін книг для матері.

Г. Попова, бібліотекар.

Для молодих депутатів.

Після минулих виборів до місцевих Рад склад нашої Старовірівської сільради обновився майже на 40 відсотків. Виконком організовує навчання молодих депутатів.

Надалі буде проводитися раз на квартал «День депутата», де депутати матимуть змогу обмінятися досвідом роботи.

Депутату Варварі Сергіївні Мартиновій було доручено побувати на подвір'ї Макара Івлєва і зробити опис майна, бо Івлєв хоче зробити розподіл його із своїм зятем, не миряться, живучи одним двором. Варвара Сергіївна не знала як це зробити. Їй допомогла справитись із завданням Галина Митрофанівна Місєйко. Ділиться своїм досвідом роботи з Вірою Митрофанівною Жировою і Олексій Петрович Сотников.

М. Зінов'єва, секретар Старовірівської сільради.

«Ленінець», 7 серпня 1971 року, с. 2.

Ірина Іванівна Доценко, доярка колгоспу «Красное знамя» близько 20 років життя віддала роботі в тваринництві. Кілька років підряд носила доярка почесне звання ударниці комуністичної праці.

За успіхи у розвитку громадського тваринництва у роки восьмої п'ятирічки партія та уряд високо оцінили працю колгоспниці, нагородивши її орденом Трудового Червоного Прапора.

Самовіддано трудиться тваринниця і нині. Однією з перших виконала річний план по надоям молока. На кожну корову за три квартали Ірина Іванівна одержала понад 2500 кілограмів. А в ці дні вона одержує 8 – 9 кілограмів молока на корову.

«Ленінець», 5 жовтня 1971 року, с. 3.

Раїса Амеліна – продавець. Трудиться вона у сільському магазині №1 Старовірівського сільського споживчого товариства. У торгівлі вона – лише рік. Але вже встигла досконало опанувати свою професію.

Два роки тому Раїса закінчила десятирічку. Відразу ж поступила навчатися в Харківське однорічне торгово-кооперативне училище. Закінчивши його, прийшла працювати у місцеве споживче товариство.

У народі кажуть: яка праця, така й шана. І це справді так. За виняткову трудолюбивість комсомолку Раїсу Амеліну обрано депутатом Старовірівської сільської Ради депутатів трудящих. Дівчина має ще одне громадське доручення: вона секретар територіальної комсомольської організації.

Там же, с. 4.

Валентина Шалімова з Старовірівки.

Доярка Валентина Шалімова з місяця в місяць добивається високих показників в роботі. В середньому на корову вона надоює по 9 кілограмів молока в день. За дев'ять місяців на кожну корову одержала по 2501 кілограму молока. Це на 519 кілограмів більше, ніж на цей час вона надоїла торік.

Та ось її перегнала Ірина Іванівна Доценко. Валентина Олексіївна не здається, докладає зусиль, щоб знову зайняти першість.

Доярка любить свою роботу, працює легко, швидко. Сама завжди енергійна, життєрадісна. Користується авторитетом в колективі бригади колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 19 жовтня 1971 року, с. 2.

Доярка Валентина Алексеевна Шалимова, 1971 г.

Валентина Репринцева, заведующая обувным магазином, 1971 г.

Підсумки першого етапу.

У перші дні нового навчального року у нашій школі відбулися загальні збори учнів, де обговорили постанову ЦК ВЛКСМ про Всесоюзний Ленінський залік «Рішення XXIV з'їзду КПРС – в життя!». Кожен клас конкретизував завдання, намітив заходи і план по ходу підготовки до заліку.

У дні літніх канікул і в перші місяці навчання наші учні трудилися на ланках двох місцевих колгоспів імені Чапаєва та «Путь Ленина». Доглядали там кукурудзу, овочі, доглядали за очищенням зерна, збирали фрукти. Представники названих колгоспів О. Сотников, І. Сабельников відзначили сумлінну працю восьмикласників – комсомольців Віктора Нечевилова, Олексія Кутепова, які працювали на збиранні зернових помічниками комбайнерів у своїх батьків. В числі кращих називали Віктора Луніна, Олексія Сотникова і багатьох інших.

Та головне для нас – навчання. Відомо, що у 1971 році з нашої школи вийшли два учні з золотими медалями, 10 були нагороджені Грамотами Міністерства освіти. Про глибину і міцність знань свідчить той факт, що з 66 випускників 13 стали студентами вузів, а 18 – учнями різних технікумів.

Серед кращих учнів школи по успішності і поведінці нині йдуть Віра Лисенко, Наташа Луньова, Люда Кутя, Борис Малявін.

Старовірівська середня школа.

«Ленінець», 28 жовтня 1971 року, с. 3

У торгівлю Валентина Репринцева прийшла після закінчення Харківського кооперативного технікуму. Вона хоч і молодий спеціаліст, а професію освоїла досконало. Нині працює завідуючою магазином взуття Старовірівського сільського споживчого товариства. Ця торгівельна точка з місяця в місяць справляється з планами товарообороту і соціалістичними зобов'язаннями.

«Ленінець», 30 листопада 1971 року, с. 2.

Гимн ветеранов войны

Дымилась деревня, стонала земля,
Пылали в огне города.

Мы кровью своей обгаляли поля,
Ложились в степях навсегда

Припев:

Мы телом тебя прикрывали,
Мы кровь за тебя проливали
Любовью своей согревали,
Родина – Мать.

Это нельзя забывать!

С мольбою за руки нас матери брали,
Просили в слезах защитить.

А мы их на муки врагам оставляли,
Лишь взглядом молили простить.

Припев.

В братских могилах герои,
Со славой погибли они.
И в память о них обелиск,
И вечно пылают огни.

Припев.

Где были руины, там вновь города,
Там жизнь торжествует опять.
А павших за Родину мы никогда,
Друзья, не должны забывать!

Слова цього гімну написав учитель 8-річної школи села Третя Старовірівка Іван Іванович Дюкарев. А музику вчитель Головінов. Гімн розучив чоловічий хор цієї школи і виступив з ним на огляді художньої самодіяльності вчителів.

Виконувався гімн майстерно, задушевно. Всі були зворушені.

Дошка пошани

За досягнуті успіхи у передтравневому соціалістичному змаганні рішенням бюро райкому КП України та виконкому районної Ради депутатів трудящих на районну Дошку пошани заносяться

За дострокове виконання плану продажу державі продуктів тваринництва:

Радгосп імені Комінтерну (директор Гречко, секретар парторганізації Сергєєв, секретар комсомольської організації М.І. Глаголев).

Бойко Раїса Миколаївна – свинарка радгоспу «12 лет Октября».

Репринцева Фросина Єгорівна – доярка колгоспу імені Чапаєва (село Старовірівка).

Жирова Віра Михайлівна – доярка колгоспу імені Чапаєва.

Заняття в школі основ марксизма-ленінізму в Домі культури, 1971 г.

Дошка пошани.

Зінов`єва Пелагія Павлівна – ланкова колгоспу імені Чапаєва (село Старовірівка).

Дігтяр Надія Григорівна – ланкова колгоспу імені Леніна.

Доля Петро Іванович – ланковий механізованої ланки радгоспу імені Комінтерну.

Дошка пошани.

Колгосп «Красное знамя» (голова М.С. Божедай, секретар парторганізації І.А. Шаламов, секретар комсомольської організації О.С. Івлєв, голова сільради К.Ф. Сотников).

Колгосп «12 лет Октября» (голова О.С. Сотников, секретар парторганізації І.А. Івлєв, секретар комсомольської організації М.Т. Постников, голова сільради К.Ф. Сотников).

Так ми виховуємо молодих комуністів.

Росте, поповнюється партійна організація колгоспу «Красное знамя». В її ряди вливаються передові виробничники, всі ті, хто може сказати: роби так, як я, бери з мене приклад. Зараз звання кандидата в члени КПРС в нашій артлі носять п'ять чоловік. Це з механізованої ланки Олексій Івлєв та Іван Шелдишев, комбайнер Іван Кубарев, помічник комбайнера Олексій Волков, шофер Іван Некрасов. Всі відвідують заняття політтуртків, ходять на семінари агітаторів, бо кожен має доручення вести агітаційно-масову роботу на своїй виробничій ділянці, одержують доручення підбивати підсумки змагання товаришів і про результати розповідати в стінній газеті, на дошці виробничих показників або в бесідах.

Часто за змістовними індивідуальними і колективними бесідами з кандидатами в члени КПРС можна побачити комуністів з великим партійним стажем Пилипа Яковича Зінов`єва, Павла Омеляновича Нартова, Михайла Єгоровича Кубарева та інших. Вони завжди знайдуть, що сказати поповненню, поради, як вести себе, щоб бути гордістю для колгоспної партійної сім'ї.

На районну дошку пошани заносяться передовики виробництва:

Оболєнко Анастасія Іванівна – пташниця колгоспу ім. Леніна.

Золотко Анастасія Кіндратівна – пташниця колгоспу ім. Чапаєва.

Куця Пелагія Якимівна – телятниця колгоспу «Путь Ленина».

Пахомова Ольга Василівна – чабан колгоспу «Маяк».

На знімках зліва на право: Пелагія Павлівна Зінов`єв – ланкова колгоспу імені Чапаєва, Ганна Сергіївна Тутай – доярка колгоспу імені Фрунзе, Петро Іванович Доля – ланковий механізованої ланки по вирощуванню картоплі радгоспу імені Комінтерну.

Самовідданою працею вони заслужили повагу і шану. Їх імена занесені на районну Галерею слави. Честь і слава передовикам колгоспного виробництва!

1972 год

*Ось вони, переможці соціалістичного змагання серед доярок району у 1971 році.
З перемогою Вас, друзі!*

	Забов`язання	Одержала
Єльник Парасковія Гапонівна радгосп імені Комінтерну	4000 кг	4223кг
Некраса Ганна Антонівна	4202	4100
Онацька Антоніна Іванівна	4210	4000
Савченко Поліна Дмитрівна	4200	4118
Кононенко Марія Федорівна к-п «Шлях Леніна»	3200	4010
Саросек Марія Іванівна р-п ім. Комінтерну	3300	3941
Ольховська Катерина Степанівна	3800	3892
Щербина Марія Андріївна	3400	3679
Азаренко Ніна Федорівна	2500	3667
Сандарчук Дарія Максимівна	3000	3640
Кошелева Марія Григорівна	3500	3633
Крамаренко Надія Степанівна	2800	3623
Кулик Ганна Іванівна	3400	3617

Животченко Ганна Якимівна	3000	3596
Мотика Мотрона Василівна	3700	3585
Бідунова Галина Василівна р-п «Шлях Леніна»	2700	3561
Поцелуєв Дем'ян Захарович р-п ім. Комінтерну	3000	3548
Лебеденко Ганна Олексіївна	3600	3534
Суслінець Парасковія Василівна	3300	3529
Животченко Марія Гнатівна	3500	3527
Кириєнко Марія Петрівна	3000	3472
Яковлєва Ганна Миколаївна	2700	3434
Розумна Марія Федорівна	3400	3431
Огульчанська Анастасія Миколаївна к-п «Серп і молот»	3200	3420
Зарівна Катерина Пилипівна р-п ім. Комінтерну	3400	3407
Балабанові Тетяна Дмитрівна к-п «Шлях Леніна»	2700	3373
Зеленко Ольга Миколаївна р-п ім. Комінтерну	3100	3342
Цехмистро Раїса Андріївна	2900	3341
Власова Лідія Романівна	2800	3330
Коновалова Софія Миколаївна	3100	3294
Кривецька Марія Сергіївна	2800	3284
Литовка Євдокія Федорівна к-п «Серп і молот»	3100	3265
Грубник Валентина Григорівна р-п ім. Комінтерну	3000	3259
Юхневич Любов Василівна	2700	3258
Лугова Марія Миколаївна к-п «Шлях Леніна»	2600	3227
Омеляненко Катерина Борисівна р-п ім. Комінтерну	2800	3217
Кліпчинова Ганна Федорівна	2900	3215
Хрулько Надія Олексіївна к-п ім. Чапаєва	2800	3214
Дігтяр Любов Єгорівна к-п «Шлях Леніна»	2600	3214
Богданова Любов Семенівна	2600	3210
Тверитникова Галина Стефанівна к-п ім. Чапаєва	2850	3202
Філіпська Любов Стефанівна	3000	3197
Костенко Марія Федорівна р-п ім. Комінтерну	3300	3192
Розторгуєва Ольга Єфремівна	3100	3182
Пономаренко Марія Яківна	3250	3178
Черепович Ганна Миколаївна	2900	3159
Лук`янченко Раїса Петрівна к-п «Путь Леніна»	2800	3157
Доценко Ірина Іванівна к-п «Красное знамя»	2900	3153
Бикова Анастасія Григорівна р-п ім. Комінтерну	3400	3145
Немашкало Анастасія Митрофанівна к-п «Серп і молот»	2800	3128
Мироненко Людмила Олександрівна р-п ім. Комінтерну	3100	3116
Щебетун Полина Пилипівна к-п «Серп і молот»	2900	3112
Переверзева Надія Гнатівна к-п ім. Чапаєва	2750	3106
Марченко Катерина Кіндратівна к-п «Шлях Леніна»	2570	3099
Поленок Віра Йосипівна р-п ім. Комінтерну	2800	3096
Тарасенко Любов Дмитрівна	3150	3091
Приліпко Анастасія Павлівна к-п «Серп і молот»	2900	3080
Скопик Катерина Романівна р-п ім.. Комінтерну	2900	3079
Травкіна Анастасія Іванівна к-п ім. Чапаєва	2900	3069
Лисенко Любов Семенівна к-п «Шлях Леніна»	2500	3052
Микитенко Ганна Фадєївна к-п «Серп і молот»	2900	3044
Біда Марія Яківна к-п «Шлях Леніна»	2600	3039
Заєць Марія Федорівна	2500	3030

Романюк Юлія Степанівна р-п ім. Комінтерну	2800	3010
Шалікова Валентина Олександрівна к-п «Красное знамя»	2600	3002
Довгополова Софія Федорівна к-п «Серп і молот»	2700	3000

«Ленінець», 11 січня, 13 січня 1972 року, с. 3.

Про присудження перехідних червоних прапорів переможцям у соціалістичному змаганні за 1971 рік.

Визнати переможцем у соціалістичному змаганні радгоспів за одержання високого врожаю з видачею грошової премії в сумі 500 крб. ордена Леніна радгосп імені Комінтерну Нововодолазького району (директор тов. Самійленко І.П., секретар парторганізації тов. Гладкоскок Я.Я.), який одержав урожай всіх зернових культур по 38,1 цнт з гектара. План валового збору зерна виконав на 136 процентів і план продажу його державі – на 133 проценти.

Визнати переможцем за одержання високого врожаю озимої пшениці з грошової премією у сумі 400 крб. ордена Леніна радгосп імені Комінтерну Нововодолазького району (директор тов. Самійленко І.П., секретар парторганізації тов. Гладкоскок Я.Я.), який одержав урожай озимої пшениці по 50,8 цнт з гектара. План валового збору виконав на 151 процент і план продажу його державі – на 245,4 процента.

Визнати переможцями у соціалістичному змаганні по тваринництву і присудити перехідні Червоні прапори обкому КП України і виконкому обласної Ради депутатів трудящих колгоспам: «Шлях Леніна» Нововодолазького району (голова тов. Каліберда І.П., секретар парторганізації тов. Гребінник М.М.), з видачею грошової премії в сумі 300 крб., який одержав на 100 га сільськогосподарських угідь: м'яса – по 72,4 цнт, молока – по 512,1 цнт, надойв на корову – по 3063 кг молока та виконав план продажу державі м'яса на 126,8 процента, молока – на 124, 7 процента.

«Ленінець», 18 січня 1972 року, с.1.

Нарощуємо темп.

Сповна використати кожен гектар землі, кожну тонну добрива – таке прагнення хліборобів колгоспу «Маяк». Щоб важчав колос, на кожен гектар пару тут заплановано внести по 25 тонн органічного добрива. В минулому місяці на поле їх вивезено 4000 тонн при плані 2600 тонн. Щоденно у транспортуванні зайняті 6 агрегатів. Тон в роботі задають комуністи Ілля Миронович Сабельников, Іван Якович Тверитников, Олексій Якович Некрасов та інші.

В. Острицький, головний агроном.

«Ленінець», 5 лютого 1972 року, с. 1.

Вісті з Старовірівської середньої школи.

Книга – наш друг.

У Старовірівській середній школі відбувся збір шестикласників на тему «Книга – наш друг». Організувала його вчителька Віра Андріївна Абрамова. Три ланки класу доповіли молодшій піонервожатій Вірі Лисенко про свою діяльність.

Потім піонери перейшли у місцевий будинок культури. Про те, яку роль відіграє книга у житті людини, розповіли Віра Нікітіна, Люда Мартинова, Лена Селихова і інші.

Діти познайомилися з новинками літератури у місцевій бібліотеці.

Людина і закон.

Першостаровірівські школяри провели вечір на тему: «Людина і закон». Факти про порушення законів бралися з місцевого життя.

На закінчення було дано концерт.

М. Рубан, наш позаштатний кореспондент.

Председатель женского совета колхоза «Маяк» Е. Кубарева, 1972 г.

З допомогою жіночого активу.

Більше п'ятнадцяти років я очолюю у колгоспі «Маяк» жіночу раду, веду роботу серед жінок і добре знаю, який вклад вони вносять у помноження багатства громадського господарства, у створення комуністичного достатку в країні.

Жіноча рада проводить всебічну роботу серед них. Перевіряємо якість молока. Найбільш акуратною виявилася доярка Домна Хомівна Дюкарева. Ця доярка – наш маяк. Вона торік завоювала перше місце у змаганні серед доярок колгоспу і одержала першу премію. Отже, є на кого рівнятися.

У виконанні соціалістичних забор`язань механізованою ланкою у буряківництві теж внесла свою частку жіноча рада. Я очолювала жінок, які входили до ланки Миколи Тверитникова. В ланці була міцна трудова дисципліна. 15 тисяч солодких коренів відправив наш колгосп на приймальний пункт тільки з нашої ланки.

На зборах, засіданнях жіночої ради завжди обговорюються питання не тільки виробничого характеру, а й виховання дітей у сім'ї, школі, дитячих яслах, благоустрій села тощо.

За ініціативою жіночої ради активно відвідують сім'ї інвалідів Великої Вітчизняної війни, інвалідів праці, пенсіонерів, багатодітних матерів, надається допомога.

До свята 8 березня жіночий актив надіслав усім жінкам листівки із поздоровленням.

П. Кубарева, голова жіночої ради колгоспу «Маяк».

«Ленінець», 7 березня 1972 року, с. 3.

Шана Вам, люди ударної праці!

Розглянувши матеріали про хід виконання соціалістичних забор`язань трудівниками сіл Харківщини, президія обкому профспілки присвоїла звання «Кращий за професією в області»:

КРАЩІЙ ТРАКТОРИСТ (по Нововодолазькому району) Розумний Олексій Дмитрович – колгосп імені Комінтерну, Солоха Олександр Григорович – колгосп імені Комінтерну, Зінов'єв Олексій Максимович – колгосп імені Чапаєва, Апальков Михайло Федорович – колгосп «Красное знамя», Гуленко Микола Петрович – колгосп «Шлях Леніна».

«Ленінець», 14 березня 1972 року, с. 1.

Повним ходом.

Близько 300 гектарів ранніх зернових посіяно за останні два дні в колгоспі «Путь Ленина». Погода нестійка, але механізатори сповнені бажання вибороти врожай – виростити на кожному гектарі по 28,5 центнера зерна. Зараз повним ходом йде сівба ранніх ярових. Михайло Лунін закінчив засівати поле ячменем площею 130 гектарів. Олексій Івлєв зайнятий на сівбі горохова-вівсяної суміші, на агрегат з однієї сівалки доводиться норма 14 гектарів, а він засіває площу 16-17 гектарів.

Допомагають трактористам у роботі сівачі Микола Меренков, Микола Пузін, Наталія Філіпська, та Василь Єфремов. Вони швидко завантажують насінням та міңдобривами сівалки, стежать, щоб кожен сошник клав намічену кількість зернин на погонному метрі, а тукопроводи висівали задану норму туків.

Грунт під засів якісно готують агрегати Федора Семініхіна, Миколи Зінов'єва та інших. Екіпажі працюють в дві зміни, грунт рихлять глибоко, щоб забезпечити якісний посів і оптимальні умови для розвитку рослин.

К. Голові нова, член сількорівського поста.

Герої польових робіт.

Катерина Кирилівна Зверєва – трактористка колгоспу імені Чапаєва. Зайнята в ці весняні дні на підготовці площ під посів ярих культур. Змінні норми виконує на 120-130 відсотків.

Степан Андрійович Тверитников – тракторист колгоспу «Маяк». Працював на боронуванні ріллі. Трактором Т-74 в зчепі з боронами він за зміну доводив виробіток до 80 гектарів при нормі 62 гектара. Нині механізатор зайнятий на культивуванні ґрунту. Старається максимально використати погожі години, щоб розширити фронт робіт сівачам.

«Ленінець», 11 квітня 1972 року, с. 1.

Півтори-дві норми щодня.

Павло Музалевський з колгоспу «Маяк» на прикритті вологи, на культивачі ґрунту і сівбі завжди в числі перших. На сівбі, наприклад, виконує по півтори-дві норми. Роботящий і напарник у Музалевського – комсомолец Юрій Грідін. На їх агрегаті майорить червоний прапорець.

П. Волобуєв, сількор.

«Ленінець», 15 квітня 1972 року, с. 1.

Про підсумки соціалістичного змагання тваринників району за 1971 рік.

ПОСТАНОВА бюро РК КП України і райвиконкому.

У відповідності з умовами соціалістичного змагання трудящих району по виробництву продуктів тваринництва в 1971 році, бюро РК КП України і виконком районної Ради депутатів трудящих постановляють:

1. Визнати переможцями соціалістичного змагання за 1971 рік серед тваринників:

Єльник Парасковію Гапонівну – доярку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка надоїла на кожну із 23 закріплених за нею корів по 4228 кілограмів молока. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Юнацьку Антоніну Іванівну – доярку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка надоїла на кожну із 22 закріплених за нею корів по 4201 кілограмів молока. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих, а також цінним подарунком.

Некрасу Ганну Антонівну – доярку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка надоїла на кожну із 23 закріплених за нею корів по 4202 кілограмів молока. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих і цінним подарунком.

Савченко Поліну Дмитрівну – доярку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка надоїла на кожну із 23 закріплених за нею корів по 4118 кілограмів молока. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Саросек Марію Іванівну – доярку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка надоїла по 3941 кілограмів молока на кожну із 24 закріплених за нею корів. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Ольховську Катерину Степанівну – доярку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка надоїла по 3892 кілограмів молока на кожну із 23 закріплених за нею корів. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Солоху Марію Миколаївну – доярку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка надоїла по 3892 кілограмів молока на кожну із 23 закріплених за нею корів. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Саросек Марію Дмитрівну – доярку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка надоїла по 3871 кілограмів молока на кожну із 24 закріплених за нею корів. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Кононенко Марію Федорівну – доярку ордена Леніна радгоспу «Шлях Леніна», яка надоїла по 4083 кілограмів молока на кожну із 24 закріплених за нею корів. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Карамушку Лідію Олександрівну – доярку ордена Леніна радгоспу «Шлях Леніна», яка надоїла по 3875 кілограмів молока на кожну із 25 закріплених за нею корів. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Червиковську Емілію Антонівну – телятницю ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка одержала середньодобовий приріст живої ваги на кожну голову по 1054 грами. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

Мірошніченко Парасковію Іванівну – свинарку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка одержала по 41 поросяті на кожну із 17 закріплених за нею основних свиноматок. Нагородити Грамотою райкому партії і райради депутатів трудящих та цінним подарунком.

2. Преміювати грошовою премією працівників тваринництва, які найбільш відзначилися, в тому числі доярок, які надоїли молока по 3000 кілограмів і більше на корову:

... Колгосп «Красное знамя»

Доценко Галину Іванівну – доярку

Шалікову Валентину Олексіївну – доярку

Юнацького Миколу Терентійовича – скотаря

Колгосп «Маяк»

Цукатову Олександру Савеліївну – телятницю

Колгосп імені Чапаєва

Хрулько Надію Олексіївну – доярку

Тверитникову Галину Стефанівну – доярку

Філіпську Любов Степанівну – доярку

Переверзеву Надію Гнатівну – доярку

Травкіну Анастасію Іванівну – доярку

Сабельникова Івана Сергійовича – пасічника

«Ленінець», 20 квітня 1972 року, с. 1, 3.

Завершили навчальний рік у мережі партосвіти.

Успішно закінчився навчальний рік у школі основ марксизму-ленізму четвертого року навчання, яка працює при парторганізації колгоспу «Красное знамя». Організовано пройшло тут підсумкове заняття. Глибокі знання забезпечив слухачам пропагандист цієї школи Михайло Васильович Дюкарев.

Під знаком підготовки до знаменних дат.

Велику увагу партійна організація Третьостаровірівської 8-річної школи приділяє вихованню учнів. Питання виховання учнів обговорюємо на відкритих партійних зборах за участі всього вчительського колективу, зокрема «Обмін досвідом класних керівників по профорієнтації учнів» тощо. Обмінялися досвідом класні керівники Іван Іванович Дюкарев і Катерина Іванівна Завада.

Комбайнеры колхоза «Путь Ленина» Виктор Гусев и Пётр Меренков, 1972 г.

Керівник нинішнього восьмого класу І.І. Дюкарев, починаючи з п'ятого класу, провів велику роботу по профорієнтації. Учні ознайомлені з основними професіями в сільському господарстві і промисловості.

Влаштовуються зустрічі з людьми різних професій. Гостями у школі були трактористи Михайло Григорович Сотников, Дмитро Михайлович Іноземцев, агроном колгоспу «Маяк» Зоя Михайлівна Іноземцева та інші.

Семикласники (класний керівник Катерина Іванівна Завада) виготовили альбом «Праця в СРСР – справа честі і доблесті», «Розповіді різних людей про свої професії», «Свято урожаю в школі».

На відкритих партійних зборах звітували про свою роботу і класні керівники Марія Мефодіївна Дюкарева, Микола Федорович Абрамов, Василь Олександрович Сотников.

Багато випускників нашої школи обирають собі професію працівника сільського господарства і трудяться в рідних колгоспах. Так, випускниця нашої школи Олександра Сотникова закінчила в Харкові сільськогосподарський інститут імені Докучаєва і нині працює в колгоспі економістом. Клавдія Стороженко, Олександра Дюкарева працюють бухгалтерами. А скільки наших випускників набули професію тракториста? Це Михайло Сотников, Дмитро Іноземцев, Анатолій Абрамов, Олександр Музалевський, Михайло Картавцев та багато інших.

Вчаться у сільськогосподарських технікумах, набувають спеціальності працівника сільського господарства Валентина Картавцева, Анатолій Ладиков та інші.

«Ленінець», 27 квітня 1972 року, с. 1, 3.

Сіємо качанисту. Кукурудзоводи району накопичили певний досвід вирощування високих врожаїв качанистої.

Половина господарств одержала понад 40 центнерів з гектара. Серед них колгосп «Шлях Леніна», радгосп імені Комінтерну.

А кукурудзоводи колгоспу імені Чапаєва на чолі з Олексієм Зінов'євим зібрали по 52,2 центнери з гектара.

Про підсумки соціалістичного змагання колгоспів і радгоспів, колективів підприємств і організацій району за 1 квартал 1972 року на честь 50-річчя утворення СРСР.

ПОСТАНОВА бюро райкому партії і виконкому райради депутатів трудящих.

Район виконав соціалістичні забор'язання по продажу продуктів тваринництва по всіх показниках, квартальний план по реалізації м'яса виконаний на 114 процентів, молока – на 117,1 процента, яєць – на 126,4 процента.

Розглянувши підсумки виконання соціалістичних забор'язань за 1 квартал 1972 року, прийнятих колективами трудящих на честь 50-річчя утворення СРСР, бюро райкому партії і виконкому райради депутатів трудящих ПОСТАНОВЛЯЮТЬ:

1.Визнати переможцями соціалістичного змагання на честь 50-річчя утворення СРСР (за 1 квартал 1972 року), занести на районну Дошку пошани і вручити Грамоти:

Ордена Леніна радгосп імені Комінтерна (голова – тов. Самійленко, секретар парткому тов. Гладкосок, секретар комсомольської організації тов. Козлов). Господарство виконало план першого кварталу по продажу м'яса на 194,4 процента і молока на 124,2 процента.

Колгосп «Шлях Леніна» (голова тов. Каліберда). Господарство добилося найкращих показників у районі по збільшенню надоїв молока на корову. За перший квартал добавка молока колгоспу в порівнянні з таким же періодом минулого року склала 929 центнерів.

2.Визнати переможцями соціалістичного змагання на честь 50-річчя утворення СРСР (за 1 квартал 1972 року) і занести на районну портретну Галерею «Слава труду»:

По ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну:

Єльник Парасковію Гапонівну – доярку, яка за 1 квартал надоїла по 1018 кілограмів молока на корову при забор'язанні 756 кілограмів (по радгоспу середній надій на корову склав 827 кілограмів).

Солоху Олександра Григоровича – ланкового механізованої ланки по вирощенню цукрових буряків. Забезпечив своєчасну і якісну підготовку техніки до польових робіт у 1972 році.

Розумного Олексія Дмитровича – ланкового механізованої ланки по вирощенню цукрових буряків. Забезпечив своєчасну і якісну підготовку техніки до польових робіт у 1972 році.

По колгоспу «Шлях Леніна»:

Карамушку Лідію Олександрівну – доярку, яка за 1 квартал надоїла по 1206 кілограмів молока на корову при забов'язанні 640 (по колгоспу середній надій на корову склав 778 кілограмів).

Доценко Анастасію Селіверствіну – телятницю, яка за перший квартал одержала середньодобовий приріст тварин на голову 600 грамів при забов'язанні 500 грамів.

По колгоспу «Красное знамя»:

Козловську Катерину Федорівну – доярку, яка за 1 квартал надоїла по 798 кілограмів молока на корову при забов'язанні 476,5 кілограмів (по колгоспу середній надій на корову склав 532 кг).

По колгоспу імені Чапаєва:

Хрулько Надію Олексіївну – доярку, яка за 1 квартал надоїла по 826 кілограмів молока при забов'язанні 800 кілограмів (по колгоспу середній надій на корову склав 511 кг).

В. Мірошник, секретар РК КП України, М. Савичев, голова виконкому районної Ради депутатів трудящих.

«Ленінець», 29 квітня 1972 року, с. 1, 2.

Слово сількору.

З книгою здружена.

Скільки у світі існує професій? Важко відповісти, звичайно. Професії бувають, так би мовити, помітні і непомітні. Взяти хоча б бібліотекаря. Ніяк не скажеш, що це героїчна професія. Але без неї я в, учитель, ніяк не обійшовся б. Ось чому я так поважаю нашого шановного бібліотекаря Марію Павлівну Рубан. Більше півтора десятка років трудиться вона у Старовірівській сільській бібліотеці. Спершу вона працювала вчителем молодших класів. Але з часом відчула, що її покликання – у бібліотечній справі. Ось у бібліотеку зайшли дві першокласниці – Люда і Света Карпови, сестри-близнята. Вони нещодавно попрощалися з букварем. Заходять у бібліотеку і старшокласники.

Частим гостем у сільській бібліотеці буває свинарка Віра Шаламова. Вона багато читає як художньої літератури, так і спеціальної.

Крім основної роботи, М.П. Рубан бере активну участь у громадському житті села. Вона – депутат сільради, член комісії по безнаглядності дітей і культурно-масової комісії. Часто буває серед колгоспників, виступає з оглядами новинок літератури по місцевому радіомовленню, читає лекції, проводить бесіди. За це ми їй вдячні.

А. Гімгін, вчитель Старовірівської середньої школи.

«Ленінець», 4 травня 1972 року, с. 3.

Старовірівська середня школа.

Наш тиждень.

В Старовірівській середній школі проведено жовтеньський тиждень. Розпочався він урочистою лінійкою, під час якої кращих жовтенят третього класу прийнято у піонери. Це було справжнє свято червоного галстука.

Другий день ми назвали святом іграшки, під час якого вивчали нові ігри, виготовляли різні іграшки. Люблять наші жовтенята читати книги, займатися фізкультурою. Тому свято здоров'я пройшло теж весело. Майже всі взяли участь в спортивній естафеті. Та найбільш запам'ятався нам день, коли ми відвідали Ленінську кімнату. Наші старші товариши-комсомольці розповіли про життя і діяльність вождя. В останній день тижня навели порядок у шкільному парку, дворі.

Галя Моїсеєнко, молодша піонервожата Старовірівської середньої школи.

Галина Скубій – старша піонервожата Старовірівської середньої школи. Вона – найперший помічник і порадник червоногалстучної юні. Всі загони школи під її керівництвом беруть активну участь у Всесоюзному піонерському марші «Завжди готові».

Конкурс майстрів машинного доїння.

Відбувся він у колгоспі імені Леніна. У доярок цього колгоспу чималий досвід машинного доїння. В конкурсі взяли участь п'ятнадцять майстрів машинного доїння. Третє місце зайняла доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну Ганна Антонівна Некраса.

Переможці змагання відзначені Грамотами райкому профспілки працівників сільського господарства і заготівель, а також путівками в будинки відпочинку.

І. Самофалов.

«Ленінець», 15 травня 1972 року, с. 1.

Марія Кривецька – ударник комуністичної праці.

Марія Сергіївна Кривецька – доярка з ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Вона – ударник комуністичної праці. За шість місяців тваринниця надоїла 1980 кг молока на кожну корову. Ставши на ударну трудову вахту за гідну зустріч 50-річчя утворення СРСР, Марія Сергіївна нині добивається середньодобового надою молока від своєї групи по 13-14 кг на корову.

«Ленінець», 4 липня 1972 року, с. 1.

Для колгоспників.

У Старовірівці на кошти колгоспу «Маяк» споруджується ідальня, яку будівельники намічають здати до 55-ї річниці Великого Жовтня. Ідальня буде обладнана найновішим кухонним устаткуванням.

З. Іноземцеві, сількор.

Там же, с. 5.

Організованість плюс висока агротехніка.

200 гектарів зернової кукурудзи вирощує механізована ланка Петра Омеляновича Гребьонкіна з колгоспу «Путь Ленина». На кожному з них механізатори зобов'язалися одержати по 60 центнерів сухого зерна. Включившись у всенародне завдання за достойну зустріч піввікового ювілею утворення СРСР, ланка Гребьонкіна викликала на соціалістичне змагання механізовану ланку з колгоспу імені Димитрова Татарбунарського району Одеської області Трифона Панасовича Стоянова, яка зобов'язалася виростити на кожному з 105 гектарів по 50 центнерів зернової кукурудзи і механізовану ланку з колгоспу «2-я пятилетка» Торського району Кабардино-Балкарської АРСР Петра Хажмаговича Тарханова, яка бореться за 60-центнерний врожай кукурудзи на кожному з 258 гектарів посіву.

Порівнюють показники.

Доярки колгоспу «Красное знамя» в числі інших тваринників району, як відомо, в свій час схвалили і підтримали заклик одринців розгортати змагання за одержання вагової прибавки молока до минулорічних показників. Чимало тваринниць тоді заявили, що накреслене доярками колгоспу «Шлях Леніна» і їм під силу.

Тепер, коли минуло півроку, і підбиті вже підсумки перед ювілейного соціалістичного змагання, в наведеній нижче таблиці друкуються прізвища лише тих тваринниць колгоспу «Красное знамя», які одержала на корову в порівнянні з таким же періодом минулого року добавку в 200 і більше кілограмів молока.

1. Козловська Катерина Федорівна	1271	1570	299
2. Некрасова Людмила Іванівна	1207	1496	289
3. Амеліна Парасковія Степанівна	951	1213	262

«Ленінець», 13 липня 1972 року, с. 3.

Серед інших у колгоспі «Путь Ленина» працює на жнивях комсомольський агрегат. Комбайнерами на ньому – Віктор Гусев та Петро Меренков. Вони одними з перших у господарстві закінчили ремонт жнивної техніки до збирання. Хлопці дали слово провести жнива за 10-12 робочих днів. Зараз Віктор та Петро докладають зусиль, щоб ефективно використати агрегат «СК-4».

Герої збиральної.

Сотников Іван Мусійович – комбайнер колгоспу «Путь Ленина». Щодня на жнивях виконує денні завдання на 150 і більше процентів. Його комбайн одним з перших включився в збирання колоскових і за цей час комбайнер скосив 71,9 гектара і намолотив 171,8 тонн зерна.

Некрасов Василь Іларіонович – комбайнер колгоспу «Путь Ленина». Змагається з Сотниковим І.М. 13 липня він скосив на 1 гектар більше від його суперника по змагання, а ось намолот – 41,1 тонн

не дав йому першості. Сотников у цей день видав з бункера свого комбайна на 0,1 тонн хліба більше, ніж товариш.

«Ленінець», 15 липня 1972 року, с. 1.

Герої жнив.

Іноземцев Василь Сергійович – комбайнер колгоспу «Маяк» з початку жнив зібрав ранні зернові на площі 233,8 гектара, намолотивши при цьому 488 тонн зерна. Своїм СК-4 за світловий день комбайнер виконує по дві норми, тобто збирає врожай на 18-20 гектарів.

«Ленінець», 25 липня 1972 року, с. 1.

Листи до редакції.

В Старовірівській середній школі проводяться заняття у двох окремих будівлях. Це незручно як для учнів, так і для вчителів, особливо взимку. Весною Старовірівська сільська рада почала добудову до основного корпусу школи ще триповерхового приміщення. Будівництво провадиться за рахунок місцевого бюджету. Зараз готуємось перекривати другий поверх.

Активно допомагає у будівництві колгосп «Путь Ленина». Правління виділяє транспорт і будівельні матеріали, а Нововодолазький райміжколгоспбуд допомагає механізмами: виділив автокран для перекриття поверхів та кран для будівництва.

У будівництві активну участь беруть батьки учнів.

Вони розвантажують цеглу та виконують різні допоміжні роботи. Слід відзначити сумлінність Петра Миколайовича Головінова, Марії Єгорівни Толстої та інших.

К. Сотников, голова виконкому Старовірівської сільради.

Святкова трудова вахта.

До 15 вересня завершити косовицю зернової кукурудзи зобов'язались трудівники колгоспу «Красное знамя». Кукурудзозбирання завершується. Залишилось 5 гектарів. Зразки сумлінної праці показують комбайнери Василь Максимович Сотников і Василь Петрович Животков, які щодня збирають по 4-4,9 гектара качанистої при нормі 3,8 гектара.

Слід відзначити і хорошу роботу трактористів Василя Ананійовича Музалевського та Олексія Степановича Івлєва.

Г. Некрасова, головний агроном.

«Ленінець», 14 вересня 1972 року, с. 1.

Долаючи труднощі.

Надійшла осіння пора. Максимум колгоспників у цей час зайняті на збиранні пізніх сільськогосподарських культур. В результаті безвідповідальності колишнього бригадира третьої комплексної бригади колгоспу «Маяк» Толмачова ферми залишилися непередбаченими до зими. Зараз бригаду очолює випускник Липковатівського радгоспу-технікуму В.І. Сотников. Він і організував ремонт тваринницьких приміщень. Звернувся до ветеранів колгоспу, які зараз знаходяться на заслуженому відпочинку. І пенсіонери І.С. Луньова, Н.Ф. Сотникова та інші не відмовились. Разом з пташницями О.В. Пахомовою, Г.П. Волобуєвою, О.С. Кофановою вони помазали і побілили ферми.

Тваринницькі приміщення вже готові прийняти громадську худобу на зимівлю.

П. Волобуєв, секретар бригадної парторганізації колгоспу «Маяк».

«Ленінець», 3 жовтня 1972 року, с. 1.

На засіданні виконкому.

На цей раз питання, що було винесене на засіданні виконкому Старовірівської сільради стосувалось виробництва і продажу тваринницької продукції. Доповідачі голова колгоспу «Путь Ленина» тов. Малявін і головний зоотехнік колгоспу імені Чапаєва тов. Ніколаєнко розповіли, як їх господарства виконують соціалістичні забор'язання по тваринництву, взяті на честь 50-річчя утворення СРСР.

В обговоренні винесеного питання взяли участь тт. Чернова О.Ф., Некрасов А.К., Сотников К.Ф. та інші.

М. Зінов'єва, сількор.

1973 год***Підсумки соціалістичного змагання колгоспів і радгоспів, комплексних і тракторних бригад району.***

Бюро райкому партії і виконком районної Ради депутатів трудящих ПОСТАНОВЛЯЮТЬ:

1. Вважати переможцями передювілейного соціалістичного змагання серед колгоспів і присудити місця:

По буряках

Третє місце колгоспу «Путь Леніна» (голова правління тов. Ф.І. Малявін, секретар парторганізації тов. М.С. Гусев, секретар комсомольської організації тов. Г. Леонова, голова профкому тов. О.І. Сабельников, голова сільради тов. К.Ф. Сотников).

Колгосп одержав цукрових буряків по 210,7 центнера з гектара на кожному з 272 гектарів.

Нагородити Грамотою райкому партії і виконкому районної Ради депутатів трудящих.

По овочах.

Третє місце колгоспу «Путь Леніна» (голова правління тов. Ф.І. Малявін, секретар парторганізації тов. М.С. Гусев, секретар комсомольської організації тов. Г. Леонова, голова профкому тов. О.І. Сабельников, голова сільради тов. К.Ф. Сотников).

Колгосп одержав урожай овочів по 102 центнери з гектара.

Нагородити Грамотою райкому партії і виконкому районної Ради депутатів трудящих.

«Ленінець», 6 січня 1973 року, с. 2.

Корисна розмова.

Кушова нарада редколегій стінних газет та робітничо-селянських кореспондентів на цей раз відбулася в Старовірівському Будинку культури. На ній виступив редактор райгазети «Ленінець» Ф.І. Бондаренко. Він зупинився на завданнях низової преси в світлі вимог, викладених в доповіді Л.І. Брежнєва на урочистому засіданні в Москві, в матеріалах сесії ВР СРСР та в соціалістичних зобов'язаннях, взятих на 1973 рік трудівниками району.

На нараді виступили редактор «Вікна сатири» тов. Сай та редактор загальношкільної стінгазети Старовірівської СШ тов. Левіна.

«Ленінець», 9 січня 1973 року, с. 1.

На актуальні теми.

Діяльно працює первинна організація товариства «Знання». Колгоспники колгоспу «Путь Леніна» регулярно слухають лекції на різні теми. Так, лектор вчителька Старовірівської середньої школи тов. М.М. Примаєв недавно прочитала лекцію «Релігія і труд». А тов. Д.З. Сергєєва виступила по місцевому радіомовленню на тему «Виховання дітей в сім'ї».

Трудівники колгоспу «Путь Леніна» тов. Н.І. Пікалова прочитала «50-річчя утворення СРСР», тов. Є.П. Чайкін – «Про міжнародне значення утворення СРСР». Виступили М.М. Субачова та інші.

М. Гусев, секретар парторганізації колгоспу «Путь Леніна».

Там же, с. 2.

Сізнєва нарада вчителів.

Позавчора в районному будинку культури відбулася традиційна нарада вчителів колгоспної Ново-водолажчини.

Тут же групі кращих вчителів були вручені нагрудні значки «Відмінник народної освіти УРСР», Грамоти Міністерства освіти Української РСР і обласного відділу народної освіти. Нагрудний значок вручили їй вчителю Старовірівської середньої школи А.К. Гімгіну.

Жигарьова О.Ю. (Старовірівська СШ), Гридіна Г.К. (3-я Старовірівська восьмирічка) відзначені Грамотами обласного відділу народної освіти.

Товариші по праці тепло вітали нагороджених, щиро бажали їм доброго здоров'я, довгого життя, щастя і нових успіхів у праці.

В цей же день заняття проходили по методичних об'єднаннях.

А. Корженко.

«Ленінець», 11 січня 1973 року, с. 1.

Колгосп імені Чапаєва зобов'язався одержати на кожному гектарі посіву по 280 центнерів, а перша комплексна бригада цього господарства (бригадир Олексій Романович Тарсуков) – по 300 центнерів цієї кукурудзи з га на площі 100 гектарів.

Доярка ордену Леніна радгоспу «Комінтерн» Єльник Парасковія Гапонівна зобов'язалася надіти по 4300 кг молока на корову від 23 закріплених корів, а доярка Некраса Ганна Антонівна та Трощій Марія Йосипівна – по 4200 від кожної із 24 корів, закріплених за кожною з них.

Там же, с. 2.

Червоні прапори – переможцям змагання.

Бюро обкому партії і виконком обласної Ради депутатів трудящих розглянули підсумки соціалістичного змагання районів, колгоспів і радгоспів області.

У постанові у першому пункті записано: «Відмітити хорошу роботу по вирощенню зернових культур у 1972 році...Нововодолазького району (секретар РК КП України тов. Мірошник В.Д., голова райвиконкому тов. Савичев М.А., начальник управління сільського господарства райвиконкому тов. Апанасенко І.М.).

«Визнати переможцем у соціалістичному змаганні за одержання високого врожаю зернових, – говорить далі у постанові бюро обкому партії та облвиконкому, – та залишити перехідний Червоний прапор обкому КП України і виконкому обласної ради депутатів трудящих з видачею грошової премії в сумі 500 карбованців ордена Леніна радгоспу «Комінтерн» Нововодолазького району (директор тов. Самойленко І.П., секретар парторганізації тов. Гладкоскоп Я.Я.), який одержав урожай всіх зернових культур по 31,9 центнера з гектара, план валового збору зерна виконав на 111,9 процента і перевиконав завдання по продажу хліба державі на 608,6 тонни».

Залишено перехідний Червоний прапор обкому партії і облвиконкому з видачею грошової премії в сумі 400 карбованців ордена Леніна радгоспу «Комінтерн», як переможцю соціалістичного змагання серед однорідних господарств по одержанню високого врожаю озимої пшениці. Кожен гектар землі, зайнятий цією культурою, торік забезпечив збір зерна по 36,8 центнера з гектара.

«Ленінець», 13 січня 1973 року, с. 1.

Заслухав Виконком.

Відбулося засідання виконкому районної Ради депутатів трудящих. Про хід підготовки до вирощення кукурудзи інформували членів виконкому керівники колгоспів «Красное знамя» тов. Дюкарев і «Правда» тов. Балюк.

В. Меншаков.

Понад дев'ятнадцять років в споживчій кооперації завідувач продовольчим магазином Старовірівського сільського споживчого товариства Мотрона Мойсейвна Жигарьова. Уважна до людей. Її вважають кращою працівницею торгівлі. М.М. Жигарьову занесено на Дошку пошани райспоживспілки, нагороджено Почесною грамотою. Вона щомісяця виконує планові завдання на 105-110 процентів, виконує свої соціалістичні зобов'язання.

«Ленінець», 30 січня 1973 року, с. 2.

Переможці обласного соціалістичного змагання за звання «Кращий за професією».

Звання «Кращий тракторист» удостоєні по Нововодолазькому району:

Некрасов Олексій Якович – колгосп «Маяк», ланковий механізованої ланки, що виростила врожай кукурудзи на зерно по 45 центнерів на кожному з 88 гектарів.

Романюк Йосип Петрович – ордена Леніна радгосп «Комінтерн», ланковий механізованої ланки, що виростила врожай кукурудзи на зерно по 40,8 центнерів на кожному з 80 гектарів.

Звання «Краща доярка області» удостоєні:

Єльник Парасковія Гапонівна – доярка ордена Леніна радгоспу «Комінтерн», яка надоїла від кожної корови по 4760 кілограмів молока.

Некраса Ганна Антонівна – доярка ордена Леніна радгоспу «Комінтерн», яка надоїла від кожної корови по 4599 кілограмів молока.

Саросек Марія Іванівна – доярка ордена Леніна радгоспу «Комінтерн», яка надоїла від кожної корови по 4437 кілограмів молока.

Надолужуємо упущене.

Колгосп «Путь Ленина» не може похвалитися високими врожайми зернових і технічних культур. І тільки через те, що досі не приділяв належної уваги поліпшенню культури землеробства. Тому вирішено було перебудувати наше ставлення до землі-годувальниці.

Першим кроком у цій справі є організоване вивезення на поля місцевих добрив. Для цього створено механізований загін із 9 транспортних одиниць, бульдозера і лопати. Норма для ГАЗ-53 відтранспортувати 35 тонн за день. А комуніст Іван Єфремович Мартинов доводить виробіток до 40-45 тонн.

На автомашину ГАЗ-93 норма місцевих добрив 18 тонн. Включившись у Всесоюзне соціалістичне змагання за збільшення виробництва і заготівель продуктів землеробства, шофер Микола Михайлович Меренков транспортує по 22-24 тонни. Перекриває норму виробітку і тракторист Володимир Антонович Сотников.

М. Луніна.

«Ленінець», 13 лютого 1973 року, с. 1.

Районна нарада кукурудзоводів.

У минулу суботу у районному Будинку культури відбулася нарада кукурудзоводів Нововодолажчини.

Доповідь на нараді зробив секретар райкому партії тов. Калантай. В обговоренні її виступили учасники республіканської наради кукурудзоводів головний агроном колгоспу імені Щорса тов. Борисенко і ланковий механізованої ланки колгоспу «Колос» кавалер ордена Леніна тов. Папуга, головні агрономи колгоспів «Советская Армия», «Серп і молот», імені Карла Маркса, «Красное знамя» та імені Дзержинського тов. Дорошенко, Юнацький, Бондаренко, Некрасова і Розторгуєв, директор ордена Леніна радгоспу «Комінтерн» тов. Самійленко та інші. Учасники наради кукурудзоводів прийняли звернення до всіх колгоспників, робітників радгоспів, спеціалістів сільського господарства Нововодолажчини. Більш докладніше про це буде написано в одному з чергових номерів нашої газети.

«Ленінець», 27 лютого 1973 року, с. 1.

У нас в клубі цікаво.

Людно вечорами в клубі колгоспу «Красное знамя». Після трудового дня сюди поспішають трудівники послухати пісню.

Раніше нудно було в клубі. Немов би їй люблять тут поспівати, потанцювати, та взятись посправжньому за цю справу не було організатора. А коли завідуючою стала Наталія Нартова, завирувало життя. Молодь спочатку приходила послухати, як йде репетиція, а потім, захопившись чарівним світом пісенності, вдруге з'являлися юнаки та дівчати вже як учасники художньої самодіяльності. Зараз в клубі працює кілька гуртків: хоровий, танцювальний, драматичний. Відвідують їх люди різні за віком, професією. Тут зустрінеш і тваринників, і механізаторів, й тих, хто вже давно на заслуженому відпочинку. А єднає їх одне – любов до мистецтва.

Частими гостями бувають в краснознам'янському клубі і трудівники колгоспу «Маяк» Федора Сотникова, Марія Колядинська, Марфа Амеліна, Орина Сопронова. Їм до вподоби старовинні обрядові російські пісні, частівки на місцеві теми.

Майстерності, якої досягли сільські аматори, дана висока оцінка: вони завоювали право виступати на обласному огляді художньої самодіяльності, який був присвячений 50-річчю утворення СРСР.

Завітайте до нашого клубу, і ви одержите насолоду!

О. Семикіна, сількор.

Питання порушують кукурудзіводів.

Для механізаторів колгоспу «Путь Леніна» ця зустріч була бажаною. Було бажання поділитися з газетярами своїми турботами, розповісти про успіхи й прикраси. Доглядати качанисту Степану Онацькому приходиться не вперше. Але очолив ланку, та й ще по вирощуванню гібридної кукурудзи, лише в цьому році. Багато питань по догляді за кукурудзою цікавлять ланкового, особливо передові методи внесення мінеральних добрив.

– Хотілося б побачити на сторінках газети виступи досвідчених механізаторів, консультації агрохіміків. Його думку підтримав голова правління господарства Федір Іванович Малявін.

Не менш значиме питання порушив ланковий по вирощуванню зернової кукурудзи Петро Омелянович Гребьонкін – про забезпечення новою технікою та механізаторськими кадрами для двозмінної роботи ланки.

Діловою і корисною була розмова і про організацію соціалістичного змагання, про надання йому гласності, про його дієвість.

– На велику допомогу з цього приводу розраховуємо ми на районку, – сказав бригадир комплексної бригади Іван Пилипович Меренков. – Змагаючись з хліборобами сусіднього колгоспу імені Чапаєва, хотілось би нам час від часу дізнаватися з газети про їх успіхи, порівнювати, співставляти зі своїми досягненнями. Але необхідна і активізація й самих читачів, допомога редакції у вирішенні окремих проблем. Це послужить загальній справі по виконанню поставлених перед нашим господарством завдань.

Г. Місейко, економіст колгоспу.

Там же, с. 2.

За словом має бути діло.

Високі зобов'язання цього року по вирощенню і збору на кожному гектарі посіву не менш як по 50 центнерів у зерні ставлять завдання бути заздалегідь і стопроцентно готовими до вирішальної битви за врожай.

Це, на мою думку, означає не тільки полегодити, але й перевірити на практиці закріплену за механізованою ланкою техніку. Мінеральні добрива правильно заправляти можна лише з використанням спеціального пристрою, яких в колгоспі «Путь Леніна» немає, а правління господарства не організовує їх виготовлення на місці.

Готовність № 1 передбачає і щоб трактори, всі без винятку, були справними, діяли як годинниковий механізм. Але у ланці один трактор вже взагалі не підлягає ремонту.

Все інше в ланці готове. Завдання своє знаємо добре, відмінно розбираємося в технології вирощення кукурудзи, вивчили досвід суперників по змагання. Допомагають нам в цьому агрономи, районна, обласні та республіканські газети. Коли позбудемось ще й викритих мною вад, тоді погляд наш у майбутнє буде впевненішим. Я зі своєю ланкою зможу змагатися з багатьма, в тому числі і з ланкою кукурудзіводів нашого колгоспу Степана Терентійовича Юнацького, за 60-центнерний врожай кукурудзи в зерні на кожному з 200 гектарів.

Петро Гребьонкін, ланковий механізованої ланки по вирощенню кукурудзи на зерно колгоспу «Путь Леніна».

Там же, с. 3.

Вирощують розсаду.

В нашому господарстві на сьогоднішній день висіяно в парниках на 130 рам насіння городніх культур. Це в основному ранні і середні сорти капусти. Галина Петрівна Волобуєва, Зіна Нілівна Пашкова, Поліна Іванівна Сухіна, Валентина Омелянівна Лаврик ведуть пікірування розсади. Поруч з цією роботою вони не забувають і про висівання пізніх сортів капусти, помідорів.

Г. Некрасова, головний агроном колгоспу «Красное знамя».

Рубіж високій.

Вже не перший рік добивається вагомих трудових здобутків доярка колгоспу «Путь Леніна» Раїса Петрівна Лук`янченко. В 1971-72 роках вона впевнено переступила 3000-кілограмовий рубіж по надоях молока на корову.

Включившись у Всесоюзне соціалістичне змагання за збільшення виробництва тваринницької продукції в зимовий період і підтримавши почин просянських доярок, трудівниця дала слово боротися за 300-кілограмову добавку молока на корову до показника минулого року і одержати продукції по 3712 кілограмів на кожну корову на рік (торішній результат 3412 кг).

Доярка докладає зусиль, щоб виконати взятє зобов'язання в третьому році п'ятирічки. За два місяці цього року Раїса Петрівна надоїла на кожну корову по 496 кілограмів молока або на 93 кілограми більше в порівнянні з відповідним періодом 1972 року.

І нині, в березні, надій молока в її групі найвищий по колгоспу.

Раїса Петрівна уклала договір на змагання з дояркою Ганною Пилипівною Шаламовою.

В. Найтов.

«Ленінець», 20 березня 1973 року, с. 1.

Турботи кукурудзоводів.

В котрий раз кукурудзоводи колгоспу «Путь Ленина» збираються у березні ось так разом, щоб обговорити свої діла.

Причиною тому – тривога за долю взятих зобов'язань. Кожен включився у Всесоюзне соціалістичне змагання і веде боротьбу за 60-центнерний врожай качанистої з гектара на рядових посівах і за 35-центнерний врожай на гібридній площі, яка становитиме п'яту частину зернової, тобто 100 гектарів.

У механізованій ланці Олексія Петровича Нечевилова ще й сьогодні немає трактора. Коли його дадуть, – не відомо. Викликає занепокоєння затягування з виготовленням пристроїв для внесення в ґрунт при його культивуванні аміачної води.

– Будемо просити в райоб'єднанні «Сільгосптехніка», – заспокоює голова колгоспу Федір Іванович Малявін. – А не вийде, дещо з металобрухту вилучимо, а то й у сусідів розживемось.

– Зроблять нам чи самі виготовимо пристрої до культиваторів для внесення аміачної води, – зауважує член ланки Олексія Петровича Нечевилова комуніст Микола Омелянович Мілохін, – а як будемо вносити? В протигазах, чи що?

В протигазах не вийде. А без них скрутно буде – пояснює головний агроном Олександр Іванович Сабельников. Аміак – то отрута. Доведеться одягати респіратори.

З'ясувавши наявність мінусів у підготовці до виходу в поле, механізатори доручили керівникам ланок, бригад господарства займатися пошуками засобів ліквідації недоробок і в найближчий час ще раз зібратись, щоб підсумувати надолужене і домовитися, коли провести пробний виїзд.

Г. Місейко, редактор стінної газети колгоспу «Путь Ленина», член сількорівського поста редакції райгазети «Ленінець».

Там же, с. 3.

Перелік буряководів. Намітки здійснимо.

Минулого літа наша буряківнича ланка вирощувала цукристі на площі 90 гектарів. В складі міцного виробничого колективу сім досвідчених механізаторів: Іван Сотников, Григорій Гридін, Володимир Сотников, Микола Мелохін, Іван Корсиков, Володимир Колядинський. Кожен добре знав свою ділянку роботи, сумлінно виконував доручену справу. На ділянці застосовували прогресивну технологію:

Заведующая продовольственным магазином Матрона Моисеевна Сигарева, 1973 г.

проріджувачі, сітчасті борони. Урожай одержали по 220 центнерів на кожному гектарі. Але треба з 90 гектарів зібрати по 290 центнерів на кожному.

Про це всі дбають ще з минулого літа. Ділянка розташована на рівнині, буде проведено не менше 5 рихлень міжрядь.

Техніка надійно підготовлена і включена у польові роботи.

Характерно, що в цьому році зуміли так організувати ремонтні роботи, що до початку робіт у полі ми встигли відремонтувати і збиральну техніку. Тепер не доведеться нам відриватися від догляду за посівами чи сівби, щоб взятися за ремонт, як було в минулому. Значить якісніше виконуються польові роботи.

М. Зінов'єв, ланковий механізованої ланки по вирощуванню цукрових буряків колгоспу «Путь Ленина».

Повідомлення.

14 квітня, в суботу, об 11 годині дня відбудеться 12-та сесія районної Ради депутатів трудящих 13-го скликання.

На розгляд сесії вносяться такі питання:

Про стан використання земель в колгоспах імені Карла Маркса та «Путь Ленина». (Доповідають голови колгоспів тт. Онацький С. А., Малявін Ф.І. Із співповіддю виступає голова постійної сільськогосподарської комісії тов. Каліберда І.П.).

Прийняття обов'язкових рішень.

Виконком районної Ради депутатів трудящих.

«Ленінець», 10 квітня 1973 року, с. 1.

Перші прикросці і упущення.

Колгосп «Путь Ленина» до сівби кукурудзи приступив в основному 22 квітня. Сіяли як на зерно, так і на зелений корм.

Нелегко давалися перші гектари. В основному через вологу, якою щедро була напоєна земля.

Робота, хоч і повільно, але просувалася. Наступного дня сівальні агрегати вже працювали на повний хід. Змагаючись з іншими механізаторами, тракторист Михайло Артемович Головінов з напарником Іваном Степановичем Животковим та сівальницею Вірою Улянівною Головіною до вечірніх сутінок встиг посіяти качанисту на зелений корм на 17 гектарах при змінній нормі 16 гектарів.

На читательской конференции выступает бригадир комплексной бригады
Иван Филиппович Меренков, 1973 г.

Сівальний агрегат Василя Омеляновича Мелохіна і Івана Мойсейовича Сотникова того дня посіяв 11 гектарів кукурудзи на зелений корм, а ланка Олексія Петровича Нечевилова квадратно-гніздовим способом на зерно – 10 гектарів з 12 га, передбачених нормою.

Підсумки роботи сівачів були обговорені на нараді. Визначені перші прикрощі і упущення. Серед них: затримка з розгортанням сівби кукурудзи через те, що повністю ще не посіяний соняшник і 4 сівальних агрегати ще вчора були зайняті на його сівбі, не досить оперативно діяла обслуговуюча служба.

Все це було вчора. Сьогодні до працюючих трьох сівальних агрегатів на сівбі кукурудзи має додатися ще два. Хочеться вірити, що їх скіпажами недоліки перших днів все ж таки будуть враховані і уникнуті, а керівники господарства допоможуть їм у цьому.

Б. Федоров.

«Ленінець», 24 квітня 1973 року, с. 1.

...І недоробки минулого року.

У другій комплексній бригаді колгоспу «Путь Ленина» заздалегідь почали готувати літній табір для утримання корів. Полагодили підлогу, продовжено годівниці, щоб поставити ще сюди понад 40 корів і добудовано дах для цього поголів'я. І хоч будівельних матеріалів не вистачає, особливо пиломатеріалів, невелика за складом бригада теслярів на чолі з М. Пузінін досить високими темпами веде ремонтні роботи. Правління колгоспу сприяє роботі теслярів, мулярів.

Але роботи тут багато. Особливо гостро стоїть питання з відведенням з території табору стічних вод під час дощу, гноївки тощо. З цією метою, на наш погляд, необхідно розчистити територію і засипати майданчики між стійлами якимось твердим матеріалом.

Слід поспішити і з ремонтом автопоїлок, системи апаратури механічного доїння, прибудов для новонароджених телят, будиночка для тваринників тощо. Бо недоробки, що мали місце у роботі доярок раніше і стояли на перешкоді підвищення продуктивності стада, не повинні повторитися.

Візна редакція газети «Ленінець»: В. Проскурін, Н. Євтушенко, Б. Васильєв, О. Сумець.

Про підсумки соціалістичного змагання колективів підприємств, колгоспів і радгоспів району за перший квартал 1973 року.

Бюро райкому партії і виконком районної Ради депутатів трудящих постановляють:

1. Визнати переможцями соціалістичного змагання в першому кварталі і занести на районну Дошку пошани та вручити грамоти РК КП України і райради депутатів трудящих:

Ордена Леніна радгосп «Комінтерн» (директор І.П. Самойленко, секретар парторганізації Я.Я. Гладкоскок, секретар комсомольської організації Н. Гура, голова робіткому П.П. Бондаренко), який виконав квартальне завдання по продажу м'яса державі на 156,5 процента, молока – на 100,1 процента.

2. Визнати переможцями соціалістичного змагання в першому кварталі і занести на районну портретну Галерею «Слава труду»:

Єльник Парасковію Гапонівну – доярку ордена Леніна радгоспу «Комінтерн», яка за перший квартал одержала по 772 кілограма молока на кожну корову своєї групи при зобов'язанні 750 кілограмів (по радгоспу середній надій на корову склав 695 кілограмів).

Доярка колхоза «Путь Ленина» Людмила Ефимовна Мищенко, 1973 г.

Розумного Олексія Дмитровича – ланкового механізованої ланки по вирощенню цукристих ордена Леніна радгоспу «Комінтерн», який забезпечив своєчасну і якісну підготовку техніки до польових робіт.

Романюка Йосипа Петровича – ланкового механізованої ланки по вирощенню кукурудзи на зерно, який забезпечив своєчасну і якісну підготовку техніки до польових робіт. Винник Аллу Прокопівну – телятницю ордена Леніна радгоспу «Комінтерн», яка за перший квартал добила середньодобового приросту живої ваги на кожну голову телят по 691 граму при зобов'язанні 600 грамів.

Лук'янченко Раїсу Петрівну – доярку колгоспу «Путь Ленина», яка за перший квартал надоїла на кожну корову своєї групи по 729 кілограмів молока при зобов'язанні 700 кілограмів (по колгоспу середній надій на корову склав 459 кілограмів).

Тверитникову Галину Стефанівну – доярку колгоспу імені Чапаєва, яка за перший квартал надоїла по 944 кілограма молока на корову при зобов'язанні 520 кілограмів (по колгоспу середній надій на корову склав 469 кілограмів).

В. Мірошник, секретар районного комітету КП України, М. Савичев, голова виконкому районної Ради депутатів трудящих.

«Ленінець», 1 травня 1973 року, с. 2.

Питання законності на сесії сільради.

Відбулася сесія Старовірівської сільської Ради депутатів трудящих. Вона заслухала і обговорила питання «Про дотримання соціалістичної законності на території сільської Ради». Доповідь зробив голова виконкому сільської Ради Кузьма Феоктистович Сотников.

В дебатах виступили депутати і запрошені директор місцевої середньої школи Євген Павлович Чайкін, голова товариського суду, що обраний і діє при сільській Раді, Гаврило Дем'янович Шкурко, голова колгоспу «Путь Ленина» Федір Іванович Малявін, директор Третьостаровірівської восьмирічної школи Михайло Васильович Дюкарев, голова товариського суду колгоспу імені Чапаєва Прокіп Андрійович Мартинов і дільничний уповноважений райвідділу внутрішніх справ Микола Павлович Граділь.

По заслуханому і обговореному питанню сесія прийняла рішення, спрямоване на поліпшення дотримання соціалістичної законності на території Старовірівської сільської Ради.

М. Зінов'єва, секретар сільради.

Там же.

Щоб знали всі.

У другій комплексній бригаді колгоспу «Маяк», яку доручено мені очолювати, немало хороших трудівників. Але серед них я б хотів виділити азербайджанця Алієва Байрама Намаз-огли. Він за спеціальністю шофер і тракторист. Нам же треба було робітника по обслуговуванню всім необхідним агрегатів на польових роботах. Не відмовив. Запріг коней і став працювати. То підвозив насіння і мінеральні добрива від комори на поле, то самі мінеральні добрива в період догляду за посівами.

Не відмовлявся від роботи цей чудовий товариш і у святкові дні. Виконував доручене акуратно, в найкоротші строки, не допускаючи з своєї сторони вини найменших простоїв агрегатів. Спасибі йому про це. Хочу, щоб про таку людину, як Алієв Байрам Намаз-огли знали не тільки в нашій бригаді, а й в районі. Самовідданим трудом він заслуговує цього.

І. Волобуєв, бригадир другої комплексної бригади колгоспу «Маяк».

Гідний довір'я.

Нема більшої честі, як служити народу. Свято виконує свої депутатські обов'язки Григорій Омелянович Кубарев. До нього звертаються виборці у різних справах. Він регулярно звітує перед трудівниками про роботу депутатів місцевої Ради, про те, як виконуються накази. Неухильно дбає, щоб благоустроєнішим ставало наше село. Кубарев для всіх прикладом і в труді.

Не випадково робітники третьої комплексної бригади колгоспу «Маяк» втретє виставили його своїм кандидатом в депутати місцевої Ради депутатів трудящих. А в день виборів – 17 червня, одногласно за нього віддадуть свої голоси. Він – гідний їх довір'я.

П. Волобуєв, секретар парторганізації третьої комплексної бригади колгоспу «Маяк».

Підтримують колосян.

Ініціатива колосянських тваринників щодо розгортання соціалістичного змагання серед доярок районну за 300-кілограмову добавку молока на корову в порівнянні з минулорічними показниками, знайшла гарячу підтримку і глибоке схвалення в обслуговуючого персоналу молочного стада колгоспу «Путь Ленина». Включившись у Всесоюзне соціалістичне змагання, вони поставили собі за мету потрудитися так, щоб кожному мати визначену добавку.

Минуло п'ять місяців цього року. Йде червень – останній місяць установленого умовами змагання дев'ятимісячного періоду для підбиття підсумків товариського суперництва. Треба підкреслити, що більшість тваринниць порадувала нас. Комуністка Раїса Петрівна Лук'яченко, наприклад, за січень, лютий, березень, квітень і травень, надоїла на кожну закріплену за нею корову по 1367 кілограмів молока. В порівнянні з минулорічними результатами її праці за такий же період цей показник на 210 кілограмів вищий.

На 229 – 543 кілограмів одержали більше молока на корову, ніж торік, за 5 місяців доярка Галина Василівна Толста, Зоя Григорівна Івлева, Людмила Юхимівна Міщенко, Марія Давидівна Бура, Ольга Сергіївна Карпович, Надія Василівна Дуракова, Ольга Володимирівна Веренич та деякі інші.

О. Чернова, зоотехнік колгоспу «Путь Ленина».

Збережемо ліс від пожеж.

Важко оцінити значення лісу житті людини. Про користь його можна говорити багато. Але треба нагадати і про те, що у нього чимало й ворогів. Найнебезпечнішим з них є вогонь.

Пожежонебезпечним періодом вважається посушливий період.

Коли йдеш з лісу, багаття повинно бути засипано ґрунтом або залито водою. Забороняється також кидати в лісі запалені сірники і цигарки, вибивати з люльок попід з вогнем, вживати при полюванні піжів з легкоспалахуючих або тліючих матеріалів, випалювати траву, а також стерню на полях біля лісу.

Громадяни! Перебуваючи в лісі, пам'ятайте, що неправильно поводитись з сірниками, цигарками, багаттям, ви можете завдати великої шкоди зеленому другу людини.

С. Носко, лісничий Старовірівського лісництва.

Шаламов Михайло Миколайович – комбайнер колгоспу «Красное знамя». На його рахунку станом на 22 липня значилося 222 тонни намолоченого зерна. Це із зібраної ним площі 65 га. 21 липня він комбайном СК-4 скошив напрямку 9 гектарів ранніх зернових і намолотив 28 тонн хліба.

Звеньевой колхоза «Путь Ленина» Алексей Петрович Нечевилев и тракторист Петр Емельянович Гребенкин, 1973 г.

Приклад Машкіна запалює.

Виступ комбайнера Олександра Панасовича Машкіна «Гектар за гектаром» в районній газеті «Ленінець» 19 липня викликав жвавий інтерес у колгоспі імені Чапаєва. Обговорюючи його, жаткарі господарства заявили, що виробіток їх колеги по праці посилює кожному. Треба тільки захотіти його добитися і не пошкодувати для цього часу та зусиль.

Микола Захарович Карпов, наприклад, дав тоді слово не залишати поле, не поклавши у валки 40 гектарів хліба. І нині з честю дотримує його. Жаткою ЖВН-6 він доводить виробіток до 41 гектара за день. А норма йому 27,3 гектара. З початку жнив цей жаткар зібрав роздільно 252 гектари зернових, що набагато більше доведеного йому завдання.

В. Тургай, сількор.

«Ленінець», 24 липня 1973 року.

Від комбайнів на тік.

Від Комбайнів на тік возять зерно шофери колгоспу «Путь Ленина» і прикомандировані водії. Всі вони стараються не допустити простоїв збиральних агрегатів при завантаженні, транспортуванні і розвантаженні уникати найменших втрат. Однак, найкраще виходить поки у Миколи Івановича Хміля і Миколи Михайловича Меренкова. На віддалі 5 км вони своїми автомобілями ГАЗ-51 встигають за день роботи комбайнів перевозити по 43,5 і 43,2 тонни зерна.

Встигають, бо щедрою цього року видалася хлібна нива господарства, та й жниварі стараються. Іван Мойсейович Сотников, наприклад, комбайном СК-4 на збиранні ранніх зернових напряму за день скошує 8,5 гектара при нормі 7,5 га і видає з бункера 31,5 тонни хліба. По 30-31 тонни зерна намолочують на підбиранні валків Олексій Григорович Алтухов і Олексій Савелійович Сотников. З площі 12,5 і 11,5 гектара при нормі в 9 гектарів.

Лафетник Микола Гаврилович Зінов'єв за 8 робочих днів поклав у валки 223 гектари високоврожайного хліба. Це наші передовики. На них ми рівняємо всіх жниварів і водіїв автотранспорту, які зайняті на косовиці, обмолоті і перевезенні зерна в господарстві у цьому році.

Ф. Малявін, голова колгоспу «Путь Ленина».

Поломку усунуто швидко.

На пшеничному полі колгоспу «Маяк» під час косовиці у тракториста Леоніда Григоровича Капанадзе і жаткаря Олексія Івановича Гвоздьова несподівано зламалася коса від причіпної косарки. Але механізаторам не довелося простоювати. Через кілька хвилин на місце поломки прибув голова Старовірівської сільської Ради Кузьма Феоктистович Сотников, який швидко організував заміну зламаної частини агрегату.

– Наш святий обов'язок, – говорить Кузьма Феоктистович, – під час жнив надавати вчасну допомогу тим, хто трудиться на збиранні врожаю.

В. Мурвайко

Герої жнивного фронту.

Кутепов Павло Кирилович – комбайнер колгоспу «Красное знамя». Комбайном СК-4 зібрав і обмолотив 106 гектарів ранніх зернових. Намолот з цієї площі складає 355 тонн зерна.

Пахомов Михайло Іванович – комбайнер колгоспу «Красное знамя». Комбайном СК-4 зібрав і обмолотив 97 га ранніх зернових. Видав з бункера 342 тонни хліба.

«Ленінець», 28 липня 1973 року, с. 1.

Короткий перепогнінок.

З подвоєною енергією працюють нині в полі механізатори, рядові колгоспники колгоспу «Путь Ленина», поспішаючи в складних умовах через часті дощі, що випадають, зібрати дорідний врожай. Короткі в них перепочинки. Ось працівниця кухні Репринцева підвезла обід з трьох блюд. На цей час нагодилась і агіткультбригада Старовірівського Будинку культури з концертною програмою.

Сергій Григорович Абрамов робить коротеньку доповідь про 70-річчя другого з'їзду РСДРП.

Почався концерт. Далеко над полями линуть пісні. «Алешу» дуєтом виконують Людмила Кореневська і Наталя Єфремова. Під акомпанемент на баяні Віра Абрамова і Віра Сизова виконують «Люблю тебе, мій краю рідний».

Тут же, на жнивах, трудяться старшокласники Саша Селихов, Вітя Луньов, Вітя Івлєв. Вони просять учасників агіткультбригади Наталю Єфремову і Людмилу Кореневську виконати сольні номери – «Я люблю тебя, Россия», «Солнышко красное».

За проханням слухачів лікар Микола Онупрійович Венецький і директор Старовірівського Будинку культури Федір Лазарович Єфремов проспівали «Коробейники».

Короткий перепочинок закінчився. Трудівники подякували культармійців, і останні в цей день побували і усіх бригадах колгоспу. А днями обслужать і трудівників колгоспу імені Чапаєва та «Маяк».

М. Рубан, завідувач бібліотекою, наш позаштатний кореспондент.

Герої жнивеного фронту.

Кутєпов Павло Кирилович – один з кращих комбайнерів колгоспу «Красное знамя». У тому, що господарство завершує жнива, є і його заслуга. Він, змагаючись з не менш досвідченим комбайнером колгоспу Михайлом Івановичем Пахомовим, і прагнучи внести достойний вклад в український мільярд пудів хліба, на 30 липня зібрав 113,5 гектарів ранніх зернових і намотив 400 тонн зерна.

Машкін Михайло Федорович – комбайнер колгоспу імені Чапаєва. Борючись за першість у соціалістичному змаганні, і відповідаючи ділом на високу нагороду, якої удостоїлася цими днями республіка, комбайном СК-4 скошив 114 гектарів ранніх зернових і намотив 344 тонни хліба.

«Ленінець», 31 липня 1973 року, с. 1.

Герої жнивеного фронту.

Кутєпов Павло Кирилович – на цього комбайнера рівняюся механізатори колгоспу «Красное знамя». З початку жнив він зібрав 115,5 гектара ранніх зернових і видав з бункера 409 тонн хліба.

Некрасов Василь Іларіонович – комбайнер колгоспу «Путь Ленина» посідає третє місце в районному змаганні серед жнивників. Своїм комбайном СК-4 він скошив 106 гектарів колоскових і намотив 407 тонн зерна.

Пахомов Михайло Іванович – комбайнер колгоспу «Красное знамя». Включившись у Всесоюзне соціалістичне змагання працівників сільського господарства, добивається високих результатів у праці. З початку жнив він зібрав 107 гектарів ранніх зернових і намотив 380 тонн хліба.

Дюкарев Григорій Овксентійович – комбайнер колгоспу «Маяк». Його по праву вважають передовиком соціалістичного змагання. Старанний механізатор своїм комбайном СК-4 зібрав 88 гектарів і намотив 340 тонн хліба.

«Ленінець», 2 серпня 1973 року, с. 1.

«Ленінцю» відповідають.

Голова виконкому Старовірівської сільської Ради депутатів трудящих К.Ф. Сотников.

Виконком Старовірівської сільської Ради повідомляє, що по передовій статті «Наші дороги» були вжиті заходи. Так, в липні грейдером Старовірівського комбінату комунальних підприємств були приведені в порядок польові дороги у колгоспах «Правда», «Радянська Україна», імені Дзержинського. Крім того, управління колгоспів «Маяк», імені Чапаєва, «Путь Ленина» лагодили дороги господарств своїми силами.

Сахновщинська шляхово-експлуатаційна дільниця ремонтувала шосейну дорогу з Власівни на Старовірівку так званим явочним методом і холодним асфальтом. Однак, вона ще повністю не приведена в належний порядок.

Там же, с. 5.

Гострий сигнал.

Ланка стурбована.

Наша кукурудзяна нива займає 200 гектарів. Зараз кожна рослина на ній сягає до 2 і більше метрів. В'яжуться качани рясно. Так що затрачена праця не змарнована. Обіцяний 60-центнерний урожай зерна з гектара повинен бути.

Ланка стурбована тим, що час летить, а до збирання качанистої вона не готова. І без допомоги райоб'єднання «Сільгосптехніка» не може підготуватися. Закріплений комбайн «Херсонєць-7» розібраний. У ньому багато деталей спрацьованих. Вони не можуть далі використовуватися і повинні бути замінені.

Замінені службою постачання, бо вона одержала наше замовлення. Тільки не поспішає його виконувати.

Г. Нечевилів, ланковий механізованої ланки колгоспу «Путь Ленина».

Останні гектари.

Поле було нерівним. Покуси ячменю то випиналися на гору, то спускалися по косогору вниз.

Тепер же ті валки на всій площі належало зібрати комбайнами. Іван Іванович Лаврик вів комбайн обережно, ніби йшов у брід через незнайоме йому водоймище. Так же поволі рухалися комбайни Івана Володимировича Шемета та Анатолія Івановича Сотникова.

Повільні роботи жнивних агрегатів голова колгоспу Іван Іванович Дюкарев пояснював так:

– На цьому лані дощ тільки покropив. Прийняли рішення перекинути весь загін сюди.

– А темпи?

– Темпи терпимі. Взагалі-то збираємо, можна сказати, останні гектари.

Занепокоєння відчував за досвідчених механізаторів, яким доручено косити пшеницю із 40-центнерним врожаєм – Павла Кириловича Кутєпова, Михайла Івановича Пахомова та інших.

– Як там у них виходить після дощу?

Виходило у механізаторів непогано. Збирали пшеницю напругу. Могли б скосити по 6,2м гектара на комбайн, а скопили лише по 4-5 гектарів, бо надвечір знову заморосив дощ. Довелося чекати, поки просохне і стане повністю вимолочуватися зерно з колосків.

– Важко, – признається Павло Кирилович, – жнивувати при такій погоді. Однак торік на ціліні було далеко складніше. І комбайнери наступ виграли. То хіба ми гірші?

В. Лактіонова, член сількорівського поста редакції газети «Ленінець», диспетчер колгоспу «Красное знамя».

Герої жнивного фронту.

Некрасов Василь Іларіонович – комбайнер колгоспу «Путь Ленина». Комбайном СК-4 з копнувачем зібрав 165 гектарів ранніх зернових, намолотив 556 тонн хліба, що 16 тонн більше взятих на нинішній рік соціалістичних зобов'язань.

Беляєв Микола Андрійович – комбайнер ордена Леніна радгоспу «Комінтерн», змагаючись за швидке проведення жнив, йде в авангарді серед комбайнерів господарства. Спочатку жнив намолот зерна його комбайном складає 488 тонн зерна.

Дюкарев Григорій Овксентійович – комбайнер колгоспу «Маяк» веде перед серед механізаторів свого колгоспу. З початку жнив комбайном СК-4 скопив 133 гектари ранніх зернових, видавши з бункера 431, 7 тонни зерна.

«Ленінець», 9 серпня 1973 року, с. 1.

Переклик кукурудзоводів.

Перед новим екзаменом.

Перший екзамен на зрілість я склав успішно. Комбайном СК-4 з подрібнювачем зібрав ранніх зернових 137 гектарів і видав з бункера 505 тонн хліба. В соціалістичному змаганні комбайнерів колгоспу «Красное знамя» здобув перемогу. Кував її у постійному дружньому трудовому суперництві з комбайнером Михайлом Івановичем Пахомовим. Він трудився непогано, бо зібрав 130 га колоскових і намолотив 486 тонн зерна.

Тепер мені належить витримати новий, не менш складний екзамен. За моєю ланкою закріплено 175 гектарів зернової і 192 гектари силосної кукурудзи.

До закладання силосу наше господарство приступить з настанням години. Нам норма за вісім годин праці скопити 6 гектарів. Коли збирати врожай зеленої маси тільки з такої площі, 192-гектарної плантації вистачить на 32 робочих дні.

А завдання поставлене: до 30 серпня справитися з цією відповідальною роботою. Отже, нам прийдеться добиватися виконання двох норм виробітку.

Хлопці в ланці дружні, знаючі механізатори. Це комсомолец Володимир Пилєв (він на збиранні ранніх зернових працював у мене помічником і зарекомендував себе сумлінним товаришем), Віктор Юхимович Бородінов, Василь Ананійович Мозолєвський, Василь Петрович Животков.

Змагання на «зелених» жнивях носитиме конкретний і діловий характер.

П. Кутєпов, ланковий механізованої ланки колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 16 серпня 1973 року, с. 1.

Доярка колгоспу «Путь Ленина» Людмила Юхимівна Міщенко з честю виконала взятє зобов'язання за четвертий квартал 1972 року та перше півріччя цього року. Вона за названий період одержала від кожної корови по 110 кілограмів молока.

Одна з кращих тваринниць господарства добре трудиться і нині. Кожного дня Людмила Юхимівна надоює в середньому по 11-12 кілограмів молока на корову і борється за дотримання даного слова у третьому, вирішальному році дев'ятої п'ятирічки.

Герої «зелених» жнив.

Черненко Іван Олексійович і Черненко Олексій Олексійович – комбайнери ордена Леніна радгоспу «Комінтерн». При нормі 6,3 гектари комбайном КС-2,6 скошують по 10 гектарів кукурудзи на силос.

«Ленінець», 1 вересня 1973 року.

Випробування урожаєм.

Великий хліб – це велика радість, але і велика відповідальність. Вже все позаду. Ранні зернові наш колгосп «Красное знамя» зібрав у числі перших господарств району. А площа чимала – 1084 гектари. Кожен в середньому по 35,6 центнера дав добірного зерна. А наше зобов'язання одержати по 32,2 центнера з гектара, 690 гектарів озимої пшениці дали по 39 центнерів з кожного га. Високий врожай ми очікували, однак не такий. Готуючись до жнив, розраховували зібрати по 30 центнерів зерна з гектара.

У цій статі мені хочеться розповісти про набутий нами досвід, про те, як ми витримали випробування великим і трудним хлібом.

Напередодні жнив був створений оперативний штаб по проведенню жнив. Відбувалися наради у тракторній бригаді, в якій взяли участь всі механізатори. Комбайнери взяли зобов'язання, які вивісили в тракторному стані.

Потім відбулося засідання парткому, на які запросили спеціалістів, бригадирів комплексних, тракторної бригади, вирішили, хто за яку ділянку несе відповідальність. Партгрупоргом було призначено Галину Степанівну Некрасову – колгоспного агронома.

У полі, де працювали загони комбайнів, були обладнані агітпункти. Один комбайнер – за штурвалом, другий перепочиває, до його послуг свіжа пошта, якою забезпечувала завідувача бібліотекою Зінаїда Григорівна Лисенко. У двох із завідувачою клубом Наталією Тимофіївною Нартовою вони випускали бойові листки, «блискавки», які теж підбадьорювали, роздмухували вогонь змагання.

На полі встановили душ на колесах.

Разів п'ять майорів Червоний прапор на честь комбайнера комуніста Івана Івановича Лаврика. Хорошо трудився комуніст Іван Іванович Шелдишов, але захворів. Його було ким замінити. Простоїв не допускали.

Невтомно трудилися, щодня виконуючи по півтори-дві норми на відвезенні соломки тракторними візками комуністи Іван Васильович Карпов, Олексій Степанович Івлєв, Михайло Петрович Лактіонов, Анатолій Федорович Головінов і інші.

Все це сприяло успіху і дало в основному завершити жнива до великих дощів. Колгосп розрахувався з державою по продажу хліба в числі перших і погасив усі борги за попередні роки.

Набувши досвіду роботи з людьми на жнивях, партком, правління дбають, щоб не менше трудове напруження панувало і на силосуванні кукурудзи. Так же випускається щоденний бюлетень. В ньому зазначається, хто з комбайнерів скільки скосив з початку косовиці кукурудзи, за день і всього. Провідне місце у змаганні займає нині комбайнер Павло Кирилович Кутєпов, який на збиранні зернових намолотив

своїм комбайном 505 тонн зерна. Він – ланковий механізованої ланки, вирощував цю кукурудзу, нині господарськи веде збирання, перекриваючи норму.

Продуктивно використовує комбайн на косовиці силосної кукурудзи молодий комбайнер, комсомолец, теж ланковий Олексій Сотников. На два рейса більше робить щодня, перевозячи зелену масу, шофер комуніст Василь Сергійович Бородин. Перекривають норми на цій роботі і трактористи комуністи Анатолій Федорович Головінов, Іван Васильович Карпов, Іван Іванович Шелдишов та інші.

В. Сотников, секретар парткому.

В боротьбі з ерозією.

Коли їдеш з Другої Старовірівки в Караван по ланах колгоспу імені Чапаєва, то помічаєш, як за останні роки вони змінилися. Всі вони перетягнуті зеленими стрічками захисних лісосмуг, які надійно і ефективно захищають поля від суховіїв.

Важко переоцінити той внесок, що його зробили лісівники Старовірівського лісництва в цю загальнонародну справу. У співдружності з трудівниками колгоспу імені Чапаєва колектив лісництва вже закінчує наступ на яри.

Великий внесок у боротьбу з ерозією ґрунтів, яка практично припинилася, зробила ланка Поліни Тимофіївни Шеремет, тракторист Олексій Демидович Агарков, колишній лісник, а тепер пенсіонер Пантелей Володимирович Пилєв.

Завтра – День працівника лісу, і теплим словом хотілося згадати всіх робітників і службовців Старовірівського лісництва, побажати дальших успіхів у їх благородній справі.

С. Носко, лісничий Старовірівського лісництва.

«Ленінець», 15 вересня 1973 року, с. 2.

У нас тісний зв'язок.

У нашій комсомольській організації колгоспу «Путь Ленина» всі комсомольці – випускники Старовірівської середньої школи. Тому між шкільною комсомольською організацією і колгоспом у нас тісний зв'язок. Ми проводимо спільні комсомольські збори, на яких розглядали такі питання, як дисципліна комсомольців, літній відпочинок учнів. Вийшла цікава розмова.

У тому, що відпочинок учнів у таборі праці і відпочинку був цікавим, змістовним заслуга колгоспних комсомольців. Ми спільно провели вечір «Сучасна радянська поезія», відбулися інші заходи. У таборі відпочивало 90 учнів. Вони пропололи 112 гектарів кукурудзи, заробили 600 карбованців. 26 чоловік було премійовано безплатною десятиденною поїздкою до міста Слав'яногорська.

У період збирання врожаю, силосування кукурудзи комсомольці школи працювали вантажниками, помічниками комбайнерів, Заспівувачами у змаганні були Олександр Нечевілов, Віктор Лунін, Олександр Селіхов та інші.

Ми будемо дбати, щоб наші зв'язки із шкільною комсомольською організацією і далі міцніли.

Г. Кліщ, секретар комсомольської організації колгоспу «Путь Ленина».

З указу Президії Верховної Ради СРСР.

Про нагородження орденами та медалями СРСР передовиків тваринництва Української РСР.

За успіхи, досягнуті у Всесоюзному соціалістичному змаганні, та виявлену трудову доблесть у виконанні прийнятих зобов'язань по збільшенню виробництва і заготівель продуктів тваринництва в зимовий період 1972-1973 років НАГОРОДИТИ:

По Нововодолазькому району медаллю «За трудову відзнаку»

Вінник Аллу Прокопівну – телятницю радгоспу «Комінтерн».

Кравцова Миколу Васильовича – дояра колгоспу «Серп і молот».

Сапронову Катерину Федорівну – доярку колгоспу «Красное знамя».

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. Підгорний.

Секретар Президії Верховної Ради СРСР М. Георгадзе.

*Москва, Кремль,
6 вересня 1973 року.*

Трудові рапорти.

За прикладом Пантелія Шуки.

Буряководи колгоспу «Красное знамя» уважно вивгли виступ комбайнера колгоспу «Правда» Пантелеймона Трохимовича Шуки в районній газеті «Ленінець» 2 жовтня цього року, який було опубліковано під заголовком «До шести гектарів за зміну». Перебудували, згідно з його досвідом, свою працю. Старались ніде не марнувати часу, швидше і якісніше копати.

Результати не забарилися. Так, наприклад, член КПРС Олексій Степанович Івлєв, працюючи потоково-перевалочним методом, 7 жовтня зібрав цукристі на 4,2 гектарах і довів виробіток на агрегат з початку бурякозбирання до 54 гектарів. Молодий механізатор, комсомолец Володимир Пильов наступного дня своїм стареньким бурякозбиральним комбайном викопав 5,5 гектара буряків при 300-центнерному врожаєві і наблизився по загальному показнику до показника досвідченого комбайнера-комуніста.

Їм допомагали успішно справлятися з наміченими рубежами ланковий механізованої ланки по вирощуванню цукрових буряків Михайло Єгорович Зінов'єв, який відвозив від комбайна Олексія Степановича Івлєва солодкі корені на край ниви в бурти, колгоспні і прикомандировані шофери Михайло Іванович Семикін, Іван Степанович Ольховський, Василь Петрович Завада, Василь Іванович Жаботинський т інші. Вони виконували і перевиконували встановлені їм норм виробітку, не затримуючи й на хвилину бурякокопання.

В тому, що господарство закінчує копати цукристі, в числі перших колгоспів виконало народногосподарський план продажу їх державі, є заслуга саме вище перелічених товаришів.

І. Дюкарев, голова колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 13 жовтня 1973 року, с. 1.

Люблять свою професію.

Чимало хороших механізаторів трудиться у колгоспі «Путь Ленина». Серед них своєю наполегливістю і любов'ю до професії відзначаються Олексій Петрович Нечевілов, Микола Іванович Толстой і Григорій Михайлович Головінов. Перший косить зернову кукурудзу і щодня виконує змінну норму на 120-130 процентів. А тракторист Головінов і комбайнер Толстой своїм агрегатом збирали цукрові буряки. По 4-5 гектарів за світловий день викопували вони при завданні 3 гектари. Завдяки їх самовідданий праці колгосп у кращі строки зібрав цукристі.

В. Найтов, сількор.

Любити свою справу.

Той, кому доводилося бувати на нашій фермі, бачив, в яких умовах доводиться нам працювати. Старенький, тісенький корівник. Механізувати роздачу кормів у ньому – проблеми. Щоправда, ми добилися того, щоб були встановлені і діяли автонапувалки, гноєтранспортер, доїльні апарати. Без них ми доглядали 12-14 корів, а тепер пораємо по 17-18 голів дійного стада.

От якби ще мати можливість роздавати корми технічними засобами. Були б створені реальні умови для піднесення продуктивності корів і ліквідували б надокучливе «А де брати кадри доярок?». Наша праця високо цінується. Мені вручено орден Трудового Червоного Прапора. Змагаючись торік з дояркою сусіднього нам колгоспу імені Чапаєва Надією Хрулько, я постаралась вибороти першість. І добилась свого. Вона надоїла на корову по 3300 кілограмів, а по моїй групі на корову вийшло по 3487 кілограмів молока.

Цього року міряюся силами і вмінням з досвідченою дояркою Марією Бурою. Поставленої мети добиваюся. За минулі дев'ять місяців обоє впритул наблизилися до 3000-кілограмового рубежу. Щоб виконати взяті зобов'язання, кожний з нас треба надоїти на корову закріплених груп по 600 кілограмів. Худоба дібрана нами в основному з племінних телиць, яких колгосп закуповував в ордена Леніна радгоспі «Комінтерн», з приплоду, що одержуємо від них, коли вони вже стали коровами.

Моє зобов'язання на наступний рік високе. Думаю, що по 3600 кілограмів молока надою. Така впевненість ґрунтується на любові до обраної справи, гарно дібраному стаді і міцній кормовій базі, яку треба використати найефективніше.

Р. Лук'янченко, доярка колгоспу «Путь Ленина». Член КПРС.

Повітіться у редколегії колгоспу «Путь Ленина».

Члени редколегії цієї стіннівки планують свою роботу щоквартально, визначають основні матеріали, які мають бути в газеті.

Вдало підібрана тут редколегія, до складу якої входять сім чоловік.

Редактор стіннівки комуніст Галина Митрофанівна Місєйко.

Для прикладу візьмемо стінгазету №12, присвячену Дню працівника сільського господарства. Відкривається вона передовицею, у якій розповідається про трудові здобутки господарства у третьому, вирішальному році п'ятирічки.

Другу колонку займає стаття агронома по захисту рослин М.М. Луніної «Успіхи землеробів», де автор підбиває підсумки жнив, розповідає про кращих механізаторів колгоспу М.Т. Толмачова, І.Н. Корискова, М.Г. Луніна, О.І. Тарсукова, які і нині показують іншим приклади ударної праці.

Стаття секретаря партійної організації колгоспу Миколи Степановича Гусєва займає третю колонку. В ній йдеться про навчання комуністів у мережі партійної освіти. Стаття розповідає про пропагандистів Ф.І. Малявіна, О.І. Сабельникова, Г.Є. Кліщ. Четверта колонка зроблена червоним кольором. На ній і великими літерами виведено прізвища переможців соціалістичного змагання серед тваринників. Це Р.П. Лук'яненко, Г.В. Толста, В.П. Толмачова та інші.

Від цієї стіннівки залишається враження, що вона бойова, відповідає вимогам дня.

В. Муровайко, наш кореспондент.

Ми вдячні.

Це нашому повару комплексної бригади №2 колгоспу «Путь Ленина» Олені Францівні Меренковій за її чуйне ставлення до працівників господарства, за смачні обіди. Олена Францівна не рахується з часом, кожного дня сама готувала і привозила нам на поле в буряківничу ланку смачні обіди, чим допомагала швидше доочищати солодкі корені, не витратити дорогоцінного часу на те, щоб пообідати вдома.

К. Рєпринцева, за дорученням жіночої буряківничої ланки.

Понад три тисячі буде!

Друге місце в соціалістичному змаганні по одержанню молока на корову за 11 місяців посіла доярка Катерина Михайлівна Рєтунська. Вона достроково, ще на Жовтневі свята, доповіла про виконання взятих соціалістичних зобов'язань на 1973 рік, надовівши на кожну корову понад 2800 кілограмів продукції. А нині докладає всіх зусиль, щоб до кінця року переступити трьохтисячний рубіж.

О. Сєліхов, бригадир третьої комплексної бригади колгоспу «Путь Ленина».

«Лєнінець», 8 грудня 1973 року, с. 1.

Завдання виконане.

Включившись у Всесоюзне соціалістичне змагання тваринників, доярка колгоспу «Маяк» Домна Хомівна Дюкарева за 11 місяців цього року надоїла 2758 кілограмів молока при зобов'язанні 2600 кілограмів.

М. Тутова, диспетчер.

«Свято урожаю».

Йому передувала старанна підготовка. У ній взяли участь учні Старовірівської середньої школи під керівництвом вчителів-біологів Марії Миколаївни Приймак, Наталії Григорівни Макєєвої, Петра Кириловича Сотникова.

Актовий зал школи прикрашений лозунгами, плакатами. Їх зміст висловлює думку: «Хліб – всьому голова».

Такі «вечори урожаю» в нашій школі вже стали традиційними. На них запрошуємо голів колгоспів старовірівського куша, передових трудівників.

Вечір відкрив бригадир учнівської бригади Саша Винников. Він розповів про роботу учнівської бригади в літній період.

У своїй доповіді біолог Наталія Григорівна Макєєва підкреслила, що праця обгороджує людину, що земля є годувальниця, коли до неї ставитись по-господарськи, любити її, професію хлібороба.

Голова колгоспу «Путь Ленина» Федір Іванович Малявін і секретар парторганізації Микола Степанович Гусев подякували учням, які в час літніх канікул самовіддано трудилися на полях, допомагаючи колгоспу в роботах. Це Наталя Жученко, Віктор Селіхов, Саша Мартинов, Миша Жиров і багато інших.

У своїх виступах секретар парткому колгоспу імені Чапаєва Олексій Петрович Сотников, голова колгоспу «Красное знамя» Іван Іванович Дюкарев, голова колгоспу «Маяк» Іван Микитович Апанасенко розповідали, як попрацювали робітники у третьому, вирішальному році п'ятирічки. Подякували з те, що і старшокласники діяльно допомагали влітку. Вручили подарунки.

Відбувся концерт. «Свято врожаю» пройшло урочисто, весело, радісно.

М. Рубан, завідувач бібліотекою села Старовірівки.

«Ленінець», 11 грудня 1973 року, с. 3.

Слідами ненадрукованих листів.

Від мешканців села Старовірівка надійшла до редакції газети «Ленінець» скарга на незадовільну роботу бані, яка працювала з перебоями, а оце вже більше двох місяців ремонтується і ремонту не видно кінця.

Копію скарги було надіслано директору райпобуткомбінату тов. Сипченку Д.М. Ось що він нам відповів: «Старовірівська баня протягом двох місяців не працювала в зв'язку з капітальним ремонтом. Зараз ці роботи закінчено, завезено обладнання, крім котла, на який вже одержано наряд».

Котел буде одержано найближчим часом, як тільки база обласного постачання перерахує гроші заводу «Сантехніка» м. Харкова».

Мітинг в радгоспі.

Його було присвячено присвоєнню кращому механізатору ордена Леніна радгоспу «Комінтерн» О.Г. Солосі високого звання Героя Соціалістичної Праці. Відкрив мітинг секретар парткому Я. Гладкоскок. Слово для привітання він надав супернику по змаганням товаришеві і учневі Олександра Григоровича О.Д. Розумному. Потім Героя сердечно поздоровляли, бажаючи йому міцного здоров'я, багатьох років життя і нових успіхів у звитяжній праці на благо рідної Вітчизни, зоотехнік Н.І. Бондаренко, головний лікар місцевої дільничної лікарні Г.Ф. Федько, піонери Комінтернівської восьмирічки.

Другий секретар РК КП України А.С. Колодязний вручив Солосі пам'ятну адресу райкому партії і райвиконкому. Секретар парткому Я.Я. Гладкоскок оголосив поздоровні телеграми від керівників партії і уряду республіки, міністра радгоспів УРСР, першого секретаря обкому партії.

Наприкінці слово взяв Герой Соціалістичної Праці О.Г. Солоха. Він подякував за виявлену йому честь і запевнив, що не пошкодує сил і змін, щоб у наступному році закріпити і примножити виборене.

А. Пироженко, сількор.

«Ленінець», 17 грудня 1973 року, с. 1.

1974 год

Непогано виставлено справу з ремонтом сільськогосподарської техніки у колгоспі «Красное знамя», Механізатори разом з робітниками і спеціалістами райобеднання «Сільгосптехніка» докладають зусиль, щоб своєчасно поставити на лінійку готовності всі механізми і трактори.

«Ленінець», 29 січня 1974 року, с. 1.

Орден Григорія Авксентійовича.

Григорій Авксентійович Дюкарев працює комбайнером у колгоспі «Маяк». Стаж має чималенький, бо початок його механізаторської діяльності припадає ще на довоєнний 1938 рік. Саме тоді, закінчивши курси, вперше сів за кермо трактора. Не залишав ниви, не виконавши завдання. Тому мкерівники машинно-тракторної станції часто ставили його в приклад іншим.

Хто знає, як склалася б подальша доля тоді ще Гришії, коли б не війна. Від трактора і плуга покликала Батьківщина його на захист своїх рубежів. Воював також сумлінно, як і трудився.

Першою з урядових відзнак, яких він удостоївся нині з гордістю носить в святкові дні, це медаль «За от вагу». Новить разом із н нагородами за самовідданий труд, серед яких теж першою була медаль «За трудовое отличие».

1958 рік вкарбувався в його пам'ять і сім'ї: з дружини, вчительки місцевої восьмирічки, тієї самої Марійки, а тепер Марії Мефодіївни та двох донечок, які донині встигли вирости вивчитись і повиходили заміж. Вкарбувався не тільки тим щедрим збором дорідного хліба, який був випестуваний його ж невтомними руками, а й врученням йому ордена Трудового Червоного Прапора.

Одержуючи згодом орден Жовтневої революції, він про себе поклявся, що високо нестиме прапор передовика.

І от я в колгоспі. Шукаю свого героя. Обізнані в усьому старовірів чани кажуть, що Григорій Авксентійович вже чотири дня як у відпустці, що його можна застати вдома. Однак мене тягне до майстерні. Там знаходжу все, що треба.

Справді, Дюкарев у відпустці. Тільки куди б не йшов, а до членів своєї ремонтної бригади, де до відпочинку працював слюсарем, завітав. Застав його якраз у колі комуністів наладчика Олексія Яковича Некрасова, слюсаря Валентина Єрмейовича Ладикова, тракториста Віктора Андрійовича Калашникова. Цікавився, як без нього вони справляються з ремонтом. Товариші заспокоювали ветерана, щоб він не тривожився, що поряд із полагодженим і виставленим ним на лінійку готовності зерновим комбайном незабаром стануть інші. Наступна битва за хліб буде зустрінута у всеозброєнні.

Б. Федоров.

«Ленінець» 9 лютого 1974 року, с. 3.

Моя подруга.

З нею ми навчалися в Старовірівській середній школі. А закінчивши десятирічку, подалися в Харківське кооперативне училище. Дирекція школи завдалася питання, хто з її вихованців і по якому шляху має намір іти далі. Тому запропанувала вчителям організувати написання творів про професійну орієнтацію.

Комбайнер колхоза «Маяк»
Григорий Авксентьевич Дюкарев,
фото М. Кононенко, 1974 г.

У на з Раєю вагань не було. Скільки до цього ми говорили, що кращої роботи ніж працівник прилавку годі й шукати.

Ось звідки і почалося прагнення швидко закінчити школу і здобути праю на роботу в системі споживчої кооперації. Нині мии вже маємо певний досвід. Як не є, а вже три роки працюємо самостійно. Я – в універмазі села Перша Старовірівка, а моя подруга Рая – в продмазі №2, що знаходиться в селі Друга Старовірівка. Я продавцем, а подруга – завідуючою. Часто зустрічаємося, обговорюємо результати свого труда.

Рая Гічевська (це так тепер прізвище моєї подруги, вона вийшла заміж. А до заміжжя її прізвище було Амеліна). В минулому році першою добилася виконання річного плану товарообороту. З допомогою досвідчено продавця Євдокії Степанівни Дубініної докладє всіх зусиль, щоб ті успіхи закріпити примножити в нинішньому році.

Рая секретар комсомольської організації Старовірівської сільради. Під її керівництвом знаходяться шість комсомольців. Кожний з нас і одному юнаку, що теж комсомолец і знаходиться на обліку в нашій комсомольській організації, Володимиру Луньову, Рая передає свою активність. Нашим зобов'язанням є весною, в день «червоної суботи», що наближається, вийти

і висадити у визначеному виконкомом сільради місці якусь сотню декоративних дерев, а потім доглядати за ними.

Нас особливо радує, що ми удостоєні такої високої честі – наш ватажок Раїса Гічевська на обласні комсомольській конференції обрана делегатом на XXII з'їзд комсомолу України. Відповіддю на це повинна бути ударна праця і зразкова поведінка. Ми свято дотримуватимемось цього правила.

Валентина Карпова, продавець універмагу с. Перша Старовірівка.

«Ленінець», 28 лютого 1974 року, с. 2.

Доброю працею відзначив минулий рік комсомолец тракторист колгоспу «Маяк» Олександр Кириченко. За досягнуті успіхи у Всесоюзному соціалістичному змаганні його нагороджено орденом «Знак Пошани».

Нині юнак разом із своїми товаришами по праці веде ретельну підготовку до весняно-польових робіт. Він закінчує ремонтувати свого трактора. З доведеними завданнями справляється успішно.

«Ленінець», 5 березня 1974 року, с. 3.

У двох теплицях по 60 квадратних метрів кожна, колгосп «Путь Ленина» вирощує розсаду та овочеві. Культури в теплицях знаходяться під постійною увагою колгоспниць-пенсіонерок. Анастасії Іванівни Карпової, Афанасії Леонтіївни Азаренко та інших. Вони висівають насіння поливають рослини, розпушують ґрунт тощо.

Вдягні лікарям (огляд листів).

Кожного дня до редакції надходять листи, в яких трудящі виносять подяки людям у білих халатах. Вони пишуть про сумлінне ставлення до виконання покладених на лікарів обов'язків, наводять десятки прикладів відновлення життя.

«Прошу подякувати через Вашу газету, – пише нам пенсіонер А.В. Сотников з колгоспу «Красное намя», – лікарю Старовірівської лікарні Зої Яківні Чайкіній за чуйне і лагідне до ставлення хворих, тактовність і неабияке знання своєї справи».

Теплі слова нам пишуть і про лікаря-гінеколога Старовірівської лікарні Марту Єгорівну Гудирю.

В успішному проведенні усього комплексу весняно-польових робіт колективом тракторної бригади колгоспу «Путь Ленина» відіграє важливу роль громадське харчування механізаторів.

«Говорить Старовірівка».

Кожного ранку чи то з зошитами, чи то з книгами в руках вулицями Старовірівки поспішає русава жінка. В її великих сірих очах то відбиваються перші ранкові промені сонця, то промайне посмішка у відповідь на привітання зустрічних односельчан. Раптом із-за рогу вулиці вибігла зграйка дітвори.

– Добридень, Віро Андріївно, – і покотилася вперед, про щось головню розмовляючи.

Жінка стишила крок. Задумалась, ніби вчора сама була такою...

Вона народилася і виросла у Старовірівці. Зараз колишня Віра – досвідчений педагог, викладач російської мови та літератури, комуніст, один з кращих класних керівників Старовірівської СШ, хороший вихователь, лектор і позаштатний кореспондент – організатор місцевого радіомовлення. Це одне з основних її громадських доручень.

Заведующая продовольственным магазином в с. Вторая Староверовка Раиса Гичевская, фото М. Кононенко, 1974 г.

Механізатор колхоза «Красное Знамя»,
кавалер 3-х орденів Красная Звезда –
Дмитрий Михайлович Власенко,
фото М. Кононенко, 1974 г.

З чого ж усе почалося. В школі була активною, член комітету комсомолу, потім секретар комсомольської організації, захоплювалася історією і математикою. Навіть мріяла стати інженером.

Та ось з'явилася вчителька російської мови та літератури Фаїна Абрамівна Левіна, і доля Віри була вирішена.

Закохалася вона в літературу і професію вчителя. Активна діяльність в школі, пізніше робота піонервожатою назавжди визначили напрямки її педагогічної діяльності.

Звичайно, не відразу стала вчителем. Працюючи старшою піонервожатою, заочно навчалася в педінституті, вивчала досвід роботи старших товаришів, особливо вчительки Фаїни Абрамівни Левіної, яка була для неї першим радником і помічником.

Одного разу Вірі Андріївні запропонували: «Очолюйте позаштатну редколегію Старовірівського радіомовлення». Завагалася: чи ж справиться?

Буде важко – допоможемо, – підтримали товариші.

І ось голос з репродукторів: «Говорить Старовірівка! Починаємо чергову радіопередачу...»

І так регулярно двічі на тиждень слухають вони повідомлення про творчі будні трудівників колгоспів «Путь Ленина», імені Чапаєва, «Маяк», «Красное знамя». Перед мікрофоном виступають передовики, спеціалісти сільського господарства. При позаштатній редакції місцевого

радіомовлення працює і батьківський лекторій.

Першими помічниками кореспондента – організатора є члени редколегії Кузьма Феоктистович Сотников, Микола Стефанович Гусев, Олександр Іванович Сабельников, Олексій Петрович Сотников, Лідія Іванівна СЕліхова.

Є у Віри Андріївни мрія: досконало оволодіти новими методами роботи, технічними засобами. Щоб допомогати трудівникам колгоспів і радгоспів, які розташовані на території села Старовірівки, добиватися успіхів в роботі по виконанню відповідального завдання – збільшення виробництва продукції сільського господарства.

Н. Євтушенко, наш кореспондент.

«Ленінець», 7 травня 1974 року, с. 2.

Одним з моральних стимулів в колгоспі «Маяк» є підняття Червоного прапора в честь переможця в соціалістичному змаганні. Найчастіше досі він майорів на відзнаку трудових перемог досвідченого механізатора Степана Андрійовича Тверитникова.

Останній на боронуванні посівів і міжрядному обробітку плантацій постійно перевиконує змінні завдання.

«Ленінець», 4 травня 1974 року, с. 3.

Відповідають ділом.

Механізована ланка по вирощуванню кукурудзи на зерно, Олексія Петровича Нечивилова з колгоспу «Путь Ленина» однією з найперших у господарстві посіяла свою площу. В цьому році з кожного гектара посівів механізатори зобов'язалися отримати по 60 центнерів зерна кукурудзи.

Ланка веде міжрядний обробіток у двох напрямках. Її члени Петро Омелянович Гребьонкін і Олексій Сергійович Жиров працюють у дві зміни. Трудяться хлопці по-ударному. Вся техніка до збирання кукурудзи відремонтована.

Щоб вибороти намічені рубежі, треба ще багато попрацювати. І для цього у механізаторів є всі можливості.

К. Головінова, обліковець тракторної бригади колгоспу «Путь Ленина».

Під майбутній урожай.

Річним планом колгоспу «Путь Ленина» передбачено вивезти під майбутній врожай 25 тисяч тонн місцевих добрив. По виконанню цієї роботи розгорнулося соціалістичне змагання. В результаті на полях транспортується по 200-300 тонн місцевих добрив у день. А всього з початку року їх вивезено 21 тисячу тонн. На 145 процентів виконує зміни норми тракторист Володимир Єгорович Респинцев. Від нього не відстають і водії автомашин.

М. Гусев, секретар парторганізації.

«Ленінець», 27 травня 1974 року, с. 3.

Дорідні хліба дозрівають на ланах колгоспу «Путь Ленина». Хлібороби господарства успішно готуються до збирання врожаю: випробовують техніку, уточнюють обсяг робіт на цей період, визначають попередню врожайність хлібостою.

«Ленінець», 9 липня 1974 року, с. 3.

Герої жнивних нив.

Машкін Михайло Федорович – комбайнер колгоспу імені Чапаєва. З початку жнив станом на 5 серпня комбайном СК-4 намолотив 341 тону хліба.

Дюкарев Григорій Авксентійович – комбайнер колгоспу «Маяк». З початку жнив станом на 5 серпня комбайном СК-4 намолотив 328,7 тонн хліба.

Некрасов Василь Іларіонович – комбайнер колгоспу «Путь Ленина». З початку жнив станом на 5 серпня комбайном СК-4 намолотив 318,7 тонни хліба.

Конокеєнко Володимир Григорович – комбайнер колгоспу «Путь Ленина». З початку жнив станом на 5 серпня комбайном СК-4 намолотив 316,7 тонни хліба.

«Ленінець», 6 серпня 1974 року, с. 2.

Кухарки колгоспу «Маяк».

Отличницы Староверовской средней школы
Тоня Леонтьева и Татьяна Гранкина,
фото М. Кононенко, 1974 г.

Сходить над обрієм сонце. Після рясних дощів добре ростуть соняшник, кукурудза.

Дивися на всю цю чаруючу красу природи і, важко розлучатися з нею. Та Олександру Фомівну Сотникову, Ганну Захарівну Волобуєву чекає робота. Вони поспішають, щоб вчасно смачно приготувати обід механізаторам, працівникам ферм.

На Олександру Фомичну та Ганну Захарівну ніхто не нарікає. Завжди привітні, добросовісно ставляться до своїх обов'язків. Трудівники господарства завжди говорять їм: «Спасибі Вам за смачну страву».

Збирання цукристих – ударний фронт.

Високопродуктивно використовувати техніку на бурякозбиранні – цей заклик кубанців підтримали Олексій Васильовч Сурай і Микола Іванович Толстой, механізатори колгоспу 2Путь Ленина. Перший працює комбайнером, а другий – трактористом. Трудівники зобов'язались своїм агрегатом викопати цукристі на площі не менше 100 гектарів. І вони слова свого дотримують.

Включившись у соціалістичне змагання, О.В. Сургай і М.І. Толстой докладають чимало зусиль, щоб щодня справлятися зі змінною нормою. Механізатори розпочинають робочий день о шостій годині і закінчують тоді, коли викопують 108 рядків. А це значить – 5,3 гектара. Норма для них = за день викопати 2,7 гектара.

Трудівники ретельно стежать, щоб не було втрат. Вини змагаються з Миколою Гавриловичем Зіновєвим і Іваном Давидовичем Сотниковим.

«Ленінець», 17 вересня 1974 року, с. 3.

Партгрупорг тракторної.

Від обліковця багато залежить: і зміцнення трудової дисципліни, і чіткість в роботі і результати самої роботи.

Про чіткий облік му тракторній бригаді колгоспу «Путь Ленина» дбає і обліковець Олексій Никифорович Гранкін. Механізатори завжди знають, хто скільки виробив на тих чи інших роботах.

В кожному центнері хліба, буряків вклад і Гранкіна, і не лише як обліковця. Комуністи тракторної обрали його своїм партгрупоргом.

У нього великий життєвий досвід. Ветеран Великої Вітчизняної війни. Йшов шостий місяць його строкової служби в лавах Радянської Армії, як на нашу країну напали фашисти. Так і залишився в Ленінградському військовому окрузі. Був зв'язківцем. Це нелегко. Завжди під ворожим вогнем. Кожну хвилину доводилося ризикувати життям. В умовах блокади воював. Став комуністом. Подавав приклад мужності, відданості іншим бійцям підрозділу.

Коли Радянська Армія прорвала блокаду, військові дороги Гранкіна пролягли через Польщу, на Берлін. Бив ворога в його ж логові. Має Олексій Никифорович урядові нагороди.

Демобілізувавшись, тов.. Гранкін повернувся у Старовірівку. Взявся за відбудову рідного колгоспу. Довгий час трудився бригадиром комплексної. Роки беруть своє. І Олексій Никифорович попросив правління перевести його в тракторну обліковцем.

Багато уваги приділяє патріотичному вихованню підростаючого покоління. Зустрічається у школі з учнями, розповідає їм про колишні бої, героїзм і мужність радянських воєнів, які наголову розбили лютого ворога. Вчить молодь любити Батьківщину, працею кріпити її могутність.

Партгрупорг дбає про дієвість соціалістичних змагань, в тракторній, аби колгосп успішно завершив сільськогосподарський рік.

«Ленінець», 17 жовтня 1974 року, с. 2.

Дмитро Михайлович Власенко вже багато років свого життя присвятив самовідданій праці у рідному колгоспі «Красное знамя». Він – ветеран війни. За бойові заслуги нагороджений трьома орденами Червоної Зірки і багатьма другими орденами та медалями нашої країни.

В 1973 році на трудовому фронті механізатор добився визначних успіхів, за нагороджений найвищою нагородою – орденом Леніна.

Пенсионерка колхоза «Путь Ленина» Анастасия Ивановна Карпова поливает рассаду овощных культур в теплице, фото М. Кононенко, 1974 г.

І цього року на збиранні цукристих постійно перевиконував змінні норми виробітку, добивався високої якості в роботі.

Там же, с. 3.

Піонерка Тоня Леонтієва і комсомолка Таня Гранкіна – учениці Старовірівської середньої школи, відмінниці в навчанні, активні в громадській роботі.

Часто їх можна побачити в шкільній бібліотеці. Тут вони підбирають програмну літературу, цікавляться художніми виданнями.

«Ленінець», 21 грудня 1974 року, с. 2.

1975 год

Вони удостоїлися високого звання і пам'ятних подарунків.

Ось ті, хто самовідданою працею заслужив почесне звання ударників дев'ятої п'ятирічки і коштовних подарунків:

По колгоспу «Красное знамя»:

Орина Іванівна Доценко, Мотрона Омелянівна Луньова, Василь Сергійович Городинов.

«Ленінець», 1 січня 1975 року, с. 1.

У дні шкільних канікул.

В дні зимових канікул широко відчинені двері Старовірівської середньої школи. Школярі люблять це місце відпочинку.

Тут вони читають і підбирають цікаві книги, готуються до вечорів, допомагають бібліотекарю ремонтувати книги, виготовляють різні стенди тощо.

Вони надали 3000 тисячі і більше кілограмів молока.

Ордена Леніна радгосп імені Комінтерну:

1. Некраса Ганна Антонівна	4400 кг	23. Азаренко Ніна Федорівна	3356 кг
2. Саросек Марія Дмитрівна	4316 кг.	24. Резнік Марія Андріївна	3342 кг
3. Воловик Мотрона Василівна	4310 кг	25. Кириєнко Марія Петрівна	3334 кг
4. Савченко Поліна Дмитрівна	4300 кг	26. Гончаренко Ніна Василівна	3271 кг
5. Єльник Парасковія Гапонівна	4108 кг	27. Грубник Валентина Григорів	3256 кг
6. Мироненко Тамара Іванівна	4043 кг	28. Романюк Юлія Степанівна	3239 кг
7. Міщенко Катерина Степанівна	4030 кг	29. Руденко Тамара Макарівна	3237 кг
8. Кошелева Марія Григорівна	3967 кг	30. Ювченко Дарія Юхимівна	3234 кг
9. Шило Антоніна Федорівна	3845 кг.	31. Величко Віра Андріївна	3219 кг
10. Луньова Марія Прокопівна	3805 кг	32. Кривонос Євдокія Григорівна	3204 кг
11. Дружченко Марія Григорівна	3783 кг	33. Поленок Віра Йосипівна	3203 кг
12. Сандарчук Дарія Максимівна	3767 кг	34. Власова Ганна Романівна	3176 кг
13. Пономаренко Марія Яківна	3750 кг	35. Скопик Катерина Романівна	3165 кг
14. Ляшенко Любов Михайлівна	3720 кг	36. Миргород Олена Михайлівна	3133 кг
15. Животченко Марія Гнатівна	3698 кг	37. Яковлева Ганна Миколаївна	3119 кг
16. Зеленко Ольга Миколаївна	3653 кг	38. Поцелуєв Демян Захарович	3110 кг
17. Лискобилка Катерина Іванівна	3523 кг	39. Антонічева Валентина Никифорівна	3109
18. Доценко Олена Іванівна	3510 кг	40. Стрілецька Ірина Василівна	3104 кг
19. Максименко Ганна Іванівна	3436 кг	41. Грубник Ольга Іванівна	3086 кг
20. Шкаляр Марія Марківна	3433 кг.	42. Черепович Ганна Миколаївна	3066 кг
21. Товкач Галина Іванівна	3366 кг	43. Костенко Марія Федорівна	3003 кг
22. Серженко Марія Андріївна	3362 кг		

Колгосп «Красное знамя»:

1. Сапронова Катрина Федорівна 3369 кг.

«Ленінець», 11 січня 1975 року, с. 3.

***Підсумки роботи молочнотоварних ферм за 1974 рік
(ферми подані за фактично одержаними надоями)***

Назва	Зобов'язання на 1974 рік	Фактично надоєно
Ферма №1 радгоспу імені Комінтерну	3950	3961
Ферма №2 радгоспу імені Комінтерну	3500	3422
Ферма №4 радгоспу імені Комінтерну	3400	3295
Ферма №3 радгоспу імені Комінтерну	3350	3287
Ферма №3 к-пу ім. Чапаєва	3000	3243
Ферма №1 к-пу «Серп і молот»	3150	3200
Ферма №2 к-пу ім.. Чапаєва	2900	3098
Ферма №1 к-пу «Путь Ленина»	2670	2903
Ферма №2 к-пу «Путь Ленина»	2780	2748
Ферма №3 к-пу «Красное знамя»	2750	2674
Ферма №4 к-пу «Серп і молот»	2570	2500
Ферма №4 к-пу ім.. Чапаєва	2600	2485
Ферма №3 к-пу «Путь Ленина»	2770	2482
Ферма №2 к-пу ім.. Чапаєва	2600	2459
Ферма №2 к-пу «Маяк»	2892	2385
Ферма №1 к-пу «Красное знамя»	2450	2376
Ферма №3 к-пу «Серп і молот»	2360	2310
Ферма №2 к-пу «Серп і молот»	2400	2300
Ферма №5 к-пу ім.. Чапаєва	2500	2239
Ферма №2 к-пу «Красное знамя»	2650	2213
Ферма №1 к-пу «Маяк»	2797	2172

Сьогодні ми підбиваємо остаточні підсумки конкурсу на кращу молочнотоварну ферму Нововодолажчини, оголошеного районною газетою «Ленінець». Переможцем його стала перша ферма ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Їй присуджено перехідний Червоний вимпел, а кожній доярці в найближчі дні будуть вручені фотографії з дарчими написами редакції.

Доярка Анастасія Миколаївна Огульчанська та Ганна Фадеївна Микитенко є взірцем для інших працівників ферми першої комплексної бригади колгоспу «Серп і молот». Четвертий, визначальний рік п'ятирічки закінчили з показниками відповідно 3530 і 3579 кг молока на корову. Цього року їх рубіж – 3800 кг молока на корову.

Там же, с. 3.

Надоїти на закріплену корову по 4450 кілограмів молока в 1975 році – таке нове зобов'язання кращої доярки ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну Ганни Антонівни Некраси, взяте у відповідь на звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу. Торік славна тваринниця надоїла по 4400 кілограмів молока на корову, зайнявши перше місце у змаганні серед доярок Нововодолажчини. Шановні доярки і дояри! Беріть приклад з Ганни Антонівни!

Не відстанемо!

Торік в січні перша з нас від своєї групи корів доїла в день 120-130 кілограмів молока, а друга – 90 кг.

Почувши про ініціативу охоченських доярок, які розгорнули боротьбу за одержання щодобової кілограмової добавки молока на корову проти показників минулого року, ми вирішили не відставати від них. Нині вже доїмо від групи на 20-30 кілограмів молока більше.

Наше слово – успішно справитись з узятим зобов'язанням.

О. Респринцева, В. Жирова – доярки колгоспу імені Чапаєва.

**Вони надоїли 3000 і більше кілограмів молока на корову за рік
(Продовження. Потіток дивись в газеті за 11 січня).**

Колгосп «Серп і молот»

1. Микитенко Галина Фадєївна	3579 кг
2. Огульчанська Анастасія Миколаївна	3530 кг
3. Литовка Євдокія Дмитрівна	3187 кг
4. Мусієнко Мотрона Федорівна	3150 кг
5. Приліпко Анастасія Павлівна	3084 кг

Колгосп «Путь Ленина»

1. Лук`янченко Раїса Петрівна	3845 кг
2. Панаріна Варвара Мусіївна	3278 кг
3. Дуракова Надія Василівна	3100 кг
4. Міщенко Людмила Юхимівна	3043 кг
5. Веренич Ольга Володимирівна	3031 кг
6. Апалькова Дарія Семенівна	3025 кг
7. Сабельникова Олена Іванівна	3000 кг

Колгосп «Маяк»

1. Дюкареєва Домна Хомівна	3261 кг
----------------------------	---------

Доярки першого відділку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну Тамара Іванівна Мироненко і Катерина Степанівна Міщенко не перший рік змагаються між собою. Уклали вони договір і на нинішній, завершальний рік п'ятирічки – надоїти на кожну корову своїх груп не менше як по 4050 кілограмів молока.

«Ленінець», 30 січня 1975 року, с. 1.

Вже давно стало традицією соціалістичне змагання серед лісництв Красноградського лісного господарства і заготівель, куди входять Красноградське, Зачепилівське, Кегичівське, Сахновщинське та наше Старовірівське лісництво. Протягом останніх кількох років ми займали перше місце у цьому трудовому суперництві. Днями було підбито підсумки змагання за минулий рік дев'ятої п'ятирічки. Відрадно було нам дізнатися, що ми знову вибороли перше місце. Лісництву було вручено Почесну грамоту Красноградського лісгоспзагу і грошову премію. Попереду ми були і в змаганні з Сахновщинським лісництвом по виконанню плану робіт, економії коштів, якості виконуваних робіт.

Працівники Старовірівського лісництва вирішили і запланували у 1975 році повністю засадити деревами 90 гектарів ярів, крутосхилів, які піддані ерозії. Ми взяли на озброєння останні досягнення науки про ліс і підготували площу для засадження. Особливих старань доклав до цього лісник Василь Єремійович Погорєлов.

Зараз зима, і у нас нові турботи – збереження поголів'я диких звірів, їх підгодовля. Хочеться висловити щире слово подяки лісникові восьмого обходу Івану Григоровичу Скриннику, який регулярно стежить і охороняє звірів в урочищі Черняковому. Його приклад достойно наслідує лісник обходу №6 Іван Пилипович Бирка.

Хороші люди працюють у нас. Всі – члени Українського товариства охорони і захисту природи. Чимало добрих справ роблять вони по збереженню природних багатств, лісових мешканців, зокрема зеленого друга – лісу, земельних площ. Вони сповнені бажання і в завершальному році трудитися не покладаючи рук, так же ударно, як і до цього.

Р. Місєйко, помічник лісничого.

Її партійне доручення.

Два рази на місяць збираються у виділеній кімнаті слухачі теоретичного семінару по проблемі «Науковий атеїзм». Всі лікарі та молодший медичний персонал Старовірівської лікарні. Рівень підготовки порівняно високий. Програмний матеріал цікавий. Але до кожного заняття Наталії Митрофанівні Бездітко треба старанно готуватися, бо від пропагандиста великою мірою залежить, від його підготовки, як пройде заняття, викличе вони інтерес у слухачів, додасть йому знань, розбудить живу творчу думку, чи ні. Пропагандисти не задовольняються підручниками. Коли читає лекцію, слухачі занотовують найголовніше.

Наталія Митрофанівна називає літературу, яку треба почитати, готуючи реферати. Мета варта праці. На це Наталія Митрофанівна не шкодує ні сил, ні часу. Книги, книги, книги... Вони і вдома, і в школі.

Про зрив занять нема і мови. Секретар парторганізації лікарні Марта Єгорівна Гузиря піклується, щоб всі 25 слухачів у призначений час з'явилися. Міцні знання, розуміння вивченого демонструють Зоя Яківна Чайкіна, Олена Федорівна Шевченко та інші.

Не зірвалось заняття навіть тоді, коли пропагандист хворіла. Її замінив на цей час Андрій Кирилович Гимгін, який веде такий же семінар у школі.

Сама Наталія Митрофанівна – ветеран війни. Закінчили перед війною курси медсестер і весь час працювала хірургічною сестрою у польовому госпіталі. Багатьом солдатам і офіцерам було врятовано життя завдяки старанням медпрацівників, у тому числі і Наталії Митрофанівни. Нині вона – вчитель, вчить і виховує молоде покоління. Була учасницею Всеукраїнського з'їзду вчителів.

Є. Чайкін, директор Старовірівської середньої школи.

Лишки молока – державі.

На початку цього року виконком Старовірівської сільської Ради вирішив внести свій вклад у загальну справу збільшення надходжень на державні приймальні пункти молока. Джерело – залучення людей, які мають у своєму користуванні корів. Депутати і активісти повинні були взяти населений пункт, організувати укладення умов на продаж молока державі, всіляко сприяти виконанню тих договорів.

84 договори уклав депутат, голова колгоспу імені Чапаєва Олексій Костянтинович Сигарьов з колгоспниками на те, що вони зобов'язуються продати від 1000 до 2500 кілограмів молока за 1975 рік, або 130500 кілограмів.

Укласти договори лишків молока державі – одна справа. Інша організувати їх виконання. Виконком Старовірівської сільської Ради почав це робити з подання ініціативи у цій справі члена виконкому секретаря сільради Марії Олексіївни Зінов'євої. Не минає жодного дня, щоб вона не продала 5 кілограмів молока. Її підтримав тракторист колгоспу імені Чапаєва комуніст Василь Петрович Семикін. Здає молоко Микита Тихонович Респинцев та ряд інших товаришів.

За 24 дні лютого по Старовірівській сільській Раді продано більше 2500 кілограмів молока.

Ф. Малишко, заступник голови виконкому Старовірівської сільради.

За успіхи, досягнуті у Всесоюзному соціалістичному змаганні і виявлену трудову доблесть у виконанні народногосподарських планів та прийнятих зобов'язань по збільшенню виробництва і продажу державі продуктів землеробства і тваринництва в 1974 році нагородити:

По Нововодолазькому району

Орденем Леніна

Некрасу Ганну Антонівну – доярку радгоспу імені Комінтерну.

Орденем Трудового Червоного Прапора

Колесника Єфрема Михайловича – секретаря партійної організації колгоспу «Серп і молот».

Трактористка колхоза им. Чапаева
Екатерина Кирилловна Зверева,
фото М. Кононенко, 1975 г.

Саросек Марію Дмитрівну – доярку радгоспу імені Комінтерну.

Орден «Знак пошани»

Воловик Мотрону Василівну – доярку радгоспу імені Комінтерну.

Єльник Парасковію Гапонівну – доярку радгоспу імені Комінтерну.

Зінов'єву Ганну Григорівну – колгоспницю колгоспу «Маяк».

Кутєпова Павла Кириловича – комбайнера колгоспу «Красное знамя».

Сабельникова Олександра Івановича – головного агронома колгоспу «Путь Ленина».

Тверитникову Галину Стефанівну – доярку колгоспу імені Чапаєва.

Медалю «За трудову відзнаку»

Сургая Михайла Никифоровича – техніку радгоспу імені Комінтерну.

«Ленінець», 6 березня 1975 року, с. 1, 8, 11; 20 березня 1975 року, с. 1.

Кращі з кращих.

Вагомими трудовими здобутками зустрічають своє свято жінки нашого району. Ставши на трудову вахту завершального року, вони докладають чимало зусиль, що успішно справитися з своїми зобов'язаннями. Днями опубліковано Указ Президії ВР СРСР про нагородження передовиків сільськогосподарського виробництва урядовими нагородами. Серед них Ганна Антонівна Некраса – доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Її заслуги відзначено орденом Леніна.

В авангарді соціалістичного змагання йдуть бригадир бетонярів комбінату «Буддеталь» член КПРС Варвара Максимівна Ступак, трактористка колгоспу імені Чапаєва Катерина Кирилівна Зверева, вчителька російської мови та літератури Станиченської СШ Світлана Петрівна Гаркуненко, лікар-терапевт районної поліклініки Людмила Семенівна Пелих.

«Ленінець», 8 березня 1975 року, с. 1.

Працюючи в однакових умовах у колгоспі «Путь Ленина», у змаганні ведуть вперед:

Лук'янченко Раїса Петрівна. Доглядає 17 корів. За січень і лютий на кожну з них надоїла по 580 кілограмів молока при соціалістичному зобов'язанні 480 кілограмів.

Дуракова Надія Василівна. За січень і лютий цього року на кожну закріплену за нею корову надоїла по 504 кілограми молока при соціалістичному зобов'язанні 340 кілограмів. Доглядає доярка 19 корів.

Волобуєва Феодосія Онуфріївна. Закріплено за дояркою 19 корів. На кожну з них за два місяці цього року одержала по 448 кілограмів молока при соціалістичному зобов'язанні 340 кілограмів.

«Ленінець», 11 березня 1975 року, с. 1

Борги будуть погашені.

Наш колгосп «Путь Ленина» за минулі роки заборгував перед державою: по виробництву овочів – 132 тонни, а по продажу – 73 тонни. Причин цьому було багато. Доручили це малодосвідченому робітнику, а правління послабило контроль. Розсади виросло мало, техніку виділяли скупо. Всі ці промахи восени проаналізували і розпочали діяльну підготовку до вирощування городини в завершальному році п'ятирічки. Виростимо овочів стільки, щоб вистачило виконати завдання і покрити минулорічні борги. Вчасно було заготовлено землю і біопаливо відремонтовано короби, раму, теплиці. Головна наша турбота в ці дні про вирощення розсади. Всього в нас нині вирощується розсада в 500 рамах (площу теплиць перераховано на рами). Рoste в нас садильний матеріал перцю, синіх баклажанів. Заготовлено в потрібному асортименті насіння овочевих культур на всю площу.

Необхідна техніка відремонтована і готова до роботи.

Вирощування овочів, як і торік, залишається поки що знеособленим. Зараз всі беруться, і справи йдуть на лад, а коли літо прийде, то можуть і забути про них. Ось чому ми задоволені тим, що зроблено, і вже загодя б'ємо тривогу з приводу нерозв'язаних питань. Колгоспниці в нашій бригаді працьовиті, люблять свою справу. Щодня в парниково-тепличному господарстві зайнято до 20 городниць. Справжню турботу про громадське виявляють Л.Ф. Мартинова, М.М. Мілохіна, Г.Д. Зінов'єва, Ф.І. Єфімова, У.Т. Карпова та інші.

А. Азаренко, колгоспниця, член городньої бригади колгоспу «Путь Ленина».

Там же, с. 3.

Про утворення виборчих округів по виборах до Харківської обласної Ради депутатів трудящих.

Рішення виконкому Харківської обласної Ради депутатів трудящих від 24 березня 1975 року

По Нововодолазькому району:

Старовірівський виборчий округ №238 (Центр – с. Старовірівка, приміщення сільської Ради).

До складу округу входять: Станищенська і Старовірівська сільські Ради за винятком колгоспу імені Чапаєва, включеного до складу Охоченського виборчого округу).

«Ленінець», 5 квітня 1975 року, с. 1.

Червоний куток Тракторної.

Гарячі, напружені дні переживають нині механізатори колгоспу «Путь Ленина». Не шкодують сил, щоб сівбу ярих культур провести в кращі агрономічні строки, організовано і ретельно доглянути озимі. Ударними темпами, при високій якості виконуваних робіт вносять гербіциди під кукурудзу, ведеться посів соняшника, посадка картоплі. Вчора листівка «Хто сьогодні попереду» розповіла про Олександра Івановича Тарсукова, який спареними культиваторами і трактором Т-74 на культивації ґрунту замість 32 га виробив 47 га за зміну. А сьогодні успіх передовика став нормою для всіх. Комсомолец Олексій Селіхов постарався обійти переможця в змаганні і з неприхованою гордістю констатував, що так триматиме і далі, бо став на трудову вахту Перемоги.

Створенню такого високого напруження сприяють теле- і радіопередачі, які прослуховуються змінами в червоному кутку тракторної бригади та масово-політична робота, яку проводить партійна організація силами агітколективу, лекторів, культосвітпрацівників. Також для механізаторів – настільні ігри, шахи, шашки, доміно. Організовується перегляд і прослуховування останніх вістей з послідуочим обговоренням, співставленням з показниками механізаторів колгоспу, орієнтацією на все краще, передове.

Тільки останніми днями, крім мене, в червоному кутку провели бесіди секретар парторганізації колгоспу Микола Степанович Гусєв, головний агроном Олександр Іванович Сабельников, завідувач Старовірівською сільською бібліотекою Марія Павлівна Рубан.

Агрегат механізатора колхоза «Путь Ленина» Алексея Петровича Нечевилова на посевных работах, фото М. Кононенко, 1975 г.

Ми чекаємо, що культармійці Старовірівського Будинку культури, районного Будинку культури, гуртківці художньої самодіяльності Старовірівської середньої школи порадують механізаторів змістовними концертами.

К. Головінова, агітатор, відповідальна за роботу червоного кутка тракторної бригади колгоспу «Путь Ленина».

«Ленінець», 12 квітня 1975 року, с. 1.

З трудовим напруженням ритмічно працюють у ці дні робітники міжколгоспшляхбуду. Вони вже розпочали прокладати дорогу з твердим покриттям у колгоспи «Красное знамя», «Маяк», а в селі Новоселівці днями стане до ладу залізобетонний міст.

В. Лук'янов, начальник міжколгоспбуду.

Підтримуючи ініціативу охогенських доярок, про те, щоб добитися щоденної кілограмової добавки молока на корову порівняно з показниками минулого року на цей час, Лідія Панасівна Михайленко трудиться в повну міру своїх сил. На фермі №3 другого відділку ордену Леніна радгоспу імені Комінтерну в неї найкращі показники. Доярка внесла свій вклад і в те, що ферма завоювала перехідний червоний вимпел у першому кварталі в конкурсі, що його продовжує райгазета «Ленінець».

В першому кварталі Лідія Панасівна від кожної закріпленої корови надоїла по 978 кілограмів молока при плані 764. Це на 278 кілограмів більше, ніж було одержано на корову у першому кварталі торік.

«Ленінець», 19 квітня 1975 року, с. 3.

Фоторепортаж.

Кукурудзоводи колгоспу «Путь Ленина» дали слова швидко і якісно посадити кукурудзу на 750-гектарній площі. Нині вони закінчують цю роботу. Ведуть перед в сівбі трактористи комуністи Григорій Івлєв, Микола Мілохін, а також Петро Гребонкін. Всі вони у складі ланки тов. Нечивалова.

- Докладатимемо всіх зусиль, аби слова дотримати. Хотілося б цього року позмагатися силами і вмінням з ланкою комуніста Олексія Кузьмича Шевченка з колгоспу імені Дзержинського, за дорученням товаришів викликаю його на змагання.

У господарстві сіють кукурудзу груповим методом. Добре працюють Зінаїда Герасимівна Мартинова, Марія Петрівна Волобуєва, Микола Феодосійович Чуглазов, Микола Аникійович Голозубов. За якістю роботи слідкують контролери.

К. Головінова, керівник сількорівського посту.

«Ленінець», 24 квітня 1975 року, с. 3.

Передз'їздівська трудова вахта.

Колгосп «Красное знамя». Господарство за чотири роки достроково справилось з народно-господарським планом п'ятирічки по продажу овочів. Понад завдання реалізовано 104 тонни городини.

У завершальному році ми дали слово ще додатково продати країні 229 тонн овочів. Городники посіяли і посадили капусту, огірки, моркву, кабачки на площі 16 гектарів з плану 24 гектари. Зараз в ґрунт висаджується розсада помідорів. На цій роботі перед у змаганні ведуть Ганна Петрівна Кутєпова, Ольга Степанівна Бородіна, Ольга Павлівна Музалєвська та інші.

Г. Некрасова, агроном.

«Ленінець», 1 травня 1975 року, с. 1.

На них рівняйте крок!

Воловик Мотрона Василівна – доярка ордену Леніна радгоспу імені Комінтерну. За п'ять місяців одержала по 1884 кілограми молока на кожну корову при зобов'язанні 1750 кілограмів.

Міщенко Катерина Степанівна – доярка ордену Леніна радгоспу імені Комінтерну. За п'ять місяців одержала по 1682 кілограми молока при зобов'язанні 1652 кілограмів.

Лук'янченко Раїса Петрівна – доярка колгоспу «Путь Ленина». За п'ять місяців цього року надоїла по 1669 кілограмів молока на кожну корову при зобов'язанні 1350 кілограмів.

Огульчанська Анастасія Миколаївна – доярка колгоспу «Серп і молот». За п'ять місяців надоїла по 1631 кілограмів молока при зобов'язанні 1321 кілограм.

За що їх шанують односельзани.

Депутат сільської і районної Рад депутатів трудящих Раїса Петрівна Лук`янченко – доярка колгоспу «Путь Ленина» – нині одержує на корову по 13,8 кілограмів молока в день. Вона веде за собою колектив ферми. В середньому на корову в день по фермі надій становить 13,2 кілограма. Свій досвід передова доярка щедро передає подругам.

На їх гесть віднято прапори.

Олександр Панасович Машкін – жаткар колгоспу імені Чапаєва. Жаткою ЖРС-4,9 за п`ять днів поклав у валки 195 гектарів ранніх зернових, доводячи виробіток до 53 гектарів за день.

«Ленінець», 1 липня 1975 року, с. 1.

Попереду агрегат Дюкарева.

У колгоспі «Маяк» рекордні норми виробітку на збиранні врожаю завершального року дев`ятої п`ятирічки добився агрегат Григорія Авксентійовича Дюкарева.

Разом із своїм напарником Миколою Яковичем Тверитниковим вони за день видали з бункера свого СК-4 48 тонн хліба, а з початку жнив 121 тонну.

Безперерйну роботу комбайна забезпечував комуніст Павло Васильович Філіпський, який транспортував врожай на колгоспний тік.

Переможцям буде вручено перехідний червоний вимпел, а агітатор Тетяна Федорівна Сотникова привітала механізаторів з трудовою перемогою у черговій «блискавці».

М. Кореневський, секретар парткому колгоспу.

На їх гесть піднято прапори.

Григорій Петрович Хлопотенко – комбайнер колгоспу «Путь Ленина». Комбайном СК-4 на підбиранні і обмолоті валків при нормі 11 га впорав площу 2 липня в 23 гектари і видав з бункера 47 тонн зерна. З початку жнив виробіток на його комбайн становить 151 гектар з намотом 283 тонни зерна.

Захар Павлович Єфремов – шофер цього ж господарства. Автомашиною ГАЗ-51 на віддалі 9 км від комбайнів на тік перевіз у минулу середу 47 тонн зерна, значно перекиривши норму виробітку. З початку жнив виробіток на машину склав 253 тонни.

«Ленінець», 5 липня 1975 року, с. 1.

Виконуючи доведений графік.

Колгоспу «Путь Ленина» належить підготувати під посів озимини 1380 гектарів ріллі. Щоб і далі йти в темпі вимог дня, вирішено ці роботи вести чотирма Т-74 у дві зміни, цілодобово.

Норми виконуються. За якістю стежить обліковець тракторної бригади Катерина Головінова, яка при замірі зораної ниви звертає увагу на глибину борозни в різних кінцях її, зарубку стерні, щільність ріллі.

Відмінно, по ударному трудяться орачі Олександр Тарсуков, його напарник Олексій Селіхов, Володимир Репринцев. Вони закінчують свої зміни, перекиривши норму на 1-1,2 га, не допустивши браку в роботі. Сумлінно працює на Т-150 й Михайло Лунін. Він доводить виробіток на цю машину до 8,5 гектара.

О. Сабельников, головний агроном колгоспу «Путь Ленина».

«Ленінець», 10 липня 1975 року, с. 1.

Щоб закріпити і примножити.

Виконком Старовірівської сільської ради депутатів трудящих у цьому році багато уваги приділяє організації заготівлі лишків сільськогосподарської продукції від населення.

Все це сприяло тому, що план закупки м`яса виконано на 194,8 процента (треба було заготовити 992 центнера яловичини і свинини, а заготовлено 1933 центнери), прийнято і відправлено для робітничого класу 1083 центнера молока при плані 642 центнери, зібрано і здано 353000 штук яєць при плані 345000 штук.

Серед тих, хто під впливом депутатів місцевих Рад проявив найбільшу активність в продажу лишків молока, значаться Олексій Андрійович Гранкін (вже здав 2039 кілограмів молока), Марко Іванович Репринцев (1614 кілограмів), Іван Дмитрович Репринцев (1612 кілограмів), Микола Іванович Світличний

(1573 кілограмів), Михайло Леонтійович Редевилов (1465 кілограмів) і Олексій Тихонович Переверзев (1396 кілограмів). Активності цій сприяють Катерина Іванівна Машкіна і Олександра Іванівна Кількіньова, які приймають від населення молоко по бригадах.

К. Сотников, голова Старовірівської сільради.

Дружна ланка.

Сумлінністю виділяються колгоспниці ланки, очолюваної Ганною Григорівною Зінов`євою, з третьої бригади колгоспу «Маяк». На різних роботах цей дружній колектив жінок виконує і перевиконує доведені завдання. Вони сіють зернові, доглядають цукристі і готують до висіву насіння. Якщо колгосп уже має 95 процентів першокласного насіння озимих, то в цьому і їхня заслуга.

З. Іноземцеві, агроном.

Відзначені за ударну працю.

Колгосп «Путь Ленина»

Корсиков Іван Несторович – тракторист.

Лунін Михайло Григорович – тракторист.

Репринцев Володимир Єгорович – тракторист.

Толмачов Микола Терентійович – тракторист.

Колгосп «Маяк»

Дураков Іван Дмитрович – тракторист.

Івлєв Микола Никифорович – тракторист.

Кофанов Олександр Семенович – тракторист.

Музалевський Павло Іванович – тракторист.

В школьной библиотеке Староверовской средней школы, фото М. Кононенко, 1975 г.

Обравець Федора Хомівна – телятниця.
Семикіна Ольга Федорівна – колгоспниця.
Семикін Леонід Якович – шофер.
Шалікова Софія Федорівна – колгоспниця.

Колгосп «Красное знамя»
Іноземцев Василь Іванович – тракторист.
Семикін Іван Степанович – тракторист.
Сотников Василь Максимович – тракторист.

«Ленінець», 14 серпня 1975 року, с. 1.

За високу культуру обслуговування.

З місяця в місяць перевиконують план товарообороту продавці продовольчого магазину №2 Старовірівського сільського споживчого товариств Галина Іванівна Апалькова та Надія Кирилівна Сотникова. За сім місяців завершального року п'ятирічки вони виконали його на 101,5 процент. Обслуговують покупців працівниці завжди культурно і швидко. Вони включилися у соціалістичне змагання продавців за високу культуру обслуговування населення. І виконують це зобов'язання з честю.

Добре трудиться також продавець парфюмерно-галантерейного магазину нашого сільського споживчого товариства Галина Сергіївна Зеленська. За січень-липень вона реалізувала краму на 29,3 тисячі карбованців при плані 24,5 тисячі крб. І виконала план товарообороту на 106 процентів. Щомісяця справляються зі своїми обов'язками і завідувач магазином культтоварів Марія Петрівна Амеліна та завідувач книжковим магазином Любов Андріївна Івлєва.

І. Биндус, голова Старовірівського ССТ, сількор.

Герої-нововодолажцями.

Толстой Стефан Калістратович. Народився 1921 року в с. Друга Стровірівка. Свій ратний подвиг здійснив у битві за Дніпро. Командуючи стрілецькою ротою, першим із своїм підрозділом восени 1943 року форсував ріку на півдні від Києва і мужньо утримував захоплений плацдарм до підходу основних сил. При форсуванні Дніпра і відбитті атак противника командир-комуніст проявив виключну витримку, стійкість і відвагу. Він кілька разів піднімав роту у контратаку, запалюючи бійців особистим прикладом.

За виявлену військову доблесть в боях на Дніпрі відважному ротному командирі С.К. Толстому Указом Президії ВР СРСР від 28 жовтня 1943 року присвоєне звання Героя Радянського Союзу. У 1962 році Герой війни помер.

Карпов Стефан Архипович. Народився 1903 року в с. Перша Старовірівка.

Запеклі бої в районі селища Духовщина на Смоленщині. Командир кулеметної обслуги єфрейтор Карпов уже п'яту добу прокладав шлях піхотинцям вогнем із станкового кулемету. Під вогнем шестиствольного міномета противника атака гвардійців захлинулася. Треба було подолати ворожий міномет. Це завдання виконав Карпов з своєю облогою, а сам загинув. Президія ВР СРСР Указом від 4 червня 1944 року присвоїв йому посмертно звання Героя Радянського Союзу.

Там же, с. 2.

Якість – відмінна.

У третій комплексній бригаді колгоспу «Красное знамя» бурякозбирання веде скіпаж комбайнового агрегату КС-ЗА, який очолюють Олексій Іванович Селіхов і партгрупорг Василь Денисович Іноземцев. Їх денна норма – викопати солодкі корені на 3 гектарах, а вони викопують по 4 і 4,5 га. На рахунок передового колективу, який гідно несе передз'їздивську трудову вахту, значиться 40 гектарів зібраної плантації.

В. Бородінов, тракторист.

Овогівницька бригада з пенсіонерів.

Наша овогівницька бригада з колгоспу «Путь Ленина» складається з 20 пенсіонерів. Очолує її теж пенсіонерка Олександра Федорівна Чернова. Члени нашої бригади виростили за несприятливих погодних умов непоганий врожай овочів. Державі вже продано 96 тонн. Я теж пенсіонер, охороняю овочі на плантації. Водночас ремонтую ящики для відправки в них овочів – трудящим, підвозю воду на поле для працюючих.

Отже, і пенсіонери вносять свою частку в загальну справу виконання взятих колгоспом зобов'язань у вирішальному році дев'ятої п'ятирічки.

М. Сотников, пенсіонер.

У хліборобську сім'ю колгоспу «Путь Ленина» Володимир Єгорович Репринцев прийшов після закінчення курсів трактористів. З роками накопичувався досвід, вдосконалювалася майстерність. Любов до рідної землі, до своєї професії – ось головна умова його успіху.

– Сію, орю, удобрюю землю, стараюсь виконувати доручену справу якомога краще, щоб щедрішою була наша колгоспна нива, – так говорить про свою роботу Володимир Єгорович.

Нині механізатор працює в рахунок десятої п'ятирічки. Піднімаючи зяб на ланах свого колгоспу, він докладає всіх зусиль, щоб внести і свою частку в трудовий хліборобський дарунок черговим XXV з'їздом Компартії України і КПРС.

«Ленінець», 7 жовтня 1975 року, с. 1.

Заготівля жолудів триває.

Комсомольці нашої школи вирішили взяти, зобов'язання створити 6 ланок по догляду за молодняком великої рогатої худоби, подати допомогу в обладнанні червоних кутків на фермах, організувати дозвілля тваринників, кожній комсомольській групі (а їх шість) виступати з концертами художньої самодіяльності раз у навчальній чверті, читати лекції і доповіді, випускати стінні газети і бойові листки. Брати активну участь у заготівлі кормів для свиноферми.

Слід додати, що ми шефствуємо над фермами колгоспу «Путь Ленина».

При підготовці святкування 32-ї річниці визволення рідного села від німецько-фашистських загарбників, учні 10-А і 10-Б класу створили агітбригаду, котра виступала з концертами на фермах №2 і №3. Перед концертом член лекторської групи історичного товариства Олена Корсікова прочитала доповідь «Про героїв-земляків». Комсомольці 9-Б класу на фермі №1 дали два концерти.

З радістю зустрічають школярів тваринники. Вони вдячні комсомольцям, які допомагають доглядати більше 300 телят. Крім того, учні 10-Б і 9-Б класів виділили по одній ланці, які допомагають на фермах колгоспів імені Чапаєва і «Маяк».

На кожній фермі випущені стіннівки «Сім'я і школа». Зібрано 970 кілограмів жолудів. Ми розуміємо, що це мало. Тому заготівля цього корму триває. Готуються також нові концерти, свіжі стінні газети.

В. Абрамова, вчителька Старовірівської середньої школи.

Там же, с. 2.

Механізатор колхоза «Путь Ленина»
Владимир Єгорович Репринцев,
фото М. Коненко, 1975 г.

Накопчуємо вологу.

Випав перший сніг. І хлібороби колгоспу «Маяк» приступили до його затримання. На інших площах розкладені гілки. Ними вже зайняті 255 гектарів пшениці.

В першій комплексній бригаді гілки розкидані на 115, а в другій – на 102 гектарах посівів озимини. Цю роботу добросовісно виконували О.Д. Сабельникова, П.А. Кубарева, О.С. Сотникова, І.Н. Луньова, М.П. Шевченко, М.Ф. Чупандіна та інші.

П. Луньов, агроном.

Роботи ведуться в темпі.

Про своєчасну і якісну підготовку парникового господарства нині дбають трудівники колгоспу імені Чапаєва. Котловани очищені, рами перебрані, завезена необхідна кількість землі. А зараз городники в'яжуть парникові мати. Їх вже виготовлено 220 штук, а потрібно 400.

Ставши на передз'їздівську трудову вахту, добре працюють на підготовці парників трактористи Павло Наумович Машкін, Іван Сергійович Травкін, колгоспниці Агафія Олексіївна Зінов'єва, Тамара Василівна Семикіна, Віра Яківна Репринцева, Галіна Сергіївна Гранкіна, Катерина Єгорівна Волобуєва та інші. Вони всі роботи ведуть в темпі.

Є. Вертянкін, агроном.

«Ленінець», 27 листопада 1975 року, с. 1.

4000-тисячний рубіж подолаю (з виступу доярки колгоспу «Путь Ленина» Р.П. Лук'янгенко).

У нашому колгоспі багато недоробили, Щоб сьогодні можна було сказати: кормів заготовлено вдосталь. Тепер всі сили спрямовані на те, щоб наявну кормову базу використати якнайкраще. Думаю, що це по-господарському. Тільки треба добиватися, щоб корми давали найбільшу віддачу.

Це справа всіх. Від нас, доярок, багато чого залежить: бути чи не бути високим темпам виробництва молока, здаватиметься воно на приймальні пункти першосортним чи несортним.

Моїм наміром є цього року надіти по 4000 кілограмів молока на корову. Десятимісячне зобов'язання перебрала. Хотілося, щоб так трудилися всі тваринниці колгоспу.

Мене тривожить, наприклад, занедбаність племінної роботи. Ганьба в цю пору на 100 корів одержувати по 60 телят. У нас же поки-що це факт.

Або візьміть організацію соціалістичного змагання. Як це не дивно, але райком профспілки працівників сільського господарства і заготівель залишається осторонь цього. Ми критикуємо його голову М.Д. Ігнатенка, закликаємо зробити висновки. Тільки реагування маємо незначне.

Обіцяю до чергової XXVII районної партійної конференції вийти на рубіж 5000 кілограмів. Треба, щоб для цього були створені необхідні умови.

Критикують нас справедливо (з виступу голови колгоспу імені Чапаєва О.К. Сигарьова).

Строкатість в рілльництві і тваринництві – це наш невикористаний резерв і велике зло. Справедливо нас критикують за занедбаність гнійового господарства, низькі врожаї овочів. За однакових умов доярки одержують різні надії на корову, що також не робить честі. Будемо робити висновки і вживати заходів, щоб позбутися строкатості господарювання, відстаючих підтягнути до рівня передовиків.

Там же, с. 3.

1976 год

Наші готиритисягннці.

Відповідаючи ділом на звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу, найвищих виробничих показників у всенародному передз'їздівському соціалістичному змаганні за 1975 рік досягли:

Некраса Ганна Антонівна – доярка ордина Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка наділа на корову по 4132 кілограми молока.

Саросек Марія Дмитрівна – доярка цього ж господарства. Надій на корову по її групі склав 4124 кілограми молока.

Мироненко Марія Олексіївна – доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Вона одержала по 4084 кілограми молока на корову.

Лукачченко Раїса Петрівна – доярка колгоспу «Путь Ленина». Продуктивність її групи – 4029 кілограмів молока на корову.

Кошелева Марія Григорівна – доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка добила на дою молока по 4025 кілограмів на корову.

Єльник Парасковія Гапонівна – доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Одержала по 4000 кілограмів молока на корову.

«Леніннець», 13 січня 1976 року, с. 1.

Наші чотиритисячники.

Некраса Ганна Антонівна доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка на доїла на корову по 4132 кілограми молока.

Саросек Марія Дмитрівна – доярка цього ж радгоспу. Надій на корову по її групі склав 4124 кілограми молока.

Мироненко Марія Олексіївна – доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Вона одержала по 4084 кілограми молока на корову.

Лукачченко Раїса Петрівна – доярка колгоспу «Путь Ленина». Продуктивність її групи – 4029 кілограмів молока на корову.

Кошелева Марія Григорівна – доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну, яка добила на дою молока по 4025 кілограмів на корову.

Єльник Парасковія Гапонівна – доярка ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Одержала по 4000 кілограмів молока на корову.

Старовірівчани заявляють про себе.

Репертуар художньої самодіяльності – основа, на якій базується ідейно-художня робота кожного колективу. Приємно відмітити, що в колективах художньої самодіяльності Старовірівського Будинку культури строго дотримуються поставлених вимог.

Ось тільки деякі факти, які підтверджують зроблений висновок. У виконанні хору звучать пісні про Леніна, палко любиму Батьківщину. Керує ним вчителька Тетяна Овер'янівна Римшина.

У репертуар жіночого вокального ансамблю включені пісні «Родина», «Леб'душка» та інші.

Широко відомий жіночий дует у складі Віри Абрамової і Віри Сизової, які не раз були лауреатами попередніх районних і обласних фестивалів, виконує пісні «Я люблю тебе, Родина мира» та інші.

На районному фестивалі від Старовірівського Будинку культури виступлять два танцювальних колективи. Один жіночий. Керує ним лікар місцевої лікарні Зоя Яківна Чайкіна. У його програмі українські народні танці. Другий – чоловічий. Очолює його вчителька середньої школи Любов Захарівна Дюкарева. Виконуватиме він танці народів Росії, України, Білорусії тощо.

Над новим репертуаром працює колектив народних музичних інструментів. До цього докладає зусиль хірург лікарні Микола Андрійович Вінецький.

Одним словом, буде що подивитися у виконанні старовірівчан.

Л. Таран, методист районного Будинку культури.

Делегат XXV з'їзду Компартії України на виробництві.

Любить свою професію доярка-чотиритисячниця колгоспу «Путь Ленина» Раїса Петрівна Лукачченко. І прагне прищепити любов до професії доярки і підростаючому поколінню. Вона часто зустрічається з учнями Старовірівської середньої школи. Розповідає їм, як добивається високих надой, які в неї зобов'язання в першому році десятої п'ятирічки. Школярі під керівництвом доярки вивчають доїльний апарат. Пробують доїти ним корів.

«Леніннець», 7 травня 1976 року, с. 1.

Ведуть четверте розпушування.

У колгоспі «Красное Знамя» йде догляд за посівами кукурудзи. Нині механізатори господарства проводять четверте розпушування міжрядь і друге підживлення посівів. Серед них доброю працею виділяються Михайло Петрович Філіпський і Олексій Іванович Амелін, які змінні завдання виконують на 120-125 процентів.

Г. Некрасова, головний агроном колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 10 липня 1976 року, с. 1.

Запаси поповнюються.

Колгосп «Красное знамя» перевиконав завдання двомісячника по закладанню сінажу. Намічалось запасти цього цінного корму 1200 тонн, а в траншеї покладено 1400. Добрий врожай виріс на 42-гектарному полі. Продуктивно використовують на цій роботі комбайн СК-2,6 В. Бородінов та В. Левий. Усім п'яти возіям маси – М. Ретунському, І. Карпову, М. Філіпському, А. Головінову, М. Шаламову – є робота. Тільки встигай відводити подрібнені стеблі та листя до силосної споруди. Відповідає за дотримання технології силосування М. Головінов.

- Стараємось добре утрамбувати змішану масу, – розповідає він. На цій операції постійно зайнято 2 трактори, а працюють на них О. Пашков и Д. Власенко.

За кілька днів роботи уже покладено в траншею понад 700 тонн корму з цієї рослинності.

З. Волкова, диспетчер колгоспу, сількор.

«Ленінець», 3 серпня 1976 року, с. 3.

Делегат XXV з'їзду Компартії України доярка колгоспу «Путь Ленина» Раїса Петрівна Лук'янченко у нинішньому році зобов'язалася надіти на фуражну корову по 4000 кілограмів молока. З початку року трудівниця одержала вже по 3068 кілограмів продукції на корову. Зобов'язання минулого місяця перевиконала на 71 кілограм.

«Ленінець», 9 жовтня 1976 року, с. 3.

Земля дбайливих любить.

Хороші, родючі землі в колгоспі «Красное знамя». Не один вже рік ми одержуємо на них дорідні врожаї сільськогосподарських культур. А ось в першому році десятої п'ятирічки добилися рекордної цифри – кожен гектар дав по 41,4 центнера зерна. Це набагато вище від взятих зобов'язань і дало змогу успішно справитися з народногосподарським планом та продати державі понад план 1435 тонн хліба.

Але якими б родючими не були землі, щедрість їх залежить ще й від того, як дбаєш про них. Попрацюють хлібороби на славу – ось тоді й добрі наслідки. Земля любить, щоб її старанно обробляли. Лише при такій умові вона віддячує врожаєм.

В нашому колгоспі ведуть боротьбу за ефективне використання добрив.

У господарстві є необхідна техніка для внесення у землю добрив. Це РМГ-4. Їх у нас три. Механізатори Михайло Петрович Лактіонов і Володимир Петрович Луньов добре оволоділи цією технікою. Їм і доручають заправляти ниви туками.

Деякі культури, а саме просо і гречку, теж піджирили під час догляду за посівами. Внесли на кожен гектар по центнеру азотних добрив. З цим швидко впоралися трактористи Олексій Іванович Селіхов і Олексій Степанович Івлєв. З кожного гектара одержано 42,9 центнера озимої пшениці. 38,8 центнера жита, 33,4 центнера проса, 19 центнерів гречки.

Наш курс – і надалі дбати про хімізацію земель. Нинішнього року озимі посіяли з одночасним внесенням мінеральних добрив. У колгоспі заготовлена достатня кількість туків для підживлення цієї культури. Отже, будемо сподіватися, що й у 1977 році спрацюємо успішно.

Г. Некрасова, агроном.

«Ленінець», 16 листопада 1976 року, с. 3.

1977 год

Добре трудиться в ювілейному році тракторист колгоспу «Путь Ленина» Микола Омелянович Мілохін. На вивезенні місцевих добрив він показує зразок ударної праці. Норми виробітку комуніст виконує на

115 відсотків. Він взяв підвищені соціалістичні зобов'язання і в другому році десятої п'ятирічки прагне виконати їх достроково.

«Ленінець», 22 січня 1977 року, с. 1.

Багато справ у Костянтина Кузьмича Некрасова. Він очолює бригаду слюсарів колгоспу «Красное знамя». Є добрим наставником молодих механізаторів. Більше 30 років він за важелями трактора, в ремонтній майстерні трудиться по-ударному, з вогником, докладає багато зусиль для того, щоб якнайкраще провести ремонт техніки.

«Ленінець», 25 січня 1977 року, с. 3.

Щоденник соціалістичного змагання.

По 3218 кілограмів молока на корову одержала торік доярка колгоспу «Красное знамя» Парасковія Стефанівна Амеліна. В нинішньому другому році десятої п'ятирічки, підтримавши ініціативу киян, схвалену Генеральним секретарем ЦК КПРС Леонідом Іллічем Брежнєвим, доярка зобов'язалася одержати на кожну корову по 3300 кілограмів продукції.

Здобутки першого місяця нового року свідчать, що тваринниця свого слова дотримує. За підсумками соціалістичного змагання вона посіла перше місце серед тваринників першої бригади. Нині навдій на кожну корову в її групі становить 8 кілограмів молока щодня.

«Ленінець», 27 січня 1977 року, с. 2.

Успішно виконавши свої соціалістичні зобов'язання минулого року, шофер з колгоспу «Красное знамя» комсомолец Петро Волков одним із перших включився у Всесоюзне соціалістичне змагання. Зараз він доставляє мінеральні добрива для колгоспу зі складу райоб'єднання «Сільгосптехніка».

«Ленінець», 26 лютого 1977 року, с. 3.

Депутат, тваринниця, мати.

Заклопотана виходила депутат із приміщення Старовірівської сільради. Зупинилася на мить. Так завжди: ніби не нові для неї трудові вимоги, ними керується в повсякденній своїй роботі. Та щоразу з'являються нові ідеї, нові завдання, а з ними звичайно, і нові клопоти.

А за поліпшення всієї роботи неодмінно треба боротися, адже всі працівники ферми підтримали почин київських тваринників по різкому підвищенню виробництва і продажу державі всіх продуктів тваринництва.

Сьогодні ще раз з Надією Василівною Дуракову перевіряли якість продукції. Результати відраді: ферма здає молоко першосортним. Та зайвий контроль членів депутатського поста не завадить.

Головне у роботі делегата XXV зїзду Компартії України доярки колгоспу «Путь Ленина» Раїси Петрівни Лук'янченко – особистий приклад, вміння своїм завзяттям у роботі заплити, повести за собою всіх, хто працює поруч. Та основною рисою її характеру є її особисте ставлення до роботи: «Тварина – вона ж жива, турботу, ласку любить». У цьому, напевне, і весь «секрет» її успіху. А досягнуте радує: за два місяці нинішнього року надій на кожну закріплену за нею корову склав

Передовые доярки колхоза «Путь Ленина» Любовь Васильевна Музалевская и Ольга Власовна Корсакова, фото М. Кононенко, 1977 г.

577 кілограмів. Якщо і далі так триватиме, то обіцяні 4000 кілограмів на кожну тварину до кінця року обов'язково будуть.

Та й не може вогна працювати аби-як. Тмака вже вдача у цієї жінки. У 1976 році її нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора.

...У світлій, затишній кімнаті двоє хлопчиків – Женья і Володя – зосереджено схилюлися над зошитами. Та враз спохватилися: «Мама прийшла!». Кинулися до матері, наперебій розповідаючи про свої шкільні новини. Задоволена своїми дітьми Раїса Петрівна – старанні, уважні у неї сини.

Немає сумніву – виростуть вони справжніми людьми. Адже їм є з кого брати приклад.

В. Романенко, наш креспондент.

«Ленінець», 8 березня 1977 року, с. 3.

Кавалер ордена Трудового Червоного Прапора Олексій Степанович Івлєв у день Всесоюзного соціалістичного суботника трудився на ланах свого рідного колгоспу «Красное Знамя». Ланковий у цьому році вирощує цукрові буряки на площі 127 гектарів, взяв високе соціалістичне зобов'язання – виростити по 300 центнерів солодких коренів з гектара. Не упускаючи жодної робочої хвилини, механізатор на своєму полі трудиться весь час. В день «червоної суботи» він завершив сівбу, в півтора рази перекривши денну норму виробітку.

Г. Сосонний.

«Ленінець», 21 квітня 1977 року, с. 3.

П'ять років очолює механізовану ланку в колгоспі «Красное Знамя» комуніст Іван Іванович Шелдишев. За ланкою 70 гектарів гібридної кукурудзи і 94 гектара соняшника. Зобов'язання членів ланки в цьому році такі: з кожного гектара зібрати по 20 центнерів насіннєвої кукурудзи і по 23 центнера соняшника. Для виконання взятих соціалістичних зобов'язань механізатори роблять все від них залежне, щоб вибороти намічений врожай. Ланковий в стислі строки провів передпосівну культивуацію, сівбу соняшника, а вчора закінчив сіяти кукурудзу на своїй площі. Він активно включився в змагання на приз «Золотий колос».

«Ленінець», 4 травня 1977 року, с. 3.

Пастух дойного стада колхоза «Путь Ленина» Виктор Головинов, фото М. Кононенко, 1977 г.

Великий досвід роботи з сільськогосподарською технікою в Олексія Васильовича Сургая – помічника бригадира тракторної бригади колгоспа «Путь Ленина». Тривалий час він працював трактористом, вирощував високі врожаї цукристих. Нагороджений медаллю «За трудову доблесть». Нині не менше клопоту. Необхідно вчасно провести догляд за посівами, підживити плантації. Та й чи перерахуєш все, що роблять механізатори на весняно-польових роботах. За всім цим треба пильний нагляд: одному слід підказати, іншому допомогти в роботі, а інколи і самому сісти за важелі трактора.

«Ленінець», 14 травня 1977 року, с. 1.

Через дев'ятнадцять років.

Відбулася зворушлива зустріч педколективу Старовірівської СШ з випускниками, які закінчили десятирічку 19 років тому. На неї прибули з різних кінців нашої республіки: Бердянська, Житомира, Дніпропетровська, Харкова.

...18 година. Біля стін школи збираються колишні десятикласники. Збуджені, радісні. Вітання, обійми, поцілунки. І фотографування на пам'ять. Деякі не впізнають один одного. Розпитують, пригадують.

Підїжджає і колишній вчитель цієї школи, а зараз секретар райкому партії Іван Васильович Жарий.

Учитель Андрій Кирилович Гімгін командує: «На лінійку ставай!».

Учасники лінійки пикуються. Представники колишніх 10 «А», 10 «Б» і 10 «В» класів звітують, скільки чоловік прибуло і звідки.

Виступає директор школи Євген Павлович Чайкін. Слово від колишніх десятикласників бере Раїса Амеліна. Вона дякує педколективу, виділяє ветерана педагогічної ниви, Марію Миколаївну Приймак, як свого колишнього класного керівника, зичить їй всього найкращого і вручає сувенір для школи.

Зустріч закінчилася концертом.

М. Рубан, завідувач Старовірівською сільською бібліотекою, сількор.

«Ленінець», 24 травня 1977 року, с. 2.

Обед в колхозе «Путь Ленина», фото М. Кононенко, 1977 г.

Ці юнаки працюють в колгоспі «Красное знамя». Олександр Меренков після закінчення десятирічки здобув спеціальність механізатора широкого профілю, одержав посвідчення водія і тепер трудиться на вантажному автомобілі. Олександр Волков працює трактористом. Комсомольців об'єднують не тільки робочі стосунки, а й активна участь в художній самодіяльності Краснознамянського сільського клубу. Виступаючи перед односельцями на сцені, чи виконуючи будь-яке доручення за своєю спеціальністю, молоді колгоспники роблять все на совість, з комсомольським вогником, так, як і пообіцяли, готуючи гідну зустріч 60-річчю Великого Жовтня.

Передова доярка колгоспу «Красное знамя» Парасковія Стефанівна Амеліна з місяця в місяць виконує зобов'язання по надоях молока.

П'ятимісячне завдання ювілейного року трудівниця виконала достроково. А тепер за прикладом одринських доярок береться за одержання пудових надойв. Зараз добовий надій по групі Парасковії Стефанівни досяг 12,5 кілограмів. Є перспективи на піднесення продуктивності. Корми зеленого конвейєра поліпшуються якісно і норми видачі їх збільшуються.

«Ленінець», 2 червня 1977 року, с. 3.

Є всі можливості.

З високою вимогливістю поставилися члени механізованої ланки Миколи Моїсейовича Гранкіна з колгоспу імені Чапаєва до якості робіт по засіву та обробку соняшникової ниви. Зараз можна сказати, що старання ті були не марними. Всі 105 гектарів, які доручено обробляти ланковому тов. Віктору Савелійовичу Гранкіну, в доброму стані. Бур'янів немає, густота оптимальна, поле має хороший вид. А після щедрих дощів і чергового розпушення міжрядь ще покращала нива і посвіжіла, набирає сили кожна рослина.

Не забувають механізатори і про темпи і строки робіт по догляду. Норми на агрегат 18 гектарів перекривають постійно, забезпечуючи високу якість робіт. Цьому сприяє і та обставина, що при сівбі було досягнуто прямолінійності. А перед початком розпушення міжрядь поле було оброблено борінками, як

Ферма колхоза «Путь Ленина», фото М. Кононенко, 1977 г.

Доярка колхоза «Путь Ленина» Раиса Петровна
Луцькянченко, фото М. Кононенко, 1977 г.

і до появи сходів. Це дозволило знищити сходи бур'янів в стадії ниточки.

Соняшниководи докладуть максимум зусиль, щоб виконати високе зобов'язання на честь 60-ї річниці Великого Жовтня – зібрати не менше 20 центнерів насіння соняшника на кожному гектарі посіву. І для цього є всі можливості.

М. Кононенко.

Багато сільськогосподарських спеціальностей освоїв Микола Івлєв – шофер з колгоспу «Красное знамя». Посади його за кермо комбайна – і зерно щедрим струменем полетіть в бункер степового корабля. Трактор теж слухняний в його руках. Та найбільший потяг у комсомольця до автомобіля. Він закончив курси шоферів і став працювати водієм у рідному колгоспі. З роботою Микола справляється добре. Тільки слова подяки чує він від механізаторів, яких обслуговує на польових роботах і забезпечує трактори паливом.

«Ленінець», 9 травня 1977 року, с. 3.

Вклад другої ферми можна збільшити.

Передова доярка другої молочнотоварної ферми колгоспу «Путь Ленина» Ольга Власівна Корсикова одержує в ці дні на корову по 14 кілограмів молока. На кілограм-два нижчі по групах надої у її подруг – Любові Василівни Музалевської, Марії Іларіонівни Фарафоновой, Ганни Володимирівни Дуракової.

Тваринники розуміють, що результати залежать від злагожденості, чіткості в роботі всіх

ланок обслуги. Безперебійно доставляють зелену масу на ферму Микола Толстой та Микола Мілохін. Концентрати у вигляді каші підвозить до табору від кормозапарника Михайло Нечивилів.

Доля успіху ферми належить пастухам. З цими обов'язками непогано справляються Віктор Головінов та Олексій Музалевський.

Добре на фермі йде отелення, бо племінна робота ведеться тут чітко, грамотно.

Однак є умови в фермі працювати ще результативніше. Перш за все треба подбати про повніше забезпечення тварин свіжою соковитою масою, бо в годівниці нерідко потрапляє підсохлий, низької якості корм.

Слід турбуватися про умови праці доярок. Це піде на користь загальній праці і колектив доб'ється ще кращих успіхів у другій половині ювілейного року.

Р. Луцькянченко, сількор.

До столу трудящих.

На 27-гектарній площі, на пагорбі, неподалік від центральної садиби, розкинулось овочеве поле колгоспу «Красное знамя». Коли проїжджаєш повз нього, відразу вабить око чистота, всюди видно руку дбайливого господаря. А вийдеш, пройдеш невеличкими чіткими межами, що відділяють одну культуру від іншої, – і всміхнуться тобі з-під лопатої огудини білі кабачки, ніжно-зелені огірочки. Червоними краплями визирають – аж просяться до кошика – помідори. Трохи далі визріває морква, виблискує багряно-зеленою гичкою рівними рядками столовий буряк.

На полі людно. Щодня працює тут близько тридцяти жінок. Повніться ящики свіжою городиною. Ось наповнює один з них Ксенія Кузьмівна Назаренко.

– Добридень! – вітаюся.

– Так же й вам.

Вона зупиняється, поважно ставить повне соковитих огірків відро на землю. Зупиняються й інші жінки, підходять до гурту. Ксенія Кузьмівна витирає витире фартухом руки, посміхається.

– Хоч я та чимало моїх подруг на заслуженому відпочинку, але цікавимося, чим живе наш рідний колгосп. І в гарячу днину виходимо в поле, щоб посильно допомогти господарству.

– Відстаючих у нас немає, – вступає в розмову городниця Олена Єгорівна Трунова. – А хто на крихітку і відстане, спільно допоможемо.

З окраїни поля лунає протяжний сигнал.

– Вантажити! Час не жде! – гукає, висунувшись з кабіни, шофер Іван Григорович Волков.

Його машина постійно закріплена за городньою бригадою. Щодня транспортує до приймальних пунктів по 4-5 і більше городини.

– Давай вантажити, будемо відправляти овочі, шановне жіноцтво, – жартуючи, наказує бригадир городників, ветеран праці, кавалер ордена Трудового Червоного Прапора Семен Васильович Музалевський.

Потім повітряється до мене і з гордістю говорить:

– Це вже сьогодні понадпланові центнери. А до вечора ще одну машину відправимо. Уміють наші люди рудитися.

Я ще раз оглядаю поле, бачу ветеранів праці Марію Онуфрієвну Бородіну, Тетяну Кирилівну Некрасову, Ксенію Костянтиновну Сапронову, інших городниць, веселого сторожа, що так і сипле жартами, а справу свою знає відмінно, Юхима Герасимовича Головінова. І довго в моїх очах стоїть той широкий господарський жест, якій ніби обіймає все поле, Семена Васильовича Музалевського, людини,

Доярки колхоза «Путь Ленина», фото М. Кононенко, 1977 г.

яка віддала городницькій справі двадцять п'ять років напруженої і нелегкої праці. І звучать його слова: «Уміють наші люди трудитися».

М. Володченко.

«Ленінець», 9 серпня 1977 року, с. 3.

Стінна газета «За ударний труд», яка випускається редколегією колгоспу «Красное знамя», завжди висвітлює актуальні питання життя господарства. Основне місце на її шпальтах нині займають розповіді про хід заготівлі кормів, підготовки ферм до зими і до осінньої посівної кампанії і бурякозбирання. Надається поле механізаторам, дояркам, телятникам, чкотарям і рядовим колгоспникам. Знаходять місце в газеті і критичні матеріали в адресу ледарів, відстаючих тощо.

«Ленінець», 11 серпня 1977 року, с. 2.

Ровесник революції.

Іван Степанович Сотников закрив книгу. Скільки спогадів, асоціацій викликав вона. Ніби про нього написана, про тих стрих дідів, які були в його дитинства, тут, у Третій Старовірівці, де народився в час оновлення, в час початку етапів нового шляху нашої Вітчизни. А зараз вже 60. Уже теж дід, та не відчуває себе старим – хіба що серце дасть про себе знати, та ноги не такі прудкі як тепер.

В середині липня провели його, ветерана Великої Вітчизняної війни та праці, на заслужений відпочинок. Урочистими були ці проводи. Теплі подяки, вдячні слова за багаторічний труд на благо рвдного колгоспу «Маяк», побажання міцного здоров'я, всіляких благ.

...Ранок лє прохолоду, будить людей до праці. Знайомими з дитинства вулицями крокує ветеран.

– Добридень, Іване Степановичу! НА роботу? – вітається сусіда. А потім всі, хто йде назустріч.

Він бачив, як будувалася держава, був свідком і безпосереднім учасником великих подій.

Трудиться звик з малку і трудитися не просто так, а х повною віддачею сил, з розумінням того, що слід завжди і в усьому виконувати свій обов'язок, По закінченню школи вирішив назавжди пов'язати

Доярки колхоза «Путь Ленина»: Надежда Васильевна Дуракова, Варвара Моисеевна Панарина; заведующая фермой Ольга Герасимовна Головинова, фото М. Кононенко, 1977 г.

своє життя з землею, хліборобською працею. Тоді саме у Третій Старовірівці організував колгоспімені Іллічач Батьки Іваана Степановича були одними з фундаторів господарства. Обрав їхню стежку. Возив на початку тридцятих років пальне, підвозив воду, вирощував і збирав хліб. У тридцять восьмому пішов до лав Радянської Армії. Тут і застало його лихоліття, що насунулося на нашу державу у грізному 41-му. Разом з авіачастиною, де служив, пройшов фронтовими дорогами всю війну. Закінчив свій бойовий шлях у Кенігсбергу.

Потім парцював обліковцем у тракторній бригаді, комбайнером.

У середині п'ятидесятих довірили роботу комірника. Тут трудиться і до цього часу.

В. Муровайко.

«Ленінець», 30 серпня 1977 року, с. 2.

Спориться робота у членів буряківничої ланки з колгоспу «Красное знамя». Урожай добрий. Тож головне завдання нині – без втрат, видко зібрати цукрові буряки, перевезти на бурякозбиральний пункт. Члени ланки Ніна Петрівна Краснікова, Варвара Іванівна Гребенюк, Домна Михайлівна Крамаренко трудяться на доочищенні цукрових буряків, ударною працею гідно зустріти свято Великого Жовтня.

«Ленінець», 13 вересня, с. 3.

На протязі 34 років трудиться в колгоспі «Красное знамя» Феодосія Стефанівна Шабара. Зараз ветеран праці виконує посылну роботу: готувала насіння, на сіві озимих заправляла зерном сівалки, тепер працює на очищенні цукристих.

«Ленінець», 22 вересня 1977 року, с. 3.

Уславлені працею.

Лідія Анатоліївна Гребьонкіна по підсумках роботи за дев'ять місяців в змаганні доярок колгосу імені Чапаєва зайняла перше місце. Надій по її групі склав 3318 кілограмів молока на кожну корову при

Стенная газета колхоза «Красное Знамя»–«За ударный труд», фото М. Кононенко, 1977 г.

Бригада по выращиванию овощей колхоза «Красное Знамя», фото М. Кононенко, 1977 г.

Член механизированного звена колхоза им. Чапаева Николай Моисеевич Гранкин,
фото М. Кононенко, 1977 г.

зобов'язанні 2600 кілограмів. Тваринниця добилася значної прибавки продукції проти такого ж періоду минулого року – по 1131 кілограмів на тварину.

«Ленінець», 8 жовтня 1977 року, с. 2.

Підсумки роботи тваринників району.

Сумлінно трудиться в ювілейному році доярка колгоспу «Красное знамя» Парасковія Стефанівна Амеліна. За минулі дев'ять місяців доярка одержала по 2704 кілограмів молока на кожну корову при зобов'язанні 2550 кілограмів. Трудівниця забезпечила і рприбавку продукції проти продукції минулого рокув кількості 278 кілограмів на кожну тварину.

Парасковія Стефанівна, як і всі трудівники господарства, палко схвалили нову Конституцію СРСР. І у відповідь на турботу партії про радянський людей пообіцяла працювати ще краще.

«Ленінець», 11 жовтня 1977 року, с. 3.

1978 рік

Василь Олексійович Мартинов шофер колгоспу «Путь Ленина», вже тривалий час доставляє на молочнотоварні ферми господарства барду з Артемівського спиртокомбінату. І завжди вчасно, бо, розуміючи, важливість завдання, ніколи не допускає простою автомобіля з технічних та інших причин.

«Ленінець», 3 січня 1978 року, с. 3.

Окрилений довірям.

Олексія Максимовича Зіновева в колгоспі імені Чапаєва знають не лише як майстра хліборобської праці високого класу, але й як одного з активних депутатів Старовірівської сільської і районної Раднародних депутатів. НА його рахунку багато добрих справ по виконанню наказів виборців. Він брав участь у ремонті дороги Палатки – Перша Старовірівка, організував наведення порядку в Другій

Механизатор колхоза им. Чапаева Алексей Максимович Зиновьев, фото М. Кононенко, 1978 г.

Старовірівці, на своєму виборчому окрузі. Йому не байдуже до питань, які розглядають сесії. Якщо не виступає в дебатах, так вносить пропозиції при прийнятті постанов.

«Ленінець», 12 січня 1978 року, с. 2.

Обмінюються досвідом.

Депутати Старовірівської сільської Ради народних депутатів Андрій Кузьмич Некрасов, Олексій Андрійович Амслін, Дарія Іванівна Козлова, Парасковія Михайлівна Травкіна обмінюються досвідом роботи по пропаганді і вивченню Конституції (Основного закону) Союзу Радянських Соціалістичних Республік. Водночас з своїми депутатськими обов'язками вони активно ведуть роз'яснення Основного Закону на своїх виборчих дільницях.

«Ленінець», 14 січня 1978 року, с. 2.

Ударному року – ударну працю!

Серед нагороджених Вітчизною за успіхи у Всесоюзному соціалістичному змаганні 1977 року значиться і Іван Єфремович Мартинов, передовий водій з колгоспу «Путь Ленина». Він удостоєний медалі «За трудову відзнаку». Не здає темпів шофер і нині, успішно перетворює в життя рішення грудневого 1977 року Пленуму ЦК КПРС.

«Ленінець», 9 лютого 1978 року, с. 3.

Скісні промені ранкового сонця спокійно лягають на безкраї лани, дуги, садиби третьої Старвірівки. Тривожні перші весняні ранки для кожного хлібороба, а тим більше для агронома. Галині Степанівні Некрасовій не вистачає тепер весняної днини, щоб встигнути все, що намічене вчора: завезти насіння сілти проса, ячменю, вики, вівса на насінневі ділянки, доукомплектувати механізовані ланки кадрами, ще і ще раз уточнити схему розміщення ярих у системі сівозміни. Треба дати поради колгоспникам, які попередньо протруюють посівний матеріал, перевірити якість виконуваної роботи, побувати в тракторному стані, сховищі для насіння. І отак щодня...двадцять два роки... Бо саме стільки Галина

Открытие нового мебельного магазина в Староверовке, фото М. Кононенко, 1978 г.

Открытие нового мебельного магазина в Староверовке, фото М. Кононенко, 1978 г.

Степанівна трудиться технологом полів. Нині вона головний агроном господарства, чие слово, порада, розпорядження є законом для тих, хто вирощує хліб, цукристі, овочі, корми в колгоспі «Красное знамя».

Вона – один з організаторів і натхненників всіх кампаній в рілльництві. Намітили красноюзнамяновці виростити не менш, як по 30,5 центнера зерна на кожному гектарі. І немає сумніву в агронома, що цей рубіж буде подолано успішно. Турбота Галини Степанівна, всіх хліборобів господарства не про хліб єдиний. Буяководи виборюють 300-центнерний врожай. І як тільки заходить мова про підготовку до весни в ланках О.С. Івлєва та В.С. Амеліна, уява агронома малює вигляд торішнього буякового поля. Щодня бувала вона тут в пору сівби, догляду за цукристими та їх збирання. Всі роботи виконувалися за її технологічними вказівками, під її контролем, Вболівання агронома, турбота колективів ланок увінчалися успіхом – зібрано на круг по 363 центнери коренеплодів. Створено надійний заділ для майбутнього урожая. Вони готові до виходу в поле.

З задоволенням головний агроном завжди відвідує колектив городників, яких очолює досвідчений овочівник С.В. Музалевський.

– Ви, Галино Степанівна, будьте спокійні: як ремонтували, так і робимо, – завжди запевняє бригадир, коли вона цікавиться справами в парниковому господарстві.

І якщо господарство збрало торік найвищий врожай городини – по 160 центнерів на гектарі, то в цьому є певна заслуга і агронома.

Вона старається, щоб весь колектив усвідомив промахи, допущені в минулому році, і позбувся їх у нинішньому. І сьогодні вже багато рекомендованого комуністом, народним депутатом впроваджується у виробництво. Інші питання чекають свого розв'язання.

Открытие нового мебельного магазина в Староверовке, фото М. Кононенко, 1978 г.

Це дасть можливість примножити ужинок зі спільної ниви, господаркою якої є Галина Степанівна Некрасова.

Б. Васильєв.

«Ленінець», 8 березня 1978 року, с. 3.

За неповну роботу зміну.

Механізатори колгоспу «Путь Ленина» включилися у вибіркве боронування. В перший день по кілька годин працювало дев'ять агрегатів. Двом з них випало прикривати вологу на десятому полі першої комплексної бригади, тобто навпроти Старовірівського лісництва. Керували ними Іван Єгорович Музалевський і Микола Афанасійович Івлєв. Перший працював напарником Олексієм Даниловичем Селіховим і разом відзначилися високою організованістю, ударними темпами і необхідною якістю роботи.

За неповну робочу зміну, тобто за 4 години, ці товариші тракторами Т-34 із зчіпками С-18 заборонували 50 гектарів ріллі, що значно більше норми, якою передбачено за 7-годинну робочу зміну заборонувати 60 гектарів. Всього по господарству 29 березня волога була прикрита на 166 гектарах, в тому числі на 86 гектарах багаторічних трав.

Є. Гарбуз.

«Ленінець», 1 квітня 1978 року, с. 3.

З самого початку весняно-польових робіт Анатолій Никифорович Івлєв трудиться на полях колгоспу «Маяк». Весь час він іде в авангарді

Овощеводы колхоза «Красное Знамя» Вера Сергеевна Пашкова, Мария ОнуфриевнаБородинова, Анна Петровна Кутепова, фото М. Кононенко, 1978 г.

соціалістичного змагання серед механізаторів господарства. На його честь неодноразово підіймався Прапор трудової слави. Зараз на його тракторі майорить червоний прапорець, вручений механізатору за перевиконання норм виробітку на культивації площ під кукурудзу.

«Ленінець», 15 квітня 1978 року, с. 3.

Рубан Марія Павлівна, завідувача Старо-вірівською сільською бібліотекою. Закохана в свою професію. І цю любов старається прищеплювати іншим, виступаючи в публікаціях в «Ленінці» про бібліотечну роботу, зокрема про ті заходи, які готуються і проводяться під її керівництвом.

Некрасова Галина Степанівна, головний агроном колгоспу «Красное знамя». Поля господарства щедрі на віддачу. І заслуга в тому неабияка цього спеціаліста. Будучи до краю зайнятою своєю роботою, вона завжди знайде час для того, щоб дати редакції цікавий матеріал.

«Ленінець», 4 травня 1978 року, с. 2-3.

Готуючись гідно зустріти річницю нової Конституції СРСР, тваринниці докладають всіх сил, щоб підвищити продуктивність дійного стада. За чотири місяці кожна з них наділа на корову відповідно 1164, 917 і 834 кілограми продукції,

Свинарка колхоза «Красное Знамя» Раиса Николаевна Бойко, фото М. Кононенко, 1978 г.

Механізатор колхоза «Маяк» Анатолій Никифорович Івлев, фото М. Кононенко, 1978 г.

Агроном колхоза «Красное Знамя» Галина Степановна Некрасова, фото М. Кононенко, 1978 г.

тоді як по господарству удій на корову за цей період становив 680 кілограмів молока.

«Ленінець». 27 травня 1978 року, с. 3.

Добрий настрій в ясна КПРС свинарки Раїси Миколаївни Бойко з колгоспу «Красное знамя». Нещодавно трудівниця здала на відгодівлю в міжколгоспне об'єднання по виробництву свинини близько 200 поросят, які були в неї на до рощенні. Щорічно вона добивається високих показників; за що нагороджена орденом Трудового Червоного Прапора.

«Ленінець», 1 травня 1978 року, с. 3.

Валентина Савелівна Шумакова з колгоспу «Красное знамя» доглядає двадцять основних свиноматок. Її зобов'язання на нинішній рік одержати від кожної по 20 ділових поросят. За п'ять місяців вона вже отримала по 10 поросят. Їй кручено перехідний червоний вимпел колгоспу «Кращій свинарці». Щоб добиватися якомога вищих результатів вона весь час поповнює свої знання. Читає спеціальні журнали, літературу по свинарству. Цікавиться передовим досвідом своїх колег, який розкривається на сторінках газет.

«Ленінець», 15 травня 1978 року, с. 3.

Виконуючи рішення липневих (1978 р.) Пленумів ЦК КПРС та ЦК Компартії України, наполегливо бореться за врожай цього року шофер Харківського автопідприємства 2228 Павло Іванович Андрієнко. На перевезенні зерна з колгоспу «Красное знамя» на Власівське хлібоприймальне підприємство (віддаль 15 км)водій доставляє кожен день по 85 тонн

Доярка колхоза «Путь Ленина»
Варвара Сергеевна Мартынова,
фото М. Кононенко, 1978 г.

Овочівники колгоспу «Красное знамя» в ці дні борються за те, щоб зібрати на кожному з 27 гектарів не менш як по 150 цетнерів городини. І поставленої мети неухильно добиваються. На приймальні пункти в магазини міста Харкова вони вже відправили близько 100 тонн капусти, огірків, патасонів, помідорів, столових буряків, моркви.

Серед тих, чийми руками і стараннями вирощений і збирається щедрий врожай овочевих, значаться (зліва направо) і Віра Сергіївна Пашкова, Марія Онуфріївна Бородінова та Ганна Петрівна Кутелова. Вони кожен робочий день завершують перевиконанням доведених завдань по відвантаженню городини, стараються внести якомога більший вклад в підготовку гідної зустрічі річниці Конституції СРСР.

«Ленінець», 24 серпня 1978 року, с. 3.

Якомога менше затратити часу на завантаження автотранспорту цукровими буряками

хліба при нормі 70 тонн. На честь переможця соціалістичного змагання неодноразово підіймався Прапор трудової слави.

«Ленінець», 9 серпня 1978 року, с. 3.

Під майбутній урожай.

Вчасно і без втрат зібрати врожай нинішнього року – головна турбота нині механізаторів колгоспу «Путь Ленина». Тільки-но звільняються площі від зернових, як знову на них закипає робота. Волокушами стягують соломку, з якої край поля виростають скирти. На лушення і удобрення площі виведені Т-150 та Т-74. Трактористи поспішають з оранкою, щоб вчасно підготувати ґрунт під озими. У соціалістичному змаганні першість тримають механізатори Володимир Єгорович Респринцев та Іван Нестерович Корсіков. Вони постійно перевиконують норми виробітку. Завдяки їх сумлінній праці колгосп вже підготував під посів озимих понад 60 процентів запланованих площ.

«Ленінець», 9 серпня 1978 року, с. 4.

Почтальон Вера Ивановна Рослякова,
фото М. Кононенко, 1978 г.

– таке одне з основних завдань у механізатора Михайла Тарасовича Зіновева з колгоспу імені Чапаєва. Буряковод старається перевиконувати доведені норми виробітку, тим самим сприяючи чіткій, злагодженій роботі водіїв автотранспорту. Це його конкретна відповідь на Заклики ЦК КПРС до 61-ої річниці Великої Жовтневої Соціалістичної Революції, у яких наголошується на ефективному використанні механізмів.

«Ленінець», 19 жовтня 1978 року, с. 3.

Важливо і відповідально бути ініціаторами обласного соціалістичного змагання по успішному проведенню зимівлі 1978-1979 років.

«І в зимову пору треба боротися за велике молоко, – говорить доярка колгоспу «Путь Ленина» Ольга Власівна Корсікова. – А для цього треба проявляти більше сумління в своїй роботі. Ми повинні добиватися зростання виробництва всіх видів тваринницької продукції. Мною вже надоєно за 11 місяців на кожну закріплену корову по 2681 кілограму молока при зобов'язанні на цей період 2630. Я розумію, що це не межа. Буду трудитися ще завзятіше, щоб внести і свій вклад у виконання рішень партії».

«Ленінець», 12 грудня 1978 року, с. 3.

Варвара Сергіївна Мартинова не тільки доярка колгоспу «Путь Ленина», а й депутат Старовірівської сільської Ради народних депутатів. Тому для неї мало самій добре працювати, вона добивається цього і від своїх подруг. Її часто можна побачити за бесідою з відстаючими тваринниками на тему: «Як треба доглядати за дійним стадом, щоб одержувати високі надої». За 11 місяців цього року нею на кожну закріплену корову надоєно по 2952 кілограми молока при річному зобов'язанні 2900 кілограмів. У відповідь на рішення листопадового (1978 р.) Пленуму ЦК КПРС і десятої сесії Верховної Ради СРСР вона старається, щоб і в зимовий період надої молока не знижувати і добивається свого.

«Ленінець», 11 грудня 1978 року, с. 2.

1979 год

Велика пропагандистська і масово-політична робота проводиться в клубі виборців, який обладнано в Старовірівському будинку культури, в агітпунктах села.

В них проходять вечори запитань і відповідей, лекції, консультації. Кожен агітатор у ці дні веде бесіди про права радянських громадян, які закріплені в новій Конституції СРСР, про нашу соціалістичну демократію, про кандидатів в депутати Верховної Ради СРСР.

«Ленінець», 30 січня 1979 року, с. 2.

Культосвітні заклади села.

Культосвітній заклад на селі – то школа культури.

В нашому районі є багато позитивних прикладів задоволення культурних запитів трудівників полів і ферм. Коли вечірні сутінки огортають Третю Старовірівку, засвічуються вікна в сільському клубі. Трактористи і комбайнери, доярки і свинарки, літні і молоді хлібороби колгоспу «Красное знамя» прямують на закличні вогники, щоб змістовно провести свій відпочинок, духовно збагатитися. У місцевому закладі культури вони знайомляться з творами радянської літератури і кіномистецтва, бувають на виставках і концертах, слухають виступи лекторів і доповідачів. Односельців обслуговує ентузіаст своєї справи Н.Т. Нартова. Клуб носить звання «Клуб відмінної роботи».

Свинарка колхоза «Красное Знамя»
Валентина Савельевна Шумакова,
фото М. Кононенко, 1979 г.

Нині у районі проводиться огляд художньої самодіяльності, присвячений святкуванню 325-річчя возз'яднання України з Росією.

Огляд творчих досягнень сільської художньої самодіяльності, що має стати водночас дійовим засобом підготовки до Другого Всесоюзного фестивалю самодіяльно художньої творчості, проводиться протягом 1979 року. На території нашого району фестиваль розпочне свою роботу з четвертого лютого. Почнуть його учасники художньої самодіяльності закладів культури, які розташовані на території Старовірівської сільської Ради.

Н. Гуріна.

«Ленінець», 3 лютого 1979 року, с. 2.

Вже не перший рік комсомольці Старовірівської середньої школи шефствують над тваринницькими фермами колгоспу «Путь Ленина». Кожен вівторок приходять старшокласники до трудівників ферми, щоб допомогти їм у роботі, оволодіти так потрібною на селі професією тваринника. Разом з тим комсомольці випускають у червоному кутку молочнотоварної ферми стінну газету. Перед доярками, телятницями виступають з концертами художньої самодіяльності.

«Ленінець», 8 лютого 1979 року, с. 2.

Іван Данилович Волобуєв та Олексій Микитович Фалєєв з колгоспу імені Чапаєва добре потрудилися на збиранні врожаю цукрових минулого року. Нині успішно лагодять закріплені комплекси КС-6 в майстерні сільгосптехніки. Як і всі радянські люди, вони сумлінною працею готуються зустріти свято «червоної суботи».

Огородница колхоза «Красное Знамя»
Анна Петровна Кутепова,
фото М. Кононенко, 1979 г.

«Ленінець», 10 березня 1979 року, с. 2.

Діяльно готуються до весни овочівники колгоспу «Красное знамя». Ними висіяно в парниках ранні сорти капусти, помідорів, огірків та інших овочів. Нині ведеться за ними старанний догляд, щоб у ґрунт висадити міцну і здорову розсаду.

Одна з кращих городниць колгоспу Ганна Петрівна Кутепова, за підсумками соціалістичного змагання в 1978 році вийшла переможницею серед овочівників. Гідну зустріч готує ця славна трудівниця і комуністичному суботнику. В день свята праці намічає потрудитися по-ударному.

«Ленінець», 27 березня 1979 року, с. 3.

Валентина Савеліївна Шумакова – одна з кращих свинарок колгоспу «Красное знамя». За підсумками соціалістичного змагання минулого року вона вийшла переможницею. Її портрет занесено на Дошку пошани господарства.

У першому кварталі нинішнього року тваринниця від кожної основної свиноматки одержала по 6 поросят при річному зобов'язанні 20.

«Ленінець», 12 квітня 1979 року, с. 3.

Посівам просатних – старт!

Успішно трудиться на розпушенні мікрядя в колгоспі «Путь Ленина» комсомолец Віктор Нечевілов. При нормі 17,5 гектара за робочий день він проводить цей агрозахід на площі 21-23 гектари. На його честь піднятий Червоний прапор на польовому стані.

«Ленінець», 16 травня 1979 року, с. 3.

Колхоз «Красное Знамя» 1979 г.

Комсомолец Валентин Неживий один з перших у колгоспі «Путь Ленина» відремонтував і поставив на лінійку готовності зерновий комбайн СК-4. Машина відрегульована, зроблено ущільнення.

«Ленінець», 28 травня 1979 року, с. 2.

Олексій Іларіонович Некрасов з перших днів збирання врожаю трудиться на перевезенні зерна від комбайну на тік колгоспу «Путь Ленина». Водій добре підготував машину до жнив, кузов ущільнений таким чином, що жодна зернина не загубиться по дорозі. Завдяки старанності шофера комбайн, від якого він транспортує хліб, не простоє з його вини жодної хвилини.

«Ленінець», 10 липня 1979 року, с. 2.

Працьовитості не позичати Оксані Варібрус – випускниці Старовірівської СШ. Минулий рік під час літніх канікул вона трудилася на Власівському хлібоприймальному пункті. А зараз випускниця готується до вступу у навчальний заклад, щоб здобути професію. У вільну годину комсомолка знаходить час, щоб допомогти своїй матері рознести свіжу пошту читачам.

Там же, с. 3.

За останню декаду на чест водія комсомольця Юрія Спілко в автоколонні 2228 з міста Харкова було шість раз піднято прапор Трудової Слави. Водій весь час передує в соціалістичному змаганні. При плані 36 тонн він за день перевозе з колгоспу «Красное знамя» 65-67 тонн цукрових буряків.

«Ленінець», 2 жовтня 1979 року, с. 3.

На протязі 14 років члена КПРС Андрія Кузьмича Некрасова обирають депутатом Старовірівської сільської Ради народних депутатів. І високе довіря односельців він виправдовує з честю. Зараз Андрій Кузьмич очолює комісію по соціалістичній законності.

Особисто він часто буває на своїй виборчій дільниці, проводить бесіди з мешканцями села.

«Ленінець», 13 грудня 1979 року, с. 3.

1980 год

Включившись у всесоюзне соціалістичне змагання за збільшення виробництва при високій його якості, член райкому Компартії України Віра Михайлівна Жирова, доярка колгоспу імені Чапаєва, на ознаменування 110-ї річниці з дня народження В.І. Леніна, дала слово надіти цього року по 3600 кілограмів молока на кожну з 19 корів. Це на 101 кілограм більше, ніж одержала його торік. Допмагаючи товаришам по праці словом і ділом, вона сьогодні бореться за підвищення продуктивності своєї групи, надоюючи щодня на корову на один кілограм більше проти показника такої ж пори минулого року.

«Ленінець», 12 січня 1980 року, с. 3.

Знову назвали її кандидатом.

Марія Марківна Шкаляр працює на другому відділку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Свої обов'язки виконує добросовісно. З року в рік добивається високих виробничих показників. Бере активну участь в громадському житті колективу. І це не заважає їй бути гарною матір'ю, добре виховувати сина

Комсомолка Оксана Варібрус,
фото М. Кононенко, 1979 г.

й дочок. Невипадково литовчани втретє назвали її кандидатом в депутати до обласної Ради народних депутатів по Старовірівському виборчому округу №268.

На знімках, які пропонуються читачам, ви бачити Марію Марківну (вгорі) над роздумами навколо свого звіту перед виборцями, внизу вона цікавиться успішністю своїх дітей Каті і Люби, котрі щойно повернулися із Винниківської восьмирічної школи, де навчаються відповідно у шостому і третьому класах.

Щоб урожай був щедрим.

Великі і відповідальні завдання стоять перед нашими хліборобами в завершальному році десятої п'ятирічки. Тому, готуючи гідну зустріч 110-й річниці з дня народження В.І. Леніна, наша механізована ланка, яку очолює комсомолець Олександр Гранкін, вирішила на кожному з 240 гектарів виростити і зібрати не менш ніж по 50 центнерів сухого зерна кукурудзи.

Ланковий порівняно молодий, але вже досвідчений механізатор. Тільки хороші слова можна сказати про нього. Про це свідчить хоча б такий факт. Коли пішов густий сніг і товстим шаром вкрив землю, то вранці він прийшов першим у тракторну бригаду. Чекав на мене.

– Олексій Максимович! – підійшов до мене, – треба, напевно, причіпляти до трактора снігорозорювач і віжджати в поле.

Мені сподобалось, що ланковий проявив оперативність і, не чекаючи розпоряджень агронома, бригадира тракторної бригади, сам прийняв правильне рішення.

У механізованій ланці завжди панувала і зараз панує ділова, дружня атмосфера. Один одному допомагаємо у вирішенні будь-якого питання. І ось цей важливий фактор забезпечив нам успіх на ремонті сільськогосподарської техніки.

Великий обсяг робіт доведеться нам виконати весною. Під культивуацію розраховуємо внести не менше 10 центнерів туків. Це зробимо за допомогою літака сільськогосподарської авіації.

Наш колектив уклав договір на змагання з іншою механізованою ланкою колгоспу, яку очолює Микола Мусійович Гранкін. І хоча наші суперники по змагання намітили цифру меншу від нашої, все ж боротьба буде напруженою, нелегкою, бо у Миколи Мусійовича теж підібралися досвідчені механізатори.

О. Зінов'єв, член механізованої ланки по вирощенню зернової кукурудзи колгоспу імені Чапаєва.

«Ленінець», 7 лютого 1980 року, с. 2.

Досвід передовиків – всім.

Включившись у Всесоюзне соціалістичне змагання за збільшення виробництва і заготівель тваринницької продукції у зимовий період 1979-1980 років, працівники молочно-товарних ферм радгоспу «Путь Леніна» взяли високі зобов'язання. Але відразу ж скажемо, що у господарстві продуктивність дійного стада набагато нижча, ніж її повинні мати. І невідповідно колгосп у січні продав державі на 103 центнера молока менше проти такого ж періоду минулого року.

– Слабка кормова база, – пояснює причини недоробу продукції головний зоотехнік О.Ф. Чернова, та й корів багато у запаску.

– Хто у колгоспі очолює соціалістичне змагання? – запитали ми у Олександри Федорівни.

– Раїса Петрівна Лук`янченко, – почули у відповідь.

– А скільки молока одержує вона нині на корову?

– Більше дев`яти кілограмів.

– Чи спробували ви її досвід вивчити і розповсюдити серед усіх доярок господарства?

– При підбитті підсумків розповідаємо, що Раїса надоює молока на тварину більше, ніж інші.

– Яким же вона чином досягає високих результатів, розповідаєте?

– Ні...

Ми добре знаємо Раїсу Петрівну. Це скромна, ділова людина. І вона завжди охоче подає руку допомоги тим дояркам, які прагнуть добиватися вагомих здобутків у праці. Але Лук`янченко працює на першій молочнотоварній фермі. І може таке статися, що вона не знайде часу розповісти про свої «секрети» дояркам другої ферми. Але і тут є такі тваринниці, які і зараз, в зимову пору, мають високу продуктивність закріплених за ними корів. Це Марія Іларіонівна Фарафонова, Катерина Макарівна Леонтєва, Любов Василівна Музалевська та інші.

Рейдова бригада: О. Корсикова, М. Некрасова – доярки, П. Корсиков – член групи народного контролю, В. Проскурін. – наш кореспондент.

«Ленінець», 9 лютого 1980 року, с. 3.

Є ще одна школа.

Друга Старовірівка. Сповнені світла вікна новобудови. Юні старовірівці одержують її, як неоціненний подарунок.

Це двоповерхова восьмирічна школа. Лунають у весняному повітрі слова пешого секретаря райкому Компартії Ураїни В.Д. Мірошника:

- Шановні товариші! Дорогі діти! Дуже приємно, що ми цю нову школу відкриваємо у цьому році, коли виповнюється 110 років з дня народження Володимира Ілліча Леніна. Падає перерізана символічна стрічка, і злітає десь аж під склепінням просторого спортивного залу звук першого в цих стінах шкільного дзвоника.

Чинно всідається за парти дітвора. А у дорослих, які прискіпливо оглядають майстерню, їдальню, кімнату для ігор і піонерську, – свої клопоти. І серед них, напевне, найбільше такий: які ж дерева садити біля школи – яблуні чи березки? Та головне, щоб росли вони на радість людям, а разом з ними підростали і майбутні механізатори і тваринники, робітники і вчителі, лікарі та інженери. Щоб ніколи не затьмарило їх дитинство чорне крило війни.

В. Романенко.

«Ленінець», 4 березня 1980 року, с. 2.

Гордість.

Розмова була прямою і відвертою. Велась вона у кабінеті головного агронома колгоспу імені Чапаєва між молодого ланковою Катєю Зверєвою і Євдокією Карпівною Вертянкіною. Першу цікавила перспектива

Открытие школы в с. Третья Староверовка, фото М. Кононенко, 1980 г.

Открытие школы в с. Третья Староверовка, фото М. Кононенко, 1980 г.

Открытие школы в с. Третья Староверовка, фото М. Кононенко, 1980 г.

продовження навчання, щоб мати спеціальність. А другу тривожив факт нестачі механізаторів для двозмінного використання машино-тракторного парку.

– Ось і спробуй пройти через курси, – говорила вона Каті. – Трактористи, механіка нам ось як потрібні, – закінчила Євдокія Карпівна.

В такій пропозиції було щось заманливе. Катя пообіцяла подумати.

Невдовзі зустрілася з випускницями – Фенею Зінов`євою, Марією Зінов`євою.

– Чи не відгукнутися нам на її пропозицію колективним вступом на курси механізаторів. Скоро такі почнуть працювати у Власівці при відділенні райсільгосптехніки.

– Я вже про це думала, – першої відгукнулася Маруся.

– Ось буде добре, – подала свій голос Феня. – Будь-кому з нас одній не зручно буде серед чолов'яків навчатися, а групою – інша справа. Мені особисто підходить.

Так з'явилися серед курсантів у Власівському відділенні райсільгосптехніки ці три подружки. А через шість місяців напруженого навчання кожна успішно склала екзамени, одержала право на водіння трактора.

Працювала в ту пору на різних роботах. Змагалася. За період з 1971 і по 1976 рік вона чотири рази виходила переможницею. У 1976 році закінчила Красноградський технікум механізації сільського господарства. І була переведена на посаду майстра-наладчика.

Додалося клопоту. То за одну свою машину відповідала. А тепер за всі. Допомагає оволодівати майстерністю хлібороба Олександру Гранкіну, Юрію Жирову, Володимиру Біді. Бо знає, як багато значить для молоді добре напутнє слово, своєчасна підтримка, а то й пряма допомога.

У неї кожна робоча година розрахована, взята на облік, щоб час не марнувався ні нею, ні підлеглими їй слюсарями. А повернеться додому – береться за господарство, неодмінно поцікавившись ділами донечки – п'ятикласниці Оленки.

Чекає сина з армії – повинен демобілізуватися цієї весни.

М. Кононенко.

«Ленінець», 8 березня 1980 року, с. 2.

До ювілею вождя.

По 253 кілограми молока від кожної корови надоїла в лютому доярка другої бригади ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну К.С. Міщенко. А це майже на 30 кілограмів вище взятого нею зобов'язання. Лише на 5 кілограмів менше одержала доярка першої бригади Г.Д. Тимошенко.

На 25 кілограмів перекрыла зобов'язання по надою молока на корову і Т.М. Руденко, яка теж готує гідний подарунок до ювілею вождя.

Н. Суслова.

«Ленінець», 15 березня 1980 року, с. 1.

Четвертий рік вирощує кукурудзу на зерно комсомолець Олександр Гранкін – механізатор колгоспу імені Чапаєва. Всі ці роки він працював у складі механізованої ланки, а нині йому доручили очолювати цю ланку. Для вирощення високого врожаю нинішнього року проводяться необхідні агрозаходи, адже кукурудзоводи дали слово зібрати по 50 центнерів сухого зерна з гектара на площі 240 гектарів

Там же, с. 2.

Доярка колхоза им. Чапаева –
Вера Михайловна Жирова,
фото М. Кононенко, 1980 г.

Заслужену повагу серед односільчан здобула Наталя Матвіївна Бородіна – телеграфістка з села Старовірівка. Вона – ветеран Великої Вітчизняної війни, нагороджена багатьма орденами і медалями. Вже п'ять років виборці обирають її депутатом Старовірівської сільської Ради народних депутатів. Член КПРС, показує особистий приклад комуністичного ставлення до праці, служить взірцем для інших в усьому.

«Ленінець», 18 березня 1980 року, с. 2.

19 лютого нинішнього року з ініціативи виконкому Старовірівської сільської Ради народних депутатів були проведені збори пенсіонерів, що мешкають на території колгоспу «Путь Ленина». Виступаючі висловлювали своє бажання прийти на допомогу господарству в проведенні польових робіт, внести посильний вклад в здійснення накреслень XXV з'їзду партії.

Було підготовлено й прийнято звернення учасників зборів до всіх пенсіонерів зони діяльності сільської Ради із закликом вишукати можливість для посильної допомоги колгоспам в їх напруженій боротьбі за врожай.

Цінна ініціатива знайшла підтримку не тільки тут, а й в цілому по району. У колгоспі імені Дзержинського, наприклад, пенсіонери взялися вирощувати всі городні культури у першій комплексній бригаді. В колгоспі «Заветы Ильича» на догляді за посівами буряків та інших культур трудиться 60 жінок-пенсіонерів. Причому працюють не як-небудь, а по-ударному, по-ленінському. Деяких з них ми сфотографували. Це (зліва направо) Ф.Т. Щокіна, Г.В. Безлепкіна, Г.П. Меліхова, Н.З. Трубочанінова.

«Ленінець», 10 червня 1980 року, с. 3.

Вміло, якісно.

Євген Миколайович Новіков член механізованої ланки по вирощенню цукрових буряків колгоспу імені Чапаєва. Вирощує цю культуру вже на протязі п'яти років. Нині механізатор завершує друге рихлення міжрядь посівів. Цю роботу виконує вміло, якісно.

«Ленінець», 26 червня 1980 року, с. 2.

Герої хлібного лану.

Карпов Микола Захарович, комбайнер колгоспу імені Чапаєва. Комбайном СК-6 при нормі 10,9 гектара 5 серпня скосив озимі на площі 19,4 гектара. Намолотив і видав з бункера 78 тонн. Першим в районі серед комбайнерів, що працюють на комбайнах такої ж марки, з початку жнив довів виробіток до 653 тонн. І впевнено йде до 1000-тонного намолоту. Районний прес-центр присвятив його трудовому подвигу спецвипуск «Блискавки».

Кочергін Анатолій Степанович, комуніст, комбайнер радгоспу імені Комінтерну. Комбайном «Нива» видав з бункера 77,7 тонни зерна, а всього – 446,8 тонни.

Меренков Михайло Васильович, комбайнер колгоспу імені Чапаєва. Комбайном «Нива» зібрав врожай цього ж дня на 17,2 гектарах, значно перекривши норму. Намолотив зерна 62 тонни, а з початку жнив – 527 тонн.

По-ударному трудиться на перевезенні зерна від комбайнів на тік шофер колгоспу імені Чапаєва Михайло Посилаєв. Як і всі трудівники господарства, він готує гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС і тому кожного дня значно перекриває

Телеграфістка Староверовського узла зв'язи
Наталья Матвеевна Бородіна,
фото М. Кононенко, 1980 г.

доведені завдання. Вчора при нормі 42 тонни він перевіз 52 тонни хліба.

Водій регулярно проводить догляд за машиною, правильно її експлуатує, дбає про те, щоб вона не простоювала. І комбайнери вдячні Михайлу Посылаєву. Його довго чекати не доводиться. І він своєю наполегливою працею допомагає також механізаторам добиватися високого виробітку.

«Ленінець», 7 серпня 1980 року, с. 2.

Багато справ у комсомольської організації Старовірівської середньої школи. Це і боротьба за успішність і дисципліну, і організація дозвілля школярів. Та особливу увагу комітет комсомолу приділяє шефській допомозі місцевому колгоспу «Путь Ленина». Їх прагнення допомогти трудівникам колгоспу знаходить гарячу підтримку і в керівників господарства.

Злагожені тісні зв'язки між школою і колгоспом. Тому не дивно, що кожен рік комсомольці, які закінчують школу, ідуть працювати в місцевий колгосп.

«Ленінець», 9 жовтня 1980 року, с. 2.

Її життя – невтомна праця.

Роки... Як невблаганно відходять вони у минуле. Зовсім непомітно для Віри Андріївни Абрамової пройшли 26 років її праці в Старовірівській середній школі. Здавалося, ще зовсім недавно вона працювала тут старшою піонервожатою. А потім було навчання у Харківському педагогічному інституті і ось вона вже вчитель. Ще з дитинства мріяла навчати дітей і тепер її мрії здійснилися.

Закохана в свою професію, життя, справу, яку вершить із дня в день, вона заохочує і молодь до активної участі в житті, в комуністичному будівництві.

Всю до краплини роздаровує вона себе людям. Працюючи організатором позашкільної і позакласної роботи, вона ще являється секретарем партійної організації школи, членом райкому партії. Працює завжди з натхненням, з вогником сама, цього ж вимагає і від своїх учнів.

Часто поспішає вона до трудівників колгоспу «Путь Ленина» з бесідами, лекціями. Бо вона являється і пропагандистом. Разом із учителем Петром Кириловичем Сотниковим регулярно готує і проводить політінформації.

«Наш радянський спосіб життя», «Міжнародне значення нової Конституції СРСР», – ось далеко неповний перелік бесід і лекцій, з якими виступила Віра Андріївна перед трудівниками.

А зовсім недавно вона приймала участь в організації і проведенні вечора вшанування передовиків колгоспу. І як приємно було їй бачити в президії недавніх своїх випускників, а нині комбайнерів Михайла Меренкова, який в сімейному скіпажі намолотив 870 тонн зерна, Михайла Нечевилова, який теж порадив трудовими здобутками.

І ще раз переконалася Віра Андріївна, що не даремно пройшли її бесіди, відверті розмови з випускниками. Цей рік, наприклад, 19 недавніх школярів залишилися працювати в рідному колгоспі. А скільки вечорів провела вона з молоддю в клубі. І поговорить, і порадить, а часом, якщо необхідно, то і допоможе.

Що не рік – то нові досягнення. А нинішній рік особливий. І новий навчальний рік в системі партійного навчання, економічної та комсомольської політосвіти почався і проходить в обстановці великого трудового піднесення, викликаного підготовкою до 26 з'їзду КПРС.

Хочеться побажати Вірі Андріївні і в подальшому працювати так же заповзято і енергійно.

П. Афанасенко.

Водитель колхоза им. Чапаева Михаил
Посылаев, фото М. Кононенко, 1980 г.

«Ленінець», 18 жовтня 1980 року, с. 2.

Заседание комитета комсомола Староверовской средней школы, фото М. Кононенко, 1980 г.

Успішно справилася із зобов'язаннями 1980 року доярка колгоспу «Путь Ленина» Раїса Петрівна Лук'янченко. Вона вже наблизила до 3500 кілограмів молока на корову, тобто стільки, скільки й намічала. Член бюро райкому Компартії України свою трудову перемогу присвячує наступному 26 з'їзду КПРС.

«Ленінець», 9 грудня 1980 року, с. 2.

Серед трудівників колгоспу «Путь Ленина», передують зараз у змаганні за гідну зустріч 26 з'їзду КПРС механізатори Петро Омелянович Гребьонкін і Олексій Гнатович Селіхов, доярка Марія Іларіонівна Фарафоновна. Багато турбот у ці дні і у бійців ідеологічного фронту. Завідуюча бібліотекою М.П. Рубан і пропагандисти Г.А. Коптяєва та В.А. Абрамова готуються до чергових виступів перед трудящими.

«Ленінець», 25 грудня 1980 року, с. 2.

1981 год

Наш застрашій день.

Той, хто давно не був у Старовірівці, сразу помітить: покращало село, з'явилися нові будови, дороги з твердим покриттям.

Хто ж побуває на вулицях Щорса, Перемоги, неодмінно зверне увагу на фруктові дерева. Їх тут близько п'яти тисяч і посажені за наказом виборців. Активну участь у його виконанні взяла й депутат сільської Ради Віра Іванівна Лактіонова, агроном за професією.

І взагалі багато змін відбулося в Старовірівці. І все то результат діяльності сільської Ради і народних обранців.

Жоден з наказів не залишився невиконаним. По-перше, виконком після виборів узагальнив всі накази, склав план заходів по їх виконанню, затвердив його на сесії, а головне – всі свої зусилля спрямував на виконання наміченого. І ось результат – для дітей привітно розчинила двері простора школа на 320 місць. Тут є їдальня, спортзал, майстерня, кабінети.

Побудований також меблевий магазин. І це дало мешканцям нові зручності. Ще в одному новому магазині є відділи парфумерії, галантереї, канцтоварів. Скоро відкриє двері нове світле приміщення нової поліклініки. Велика робота проведена по ременту і будівництву нових доріг. Тільки за останні п'ять років прокладено тринадцять кілометрів нових доріг з твердим покриттям, 3,5 кілометрів тротуарів.

Заселені чотириквартирний і двоквартирний будинки для вчителів і медпрацівників. Закінчується будівництво 20 будинків для працівників свиногокплеску.

Наташа Толмачева и Наташа Тверитникова – отличницы Староверовской восьмилетней школы, фото М. Кононенко, 1981 г.

Великі завдання стоять перед народними обранцями і в новій п'ятирічці. Тепер вони визначають нові рубежі в соціально-культурному розвитку, живуть новими турботами, дивляться в завтрашній день.

Н. Бородіна, член виконкому.

«Ленінець», 24 лютого 1981 року, с. 2.

По 102 телят на кожну сотню корів.

Близько двох десятиків років Михайло Никифорович Сургай працює техніком штучного осіменіння худоби в нашому господарстві. Постійно підвищує свій професійний рівень, застосовує прийоми, рекомендовані наукою і практикою, що дає можливість добиватися висових показників. У минулому році, наприклад, він одержав від 600 корів, що утримуються на першому відділку ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну 613 телят, або по 102 голови приплоду на кожних 100 корів.

Це найвищий показник по Первомайському тресту радгоспів, якому підпорядковане господарство.

За трудові успіхи Михайло Никифорович не раз нагороджувався Почесними грамотами, цінними подарунками, одержував подяки керівників тресту і радгоспу.

Трудиться технік у тісній співдружності із зооветспеціалістами господарства, користується їх послугами і порадами, вимагає від них і керівників відділку створення найкращих умов для продуктивної праці.

Елена Фёдоровна Толмачева лектор первичной организации «Знание» колхоза «Путь Ленина» на встрече с колхозниками, фото М. Кононенко, 1981 г.

Телятница колхоза «Маяк» Лидия Григорьевна Семкина, фото М. Кононенко, 1981 г.

Своїм першочерговим завданням працівники пунктів по осіменінню, зооветеринарні спеціалісти, усі тваринники вважають впровадження на всіх фермах досвіду наших передовиків, зокрема, Михайла Никифоровича Сургая, і на цій основі добитися збільшення виробництва продуктів тваринництва, успішного виконання високих зобов'язань першого року одинадцятої п'ятирічки по їх продажу державі.

М. Чайка, головний ветлікар радгоспу імені Комінтерну.

«Ленінець», 26 лютого 1981 року, с. 3.

Щоб знайти і свій резерв.

Нічого в житті не минає безслідно. А тим більше така подія, як з'їзд партії.

Але щоб мати щось, треба працювати.

Підрахувавши можливості, я вирішила виконати план першого року п'ятирічки до

річниці Великого Жовтня, а до кінця року замість 3750 кілограмів молока на корову, передбачених раніше взятими мною зобов'язаннями, одержати 3850 кілограмів. Причому секрет знову-таки один – праця.

По-перше, треба, як відомо, чітко дотримуватися графіку запуску і розтілення корів, не лінуватися при догляді за ними, не покладатися сліпо на встановлений по фермі раціон, бо він складається з розрахунку в середньому на тварину.

Багато рекомендацій дає і наука. Я ось тільки після з'їзду змінила порядок роздачі кормів, порадившись з делегатом-вченим, і результат не забарився: підмінна моя – Євгенія Григорівна Меренкова, доярка досвічена, вміла, доїла на корову моєї групи по 11,8 кілограмів, а я в ці дні одержую вже по 12,3 кілограми і також секретів не ховаю, все на людях.

Прикро лише, що ферма ще і колгосп у цілому не мають високих досягнень.

Один в полі не воїн, як відомо. Сила – тільки в колективі.

Водитель колхоза «Путь Ленина» Владимир Иванович Лысенко, фото М. Кононенко, 1981 г.

Кулинары столовой колхоза «Путь Ленина»
Ксения Кондратьевна Елизарова и Клавдия
Фёдоровна Меренкова,
фото М. Кононенко, 1981 г.

Р. Лук'янченко, доярка колгоспу «Путь Ленина», делегат XXVI з'їзду КПРС.

«Ленінець», 26 березня 1981 року, с. 3.

Від активності до ефективності.

Так коротко можна визначити основний принцип, яким керується в своїй роботі Яків Якович Гладкоскок – пропагандист економічної школи ордена Леніна радгоспу імені Комінтерну. Всю свою роботу він будує на основі особистого творчого плану, головний зміст якої – всебічний розвиток виробничої і громадської активності слухачів. Досягає ж цього пропагандист насамперед завдяки тісному поєднанню теорії з практикою, з доступними і зрозумілими кожному справами рідного господарства. На протязі року кожен виконав одне-два завдання, спрямованих на пошук ефективного використання виробничого потенціалу. Так слухач економічної школи Іван Андрійович Абдула зробив аналіз дотримання трудової дисципліни працівниками першого відділку, в результаті чого поліпшилось використання тракторного парку, знизилися втрати робочого часу.

Слухач Володимир Михайлович Кліщ організував вивчення і поширення досвіду передових шоферів Василя Дмитровича Крамаренка та Віктора Петровича Святного, що дало можливість скоротити холості пробіги машин, добитись економії пально-мастильних матеріалів.

Аналіз використання кормів на відгодівлі молодняка великої рогатої худоби зробила слухачка Ганна Володимирівна Попель. Результат – зниження втрат кормів при перевезенні і роздачі, а кінцевий підсумок – знову ж таки ефективність, підвищена віддача на затрачені ресурси.

І в тому, що одержані знання слухачі щоденно використовують у своїй діяльності, що їм притаманне почуття нетерпимості до недоліків, турботи про найбільш повне і господарське використання виробничої бази радгоспу – немала заслуга і його директора, пропагандиста з 16-річним стажем Якова Яковича Гладкоскока.

В. Хлистун, секретар парткому радгоспу імені Комінтерну.

Там же, с. 4.

Після роботи XXVI зїзду КПРС ще з більшою силою розгорнулося соціалістичне змагання серед трудящих нашої країни.

Доярка колхоза им. Чапаева – Вера Алексеевна Репринцева, фото М. Кононенко, 1981 г.

Свинарка колхоза «Маяк» Зинаида Тимофеевна Митрополенко, фото М. Кононенко, 1981 г.

В ордена Леніна радгоспі імені Комінтерну на весняно-польових роботах трудове суперництво додає сил, допомагає працювати творчо, високопродуктивно. Переможцям вручаються перехідні Червоні прапорці, які зразу ж прикріплюються до агрегатів. На честь передовиків піднімається прапор Трудової слави на центральній садибі господарства, випускається «Блискавка».

Всі ці моральні стимули допомагають у роботі. Кожен механізатор чи сівач старається виконати доручену справу якомога краще, швидше.

На цьому знімку голова комітету профспілки П.П. Бондаренко вручає перехідний Червоний прапорець молодому механізатору комсомольцю Леоніду Онацькому, який на культивачі ґрунту перекрив норму на 70 процентів і не допустив браку в роботі.

«Ленінець», 30 квітня 1981 року, с. 3

Наташа Толмачова, шестикласниця Третьо-старовірівської восьмирічної школи та її подруга Наташа Тверитникова з п'ятого класу – відмінниці у навчанні. Також допомагають своїм товаришам, активні у громадському житті. Особливо люблять художню самодіяльність, тому із задоволенням ходять на заняття хорового, танцювального гуртків. Обоє члени редколегії класних стінних газет.

Там же.

Механизаторы колхоза «Путь Ленина»
Сергей Кондратович Меренков, Александр Савельевич
Сотников, Николай Афанасьевич Ивлев,
фото М. Кононенко, 1981 г.

Олена Федорівна Толмачова – лектор первинної організації товариства «Знання» колгоспу «Путь Ленина». Очолює в Старовірівському Будинку культури молодіжний лекторій, виступає з лекціями перед механізаторами на польовому стані тракторної бригади, в полі, на фермі №1.

При зустрічах з трудівниками колгоспних нив, в нинішній, весняний, період, лектор будує свої виступи в зв'язку з життям, прагне до того, щоб лекції були чіткими, ясними, лаконічними. Часто зустрічі проходять у формі бесіди.

*«Ленінець», 21 травня 1981 року,
с. 1.*

Вітязною відзначені.

Добре трудиться в ці дні депутат Старовірівської сільської Ради, телятниця колгоспу «Маяк» Лідія Григорівна Семикіна. Нині вона доглядає 60 голів молодняка великої рогатої худоби віком до шести місяців. Завдяки постійній турботі, сумлінному ставленню до справи тваринниця минулого місяця на кожну голову одержала по 830 грамів середньодобового приросту живої ваги.

Лідія Григорівна – член правління колгоспу, голова товариського суду.

Нещодавно славній трудівниці за успіхи, яких вона досягла в минулому році, вручено високу нагороду Батьківщини – медаль «За трудову доблесть».

Там же, с. 3.

Зінаїда Тимофіївна Митрополенко – передова свинарка колгоспу «Маяк». Нині доглядає 31 свиноматку. Натхненна рішеннями XXVI з'їзду КПРС, вона на перший рік одинадцятій п'ятирічці взяла зобов'язання від кожної свиноматки одержати по 18 поросят. І дотримує данного слова. За перший

Ветераны колхоза «Путь Ленина» оказывают посильную помощь хозяйству,
фото М. Кононенко, 1981 г.

Водитель колхоза им. Чапаева –
Василий Анисимович Травкин,
фото М. Кононенко, 1981 г.

опорос, який розпочався, вже одержано по шість порослят.

За минулорічні успіхи у соціалістичному змаганні їй вручено Почесну грамоту Міністерства сільського господарства УРСР і цінний подарунок.

У колгоспі імені Чапаєва працює дояркою Віра Олексіївна Репринцева. Вона з повною відповідальністю з перших же днів нового року взялася за виконання соціалістичних зобов'язань. Тому переує в трудовому суперництві серед інших тваринниць. Нині, відповідаючи ділом на рішення XXVI з'їзду КПРС, доярка одержує за добу від корови близько 11 кілограмів молока. Це на 4,5 кілограми більше від середньогосподарського показника.

«Ленінець», 26 травня 1981 року, с. 2.

Смачні страви готують для механізаторів колгоспу «Путь Ленина» кулінари колгоспної їдальні Ксенія Кіндратівна Єлізарова і Клавдія Федорівна Меренкова. Кожен день вони вчасно доставляють гарячі обіди у поле до місця роботи трудівників господарства. Цим самим стараються зекономити дорогий час на догляді за посівами.

«Ленінець», 4 червня 1981 року, с. 1.

Новый детский садик в колхозе «Красное Знамя», фото М. Кононенко, 1981 г.

Новый детский садик в колхозе «Красное Знамя», фото М. Кононенко, 1981 г.

Василь Іванович Лисенко, водій колгоспу «Путь Леніна», зараз передує в соціалістичному змаганні серед шоферів. Він з початку жнив своєю автомашиною ГАЗ-53 перевіз на тік господарства 147 тонн хліба. На його честь піднято прапор Трудової слави.

«Ленінець», 15 липня 1981 року, с. 2.

Допомагають господарству.

Анастасія Михайлівна Труш, Олена Андріївна Головінова, Тетяна Григорівна Корнєва, кавалер ордена Трудового Червоного прапора Агафія Василівна Селіхова, Марія Гаврилівна Дуракова – ветерани праці. Всі вони вже на пенсії, але систематично подають посильну допомогу рідному колгоспу «Путь Леніна». З ранньої весни жінки трудяться на вирощенні городини. Висаджують розсаду, а тепер, коли настав час збирати врожай, теж не стоять осторонь.

«Ленінець», 18 серпня 1981 року, с. 3.

На передньому краї боротьби за перетворення рішень XXVI з'їзду КПРС знаходяться механізатори колгоспу «Путь Леніна» Сергій Кіндратович Меренков, Олександр Савелійович Сотников, Микола Панасович Івлєв. Вони успішно несуть трудову вахту на честь визволення Нововодолажчини від німецько-фашистських окупантів. Працюють на піднятті зябу на тракторах Т-74 груповим методом. Кожен закінчує зміну перевиконанням норми.

Це завдяки цим механізаторам колгосп уже має 1013 гектарів зяблевої ріллі, тоді як графіком передбачалося мати на 14 вересня 830 гектарів. Вони докладають всіх сил, щоб господарство не мало жодного гектара веснооранки. Разом з тим, дбаючи про високі темпи роботи, не миряться з найменшим відступом від норм агротехніки.

М. Кононенко.

«Ленінець», 12 вересня 1981 року, с. 3.

І дешево, і зручно.

Право на житло кожному громадянину нашої країни гарантує Основний Закон. Щоб швидко розв'язати житлову проблему, яка поки що існує в країні, партія і уряд великої уваги надають не тільки житловому будівництву за рахунок держави, а всемірно сприяють кооперативному та індивідуальному, справедливому розподілу житлової площі.

Нові благоустроєні і просторі будинки нині можна побачити не лише в містах, а й у селах. От хоча б і наша Старовірівка. Село з кожним роком красивішає, обновлюється, наповнюється зеленню, покривається сіткою асфальтованих доріг, зростає довжина впорядкованих тротуарів.

На візді в село одночасно з комплексом виробничих об'єктів репродуктора міжгосподарського об'єднання по виробництву свинини з'явилася і нова чепурна асфальтована вулиця. По обидві її боки просторі цегляні будинки на три кімнати кожен з просторою кухнею. На подвірі – літня кухня, погріб, сарай. Така квартира надається кожній сім'ї, в якій працює не менше двох її членів у виробництві обідання.

У квартирах всі зручності за мізерну плату.

Житло в нас одержують перш за все рядові трудівники. На новій вулиці мешкають сім'ї операторів – Ганни Петрівни Великородної, Ніни Тихонівни Романюти, Клавдії Дмитрівни Кайзер, старшого техника по штучному осіменінню тварин Валентини Григорівни Ложечки та багатьох інших.

Всі вони задоволені своїм житлом. А маючи гарне житло, відповідні умови на виробництві, і відчуваючи постійну турботу про себе, свинарі працюють з повною віддачею, добиваються відмінних виробничих показників.

О. Цижман, завідувача репродуктором міжколгоспного об'єднання по виробництву свинини.

«Ленінець», 7 жовтня 1981 року, с. 3.

Завтра – день працівників автомобільного транспорту.

Василь Онисимович Травкін – водій колгоспу імені Чапаєва, з хорошими результатами праці підійшов до свого професійного свята. При перевезенні зерна він у господарстві зайняв друге місце у соціалістичному змаганні і вийшов на перше місце при транспортуванні силосної маси до траншей. У господарстві його поважають, молоді водії вчаться майстерності в досвідченого колеги.

Як і всі радянські люди, Василь Онисимович гідними справами прагне зустріти 64-ті роковини Великого Жовтня, а тому й зараз працює тільки ударно, перевиконуючи завдання, як правило, на 20-30 процентів.

«Ленінець», 24 жовтня 1981 року, с. 3.

Повара колхоза «Красное Знамя»,
фото М. Кононенко, 1981 г.

1982 год

«Я – доярка!..»

Віра Олексіївна Респринцева трудиться на фермі четвертий рік. Здавалося б, строк невеликий, а значить і досвіду не так вже й багато. І все ж...

За підсумками соціалістичного змагання цього року Віра Олексіївна зайняла перше місце по колгоспу, надоївши 3075 кілограмів молока на кожну з 20 корів своєї групи. В чому ж секрет її успіху, як зусіла вона випередити подруг – Ганну Пилипівну Гребьонкіну, яка надоїла за минулий рік по 2884 кілограмів, Віру Михайлівну Жирову – по 2865 кілограмів?

Після закінчення школи Віра, як і багато інших дівчат поїхала до міста. Проте до дому приїжджала кожні вихідні, бо не могла все ж таки довго без села, без батьків. А тут і з хлопцем познайомилась. А він і уявити свого життя без села не міг. І Віра погодилася – будуть після весілля жити вони в селі.

Микола почав працювати механізатором, Віра – на різних роботах.

Ось і донька Оленка в перший клас пішла, і Лариса підростає. Радію материнське серце – ростуть помічники. З школи прийдуть – зразу ж допомагати беруться: то посуд перемиють, то підлогу підметуть, квіти полиють, здавалося б дрібниці, а все ж допомога. А тут ще правління колгоспу запропонувало піти на ферму працювати дояркою.

Погодилась. А ввечері було засідання правління. І Віра Олексіївна, як член його, поспішила до контори. Та й питання розглядалося важливе: зимівля худоби. Віра Олексіївна чи не найпершою взяла слово.

– Корми – це головне, – пікреслила, – і це якраз питання треба постійно тримати під контролем. Скільки раніше балачок було, наприклад, про те, щоб побудувати на фермі бардопровід. Але далі слів діло не йшло. І тут уже Віра Олексіївна знову проявила свою наполегливість – на правлінні це питання піднімала не раз. І ось результат – бардо провід працює.

По 5,6 кілограма нині доїть на корову, а це майже вдвічі більше, ніж в середньому по

Повар колхоза им. Чапаева Феня Сергеевна
Зиновьева, фото М. Кононенко, 1982 г.

Жатва в колхозе «Путь Ленина»,
фото М. Кононенко, 1982 г.

Доярки колхоза «Путь Ленина», фото М. Кононенко, 1982 г.

Детский сад в с. Староверовка, фото М. Кононенко, 1982 г.

Детский сад в с. Староверовка, фото М. Кононенко, 1982 г.

колгоспу. І знижувати показник не може, адже взяті нові зобов'язання на честь 60-річчя СРСР, і їх треба виконувати.

П. Афанасенко.

«Ленінець», 28 січня 1982 року, с. 3.

Конкурс медсестер.

Вже стало традицією проводити конкурси на кращу медсестру району. В цьому році він пройшов особливо змістовно і виявив рівень підготовки медпрацівників до практичної діяльності. При підбитті підсумків бралися також до уваги випуски санбюлетнів, виконання домашнього завдання.

Перше місце в конкурсі зайняла медсестра хірургічного відділення райлікарні Марія Кузьмівна Волокітіна, друге посіла працівниця цього ж відділення Лідія Сергіївна Труш, а третє місце дісталось медсестрі Старовірівської дільничої лікарні Ользі Миколаївні Єрмаковій. Спеціальний приз болільників одержала Ольга Миколаївна Мерчанська, яка працює в травматологічному відділенні райлікарні.

«Ленінець», 19 червня 1982 року, с. 2.

Сто п'ятдесят чоловік харчується в колгоспі імені Чапаєва. І ніхто ще не висказав нарікання на страви, які в ній готуються. Заслуга ж в цьому, звичайно, кухарів, неперевершеним майстром серед яких є Феня Сергіївна Зінов'єва, яку ви й бачили на знімку. Напарниці її – це Парасковія Трохимівна Травкіна і Ольга Кузьмівна Зінов'єва, обслуговують зараз і жниварів. А Феня Сергіївна завжди, як кажуть, на господарстві.

Ось її звичайний день. Десятки людей, своїх і прикомандированих, прийшли до їдальні. Кожному треба насипати запашного борщу, подати тарілку каші з м'ясом, кухоль чаю, прийняти пустий посуд, перемити, витерти стіл під навісом, та ще й простежити, щоб не було перебою з хлібом. І все спокійно, привітно, з увагою.

– Хвилиночку, товариші, я зараз, – тільки чується її душевний голос.

«Ленінець», 5 серпня 1982 року, 3.

Її внесок.

Парасковія Давидівна Амеліна ось уже 30 років працює дояркою в колгоспі «Путь Ленина». Вона досконало оволоділа своєї професією, навчилася всю душу вкладати в неї. Це видно з такого прикладу. За одинадцять місяців цього знаменного року нею надоєно по 2064 кілограми молока на кожну корову закріпленої групи при зобов'язанні такого періоду 2000 кілограмів.

М. Гусев, секретар парторганізації.

«Ленінець», 7 грудня 1982 року, с. 3.

1983 год

Вони залишаються в колгоспі.

Для дев'ятнадцятих випускників Старовірівської середньої школи вибір майбутньої професії вже зроблено – вони залишаються працювати в рідних господарствах.

Володимир Сургай, Григорій Лунін, Ірина Скабарова, Сергій Некрасов, Сергій Кутепов і інші виявили бажання працювати механізаторами в колгоспах «Путь Ленина», «Красное знамя», імені Чапаєва та «Маяк».

Для багатьох з них працювати в колгоспі не звикати. А після випускних екзаменів вони стануть рівноправними членами дружної сім'ї колгоспників.

«Ленінець», 24 березня 1983 року, с. 2.

Зобов'язання. Як вони виконуються?

На молочнотоварній фермі №1 колгоспу «Путь Ленина» систематично підбиваються підсумки зробленого за декаду, місяць, поквартально. Доярки разом із зооспеціалістами аналізують свою роботу, відмічають недоліки з метою їх усунення.

Ось і нині відбулося підведення підсумків роботи колективу їхньої ферми за перший квартал нинішнього року. Результати непогані. План по надоям на фуражну корову перекритий майже на 50 кілограмів. Особливо добре працювала Раїса Петрівна Лук'янченко, яка надоїла 781 кілограм молока на корову, перекривши соціалістичні зобов'язання.

«Ленінець», 5 квітня 1983 року, с. 3.

Сумлінно трудиться на внесенні гербіцидів під цукрові буряки Василь Ілліч Луньов – механізатор колгоспу «Путь Ленина».

Ставши на Вахту пам'яті – Вахту миру, він виконує норму на 120 процентів.

«Ленінець», 12 квітня 1983 року, с. 3.

Як вас обслуговують?

У Старовірівському кафе працюють кухарями Поліна Дмитрівна Кількінова і Євдокія Федосіївна Кліщ. Трудяться так, щоб відвідувачі були задоволені їх роботою. І це майстрам своєї справи вдається. З приходом Поліни Дмитрівни на роботу в кафе (працює тут лише рік) страви стали набагато смачнішими, калорійнішими. Кухарі знайшли час готувати не тільки гарячі страви для відвідувачів кафе, але й виготовляти напівфабрикати: шніцелі, котлети, фарш.

Жінки мають великий стаж роботи,кладають все своє вміння, старання в улюблену справу. Та, на жаль, ще мало допомоги одержують з боку комбінату громадського харчування.

«Ленінець», 14 квітня 1983 року, с. 2.

Горох – державі, пшеницю – у валки.

Одними з перших у районі впоралися з косовицею гороху хлібороби колгоспу імені Чапаєва: Володимир Тихонович Переверзєв, Генадій Васильович Конобєєв, Володимир Васильович Лактіонов і Віктор Володимирович Переверзєв: 115 гектарів цієї культури вони поклали в валки майже за два дні. Як тільки підсохли валки, обмолот цієї культури почали їхні товарищі – Микола Йосипович Рєпринцев, Микола Володимирович Габелко, Микола Михайлович Рєпринцев.

Допомагали їм відповідно Василь Іванович Меренков, Юрій Олексійович Рєпринцев і Сергій

Олексійович Зінов'єв. Другого дня загін поповнився ще кількома машинами. Добре показали себе у роботі скіпажі «Нив» комсомольця Анатолія Гранкіна і Віктора Яковича Дурнева з помічниками Михайлом Івановичем Посилаєвим і Вячеславом Митрофановичем Рєпринцевим.

Сприяла організованій роботі узгодженість між комбайновими скіпажами і водіями по перевезенню подрібненої соломи – механізаторами збирально-транспортного загону Олексієм Микитовичем Фалєєвим, Іваном Васильовичем Філіппським, Володимиром Миколайовичем Бідою.

Одночасно з обмолотом гороху хлібороби ведуть вже й косовицю пшениці. Старанно трудяться тут механізатори Михайло Тарасович Зінов'єв, Юрій Андрійович Жиров, Павло Наумович Машкін та інші.

Косять вони хліб жниварками ЖВС-6 і вже з перших днів перебивають змінні норми.

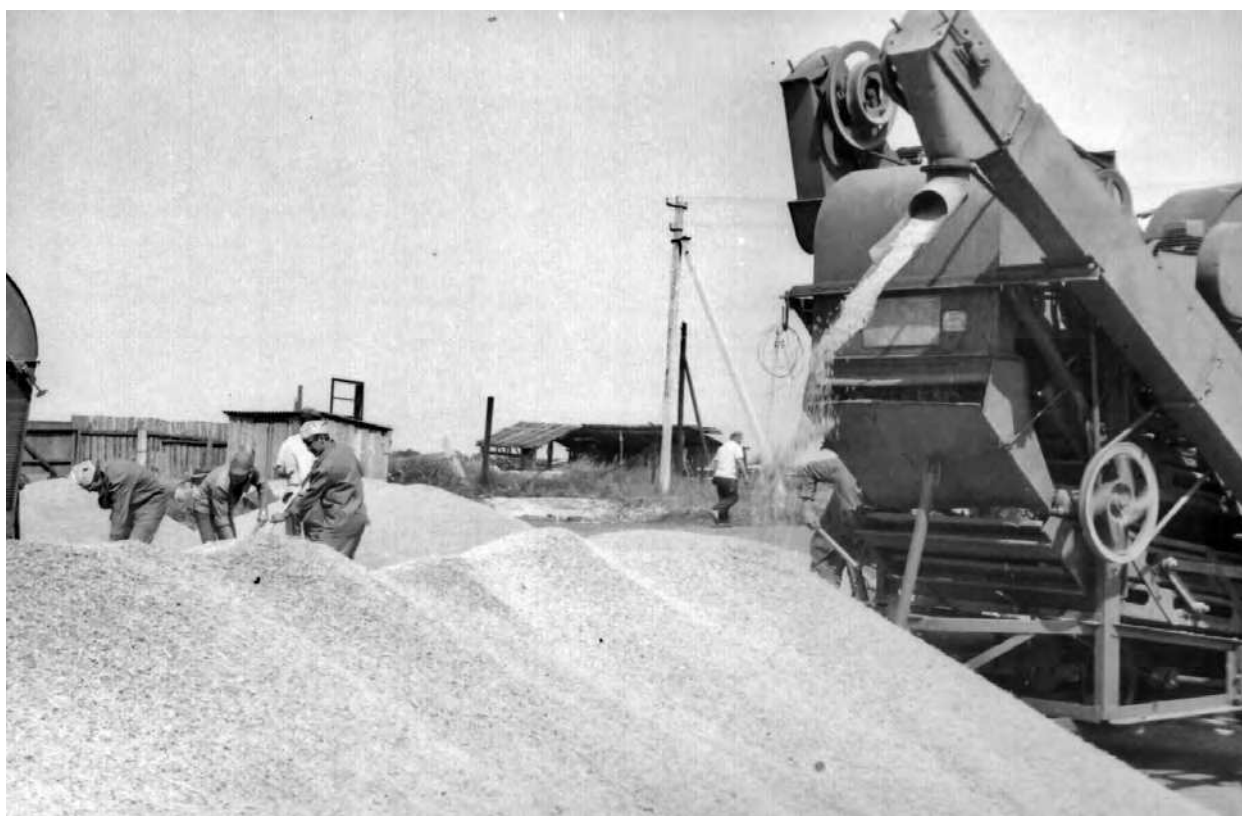
Я. Луговий, агроном, сількор.

«Ленінець», 6 липня 1983 року, с. 2.

Працівники колгоспних їдалень теж трудяться зараз з великим напруженням. Ольга Кузьмівна Зінов'єва та Феодосія Сергіївна Зінов'єва, наприклад, з колгоспу

Механізатор колхоза «Путь Ленина»
Василий Ильич Лунев,
фото М. Кононенко, 1983 г.

Уборка ранних зерновых в с. Староверовка, фото М. Кононенко, 1983 г.

Уборка ранних зерновых в с. Староверовка, фото М. Кононенко, 1983 г.

Доярка колхоза «Путь Ленина» Мария Илларионовна Фарафонова, фото М. Кононенко, 1983 г.

Староверовская средняя школа, фото М. Кононенко, 1983 г.

Староверовская средняя школа, фото М. Кононенко, 1983 г.

Комбинат бытовых услуг в с. Староверовка,
фото М. Кононенко, 1983 г.

імені Чапаєва, готують страви три раз на день.
У колгоспній їдальні харчується понад 200 чоловік.

Там же, с. 4.

Ведеться газифікація села Старовірівка.
Будівництво газопроводу високого і низького тиску
веде будівельно-монтажне управління №13 тресту
Укргазкомунгосп. Нині укладаються труби на
території колгоспу імені Чапаєва.

«Ленінець», 23 липня 1983 року, с. 3.

Марія Іларіонівна Фарафонова, доярка
четвертої ферми колгоспу «Путь Ленина», нині
утримує першість по надоях молока на корову серед
подруг по праці. Їй вручено перехідний Червоний
вимпел «Кращій доярці». Тваринниця одержує
на корову щодня на 2,5 кілограма цієї продукції
більше, ніж в середньому по господарству. Доярка
любить свою професію і вкладає в роботу все своє
вміння, старанність. Прагне і в пору стійлового
утримання одержувати високі надой.

«Ленінець», 10 листопада 1983 року, с. 2.

У бібліотеці села Перша Старовірівка
оформлено виставку літератури до наступних
виборів до Верховної Ради СРСР.

«Ленінець», 27 грудня 1983 року, с. 3.

В Староверовской библиотеке учительница Любовь Захаровна Дюкарева
и Мария Матвеевна Сотникова, фото М. Кононенко, 1983 г.

1984 год***Про людей хороших.******Подруги.***

Чотирьох їх. І всі з другої ферми колгоспу імені Чапаєва. Це Віра Олексіївна Репринцева, Ганна Степанівна Переверзева, Віра Іларіонівна Зінов'єва і Анастасія Іванівна Травкіна. Десять років йдуть вони кожна своєю стежкою до рідної ферми, до свого колективу. За минулий рік всі чотири перекрили три тисячний рубіж, а Віра Олексіївна надоїла по 3550 кілограмів продукції на корову і стала переможницею у змаганні доярок колгоспу. Друга ферма і загалом виконала зобов'язання по надоях.

В основі успіху дружньої четвірки – добросовісна і сумлінна праця. Ніхто не піде з них додому, не завершивши повністю всіх операцій, передбачених розпорядком дня, технологією годівлі. Допомогають одна одній, передають набутий досвід молодим.

Високі рубежі намітили й інші тваринники.

Розрахунки на добрі запаси кормів, безперебійне їх підвезення. Та й на кормовозів можна покластися. Микола Андрійович Мартинов, Віктор Степанович Сотников, Іван Петрович Кількінов, брати Олексій Тихонович і Федір Тихонович Переверзеви, Іван Єгорович Хрульков, Володимир Миколайович Біда сумлінно виконують свої обов'язки по підвезенню соломи, силосу, жому.

Старовірівські доярки вдало використали в минулому році і забезпечили перспективу для нинішнього від такого важливого резерву, як добра організація племінної роботи. Г.С. Переверзева успіхи в надоях пояснює в значній мірі тим, що корови в її групі розтелились і забезпечили чималу прибавку молока в порівнянні з минулим роком. Заслуга в цьому є і нашого техника по штучному осіменінню худоби Василя Івановича Машкіна. З надзвичайною сумлінністю він виконує свою роботу, що забезпечило плановий вихід молодняка і стимулювало високі надої.

Допомагає в роботі тваринників і добре організоване змагання. Партійна організація, правління колгоспу подбали про те, щоб добре оформити червоний куток, побутову кімнату, забезпечити виховну роботу з людьми. Регулярно підбиваються підсумки змагання, відзначаються передовики перехідними вимпелами, грошовими преміями. Частіше ними бувають подруги по праці – наші три тисячниці, які з піднесеним настроєм вступають у четвертий рік п'ятирічки. Вступають з єдиним бажанням – мати ще вищі показники.

Г. Місейко, економіст колгоспу, сількор.

«Ленінець», 1 січня 1984 року, с. 2.

Колектив Старовірівської середньої школи теж вирішив за прикладом Іванівської середньої школи Вовчанського району побудувати свою мікроферму і вирощувати тут телят. Тим більше, що досвіду їм не занімати – давно допомагають тваринникам молочнотоварної ферми №1 колгоспу «Путь Ленина», дехто і самостійно вже відпрацював не одне літо.

У Трет'юстаровірівській восьмирічній школі розводять кролів. Лише цього року вони здали їх у заготконтору двадцять голів.

«Ленінець», 5 січня 1984 року, с. 2.

Депутат додержує слово.

Делегат XXVI зїзду КПРС, депутат сільської і районної Рад народних депутатів, доярка колгоспу «Путь Ленина» Раїса Петрівна Лук'янченко продовжує впевнено лідувати серед тваринників господарства в соціалістичному змаганні. Вона нині доє на 2-3 кілограми більше, ніж в середньому по господарству.

В минулому році комуністка спрацювала теж по-ударному. Вона надоїла від кожної корови по 3716 кілограмів молока, з честю дотримавши даного слова.

Тепер вона докладає всіх зусиль, щоб вийти на чотиритисячний рубіж і виконати п'ятирічку у три з половиною роки. І після роботи у Раїси Петрівни багато невідкладних справ. Вона часто буває серед людей, ділиться досвідом, бере участь у підготовці до виборів.

«Ленінець», 7 січня 1984 року, с. 2.

Ветеран, кавалер орденов Боевого Красного Знамени, Богдана Хмельницкого Михаил Иванович Субачев на встрече со школьниками Староверовской средней школы, фото М. Кононенко, 1984 г.

Председатель исполкома
Староверовского сельского совета
Кузьма Феоктистович Сотников,
фото М. Кононенко, 1984 г.

В історичному музеї села Старовірівка, який відкрито в дні святкування його 250-річчя, центральне місце займає експозиція, присвячена Великій Вітчизняній війні. На планшетах фотографії Героїв Радянського Союзу, С.К. Толстого, С.Я. Карпова – земляків старовірівчан, ветеранів війни.

«Ленінець», 14 лютого 1984 року, с. 3.

Велику військово-патріотичну роботу проводить ветеран Великої Вітчизняної війни вчитель Старовірівської середньої школи Михайло Іванович Субачев. Нелегкими воєнними дорогами пройшов колишній начальник штабу батальону. Закінчив війну в Берліні. На його грудях ордени Бойового Червоного Прапора, Богдана Хмельницького III ступеня, багато медалей.

«Ленінець», 23 лютого 1984 року, с. 2.

Виховують трудівників.

З досвіду роботи Старовірівської середньої школи.

У проєкті ЦК КПРС про реформу школи багато уваги приділяється трудовому вихованню дітей. Певні успіхи з цього питання є в педагогічного колектива Старовірівської середньої школи. Про це й сьогоднішня розповідь.

За останні п'ять років в колгоспах залишилося працювати 77 випускників Старовірівської середньої школи. У школі

ведеться поглиблене вивчення тракторної справи. З 1983-1984 року введена підготовка операторів машинного доїння.

Так, успішно працюють в старовірівських колгоспах випускники школи делегат XXVI зїзду КПРС доярка Раїса Петрівна Лук`янченко, механізатори Євген Григорович Івлєв, Михайло Олексійович та Віктор Олексійович Нечевілови, Андрій Леонідович Сєліхов та інші.

У школі розроблена система трудового виховання, в якій враховуються конкретні умови і можливості колгоспу і школи по створенню матеріальної бази, а також посильної допомоги господарству. Проводяться й зустрічі з передовиками виробництва, на яких школярів знайомлять з різними професіями.

У школі створена і спеціальна профорієнтаційна рада, яка координує роботу по трудовому вихованню. Стало вже традицією свята врожаю, на які запрошуються керівники всіх чотирьох колгоспів. На цих святах підбиваються підсумки роботи учнів за рік.

Більше 10 років на базі колгоспу «Путь Ленина» працює учнівська бригада, силами якої обробляється закріплена за нею земля, проводиться дослідницька робота. До її складу входять піонерські і комсомольські ланки по вирощуванню телят МТФ №1 Таких ланок 20. Щорічно працює тут табір праці і відпочинку.

«Ленінець», 12 квітня 1984 року, с. 2.

Рідні стіни.

Нарис.

- Усього й не пригадаєш. А іноді здається, що й не жив іще. Ось тільки б здоров`я...

На столі ліки, рецепт.

У невеличкій кімнаті – ліжка, шафа, телевізор. На шафі, обтягнутий целофаном, портрет військового.

- Брат старший – Василь. Танкістом був.

Чути, як вулицею їде трактор, гомонить дівтора на сусідньому подвір`ї.

- Ледве, памятаю, відпросився тоді, коли служити йшов. Якби не друзі, то, може, не попрощалися б. А більше не побачилися. А через два місяці не стало і матері. І відразу – війна. Школу нашу Карачівську сільськогосподарську, розформували. Не встиг і огледітись, як фашисти вже «хазяйнувати» почали.

Подався до фронту. До Купянська дійшов. Тут і наших зустрів.

Кузьма Феоктистович обережно гортає поживклі сторінки червоноармійської книжки і бачиться йому, мабуть, і перший його бій на Дніпрі, коли ще зовсім необстріляним солдатом тільки-но навченим у колишньому тридцятomu запасному полку III-го Українського фронту зенітником прикривав переправу, і шалені атаки приречених на загибель ворогів у Яссо-Кишенівському котлі.

Та медалі «За відвагу», «За взяття Будапешта», «За визволення Белграду», «За взяття Відня» надягає тепер лише на свята, і то не завжди, бо вважає, що й у рідній Старовірівці є досить людий набагато заслужених.

Ну, а що вже рідна вона йому, то рідна, бо ніде й ніколи, крім неї, і не жив більше.

Понад 25 тисяч фруктових дерев на вулицях, тротуари, Будинок культури, нова автостанція, кафе, друга восьмирічна школа, десять класних кімнат середньої, поліклініки – його турботи. Дороги з твердим покриттям до колгоспів «Маяк», «Красное знамя», Муравлінки, Дяківки, сім магазинів, п'ять фельдшерсько-акушерських пунктів на території сільради, парки, сквери – теж. Газифікація села, що йде сьогодні, музей.

- Помічники в мене надійні, – говорить, – ось вони-то й працюють – Гусєв Микола Стефанович, заступник мій, секретар парторганізації колгоспу

Учительница Ольга Степановна Ивлева
с красными следопытами,
фото М. Кононенко, 1984 г.

Библиотека с. Староверовка, фото 1984 г.

«Путь Ленина», Лактіонова Віра Іванівна, агроном колгоспу «Красное знамя», Дюкарева Марія Іваанівна, вчителька восьмирічної школи в Палатках, Бородіна Наталія Матвіївна, телеграфістка. Молодь росте – Зінов`ев Віктор, Нечевілов Михайло – механізатори. Актив на місці. Федір Іваанович Малявін – колишній депутат і голова колгоспу, Уляна Іванівна Пашкова – теж багатолітній заступник мій, Андрій Кузьмич Некрасов, теж колишній керуючий Власівським відділенням райсільгосптехнік. І вони, як і раніше, допомагають. Так що націлюй тільки, – сміється...

Відвідує щодня якесь з господарств або котрусь організацію. Роботу починає о сьомій. Відвідувачів приймає без обмежень. І сам до людей, як треба, йде.

- А раніше ким працювали?

- Інструктором заготконтори, директором, головою споживчого товариства, секретарем парторганізації колгоспу імені Чапаєва.

У шістдесят шостому, через два роки після обрання головою виконкому, одержав медаль «За трудову доблесть». У сімдесят першому – орден Жовтневої Революції.

- І важко не буває?

Знову сміється:

- А тоді вже рідні стіни допомагають. І пам'ять, – суворіє. Про те, що війна залишила, і все, що дісталось колись нашому поколінню. Та головне, все-таки, інше, те, що почали ми, буде обов'язково

продовжене. І щоб переконатися в цьому, достатньо побувати у нас хоча б на проводах юнаків в армію, побачити, як шириться й набуває сили почин нашого виконкому – гідно зустріти 40-річчя перемоги під дивізом «Від подвигу ратного – до трудового».

Так що було б тільки здоров'я...

А. Остапчук, наш кореспондент.

«Ленінець», 21 червня 1984 року, с. 2.

І назвали всіх поіменно...

Це було двадцять років тому. Третя Старовірівка готувалася відзначити 20-річчя Перемоги. Учні місцевої восьмирічки, доглянули пам'ятник загиблим воїнам, посадили квіти. Тут поховано сімнадцять радянських воєнів. Хто вони? Ця думка вже давно непокоїла старовірівчан. І хоча були очевидці захоронення, все ж досі прізвища солдат були невідомі, сімнадцять воєнів – це значить і сімнадцять сімей, які не дочекалися сина чи батька.

Марія Мефодіївна Дюкарева, вчителька Старовірівської восьмирічної школи, теж часто простоювала біля пам'ятника.

«Ні, треба шукати! Треба!» – прийняла вона рішення. Її втримав школярі. Так і був організований в нашій школі гурток червоних слідопитів, до якого приймали всіх бажаючих. На допомогу Марії Мефодіївни прийшла старша піонервожата Ольга Степанівна Івлєва. Перш за все відшукати очевидців тих грізних днів. Поговорили з ними. Небагато розповіли Галина Михайлівна Картавцева та Дарія Володимирівна Сотникова. Дізнались вони, наприклад, що один із захоронених сам був родом із Сибіру. Із райвійськкомата повідомили, яка саме частина звільняла їх село. І яка ж радість була для школярів, коли на їх прохання написав їм листа командир цієї частини Петро Павлович Подданик.

З'явилося листування. Стали з'являтися і перші відомості про загиблих воєнів. Стали відомі й їх імена. Білецький Василь Іванович. Сам із Донецька. Відразу ж розшукали його рідних, написали їм листа, запросили в гості. Андрій Максимович Зиков приїхав на запрошення старовірівських школярів із Сибіру. У братській могилі похований його брат Степан. Згодом з'явилися на пам'ятнику і прізвища Іллі Івановича Хандешина, Адама Борисовича Моргуна, і інших. Всього нині із сімнадцяти захоронених у братській могилі солдатів відомі імена чотирнадцяти. Вдалося відшукати і їх рідних.

Більше 400 чоловік пішло з нашого села на війну. Семен Лукич Ягодкін, Наум Акимович Шевченко, Олексій Андрійович Амелін, Степан Васильович Цуканов, Михайло Костянтинів Івлєв, і багато інших ветеранів Третьої Старовірівки є частими гостями у школярів.

Є ще в нашому селі і люди, на долю яких випали теж чималі випробування. Вдови... Ще їй дося їх очі повні сліз, а пам'ять береже все до краплини про близьких їм людей. Роки бруть своє. Вже й здоров'я слабне. Їм потрібна нині допомога. І діти із задоволенням взяли шефство над Дарією Володимирівною Сотниковою, марією Авксентіївною Сотниковою, Вірою Романівною Дюкаревою, Олександром Сергіївною Некрасовою й іншими. Є тепер у червоних слідопитів і ще одна мета. Відшукати відомості про своїх односельців, які загинули в роки війни. Початок зроблено. І хочеться вірити, що незабаром стануть відомі й ті міста і села, де хоробро билися і загинули наші земляки.

Л. Дюкарева, вчителька Третьостаровірівської восьмирічної школи.

«Ленінець», 8 вересня 1984 року, с. 2.

Не вертайтесь, літа, ліхі війною.

Перебираючи в пам'яті прожиті літа, роздумуючи над ними, прямує Олексій Кіндратович Білостоцький сільською, присушеною ранніми заморозками, вулицею, До Будинку культури радгоспу імені Комінтерну, де працює тепер оператором газового опалення.

Іде розважливо, не поспішаючи. Ніби розглядує все навкруги наново, а все інше по пам'яті.

А пам'ятає Олексій Кіндратович багато чого. Гай-гай, як далеко ті літа відлетіли! З комуні все починалося, яка організувалася в селі Литовка, з новозбудованого сільського клубу, що став справжнім вогнищем культури, з тваринницьких ферм і перших на селі тракторів, що будувалися і придбалися силами комуні, з назви – імені Комінтерну, з молодіжних комсомольських хорів, де співала і його дзвінкоголоса Тетяна. Та Тетяна, що з такого великого парубочього суцвіття вибрала тоді саме його, Олексія, радого

радгоспного бухгалтера і комсомольського активіста. Вибрала, а по веселлі тільки і знала, що виряджала і виглядала з далеких тривожних доріг.

Вперше – зі сходу, де кадровий воїн Червоної Армії зі своїми односельцями громив японських самураїв на озері Хасан і горі Халхін-Гол. Швидко, навально перемолли супостатя, та як сапер, повертався додому пізніше за всіх. Всі очі видивилася, поки постукав у вікно.

Вдруге – вже й не сподівалася на зустріч. Мінери помиляються раз, а йому мінеру Білостоцькому, довелося на передньому краї майже чотири роки вкриватися холодним потом на мінних полях.

А скільки ж їх було від Новоросійська до Роростова на Одері. Через Ворошиловград, Смоленськ, Пінські болота Білорусії, Білосток, Бреслау, Штетін, пролягли бойові дороги Олексія Кіндратовича.

Жорстокі наслідки війни у фронтових умовах сприймаються не так жахливо. А коли навколо вже панує мир і спокій, коли не треба закопуватися у землю від куль і осколків, лтак відразу глянеш на всю широчінь спопелілої рідної землі і не віриш, що виною тому вьому безмежному горю людськму була війна, розв'язана фашистами.

Тепер Олексій Кіндратович іде вулицею, відмірює кроки від дому до Будинку культури, де працює. І бачить одночас радгосп імені Комінтерну відразу після війни і тепер, через сорок літ мирного будівництва. Де були руїни, тепер знову звелись тваринницькі комплекси, широкі подвіря тракторних бригад. А села не пізнати. І тільки там, в скверіку у контори колгоспу, оточений струнками тополями, незрушно стоїть воїн-визволитель. Сюди несуть люди квіти, несуть свою пам'ять, свою шану і свою відданість справі, за яку так дорого заплтив радянський народ у війні, Що була найбільшою і найкровопролитнішою в історії людства. Все це чітко осягає думкою Олексій Кіндратович, зважає в собі і так само в думці промовляє, ніби підбиває підсумки свого життя: у мирі можна б ще стільки прожити на світі, не вертайтесь лише літа, лихі війною. І далі прямує – розважливо, не поспішаючи, на свій трудовий пост.

М. Семиодчий.

«Ленінець», 27 листопада 1984 року, с. 2.

Овечья ферма колхоза «Красное Знамя», фото М. Кононенко, 1985 г.

1985 год

Добрими показниками в праці Анастасія Іванівна Травкіна – доярка колгоспу імені Чапаєва, завершила минулий рік. Від корови надоїла по 3454 кілограми молока і посіла друге місце в соціалістичному змаганні серед тваринників господарства.

У завершальному році одинадцятої п'ятирічки вона збавляє темпів і прагне працювати ще краще, продуктивніше, щоб внести вагомий вклад у трудові здобутки свого колективу, у виконання Продовольчої програми країни.

«Ленінець», 29 січня 1985 року, с. 1.

Відмінно потрудилася в минулому році Віра Олексіївна – доярка колгоспу імені Чапаєва. Від кожної закріпленої корови вона надоїла по 3715 кілограмів молока, завоювавши першість в соціалістичному змаганні серед подруг по праці.

Нині Віра Олексіївна знову йде в авангарді соціалістичного суперництва. На її честь в господарстві підняв прапор Трудової слави.

Вона одержує нині на корову 8,5 кілограмів молока щодня, що на 3,5 кілограма більше від середньодобового надою по господарству.

«Ленінець», 16 лютого 1985 року, с. 1.

Під мирним небом.

Сьогодні, 23 лютого, у День Радянської Армії та Військово-Морського Флоту, в школі знову відбудеться вечір солдатських матерів. Зустрічаються покоління. Діти і люди, що виростили і виховали таких же недавно, здається, школярів, і спорядили їх у життя.

Григорій Лунін, Володимир Сургай, Вячеслав Меренков, Юрій Волобуєв, Володимир Сотников. Їх портрети на стенді «Служать в армії сини». А поруч і фотографія і Володимира Апалькова – солдата-героя, який до кінця виконав свій інтернаціональний обов'язок.

І знову планшети, написи – «Ветерани поруч з нами», «Курська дуга», «Розквітло село під мирним небом». А разом усе – зал бойової слави місце для урочистих церемоній і зустрічей з тими, з кого й робиться життя.

Наталія Золотар, Світлана Боброва, Валентина Стьопіна, Світлана Репринцева, Світлана Разумова, Олексій Божко, Юрій Коваленко, Юрій Некрасов – ось далеко неповний список тих, хто старанно і з любов'ю оформляв його, розбирав матеріали, розміщував їх за темами.

Не обійшлося, звичайно, і без військового керівника школи, ветерана війни Михайла Івановича Субачева, вчителів, серед яких особливо вагомий внесок у загальну справу зробила вчителька математики Ганна Андріївна Коптяєва, учнів молодших класів.

Сорок шість планшетів і стендів оформили вони, щоб не тільки сьогодні, а й завтра, завжди всі знали історію села, його людей і ціну, якою заплачено за світле сьогодення.

Тут будуть екскурсоводи, яких підготував історик Євген Павлович Чайкін, проходитимуть інші заходи, але день відкриття свого залу і клопоти з його створенням так і залишаться окремим спогадом для тих, хто його робив.

Г. Соловйов, вчитель фізкультури Старовірівської середньої школи.

«Ленінець», 23 лютого 1985 року, с. 2.

Успішно долає намічені рубежі колектив тваринників другої молочнотоварної ферми колгоспу імені Чапаєва. З початку року тут одержано від кожної корови по 320 кілограмів молока, а щодобові надої нині сягають семи кілограмів на голову, що майже на три кілограми більше. Ніж в середньому по колгоспу.

Високими показниками у соціалістичному змаганні на честь 40-річчя Великої Перемоги відзначаються доярки Віра Олександрівна Репринцева, Анастасія Іванівна Травкіна і Ганна Степанівна Переверзева. В ці березневі дні вони надоюють більш ніж по вісім кілограмів молока на корову.

«Ленінець», 7 березня 1985 року, с. 3.

– Хліб – всьому голова, – твердить народна мудрість. І це дійсно так. Хліб – наше багатство, наша сила. Цінувати його – наш святий обов'язок.

Теплица колхоза «Путь Ленина», фото М. Кононенко, 1985 г.

Ток колхоза «Путь Ленина» в период уборки ранних зерновых, фото М. Кононенко, 1985 г.

У Старовірівській середній школі школярам повсякденно причеплюють любов до землі, до хліборобської праці, тому і Хліб для них – з великої літери.

У школі нещодавно створено музей хлібу, в якому вся історія країни пов'язана з боротьбою за хліб. Більше ста книг, статей, експонатів, викликають жвавий інтерес у відвідувачів.

Остеронь не залишлася.

Їх пророкували блискуче спортивне майбутнє, бо, ще навчаючись у школі Старовірівки, Людмила Пашкова була чемпіонкою України, майстром спорту з лиж, показавши результати на рівні європейських досягнень.

Мріяла про нові спортивні успіхи, тренувалась, однак все перекреслила війна. Стала партизанкою. Підніше її було відряджено в тил, де вона стала інструктором по підготовці армійських лижних батальйонів. Але Люду тягнуло на фронт. І її направили в один з таких лижних загонів начальником штабу. «Біла смерть» – так з жахом називали гітлерівці загін

Ток колхоза «Путь Ленина» в период уборки ранних зерновых, фото М. Кононенко, 1985 г.

Ток колхоза «Путь Ленина» в период уборки ранних зерновых, фото М. Кононенко, 1985 г.

лижників-винищувачів. До Перемоги ще немало було важких фронтових доріг, втрат, нагород – два ордени Червоної Зірки, медалі. А після війни вона повернулася до рідної Харківщини і почала вчити спортивній майстерності юнаків та дівчат в університеті і в педагогічному інституті. А три роки назад Людмили Іванівни не стало. Та пам'ять про неї житиме вічно. Не забувають її учні Старовірівської середньої школи. Зокрема, проводиться в нас змагання на приз Л.І. Пашкової, які стають традиційними. У цьому році вже пройшли і районні змагання на її честь.

Г Соловійов, вчитель Старовірівської СШ.

«Ленінець», 7 травня 1985 року, с. 2.

Багато років Анастасія Іванівна Травкіна працює дояркою в колгоспі імені Чапаєва. І давно ходить в передовиках. Минулий рік тваринниця закінчила 3454-кілограмовим надоем. А за чотири роки

Ток колхоза «Путь Ленина» в период уборки ранних зерновых, фото М. Кононенко, 1985 г.

Ток колхоза «Путь Ленина»
в период уборки ранних зерновых,
фото М. Кононенко, 1985 г.

нинішнього має 1092 кілограма на кожну корову, при зобов'язанні 830.

Є перспективи і на зростання удоїв – зараз Анастасія Іванівна одержує щодня по 10 кілограмів продукції на корову.

Хороший настрій у механізаторів колгоспу «Красное знамя» Івана Тверитникова. На міжрядному обробітку цукрових буряків він простійно перевиконує норми виробітку при високій якості роботи. За першість у трудовому суперництві йому вручено перехідний Червоний вимпел «Кращому механізатору».

Коли вдивляєшся в привітне обличчя Галини Василівни Іванвої, спостерігаєш за її роботою як старшої медичної сестри Старовірівської дільничної лікарні, то думаєш, що в цій жінці природа втілила всі кращі людські якості: порядність, доброту, людяність, працелюбність і високу любов до професії, якій вона себе присвятила. Ось уже біля 30 років працює в медицині, з 1973 року – в Старовірівській лікарні. Знають Галину Василівну і далеко за межами села, шанують і поважають її люди, називають «Сестрою милосердя».

За благородну працю в ім'я здоров'я людини її портрет неодноразово заносився на Дошку пошани

Доярка колхоза им. Чапаева –
Анастасия Ивановна Травкина,
фото М. Кононенко, 1985 г.

Старовірівської сільської Ради народних депутатів. Зараз її портрет на районній Дошці пошани «Слава труду». У своїх листах до районної газети люди щиро і сердечно вітають Галину Василівну з професійним святом – Днем медичного працівника.

М. Кононенко.

«Ленінець», 15 червня 1985 року, с. 2.

Пастух.

Важкими дорогами Великої Вітчизняної війни пройшов Василь Несторович Гутник. Повернувшись до рідної Старовірівки, ветеран довго не роздумував про вибір мирної професії. З малку щиро любив худобу, водити по квітучих, повних запахів літа, колгоспних луках. Отак і не примітив, як пролетіли сорок повоєнних років – весь цей час пасе тварин колгоспу «Красное знамя», а взимку скотарює. Діло знає добре, слідкує за тим, щоб худоба була ситою.

За сумлінну, багаторічну працю Василю Несторовичу присвоєно почесне звання ударника комуністичної праці.

«Ленінець», 13 липня 1985 року, с. 3.

Школьники Староверовской средней школы
в Музее хлеба с. Староверовка,
фото М. Кононенко, 1985 г.

Безперебійно дії зерноочисний комплекс ЗАВ-20, інші механізми для підробки намолоту. А обслуговують їх сумлінні і знаючі спеціалісти Володимир Леонтійович Сухін та Олексій Іванович Амелін. У колгоспі вже скошено понад 629 гектарів і обмолочено 382 зернових і зернобобових культур.

Г. Некрасова, головний агроном господарства.

За підсумками другої декади липня переможцем соціалістичного змагання серед тваринників колгоспу «Красное знамя» стала доярка Любов Іванівна Амеліна. Успішно вона справилася і з піврічними соціалістичними зобов'язаннями, виконавши їх на 117 процентів.

«Ленінець», 20 липня 1985 року, с. 2.

Валентина Сидорівна Світлична працює свинаркою в колгоспі «Красное знамя». До роботи ставиться добросовісно, з розумінням своєї справи і обов'язку. Вона – ударник комуністичної праці. Тому у неї і непогані показники по роботі. Зокрема, соціалістичні зобов'язання семи місяців Валентина Сидорівна виконала на 107 процентів.

«Ленінець», 1 серпня 1985 року, с. 2.

Фоторепортаж.

Злагоджено і дружно.

У колгоспі мені Чапаєва чотири силосо-збиральні комбайни. Середній врожай маси становить 300 центнерів з гектара. Механізатори, ставши на передз'їздівську трудову вахту, прагнуть з визначеним об'ємом робіт вкластися в декадний строк.

Найкраще виходить у Івана Дмитровича Сабельникова, якого ви бачили на першому знімку. Він при завданні 4,9 гектара КС-1,8 доводить

На основі досвіду.

Кавалер орденів Трудового Червоного Прапора та ордена «Знак пошани», Володимир Іванович Пильов торік зайняв перше місце по намолоту серед комбайнерів колгоспу «Красное знамя». І зараз він на 30-50 тонн зерна видав більше з бункера, ніж мають його колеги по збирально-транспортному загону. На його честь тут піднято Прапор трудової слави. По-ударному ведуть жнива Василь Петрович Животков, Микола Іванович Чесноков, Іван Іванович Лаврик та інші. Доброго слова заслуговує Василь Володимирович Музалевський, якому випала честь розпочати їх косовицею гороху. До речі, спочатку він скошив цю культуру в сусідньому колгоспі «Путь Ленина» на площі 50 гектарів, а потім переїхав на лани рідного господарства.

Помічником до себе він взяв доньку-десятикласницю Раїсу, яка забажала оволодіти професією механізатора.

Відмінно трудяться наші возії намолоту – шофери і трактористи. Перш за все, Анатолій Петрович Козловський, Василь Іванович Головінов, трактористи Сергій Васильович Животков і Павло Анатолійович Козловський.

Механізатор колхоза «Красное Знамя» Иван Тверитников с переходным красным вымпелом,
фото М. Кононенко, 1985 г.

Старшая медицинская сестра
Староверовской больницы
Галина Васильевна Иванова,
фото М. Кононенко, 1985 г.

Т-150 з причепом ним доставлено близько 1500 тонн хліба. На транспортуванні зеленої маси на силос – теж вийшов у лідери. Механізатор виконав сезонне завдання на 180 процентів.

Згідно умов соціалістичного змагання комуністу вручені Почесні грамоти, присвоєно звання «Кращий механізатор», видані грошові премії.

Нині механізатор трудиться на косовиці кормів для громадського стада працює з вогником, по-ударному, готує гідну зустріч XXVII зїзду КПРС.

«Ленінець», 26 вересня 1985 року, с. 2.

Механізатор колгоспу «Красное знамя» В.І. Пильов добре потрудився на збиранні ранніх зернових. У господарстві посів друге місце у змаганні. Нині він продовжує збирати врожай пізніх зернових культур. На косовиці гібридної кукурудзи комбайном «Херсонєць-7» за робочий день дає лад цій культурі на 6,5-7 гектарах при нормі 5,7.

«Ленінець», 19 жовтня 1985 року, с. 3.

його до 7,6 гектара. Цьому сприяють водії автомашин Петро Васильович Гранкін та Пилип Степанович Абрамов, які зайняті на транспортуванні корму. Вони закінчують зміни з виробничими показниками в 160-180 процентів. Це і служить підставою для відзначення їх підняттям Прапора трудової слави на щоглі біля агітвагончика.

Заступник голови правління по кормо виробництву Вячеслав Панасович Канунніков задоволений роботою цих товаришів.

Вслід за скошенням кукурудзи ведеться дискування звільнених площ. Його виконує механізатор Олексій Максимович Зіновєв. На полі працюють і два плоскорізи. Ними управляють Микола Іванович Семикін та Володимир Миколайович Жиров.

Механізатори колгоспу імені Чапаєва працюють злагоджено і дружно, бо у всіх у них одна мета – швидше провести «зелені жнива», створити міцну кормову базу для громадського тваринництва.

П. Афанасєнко, наш кореспондент.

«Ленінець», 22 серпня 1985 року, с. 3.

У колгоспі «Красное знамя» Сергія Васильовича Животкова всі добре знають. Він сумлінний механізатор, депутат Старовірівської сільської Ради народних депутатів, комуніст. На протяз кількох років йде в авангарді трудового суперництва. На нього рівняються безпартійні, ВчатьсЯ працювати так, як він, по-стахановськи.

На перевезенні зернових на тік господарства трактором

Передовой комбайнер колхоза
«Красное Знамя» Владимир Иванович
Пылев, фото М. Кононенко, 1985 г.

Секретарь парторганизации колхоза «Красное Знамя» И.В. Пашков вручает вымпел победителя соцсоревнования доярке Любови Ивановне Амелиной, фото М. Кононенко, 1985 г.

Олексій Дмитрович Селіхов нині передує в трудовому суперництві серед механізаторів колгоспу «Красное знамя», які зайняті на оранці. Працюючи на тракторі Т-150, він щоденно піднімає зяб на 11-12 гектарах. Нормою ж передбачено зорати 8,2 гектара. Свої трудові здобутки механізатор присвячує наступному XXVII зїзду КПРС.

«Ленінець», 24 жовтня 1985 року, с. 3.

З відрадними результатами в правці підішов до всенародного свята – 68 роковин Великого Жовтня механізатор колгоспу «Красное знамя» Володимир Петрович Луньов. Потужним трактором К-701 він на оранці зябу та парів при високій якості роботи щодня перекривав норми виробітку на 40-60 процентів. На честь сумлінного механізатора неодноразово підіймався Прапор трудової слави, на його агрегаті часто майорів Червоний прапорець – символ ударної праці.

«Ленінець», 7 листопада 1985 року, с. 2

В рахунок березня 1986 року трудиться Дмитро Захарович Доценко – дояр колгоспу «Красное знамя».

Механизатор колхоза «Красное Знамя» Сергей Васильевич Животков, фото М. Кононенко, 1985 г.

Свинарка колхоза «Красное Знамя» Валентина Сидоровна Светличная, фото М. Кононенко, 1985 г.

Механізатор колхоза «Красное Знамя»
Алексей Дмитриевич Селихов,
фото М. Кононенко, 1985 г.

Кожен рік тваринник іде в авангарді трудового суперництва серед трудівників господарства. У нинішньому році від кожної корови він вже одержав по 3140 кілограмів молока, при соціалістичному зобов'язанні 2990.

Портрет Дмитра Захаровича, який сумлінною працею готує гідну зустріч XXVII зїзду КПРС, занесено на районну портретну галерею «Слава труду».

«Ленінець», 21 листопада 1985 року, с. 2.

Доярки молочнотоварної ферми №1 колгоспу «Красное знамя» Любов Степанівна Азаренкова, Клавдія Іванівна Амеліна, Таїсія Моїсїївна Амеліна успішно справилися із соціалістичними зобов'язаннями десяти місяців.

Великий інтерес викликає у них опублікований недавно проєкт Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1986-1990 роки і на період до 2000 року.

«Ленінець», 30 листопада 1985 року, с. 2.

1986 рік

Курси підготовки кадрів.

У будинку механізаторів колгоспу «Путь Ленина» вже три роки діють курси по підготовці трактористів. Нині на них навчається 50 чоловік з прилеглих колгоспів. Черновий випук механізаторів припадає на квітень цього року.

«Ленінець», 18 лютого 1986 року, с. 2.

Гордість твоя, Нововодолажстна.

Пететворюючи рішення XXVII зїзду КПРС в життя, наполегливо трудиться в ці дні Любов Іванівна Амеліна – доярка колгоспу «Красное знамя».

Більше десяти кілограмів молока на корову одержує вона щодня. Завдяки сумлінній праці, дотриманню раціону годівлі тварин, досвіду, надої по її групі зростають. Успішно справилися зі своїми соціалістичними зобов'язаннями чотирьох місяців і вийшла переможницею передтравневого соціалістичного змагання. Її портрет занесено на дошку пошани господарства.

«Ленінець», 8 травня 1986 року, с. 3.

Як тільки розпочалася війна, Іван Олексійович Івлєвпшов захищати рідну землю від фашистів. Пять років не бачив рідного села, своєї домівки. Воював в Радянському Заполярї. Звістка про перемогу над ворогом застала його в Кеніксберзі. Груді ветерана війни прикрашають бойові нагороди: медалі «За бойові заслуги», «За оборону Радянського Заполяря», ювілейні медалі, а також орден Вітчизняної війни II ступеня. Після війни повернувся в Старовірівку, працював в колгоспі, в 1950 році вступив в члени КПРС.

Нині Іван Олексійович, не зважаючи на пенсійний вік, продовжує працювати в колгоспі «Маяк» завідуючим господарством. Часто зустрічається з школярами місцевої школи, розповідає про свій бойовий шлях.

«Ленінець», 9 травня 1986 року, с. 3.

Будинок механізатора.

Четвертий рік трудівники колгоспу «Красное знамя» користуються будинком механізатора та їдальню, які споруджені в комплексі. В будинку механізатора колгоспники збираються на агронавчання, тут проходять бесіди, проходять лекції тощо.

Їдальня простора, кухня обладнана всім необхідним. Тому і готують в ній страви смачні і всім до вподоби.

«Ленінець», 13 травня 1986 року, с. 2.

Щоденник соціалістичного змагання.

На 30 процентів перебивають норми виробітку при високій якості на рихленні міжрядь соняшнику комуніст Михайло Петрович Лактіонов та Василь Максимович Сотников – механізатори колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 17 травня 1986 року, с. 3.

За досягнуті успіхи у виробництві молока у минулій п'ятирічці оператор машинного доїння корів колгоспу імені Чапаєва Віра Олексіївна Репринцева нагороджена орденом «Знак Пошани».

Наполегливість і старання характерні в повсякденній праці жінки тепер. Протягом серпня вона надоїла по 336 кілограмів молока від корови при зобов'язання 280. Вона одержує по 10 і більше кілограмів продукції щодня і зараз від тварин, тоді як по колгоспу цей показник становить трохи більше восьми кілограмів.

«Ленінець», 9 вересня 1986 року, с. 2.

Добре знають Олексія Максимовича Зіновєва у колгоспі імені Чапаєва, де він трудиться механізатором, поважають його жителі села Старовірівки. Перш за все О.М. Зіновєв вболіває за громадські справи. Недарма товариші обрали його членом ради підрядного загону, в якому він трудиться. Зараз

Раиса Петровна Лукьянчикова, фото М. Кононенко, 1986 г.

працюючи на оранці зябу та парів, тракторист щодня перевиконує норми виробітку. Вдається це йому завдяки великому досвіду та відмінно підготовленій техніці.

«Ленінець», 25 жовтня 1986 року, с. 3.

Він там, де важче.

Не один рік трудиться на самих відповідальних ділянках виробництва механізатор колгоспу «Красное знамя» Михайло Павлович Пікалов. На пору зимівлі худоби йому довірили доставку кормів на ферму, бо знають, що перебоїв у кормо забезпеченні не буде.

Михайло Павлович бережно ставиться до техніки і завдяки цьому вона надійно служить колгоспному виробництву.

За вагомий його вклад у виконання планів та соціалістичних зобов'язань у минулій п'ятиріччі старанного механізатора нагороджено медаллю «За трудову доблесть».

«Ленінець», 4 листопада 1986 року, с. 3.

Травкіни.

Привітно і затишно у невеличкому цегляному будинку Травкіних. Два роки минуло відтоді, як Анастасія Іванівна відчула зручність у користуванні голубим паливом. Подія важлива, я б сказала, історична – у другу Старовірівку прийшов природний газ.

На той час співпала ще одна незвичайна подія в житті передової доярки. Голова сім'єства Іван Михайлович Травкін саме тоді теж перейшов до газівників. Стільки років трудився в колгоспі, а з приходом газопроводу в село, став оператором. Правління колгоспу не стало заперечувати цього, бо помітило в цьому позитивний порив людини.

У доброму настрої був цього вечора і Іван Михайлович. Робота оператора прийшлась йому до серця. А сьогодні особливий день, привід радіти є – підключають ще до кількох будинків трудівників газ. Скрипнула дверима дружина. Падав їй повідомлення про сесію Старовірівської сільської Ради народних депутатів. Любить жінка громадську роботу, є членом постійної сільськогосподарської комісії. А це довіря.

Ремонт техніки в колхозе «Путь Ленина», фото М. Кононенко, 1986 г.

Все добре, все ладиться в дружній сім'ї Травкіних. Є улюблена робота в обох, стара ненька на пенсії, донька Валя і Люба здобули вищу освіти полетіли з батьківського дому.

Та ніколи не буває спокійним материнське серце. Вийде, часом, вона за паркан, і пильно вдивляється у далечінь дороги, яка вивела доньок в життя.

Світлішають очі Анастасії Іванівни, не сходить посмішка з привітного обличчя, коли в чіткій уяві постає картина сімейного свята. Всі зідуться, щоб привітати матір-трудівницю з високою урядовою нагородою медаллю «За трудову відзнаку» з занесенням її на районну портретну галерею «Слава труду».

Г. Тверитникова, завідувача фермою №2.

«Ленінець», 6 листопада 1986 року, с. 2.

Село росте, впорядковується.

Красивішають села району. Широкого розмаху набуло будівництво, високими темпами ведеться газифікація. Ці фотознімки зроблені в селі Старовірівці. Широкі, красиві вулиці. Вже газифіковано 141 будинок. Понад два роки користується природним газом доярка колгоспу імені Чапаєва Г.С. Переверзева. До кінця року газ прийде ще в 50 осель. В селі нещодавно збудовано комплексно-приймальний пункт до послуг населення: 18 сучасних магазинів.

«Ленінець», 6 листопада 1986 року, с. 4.

Анастасія Іванівна Травкіна майже тридцять років трудиться оператором машинного доїння та другій фермі колгоспу імені Чапаєва. Здобула великий досвід, авторитет серед тваринників, учить молодь передових прийомів праці.

За підсумками десяти місяців вона надоїла по 2861 кілограму молока від кожної корови. За успіхи досягнуті у попередній п'ятирічці трудівницю нагороджено медаллю «За трудову відзнаку», портрет жінки, як переможниці переджовтневого соціалістичного змагання, занесено на районну портретну галерею «Слава труду».

«Ленінець», 20 листопада 1986 року, с. 3.

Репетиція самодеятельности в с. Староверовка, фото М. Кононенко, 1986 г.

Механизаторы колхоза «Путь Ленина» на курсах подготовки трактористов, заведующий курсами В.В. Гурин, фото М. Кононенко, 1986 г.

Місцеві Ради і перебудова. Закінчивши школу, комсомолец Олександр Пахомов пішов працювати в колгосп. Слюсарював. Повернувшись з служби в рядах Радянської Армії, сів за кермо автомашини. Останнім часом підвозить людей до місця роботи. Але яку б роботу не виконував, вона приносить йому задоволення. Поважають односельці, тому й виявили Олександру довіря, обравши депутатом Старовірівської сільської Ради.

«Ленінець», 6 грудня 1986 року, с. 2.

На парниках.

Нарешті випав сніг: все навколо ніби прибралося у святковий одяг. Грудневі морози скували землю. Та до весни не так уже й далеко. Це розуміють городники колгоспу «Красное знамя».

Кипить робота на парниках. Очищені котловани, відремонтовані короби та рами, ведеться робота по їх утепленню.

Заздалегідь, ще до морозів, завезено ґрунт і біологічне паливо.

Всі роботи на парниках організував бригадир С.В. Музалевський, який багато років займається вирощенням овочів у господарстві.

Городниці Л.М. Бура, Л.І. Волобуєва і Л.І. Пашкова та інші мають неабиякий досвід, трудяться зі знанням справи, сумлінно.

У нинішньому році, як і в минулому, колгосп перевиконав план по продажу городніх культур. Тепер – майже на 40 процентів.

Тобто, господарство реалізувало 405 тонн овочів, тоді як передбачалося продати їх державі

Ветеран Великой Отечественной войны Иван Алексеевич Ивлев, фото М. Кононенко, 1986 г.

близько 290 тонн. Урожай вибороно у важких, несприятливих погодніх умовах, коли загинули всі плантації огірків і частково були пошкоджені ранні помідори.

Багато трудових колективів взяли підвищені трудові зобов'язання: план двох років п'ятирічки виконати до 70-річчя Великого Жовтня. Цього прагнуть і старовірівські городники.

М. Кононенко, наш кореспондент.

«Ленінець», 23 грудня 1986 року, с. 3.

1987 рік

На сьогоднішній день комуніст Валентин Іванович Неживий комбайном «Нива» намолотив 392 тонн зерна. В колгоспі «Путь Ленина» він кожного року йде в авангарді соціалістичного змагання. Нині теж утримує серед жнивників друге місце. Всього 58 тонн зерна залишилося намолотити йому, щоб виконати соціалістичне зобов'язання. Тому не шкодуючи сил, не рахуючись із часом, трудиться Валентин Іванович. Він знає: його особиста перемога – це радість для всіх механізаторів збирально-транспортного загону.

«Ленінець», 11 серпня 1987 року, с. 3.

Шлях пройдено немалий.

Майже на 18 кілометрів розкинулася Старовірівка. Село втапає в зелені, на вулицях посаджені фруктові і декоративні дерева. У Старовірівську сільську Раду входить вісім населених пунктів, деє близько 2500 дворів і шість тисяч мешканців. На її території розміщено до сорока різних організацій, чотири колгоспи, спецгосп по відгодівлі свиней, середня і чотири восьмирічні школи, в яких навчається понад 500 учнів, дільнична лікарня і шість фельдшерсько-акушерських пунктів.

А зовсім інший вигляд мало село до революції. Ось що згадує 93-річна Дарія Афanasіївна Гридінa: «У нас була велика сім'я. На ліжку спали тільки батько з матір'ю, а діти (нас було 12) – покотом на підлозі,

Жатва в с. Старовірівка, фото М. Кононенко, 1987 г.

на соломі вкритою рогожою. Взимку опалювати хату було нічим. Так і жили». Але вже надійшов 1917 рік і вісті про революційні події в крахні відлунням відзначилися й у Старовірівці.

У грудні у селі з'явилися представники «центру», як вони себе іменували. Запропонували вибрати ревком, який відразу преступив до своєї діяльності. Однак через два місяця село окупували німецькі загарбники, які сікли й розстрілювали незадоволених селян. Але вже в листопаді 1918 року в селі знову була встановлена Радянська влада, хоча становище залишалося тривожним: на Харківщину насувалися білогвардійські війська знову піднімали голови куркулі, створювалися бандитські загони.

Кілька разів село страждало від нальотів цих зграй. Від рук бандитів загинули сільські активісти Семен Мартинов, Андрій Абрамов, Антон Цуканов. Після закінчення громадянської війни старовірівці почвали відбудовувати своє господарство. У 1925 році тут з'явилася перша комуна бідняків «Зоря комунізму», незабаром почали створюватися і СОЗи (спільний обробіток землі), а потім – сільгоспартілі. В 1929 році в Старовірівці вже нараховувалося вже вісім колгоспів.

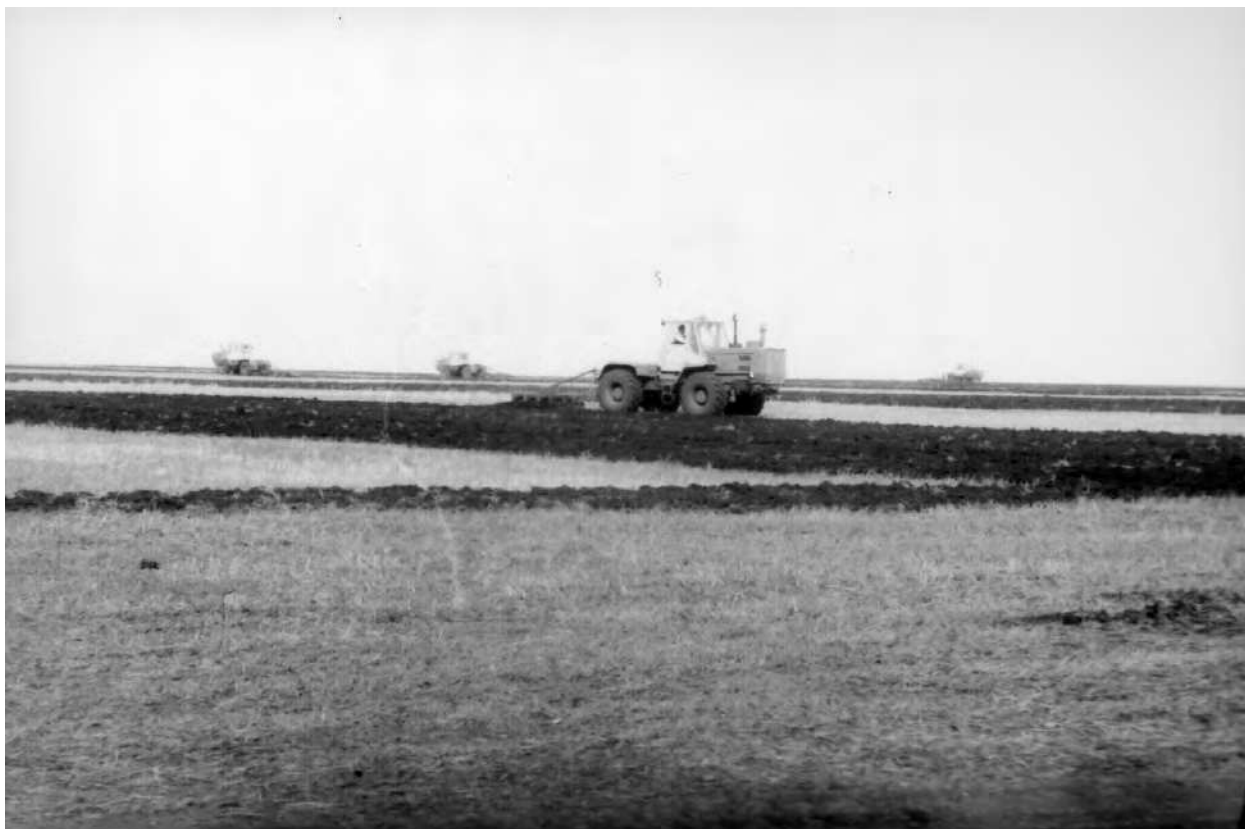
У цьому ж році була створена одна з перших в області Власівська МТС, куди зразу ж прибули 12 тракторів. У передвоєнний період матеріальний стан трудящих поліпшився, зріс їх культурний рівень. У селі працювало три клуби, частина села вже була радіофікована і електрифікована, працювало вісім початкових, дві семирічних і одна середня школи, відкрилися дві бібліотеки.

Але все перекреслила війна. Багато старовірівців з перших же днів фашистської навали пішли зі зброєю в руках захищати завоювання Жовтня.

Саме Старовірівка опинилася в окупації. Населення зустріло гітлерівців та їх прихвостнів ворожо. Дехто з мешканців тримав зв'язок з партизанами, радянською військовою розвідкою. Саме за це була розстріляна вчителька Катерина Родіоновна Гордієнко з малолітніми дітьми.

Жатва в с. Староверовка, фото М. Кононенко, 1987 г.

Конкурс пахарей в колхозе им. Чапаева, фото М. Кононенко, 1987 г.

Конкурс пахарей в колхозе им. Чапаева, фото М. Кононенко, 1987 г.

Конкурс пахарей в колхозе им. Чапаева, фото М. Кононенко, 1987 г.

Але прийшов час визволення. І знову старовірівці взялися за відбудову вщент зруйнованого господарства. І нова Старовірівка стала ще кращою. Недарма Старовірівку вважають одним з багатих і впорядкованих сіл області. Живуть і трудяться тут немало хороших людей.

П. Кононенко, ветеран війни і праці, мешканець села Старовірівки

«Ленінець», 13 жовтня 1987 року, с. 2.

Життя, як на долоні.

Швидко прокотилися через Старовірівку визвольні бої. Ніна Олексіївна Сай, нинішній директор Власівської нафтобази, легко пригадує, як вона, ще дівчиною прийшла сюди на роботу – влаштувалася бухгалтером на цьому ж підприємстві. За рік дещо спромоглася – закласти першу цистерну для пального. Поверталися брати до отчого дому – хто з фронту, а менший Володимир – з Німеччини. Доки старший Валентин став на ноги та менший відслужився, і свої тридцять розміняла.

Детский сад в с. Старовіровка, фото 1987 г.

Роботи вистачала і домі, і на базі. А тут ще і технікум треба було закінчувати. До війни лише один курс закінчила. Решту – заочно, без відриву від виробництва. Стала членом партії, очолила підприємство.

Ювілейний рік приніс радість і для Ніни Олексіївни – їй присвоєне звання почесного працівника Держкомнафтопродукту СРСР, що їй відзначено відповідним дипломом. Виростила чотирьох дітей, гордиться, що повивчалися всі, двоє з них комуністи. Приїжджають на свята, не дураються батьківського двору.

– Все життя своє я віддала роботі, людям і не шкодую, – закінчує Ніна Олексіївна нашу розмову. І я бачу, що їй справді немає щасливішої жінки на світі, ніж ця. Принаймні мені так здалося.

М. Гнатенко, наш кореспондент.

«Ленінець», 12 грудня 1987 року, с. 3.

Дом торжеств в с. Староверовка, фото 1987 г.

1988 год

Заздалегідь готуються до весняно-польових та збиральних робіт механізатори колгоспу «Путь Ленина». Спеціальна ремонтна ланка, в складі якої досвідчені слюсарі та механізатори О.Г. Селіхов, І.З. Зубков, О.С. Жиров, В.Г. Конокеєнко трудиться на повну силу. Полагодивши ґрунтообробну та посівну техніку, ремонтники приступили до тракторів та комбайнів.

«Ленінець», 23 січня 1988 року, с. 2.

У тракторній бригаді колгоспу «Путь Ленина» біля техніку гурт школярів. Підходжу ближче і визнаю, що у старшокласників Старовірівської середньої школи йдуть практичні заняття з тракторної праці. Звертаюсь до вчителя виробничого навчання В.О. Гічевського:

– Розкажіть, будь-ласка, що дає школярам вивчення сільськогосподарської техніки?

– У нашій школі трактори та сільськогосподарську техніку вивчають учні девятих та десятих класів. Майже учі разом із атестатом одержують і посвідчення тракториста-машиниста третього класу, так що зразу після школи можна працювати механізатором.

– І багато йде в колгосп?

Ігор Гусак, Павло Міщенко, Юрій Форафонов – допомагають учні рахувати прізвища випускників, які після школи пішли в колгосп. Влітку, під час канікул, багато учнів працювало на току, на фермах, – додають школярі. На техніці, правда, не доводилося, бо неповнолітні ще. Хочеться швидше школу закінчити і працювати поряд із своїми батьками.

«Ленінець», 12 лютого 1988 року, с. 2.

Веселою зграйкою біжить дівтора чи йдуть літні люди, але при зустрічі з ветераном Велкої Вітчизняної війни М.В. Дюкаревим обов'язково чемно вітаються. Знають його в Старовірівці і дорослі, і малі. Не один десяток років Михайло Васильович був директором Третьостаровірівської школи. Не здає позицій колишній розвідник і понині. Вчителює в рідній школі.

«Ленінець», 23 лютого 1988 року, с. 2.

Ударницю комуністичної праці М.Д. Буру, яка трудиться дояркою в колгоспі «Путь Ленина», добре знають в Першій Старовірівці. Нагороджена медаллю «За доблесний труд», Марія Давидівна постійно виконує плани і зобов'язання, продукцію видає тільки першосортною.

«Ленінець», 22 березня 1988 року, с. 3.

Буряківники колгоспу «Красное знамя» комуністи Олексій Степанович Івлєв, Іван Петрович Тверитников та Микола Васильович Івлєв в нинішньому році вирощуватимуть цукрові і кормові буряки на площі майже триста гектарів. Трудитися будуть механізатори на колективному під'язді. ґрунтообробну

і посівну техніку вони підготували заздалегідь. На лінійці готовності і два трактори Т-70.

«Ленінець», 24 березня 1988 року, 3.

Четвертий десяток років трудиться дояркою в колгоспі «Путь Ленина» Н.П. Головінова. Вона постійно укладає договори на змагання з подругами по праці і в результаті показники в неї завжди стабільні і вище планових. Нині, наприклад, середньодобовий надій на корову складає понад вісім кілограмів молока.

Староверовский узел связи, фото М. Кононенко, 1988 г.

За сумлінну працю Ніна Петрівна неодноразово нагороджувалася почесними грамотами.

«Ленінець», 12 квітня 1988 року, с. 3.

Сьогодні нікому не треба доводити, що безводний аміак – цінне азотне добриво і при правильному його використанні сільськогосподарські культури додуть значну прибавку врожаю.

У колгоспі «Красное знамя» вносити ці добрива доручили сім'ї Животкових Василь Петрович працює першу зміну, а потім за кермо Т-150 сідає син Сергій. Його й зустріва я на колгоспному лані під час внесення аміаку під наступний посів кукурудзи. До кінця зміни ще було далеко, а молодий комуніст вже виконав норму виробітку.

«Ленінець», 19 квітня 1988 року, с. 3.

Знову стали першими.

Колектив молочнотоварної ферми №4 колгоспу «Путь Ленина» часто господарстві виходить переможцем соцзмагання. Вибороли доярки першість і в першому кварталі нинішнього року.

«Ленінець», 14 червня 1988 року, с. 3.

Депутат районної Ради народних депутатів доярка колгоспу імені Чапаєва Анастасія Іванівна Травкіна сумлінною працею готує зустріч XIX Всесоюзної партійної конференції.

Застосовуючи у своїй роботі досвід кращих тваринників, вона одержує високі надої молока.

«Ленінець», 23 червня 1988 року, с. 1.

Сонце сідало за обрій, коли Микола Шаламов закінчив косити лугові трави. Вийшов із трактора, окинув поглядом свіжі покоси і задоволено промовив:

– На сьогодні досить. Не менше двох норм буде.

У колгоспі «Красное знамя» поспішають із заготівлею кормів для громадського тваринництва.

При цьому використовують як сіяні, так і природні трави.

У господарстві створено спеціальний мехзагін, в якому дві косарки, граблі, транспортні засоби.

На знімках: комсомолец М. Шаламов; на косовиці трав.

«Ленінець», 9 липня 1988 року, с. 1.

Фотографія.

Марія Іларіонівна Фарафонова – одна з кращих доярок колгоспу «Путь Ленина».

«Ленінець», 11 серпня 1988 року, с. 3.

Ветеран Великой Отечественной войны
Михаил Васильевич Дюкарев,
фото М. Кононенко, 1988 г.

Доярка колхоза «Путь Ленина»
Мария Илларионовна Фарафонова,
фото М. Кононенко, 1988 г.

– У 1951 році повернувся з армії і одразу в колгосп пішов працювати, – розповідає М.П. Гридін. Весь час трудився шофером, а як вийшов на пенсію – слюсарюю.

– І слюсарює на славу, – доповнює секретар партійної організації колгоспу імені Чапаєва І.П. Бурцев. – Саме завдяки його старанням техніка на другій бригаді нашого колгоспу завжди справна, працює надійно. Микола Петрович майстер високої кваліфікації. Будь-яку машину налагодить, і працюватиме не гірше за нову. Механізатори задоволені його роботою.

Портрет М.П. Гридін я як кращого ремонтника, занесено на Дошку пошани господарства.

«Ленінец», 8 вересня 1988 року, с. 3.

Сімя Здорів мешкала в далекому білоруському селі. Дорослі трудилися на фермі, діти вчилися. Старша донька Валентина невдовзі закінчила сільськогосподарський технікум і стала ветфельд-

Механизатор колхоза «Красное Знамя»
Николай Шаламов, фото М. Кононенко, 1980 г.

Доярка колхоза «Путь Ленина»
Нина Петровна Головина,
фото М. Кононенко, 1988 г.

Доярка колхоза «Путь Ленина» Мария
Давыдовна Буря,
фото М. Кононенко, 1988 г.

шером. Направили молодого спеціаліста на Харківщину.

Сумували батьки з цього приводу недовго – після перших же оглядин місця призначення дочки переїхали до Старовірівки. Одержали просторий, гарний будинок на тій же вулиці, де жила тоді й донька та інші працівники репродукторного відділення колишнього підприємства по виробництву свиней. На цьому підприємстві стала працювати і мама Валентини Ніна Павлівна.

І вже з перших місяців зуміла добитися високих показників. Вона вміє до мінімуму звести вплив стресів у момент відлучення поросят від маток. А це вже додаткові прирости, прискорення в розвитку. Характерно, що вона не лише сама клопочеться на роботі, а й доньці не дає спокою. І Валентина обов'язково порадить матері, як краще підлікувати, погодувати, доглянути тварин.

Зате і радість тоді на двох, коли підсумують роботу операторів колективу репродуктивного відділення колгоспу «Колос». Поросят вона відлучає вагою 17-18 кілограмів при зобов'язанні 14,5, збереженість доводить до 99 процентів. Вищих показників тут мало хто досягає

В. Берізо.

«Ленінець», 20 вересня 1988 року, с. 3.

Тетяна Іваївна Репринцева – одна з кращих доярок першої молочнотоварної ферми колгоспу імені Чапаєва.

«Ленінець», 7 вересня 1988 року, с. 3.

Доярка колхоза им. Чапаева
Татьяна Ивановна Репринцева,
фото М. Кононенко, 1988 г.

Чверть віку працює ветеран праці М. П. Жирова у колгоспі імені Чапаєва. Портрет Марії Панасівни, як однієї з кращих доярок, занесено на Дошку пошани господарства.

«Ленінець», 4 жовтня 1988 року, с. 3.

Комуністка Клавдія Антонівна Івлєва нині очолює соціалістичне змагання серед доярок колгоспу «Красное знамя».

18 років доглядає К.І. Світлична маточне поголів'я свиней у колгоспі імені Чапаєва. Робота не з легких, але Катерина Іларіонівна не з тих, хто боїться труднощів. Працює з вогником, тому і результати праці високі.

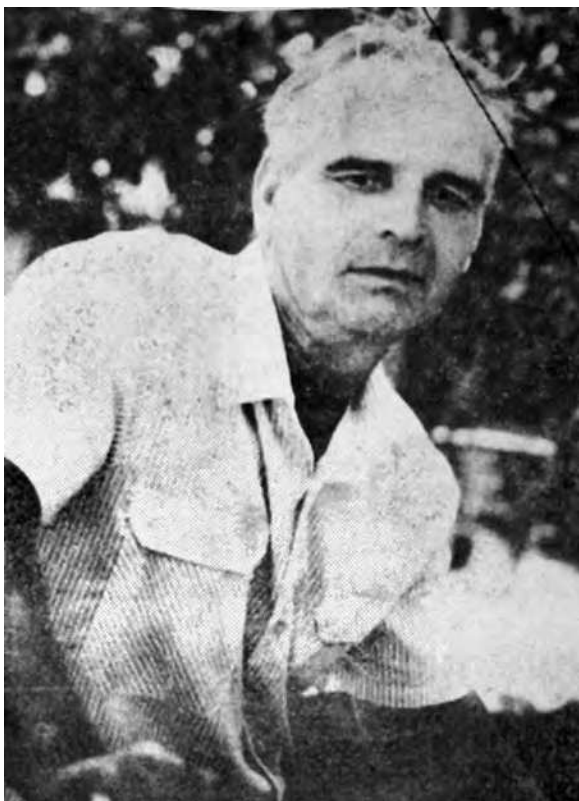
Портрет свинарки, як переможця соціалістичного змагання, занесено на Дошку пошани господарства.

«Ленінець», 8 жовтня 1988 року, с. 3.

Всього два роки працює К. К. Омельченко дояркою у колгоспі імені Чапаєва, а вже встигла добитися непоганих результатів. У минулому році вона надоїла на кожну корову по 3320 кілограмів молока. Добре йдуть справи в доярки і зараз.

Катерина Корнійвна – член правління, її портрет, як переможця соціалістичного змагання, занесено на Дошку пошани господарства.

«Ленінець», 18 жовтня 1988 року, с. 1.

Техник-селекционер колхоза им. Чапаева
Василий Иванович Машкин,
фото М. Кононенко, 1988 г.

Доярка колхоза им. Чапаева
Екатерина Корнеевна Омельченко,
фото М. Кононенко, 1988 г.

В.І. Машкін – технік-селекціонер колгоспу імені Чапаєва. З початку року на фермі №2, де він працює, від кожних 100 корів одержано по 96 телят.

Близько 27 років працює Василь Іванович на цій посаді, користується авторитетом і повагою серед тваринників, бо сумлінним виконанням своїх обов'язків сприяє успішній роботі всього колективу.

«Ленінець», 17 листопада 1988 року, с. 2.

У колгоспі «Путь Ленина» Миколу Івановича Хміля знають як умілого механізатора, досвідченого хлібороба і чуйного товариша, готового завжди прийти на допомогу. Він прагне бути на найбільш відповідальних ділянках сільськогосподарських робіт, сумлінно і якісно виконує виробничі завдання, економно витрачає паливо. Нещодавно Миколі Івановичу колектив механізаторів виявив особливе довіря, обравши його бригадиром тракторної бригади.

«Ленінець», 26 листопада 1988 року, с. 3.

Віктора Івановича Савченка знають і поважають у колгоспі імені Чапаєва. Він один з кращих механізаторів господарства.

«Ленінець», 6 грудня 1988 року, с. 3.

1989 год

Конференція працівників культосвітніх закладів, яка кілька днів тому відбулася у районному Будинку культури, не залишила нікого байдужим. На зміну самозвітам, красивим словам та запевнянням прийшла конкретна ділова розмова. Учасникам конференції сподобався виступ директора Першостаровірівського будинку культури Б.В. Гончаренка. Борис Васильович ще молодрий культпрацівник, та це не заважає йому всю свою діяльність спрямовувати на пошук нових форм роботи. Здавалось би, повинні бути і відповідні результати. Але часто не вистачає звичайної підтримки і допомоги місцевих керівників.

У багатьох виступах прозвучала думка, що працівникам культури треба частіше йти до тваринників і механізаторів з цікавими концертами, на кожній фермі чи тракторній бригаді організовувати пересувні бібліотеки. Але, на жаль, мало хто з культпрацівників поділився своїм досвідом у цій справі.

І все ж розмова відбулася – гостра, принципова, не завжди приємна. Будемо сподіватися і на відповідні зрушення в діяльності закладів культури району.

На знімках: (вгорі) виступає директор Першостаровірівського будинку культури Б. В. Гончаренко; під час конференції.

«Ленінець», 9 лютого 1989 року, с. 2.

Понад тридцять років трудиться механізатором у колгоспі «Путь Ленина» О.В. Сургай. Олексій Васильович старається приносити якомога більше користі своєму господарству. Він уже відремонтував закріплену техніку, а зараз допомагає товаришам по праці.

«Ленінець», 21 лютого 1989 року, с. 1.

Десятикласники Старовірівської середньої школи Василь Корсиков, Микола Помазан, Геннадій Погода, Олександр Толмачов та Олександр Чиркін після школи вирішили піти працювати в сільське господарство.

Цікаво, що в минулому році 13 випускників цієї школи теж залишилися трудитися в колгоспах старовірівського куща.

За підсумками минулорічного змагання Любов Василівна Музалевська, доярка колгоспу «Путь Ленина» вийшла переможницею серед тваринниць МТФ №4. Добре трудиться вона і в нинішньому році. Середньодобовий надій на корову по її групі значно вищий, ніж по господарству.

«Ленінець», 23 лютого 1989 року, с. 3.

Механізатор колхоза «Путь Ленина»
Алексей Васильевич Сургай,
фото М. Кононенко, 1989 г.

Доярка колхоза «Путь Ленина»
Любовь Васильевна Музалевская,
фото М. Кононенко, 1989 г.

Що не рік, то все більше стає газифікованих будинків у селі Старовірівка. Нині спеціалісти БМУ-13 працюють на території колгоспу «Путь Ленина». І в нинішньому році планують прокласти по вулицях Першої Старовірівки не менше п'яти кілометрів труб низького тиску.

«Ленінець», 4 березня 1989 року, с. 3.

Софія Григорівна Івлева, доярка колгоспу «Путь Ленина», часто виходить переможцем соціалістичного змагання серед подруг по праці.

«Ленінець», 18 березня 1989 року, с. 3.

Колектив молочнотоварної ферми №3 колгоспу «Путь Ленина» нині трудиться набагато краще, ніж у попередні роки. Вже є й відчутні результати. Серед доярок зросла трудова дисципліна, підвищилась на фермі продуктивність праці.

«Ленінець», 25 березня 1989 року, с. 3.

Перший рік працює у колгоспі імені Чапаєва агрономом-насінневодом комсомолка Світлана Свіріна. І хоч спеціаліст вона ще зовсім молодий, але наполегливості в роботі та знань їй не бракує.

«Ленінець», 18 квітня 1989 року, с. 2.

Газифікується Зарізанка.

Таку назву носить південна околиця Старовірівки, де переважно мешкають трудівники четвертої молочнотоварної ферми колгоспу імені Чапаєва. Всі вони живуть надією десь на осінь уже користуватися природнім газом. І їх сподівання небезпідставні. Чимало зроблено по газифікації цієї віддаленої вулиці. По ній прокладено газопровід низького тиску, у самих будинках, а їх тут близько сотні, встановлюються котли, газові плити тощо.

Десятикласники Староверовской средней школы, которые остаются работать в сельском хозяйстве: Василий Корсиков, Николай Помазан, Геннадий Погода, Александр Толмачев, Александр Чиркин, фото М. Кононенко, 1989 г.

Доярка колхоза «Путь Ленина» София Григорьевна Ивлева, фото М. Кононенко, 1989 г.

У перспективі зручним паливом зможуть користуватися мешканці Муравлінки, на газифікацію якої виготовляється проектна документація. Активну допомогу правлінню господарства у розв'язанні важливої соціальної проблеми подають наші шефи – трест «Харківгазкомунбуд».

Г. Головінова.

Тваринники колгоспу «Маяк» достроково виконали піврічний план продажу мяса державі. Намічали відправити на переробні підприємства 710 центнерів, а поставили 1203. Майже 300 центнерів яловичини виробило подружжя Субачевих. Марія Іванівна і Олексій Кирилович порають відгодівельне поголів'я вже багато троків і добиваються високих результатів: у літні місяці бички їхньої череди прибавляють по кілограму і більше приросту живої ваги на добу. До того ж на дешевих кормах. От і зараз до їхнього стала завозимо 50 кілограмів зеленої маси на тварину солому, зернофураж, мін добавки тощо. На такому раціоні худоба росте швидко. А гарні результати забезпечують і високий заробіток.

С. Сусленков, наш громадський кореспондент.

«Ленінець», 11 липня 1989 року, с. 3.

Резерви є.

Три доярки другої молочнотоварної ферми колгосп імені Чапаєва зайняли провідні місця тваринників господарства за підсумками дев'яти місяців зимівлі. Найвищий показник має А.І. Травкіна, яка одержала за цей час по 2629 кілограмів продукції від корови. Її колеги Г.С. Тверитникова та В.О. Репринцева надоїли дещо менше, але теж стали переможцями серед тваринників господарства. Усіх їх, як і колектив в цілому, нагороджено грошовими преміями як таких, які виконали умови соціалістичного змагання.

При підведенні підсумків роботи за пору зимівлі називалися і прізвища інших передовиків галузі. По першій фермі це Г.Ф. Жученкопо четвертій – К.К. Омельченко. Усі вони перш за все творчі люди. Або взяти Л.І. Канунникову. Як доярка, вона ще не зовсім і склалася, але сміливо пішла на те, щоб роздоїти запущену групу. Минулого місяця молода доярка одержала по 321 кілограму продукції на корову, тоді як

Доярки фермы № 3 колхоза «Путь Ленина», фото М. Кононенко, 1989 г.

Фольклорный коллектив с. Вторая Староверовка, который существует более 20 лет,
фото М. Кононенко, 1989 г.

зобов'язувалася надоїти по 280. Подібних прикладів можна наводити чимало.

Поряд з цим одним із важливих резервів підвищення надоїв по колгоспу може стати чітка система парування корів. Зрушення в цьому напрямку, безумовно, вже є. Гарні телиці ростуть на другій фермі, а технік штучного осіменіння В.І. Машкін все робить для того, щоб суттєво вплинути на формування кращого стада.

Багато можна досягти і поліпшенням раціону годівлі. Не совна ще використовуємо пасовища, фуражне зерно тощо. До речі, ще й заготовляємо недостатньо цінних компонентів. От гна цьому і втрачають працівники галузі. Навіть у літні дні колгосп одержує значно менше молока на корову щодоби, аніж на цю пору минулого року. А має бути навпаки.

Н. Якуніна, наш громадський кореспондент.

«Ленінець», 15 липня 1989 року, с. 3.

У городників колгоспу «Красное знамя» гаряча збиральна пора. Та й розпочалася, сказати

Агроном-семеновод колхоза им. Чапаева
Светлана Свирина, фото М. Кононенко, 1989 г.

Учасник фольклорного колектива с. Третья
Староверовка Мария Павловна Сотникова,
фото М. Кононенко, 1989 г.

по правді, вона вже давненько – як тільки підспіли ранні овочі. Вслід за ними почервоніли помідори, достигли морква і кабачки, інша городина. Встигай тільки збирати та відправляти на заготівельні пункти. І городники стараються. Бригада, до складу якої входять 12 чоловік, працює на совість, кожен день збирає не менш двох-трьох тонн городніх культур.

– Виконаєте план? – запитуємо у бригадира кавалера Ордена Трудового Червоного Прапора Семена Васильовича Музалевського.

– Можливості у нас є. Ще дозрівають помідори на десяти гектарах, середня та пізня капуста, столові буряки. А якщо вже говорити про робочі руки, то жінки в нашій бригаді хоч в основному і пенсійного віку, та працювати вміють, до справи відповідально ставляться.

На знімках: (вгорі) городниці К.Д. Сотникова, Л.І. Пашкова, М.К. Ретунська та Т.Є. Цуканова; (внизу) бригадир овочівників С.В. Музалевський розмовляє з водієм автомашини О.Г. Репринцевим перед відправкою овочів на приймальний пункт.

«Ленінець», 26 серпня 1989 року, с. 3.

Десять років працює Анатолій Іванович Сотников завідувачим майстернею тракторної

бригади №1 колгоспу «Красное знамя» Поважають його колгоспники. «На ньому тримається вся бригада», – говорять про свого керівника механізатори.

«Ленінець», 23 вересня 1989 року, с. 3.

Понад двадцять років тому у Другій Старовірівці створено фольклорний ансамбль російської пісні. У цьому році ансамбль став лауреатом 2-го Всосоюзного фестивалю народної творчості.

«Ленінець», 28 вересня 1989 року, с. 3.

Майже тридцять років працює в колгоспі «Красное знамя» Любов Степанівна Азаренкова.

За добросовісну працю Любов Степанівна нагороджена медаллю «За доблесний труд».

«Ленінець», 3 жовтня 1989 року, с. 3.

Марія Павлівна Сотникова – активна учасниця фольклорного ансамблю російської пісні Третьостаровірівського сільського клубу.

«Ленінець», 12 жовтня 1989 року, с. 3.

Ветеран праці Таїсія Моїсеївна Амеліна – одна з кращих доярок колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 21 жовтня 1989 року, с. 3.

Тваринники колгоспу «Красное знамя» за десять місяців на 90 процентів виконали річної план продажу державі молока. Не знижують вони темпів і нині, в період зимівлі громадського стада. Добовий надій на корову по господарству значно вищий, ніж у середньому по району.

«Ленінець», 16 листопада 1989 року, с. 3.

Вже багато троків О.В. Корсікова трудиться техніком-селекціонерів у колгоспі «Путь Ленина». Виконує свої обов'язки сумлінно. Постійно добивається хороших результатів. За десять місяців нинішнього року Ольга Власівна від коних 100 корів одержала по 88 телят або на вісім більше у порівнянні з минулорічним показником.

«Ленінець», 30 листопада 1989 року, с. 3.

Одна из лучших доярок колхоза «Красное Знамя» ветеран труда Таисия Моисеевна Амелина, фото М. Кононенко, 1989 г.

1990 рік

По Старовірівському виборчому округу.

Учора в приміщенні Старовірівської сільської Ради народних депутатів відбулося засідання окружної виборчої комісії по виборчому округу №177 по виборам народних депутатів до Харківської обласної Ради народних депутатів.

Засідання відкрила голова окружної виборчої комісії директор Третьостаровірівської неповної середньої школи Л.З. Дюкарева.

Вона повідомила, що колективи колгоспу «Красное знамя», першого відділку радгоспу «Комінтерн», бригади №1 колгоспу «Радянська Україна» і педагогічного колективу Старовірівської середньої школи висунули кандидатами в депутати відповідно колишнього першого секретаря обкома партії, а нині персонального пенсіонера союзного значення Владислава Петровича Мисниченка, директора радгоспу «Комінтерн» Володимира Миколайовича Ткаченка, голову виконкому Караванської сільради Івана Івановича Сургая і завідуючого районним відділом народної освіти Григорія Федосійовича Пилипенка. Всі четверо дали письмову згоду балатуватися кандидатами у депутати по данному округу.

О. Дяконова

«Ленінець», 11 січня 1990 року, с. 3.

Трибуна передовика.

Дмитро Іванович Доценко, дояр колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 8 лютого 1990 року, с. 1.

Члени теслярської бригади колгоспу «Красное знамя» комуніст І.К. Кутєпов, В.П. Філіпський, В.Г. Лактіонов та П.І. Крамаренко. Без їх умілих рук важко обійтися в господарстві.

«Ленінець», 24 лютого 1990 року, с. 3.

На цьому знімку ви бачите одного з найкращих механізаторів колгоспу «Красное знамя» В.П. Луньова. Нині Володимир Петрович закінчує ремонтувати закріплену техніку.

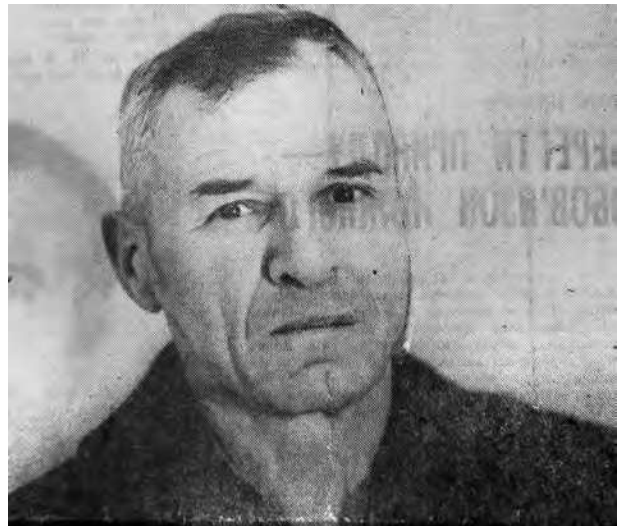
«Ленінець», 10 березня 1990 року, с. 3

В минулому році виробнича бригада Старовірівської неповної середньої школи на кожному з 12 гектарів виростила по 361 центнеру цукрових буряків. Учні заробили понад дві тисячі карбованців. Ці гроші вони планують витратити на екскурсію у місто Москву під час літніх канікул.

Там же, с. 4.

Рано розпочинається день у диспетчера колгоспу «Красное знамя» Ю.Ю. Головінової. Прийшовши на роботу, перш за все виписує вона дорожні листи водіям автомашин, потім приймає інформацію з бригад, як спрацювали вони у попередній день, на черзі – інші невідкладні роботи. Як людині ініціативній, яка добре розбирається у сільському господарстві, Юлії Юр'ївні доручили відповідальну ділянку роботи – вона заступник голови групи народного контролю.

«Ленінець», 13 березня 1990 року, с. 3.

Дояр колхоза «Красное Знамя» Дмитрий Петрович Доценко, фото М. Кононенко, 1990 г.

Плотницкая бригада колхоза «Красное Знамя», фото М. Кононенко, 1990 г.

Учителя начальных классов Староверовской школы О.С. Ивлева и Т.М. Азаренкова, фото М. Кононенко, 1990 г.

Диспетчер колхоза «Красное Знамя» Юлия Юрьевна Головинова, фото М. Кононенко, 1990 г.

Вчитель початкових класів Третьостаровірівської дев'ятирічки О.С. Івлева переконана, що діти краще засвоюють новий матеріал, якщо не тільки почують його зі слів вчителя, чи прочитають у книзі, а побачать на власні очі. Тому й застосовує вона на уроках різні технічні засоби. Своїм досвідом Ольга Степанівна охоче ділиться зі своїми колегами.

«Ленінець», 17 березня 1990 року, с. 2.

На внесенні органічних добрив під парові площі у колгоспі «Путь Ленина» сумлінно трудиться Анатолій Миколайович Рябег. У господарстві його знають як одного із найдосвідчених мханізаторів.

«Ленінець», 20 березня 1990 року, с. 1.

«Майстер своєї справи, – так говорять у колгоспі «Красное знамя» про М.С. Головінова. 25 років працював він водієм, а тепер слюсарює у колгоспному гаражі. Виконує будь-які ремонтні роботи. Двигуни

полагодити – будь-ласка. Гальмові колодки наклепати – теж зробить як найкраще. Він сам і камери вулканізує, а потрібен мідник – справиться і за нього.

Там же, с. 3.

Ніна Павлівна Здор багато троків трудиться на свиномкомплексі колгоспу «Путь Ленина». Доглядає свинарка супоросних маток і поросят молодшого віку. Постійно добивається високих результатів у роботі.

«Ленінець», 31 березня 1990 року, с. 3.

Є.М. Новиков – визнаний у районі кукурудзовод. Трудиться він у колгоспі імені Чапаєва. За тридцять років роботи у рослинництві Євген Миколайович добре освоїв секрети вирощення високих врожаїв зернової і силосної кукурудзи. У нинішньому році ланковий разом із членами свого невеличкого колективу планує посіяти качанисту на 250 гектарах. Вже сьогодні Євген Миколайович і товариши знають, за що борються. З кожного гектара вони планують зібрати не менше 450 центнерів силосної і 40 центнерів зернової кукурудзи.

«Ленінець», 10 квітня, 1990 року, с. 3.

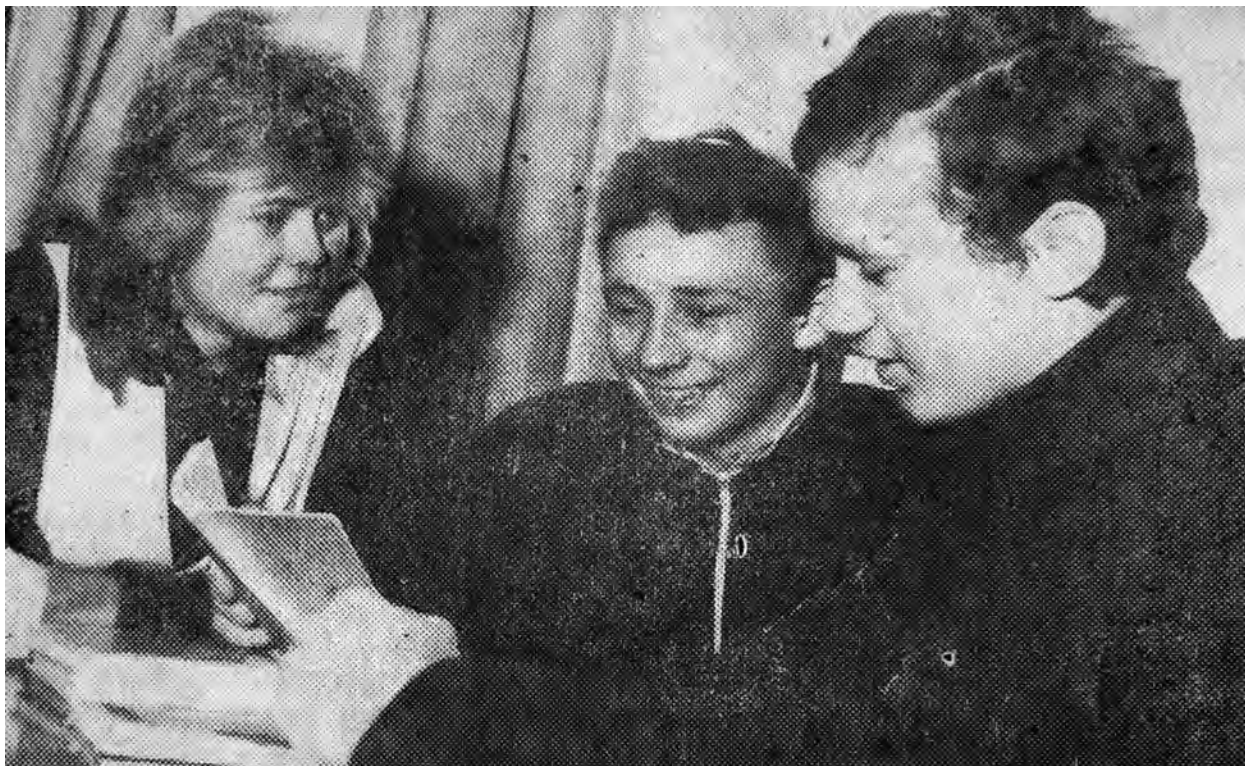
Наші громадські кореспонденти повідомляють.

Колгосп «Красное знамя». Г. Некрасова.

Овочівники господарства завершили висадку розсади ранньої капусти. З цією роботою вони впоралися за чотири дні. Агрегат (саджалку) обслуговують досвідчені механізатори І.В. Шемет та В.М. Головінов. Та й садивний матеріал вкладали в робочі органи машини люди зі спеціальними навичками. В основному це пенсіонери спеціалізованої ланки, яку очолює ветеран колгоспного виробництва С.В. Музалевський.

Паралельно з невідкладними роботами на плантаціях невеличкий колектив старанно доглядає розсаду помідорів, перцю та інших культур у парниках.

Радгосп «Комінтерн». Г. Кутєпова.

Производственная бригада Староверовской восьмилетней школы: звеньевая Елена Стрижак, Андрей Волкодав, Виталий Дядюра, фото М. Кононенко, 1990 г.

Торік у господарстві зібрано найвищий урожай соняшникового насіння – по 26,6 центнера на гектарі.

Найпершими у районі посіяли цінну технічну культуру комінтернівці й нинішньої весни. Зайняла вона 130 гектарів родючих чорноземів. Відзначилися на цій роботі екіпажі сівальних агрегатів В.І. Романюка і Й. Я. Приймачука з другого відділку господарства. Кожен засіяв по 65 гектарів з дотриманням вимог агротехніки. Гарно зароблено й насіння у розпушений ґрунт. Та й сорти агрономи підібрали цінні – високоврожайні і з високим вмістом олії.

«Ленінець», 19 квітня 1990 року, с. 1.

З приходом у Старовірівську неповну середню школи нового вчителя фізкультури П.М. Лактіонова у школярів з'явилося і нове захоплення – фотосправа. Петро Михайлович, як з'ясувалося, добре фотографує. І своє вміння вирішив передати бажаючим.

«Ленінець», 21 квітня 1990 року, с. 2.

Війна – це завжди страшно.

Як же хотілося, щоб зупинився час, щоб хоча б на мить відчувати на своїх руках тепло його сильних долонь, зустрітися з ним поглядом, втопити свою печаль в очах коханого.

Старовірівка випроводжала на війну своїх синів. Наталя боялася відвести погляд від Петра. Як він змінився за ці дні. Це вже не той Петро, що міг цілий вечір кружляти у танці і співати частівки. Серйозне, зосереджене обличчя із глибокою зморшкою на чолі. Вперше помітила її Наталка, коли рознеслася селом страшна звістка – війна.

Як сон, бачила вона перед собою вантажівку, в яку сідали чоловіки, Петра, що міцно обняв її на прощання, і зник у гурті.

Уже давно зник за рогом вулиці грузовик, уже давно порозходилися у свої опустілі невеселі домівки жінки. А Наталія Бородіна все стояла і стояла на площі. Вона прощалася зі своїм коханим, з безтурботною юністю.

Дома побачила незвичну метушню. Мама плакала і складала батькові речі. Завтра і Матвій Данилович Бородін мав стати солдатом.

Не встигли ще просохнути у Дарії Павлівни сльози за чоловіком, як і старша донька Наталя принесла звістку: іду на фронт.

– Я буду зв'язківцем десь у штабі. Не на передову ж іду...

І року не пройшло, як закінчила вона училище зв'язку.

Доярка колхоза «Красное Знамя»
Евдокия Кузьминична Ровенская,
фото М. Кононенко, 1990 г.

Члены арендного коллектива на основе бригады
в с. Дьячковка колхоза «Красное Знамя»,
двоюродные братья Николай Пантелеймонович
и Павел Кириллович Кутеповы,
фото М. Кононенко, 1990 г.

Від Петра надійшов перший лист. Писав, де він воює, а в кінці аркуша – слова, які не встиг сказати вдома:

«Після війни зіграємо весілля, Наталю...»

Що таке війна Н.М. Бородіна відчула під Козакою Лопанню. Ворожі літаки, як кібці, налетіли на їх автоколонну. Коли все стихло, Наталія побачила – для багатьох її однолітків війна вже скінчилася...

– Не вірте нікому, хто буде вам говорити, що йому не страшно на війні, – говорить Наталія Матвіївна, і в неї і зараз тремтять руки. – Нам було страшно...

«Ленінець», 9 травня 1990 року, с. 3.

У теслярській бригаді колгоспу «Путь Лениина» роботи вистачає завжди. Колгоспним майстрам доручають будь-яку справу. Виготовляють вони віконні рами, ворота, при потребі – ремонтують літні табори для корів. Для тих, хто нині трудиться в полі, тесляри змайстрували бочки для доставки і зберігання холодної води.

«Ленінець», 15 травня 1990 року, с. 3.

Ветерана праці В.В. Сотникову добре знають у Старовірівці. Та й як не знати. Тут вона народилася, виросла, трудиться у колгоспі «Красное знамя». В основному Варвара Василівна має справу із паперами та різними документами, бо працює бухгалтером. Але й не цурається іншої роботи. Нині, наприклад, бере активну участь у догляді за просапними культурами.

«Ленінець», 2 червня 1990 року, с. 3.

Від громадських кореспондентів.

Колгосп «Путь Ленина». Г. Кліщ.

Високих приростів живої ваги добиваються тваринники господарства, які доглядають телиць парувального віку. Худоба перебуває у літньому таборі і випасають її В.Ю. Лунін, В.В. Ємельяновський, В.П. Попов та А.Ю. Лунін. На дешевих кормах пасовища у травні вони добивались кілограмової приростки на голову щодня. По тому, як поправляються телички, можна сподіватися і в червні на високий показник.

«Ленінець», 3 липня 1990 року, с. 3.

Понад тисячу тонн зерна намолотив комбайном «Дон-1500» хлібороб колгоспу імені Чапаєва В.Т. Переверзєв. Зараз Володимир

Механизатор колхоза «Путь Ленина»
Анатолий Николаевич Рябега,
фото М. Кононенко, 1990 г.

Слесарь колхоза «Красное Знамя»
М.С. Головинов, фото М. Кононенко, 1990 г.

Свинарка колхоза «Путь Ленина» Нина Павловна
Здор, фото М. Кононенко, 1990 г.

Тихонович допомагає сусідам – колгоспу «Завєты Ильича».

*«Лєнінець», 4 сєрпня 1990 року,
с. 3.*

Абдула Магамєдович Магамєдов живє і працює у Четвєртій Старовірівці не так давно. Алє й за цєй час мєханізатор добрє сєбє зарєкомендував в роботі. На минулорічних жнивях сєред комбайнерів, які працювали на «Нивах», він виборов другє місцє у трудовому суперництві. Сумлінно трудиться комбайнер і нині, збираючи дорідний врожай.

*«Лєнінець», 7 сєрпня 1990 року,
с. 3.*

– Диспетчер колгоспу імені Чапаєва слухає, – відповіли на мій телефонний дзвінок.

– Скажіть, будь-ласка, як трудиться зараз ваш шофер Василь Анисимович Травкін?

– Це один з кращих водіїв господарства, на жнивях він автомашиною ММЗ-45021 перевіз близько 800 тонн зерна. А нині обслуговує сівачів: підвозить до агрегатів зерно, виконує інші роботи.

М. Кононенко.

Кружок фотографии в Староверовской девятилетней школе ведет учитель физкультуры Петр Михайлович Лактионов, фото М. Кононенко, 1990 г.

«Лєнінець», 8 верєсєня 1990 року, с. 3

Василь Федорович Гранкін – один з кращих слюсарей колгоспу імені Чапаєва. Його вмілі руки часто стають у пригоді мєханізаторам господарства.

«Лєнінець», 25 верєсєня 1990 року, с. 3.

Вєтеран праці Євдокія Кузьмівна Ровєнська – передова доярка колгоспу «Красное знамя». Всє життя трудиться вона на тваринництві на Дьячківській молочнотоварній фермі. Від закріпленої групи корів одержує високі надії молока.

«Лєнінець», 13 жовтєня 1990 року, с. 3.

Слесарь колхоза им. Чапаева – Василий Федотович Гранкин, фото М. Кононенко, 1990 г.

Плотницкая бригада колхоза «Путь Ленина», фото М. Кононенко, 1990 г.

Із шістнадцяти років трудяться у колгоспі «Красное знамя» двоюрідні брати Микола Пантелеймонович та Павло Кирилович Кутепо́ви. Ніколи на роботі не пасли вони задніх. Нині ж, коли стали членами орендного колективу, який створено у дяківській бригаді, їх продуктивність праці ще зросла в кілька разів.

«Ленінець», 1 листопада 1990 року, с. 3.

Серед передовиків колгоспу «Красное знамя» на Дошку пошани занесено портрет водія В.І. Головінова. Василя Івановича знають у господарстві як сумлінного, висококваліфікованого водія, наставника молоді.

«Ленінець», 17 листопада 1990 року, с. 2.

На будівництві дитячого садка у Старовірівці сумлінно трудяться працівники райагробуду штукатур-плиточник Валентина Вікторівна Буряківська, стропальник-монтажник Сергій Миколайович Рокитянський, муляри Микола Стефанович Івлєв та Федір Онуфрійович Волобуєв.

«Ленінець», 24 листопада 1990 року, с. 2.

Портрет передової доярки колгоспу «Путь Ленина» Р.П. Луки́нченко за підсумками переджовтневого соцзмагання занесено району портретну галерею «Слава Труду».

Імя цієї тваринниці відоме усьому району – з року в рік доярка одржує високі надої молока від корови.

Показники сумлінної трудівниці, як правило, найкращі в господарстві та одні з найкращих у районі.

«Ленінець», 27 листопада 1990 року, с. 3.

Від громадських кореспондентів.

Колгосп «Путь Ленина». Г. Кліщ.

На селі багато важливих професій. Всі вони по-своєму важливі та необхідні. У нашому колгоспі давно трудиться ветлікарем Олександр Васильович Мартинов.

Випускник місцевої школи, закінчив у свій час зооветеринарний інститут, а робота на фермі дала йому можливість поглибити практичні знання. За допомогою до нього звертаються у найскрутніші моменти. І не тільки у колгоспних фермах, але й у особистих господарствах. Крім того, треба встигнути провести планові профілактичні заходи – щеплення, підтримувати високу санітарну культуру на виробничих об'єктах, лікувати різні захворювання. З усіма обов'язками наш ветлікар справляється бездоганно. І за це йому подяка від старовірівців.

Вперше на другій тракторній бригаді колгоспу «Красное знамя» механізатори ремонтують техніку не просто неба, а у просторій майстерні, що нещодавно тут зведена.

«Ленінець», 6 грудня 1990 року, с. 3.

1991 рік

Фотографія.

Василь Максимович Сотников – один з кращих механізаторів колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 15 січня 1991 року, с. 3.

З настанням тепла прибавилось клопоту в овочівників колгоспу «Красное знамя». Підоспіла пора висадження теплолюбивих культур у відкритий ґрунт. Зараз повним ходом трудівники господарства саджають помідори, перець, сіють огірки та кабачки. Поряд з бригадиром С.В. Музалевським сумлінно трудяться В.К. Пантелєєва, Г.А. Магомедова, Л.І. Пашкова.

«Ленінець», 6 травня 1991 року, с. 3.

Кухар Нина Іванівна Івлєва та її помічниця Марія Фіогенівна Бурая працюють у кафе №2 Старо-

Василий Максимович Сотников, один из лучших механизаторов колхоза «Красное Знамя», фото М. Кононенко, 1991 г.

вірівського сільського споживчого товариства. Страви, які вони готують, смачні і поживні. Та найкраще їм даються пиріжки. Нині жінки забезпечують усі магазини старовірівського куща.

«Ленінець», 28 травня 1991 року, с. 2.

Механізатор колгоспу імені Чапаєва В.Т. Переверзєв в минулому році потрудився на славу. Комбайном «Дон-1500» він намолотив близько двох тисяч тонн зерна, виконував і інші сільськогосподарські роботи.

Які будуть нині жнива? Володимир Тихонович знає з досвіду: легких не буває. Тому і готуються до них серйозно.

«Ленінець», 6 травня 1991 року, с. 3.

Микола Васильович Івлєв – механізатор колгоспу «Красное знамя» на вирощенні цукрових буряків не новачок. Він досконало володіє передовою технікою і ось уже кілька років сумлінно трудиться на вирощенні цієї культури.

Повар Нина Ивановна Ивлева и её помощница Мария Финогеновна Бурая
работницы кафе № 2 с. Староверовка,
фото М. Кононенко, 1991 г.

Бригадир овощеводов колхоза «Красное Знамя»

С.В. Музалевский с членами своей бригады,

фото М. Кононенко, 1991 г.

«Ленінець», 22 травня 1991 року, с. 3.

Гаряча пора жнив. У колгоспників не залишається жодної вільної хвилини. А клопотів і турбот разом із тим не меншає. Щоб хоч якось допомогти людям, щодня буває в колгоспах «Путь Ленина», «Маяк», «Красное знамя», імені Чапаєва і голова Старовірівської сільради Л.Д. Желєзний. Тимчасово прийом громадян він проводить у полі, на токах господарства.

«Ленінець», 23 липня 1991 року, с. 2.

Мине зовсім небагато часу, і на бурякових плантаціях колгоспу «Красное знамя» закипить робота.

Механизатор колхоза им. Чапаева
Владимир Тихонович Переверзев,
фото М. Кононенко, 1991 г.

Механизатор колхоза «Красное Знамя»
Николай Васильевич Ивлев,
фото М. Кононенко, 1991 г.

Механизатор колхоза «Красное Знамя»
Василий Петрович Животков,
фото М. Кононенко, 1991 г.

Зараз буряководи готуються до цієї важливої роботи. Закінчують ремонтувати бурякозбиральну техніку, регулюють і налагоджують механізми.

«Ленінець», 22 серпня 1991 року, с. 3.

Василь Петрович Животков – один з найдосвідченіших механізаторів колгоспу «Красное знамя».

«Ленінець», 29 серпня 1991 року, с. 3.

1992 рік

Віра Олексіївна Репринцева – одна з кращих доярок колгоспу імені Чапаєва. Своєю майстерністю, досвідом тваринниці охоче ділиться з молодими доярками.

«Ленінець», 23 січня 1992 року, с. 3.

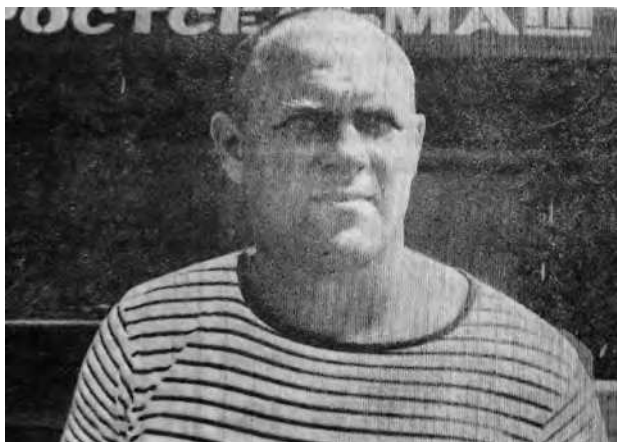
Добре знає техніку і свою роботу механізатор колгоспу імені Чапаєва Олексій Микитович Фалєєв. Під час ремонту сільськогосподарських машин він, як правило, перевірить кожен гвинтик, не говорячи вже

Елизавета Александровна Волобуева
парикмахер с. Староверовка,
фото М. Кононенко, 1992 г.

Заведующая хозяйственным магазином
в с. Староверовка Любовь Алексеевна
Зиновьева, фото М. Кононенко, 1992 г.

Механизатор колхоза «Путь Ленина»
Валентин Иванович Неживой,
фото М. Кононенко, 1992 г.

Механизаторы колхоза им. Чапаева – Евгений
Николаевич Новиков и Виктор Савельевич
Гранкин, фото М. Кононенко, 1992 г.

про вузли та механізми. Тому під час весняно-польових робіт та інших сільськогосподарських кампаній техніка служить йому надійно. Про це свідчить і той факт, що у 1991 році механізатор в оптимальні строки жаткою ЖВН-6 скосив ранні зернові на площі понад 250 гектарів.

«Ленінець», 1 лютого 1992 року, с. 3.

Єлизавету Олександрівну Волобуєву добре знають у Старовірівці. Сім років працювала вона у сільській Раді, а потім закінчила училище в Харкові і стала перукарем. Тепер практично не має жодної людини в селі, яка б не скористалася послугами сільського майстра. І всіх вона зустрічає привітно, з посмішкою.

«Ленінець», 25 квітня 1992 року, с. 3.

Немалий трудовий стаж у О.М. Зінов'єва, механізатора колгоспа імені Чапаєва. Багато років віддав він хліборобській праці. Все життя вирощував і збирав високі врожаї кукурудзи, а вийшовши на пенсію, Олексій Максимович став приділяти більше уваги ремонту техніки. Та все ж не забуває він і рідного поля. Як і раніше, його часто можна зустріти на колгоспних ланах.

«Ленінець», 29 квітня 1992 року, с. 3.

На четвертій бригаді колгоспу «Путь Ленина», де вирощується молодняк свиней, П.І. Кротенок добре знають і цінують. Кілька років тому вона разом із сім'єю приїхала жити і працювати у Старовірівку. Їм дали будинок, забезпечили роботою. Зараз Пелагея Іванівна доглядає 38 свиноматок, близька 300 голів молодняка. Її роботою задоволені.

«Ленінець», 16 травня 1992 року, с. 3.

54 роки шоферує Микола Гнатович Гребьонкін. Трудиться він у колгоспі імені Чапаєва, доставляючи молоко на Просянський пункт молокозаводу.

«Ленінець», 20 травня 1992 року, с. 3.

Івана Афанасійовича Меренкова наш фотокор сфотографував на просянському сепараторному пункті Нововодолазького молокозаводу. Кожен день приїжджає він сюди автомашиною ГАЗ-53, щоб забрати відвійки і доставити на четверту бригаду колгоспу «Путь Ленина», де вирощується молодняк свиней.

Механизатор колхоза «Путь Ленина»
Александр Захарович Милохин,
фото М. Кононенко, 1992 г.

В.К. Цуканов і М.В. Івлєв не перший рік вирощують цукрові буряки у колгоспі «Красное знамя» Але є у них не менш відповідальна справа – збирання врожаю ранніх зернових. Валентин Кузьмич та Микола Васильович комбайном «Нива» намолочують сотні тонн золотого зерна. Нині механізатори ретельно готують техніку до нинішніх жнив.

«Ленінець», 4 липня 1992 року, с. 1.

У Третій Старовірівці, поблизу дороги, стоїть невеличкий господарський магазин. І на вигляд він уже не сучасний, та й товарів обмаль у цей скрутний час. Здається, ніби і покупців там зустріти важко. Та це не так. Справа в тому, що трудиться тут Любов Олексіївна Зінов'єва. Вона і магазин зробила затишним, і товари необхідні завезла, і навіть навколо території прибрала. Побільше б таких продавців, говорять всі, хто заходить сюди.

Там же, с. 3.

Євгена Миколайовича Новикова і Віктора Савелійовича Гранкіна у колгоспі імені Чапаєва знають, як досвідчених, умілих механізаторів. З ранньої весни трудяться вони на полях господарства. Ведуть догляд за просапними культурами, виконують ряд інших сільськогосподарських робіт.

«Ленінець», 25 липня 1992 року, с. 3.

Механізатор колхоза «Путь Ленина»
Александр Мосейчук,
фото М. Кононенко, 1992 г.

Сумлінно трудиться на нинішніх жнивах механізатор колгоспу «Путь Ленина» Олександр Захарович Мілохін.

«Ленінець», 28 липня 1992 року, с. 3.

Організовано проводять нинішні жнива хлібороби колгоспу «Путь Ленина». Сьогодні на хлібній ниві цього господарства – сім зернозбиральних комбайнів і п'ять жаток.

У напружених буднях з повною самовіддачею працює скіпаж «Дона-1500» у складі В.І. Неживого та його сина Романа.

«Ленінець», 8 серпня 1992 року, с. 3.

Багато треба докласти сил, старання та досвіду, щоб кожен рік вирощувати дорідні врожаї овочевих культур. Ці слова, в першу чергу, стосуються Семена Васильовича Музалевського, який 40 років очолює колектив городньої бригади у колгоспі «Красное знамя». У нинішньому, не зовсім сприятливому для городини році, цей колектив вже виростив і продав державі понад 50 тонн капусти, кабачків, помідорів

та інших овочів. У господарстві кожен день продовжується збирання цінних продуктів харчування.

«Ленінець», 12 вересня 1992 року, с. 3.

Добре трудиться у колгоспі «Путь Ленина» молодий тракторист Олексій Мосейчук.

«Ленінець», 24 листопада 1992 року, с. 3.

1993 рік

На першій бригаді колгоспу імені Чапаєва сумлінно трудяться Федір Фокович Захарченко, Василь Макарович Росляков та Семен Миронович Шахов. Без цих умілих колгоспників ніяк не обійтись. Вони і за кіньми доглядають, і кашу для поросят варять, а потрібний різник – теж діло за ними не стане.

«Вісті Водолажчини», 23 січня 1993 року, с. 1.

Закінчивши курси трактористів, молоді механізатори колгоспу імені Чапаєва Павло Котяш і та Геннадій Машкін прийшли працювати в рідне господарство. Виконували різні роботи, але найкраще

потрудилися на збиранні цукрових буряків. Павло працював на гичко збиральній машині, а Геннадій – відвозив цукросировину у бурти. Нині трактористи ремонтують закріплену техніку.

«Вісті Водолажчини», 26 січня 1993 року, с. 1.

Ярмарок у Старовірівці.

Відбувся він у минулу суботу в самому центрі села. Незважаючи на погану погоду виїхали зі своїми товарами місцеві колгоспи, Власівський роздрібно-оптовий склад. Продавали поросят – 300 карбованців за 1 кілограм, двомісячних телят по 18 тисяч, бичків, гречку, олію, як соєву, так і соняшникову, спирт, зерно, горілку, шпалери та кришки для скляних банок. Колгосп «Радянська Україна» організував продаж шашликів. А трудівники колгоспу «Красное знамя» порадували земляків не тільки сільгосппродукцією, а й цікавим концертом.

М. Яковлєв.

Там же, с. 3.

Добре потрудився в минулому році на оранці ґрунту, догляді за посівами та на інших сільськогосподарських роботах механізатор колгоспу «Красное знамя» С.І. Апальков. Зараз Сергій Іванович ремонтує закріплений трактор ДТ-75, щоб і в нинішньому році працювати не гірше.

М.З. Карпова добре знають у Другій Старовірівці. Трудиться він у колгоспі імені Чапаєва у рослинницькій галузі. А щоб працювати якомога ефективніше і результати були відчутнішими у цей нелегкий для країни час, Микола Захарович діяльно готується до весняно-польових робіт.

«Вісті Водолажчини», 2 лютого 1993 року, с. 3.

Обліковець-лаборант колгоспу «Красное знамя» Марія Пилипівна Животкова, трудолюбива, сумлінна жінка. Їй часто доводиться підміняти бригадира, виконувати ряд інших необхідних для господарства робіт.

«Вісті Водолажчини», 10 березня 1993 року, с. 3.

Д.О. Сотников – учасник Великої Вітчизняної війни. І хоча він на пенсії, та не сидиться ветерану без діла. Дмитро Олександрович в міру сил трудиться фуражиром, на другій комплексній бригаді колгоспу «Красное знамя».

«Вісті Водолажчини», 20 березня 1993 року, с. 3.

У колгоспі імені Чапаєва нині добре трудиться молодий тракторист Олександр Гранкін.

«Вісті Водолажчини», 6 квітня 1993 року, с. 1.

Кожен рік успішно трудяться на весняно-польових роботах молоді механізатори колгоспу «Путь Ленина» Юрій Коваленко та Геннадій Апальков.

«Вісті Водолажчини», 20 квітня 1993 року, с. 3.

Ще коли була молодою, старовірівчанка П.П. Зінов'єва придивлялася до жінок, які добре вишивають.

Колхозники 1-й бригады колхоза им. Чапаева
Фёдор Фомич Захарченко, Василий Михайлович
Росляков, Семен Миронович Шахов,
фото М. Семеновского, 1993 г.

Механизаторы колхоза им. Чапаева Павел
Котяш и Геннадий Машкин,
фото М. Кононенко, 1993 г.

Механізатор колхоза ім. Чапаєва
Николай Захарович Карпов,
фото М. Семеновского, 1993 г.

– А чому б і самій не спробувати, – вирішила Поліна Павлівна. І з тих пір, а було це ще до війни, займається вона улюбленою справою. Спочатку вишивала узори, запозичуючи тему в інших, а невдовзі вже й сама, як говорить Поліна Павлівна, стала «сочинять». Красиві вишивки виходять у жінки. Любо дивитися на творіння її золотих рук.

Там же, с. 3.

Кожен рік відмінну городину вирощують овочівники колгоспу «Красное знамя». В нинішньому році вони теж заклали надійну основу для хорошого врожаю: виростили здорову розсаду, і нині висаджують її на відведених площах. Попереду копітка робота по догляду.

«Вісті Водолажчини», 15 травня 1993 року, с. 1.

Кілька років тому в Четверту Старовірівку із Уралу приїхав на постійне проживання В.О. Риков. І хоча він уже пенсійного віку, але сумлінно трудиться на току колгоспу «Красное знамя». Василь Олександрович ремонтує техніку, виконує ряд інших необхідних робіт.

Там же, с. 3.

У клубі Другої Старовірівки на почесному місці виставлені вишивки Є.А. Гребьонкіної. Красиві, мов живі, квіти, приваблюють кожного, хто заходить у зал.

З 14 років вишиває Євгенія Андріївна. Любов до цієї творчої справи прищепили їй мама та бабуса.

«Вісті Водолажчини», 22 червня 1993 року, с. 1.

Володимир Павлович Зінов'єв трудиться на Дячківській фермі колгоспу «Красное знамя». Зараз він зайнятий на відгодівлі молодняка великої рогатої худоби.

«Вісті Водолажчини», 29 червня 1993 року, с. 1

Сумлінно трудиться на жнивах цього року комбайнер колгоспу «Путь Ленина» В.І. Неживий. З початку жнив комбайном «Дон-1500» він намолотив уже понад 500 тонн зерна.

– Це ще не показник, – сказав голова колгоспу А.Г. Ляшенко. Адже працювали ми всього чотири дні, заважали дощі. Як тільки стане на погоду, ми за кілька днів і руки помиемо. А про Валентина Іваановича треба добре слово сказати, працює на славу.

«Вісті Водолажчини», 3 серпня 1993 року, с. 1.

Добре потрудився на нинішніх жнивах комбайнер колгоспу «Путь Ленина» Анатолій Олексійович Музалевський. Комбайном «Дон-1500» він уже намолотив близько тисячі тонн зерна.

«Вісті Водолажчини», 10 серпня 1993 року, с. 1.

Вісті з господарств.

У колгоспі «Маяк» закінчилися жнива. Перше місце по обмолоту зерна серед комбайнерів зайняли В.Д. Сотников («Дон-1500») і М.П. Луньов («Нива»). Вони намолотили з початку жнив відповідно 603 і 531 тону зерна. Вагомий внесок у нинішні жнива зробили П.П. Азаренков, М.Є. Дураков та О.О. Дюкарев. Їх комбайни «Нива» вже далеко не нові. І вже вісім років підряд виходять на хлібні ниви господарства. Але старанно відремонтовані хліборобами, вони знову у цьому році працюють на жнивах. 406, 429 і 480 тонн нинішнього врожаю – такий результат по намолоту мають досвідчені і працьовиті

Лаборант колхоза «Красное Знамя» Мария Филипповна Животкова,
фото М. Семеновского, 1993 г.

Пенсионер колхоза «Красное Знамя» Дмитрий Александрович Сотников,
фото М. Семеновского, 1993 г.

трудоарі. Безперерійно йде вивезення зерна з колгоспного току. Тут найкращі результати мають водії господарства А.І. Пахомов, Г.О. Жовнер та С.П. Луньов.

Там же, с. 3.

Не знає фронтовик спочинку.

За своє довге і нелегке життя Дмитру Олександровичу Сотникову довелося багато професій змінити. Був він рядовим колгоспником, і бригадиром польової бригади, і фуражиром. Але весь час трудився в колгоспі. Ото тільки і зробив перерву, коли одяг військову форму.

Воювати довелося далеко від дому, та думками він завжди був в рідній Староверівці. Хвилювався, як там рідні, як село. А коли повернувся, не пізнав його. Скрізь згарища, руїни. Довелося все починати з початку.

З того часу багато води втекло. А працюваті руки Дмитра Олександровича спочинку не знають. Він, як і раніше, поспішає щодня до колгоспу «Красное знамя». На току господарства на нього вже чекають. Працює фуражиром, забезпечує кормами громадську худобу. І трудиться старанно і без втоми. Трудиться, як звик уже багато-багато років.

П. Михайлова.

*«Вісті Водолажчини», 14 вересня 1993 року,
с. 2.*

На бурякових плантаціях колгоспу «Маяк», як повідомив редакцію голова правління М.П. Амелін, нині працюють два комплекси. Робота спориться. Тому на сьогоднішній день цукрові буряки викопані на площі понад 120 гектарів, а державі господарство продало солодких коренів майже 80 процентів від замовлення. Микола Павлович із задоволенням відзначив хорошу роботу Миколи Віталійовича Калашникова – комбайнера КС-6Б, молодого механізатора Сергія Кофанова, досвідчених трактористів Івана Федоровича Зінов'єва, Олександра Семеновича Кофанова та Вячеслава Михайловича Сотникова. Назвав він і членів другого бурякозбирального комплексу, який обслуговують. Іван Павлович Тверитников,

Володимир Петрович Луньов, Олександр Федорович Кириченко та Володимир Степанович Левський.

На ланах колгоспу «Красное знамя» ведуть роботи осіннього комплексу. Поряд із колгоспними водіями сумлінно трудяться і водії з райсільгоспхімії, АТП-2063. Серед них і Володимир Васильович Колесник, якого сфотографував наш кореспондент.

«Вісті Водолажчини», 25 вересня 1993 року, с. 1.

Жительница с. Староверовка
Полина Павловна Зиновьева
увлекается вышивкой,
фото М. Кононенко, 1993 г.

Жительница с. Староверовка Евгения Андреевна Гребенкина
и ее вышивка,
фото М. Кононенко, 1993 г.

Володимир Олексійович Сургай трудиться на одному з харківських заводів токарем, але не забуває, що в пору збирання врожаю на селі потрібні робочі руки. Тому Володимир Васильович під час тарифної відпустки приїхав не гостювати до своїх батьків, а допомогти колгоспу «Путь Ленина» косити силосну кукурудзу. З цією роботою господарство справилося добре. Заслуга в цьому і В.О. Сургая.

«Вісті Водолажчини», 9 жовтня 1993 року, с. 1.

Сумлінно трудиться у колгоспі імені Чапаєва Олександр Дмитрович Сотников. Закріпленою за ним автомашиною КамАЗ-55102 він перевозить різноманітні вантажі, в тому числі й врожай з колгоспних ланів.

«Вісті Водолажчини», 11 грудня 1993 року, с. 1.

Добре трудиться у нинішньому році В.Т. Переверзев – механізатор колгоспу імені Чапаєва. Комбайном «Дон-1500» Володимир Тихонович намолотив близько 1500 тонн зерна. Сумлінно працював він і на збиранні пізніх культур: проса, гречки та соняшника.

«Вісті Водолажчини», 14 грудня 1993 року, с. 1.

гр. Иоано-Богословской церкви Общины верующих единой Соборной Апостольской церкви под управлением Канонического Патриар. Вселенской Соборной Апостольской церкви

№ по порядку	Фамилия имя и отчество	Место жительства	Соц. положение	Общественное служебное положение	Принадлежность к тому или другому сословию до революции	Имущественное положение	Время присоединения
1.	Тверитников Сергей Алексеевич	Старо-веровка	бедняк	хлебороб	–	Хата сарай 2 бычка	1924 г. 20 апреля
2.	Сигклектиния Васильевна						
3.	Зиновьева Параскева Ильинишна	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
4.	Жученко Григорий Филипович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
5.	Елена Семеновна						
6.	Чиркина Анастасия Федоровна	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
7.	Семыкин Захарий Афанасьевич	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
8.	Пелагея Терентьевна						
9.	Твертников Галактион Петрович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 2 бычка	1924 г. 20 апреля
10.	Агафия Андреевна						
11.	Евдокия Петровна						
12.	Гранкин Иван Тимофеевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
13.	Федот Иванович						
14.	Домникия Ефимовна						

34.	Репринцев Семен Наумович	тоже	бедняк	тоже	–	хата корова	1924 г. 20 апреля
35.	Мария Федоровна						
36.	Евдокия Семеновна						
37.	Тверитников Андрей Евстафиевич	тоже	тоже	тоже	–	хата, клуня	1924 г. 20 апреля
38.	Дария Гавриловна						
39.	Татьяна Ивановна						
40.	Наталия Евстафиевна						
41.	Гранкин Степан Степанович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата, са- рай, клуня, 2 бычка, 1 корова, лошадь	1924 г. 20 апреля
42.	Матрена Трофимовна						
43.	Параскева Никитична						
44.	Тарас Степанович						
45.	Матрона Гавриловна						
46.	Емельян Степанович						
47.	Григорий Степанович Гранкин	тоже	бедняк	тоже	–	хата, сарай, лошадь	1924 г. 20 апреля
48.	Варвара Федотовна						
49.	Козловский Андрей Трофимович	тоже	тоже	тоже	–	хата, сарай (сичкар)	1924 г. 20 апреля
50.	Марина Семеновна						
51.	Козловская Марина Семеновна	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
52.	Мартыновна Анна Евстафиевна	тоже	тоже	тоже	–	хата	1921 г. 20 апреля

53.	Мартынов Иосиф Павлович	тоже	тоже	тоже	–	Хата, сарай, 1-а лошадь	1924 г. 20 апреля
54.	Евфросиния Сергеевна						
55.	Моришинов Владимир Евстафиевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата клуня 2 лошади	1924 г. 20 апреля
56.	Наталия Максимовна						
57.	Василий Владимирович						
58.	Надежда Кондратовна						
59.	Ксения Владимировна						
60.	Гранкин Федор Ефимович	тоже	тоже	тоже	–	хата, са- рай, клуня 2 быка	1924 г. 20 апреля
61.	Татьяна Федоровна						
62.	Иван Ефимович						
63.	Ефросиния Федоровна						
64.	Екатерина Гуриевна						
65.	Савва Ефимович						
66.	Евдокия Дмитровна						
67.	Мартынов Василий Павлович	тоже	бедняк	тоже	–	хата клуня 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
68.	Наталия Яковлевна						
69.	Сазонов Логвин Дмитрович	тоже	тоже	тоже	–	хата, сарай лошадь	1924 г. 20 апреля
70.	Наталия Трофимовна						
71.	Переверзев Яков Валентинович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 2 бычка	1924 г. 20 апреля
72.	Анна Терентьевна						
73.	Дионисий Яковлевич						
74.	Мария Прохоровна						

75.	Переверзев Евдоким Пантелимонович	Старо-веровка	бедняк	хлебобоб	–	хата сарай клуня 2 лошади	1924 г. 20 апреля
76.	Екатерина Митрофановна						
77.	Павел Евдокимович						
78.	Лукерия Григорьевна						
79.	Василий Пантелимонович						
80.	Ульяна Евдокимовна						
81.	Ретунский Гавриил Денисович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
82.	Василиса Владимировна						
82.	Ирина Гавриловна						
83.	Репринцев Феодосий Антонович	тоже	средняк	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка 1 лошадь корова	1924 г. 20 апреля
84.	Фекла Спиридоновна						
85.	Никита Антонович						
86.	Марина Михайловна						
87.	Григорий Феодосиевич						
89.	Переверзев Трофим Демьянович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комо- ра 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
90.	Дария Александровна						
91.	Агафия Трофимовна						
92.	Федор Демьянович						
93.	Татьяна Емельяновна						
94.	Тихон Демьянович						
95.	Улита Никифоровна						
96.	Анисия Демьяновна						

130.	Ретунский Семен Григорьевич	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
131.	Матвей Семенович						
132.	Федор Филимонович						
133.	Василий Матвеевич						
134.	Мария Павловна						
135.	Росляков Яков Федорович	тоже	тоже	тоже	—	—	1924 г. 20 апреля
136.	Анна Федоровна						
137.	Репринцев Дмитрий Кузьмич	тоже	тоже	тоже	—	—	1924 г. 20 апреля
138.	Ульяна Михайловна						
139.	Репринцев Иван Кузьмич	тоже	тоже	тоже	—	—	1924 г. 20 апреля
140.	Александра Петровна						
141.	Василий Кузьмич						
142.	Репринцев Кузьма Несторович	тоже	сред- няк	тоже	—	хата сарай, клуня комора 2 быка 1 корова, лошадь	1924 г. 20 апреля
143.	Акелина Семеновна						
144.	Михаил Кузьмич						
145.	Агрипина Сергеевна						
146.	Сергей Кузьмич						
147.	Наталия Кузьминична						
148.	Агафия Кузьминична						
149.	Репринцев Андрей Иванович	тоже	тоже	тоже	—	хата клуня комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
150.	Евдокия Андреевна						
152.	Евдокия Ивановна						
153.	Репринцев Захар Иванович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай лошадь	1924 г. 20 апреля
154.	Сава Захарович						
155.	Татьяна Павловна						
156.	Росляков Емельян Федотович	тоже	бедняк	тоже	—	—	1924 г. 20 апреля
157.	Елена Андреевна						
158.	Посылаев Моисей Яковлевич	тоже	сред- няк	тоже	—	хата сарай, клуня 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
159.	Емельян Моисеевич						
160.	Ефимия Егоровна						
161.	Филип Емельянович						
162.	Домна Ферапонтовна						
163.	Трупов Емельян Трофимович	тоже	тоже	тоже	—	хата комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
164.	Мария Александровна						
165.	Трофим Андреевич						
166.	Параскева Филиповна						

167.	Послинева Мария Дмитриевна	тоже	бедн.	тоже	–	хата клуня комора сарай 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
168.	Евфросиния Максимовна						
169.	Илья Павлович						
170.	Машкин Семен Харитонович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
171.	Мария Максимовна						
173.	Иосиф Харитонович						
174.	Харитон Григорьевич						
175.	Евфросиния Семеновна						
176.	Репринцев Иван Никитич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
177.	Евдокия Никитична						
178.	Акилина Никитична						
179.	Репринцев Евдоким Кирилович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
180.	Харитина Антоновна						
181.	Прокофий Кирилович						
182.	Никифор Прокофьевич						
183.	Мартынов Трофим Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 2 бычка	1924 г. 20 апреля
184.	Татьяна Яковлевна						
185.	Анна Демьяновна						
186.	Мария Савична						
187.	Демьян Григорьевич Мартынов	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай комора 1 лошадь корова	1924 г. 20 апреля
188.	Евдокия Мартиновна						
189.	Ульяна Ефремовна						
190.	Агафия Павловна						
191.	Маренко Николай Каленикович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата, сарай клуня комора бык	1924 г. 20 апреля
192.	Анна Яковлевна						
193.	Сотник Харитон Николаевич	тоже	бедняк	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
194.	Марина Николаевна	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
195.	Меренков Тимофей Максимович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня лошадь корова	1924 г. 20 апреля
196.	Акилина Николаевна						
197.	Ефимия Тимофеевна						
198.	Фекла Федотовна						
199.	Гранкин Стефан Антонович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка корова	1924 г. 20 апреля

200.	Мария Ивановна						
201.	Яков Антонович						
202.	Елена Наумовна						
203.	Акилина Михайловна						
204.	Рослякова Ольга Григорьевна	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
205.	Макар Васильевич						
206.	Варвара Васильевна						
207.	Росляков Федор Агафонович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 корова	1924 г. 20 апреля
208.	Марфа Ивановна						
209.	Травкин Иван Григорьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата, сарай клуня комора 2 быка лошадь корова	1924 г. 20 апреля
210.	Евфросиния Деонисиевна						
211.	Митрофан Иванович						
212.	Степанида Михайловна						
213.	Травкин Терентий Григорьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
214.	Варвара Филиповна						
215.	Травкин Федор Филипович	тоже	бедняк	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
216.	Наталия Захаровна						
217.	Василиса Филиповна						
218.	Травкин Павел Михайлович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
219.	Ирина Арсияновна						
220.	Кирилл Павлович						
221.	Марина Семеновна						
222.	Травкин Никита Михайлович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
223.	Федор Никитич						
224.	Елизавета Ивановна						
225.	Анисим Никитич						
226.	Мария Филиповна						
227.	Мелания Никитична						
228.	Гранкин Иван Ильич	Старове- ровка	с е р е д - няк	хлебобоб	–	хата сарай клуня комора 2 быка	1924 г. 20 апреля
229.	Анисия Гурьевна						
230.	Евдокия Федотовна						
231.	Анна Ильинична						
232.	Дмитрий Ильич						
233.	Травкин Степан Сергеевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка	1924 г. 20 апреля
234.	Григорий Степанович						
235.	Марфа Митрофановна						

271.	Ефимьев Григорий Филиппович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка корова лошадь	1924 г. 20 апреля
272.	Акилина Афанасьевна						
273.	Герасим Григорьевич						
274.	Варвара Ивановна						
275.	Семен Григорьевич						
276.	Анна Ивановна						
277.	Травкин Гавриил Федотович	тоже	бедняк	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
278.	Андрей Григорьевич						
279.	Параскева Михайловна						
280.	Иван Андреевич						
281.	София Акимовна						
282.	Пилев МIRON Михайлович	Старове- ровка	сред- няк	хлебороб	–	хата сарай клуня комора 2 быка	1924 г. 20 апреля
283.	Евдокия Антоновна						
284.	Анастасия Мироновна						
285.	Прокофий Миронович						
286.	Миодора Дмитриевна						
287.	Сабельникова Дария Антоновна	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
288.	Кирилл Григорьевич						
289.	Марфа Леонтьевна						
290.	Пылев Андрей Миронович	тоже	бедняк	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
291.	Анисия Дионисиевна						
292.	Волобуев Григорий Ильич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 4 быка корова	1924 г. 20 апреля
293.	Михаил Григорьевич						
294.	Агрипина Лукиановна						
295.	Павел Григорьевич						
296.	Анна Ивановна						
297.	Тихон Павлович						
298.	Ульяния Дмитровна						
299.	Репринцева Анна Ивановна						
300.	Наталия Николаевна						
301.	Волобуев Григорий Иванович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова 10 овец	1924 г. 20 апреля
302.	Пелагия Харапонтовна						
303.	Петр Андреевич						
304.	Анна Михайловна						
305.	Машкин Тимофей Трофимович	тоже	бедняк	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
306.	Машкина Анна Поликарповна	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля

307.	Корякин Семен Филипович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
308.	Фскла Филиповна						
309.	Волобуев Данил Павлович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
310.	Мария Архиповна						
311.	Фалев Стефан Федорович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
312.	Ирина Гавриловна						
313.	Евдокия Ефимовна						
314.	Леонтий Федорович						
315.	Вера Тимофеевна						
316.	Машкин Иван Федорович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
317.	Ольга Яковлевна						
318.	Волобуев Григорий Григорьевич						
319.	Ирина Ивановна						
320.	Фалев Антон Андреевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
321.	Мария Ильинишна						
322.	Харитина Антоновна						
323.	Фалев Андрей Захарович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
324.	Анастасия Кириловна						
325.	Михаил Андреевич						
326.	Мария Федотовна						
327.	Зиновьев Афанасий Никитич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
328.	Наталья Афанасьевна						
329.	Шуклинов Илья Д-севич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
330.	Елена Лекьяновна						
331.	Репринцев Авраам Леонтьевич	Старове- ровка	бедняк	хлебобоб	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
332.	Татьяна Михайловна						
333.	Дураков Стефан Ефимович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
334.	Анисия Евсеевна						
335.	Репринцев Яков Тихонович	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
336.	Анна Стефановна						

337.	Зиновьев Максим Александрович	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
338.	Агафия Ларионовна						
339.	Машкин Андрей Трофимович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
340.	Анна Владимировна						
341.	Иван Андреевич						
342.	Ульяна Ивановна						
343.	Дураков Андрей Михайлович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
344.	Ульяна Васильевна						
345.	Стефан Андреевич						
346.	Анна Мироновна						
347.	Егор Андреевич						
348.	Лукерия Ивановна						
349.	Фекла Андреевна						
350.	Дураков Герасим Андреевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
351.	Анастасия Прокофьевна						
352.	Зиновьев ...антей Петрович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
353.	Фекла Яковлевна						
354.	Мария Никитична						
355.	Зиновьев Авксентий Петрович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 1 лошадь корова	1924 г. 20 апреля
356.	Матрона Дмитриевна						
357.	Зиновьева Христина Ефимовна	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
358.	Перков Ефим Егорович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
359.	Матрена Васильевна						
360.	Михаил Ефимович						
361.	Мария Кузьминишна						
362.	Максим Ефимович						
363.	Пелагея Трофимовна						
364.	Дураков Карпо Михайлович	тоже	бедняк	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
365.	Мария Алексеевна						
366.	Килькинов Филимон Владимирович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
367.	Харитина Тимофеевна						
368.	Яков Филипович						
369.	Анастасия Никитична						

370.	Дураков Иван Леонтьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
371.	Мария Ивановна						
372.	Соломонида Григорьевна						
373.	Федор Иванович						
374.	Ульяна Кондратьевна						
375.	Матрена Ивановна						
376.	Арина Севастьяновна	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня 2 бычка 1 корова	1924 г. 20 апреля
377.	Фалесв Авксентий Ильич						
378.	Екатерина Сергеевна	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
379.	Фалесв Дмитрий Михайлович						
380.	София Федосеевна						
381.	Яков Дмитриевич						
382.	Анастасия Дмитриевна						
383.	Фалесв Дмитрий Тимофеевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
384.	Мария Десвна						
385.	Моисей Владимирович						
386.	Анастасия Антоновна						
387.	Фалесв Леонтий Михайлович	Старове- ровка	бедняк	хлебобоб	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
388.	Анисия Ивановна						
389.	Фалесв Василий Михайлович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
390.	Александра Харитоновна						
391.	Фалесв Леонтий Духанов.	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
392.	Анастасия Антоновна						
393.	Ивлесв Иван Фролович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова мельница	1924 г. 20 апреля
394.	Анна Семеновна						
395.	Домна Федоровна						
396.	Федор Фролович						
397.	Ольга Алексеевна						
398.	Гребенкин Евсей Павлович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай 2 бычка	1924 г. 20 апреля
399.	Ксения Петровна						
400.	Гребенкин Иван Павлович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
401.	Ульяна Андреевна						

402.	Зиновьев Давид Николаевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай комора клуня 2 бычка	1924 г. 20 апреля
403.	Варвара Евдокимовна						
404.	Акилина Давидовна						
405.	Зиновьев Василий Александрович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
406.	Анастасия Ивановна						
407.	Александра Егоровна						
408.	Некрасов Иван Капитонович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
409.	Анастасия Яковлевна						
410.	Алексей Иванович						
411.	Перков Терентий Федосеевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
412.	Фекла Митрофановна						
413.	Сотников Тимофей Федорович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 2 бычка	1924 г. 20 апреля
414.	Ирина Егоровна						
415.	Сотников Кузьма Федорович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 бычка 1 корова	1924 г. 20 апреля
416.	Иван Кузьмич						
417.	Марфа Стефановна						
418.	Перков Андрей Федосеич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
419.	Григорий Федосеич						
420.	Перков Егор Яковлевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
421.	Марина Андреевна						
422.	Терентий Егоровий						
423.	Евдокия Михайловна						
424.	Феодора Терентьевна						
425.	Ульяна Яковлевна						
426.	Зиновьев Дмитрий Николаевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
427.	Матрона Дионисиевна						
428.	Андрей Димитриевич						
429.	Татьяна Филипповна						
430.	Евдокия Дмитриевна						
431.	Машкин Прокофий Алексеевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора корова 2 быка	1924 г. 20 апреля
432.	Феодора Ларионовна						
433.	Мария Прокофьевна						
434.	Машкин Наум Егорович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
435.	Степанида Федоровна						
436.	Мария Егоровна						
437.	Перкова Елена Федотовна	Старове- ровка	бедн.	хлебор.		хата	1924 г. 20 апреля

438.	Зиновьев Федор Евдокимович	Старове- ровка	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня 2 коровы	1924 г. 20 апреля
439.	Параскева Ивановна						
440.	Репринцев Трофим Дмитриевич	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
441.	Секлетия Гавриловна						
442.	Павел Потапович						
443.	Екатерина Трофимовна						
444.	Чиркин Митрофан Алексеевич	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня 2 бычка 1 корова	1924 г. 20 апреля
445.	Татьяна Савельевна						
446.	Чиркин Михаил Александрович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
447.	Татьяна Савельевна						
448.	Ольга Михайловна						
449.	Килькинов Прохор Владимирович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня 1 корова	1924 г. 20 апреля
450.	Параскева Евдокимовна						
451.	Елена Трофимовна						
452.	Килькинова Анна Осиповна	тоже	бедн.	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
453.	Килькинов Иван Владимирович	тоже	бедн.	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка	1924 г. 20 апреля
454.	Матрона Стефановна						
455.	Петр Иванович						
456.	Дмитрий Иванович						
457.	Килькинов Наум Макарович	тоже	бедн.	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
458.	Дария Кирилловна						
459.	Арина Федотовна						
460.	Гребенкин Яков Евдокимович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 корова	1924 г. 20 апреля
461.	Параскева Дмитриевна						
462.	Гребенкина Евдокия Иванович	тоже	бедн.	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
463.	Гребенкин Ефрем Кузьмич	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова мельница	1924 г. 20 апреля
464.	Иулиана Кузьминишна						
465.	Дмитрий Михайлович						
466.	Анна Емельяновна						
467.	Алексей Михайлович						
468.	Агрипина Григорьевна						

469.	Шахов Терентий Харитонович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова 1 лошадь- мельница	1924 г. 20 апреля
470.	Яков Терентьевич						
471.	Агафия Андреевна						
472.	Михаил Яковлевич						
473.	Ольга Матвеевна						
474.	Пелагия Яковлевна						
475.	Травкин Савелий	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 ко- рова	1924 г. 20 апреля
476.	Елисавета Васильевна						
477.	Гребенкин Антон Михайлович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
478.	Евдокия Кузьминишна						
479.	Репринцев Поликарп Владимирович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь корова	1924 г. 20 апреля
480.	Федот Поликарпович						
481.	Анастасия Капитоновна						
482.	Матрена Поликарповна						
483.	Пелагея Федотовна						
484.	Репринцев Денис Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора	1924 г. 20 апреля
485.	Елена Ивановна						
486.	Анна Моисеевна						
487.	Репринцев Илья Кузьмич	Старове- ровка	сред- няк	хлебороб	–	хата сарай клуня комора 1 корова	1924 г. 20 апреля
488.	Мария Демяновна						
489.	Христина Кузьминишна						
490.	Анисия Ильинишна						
491.	Репринцев Леонтий Иванович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
492.	Екатерина Константиновна						
493.	Репринцев Алексей Самойлович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
494.	Акилина Федосеевна						
495.	Репринцева Домна Михайловна	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня корова	1924 г. 20 апреля
496.	Репринцев Павел Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 ко- рова	1924 г. 20 апреля
497.	Ксения Ивановна						

498.	Репринцев Василий Антонович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
499.	Анна Антоновна						
500.	Евдокия Васильевна						
501.	Репринцев Карп Поликарпович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
502.	Агрепина Петровна						
503.	Репринцев Яков Яколевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 2 быка	1924 г. 20 апреля
504.	Ларион Яковлевич						
505.	Репринцев Петр Андреевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 2 быка	1924 г. 20 апреля
506.	Ксения Феокистовна						
507.	Репринцев Герасим Ефимович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
508.	Татьяна Климовна						
509.	Ксения Прокофьевна						
510.	Карякин Осип Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
511.	Иван Осипович						
512.	Харетина Трофимовна						
513.	Дубинин Михаил Артемьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
514.	Матрена Филиповна						
515.	Устиния Ивановна						
516.	Слюсар Яков Иванович	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
517.	Параскева Андреевна						
518.	Карякин Влас Карпович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 1 корова	1924 г. 20 апреля
519.	Елена Астафьевна						
520.	Карякин Никита Карпович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
521.	Зиновьев Иван Дмитриевич						
522.	Мария Матвеевна	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
523.	Машкина Мария Антоновна						
524.	Степин Дорофей Ларионович	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
525.	Наталия Куприяновна						
526.	Иван Дорофеевич						
527.	Татьяна Дорофеевна						
528.	Дурикова Парасковья Дорофеевна	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
529.	Репринцева Христина Алексеевна	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля

530.	Чиркин Кузьма Павлович	Старовес- ровка	сред- няк	хлебобоб	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова теплица	1924 г. 20 апреля
531.	Параскева Федоровна						
532.	Егор Кузьмич						
533.	Анна Андреевна						
534.	Протасий Кузьмич						
535.	Марина Ильинишна						
537.	Репринцева Фекла Алексеевна	тоже	бедн.	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
538.	Сидор Алексеевич						
539.	Чиркин Василий Петрович	тоже	бедн.	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
540.	Анна Петровна						
541.	Репринцев Василий Григорьевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
542.	Фекла Ефимовна						
543.	Гранкин Фадей Петрович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
544.	Варвара Егоровна						
545.	Наум Федотович						
546.	Матрена Севастьяновна						
547.	Иван Федотович						
548.	Елисавета Павловна						
549.	Пылев Иван Дмитриевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
550.	Агрипина Макаровна						
551.	Никита Афанасьевич						
552.	Пылев Григорий Иванович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
553.	Мария Деонисиевна						
554.	Владимир Григорьевич						
555.	Владимир Григорьевич						
556.	Евдокия Герасимовна						
557.	Пылев Трофим Дмитриевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
558.	Марина Савельевна						
559.	Козибовский Самсон Трофимович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
560.	Степанида Гавриловна						
561.	Машкин Антон Андреевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
562.	Дария Афанасьевна						

598.	Машкина Наталия Кондратовна	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
599.	Машкин Митрофан Фомич	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 2 ко- ровы 1 ло- шадь	1924 г. 20 апреля
600.	София Степановна						
601.	Зиновьев Федор Гаврилович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
602.	Феодосия Федоровна						
603.	Зиновьев Логвин Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
604.	Зиновьев Митрофан Фадеевич	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
605.	Акулина Васильевна						
606.	Титерина Татьяна Тарасовна	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
607.	Козлов Антон Захарович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
608.	Мария Мироновна						
609.	Дубинин Иван Григорьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай комора	1924 г. 20 апреля
610.	Сиклития Халимоновна						
611.	Бурцев Емельян Тихонович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
612.	Александра Осиповна						
613.	Семен Емельянович						
614.	Пелагея Никифоровна						
615.	Бурцев Леонтий Емельянович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
616.	Ирина Федоровна						
617.	Тарас Леонтьевич						
618.	Наталия Васильевна						
619.	Чернов Федор Кузьмич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 2 быка	1924 г. 20 апреля
620.	Марфа Гавриловна						
621.	Смирницкий Николай Макарович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
622.	Лариса Александровна						
623.	Сотников Никифор Павлович						
624.	Епистимия Емельяновна						
625.	Репринцев Никифор Кирилович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
626.	Феврония Семеновна						

627.	Радионов Стефан Тимофеевич	тоже	тоже	тоже	—	хата 2 коровы	1924 г. 20 апреля
628.	Евгения Михайловна						
629.	Парфений Стефанович						
630.	Зиновьев Илья Авилович	тоже	тоже	тоже	—	хата 2 быка	1924 г. 20 апреля
631.	Параскева Романовна						
632.	Пономаренко Надежда Хоминишна	тоже	тоже	тоже	—	хата	1924 г. 20 апреля
633.	Матрена Савельевна						
634.	Козлов Петро Захарович	тоже	тоже	тоже	—	хата 2 быка	1924 г. 20 апреля
635.	Анастасия Дмитриевна						
636.	Захар Онисимович						
637.	Елена Захаровна						
638.	Зиновьев Никита Леонтьевич	Старове- ровка	бедняк	хлебоборб	—	хата сарай комора 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
639.	Ефимия Леонтьевна						
640.	Зиновьев Данил Авилович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
641.	Анна Емельяновна						
тоже	Репринцев Михаил Андреевич	тоже		тоже	—	хата	1924 г. 20 апреля
	Макар Михайлович						
645.	Титерин Самуил Гаврилович	тоже	тоже	тоже	—	хата	1924 г. 20 апреля
646.	Дубинин Сергей Дмитриевич	тоже	серед- няк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
647.	Александра Митрофановна						
648.	Анастасия Сергеевна						
649.	Дубинин Иван Дмитриевич	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
650.	Параскева Пудовна						
651.	Сидор Иванович						
652.	Анна Ивановна						
653.	Дубинин Григорий Дмитриевич	тоже	серед- няк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
654.	Мария Дмитриевна						
655.	Ольга Григорьевна						

656.	Машкин Николай Михайлович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
657.	Анисия Васильевна						
658.	Лука Николаевич						
659.	Татьяна Осиповна						
660.	Марфа Николаевна						
661.	Никита Николаевич						
662.	Машкин Кирилл Михайлович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
663.	Ирина Харитоновна						
664.	Тихон Кириллович						
665.	Ульяна Хроловна						
666.	Машкин Михаил Михайлович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
667.	Мария Игнатьевна						
668.	Павло Михайлович						
669.	Родивилов Леонтий Тимофеевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
670.	Игнатий Якимович						
671.	Михаил Леонтьевич						
672.	Наталия Михайловна						
673.	Толстой Иван Андреевич						
674.	Григорий Сильвестрович						
675.	Анастасия Ермолаевна						
676.	Сергей Григорьевич						
677.	Параскева Дмитриевна						
678.	Анастасия Григорьевна						
679.	Гачевский Иван Захарович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 3 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
680.	Мария Романовна						
681.	Григорий Иванович						
682.	Мелания Николаевна						
683.	Машкин Савелий Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
684.	Акулина Ивановна						
685.	Макрина Савельевна						
686.	Дезаренков Семен Апудович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь1 ко- рова	1924 г. 20 апреля
687.	Дария Митрофановна						
688.	Мелания Семеновна						

689.	Дубинин Роман Спиридонович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
690.	Мойсей Воианович						
691.	Мария Григорьевна						
692.	Мария Романовна						
693.	Машкин Николай Иванович	Старовс- ровка	серед- няк	хлебороб	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
694.	Анна Кирилловна						
695.	Степанида Игнатьевна						
696.	Никита Николаевич						
697.	Анна Гавриловна						
698.	Дария Николаевна						
699.	Роман Николаевич						
700.	Сабельников Яков Филипович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
701.	Христина Яковлевна						
702.	Травкина Анастасия Николаевна	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
703.	Надежда Николаевна						
704.	Репринцев Данил Митрофанович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 4 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
705.	Татьяна Ивановна						
706.	Егор Данилович						
707.	Евдокия Тихоновна						
708.	Ларион Данилович						
709.	Мария Даниловна						
710.	Репринцев Иван Константинович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
711.	Мария Савельевна						
712.	Авксентий Иванович						
713.	Мария Остаповна						
714.	Мария Ивановна						
715.	Ефрем Иванович						
716.	Толстой Сефрон Федосеевич	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
717.	Дария Демьяновна						
718.	Мария Никаноровна						
719.	Бородин Степан Васильевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
720.	Лукерия Кирилловна						
721.	Мария Кариновна						
722.	Петр Стефанович						
723.	Христина Самоиловна						
724.	Трофим Стефанович						
725.	Васа Васильевна						

726.	Машкин Антон Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 ло- шадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
727.	Мария Степановна						
728.	Лука Митрофанович						
729.	Агафия Петровна						
730.	Машкин Яков Иванович						
731.	Анисия Петровна						
732.	Вернехалова Матрена Максимовна	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
733.	Алексей Леонтьевич						
734.	Ксения Павловна						
735.	Наталья Леонтьевна						
736.	Машкин Яков Фомич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 4 быка 2 коровы 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
737.	Ирина Петровна						
738.	Панкратий Яковлевич						
739.	Ульяна Герасимовна						
740.	Парфений Яковлевич						
741.	Марфа Ефимовна						
742.	Козлова Наталья Ильинишна	тоже	бедн.	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
743.	Репринцева Матрена Павловна	тоже	середн.	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
744.	Репринцев Калин Петрович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 ло- шадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
745.	Марфа Андреевна						
746.	Семен Калинович						
747.	Варвара Савельевна						
748.	Репринцев Филипп Петрович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
749.	Анастасия Михайловна						
750.	Василий Филиппович						
751.	Лукерия Андреевна						
752.	Дураков Яков Матвеевич	Старове- ровка	бедняк	хлебороб	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
753.	Мария Филимоновна						
754.	Дурнев Лука Матвеевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
755.	Параскева Астафьевна						
756.	Павло Лукич						
757.	Епистимия Кирилловна						
758.	Зиновьев Петро Дмитриевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
759.	Агафия Ефимовна						

760.	Зиновьев Афанасий Дмитриевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
761.	Домникия Ефросиновна						
762.	Константин Дмитриевич						
763.	Наталия Дмитриевна						
764.	Зиновьев Василий Григорьевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай лошадь	1924 г. 20 апреля
765.	Алехина Наталия Васильевна	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
766.	Алехин Кондрат Терентьевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
767.	Марина Кондратьевна						
768.	Алексей Кондратьевич						
769.	Евдокия Ивановна						
770.	Азаренкова Елена Астровна	тоже	бедн.	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
771.	Зиновьев Онуфрий Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай комора	1924 г. 20 апреля
772.	Денисов Андрей Степанович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай лошадь 2 коровы	1924 г. 20 апреля
773.	Петр Сергеевич						
774.	Павел Сергеевич						
775.	Иван Сергеевич						
776.	Татьяна Сергеевна						
777.	Ирина Сильвестровна						
778.	Пелагея Александровна						
779.	Репринцев Кузьма Иванович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня 2 коровы	1924 г. 20 апреля
780.	Елизавета Владимировна						
781.	Карп Иванович						
782.	Наталия Прокофьевна						
783.	Репринцев Игнат Иванович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
784.	Агафия Корнеевна						
785.	Федор Иванович						
786.	Елена Федоровна						
787.	Репринцев Василий Дмитриевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
788.	Екатерина Сидоровна						
789.	Сабельников Семен Степанович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
790.	Мария Митрофановна						

791.	Родивилов Антон Тимофеевич	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай комора клубня 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
792.	Матрена Ефимовна						
793.	Сабельников Василий Степанович	тоже	серед- няк	тоже	—	хата сарай клубня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
794.	Мария Корнеевна						
795.	Сабельников Семен Степанович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клубня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
796.	Ксения Даниловна						
797.	Иван Семенович						
798.	Христина Стефановна						
799.	Федор Семенович						
800.	Татьяна Андреевна						
801.	Кузьма Семенович						
802.	Улита Семеновна						
803.	Ефрем Семенович						
804.	Зиновьев Корней Иванович	Старове- ровка	бедняк	хлебобоб	—	хата сарай клубня	1924 г. 20 апреля
805.	Надежда Фадеевна						
806.	Зиновьев Меркурий Иванович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай	1924 г. 20 апреля
807.	Леонтий Меркулович						
808.	Егор Меркурисвич						
809.	Татьяна Семеновна						
810.	Колядинский Федор Митрофанович	тоже	тоже	тоже	—	хата	1924 г. 20 апреля
811.	Матрена Леонидовна						
812.	Колядинский Иван Кирилович	тоже	бедняк	тоже	—	хата	1924 г. 20 апреля
813.	Татьяна Николаевна						
814.	Машкин Илья Григорьевич	тоже	серед- няк	тоже	—	хата сарай клубня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
815.	Ульяна Фоминична						
816.	Фекла Ильинишна						
817.	Машкин Харитон Егорович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клубня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
818.	Елена Ильинишна						

819.	Машкина Анна Федоровна	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
820.	Иван Матвеевич						
821.	Анна Дмитриевна						
823.	Крылов Тимофей Васильевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай комора	1924 г. 20 апреля
824.	Матрена Федоровна						
825.	Борис Тимофеевич						
826.	Елена Тимофеевна						
827.	Репринцев Карп Трофимович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай комора 2 быка	1924 г. 20 апреля
828.	Марина Карповна						
829.	Матрена Карповна						
830.	Лука Карпович						
831.	Ефросиния Ивановна						
832.	Репринцев Михаил Трофимович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
833.	Анна Прокофьевна						
834.	Иван Михайлович						
835.	Марфа Григорьевна						
836.	Ульяна Михайловна						
837.	Марфа Ивановна						
838.	Репринцев Матвей Калинович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
839.	Евдокия Андреевна						
840.	Анастасия Матвеевна						
841.	Татьяна Ивановна						
842.	Алехин Илья Федосеевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
843.	Евдокия Васильевна						
844.	Лунев Пантелिमон Меркурьевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
845.	Михаил Пантелимо- нович						
846.	Елена Евдокимовна						
847.	Петр Евдокимович						
848.	Ефросиния Дионисиевна						
849.	Матвей Пантелимо- нович						
850.	Христина Савельевна						

851.	Сабельников Василий Григорьевич	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
852.	Евдокия Петровна						
853.	Федор Васильевич						
854.	Анна Михайловна						
855.	Кондрат Васильевич						
856.	Акулина Ефимовна						
857.	Алестрат Васильевич						
858.	Биндус Никита Егорович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
859.	Федосия Васильевна						
860.	Василий Никитич						
861.	Христина Ефремовна						
862.	Анастасия Никитична						
863.	Анна Никитична						
864.	Твертников Петр Иванович						
865.	Мария Андреевна	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
866.	Алексей Иванович						
867.	Анна Кузьминишна						
868.	Пешков Иван Михайлович						
869.	Елисавета Федотовна	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 1 корова	1924 г. 20 апреля
870.	Пелагея Ивановна						
871.	Тверитникова Анастасия Михайловна						
872.	Даниил Архипович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
873.	Меринов Иван Васильевич						
874.	Марфа Ефимовна	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай лошадь корова	1924 г. 20 апреля
875.	Феодосия Васильевна						
876.	Кондрат Васильевич						
877.	Анастасия Филипповна						
878.	Елисавета Васильевна						
879.	Иосиф Васильевич						
880.	Зиновьев Трофим Авдесвич						
881.	Евдокия Никитична	тоже	бедняк	тоже	–	Хата сарай	1924 г. 20 апреля
882.	Зиновьев Аверьян Дмитриевич						
883.	Ульяна Кононовна						
884.	Иван Аверьянович						
885.	Марфа Митрофановна						
886.	Семен Аверьянович						
887.	Фекла Аверьяновна						

888.	Чернова Дария Гавриловна	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
889.	Тимофей Григорьевич						
890.	Василиса Яковлевна						
891.	Никита Егорович						
892.	Мелстий Семенович						
893.	Чернов Матвей Романович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
894.	Никита Матвеевич						
895.	Наталия Степановна						
896.	Зиновьев Федор Григорьевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
897.	Дария Илларионовна						
898.	Чернов Алексей Романович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
899.	Марфа Никитична						
900.	Тимофей Алексеевич						
901.	Евдокия Моисеевна						
902.	Ларион Алексеевич						
903.	Фекла Федоровна						
904.	Зиновьев Григорий Дмитрович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня корова	1924 г. 20 апреля
905.	Феодосия Егоровна						
906.	Константин Григорьевич						
907.	Зиновьев Трофим Григорьевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
908.	Ксения Семеновна						
909.	Федот Трофимович						
910.	Екатерина Семеновна						
911.	Захар Федотович						
912.	Машкин Кузьма Герасимович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
913.	Дария Кузьминична						
914.	Григорий Кузьмич						
915.	Христина Карповна						
916.	Тихон Кузьмич						
917.	Агрипина Ильинична						
918.	Павел Кузьмич						
919.	Параскева Петровна						
920.	Ефросиния Григорьевна						
921.	Твертников Федор	Старове- ровка	сред- няк	хлебороб	–	хата сарай лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
922.	Евдокия Григорьевна						
923.	Твертникова Евдокия Семеновна	тоже	бедняк	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля

924.	Зиновьев Николай Кондратович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай лошадь	1924 г. 20 апреля
925.	Анастасия Сидоровна						
926.	Твертников Семен Викторович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
927.	Кирил Осипович						
928.	Богомицгор Дмитрий Григорьевич						
929.	Мария Семеновна						
930.	Иосиф Дмитриевич						
931.	Евдокия Фроловна						
932.	Федор Дмитриевич						
933.	Анна Матвеевна						
934.	Варвара Дмитриевна						
935.	Твертников Яков Петрович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
936.	Матвей Карпович						
937.	Иван Яковлевич						
938.	Дубинин Антон Трофимович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
939.	Наталия Ларионовна						
940.	Лука Гаврилович						
941.	Василий Андреевич						
942.	Анна Никифоровна						
943.	Некрасов Иван Устинович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
944.	Марина Ивановна						
945.	Дубинин Филипп Трофимович	тоже	бедняк	тоже	–	хата лошадь	1924 г. 20 апреля
946.	Марфа Дорофеевна						
947.	Некрасов Кирилл Устинович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
948.	Ульяна Ивановна						
949.	Твертников Павел Филипович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
950.	Ульяна Ивановна						
951.	Параскева Михайловна						
952.	Твертников Григорий Петрович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
953.	Мария Ерофеевна						

954.	Твертников Андрей Петрович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка	1924 г. 20 апреля
955.	Наталия Кондратьевна						
956.	Анисия Петровна						
957.	Ефремов Кузьма Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
958.	Варвара Максимовна						
959.	Ефросиния Кузьминична						
960.	Твертников Григорий Александрович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка	1924 г. 20 апреля
961.	Акулина Радионовна						
962.	Твертников Андрей Антонович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
963.	Ксения Константиновна						
964.	Сергей Андреевич						
965.	Анна Савельевна						
966.	Гавриил Андреевич						
967.	Ульяна Васильевна						
968.	Твертников Дмитрий Антонович	Старове- ровка	сред- няк	хлеброб	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
969.	Емельян Дмитриевич						
970.	Фекла Ивановна						
971.	Дария Антоновна						
972.	Вергопзев Степан Федорович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка	1924 г. 20 апреля
973. Тимофеевна						
974.	Варвара Петровна						
975.	Лысенко Иван Прокофьевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 корова	1924 г. 20 апреля
976.	Ксения Петровна						
977.	Мария Григорьевна						
978.	Сабельников Матвей Антонович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня комора лошадь корова	1924 г. 20 апреля
979.	Матрена Кондратьевна						
980.	Иван Матвеевич						
981.	Марина Трофимовна						
982.	Андрей Матвеевич						
983.	Василиса Карповна						
984.	Яков Матвеевич						
985.	Сабельникова Марина Павловна	тоже	бедняк	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля

986.	Сабельникова Ирина Карповна	тоже	тоже	тоже	—	хата	1924 г. 20 апреля
987.	Емельян Семенович						
988.	Ирина Андреевна						
989.	Сабельников Сергей Матвеевич	тоже	тоже	тоже	—	—	1924 г. 20 апреля
990.	Параскева Андреевна						
991.	Некрасова Акилина Устиновна						
992.	Матрена Петровна	тоже	сред- няк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 коровы	1924 г. 20 апреля
993.	Твертников Леонтий Иванович	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
994.	Елена Ефремовна						
995.	Репринцев Яков Калинович	тоже	сред- няк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
996.	Ирина Митрофановна						
998.	Карпова Ксения Гавриловна	тоже	бедн.	тоже	—	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
999.	Домна Андреевна						
1000.	Екатерина Семеновна						
1001.	Зиновьев Андрей Егорович	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 быка	1924 г. 20 апреля
1002.	Марфа Яковлевна						
1003.	Епистимия Андреевна						
1004.	Лунев Андрей Меркулович	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай клуня 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1005.	Мария Яковлевна						
1006.	Семен Андреевич						
1007.	Мария Семеновна						
1008.	Гребенкин Антон Назарович	тоже	сред- няк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 быка 2 коровы 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1009.	Марфа Филипповна						
1010.	Елена Антоновна						
1011.	Ульяна Федоровна						
1012.	Михаил Антонович						
1013.	Ксения Антоновна						
1014.	Василиса Анисимовна						
1015.	Лунев Дмитрий Андреевич	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1016.	Улита Викторовна						
1017.	Сабельников Макар Григорьевич	тоже	сред- няк	тоже	—	—	1924 г. 20 апреля
1018.	Татьяна Петровна						
1019.	Ефимия Макаровна						

1051.	Пашков Иван Павлович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 ло- шадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
1052.	Христина Кондратьевна						
1053.	Сазонов Александр Семенович						
1054.	Павел Александрович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай 2 быка	1924 г. 20 апреля
1055.	Мария Федосиевна						
1056.	Букин Афанасий Тарасович						
1057.	Ульяна Антоновна	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка	1924 г. 20 апреля
1058.	Прокофий Афанасьевич						
1059.	Евгения Григорьевна						
1060.	Букин Игнат Андронович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1061.	Екатерина Федоровна						
1062.	Букин Тарас Филипович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1063.	Сергей Тарасович						
1064.	Ульяна Евстафиевна						
1065.	Букина Мария Федоровна	тоже	бедн.	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
1066.	Протасов Потап	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 2 лошади 1 корова	1924 г. 20 апреля
1067.	Мария Ивановна						
1068.	Наум Потапович						
1069.	Мария Алексеевна						
1070.	Яков Потапович						
1071.	Ефросиния Петровна						
1072.	Пешков Трофим Максимович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошади 1 корова	1924 г. 20 апреля
1073.	Андрей Трофимович						
1074.	Ефросиния Васильевна						
1075.	Соломония Трофимовна						
1076.	Ефросиния Андреевна						
1077.	Кузьма Андреевич						
1078.	Чиркин Петр Петрович	Старове- ровка	серед- няк	хлебобоб	–	хата сарай клуня 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1079.	Семен Петрович						
1080.	Анастасия Павловна						
1081.	Парасковья Петровна						
1082.	Кондрат Петрович						

1083.	Сигарев Роман Емельянович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1084.	Ольга Семеновна						
1085.	Емельян Прокофьевич						
1086.	Константин Романов						
1087.	Филипский Семен Корнеевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
1088.	Фекла Кириловна						
1089.	Елена Семеновна						
1090.	Зиновьев Павел Фадеевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1091.	Матрена Сидоровна						
1092.	Марфа Фадеевна						
1093.	Марфа Ивановна						
1094.	Тарсуков Терентий Васильевич	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка корова лошадь	1924 г. 20 апреля
1095.	Анастасия Игнатовна						
1096.	Тарсуков Никита Федорович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1097.	Ульяна Авиловна						
1098.	Ульяна Кирилловна						
1099.	Сотников Павел Васильевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 ко- рова	1924 г. 20 апреля
1100.	Акулина Ивановна						
1101.	Тарсуков Иван Иванович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка	1924 г. 20 апреля
1102.	Матрена Васильевна						
1103.	Гавриил Кондратьевич						
1104.	Варвара Ивановна						
1105.	Сургаев Свирид Тимофеевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
1106.	Елена Артемоновна						
1107.	Аверьянов Кирил Гаврилович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня корова	1924 г. 20 апреля
1108.	Марфа Моисеевна						
1109.	Петр Гаврилович						
1110.	Михаил Трофимович						
1111.	Устиния Герасимовна						
1112.	Екатерина Ивановна						

1113.	Азаренков Кузьма Карпович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня корова	1924 г. 20 апреля
1114.	Марфа Семеновна						
1115.	Галактион Кузьмич						
1116.	Севастьян Иванович						
1117.	Андрей Кузьмич						
1118.	Евдокия Прохоровна						
1119.	Азаренков Михаил Карпович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
1120.	Спиридон Иванович						
1121.	Сергей Михайлович						
1122.	Мария Петровна						
1123.	Макрина Михайловна						
1124.	Карпов Михаил Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
1125.	Лукерия Савельевна						
1126.	Митрофан Михайлович						
1127.	Федор Иванович						
1128.	Цуканов Петр Алексеевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка	1924 г. 20 апреля
1129.	Захар Харитонович						
1130.	Фекла Ильинична						
1131.	Зиновьев Степан Семенович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 корова 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1132.	Екатерина Тимофеевна						
1133.	Ефремов Лазарь Авлов.						
1134.	Евдокия Ивановна						
1135.	Сабельников Андрей Митрофанович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
1136.	Арина Петровна						
1137.	Агрипина Петровна						
1138.	Елена Андреевна						
1139.	Волобуев Севастьян Иванович	Старовес- ровка	бедняк	хлеботор	–	хата	1924 г. 20 апреля
1140.	Дария Осиповна						
1141.	Сабельников Кирилл Дмитриевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1142.	Феодосия Ивановна						
1143.	Меренков Павел Демьянович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1144.	Анастасия Павловна						
1145.	Афанасий Павлович						
1146.	Елена Павловна						

1147.	Меренков Стефан Демьянович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1148.	Анастасия Ивановна						
1149.	Меренков Илья Демьянович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня лошадь	1924 г. 20 апреля
1150.	Екатерина Яковлевна						
1151.	Сотников Давид Артемович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
1152.	Ефросиния Ивановна						
1153.	Домна Харитоновна						
1154.	Килькинова Марфа Ильинишна	тоже	бедн.	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
1155.	Ильяхин Трофим Григорьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай лошадь	1924 г. 20 апреля
1156.	Анна Филипповна						
1157.	Тарсуков Михаил Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай корова	1924 г. 20 апреля
1158.	Елена Гавриловна						
1159.	Карпов Андрей Ивановна	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1160.	Варвара Ивановна						
1161.	Василий Кондратьевич						
1162.	Мария Федоровна						
1163.	Сотников Михаил Артемович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1164.	Варвара Христофоровна						
1165.	Мария Михайловна						
1166.	Некрасов Сергей Поликарпович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка корова и лошадь	1924 г. 20 апреля
1167.	Яков Поликарпович						
1168.	Парасковья Поликарповна						
1169.	Слюсаренко Иван Иванович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1170.	Евдокия Фадеевна						
1171.	Литвин Василий Николаевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1172.	Александра Мойсеевна						
1173.	Жиров Иван Михайлович	тоже	сред- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 2 коровы	1924 г. 20 апреля
1174.	Дария Леонтьевна						
1175.	Павел Васильевич						
1176.	София Демяновна						
1177.	Анна Ивановна						

1178.	Зиновьев Григорий Матвеевич	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай 2 быка	1924 г. 20 апреля
1179.	Мария Тарасовна						
1180.	Иван Григорьевич						
1181.	Ксения Ивановна						
1182.	Пелагия Григорьевна						
1183.	Тихон Григорьевич						
1184.	Анастасия Леонтьевна						
1185.	Булгаков Филипп Тимофеевич	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай 2 быка	1924 г. 20 апреля
1186.	Ульяна Яковлевна						
1187.	Гранкин Моисей Якимович	Старове- ровка	бедняк	хлеботорб	—	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1188.	Марфа Яковлевна						
1189.	Василий Ефимович						
1190.	Толстой Павел Трофимович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
1191.	Акилина Ипатьевна						
1192.	Зиновьев Панкрат Иванович	тоже	тоже	тоже	—	хата	1924 г. 20 апреля
1193.	Параскева Яковлевна						
1194.	Татьяна Григорьевна						
1195.	Зиновьев Стефан Терентьевич	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1196.	Фекла Даниловна						
1197.	Ларион Стефанович						
1198.	Марфа Тимофеевна						
1199.	Репринцев Григорий Карпович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня лошадь корова	1924 г. 20 апреля
1200.	Мария Савельевна						
1201.	София Григорьевна						
1202.	Зиновьев Максим Терентьевич	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня корова лошадь	1924 г. 20 апреля
1203.	Ульяна Васильевна						
1204.	Машкин Стефан Максимович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1205.	Марфа Петровна						
1206.	Гранкин Самуил Павлович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня корова лошадь	1924 г. 20 апреля
1207.	Марасковья Максимовна						
1208.	Фекла Павловна						
1209.	Толстой Ефим Трофимович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
1210.	Калистрат Ефимович						
1211.	Ульяна Ильинишна						

1247.	Зиновьев Яков Иванович	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня комора 1 корова	1924 г. 20 апреля
1248.	Павел Яковлевич						
1249.	Анна Андреевна						
1250.	Купалов Сергей Никитич	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1251.	Ульяна Андреевна						
1252.	Чиркин Савелий Митрофанович						
1253.	Агрипина Никитична	тоже	тоже	тоже	—	хата сарай клуня 1 ло- шадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
1254.	Чиркин Семен Антонович						
1255.	Устиния Даниловна						
1256.	Максим Семенович						
1257.	Улита Владимировна						
1258.	Анисия Семеновна						
1259.	Чиркин Прохор Семенович	тоже	серед- няк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1260.	Кирил Прохорович						
1261.	Марфа Ивановна						
1262.	Бурцев Егор Денисович	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
1263.	Ксения Ивановна						
1264.	Репринцев Анисим Ипатович	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
1265.	Анна Храпонтвна						
1266.	Семен Анисимович						
1267.	Парасковья Григорьевна						
1268.	Харитон Анисимович						
1269.	Мария Григорьевна						
1270.	Дураков Петр Димитриевич	тоже	серед- няк	тоже	—	хата сарай клуня комора 2 быка лошадь корова	1924 г. 20 апреля
1271.	Мария Дмитриевна						
1272.	Антон Петрович						
1273.	Мария Григорьевна						
1274.	Травкин Константин Андреевич	тоже	бедняк	тоже	—	хата сарай клуня лошадь корова	1924 г. 20 апреля
1275.	Мария Ивановна						
1276.	Матрена Константиновна						

1310.	Сургасенко Андрей Севастьянович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня корова 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1311.	Мария Ивановна						
1312.	Сергей Никитич						
1313.	Мария Федотовна						
1314.	Дубинин Пантселимон Григорьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня лошадь корова	1924 г. 20 апреля
1315.	Роман Григорьевич						
1316.	Елена Мартыновна						
1317.	Жученко Николай Парамонович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 2 корова	1924 г. 20 апреля
1318.	Пелагия Павловна						
1319.	Гранкин Сава Демянович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
1320.	Павел Савельевич						
1321.	Надежда Парамоновна						
1322.	Чиркин Трофим Андреевич	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 ко- рова	1924 г. 20 апреля
1323.	Анна Калинична						
1324.	Машкин Афанасий Филипович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
1325.	Ксения Игнатьевна						
1326.	Бурцов Корней Ипатьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 коровы	1924 г. 20 апреля
1327.	Матрона Владимировна						
1328.	Зиновьев Федот Давидович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 2 коровы	1924 г. 20 апреля
1329.	Леонтий Лукич						
1330.	Акулина Меркуловна						
1331.	Гранкин Петро Трофимович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 1 ло- шадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
1332.	Марфа Тимофеевна						
1333.	Гранкин Семен Севастьянович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 1 корова 2 быка	1924 г. 20 апреля
1334.	Анисия Васильевна						
1335.	Ирина Емельяновна						
1336.	Андрей Севастьянович						
1337.	Евдокия Гавриловна						
1338.	Тимофей Севастьянович						

1370.	Лукияниченков Петр Трофимович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова 1 мельница	1924 г. 20 апреля
1371.	Мария Федоровна						
1372.	Роман Петрович						
1373.	Анастасия Макаровна						
1374.	Захар Петрович						
1375.	Варвара Герасимовна						
1376.	Емильяновский Емельян Иванович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня лошадь	1924 г. 20 апреля
1377.	Феодора Павловна						
1378.	Гранкина Мария Остаповна	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1379.	Тарсуков Федор Федорович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 1 лошадь	1924 г. 20 апреля
1380.	Мария Поликарповна						
1381.	Тарсуков Сергей Федорович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня корова лошадь	1924 г. 20 апреля
1382.	Ольга Сергеевна						
1383.	Головинов Иван Титович	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
1384.	Иван Гаврилович						
1385.	Головинов Иван Сидорович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня корова	1924 г. 20 апреля
1386.	Екатерина Михайловна						
1387.	Семенкин Федот Михайлович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1388.	Ольга Егоровна						
1389.	Иван Федотович						
1390.	Семекин Михаил Михайлович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова мельница	1924 г. 20 апреля
1391.	Татьяна Антоновна						
1392.	Кирилл Михайлович						
1393.	Евдокия Савишна						
1394.	Семекин Иван Михайлович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай 2 быка	1924 г. 20 апреля
1395.	Ульяна Григорьевна						
1396.	Зиновьев Дмитрий Федотович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня 2 быка	1924 г. 20 апреля
1397.	Евфросиния						
1398.	Анна Дмитриевна						
1399.	Машкина Агрепина Васильевна	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
1400.	Сотников Иван Иванович	Старове- ровка	бедняк	хлеботорб	–	хата сарай клуня 2 быка	1924 г. 20 апреля
1401.	Мария Лукьяновна						

1402.	Машкин Стефан Мануилович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 лошака 1 ко- рова	1924 г. 20 апреля
1403.	Анна Матвеевна						
1404.	Животов Никифор Афанасьевич					хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1405.	Сидор Афанасьевич						
1406.	Филиповский Спиридон Петрович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 2 коровы мельница	1924 г. 20 апреля
1407.	Евдокия						
1408.	Анна Дмитриевна						
1409.	Евтихий Спиридонович						
1410.	Ольга Демяновна						
1411.	Зиновьев Ермолай Федорович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
1412.	Акилина Корнеевна						
1413.	Жученко Савелий Меркулович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня корова	1924 г. 20 апреля
1414.	Пелагея Васильевна						
1415.	Зиновьев Алексей Александрович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
1416.	Акелина Семеновна						
1417.	Ксения Михайловна						
1418.	Гранкин Федот Агафонович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 корова	1924 г. 20 апреля
1419.	Ксения Максимовна						
1420.	Федора Федотовна						
1421.	Грицин Петр Иванович						
1422.	Ирина Прокофьевна						
1423.	Федот Иванович						
1424.	Евдокия Петровна						
1425.	Машкин Константин Гаврилович	тоже	серед- няк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка лошадь корова мельница	1924 г. 20 апреля
1426.	Семен Константинович						
1427.	Параскева Григорьевна						

1428.	Букин Федот Иванович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
1429.	Евдокия Григорьевна						
1430.	Сидор Федотович						
1431.	Татьяна Васильевна						
1432.	Иван Федотович						
1433.	Мария Ивановна						
1434.	Марфа Герасимовна						
1435.	Кузьма Иванович						
1436.	Рымшин Филип Иванович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1437.	Ульяна Демяновна						
1438.	Захарий Филипович						
1439.	Елизавета Никитична						
1440.	Алехин Сидор Терентьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1441.	Матрена Гавриловна						
1442.	Машкин Семен Матвеевич	тоже	тоже	тоже	–	–	1924 г. 20 апреля
1443.	Анастасия Спиридоновна						
1445.	Антипов Дмитрий Трофимович	тоже	тоже	тоже	–	хата корова	1924 г. 20 апреля
1446.	Акилина Дмитриевна						
1447.	Евдокия						
1448.	Трупова Лукерия Трофимовна	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня лошадь корова	1924 г. 20 апреля
1447.	Андрей Григорьевич						
1448.	Параскева Никифоровна						
1449.	Нартов Петр Логвинович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня	1924 г. 20 апреля
1450.	Анна Михайловна						
1451.	Антипов Стефан Алексеевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1452.	Марина Ивановна						
1453.	Антипов Филип	Старове- ровка	бедняк	хлебобоб	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1454.	Наталия Федоровна						
1455.	Жиров Фома	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора лошадь корова	1924 г. 20 апреля
1456.	Ксения Никифоровна						
1457.	Константин Фомич						
1458.	Сопронов Никита	тоже	тоже	тоже	–	хата	1924 г. 20 апреля
1459.	Христина Ивановна						

1460.	Килькинов Константин Авксентьевич	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 коровы	1924 г. 20 апреля
1461.	Христина Петровна						
1462.	Марфа Константиновна						
1463.	Жирова Надежда Трофимовна	тоже	середн.	тоже	–	хата сарай клуня комора 1 лошадь 2 быка корова	1924 г. 20 апреля
1464.	Николай Федорович						
1465.	Пелагея Федоровна						
1466.	Иван Федорович						
1467.	Ульяна Стефановна						
1468.	Сергей Федорович						
1469.	Екатерина Тимофеевна						
1470.	Андрей Федорович						
1471.	Марина Корнеевна						
1472.	Жиров Афанасий Иванович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня корова	1924 г. 20 апреля
1473.	Мария Максимовна						
1474.	Агрипина Корнеевна						
1475.	Винков Сергей Карпович	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1476.	Степин Иван Корнеевич						
1477.	Ефимия Леонтьевна						
1478.	Палесов Иван	тоже	тоже	тоже	–	хата сарай 2 быка	1924 г. 20 апреля
1479.	Неразборчиво						
1480.	Антон Григорьевич						
1481.	Чернов Василий Дмитриевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай лошадь	1924 г. 20 апреля
1482.	Мелания Савельевна						
1483.	Корсиков Федот						
1484.	Елена Васильевна						
1485.	Чернов Филип Дмитриевич	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай	1924 г. 20 апреля
1486.	Ефросиния Ефремовна						
1487.	Чернова Степанида	тоже	середн.	тоже	–	хата сарай клуня комора лошадь корова 2 быка	1924 г. 20 апреля
1488.	Дорофей Иванович						
1489.	Елизавета Ларионовна						
1490.	Яков Иванович						
1491.	Феодосия Марковна						
1492.	Никита Иванович						

1493.	Степанищев Илья Егорович	тоже	бедняк	тоже	–	хата сарай клуня лошадь	1924 г. 20 апреля
1494.	Христина Лукиановна						
1495.	Анисия Леонтьевна						
1496.	Сургасенко Мария Лукинишна	тоже	середн.	тоже	–	хата сарай клуня комора 2 быка 1 лошадь 1 корова	1924 г. 20 апреля
1497.	Василий Маркович						
1498.	Наталия Васильевна						
1499.	Трофим Маркович						

Уполномоченный Общины верующих Иоанно-Богословской церкви с. Староверовки И. Меренков
1924 г. августа 25 дня.

Секретарь

Приложение II

СПИСОК

гр. Николаевской церкви Общины верующих единой Соборной Апостольской церкви под управлением Канонического Патриар. Вселенской Соборной Апостольской церкви, 1924 г.

По порядку № мужчин	По порядку № женщин	Имя Отчество и Фамилия	Лета мужчин	Лета женщин	Род занятий	примечание
1.		Сабельников Григорий Карпов	45			
	1.	Сабельникова Мария Иванова		46		
2.		Сабельников Симон Акимов	73			
3.		Астапов Мефодий Семенов	35			
	2.	Астапова Пелагия Симонова		39		
4.		Сотников Филипп Савич	32			
	3.	Сотникова Александра Филипова		30		
	4.	Сотникова Фекла Тимофеева		29		
5.		Филипский Сергей Евсеев	40			
	5.	Филипская Минодора Григорива		31		
	6.	Пуценкова Мария Ильина		55		
	7.	Пуценкова Иулита Трофимова		25		
6.		Пуценков Павел Трофимов	23			
7.		Пуценков Иродион Трофимов	21			
8.		Лукьянчиков Иван Григорьев	23			
	8.	Лукьянчикова Ульяна Павлова		20		
	9.	Лукьянчикова Анастасия Иванова		28		
9.		Лунев Савва Осипов	39			
	10.	Лунева Евгения Михайлова		38		
10.		Лунев Иван Савич	18			
	11.	Лунева Ирина Наумова		20		
11.		Лунев Пантимон Евхремов	58			
12.		Лунев Никита Пантимионов	34			
	12.	Лунева Ульяна Иванова		31		
13.		Лунев Стефан Пантимионов	31			
	13.	Лунева Вера Ефимова		24		
14.		Сотников Иван Михайлов	29			
	14.	Сотникова Ульяна Ефимова		31		
15.		Сотников Владимир Андреев	35			
	15.	Сотникова Ефимия Андреевна		37		
16.		Азаренков Егор Дмитриев	53			
	16.	Азаренкова Мария Алексеева		54		
17.		Азаренков Феодор Егоров	28			
18.		Пахомов Ефим Родионов	67			
	17.	Пахомова Феодосия Евтихсанова		68		
19.		Пахомов Артемий Ефимов	32			

	18.	Пахомова Александра Федорова		33		
	19.	Пахомова Дария Романова		39		
	20.	Пахомова Мария Захаровна		19		
20.		Чернов Афанасий Трофимов	30			
	21.	Чернова Анна Андреевна		30		
21.		Сопронов Матвей Иларионов	71			
	22.	Сопронова Мария Макаровна		64		
22.		Сопронов Иван Матвеевич	44			
	23.	Сопронова Пелагия Егоровна		41		
23.		Сопронов Феодор Иванович	21			
24.		Сопронов Михаил Стефанович	18			
25.		Головинов Захарий Прокофиев	19			
	24.	Головинова Хрестина Ивановна		34		
	25.	Шипилова Ефросиния Евсеевна		55		
26.		Шипилов Яков Галактионов	23			
	26.	Шипилова Александра Федотовна		22		
27.		Шипилов Николай Галактионов	41			
	27.	Шипилова Анна Петровна		35		
28.		Лунев Трофим Алексеевич	54			
29.		Лунев Иван Трофимович	21			
	28.	Лунева Фекла Евдокимовна		22		
	29.	Лунева Мавра Евстафевна		56		
	30.	Лунева Евгения Павловна		18		
30.		Лунев Григорий Павлович	21			
	31.	Лунева Ольга Григорьевна		21		
31.		Дураков Осип Павлович	55			
32.		Дураков Федор Осипович	26			
	32.	Лунева Ульяна Феодосиевна		29		
33.		Лунев Андрей Павлович	39			
	33.	Лунева Татьяна Иванова		36		
34.		Дураков Евдоким Павлович	37			
	34.	Дуракова Стефанида Ивановна		30		
	35.	Лунева Елена Гаврилова		55		
35.		Лунев Афанасий Акимов	20			
	36.	Лунева Евдокия Игнатовна		19		
36.		Лунев Стефан Акимов	29			
	37.	Лунева Анна Ануфриева		30		
37.		Азаренков Василий Трофимов	30			
	38.	Азаренкова Илзевета Емельянова		35		
38.		Азаренков Митрофан Егоров	23			
	39.	Азаренкова Фекла Филиповна		22		
39.		Лунев Михаил Павлович	33			
	40.	Лунева Зеновия Кондратова		36		
	41.	Дюкарева Дария Емельянова		59		
40.		Кутепов Николай Денисов	22			
	42.	Кутепова Вера Емельянова		22		
41.		Дюкарев Иван Агафонов	54			
	43.	Дюкарева Ефимия Григориева		55		

	44.	Дюкарева Анастасия Иванова		19		
42.		Дюкарев Филип Иванов	39			
	45.	Дюкарева Анна Осипова		30		
43.		Музалевский Ефим Лаврентив	62			
44.		Музалевский Иван Ефимов	23			
	46.	Музалевская Наталия Павловна		22		
45.		Музалевский Георгий Ефимов	32			
	47.	Музалевская Варвара Константинова		28		
	48.	Кофанова Ульяна Василивна		34		
46.		Кофанов Яков Савич	27			
	49.	Кофанова Параскева Симоновна		23		
47.		Дюкарев Василий Филипович	57			
	50.	Дюкарева Анна Федоровна		53		
48.		Дюкарев Филип Василивич	20			
	51.	Дюкарева Ксения Исидоровна		20		
49.		Дюкарев Семен Василивич	27			
	52.	Дюкарева Акилина Исидоровна		28		
	53.	Дюкарева Анастасия Тимофеевна		49		
	54.	Дюкарева Феодора Емельянова		25		
	55.	Дюкарева Фекла Емельянова		22		
	56.	Дюкарева Наталья Емельянова		19		
50.		Машкин Федор Гаврилов	63			
51.		Дюкарев Иван Игнатович	39			
	57.	Дюкарева Устиния Андроновна		43		
52.		Дюкарев Алексей Иванович	21			
	58.	Дюкарева Агафия Яковлевна		21		
53.		Дюкарев Евсей Митрофанов	74			
54.		Дюкарев Авксентий Евсевич	44			
	59.	Дюкарева Марфа Гаврилова		48		
55.		Дюкарев Василий Авксентив	20			
	60.	Дюкарева Ульяна Михайлова		20		
56.		Дюкарев Димитрий Авксентив	18			
	61.	Дюкарева Акилина Савеливна		21		
57.		Дюкарев Прокофий Антипович	57			
58.		Дюкарев Михаил Прокофиев	20			
	62.	Дюкарева Евпистимия Павловна		21		
59.		Картавцев Иван Федорович	71			
60.		Картавцев Кирил Иванович	40			
	63.	Балтинова Надежда Агафоновна		57		
	64.	Балтинова Александра Алексеевна		31		
61.		Картавцев Андрей Иванов	30			
	65.	Картавцева Параскева Семеновна		31		
62.		Картавцев Ефим Федорович	75			
	66.	Картавцева Мария Ивановна		79		
63.		Картавцев Петр Ефремович	36			
	67.	Картавцева Евдокия Ивановна		37		
63.		Картавцев Федот Ефремович	57			
64.		Картавцев Семен Федотович	22			

65.		Картавец Михаил Федотович	24			
	68.	Картавец Домна Прокофивна		24		
66.		Толстой Андрон Свиридонов	39			
	69.	Толстая Анна Яковлевна		35		
	70.	Балтинова Евдокия Ивановна		19		
67.		Толстой Демьян Иларионов	56			
	71.	Толстая Надежда Тихоновна		66		
68.		Филипский Николай Григоров	57			
	72.	Филипская Елена Леонтовна		58		
69.		Филипский Петр Григоривич	47			
	73.	Филипская Ульяна Поликарповна		28		
	74.	Филипская Наталия Петровна		20		
70.		Филипский Петр Яковлевич	60			
71.		Филипский Сергей Петрович	26			
	75.	Филипская Анна Фомина		26		
72.		Филипский Иван Петрович	34			
	76.	Филипская Евгения Петровна		34		
73.		Филипский Демид Петров	40			
	77.	Филипская Евдокия Игнатовна		42		
	78.	Филипская Дария Демидовна		19		
74.		Апальков Тимофей Иванович	55			
	79.	Апалькова Марфа Осиповна		56		
75.		Сотников Федор Герасимов	40			
	80.	Сотникова Анна Тимофеевна		34		
76.		Сотников Кирил Стефанович	53			
	81.	Сотникова Анна Меркуловна		45		
77.		Сотников Иван Кирилов	25			
	82.	Сотникова Анна Кириловна		23		
78.		Сотников Петр Кириллович	19			
79.		Протасов Иван Афанасивич	24			
	83.	Протасова Анна Николаевна		18		
80.		Сотников Пантелимон Савинов	34			
	84.	Сотникова Елизавета Антонова		37		
81.		Филипский Семен Моисеев	72			
	85.	Филипская Матрона Игнатовна		20		
82.		Филипский Пантелимон Семенов	51			
	86.	Филипская Евдокия Егоровна		46		
83.		Филипский Григорий Пантелимонов	24			
	87.	Филипская Агрипина Ивановна		25		
84.		Лукьянчиков Матвей Павлович	29			
	88.	Лукьянчикова Наталия Зеновсевна		22		
85.		Лукьянчиков Тимофей Павлович	26			
	89.	Лукьянчикова Елена Поликарповна		25		
86.		Лукьянчиков Ефим Павлович	35			
	90.	Лукьянчикова Агрипина Кондратовна		34		
	91.	Лукьянчикова Александра Дмитриевна		54		
87.		Лукьянчиков Федор Петров	25			
	92.	Лукьянчикова Елена Демьяновна		21		

88.		Лукьянчиков Стефан Захаров	36			
	93.	Лукьянчикова Акилина Афанасьевна		37		
89.		Лукьянчиков Гаврил Захаров	21			
90.		Постников Иван Федорович	50			
91.		Сабельников Яков Тимофеевич	32			
	94.	Сабельникова Параскева Ивановна		30		
	95.	Сабельникова Матрона Тимофеевна		55		
	96.	Сабельникова Марфа Ильина		19		
	97.	Толстая София Анисимовна		70		
	98.	Музалевская Марина Григоривна		44		
	99.	Музалевская Матрона Симоновна		19		
92.		Музалевский Василий Арсеянов	70			
	100.	Музалевская Евгения Ефимовна		63		
93.		Музалевский Григорий Василиевич	19			
	101.	Музалевская Мария Филиповна		40		
	102.	Музалевская Акилина Устиновна		40		
94.		Гиссов Осип Тимофеив	20			
	103.	Гиссова Мелания Емельянова		22		
95.		Музалевский Демьян Савич	62			
	104.	Музалевская Ксения Осиповна		62		
	105.	Музалевская Евгения Демьяновна		36		
96.		Музалевский Сила Демьянович	31			
	106.	Музалевская Матрона Алексеивна		33		
97.		Сотников Маккей Андреив	49			
	107.	Сотникова Улита Кузьминишна		42		
98.		Кубарев Галактион Васильев	73			
	108.	Кубарева Марина Григоровна		75		
99.		Субочев Виктор Илларионов	25			
	109.	Субочева Наталия Филиповна		26		
100.		Дюкарев Трофим Иванович	46			
	110.	Дюкарева Евдокия Тимофеевна		45		
101.		Дюкарев Иван Трофимович	18			
	111.	Дюкарева Дария Галактионова		19		
	112.	Дюкарева Евдокия Илларионова		40		
102.		Сотников Роман Осипович	47			
	113.	Сотникова Матрона Васильевна		36		
103.		Сотников Галактион Сергеевич	51			
	114.	Сотникова Матрона Михайловна		51		
104.		Сотников Ефим Галактионович	19			
105.		Сотников Стефан Галактионович	29			
	115.	Сотникова Марфа Макаровна		30		
106.		Сотников Федот Сергеевич	53			
	116.	Сотникова Домникия Аврамовна		53		
107.		Сотников Андрей Федотов	19			
108.		Манкин Сергей Дмитриев	58			
	117.	Манкина Агрипина Осиповна		59		
109.		Лактионов Федор Василиевич	42			
	118.	Лактионова Анастасия Никитична		41		

	119.	Машкина Мария Савеливна		55		
	120.	Машкина Марфа Егоровна		34		
110.		Машкин Василий Кондратов	38			
	121.	Машкина Ксения Осиповна		38		
	122.	Машкина Елена Антониевна		34		
111.		Машкин Андрей Филипов	24			
	123.	Машкина Евдокия Игнатовна		24		
	124.	Кизилова Мария Николаевна		48		
	125.	Кизилова Анна Федоровна		18		
112.		Сотников Филипп Арсеевич	65			
	126.	Сотникова Мария Павловна		67		
113.		Ягодкин Трофим Тимофеевич	38			
	127.	Ягодкина Агафия Павловна		40		
114.		Ягодкин Григорий Иванович	43			
	128.	Ягодкина Мария Иванова		46		
115.		Ягодкин Стефан Григорьевич	19			
116.		Меренков Николай Федоров	63			
117.		Меренков Михаил Николаевич	39			
	129.	Меренкова Екатерина Михайловна		38		
118.		Сотников Иван Феоктистов	38			
	130.	Сотникова Мария Ефимовна		26		
119.		Ягодкин Терентий Тимофеевич	40			
	131.	Ягодкина Мария Игнатовна		41		
	132.	Ягодкина Мария Григорьевна		64		
	133.	Ивлева Пелагия Тимофеевна		24		
	134.	Ягодкина Фекла Ивановна		32		
	135.	Кубарева Параскева Корнеевна		63		
120.		Кубарев Андрей Афанасевич	26			
	136.	Кубарева Пелагия Андреевна		30		
121.		Кубарев Марк Афанасевич	21			
	137.	Кубарева Матрона Павловна		22		
122.		Лукьянчиков Федор Азарович	43			
	138.	Лукьянчикова Фекла Иудовна		27		
123.		Коваленко Иван Филимонович	53			
	139.	Коваленко Харетина Прокофьевна		48		
124.		Коваленко Иван Иванович	21			
125.		Кубарев Андрей Трофимович	34			
	140.	Кубарева Мария Денисовна		33		
126.		Лукьянчиков Никифор Азарович	39			
	141.	Лукьянчикова Матрона Родионовна		34		
	142.	Кубарева Евпестимия Захаровна		50		
127.		Кубарев Иван Григорьевич	21			
	143.	Кубарева Анна Николаевна		23		
	144.	Ретунская Матрона Кондратовна		53		
128.		Ретунский Григорий Прокопович	19			
	145.	Ретунская Агрипина Нестерова		19		
129.		Головино Филипп Трофимов	56			
	146.	Головино Елена Мироновна		56		

130.		Головино Андрей Филипов	18			
131.		Головино Осип Никитич	49			
	147.	Головино Анна Федоровна		51		
132.		Головино Григорий Осипович	20			
	148.	Головино Екатерина Даниловна		21		
	149.	Протасова Улита Кириловна		34		
133.		Шалимов Семен Никитич	48			
	150.	Шалимова Мария Герасимовна		50		
134.		Шалимов Иван Семенович	19			
	151.	Шалимова Макрина Алексеевна		19		
135.		Сабельников Мирон Карпович	29			
	152.	Сабельникова Наталия Галактионовна		26		
136.		Рымшин Петр Иванович	63			
	153.	Рымшина Агрипина Ильина		62		
	154.	Рымшина Анна Петровна		20		
	155.	Рымшина Мелания Петровна		36		
137.		Рымшин Аверкис Петрович	28			
	156.	Рымшина Мария Васильевна		24		
138.		Сапронов Владимир Азарович	56			
	157.	Сапронова Ефросиния Яковлевна		45		
139.		Сапронов Денис Азарович	61			
	158.	Сапронова Феодосия Ивановна		62		
140.		Сапронов Никифор Денисов	36			
	159.	Сапронова Ефросиния Ивановна		37		
141.		Умрихин Поликарп Иванов	19			
	160.	Умрихина Параскева Кузькина		19		
142.		Сабельников Карп Ильич	48			
	161.	Сабельникова Агрипина Ермолаевна		49		
143.		Сабельников Афанасий Карпов	23			
	162.	Сабельникова София Сергеевна		22		
144.		Сабельников Аким Ильич	52			
	163.	Сабельникова Стефанида Деивна		53		
145.		Сабельников Сила Акимович	22			
	165.	Сабельникова Екатерина Поликарповна		20		
146.		Пахомов Стефан Ефимович	45			
	166.	Пахомова Марфа Евсеевна		46		
	167.	Пахомова Акилина Стефанова		20		
	168.	Аулова Параскева Петровна		40		
	169.	Милахина Ульяна Тихонова		30		
	170.	Шалимова Дария Филипповна		36		
147.		Сапронов Семен Азарович	56			
	171.	Сапронова Вера Емельяновна		40		
148.		Сапронов Павел Семенов	19			
	172.	Сапронова Евдокия Зеновьевна		20		
149.		Цуканов Иван Павлович	23			
	173.	Цуканова Акилина Кузминишна		24		
150.		Цуканов Алексей Егорович	70			
151.		Цуканов Каленик Алексеевич	28			

	174.	Цуканова Марфа Денисовна		28		
152.		Цуканов Иван Алексеивич	31			
	175.	Цуканова Харетина Исаивна		34		
153.		Головинов Павло Яковлевич	37			
	176.	Головинова Матрона Кириловна		36		
154.		Головинов Андрей Яковлевич	43			
	177.	Головинова Анисия Даниловна		37		
155.		Головинов Михаил Андреевич	23			
	178.	Головинова Евдокия Евтихивна		20		
	179.	Головинова Мария Ивановна		37		
	180.	Козловская Мария Стефановна		31		
	181.	Цуканова София Кириловна		38		
156.		Лунев Ермолай Федорович	52			
157.		Гвоздев Стефан Флоров	70			
	182.	Гвоздева Харетина Андреевна		41		
158.		Гвоздев Иван Фомич	18			
159.		Гвоздев Егор Григорьевич	47			
	183.	Гвоздева Александра Ермолаевна		32		
	184.	Гвоздева Матрона Егоровна		18		
160.		Гвоздев Захарий Григорьевич	40			
	185.	Гвоздева Ксения Поликарповна		40		
161.		Гвоздев Никита Захарович	18			
162.		Гвоздев Яков Григорьевич	54			
	186.	Гвоздева Параскева Сергеевна		56		
163.		Гвоздев Ефрем Власович	43			
	187.	Гвоздева Феодора Кириловна		35		
164.		Гвоздев Иван Климович	39			
	188.	Гвоздева Ефросиния Андреевна		23		
165.		Гвоздев Афанасий Власович	46			
	189.	Гвоздева Мелания Ефимовна		49		
166.		Гвоздев Григорий Афанасьевич	20			
	190.	Гвоздева Мария Егоровна		20		
167.		Митрополенко Петр Ильич	25			
	191.	Митрополенко Александра Петровна		30		
168.		Сотников Лука Кирилович	75			
	192.	Сотникова Феодосия Мироновна		44		
	193.	Сотникова Наталия Григорьевна		18		
169.		Сотников Петр Прокофьев	23			
	194.	Сотникова Наталия Николаевна		24		
170.		Сотников Василий Прокопович	19			
	195.	Сотникова Надежда Герасимовна		20		
	196.	Сотникова Екатерина Прокофьевна		34		
171.		Бурый Максим Савич	57			
	197.	Бурая Марфа Филимоновна		48		
172.		Бурый Василий Максимов	21			
	198.	Бурая Дария Александровна		21		
173.		Бурый Тимофей Савич	63			
174.		Цуканов Самуил Егорович	35			

	199.	Цуканова Христина Тимофеевна		35		
	200.	Цуканова Варвара Захаровна		75		
175.		Бурый Даниил Лаврентивич	23			
	201.	Бурая Наталия Емельяновна		22		
176.		Талмачев Марк Трофимов	59			
	202.	Талмачева Матрона Марковна		19		
177.		Талмачев Иван Маркович	23			
	203.	Талмачева Матрона Матвеевна		24		
178.		Талмачев Фома Маркович	36			
	204.	Талмачева Екатерина Сампсоновна		28		
179.		Филипский Лаврентий Григоривич	33			
	205.	Филипская Марфа Егоровна		28		
180.		Толстой Максим Логвинов	47			
	206.	Толстая Наталия Наумовна		47		
	207.	Толстая Агрипина Галактионовна		20		
	208.	Толстая Марфа Максимовна		20		
181.		Толстой Михаил Максимович	18			
182.		Головинов Никанор Иванович	23			
	209.	Головинова Марина Герасимовна		28		
183.		Головинов Илья Ермолаив57				
	210.	Головинова Фекла Феоктистовна		57		
184.		Никифоров Егор Флорович	23			
	211.	Никифорова Александра Ильина		20		
	212.	Лютлова Татьяна Стефановна		59		
185.		Лютлов Алексей Васильевич	25			
	213.	Лютлова Матрона Емельянова		20		
	214.	Лютлова Марфа Захаровна		47		
186.		Пахомов Семен Семенович	23			
	215.	Пахомова Надежда Анисимовна		26		
	216.	Чунихина Екатерина Павловна		42		
187.		Чунихин Семен Александрович	19			
	217.	Пахомова Улита Евсеевна		50		
188.		Сотников Гаврил Исаевич	57			
	218.	Сотникова Дария Федоровна		47		
189.		Некрасов Яков Сидорович	26			
	219.	Некрасова Анастасия Гавриловна		23		
190.		Апальков Ануфрий Кирилович	67			
191.		Апальков Иван Ануфриевич		37		
	220.	Апалькова Надежда Власовна		38		
	221.	Апалькова Мелания Ивановна		19		
	222.	Тупицына Феодора Гаврилова		45		
192.		Тупицын Иван Наумович	18			
193.		Молахов Кондрат Тимофеев	60			
194.		Нартов Семен Тимофеев	50			
	223.	Нартова Параскева Михайловна		51		
195.		Нартов Федор Михайлович	46			
196.		Нартов Димитрий Федорович	23			
	224.	Нартова Пелагия Ивановна		22		

197.		Нартов Сергей Федорович	19			
	225.	Нартова Ефимия Демьяновна		25		
198.		Цуканов Прокофий Федоров	59			
	226.	Цуканова Александра Прокофивна		25		
	227.	Цуканова Мария Родионовна		37		
...						
389.		Сапронов Иван Наумович	38			
	471.	Сапронова Устиния Тимофеевна		37		
390.		Волобуев Михаил Яковлевич	37			
	472.	Волобуева Ксения Самсоновна		33		
391.		Фарафонов Роман Никитич	74			
392.		Фарафонов Свиридон Романович	43			
	473.	Фарафонов Степанида Ивановна		46		
	474.	Фарафонов Евдокия Спиридоновна		18		
393.		Волобуев Иван Трофимов	59			
	475.	Волобуева Наталия Гавриловна		54		
394.		Волобуев Никита Иванович	25			
	476.	Волобуева Марфа Кондратовна		25		
395.		Волобуев Василий Иванович	20			
396.		Дюкарев Иван Феофанов	38			
	477.	Дюкарева Хеврония Даниловна		29		
397.		Дюкарев Марк Феофанов	30			
	478.	Дюкарева Марина Андреевна		32		
	479.	Семькина Зеновия Михайловна		20		
398.		Головинов Дмитрий Яковлевич	42			
	480.	Головинова Марфа Кондратовна		44		
399.		Гвоздев Павел Петрович	26			
	481.	Гвоздева Матрона Павловна		27		
400.		Гвоздев Алексей Петрович	32			
	482.	Гвоздева Дария Андреевна		26		
401.		Толстой Прокопий Максимов	27			
	483.	Толстая Анна Трофимовна		29		
402.		Картацев Илья Иванович	39			
	484.	Картацева Пелагия Сидоровна		40		
403.		Картацев Федор Ильич	18			
404.		Протасов Емельян Силович	38			
	485.	Протасова Харитина Аверкиевна		40		
405.		Протасов Николай Емельянов	18			
	486.	Сапронова Ульяна Трофимовна		37		
406.		Ивлес Иван Макарович	36			
	487.	Ивлеса Дария Семёновна		37		
407.		Лунев Григорий Лаврентий	25			
	488.	Лунева Елена Карповна		25		
408.		Фарафонов Лука Романович	55			
409.		Дураков Федор Демьянов	33			
	489.	Дуракова Наталия Лукина		22		
410.		Цуканов Николай Григорьевич	32			
	490.	Цуканова Капсталина Архиповна		35		

	491.	Кастырина Гликерия Сафонова		19		
411.		Кореневский Петр Стефанович	32			
	492.	Кореневская Гликерия Мефодиева		29		
412.		Зеновьев Николай Филипов	25			
	493.	Зеновьева Агрипина Фомина		25		
413.		Дурнев Иван Павлович	29			
	494.	Дурнева Мария Ивановна		33		
414.		Фарафонов Дмитрий Романович	50			
	495.	Фарафопова Пелагия Никитична		37		
415.		Фарафонов Исаак Дмитриович	19			
	496.	Фарафопова Гликерия Даниловна		22		
416.		Дурнев Роман Акимович	63			
417.		Дурнев Захарий Романович	32			
	497.	Дурнева Параскева Ильинишна		32		
418.		Дурнев Ефрем Романов	25			
	498.	Дурнева Феодосия Ефимьева		23		
419.		Головинов Михаил Ефимьев	36			
	499.	Головинова Ксения Емельянова		27		
420.		Волобуев Федор Иванович	31			
	500.	Волобуева Ирина Захаровна		29		
421.		Зеновьев ... Петрович	30			
	501.	Зеновьева Ксения Мелентивна		29		
422.		Головинов Артемий Стефанович	34			
	502.	Головинова Ефросиния Ананисва		36		
.....						
557.		Сотников Трофим Никифоров	36			
	634.	Сотникова Евдокия Максимовна		40		
558.		Сотников Евгений Семенов	39			
559.		Сабельников Григорий Милентов	20			
	635.	Сабельникова Агрипина Евсеевна		19		
560.		Сотников Иван Семенов	26			
	636.	Сотникова Мария Захаровна		24		
561.		Жиров Осипов	46			
	637.	Жирова Ксения Матвеева		41		
	638.	Жирова Вера Стефанова		18		
562.		Сотников Ануфрий Алексеев	52			
	639.	Сотникова Ксения Ануфриева		27		
563.		Сотников Егор Ануфриев	25			
	640.	Сотникова Анастасия Ильина		26		
564.		Сотников Трофим Ануфриев	23			
	641.	Сотникова Анна Ануфриева		26		
	642.	Сотникова Стефанида Ануфриева		19		
565.		Сотников Иван Ануфриевич	28			
	643.	Сотникова Макарина Лукьяновна		28		
566.		Чупандин Евпифан Максимов	58			
	644.	Чупандина Агафия Андреевна		42		
567.		Чупандин Иван Максимович	43			
	645.	Чупандина Наталия Поли...		39		

568.		Чупандин Федор Иванов	24			
	646.	Чупандина Мария Федотовна		25		
569.		Сотников Давыд Иванов	45			
	647.	Сотникова Елена Самоловна		42		
	648.	Сотникова София Давыдовна		21		
	649.	Сотникова Александра Давыдовна		18		
	650.	Сотникова Агрипина Самойлова		49		
570.		Сотников Стефан Стратонов	27			
	651.	Сотникова Наталия Филипова		27		
571.		Митрополенко Петр Никифоров	63			
...						
748.		Рышкин Георгий Савич	23			
749.		Филиппский Василий Иванович	52			
	842.	Филиппская Марина Арсеньевна		47		
750.		Головинов Яков Иванович	72			
	843.	Головинова Феврония Яковлевна		19		
751.		Головинов Тимофей Яковлев	26			
	844.	Головинова Анна Константинова		26		
752.		Амелин Роман Сергеевич	73			
	845.	Амелина Анна Антониевна		45		
753.		Амелин Михаил Никаноров	21			
	846.	Амелина Анна Авросиевна		20		
754.		Амелин Николай Никанорович	18			
	847.	Толстая Наталия Артемиевна		43		
755.		Толстая Ольга Елисеева	20			
756.		Толстой Григорий Трофимов	20			
	848.	Кутепова Фекла Яковлевна		34		
757.		Дюкарев Матвей Прокофьевич	45			
	849.	Дюкарева Наталия Артамонова		44		
	850.	Дюкарева Евдокия Матвеева		21		
	851.	Дюкарева Ульяна Харитонова		25		
758.		Завада Тихон Яковлевич	24			
	852.	Завада Матрона Афанасиева		25		
759.		Ихненко Ананий Данилович	24			
	853.	Ихненко Елена Гавриловна		26		
760.		Якушев Георгий Елисеевич	38			
	854.	Якушева Феврония Захариевна		50		
761.		Синило Павел Федорович	40			
	855.	Синило Наталия Андреевна		33		
762.		Синило Карп Федоров	33			
763.		Синило Федор Федорович	37			
	856.	Синило Мелания Харитонова		32		
764.		Кизилов Алексей Кирилович	30			
	857.	Кизилова Анисия Яковлевна		28		
765.		Кизилов Николай Корнилов	27			
766.		Лукьянчиков Фома Петрович	32			
	808.	Лукьянчикова Александра Тимофеева		33		
767.		Сабельников Макар Акимович	30			

	859.	Сабельникова Ирина Ивановна		32		
768.		Сабельников Никанор Карпович	28			
	860.	Сабельникова Акилина Федосеевна		28		
769.		Яременко Иван Васильевич	39			
	861.	Яременко Устина Онуфрисва		37		
870.		Пахомов Стефан Григорьевич	45			
871.		Пахомов Василий Стефанович	25			
	862.	Пахомова Дария		25		
	863.	Пахомова Елсна Стефановна		18		
772.		Сотников Тимофей Иванов	39			
	864.	Сотникова Васса Андриева		38		
773.		Цуканов Петро Алексиевич	43			
	865.	Цуканова Христина Иванова		39		
774.		Протасов Силла Иванович	64			
	866.	Протасова Матрона Ильинишна		66		
775.		Протасов Иван Силич	26			
	867.	Протасова Татьяна Игнатъева		28		
776.		Коваленко Петр Иванович	26			
777.		Коваленко Евдокия Андреевна	24			
778.		Сабельников Сергей Акимович	28			
	868.	Сабельникова Мария Никитична		25		
779.		Головинов Денис Филиппович	28			
	869.	Головинова Татьяна Данилова		29		
780.		Скорияков Иван Иларионович	33			
	870.	Скориякова Татьяна Карпова		32		
781.		Апальков Максим Максимов	47			
	871.	Апалькова Марфа Семенова		49		
782.		Апальков Евдокия Максимович	17			
	872.	Апалькова Анастасия Васильева		20		
783.		Филиппский Сергей Григорьев	41			
	873.	Филиппская Евдокия Яковлева		28		
784.		Лукьянчиков Алексей Петров	48			
	874.	Лукьянчикова Параскева Антоновна		50		
785.		Лукьянчиков Иван Алексиев	19			
	875.	Лукьянчикова Мелания Петрова		22		
786.		Гранкин Дий Федотович	25			
	876.	Гранкина Устиния Симонова		27		
787.		Лебедев Николай Александрович	34			
	877.	Лебедева Пелагия Харитоновна		40		
788.		Апальков Георгий Евфимович	27			
	878.	Апалькова Наталия Никифорова		26		
789.		Цуканов Иван Кириллович	26			
	879.	Цуканова Гликерия Максимова		28		
790.		Лунев Осип Кузьмич	26			
	880.	Лунсва Анна Сергеевна		26		
791.		Сабельников Никита Михайлов	26			
	881.	Сабельникова Домникия Иванова		26		
792.		Лунев Павел Данилов	26			

	882.	Лунсва Параскева Корнесва		21		
793.		Гвоздсв Иван Яковлев	34			
	883.	Гвоздева Александра Алексеева		35		
794.		Дюкарев Давид Прокопиев	35			
	884.	Дюкарева Параскева Пимоновна				
795.		Дюкарев Семен Прокофьев	30			
	885.	Дюкарева Анастасия Ивановна		28		
796.		Азаренков Михаил Флоров	33			
	886.	Азаренкова Параскева Иванова		39		
797.		Картавец Павел Федотович	35			
	887.	Картацева Матрона Тимофеевна		35		
798.		Музолевский Евгений Евфимов	34			
	888.	Музолевский Марфа Григорьева		30		
799.		Кофанов Иван Трофимов	57			
	889.	Кофанова Матрона Михайловна		55		
800.		Кофанов Семен Иванов	23			
	890.	Кофанова Евдокия Федорова		23		

Красноградского Округа Полтавской губернии
село Староверовка 1924 года

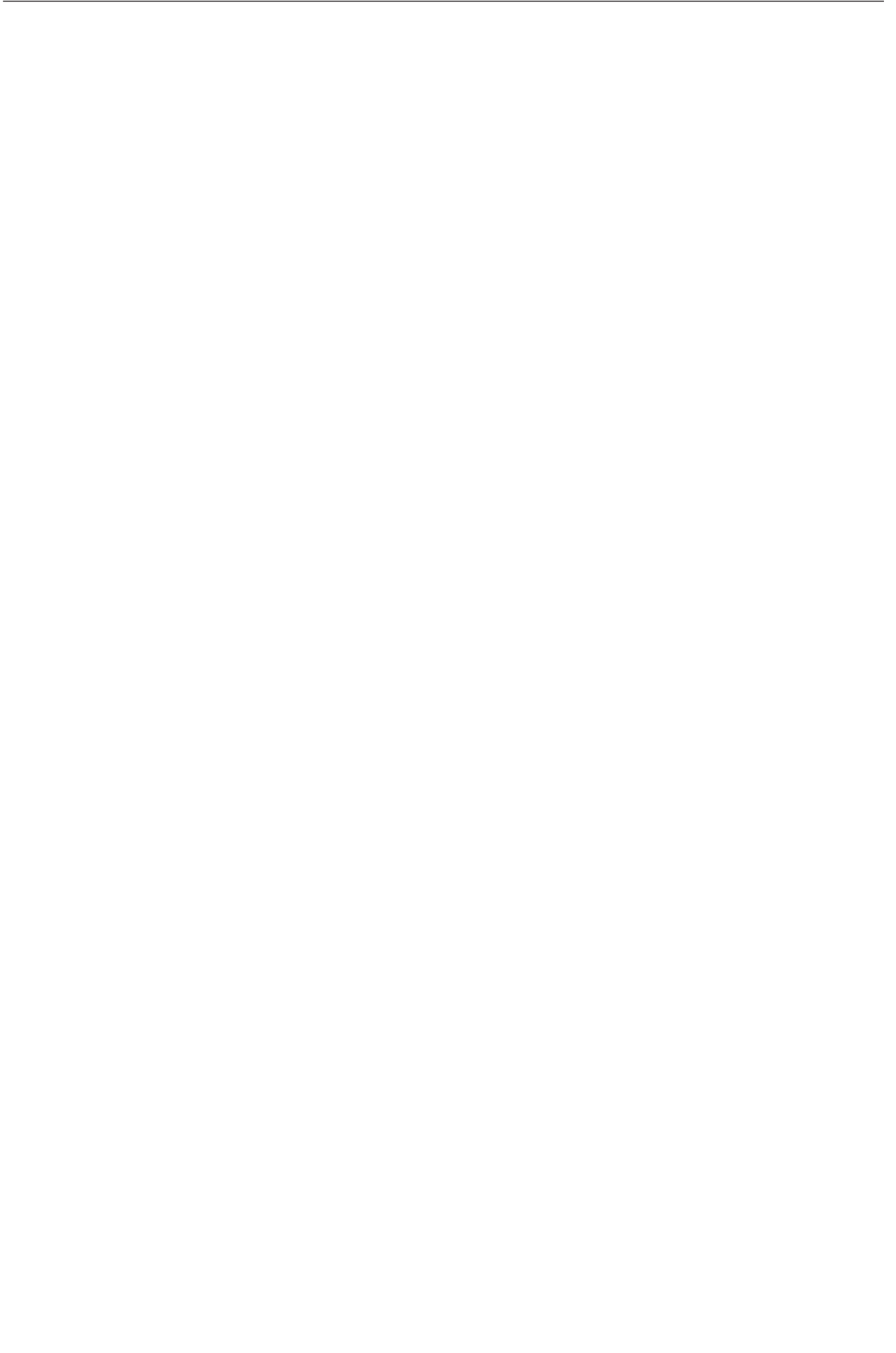
Приложение III

Список действующих и бездействующих промышленных заведений по Староверовскому сельсовету

№ по порядку	Название заведения	что производит заведение	место нахожде- ние заведения	название учреждения или фамилия лица состоящего владельцем заведения в момент регистрации и до национализации	название учреждения или фамилия лица состоящего арендатором заведения
1.	Ветряк	Муку	Староверовка	Сотников Иван М.	
2.				Некрасов Иван И.	
3.				Ягодкин Терентий	
4.				Головинов Осип	
5.				Гвоздев Стефан	
6.				Нартов Семен Т.	
7.				Нартов Федор М.	
8.				Лунев Лука П.	
9.				Лунев Филипп П.	
10.				Лунев Семен Т.	
11.				Кореневский Никита	
12.				Ивлев Яков М.	
13.				Сотников Андрей	
14.				Сотников Давид	
15.				Беловод Михаил П.	
16.				Филиппский Федор	
17.				Сотников Алексей	
18.				Умрихин Моисей	
19.				Ровенский Демян	
20.				Лукьянчиков Максим	
21.				Сабельник Свирид	
22.				Головинов Тарас	
23.				Пахомов Матвей	
24.				Пахомов Владимир	
25.				Сотников Филипп	
26.				Ивлев Евграф	
27.				Бурцев Тимофей	
28.				Бурцев Денис	
29.				Ивлев Иван	
30.				Ивлев Лаврентий	
31.				Харитонов Митрофан	

на 31 декабря 1923 г.			на 30 июня 1924 г.			на 31 декабря 1924 г.			если заведение возникло вновь или ликвидировано указать дату (месяц открытия или ликвидации)
действует заведение или нет	состав работающих		действует заведение или нет	состав работающих		действует заведение или нет	состав работающих		
	число ра- бочих	число служащих		число ра- бочих	число служащих		число ра- бочих	число служащих	
д.	1	–	да	1	–				
бд.	1	–							
бд.	1	–	да	1					
бд.	1	–	да	1					
бд.	1	–	нет	–					
д.	1	–	да	1	–				
д.	1	–	нет	–					
д.	1	–	да	1	–				
д.	1	–	нет	–					
д.	1	–	да	1	–				
д.	1	–	да	1	–				
д.	1	–	да	1	–				
д.	1	–	да	1	–				
бд.	1	–	да	1					
д.	1	–	да	1	–				
д.	1	–	да	1	–				
д.	1	–	да	1	–				
д.	1	–	да	1	–				
бд.	1	–	нет	1					
бд.	1	–							уничтожено 25.06.1924 г.
бд.	1	–	да	1					
бд.	1	–	нет						
бд.	1	–	нет						
бд.	1	–	да	1					
бд.	1	–	нет						
бд.	1	–	да	1					
д.	1	–	да	1					
бд.	1	–	да	1					

32.				Сотников Стефан		
33.	Ветряк	Муку	Староверовка	Азаренкова Параскева		
34.				Бурцев Авксентий		
35.				Бурцев Ефим С.		
36.				Лунев Валентин		
37.				Букин Тарас		
38.				Карпов Андрей		
39.				Зиновьев Павел		
40.				Карпов Михаил		
41.				Тарсуков Терентий		
42.				Зиновьев Дмитрий		
43.				Травкин Яков		
44.				Чиркин Прохор		
45.				Репринцев Митрофан		
46.				Лукьянчиков Петр		
47.				Филипский Етихий		
48.				Жиров Яков		
49.				Машкин Константин		
50.				Чернов Дорофей		
51.				Дураков Федот		
52.				Радивилов Кирил		
53.				Головинов Трифон		
54.				Жиров Андрей		
55.				Головинов Трофим		
56.				Головинов Архип		
57.				Нечсвилов Яков		
58.				Талахнинов Ермолай		
59.				Ивлес Илларион		
60.				Нартов Денис		
61.				Репринцев Андрей		
62.				Алефиров Авксентий		
63.				Головинов Козьма		
64.				Сотников Федор		
65.				Сотников Данил		
66.	Ветряк	Муку	Староверовка	Чеснаков Гаврил		
67.				Чуглазов Федот		
68.				Карпов Димитрий		
69.				Карпов Емельян		
70.				Рудаченко Кирил		
71.				Пахомов Трофим		
72.				Пахомов Сергей		
73.				Некрасов Пантелеймон		
74.				Козловский Иван		

75.				Козловский Петр		
76.				Ефимьев Петр		
77.				Лукьянчиков Алексей		
78.				Протасов Иван		
79.				Кофанов Ефим		
80.				Гранкин Андрей		
81.				Гранкин Ефим		
82.				Переверзев Евдоким		
83.				Пашков Денис		
84.				Репринцев Андрей		
85.				Гранкин Андрей		
86.				Колядинский Яков		
87.				Ивлев Иван		
88.				Репринцев Алексей		
89.				Его же		
90.				Корякин Никита		
91.				Сабельников Евдоким		
				Пахомов Алексей		
92.	Ветряк	Муку	Староверовка	Репринцев Михаил		
93.				Машкин Савва		
94.				Дубинин Дмитрий		
95.				Алехин Кондрат		
96.				Машкин Дмитрий		
97.				Сабельников Семен		
98.				Тверитников Дмитрий		
99.				Сигарев Емельян		
100.	конно-при- водная просоруш- ка	пшено		Машкин Николай		
101.				Машкин Яков М.		
102.				Сабельников Семен		
103.				Власенко Иван		
104.				Ивлев Иван		
105.				Лунев Лука		
106.				Лунев Григорий		
107.				Пахомов Артем		
108.				Лунев Савва		
109.				Пахомов Леонтий		
110.				Нартов Афанасий		
111.				Кутепов Афанасий		
112.				Браславский Михаил		
113.	конно- прив. мас- лобоя	пост. масло		Браславский Михаил		

114.				Ивлєв и Кутспов		
115.				Власенко Иван		
116.	Ветряк	муку		Семечкин Михаил		
117.				Машкин Яков		
118.				Дюкарев Иван		
119.				Гребенкин Михаил		
	Ветряк			Филипский Пантеле- мон С.		
				Апальков Тимофей Ив.		
	просоруш- ка			Пашков Денис Дени- сов.		
	Просо- рушка на 10 сильном двигателе			Староверовская с/х кооперации		

Председатель сельского совета
Секретарь

Приложение IV

Список хозяйств отобранных механически для обследования весною 1924 г.
Губерния Полтавская, округ Красноградский, район Староверовский

Всего хозяйств в этом районе 648

№ п/п	№ по налог. оттиску	Наз- вание насе- ленного пункта	Имена, отчества и фамилии домо- хозяев	У них		Если ка- кое-либо из хозяйств не могло жить описано и за- менено сосед- ним, то поче- му именно	У хозяйств опро- шенных взамен механически ото- бранных	
				душ обо- его пола	деся- тин удоб- ной земли		душ обоего пола	деся- тин удоб- ной земли
98.	8	Старо- веровка	Гранкин Иван Тимофеевич	7	11,74			
99.	18		Козловский Андрей Тр.	5	8,13			
100.	28		Переверзев Евдоким Пан.	11	17,40			
101.	38		Переверзев Иван Пантел.	5	9,79			
102.	48		Репринцева Федора Федоровна	3	4,26			
103.	58		Репринцев Козьма Нестерович	6	9,81			
104.	68		Машкин Владимир М.	5	6,81			
105.	78		Кофанов Василий Карпович	6	8,79			
106.	88		Пашков Денис Денисович	10	15,07			
107.	98		Мартынов Алексей Петрович	4	5,31			
108.	108		Травкин Никита Григорьевич	2	6,58			
109.	118		Чиркин Петр Иванович	6	9,37			
110.	128		Ефимов Григорий Фил.	8	12,43			
111.	138		Волобуев Григорий Иванович	2	3,03			

112.	148		Фалесв Федор Захарович	8	5,76			
113.	158		Репринцев Антон Ефимович	10	11,11			
114.	168		Кильканов Филипп	11	20,65			
115.	178		Гребенкин Никифор Павлович	1	1,63			
116.	188		Пероков Андрей Федос.	3	7,52			
117.	198		Килькинов Иван Владимирович	6	9,82			
118.	208		Травкин Савва Стефанович	3	6,27			
119.	218.		Репринцев Кондрат Д.	5	13,59			
120.	228		Репринцев Герасим Еф.	3	8,78			
121.	238		Чиркин Козьма Павлович	7	11,92			
122.	248		Машкина Марья Ан.	2	6,32			
123.	258		Пылев Григорий Иванович	11	10,17			
124.	268		Корякин Никифор Кор.	3	2,32			
125.	278		Машкин Роман Ник.	5	7,25			
126.	288		Машкин Михаил Михайлович	7	7,82			
127.	298		Зиновьев Никита Павлович	1	2,45			
128.	308		Смирницкий Николай Михайлович	7	2,41			
129.	318		Зиновьев Митрофан Ав.	7	8,08			
130.	328		Машкин Яков Иванович	5	10,70			
131.	338		Дурнев Лука Матвеевич	8	11,06			
132.	348		Репринцев Козьма Иванович	9	8,39			
133.	358		Зиновьев Меркул Михайлович	4	4,18			
134.	368		Крылов Тимофей Васильевич	9	0,28			

135.	378		Зиньвьев Семен Прок.	10	10,75			
136.	388		Сазонов Александр Семенович	6	7,83			
137.	398		Тверитников Григорий	5	9,20			
138.	408		Тверитников Яков П.	3	4,83			
139.	418		Зиновьев Григорий Ник.	9	9,40			
140.	428		Тверитников Михаил	1	2,48			
	430		Тверитников Николай Ар.					
141.	438		Ефремов Лазарь Авил.	4	4,94			
142.	448		Сабельников Николай Дем.	6	4,89			
143.	458		Рымшин Иван Саввич	1	2,88	умер. вдова	8	8,53
	459		Тарсуков Михаил Иванович					
144.	468		Азаренко Михаил Кар.	10	11,99			
145.	478		Тарсуков Сергей Федорович	5	7,30			
146.	488		Букан Тарас Филиппович	5	9,26			
147.	498		Тверитников Василий Васильевич	9	10,13			
148.	508		Лукьянчиков Иван Васильевич	4	1,51	пер. пос. Ленина	6	9,75
	510		Жиров Марк Иванович					
149.	518		Толстой Ефим Трофимович	4	5,35			
150.	528		Шахов Григорий Фил.	4	7,73			
151.	538		Дураков Петр Дмитриевич	6	14,19			
152.	548		Гранкин Кость Алексеевич	5	5,66			
153.	558		Гранкин Павел Максимович	4	4,53			
154.	568		Зиновьев Леонтий Лукич	10	13,75			

155.	578		Гранкин Корней Калинович	8	10,71			
156.	588		Гранкина Марфа Осиповна	2	3,72			
157.	598		Семочкин Иван Михайлович	5	6,14			
158.	608		Филиппский Евитихий Степанович					
159.	618		Гридин Василий Ефимович	5	6,89			
160.	628		Букин Козьма Иванович	3	3,40	фиктивное	10	9
161.	638		Килькинов Константин Авк.	7	10,05			
162.	648		Сапронов Никита Андреевич	3	3,76			
163.	658		Ефимов Филипп Васильевич	5	7,72			
164.	668		Козловский Иван Трофимович	1	3,15	в наймах	3	5,29
			Козловский Семен Трофимович					
165.	678		Ситников Федор Ильич	3	4,06	переехал пос. Ленина	4	2,49
	681		Карпов Михаил Иванович					
166.	686		Бурцев Авксентий Моисеевич	9	14,41			
167.	696		Сабельников Лаврентий Иванович	5	16,61			
168.	706		Атанова Александра	5	7,98			
169.	716		Сотников Феоктист Ст.	6	6,07			
170.	726		Семенова Ксения Васильевна	5	0,13			
171.	736	Старо- веровка	Гребенкина Мотрона	2	2,54			
172.	746		Кузнецов Павел Ал.	2	3,35			
173.	756		Карпов Михаил Ис.	6	7,71			
174.	766		Гридин Филипп Иванович	6	8,28			

175.	776		Ивлев Василий Яковлевич	5	7,52			
176.	786		Кутепов Михаил Васильевич	11	11,20			
177.	796		Ивлев Яков Игнатьевич	1	1,27	На иждивении зятя	7	9,68
	797		Талмачев Тимофей В.					
178.	806		Бурцев Денис Тимофеевич	5	6,96			
179.	516		Шляпцева Дария	4	8,56			
180.	826		Нартов Савелий Афанасьевич	3	4,08			
181.	836		Бутенко Пантелимон	6	8,50	переселился имущества нет	3	2,33
	837		Бутенко Михаил Ав.					
182.	846		Сотников Фома Федорович	7	9,80			
183.	856		Чуглазов Герасим Т.	7	17,53			
	857		Чурлазов Фаддей Ст.					
184.	866		Яхонтов Василий	12	15,50			
185.	876		Абрамов Федор Аф.	4	5,30			
186.	886		Дропяев Даниил Игн.	4	6,04			
187.	896		Чеснаков Никита М.	3	4,05			
188.	906		Гранкин Петр Кор.	6	0,35			
189.	916		Шахов Гаврил Гр.	7	8,57			
190.	926		Алефиров Герасим Ав.	5	6,80			
191.	936		Гусев Мойсей Вас.	6	4,26			
192.	946		Винюков Семен Лав.	2	4,01			
193.	956		Абрамов Андрей Афанасьевич	2	4,34			
194.	966		Козловский Осип Митр.	8	10,78			
195.	976		Алтухов Иван Пр.	8	8,77			
196.	986		Дураков Варфаломей	6	9,35			

197.	996		Мартынов Андрей Ев.	8	7,45			
198.	1006		Алсфиров Павел Ав.	3	6,95			
199.	1016		Гранкин Никифор	5	0,35			
200.	1026		Лысенко Алексей М.	7	7,18			
201.	1036		Сотников Харитон Н.	2	3,58	хоз. нет	8	17,02
	1037		Машкин Конст. Гаврилович					
202.	1046	Старо- веровка	Цуканов Петр Ал.	2	3,91			
203.	1056		Гусев Иван Стеф.	3	2,50	выехал из села	Выехал из села	1,27
	2063		Пашков Василия Фр.					
204.			Лунин Ерофей Макар.	4	2,45	фиктивное	8	10,85
205.	8		Лукьянчиков Иван Тр.	5	7,86			
206.	18		Шапилов Николай Тал.	4	7,66			
207.	28		Лунев Стефан Акимович	4	9,25			
208.	38		Дюкарев Василий Фил.	6	8,78			
209.	48		Филипский Никита Гр.	2	3,95			
210.	58		Филипский Пантелिमон	9	10,11			
211.	68		Музолевский Василий	7	11,47			
212.	78		Машкин Павел Григорьевич	5	10,86			
213.	88		Кубарев Андрей Афанасьевич	8	11,58			
214.	98		Шалимов Семен Николаевич	6	10,13			
215.	108		Сабельников Аким Ил.	8	20,54			
216.	118		Головинов Анриан Як.	9	14,50			
217.	128		Гвоздев Иван Климович	3	2,86			
218.	138		Филипский Лаврентий Гр.	2	6,67			

219.	148		Лютков Григорий Мит.	6	8,64			
220.	158		Цуканова Екатерина Н.	1	0,57			
221.	168		Апалькова Харитина Н.	3	4,83			
222.	178		Рспринцев Марк	2	4,77			
223.	188		Некрасов Никифор Ем.	4	4,70			
224.	198		Сабельников Данил Лсонтьевич	4	6,35			
225.	208		Лукин Ермолай	8	10,70			
226.	218		Сукачев Кирилл Петрович	6	8,21			
227.	228		Лунев Филипп Тал.	10	17,38			
228.	238		Толстой Влас Влад.	4	6,82			
229.	248		Пахомов Андрей Еф.	7	16,19			
230.	258		Головинов Илларион	2	2,10			
	259		Лукьянчиков Елиссй Семенович					
231	268		Жилов Андрей Романович	6	8,29			
232.	278		Короневский Стефан	4	9,10			
233.	288		Зиновьев Андрей Фад.	9	17,55			
234.	298		Лисицын Иван Сав.	4	2,92			
235.	308		Сапронов Иван Наумович	6	12			
236.	318		Гвоздев Павел Петрович	3	4,36			
237.	328		Фараонов Дмитрий	6	11,34			
238.	338		Дурнев Ефрем Романович	4	6,10			
239.	348		Дюкарев Павел Андреевич	7	8,40			
240.	358		Волков Григорий Федорович	9	10,22			
241.	368		Головинов Никита Т.	4	6,95			

242.	378		Сотников Ефим Арс.	5	13,48			
243.	388		Головинов Ефим Гав.	7	10,66			
244.	398		Сотников Андрей Иванович	4	10,48			
245.	408		Головинов Петр Гавр.	69	14,68			
246.	418		Лунсва Прокофия Н-ки	7	9,53			
247.	428		Чупандин Евдоким Дм.	9	13,69			
248.	438		Семькин Василий Еф.	3	5,58			
249.	448		Сотников Иван Онуфриевич	3	5,69			
250.	458		Филипский Стефан З.	4	5,94			
251.	468		Филипский Харитон Пот.	5	12,10			
252.	478		Сотников Алексей Ан.	12	20,62			
253.	488		Амелин Влас Гер.	4	8,39			
254.	498		Сотников Василий Ак.	4	11,11			
255.	508		Музолевский Михаил	5	8,30			
256.	518		Некрасов Василий Ф.	4	7,29			
257.	528		Некрасова Евдокия	5	7,75			
258.	538		Лисицын Григорий В.	5	5,77			
259.	548		Сотников Никита Ф.	4	7,16			
260.	558		Филипский Порфирий	5	7,96			
261.	568		Лисицын Феодосий	6	11,77			
262.	578		Головинов Афанасий	3	6,67			
263.	588		Зиновьев Радион М.	7	12,90			
264.	598		Дюкарей Кондрат Ант.	4	5,43			
265.	608		Дюкарев Матвей Прок.	9	12,83			

266.	618		Гуцан Лаврентий Ник.	3	1,70			
267.	628		Головинов Прокофий П.	3	5,70			
268.	638		Сотников Федор Андр.	6	10,32			
269.	648		Филипский Иван Хар.	4	8,71			
270.	658		Сотников Федор Вас.	4	7,82			
271.	668		Филипский Антон М.	2	5,22			
272.	678		Волобуев Фома Лог.	3	5,45			
273.	688		Музольевский Ананий	5	7,25			
274.	698		Никифоров Егор Кондр.	9	12			
275.	708		Зиновьев Василий Петрович	6	9,95			
276.	718		Синица Павел Федорович	6	12,78			
277.	728		Сотников Тимофей	6	12,27			
278.	738		Апальков Максим Максимович	5	10,57			
279.	748		Апальков Егор Ефимович	2	6,97			
280.	758		Гвоздев Иван Яковлевич	6	10,60			
281.	768		Бирко Иван Прософьевич	11	18			
282.	778		Ровенский Сергей Евст.	4	4,69			
283.	788		Волобуев Ермолай Т.	9	19,70			
284.	798		Толстой Евдоким Иванович	4	6,99			
285.	808		Калпачев Евдоким В.	5	7,94			
286.	818		Дураков Евдоким Тихонович	3	4,41			
287.	828		Пахомов Владимир Тр.	9	18,96			
288.	838		Пахомов Харитон Андреевич	8	4,31			
289.	848		Дюкарева Емельяна н-ки	6	1,65			

290.	858		Головинов Кондрат Гр.	2	5,07			
291.	868		Милохин Федор Савельевич	7	10,55			
292.	878		Пахомов Павел Еф.	6	10,92			
293.	888		Апальков Симон Абр.	3	2,84			
294.	898		Ефимьев Давид Купр.	7	6,10			
295.	908		Милохин Федот Иванович	9	12,57			
296.	918		Лупев Афанасий Викторович	4	6,72			
297.	928		Гридин Максим Иванович	5	7,42			
298.	938		Головинова Мария Ивановна	4	6,88			
299.	948		Селихов Егор Иванович	5	9,51			
300.	958		Селихов Митрофан	7	10,32			
301.	968		Головинов Егор Иванович	5	6,82			
302.	978		Пилюгин Андрей Иванович	6	9,30			
303.	988		Бурцева Афанасия н-ки	5	4,68			
304.	998		Болохинов Илья Сергеевич	7	15,75			
305.	1008		Сотников Никифор Ил.	5	8,65			
306.	1018		Гранкин Савелий Иванович	5	8,25			
307.	1028		Музолевский Максим	11	11,70			
308.	1038		Нартова Кирила н-ки	4	8,65			
309.	1048		Филипский Ерофей	2	4			
310.	1058		Пахомов Илларион	2	1,07			
311.	1068		Нартов Павел Ильич	5	7,13	переселил.	2	1,30
312.	1069		Арпанова Мария Лог.					

Приложение V

Список репрессированных уроженцев с. Староверовка в 1930-1943 гг.

Азаренков Семен Пудович родился 1889 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование неизвестно, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-ну Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. Разкулаченный, лишен выборных прав. Арестован 25 июля 1930 г. за антисоветскую деятельность, дело закрыто Харьковским окротделом ГПУ 5 сентября 1930 г. по неподтверждению обвинения.

Алтухов Григорий Фролович родился 1901 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник, в 1930 г. исключен из колхоза. В 1931 г. раскулаченный, лишен выборных прав. Арестованным не был, под следствием Харьковского оперсектора ГПУ [с марта] 1931 г. как член контрреволюционной организации, дело закрыто 17 августа 1931 г. за недостатком улик. Арестован 1 апреля 1932 г. за контрреволюционную деятельность и агитацию против мероприятий советской власти в селе, дело закрыто специальным советом при коллегии ГПУ УССР 13 августа 1932 г. с освобождением из-под стражи.

Алехин Алексей Кондратович родился 1887 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-ну. Крестьянин-единоличник. В 1921-1925 гг. был лишен выборных прав из-за участия в Староверовском восстании, часть имущества конфисковано. Арестован 7 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитированный 4 сентября 1989 г.

Апальков Егор Семенович родился 1902 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Мельник. Арестован 30 марта 1931 г. как член контрреволюционной организации, 26 апреля 1931 г. освобожден под подписку о невыезде, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Болфинов Яков Федорович родился в 1881 г., уроженец с. Староверовка. Проживал: Смидовичи ЕАО. Арестован 8 августа 1938 г. Приговорен: Смидовическое РО НКВД 17 февраля 1939 г. Уголовное дело прекращено за недоказанностью

Букин Семен Тарасович родился 1897 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. В 1923 г. лишен выборных прав. В 1931 г. имущество конфисковано. Арестован 1 апреля 1932 г. за контрреволюционную деятельность, дело закрыто специальным советом при коллегии ГПУ УССР 13 августа 1932 г. с освобождением из-под стражи.

Бурцев Денис Тимофеевич родился в 1899 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Хлебоборб-единоличник. Арестован не был, под следствием Харьковского оперсектора ГПУ [с марта 1931 г.] за антисоветскую деятельность, дело закрыто 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Головинов Артем Филиппович (1897-1.12.1941), уроженец с. Первая Староверовка. Умер в г. Казани, в специализированной психиатрической больнице.

Головинов Петр Гаврилович родился 1877 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1920 г. лишен выборных прав за участие в контрреволюционном восстании. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 15 мая 1931 г. с освобождением из-под стражи.

Головинов Федор Гаврилович родился в 1874 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1925-1926 гг. лишен выборных прав. Арестован 25 марта 1931 г. за агитацию против мероприятий советской власти в селе, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 23 мая 1931 г.

Гранкин Андрей Данилович родился 1890 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. В 1921 г. часть имущества конфисковано. В 1930 г. раскулаченный. Арестован 25 июля 1930 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 20 января 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 9 октября 1989 г.

Гранкин Иван Ильич родился 1896 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. Лишен выборных прав. Арестован 25 июля 1930 г. за антисоветскую деятельность. Дело закрыто Харьковским окротделом ГПУ 5 сентября 1930 г. по неподтверждению обвинения. Арестован 20 октября 1930 г. за антисоветскую агитацию и службу в армии Махно, 29 ноября 1930 г. освобожден по подписке о невыезде, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 5 мая 1931 г. Арестован 25 марта 1931 г. за агитацию против коллективизации и хлебозаготовки, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 15 мая 1931 г. с освобождением из-под стражи. Арестован 1 апреля 1932 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским облотделом ГПУ 9 августа 1932 г.

Гранкин Иван Степанович родился 1907 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. В 1931 г. имущество конфисковано за неоплату госналога. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 10 мая 1931 г. с освобождением из-под стражи.

Гранкин Емельян Андреевич родился 1909 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. В 1930 г. раскулачен. Арестован 21 мая 1930 г. за поджог колхозного имущества и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 17 ноября 1930 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 6 сентября 1989 г.

Гранкин Павел Леонтиевич родился 1909 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. [Русский], из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал

в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. Арестован 24 марта 1930 г. за поджог колхозного имущества, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 1 ноября 1930 г. с освобождением из-под стражи.

Грицина Елена Давыдовна родилась в 1900 г., уроженка с. Староверовка, кассир-картотетчик. Арестована ОУНКВД Актыбинской обл. 3 ноября 1939 г. Приговор: 2 года ИТЛ. Реабилитирована 20 декабря 1939 г. Верховный суд КазССР за недоказанностью состава преступления

Денисов Петр Сергеевич родился 1896 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. Лишен выборных прав. Арестован в [сентябре] 1930 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 29 октября по неподтверждению обвинения.

Дюкарев Иван Игнатович родился 1871 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1918 г. раскулаченный. В 1925 г. лишен выборных прав. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 15 августа 1931 г.

Дюкарев Михаил Прокопович родился 1903 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Лишен выборных прав. Арестован 25 марта 1931 г. за контрреволюционную деятельность и антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 5 декабря 1989 г.

Ефимов Иван Андреевич родился 1884 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1920 г. часть хозяйства конфисковано, лишен выборных прав за участие в контрреволюционном восстании. В 1931 г. раскулаченный. Арестован 25 июля 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 10 сентября 1931 г.

Ефремов Гаврил Николаевич, уроженец с. Староверовка. Проживал: Северо-Казахстанская обл., Володарский р-н, с., Берестовенка. Арестован 30 ноября 1940 г. Приговорен: Северо-Казахстанский облсуд 22 января 1941 г. Приговор: 5 лет ИТЛ. Реабилитирован 28 октября 1993 г.

Жилов Павел Иванович родился 1901 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 24 мая 1931 г. с освобождением из-под стражи.

Ивлев Антон Иванович родился 1895 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитированный 12 сентября 1989 г.

Ивлев Иван Моисеевич родился 1870 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на Харьковской обл. Член колхоза им. Сталина. Арестован 1 апреля 1932 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковскою облпрокуратурою 2 июля 1932 г.

Ивлев Калина Иванович родился 1876 г. с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1930 г. лишен выборных прав. В 1931 г. раскулаченный, в марте 1931 г. под следствием органов ГПУ за неисполнения хлебозаготовки. Арестован 4 апреля 1932 г. за контрреволюционную деятельность и агитацию против мероприятий советской власти в селе, дело закрыто специальным советом при коллегии ГПУ УССР 13 августа 1932 г. с освобождением из-под стражи.

Ивлев Семен Иванович родился 1896 г. с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1931 г. имущество конфисковано за неисполнение хлебозаготовки. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 15 августа 1931 г.

Коваленко Кузьма Сергеевич родился 1862 г., место рождения неизвестно. Украинец, из крестьян, образование, партийность неизвестны. Проживал в с. Староверовка Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. В 1930 г. раскулаченный, лишен выборных прав. Дата ареста в деле отсутствует, под следствием Харьковского окротдела ГПУ за антисоветскую агитацию, дело закрыто 11 августа 1930 г. из-за отсутствия состава преступления.

Кореневский Куприян Никитович родился 1896 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1931 г. часть хозяйства конфисковано. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 25 июня 1931 г.

Корсигов Тимофей Юхимович родился 1889 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Арестован 24 февраля 1931 г. за контрреволюционную деятельность, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Курасов [...] Гаврилович родился в 1887 г., уроженец с. Староверовка. Проживал Северо-Казахстанская обл. с. Карловка. Арестован 12 декабря 1941 г. Реабилитирован 2 декабря 1999 г.

Кутепов Алексей Тимофеевич родился 1898 г. с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. В 1931 г. имущество конфисковано. Арестован 14 апреля 1932 г. за контрреволюционную деятельность и агитацию против мероприятий советской власти в селе и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 5 декабря 1932 г. выслан в Северный край на 3 года условно, с освобождением из-под стражи. Реабилитирован 4 сентября 1997 г.

Кутепов Афанасий Афанасьевич родился 1888 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В феврале 1931 г. хозяйство конфисковано. Арестован 5 декабря 1931 г. за контрреволюционную деятельность и антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 3 февраля 1932 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 15 декабря 1989 г.

Кутепов Сергей Захарович родился 1875 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Украинец, [из крестьян], образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. Лишен выборных прав. Арестован 30 ноября 1929 г. за агитацию против компании советской власти в селе и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 4 февраля 1930 г. лишен свободы в концлагере на 10 лет. Срок наказания отбывал в Биломоро-балтийском исправительно-трудовом лагере, освобожден условно-досрочно по решению особого совещания при НКВД СССР от 3 октября 1935 г., а по постановлению президии ЦИК СССР от 11 ноября 1935 г. срок лишения свободы в ИТЛ сокращен до 8 лет. Реабилитирован 18 июля 1989 г.

Кутепов Федор Афанасьевич родился 1875 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. В 1931 г. раскулаченный, лишен выборных прав. Под следствием Харьковского оперсектора ГПУ [с марта 1931 г.] за антисоветскую деятельность, дело закрыто 17 августа 1931 г. за недостатком улик. Арестован 1 апреля 1932 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 3 октября 1932 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 27 сентября 1989 г.

Лунев Алексей Григорьевич родился в 1919 г., уроженец с. Староверовка. Арестован УНКВД по Кустанайской обл. 17 декабря 1942 г. Приговор: 10 лет. Реабилитирован 20 января 1994 г.

Лунев Григорий Павлович родился 1909 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1930 г. раскулаченный, лишен выборных прав. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Арестован 5 августа 1937 г. за контрреволюционную агитацию и решением специальной тройки УНКВД по Харьковской обл. от 17 сентября 1937 г. лишен свободы в концлагере на 10 лет. Реабилитирован 7 сентября 1989 г. и 28 июня 1963 г.

Лунев Никита Данилович родился в 1892 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Арестован 26 марта 1931 г. за агитацию против коллективизации и хлебозаготовки и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 7 сентября 1989 г.

Лунев Филипп Галактионович родился 1873 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Арестован 25 марта 1931 г. за контрреволюционную деятельность и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 7 сентября 1989 г.

Лунев Сергей Филиппович родился 1902 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Без определенных занятий. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 4 сентября 1989 г.

Мартынов Алексей Петрович родился 1903 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Арестован не был, под следствием Харьковского оперсектора ГПУ [с марта 1931г.] за антисоветскую деятельность. Дело закрыто 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Машкин Григорий Кузьмич родился 1880 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1921 г. часть хозяйства конфисковано. В 1921-1924 гг. был лишен выборных прав за участие в контрреволюционном восстании. Арестован 25 марта 1931 г. за агитацию против коллективизации и хлебозаготовки, дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 25 июня 1931 г. Выслан в Северный край в административном порядке.

Машкин Яков Иванович родился 1881 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковской обл. Член колхоза «Красная степь». В 1921 г. раскулаченный, лишен выборных прав. Арестован 23 января 1933 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 25 февраля 1933г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 11 октября 1989 г.

Нартов Афанасий Карпович родился 1865[8] г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1920 г. раскулаченный, лишен выборных прав. Арестован в 1930 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским окротделом ГПУ 11 августа 1930 г. за отсутствием состава преступления. Под следствием Харьковского оперсектора ГПУ [с марта 1931 г.] за контрреволюционную деятельность, дело закрыто 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Нартов Поликарп Афанасьевич родился 1895 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. Арестован 14 апреля 1932 г. за контрреволюционную агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 13 августа 1932г. выслан в Северный край на 3 года условно с освобождением из-под стражи. Реабилитирован 17 октября 1996 г.

Нечувалов Егор Якович родился 1906 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на Харьковской обл. Тракторист колхоза им. Сталина. В 1929 г. лишен выборных прав. Арестован 27 декабря 1932 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 16 февраля 1932г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 3 октября 1989 г.

Онъков Георгий Тихонович родился 1887 г. в с. Колодино Белозерского уезда Новгородской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Дьяк. Лишен выборных прав. Арестован 30 ноября 1929 г. за контрреволюционную агитацию и объединения крестьян против компании советской власти в селе и решением судебной тройки при коллегии ГПУ УССР от 4 февраля 1930 г. лишен свободы в концлагере на 10 лет. Срок наказания отбывал в Биломоро-балтийском исправительно-трудовом лагере на ст. Медвежья Гора Карельской АССР, по решению президии ЦИК СССР от 28 июля 1935 г. срок лишения свободы в ИТЛ сокращен до 7 лет. Реабилитирован 18 июля 1989 г.

Пахомов Оверьян Семенович родился 1894 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Украинец, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал на хут. Красные Палатки Староверовского р-ну Харьковского окр. Стрелочник ст. Власовка ЮЖД. Арестован 25 января 1930 г. за участие в банде и убийства советских и партийных работников в 1920 г. и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 27 февраля 1930 г. лишен свободы в концлагере на 3 года. В 1936 г. проживал в с. Староверовка Староверовского р-на Харьковской обл., слесарь кондитерской фабрики «Октябрь». 13 ноября 1936 г. Харьковским облсудом осужден на 2 года лишен свободы с лишением в правах на 1 год. На 1963 г. проживал в с. Палатки Староверовского р-на Харьковской обл., слесарь Харьковской кондитерской фабрики. Реабилитирован 2 ноября 1963 г. и 10 августа 1962 г.

Пахомов Омельян Михайлович родился 1876 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразован, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на Харьковской обл. Кузнец колхоза им. Сталина. В декабре 1932 г. раскулаченный и исключен из колхоза. Арестован 23 января 1933 г. за систематическую контрреволюционную агитацию, направленную на срыв хозяйственно-политический компаний партии и советской власти в селе и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 4 марта 1933 г. выслан в Казахстан на 3 года. Реабилитирован 23 ноября 1989 г.

Пахомов Семен Юхимович родился 1875 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образован, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Под следствием Харьковского оперсектора ГПУ за антисоветскую деятельность, дело закрыто 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Пашков Владимир Андреевич родился 1884 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразован, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. Арестован 14 апреля 1932 г. за контрреволюционную агитацию, дело закрыто Харьковским облотделом ГПУ 14 июня 1932 г.

Переверзев Иван Пантелеймонович родился 1888 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на Харьковской обл. Член колхоза «Красная степь». С 1921 до 1926 г. лишен выборных прав. Арестован 26 января 1933 г. за антисоветскую агитацию и решением особой тройки УНКВД по Харьковской обл. от 29 ноября 1937 г. лишен свободы в ИТЛ на 10 лет. Реабилитирован 3 октября и 5 декабря 1989 г.

Радченко Григорий Васильевич родился в 1903 г., уроженец с. Староверовка. Проживал: Алма-Атинская обл., Саркандский р-н, Сарканд. Арестован 11 декабря 1937 г. Приговор: 7 лет лагерей. Реабилитирован 1 июня 1990 г.

Разумов Семен Софонович родился 1885 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Приемщик зерна Союзхлеба. Арестован 26 февраля 1931 г. за контрреволюционную деятельность, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 17 августа 1931 г. за недостатком улик. В 1932 г. проживал в г. Богодухове Богодуховского р-на Харьковской обл. Старший приемщик пункта Заготзерна. Арестован 3 ноября 1932 г. за систематичное воровство хлеба и антисоветскую агитацию, дело закрыто прокурором Харьковского облотдела ГПУ 22 апреля 1933 г.

Репринцев Антон Кондратович родился 1894[2] г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Украинец, из крестьян, образован, беспартийный. Проживал в с. Никольск-Уссурийский Уссурийского края. Тракторист тресту «Дальрис». Был арестован 1921 г. за участие в крестьянском восстании, коллегией Полтавской губЧК вынесено решение о расстреле заочно. Арестован 11 июля 1931 г. за контрреволюционную деятельность, судейской тройкой при коллегии ДПУ УССР 30 ноября 1931 г. лишен свободы в концлагере на 5 лет. Реабилитирован 18 сентября 1995 г.

Репринцев Данил Митрофанович родился 1880 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. В 1928 г. лишен выборных прав. В 1930 г. раскулаченный. Арестован 14 апреля 1932 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 19 сентября 1932 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 26 сентября 1989 г.

Репринцев Денис Андреевич родился 1893 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на. Колхозник. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 12 сентября 1989 г.

Репринцев Денис Иванович родился 1902 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на Харьковской обл. Кузнец в колхозе. В 1921-1930 гг. лишен выборных прав. Арестован 28 января 1933 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 16 февраля 1933 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 3 октября 1989 г.

Репринцев Иван Емельянович родился 1896[7] г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. В 1930 г. раскулаченный и лишен выборных прав. Арестован 1 апреля 1932 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто помпрокура Харьковской обл. 2 июля 1932 г.

Репринцев Михаил Леонтиевич родился 1898 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Национальность неизвестна, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Ленинка Константиноградского р-на Полтавского окр. Крестьянин-единоличник. В 1921 г. под следствием за участие в восстании в с. Староверовка. Арестован 19 марта 1930 г. за контрреволюционную агитацию и участие в восстании в с. Староверовка и решением судебной тройки при коллегии ГПУ УССР от 9 мая 1930 г. лишен свободы в концлагере на 7 лет. Решением тройки ОГПУ по Ленинградскому военному округу от 8 июня 1932 г. лишен свободы на 1 год. Срок наказания отбывал в Биломоро-балтийском исправительно-трудовом лагере, 23 декабря 1925 г. освобожден из-под стражи.

В 1941 г. войсковым трибуналом г. Сальск Ростовской обл. осужден на 7 лет лишения свободы. Умер 3 июля 1942 г. в Восточно-уральском лагере в Свердловской обл. Реабилитированный 29 февраля 1996 г.

Репринцев Федор Иванович родился в 1922 г. уроженец с. Вторая Староверовка. Проживал: Ярославская обл., Ярославский р-н, г. Ярославль. Арестован 5 июня 1941 г. Приговор: 10 лет л/с. Реабилитирован 9 июня 1988 г.

Репринцев Федот Поликарпович родился 1882 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. [Русский], из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. Раскулаченный. Арестован не был, под следствием за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 29 октября 1930 г. по неподтверждению обвинения.

Ретунский Феодосий Антонович родился 1886 г. в с. Староверовка Вторая Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование неизвестно, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. В 1920-1926 гг. лишен выборных прав. В 1923 г. под следствием за участие в крестьянском восстании. В 1928 г. осужден за укрывательство хлеба, лишен выборных прав. В 1929 г. часть имущества конфисковано. В 1930 г. раскулаченный. Арестован не был, под следствием за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 29 октября 1930 г. по неподтверждению обвинения. В 1932 г. без определенных занятий. Арестован 15 апреля 1932 г. Алексеевским райотделом Харьковского облотделу ГПУ за контрреволюционную деятельность, дело незавершено. В 1937 г. без определенных занятий. Расстрелян 14 сентября 1937 г. в Харькове по решению тройки при УНКВД по Харьковской обл. от 11 сентября 1937 г. Реабилитирован 26 апреля 1989 г.

Ровенский Андрей Евстафьевич родился 1876 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. Под следствием Харьковского оперсектора ГПУ за антисоветскую деятельность, дело закрыто 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Ровенский Иван Романович родился 1879 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Арестован 26 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 7 декабря 1989 г.

Сабельников Василий Свиридович родился 1903г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на Харьковской обл. Плотник в колхоза им. Сталина. Арестован 21 января 1933 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 4 апреля 1933 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 13 октября 1989 г.

Семькин Григорий Харитонович родился 1873 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1926 г. лишен выборных прав. В 1929 г. имущество конфисковано. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 15 мая 1931 г. В 1932 г. выслан в админпорядке на Северный край. Умер в 1933 г. там же.

Сотников Андрей Артемович родился 1896 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный, в 1927-1932 гг. член ВКП(б). Проживал в с. Константиновка Сахновщинского р-на Харьковской обл. Заведующий школы, секретарь парторганизации. Арестован 3 января 1933 г. за контрреволюционный саботаж, дело закрыто прокурором Харьковского облотдела ГПУ 5 марта 1933 г.

Сотников Демьян Иванович родился 1888 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный, в 1931-1932 гг. кандидат в члены ВКП(б). Проживал в с. Староверовка Первая Алексеевского р-на Харьковской обл. Член колхоза им. Сталина, 31 декабря 1932 г. исключен как кулак. Арестован 14 января 1933 г. за саботаж и срыв хлебозаготовки и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 31 марта 1933 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 6 октября 1989 г.

Сотников Егор Онуфриевич родился 1898 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Украинец [русский], из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Староверовского р-на Харьковского окр. Крестьянин-единоличник. Лишен избирательных прав. Арестован 30 ноября 1929 г. за агитацию против компартии советской власти в селе и решением судебной тройки при коллегии ГПУ УССР от 4 февраля 1930 г. лишен свободы в концлагере на 10 лет. Срок наказания отбывал в Вайгачской экспедиции ОГПУ в с. Амдерма Ненецкого окр. Северного края. Реабилитирован 18 июля 1989 г.

Сотников Иван Иванович родился 1893 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Под следствием Харьковского оперсектора ГПУ за антисоветскую деятельность, освобожден из-под стражи 30 мая 1931 г., дело закрыто 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Сотников Кондрат Никифорович родился в 1906 г. уроженец с. Староверовка, кузнец дорожно-ремонтных мастерских, ст. Архара ДВЖД. Арестован 28 января 1946 г. Приговор: к 4 годам лагерей. Реабилитирован 30 июля 1990 г.

Сотников Онуфрий Васильевич родился 1901 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. в 1930 г. часть имущества конфисковано. Арестован 25 марта 1931 г. за контрреволюционную деятельность, агитацию против коллективизации и хлебозаготовки, дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 15 августа 1931 г.

Сотников Павел Феоктистович родился 1877г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1928 г. лишен избирательных прав. В 1930 и 1931 гг. часть имущества конфисковано. Арестован 25 марта 1931 г. за агитацию против колхозов и хлебозаготовки и решением специального совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. высланный в Северный край на 3 года. Реабилитирован 7 сентября 1989 г.

Сотников Трофим Никифорович родился 1886 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1931 г. имущество конфисковано. Арестован

25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 8 мая 1931 г.

Сотников Ефим Павлович родился 1905 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1930 г. часть имущества конфисковано, лишен выборных прав. Арестован 25 марта 1931 г. за контрреволюционную деятельность и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 10 мая 1931 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 22 сентября 1989 г.

Тарсуков Степан Филиппович родился 1904 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1930 г. имущество конфисковано. Арестован 25 марта 1931 г. за антисоветскую агитацию. Дело закрыто Алексеевским райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 10 мая 1931 г.

Тверетников Андрей Петрович родился 1887 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковской обл. Крестьянин-единоличник. В 1930 г. раскулаченный. Арестован 1 апреля 1932 г. за антисоветскую агитацию и решением судебной тройки при коллегии ГПУ УССР от 6 декабря 1932 г. лишен свободы в концлагере на 5 лет. Реабилитирован 12 июля 1989 г.

Тверетников Архип Андреевич родился 1908 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковской обл. Сельхозработник совхоза «Красный Октябрь» в селе Мереха Харьковского р-на. Арестован 1 апреля 1932 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто СПО Харьковского облотдела ГПУ 20 августа 1932 г.

Тимофеев Федор Иванович родился 1859 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Украинец, из священнослужителей, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Староверовского р-на Харьковского окр. Дьякон. Арестован 3 февраля 1930 г. за антисоветскую агитацию, дело закрыто Харьковским окротделом ГПУ 24 марта 1930 г.

Травкин Василий Мусеевич родился 1869 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Украинец, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Алексеевского р-на. Колхозник. Арестован 30 марта 1931 г. за контрреволюционную деятельность, освобожден из-под стражи 28 апреля 1931 г., дело закрыто Харьковским оперсектором ГПУ 17 августа 1931 г. за недостатком улик.

Травкин Терентий Григорьевич родился 1889 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, необразованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Вторая Алексеевского р-на Харьковской обл. Член колхоза «Красная степь». В 1921 г. часть имущества конфисковано. В 1921-1926 гг. лишен выборных прав. Арестован 27 января 1933 г. за антисоветскую агитацию и решением особого совещания при коллегии ГПУ УССР от 25 февраля 1933 г. лишен свободы в концлагере на 3 года. Реабилитирован 6 октября 1989 г.

Уткин Антон Петрович родился 1878 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Украинец, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка

Староверовского р-на Харьковского окр. Фельдшер-ветеринар. Арестован 22 августа 1930 г. как участник контрреволюционной организации «Индусы», которая действовала по программе СОУ, дело закрыто СО Харьковского оперсектора ГПУ 17 октября 1930 г. по неподтверждению обвинения.

Фалесев Григорий Владимирович родился 1898 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Национальность неизвестна, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Ленинка Красноградского р-на Полтавского окр. Крестьянин-единоличник. Лишен избирательных прав. Арестован 19 марта 1930 г. за контрреволюционную агитацию, службу в армии Петлюры и добровольной армии Деникина и решением судебной тройки при коллегии ГПУ УССР от 9 мая 1930 г. лишен свободы в концлагере на 5 лет. Решением тройки УНКВД по Харьковской обл. от 8 декабря 1937 г. лишен свободы на 10 лет. Умер 12 августа 1942 г. в лагерях Коми автономной обл. Реабилитирован 29 февраля 1996 г.

Филипский Степан Романович родился 1907 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образованный, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Алексеевского р-на. Крестьянин-единоличник. Часть имущества конфисковано. Арестован 27 марта 1931 г. за агитацию против мероприятий советской власти в селе, дело закрыто Алексеевским Райотделом Харьковского оперсектора ГПУ 25 июня 1931 г. Выслан в Северный край в админпорядке.

Чупандин Алексей Филиппович родился 1886 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. Русский, из крестьян, образование начальное, беспартийный. Проживал в с. Староверовка Третья Староверовского р-на. Крестьянин-единоличник. В 1923 г. под следствием органов ГПУ как участник крестьянского восстания. Лишен избирательных прав. Арестован 20 октября 1930 г. за контрреволюционную деятельность и решением судебной тройки при коллегии ГПУ УССР от 7 декабря 1930 г. лишен воли в концлагере на 5 лет. Реабилитирован 5 декабря 1989 г.

Шалимов Елисей Семенович (1888-1938), родился в с. Староверовка. Лишен избирательных прав, раскулачен. Комбайнер в свиноводстве в станице Балай Уярского р-на Красноярского края. С 13.02.1938 г. в Красноярской тюрьме. 08.03.1938 г. тройкой УНКВД КК приговорен к расстрелу по делу Савицкого А.Н. (7 чел.). Реабилитирован 26.04.1958 г. Красноярским крайсудом.

Шахов Михаил Яковлевич родился 1900 г. в с. Староверовка Константиноградского уезда Полтавской губернии. [Русский], из крестьян, образованный, беспартийный. Проживал в с. Власовка Алексеевского р-на Харьковской обл. Бурильщик колодцев ст. Власовка ЮЖД В 1920 г. часть имущества конфисковано за участие в контрреволюционном восстании. В 1930г. раскулаченный, лишен избирательных прав. Арестован 13 февраля 1932 г. за контрреволюционную агитацию и решением особого совещания при коллегии НПУ УССР от 17 июля 1932 г. выслан в Северный край на 3 года. Реабилитирован 23 ноября 1989 г.

Приложение VI

Список уроженцев с. Староверовка, погибших в годы Великой Отечественной войны

- Абрамов 1900 г.р., рядовой, п.п. 51590. Пропал без вести в 1945 г.
- Абрамов Владимир Федорович, 1921 г.р. Рядовой, 248 артиллерийский полк 86 сд. Погиб 15.04.1944. Похоронен: Псковская обл., Российская Федерация.
- Абрамов Григорий Ефимович, 1910 г.р. Ст. сержант. Пропал без вести в мае 1943 г.
- Абрамов Иван Андреевич 1913 г.р. Подполковник, 114 отд. мсб 58 сд. Умер от ран 1.08.1944. Похоронен г. Радомысль Луцкого р-на Волынской обл.
- Абрамов Иван Иванович, 1919 г.р. Рядовой, п.п. 71692. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Абрамов Иван Федорович 1913 г.р. Рядовой, 578 сп 208 сд. Погиб 21.07.1944. Похоронен: с. Румпье, р-н шт. Дагда, Латвия.
- Абрамов Никита Васильевич, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.
- Абрамов Александр Федорович, 1923 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Абрамов Алексей Федорович, 1923 г.р. Рядовой, 1292 сп 113 сд. Умер от ран 4.05.1945. Похоронен: с. Спея, Молдова.
- Абрамов Семен Егорович 1900 г.р. Рядовой. Погиб 22.12.1942. Похоронен: ст. Шумилинская, Верхнедонского р-на Ростовской обл., Российская Федерация.
- Абрамов Степан Яковлевич, 1906 г.р. Рядовой, п.п. 78132. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Агарков Иосиф Демидович, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1944 г.
- Азаренко Архип Филиппович 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1941.

Памятники погибшим воинам в с. Староверовка

- Азаренко Василий Мартынович, 1906 г.р. Рядовой, 38 гв. СП 14 гв. сд. Погиб 11.10.1943. Похоронен: с. Кушнаривка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.
- Азаренко Григорий Михайлович, 1910 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1944 г.
- Азаренко Данил Михеевич 1914 г.р. Рядовой, 23 отд. сб. Погиб 21.02.1944. Похоронен: вблизи с. Минаково Тверской обл., Российская Федерация.
- Азаренко Иван Иванович, 1920 г.р.. Рядовой. Погиб в 1943. Похоронен: г. Севастополь, Крым.
- Азаренко Кузьма Ефимович, 1899 г.р. Сержант, 79 отд. сб 28 А. Пропал без вести 27.01.1943 г.
- Азаренко Михаил Васильевич, 1919 г.р. Рядовой. Погиб 6.03.1943. Похоронен: с. Дроздино, Лужского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.
- Азаренко Федор Кристианович. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Пропал без вести 28.10.1943 г.
- Азаренков Василий Афанасьевич, 1907 г.р. Рядовой, п.п. 44779. Погиб 25.07.1944. Похоронен: Коломыйский р-н Ивано-Франковская обл.
- Азаренков Константин Иванович, 1909 г.р. Рядовой, 230 мсб 223 сд. Погиб 17.12.1944. Похоронен: г. Товарник, Югославия.
- Азаренков Александр Степанович, 1918 г.р. Рядовой, 104 гв. СП 36 гв. сд. Пропал без вести 10.03.1945 г.
- Азаренков Алексей Иванович 1926 г.р. Рядовой, 298 сп 186 сд. Пропал без вести 10.03.1945 г.
- Азаренков Петр Иванович, 1907 г.р. Рядовой, п.п. 291. Погиб 16.02.1944 в немецком плену.
- Азаренков Роман Степанович, 1915 г.р. Рядовой, 24 гв. СП 10 гв. пов.-десант. див. Погиб 30.01.1944. Похоронен: вблизи кургана Баба, Криворожский р-н Днепропетровской обл.
- Азаренков Трофим Семенович, 1918 г.р. Рядовой, 33 отд. сд. Погиб 4.05.1945 г. Похоронен: с. Балдоне, Латвия.
- Азаренков Федор Зиновьевич, 1905 г.р. Рядовой 5 гв. ад РК. Погиб 24.04.1944. Похоронен: возле дороги на Меремье Выборгского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.
- Александров Алексей Тихонович, 1924 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.
- Алефиров Дмитрий Лаврентьевич, 1912 г.р. Рядовой. Умер от ран 18.02.1942 г.
- Алефиров Алексей Павлович, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1943 г.
- Алтухов Виктор Иванович, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.
- Алтухов Вячеслав Иванович, 1915 г.р. Сержант. Погиб 25.06.2944 г. Похоронен: Коломыйский р-н Ивано-Франковская обл.
- Алтухов Григорий Фролович, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1943 г.
- Алтухов Макар Никифорович, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.
- Алтухов Михаил Иванович. Рядовой, п.п. 74184. Погиб в 1943 г. в Днепропетровской обл.
- Алтухов Филипп Алексеевич, 1923 г.р. Сержант, 718 сп 139 сд. Погиб 25.08.1942 г.
- Алтухов Семен Павлович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести у октябре 1943 г.
- Алехин Андрей Ильич, 1920 г.р. Рядовой. Погиб 10.02.1943 г. Похоронен: с. Морозовка Балаклейского р-на Харьковской обл.
- Алехин Иван Ильич, 1917 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1941 г.
- Алехин Никифор Ильич, 1914 г.р. Рядовой, 1149 сп 353 сд. Пропал без вести 27.07.1942 г.
- Амелин Василий Иванович, 1921 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Амелин Григорий Иванович, 1900 г.р. Рядовой, 211 гв. СП 73 сд. Погиб 6.05.1945 г. Похоронен: вблизи с. Радекербург, Австрия.
- Амелин Кирил Лукьянович. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.
- Амелин Николай Никанорович, 1905 г.р., Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.
- Амелин Николай Петрович, 1920 г.р. Рядовой, погиб 14.03.1944 г. Похоронен: с. Винтов Брод Первомайского р-на Николаевской обл.
- Амелин Митрофан Емельянович, 1912 г.р. Рядовой, 131 кп 5 кд. Погиб 1.08.1941 г. Похоронен: х. Еленовка.
- Амелин Александр Андреевич, 1914 г.р. Рядовой, п.п. 29483. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Амелин Петр Андреевич, 1904 г.р., Рядовой. Пропал без вести в декабре 1942 г.

Амелин Петр Хомич, 1912 г.р. Рядовой, 434 сп 166 сд. Погиб в октябре 1941 г. Похоронен: Днепропетровская обл.

Амелин Петр Акимович, 1918 г.р. Рядовой. Погиб 5.03.1943 г. Похоронен: с. Дьячковка Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Амелин Семен Андреевич, 1919 г.р. Гв. ст. сержант, 718 сп 108 гв. сд. Погиб 13.07.1944 г. Похоронен: с. Чобручи Суворовского р-на, Молдова.

Амелин Федор Филиппович, 1917 г.р. Рядовой, гв. 127 сд. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Ампилов Антон Ильич, 1898 г.р. Рядовой, 178 зсп. Погиб 9.07.1942. Похоронен: с. Писаревка Кантемировского р-на Воронежской обл., Российская Федерация.

Андреев Петр Игнатович, 1912 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 16.03.1943 г.

Андреев Яков Павлович, 1905 г.р. Сержант, 239 сп. Погиб 6.07.1942 г. Похоронен: с. Шибалово Смоленской обл., Российская Федерация.

Апальков Антон Федорович, 1904 г.р. Рядовой. Погиб в сентябре 1942. Похоронен: г. Волгоград, Российская Федерация.

Апалькой Василий Васильевич, 1917 г.р. Рядовой, 1179 сп 347 сд. Погиб 26.01.1945. Похоронен: брат. клад. вблизи развилки шоссе, Скуодаский р-н, Литва.

Апальков Василий Иванович. Рядовой, 106 гв. СП 36 гв. сд. Пропал без вести 25.04. 1944 в Латвии.

Апальков Егор Семенович, 1908 г.р. Рядовой. Погиб 12.03.1944 г. Похоронен: с. Степаша Псковской обл., Российская Федерация.

Апальков Иван Васильевич. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Апальков Иван Григорьевич, 1911 г.р. Рядовой. Погиб 14.01.1943 г. Похоронен: Запорожская обл.

Апальков Иван Иванович, 1922. Рядовой, 932 сп. Погиб. Похоронен: катол. клад., с. Трахинберг, Германия.

Апальков Иван Максимович, 1915. Лейтенант, 574 сп. Пропал без вести в 1941 г.

Апальков Иван Федорович, 1913 г.р. Рядовой, 27 отд. железн. б-н, п.п. 39308. Пропал без вести 5.08.1942 г. в г. Чернигове.

Апальков Леонид Федорович, 1910 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1942 г.

Апальков Никита Яковлевич, 1908 г.р. Рядовой, 32 мсп. Погиб 26.06.1942 г. Похоронен: с. Николаевка Шевченковского р-на Харьковской обл.

Апальков Михаил Яковлевич, Рядовой. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Апальков Петр Максимович, 1904 г.р. Рядовой, 248 отд. сб. Умер от ран 29.01.1945. Похоронен с. Шулинберг, Германия.

Апальков Степан Федорович, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Апальков Федор Васильевич, 1918 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Апальков Федор Никитович, 1900 г.р. Рядовой, 105 сп. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Апальков Федор Стефанович, 1923 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Апальков Федор Яковлевич, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1943 г.

Аранжин Ефим Иванович, 1914 г.р. Ст. сержант. Погиб 11.12.1944 г. Похоронен: с. Вайнесе, Лиепайского р-на, Латвия.

Атанов Дмитрий Афанасьевич, 1911 г.р. Рядовой, 104 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 22.10.1943. Похоронен: с. Сошиневка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл..

Аулов Василий Давидович, 1902 г.р. Рядовой, 41 гв. сд. Погиб 5.12.1944. Похоронен: с. Надсекиль, Венгрия.

Аулов Сергей Тихонович, 1915 г.р. Рядовой, п.п. 07311. Погиб 3.11.1944. Похоронен: вблизи с. Воскани, Румыния.

Бабаевский Василий Николаевич, 1904 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести в декабре 1943 г.

- Бабенко Иосиф Митрофанович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Бабенко Павел Митрофанович, 1918 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Бабенко Петр Никитович, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.
Бабенко Федор Никитович, 1907 г.р. Рядовой. Погиб 2.06.1943 в плену, г. Ламсдорф, Германия.
Бабин Григорий Архипович, 1916 г.р. Рядовой. Погиб 27.06.1944. Похоронен: с. Богены, Молдова.
Бабин Илья Никифорович, 1900 г.р. Рядовой, 529 сп 163 сд. Погиб 3.10.1944 г. Похоронен: г. Клуж, Румыния.
Барсуков Федор Яковлевич, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.
Бахтин Федор Иванович, 1916 г.р. Рядовой, п.п. 505. Пропал без вести в июле 1942 г.
Безлепкин Василий Карпович, 1911 г.р. Сержант. Погиб 19.08.1943. Похоронен: с. Киреевская Козельского р-на Калужвской обл., Российская Федерация.
Безлепкин Федор Иванович, 1911 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 14.03.1943 г.
Березюк Николай Митрофанович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести 7.02.1943 г.
Берехов Павел Сергеевич, 1909 г.р. Рядовой. Погиб 2.11.1943. Похоронен: пгт. Софиевка Софиевского р-на, Днепропетровской обл.
Белый Василий Емельянович, 1901 г.р. Рядовой. Пропал без вести.
Белый Алексей Иванович, 1918 г.р. Ст. лейтенант. Погиб 06.03.1944 г. Похоронен: с. Синимяе, Эстония.
Беловицкий Василий Александрович, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.
Беловицкий Григорий Терентьевич, 1920 г.р. Рядовой. Погиб 16.10.1943 г. на Черном море.
Беловицкий Елисей Павлович. Рядовой, 312 сп 26 сд. Пропал без вести 27.01. 1942 г.
Беловицкий Алексей Андреевич, 1907 г.р. Рядовой, 32 мп 34 мсбр. Пропал без вести в мае 1942 г.
с. Середовка Волчанского р-на Харьковской обл.
Беловицкий Спиридон Сидорович, 1902 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1944 г.
Белуха Тимофей Федорович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Беляев Петр Николаевич, 1923 г.р. Рядовой, 350 сд 12А. Пропал без вести 16.05.1943 г.
Биндус Василий Николаевич, 1905 г.р. Ст. лейтенант. Пропал без вести 10.02.1943 г.
Биндус Иван Никитович, 1907 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Староверовка Ново-вололажского р-на
Бисов Иван Афанасьевич, 1924 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 25.03.1943 г.
Бобрицкий Михаил Самсонович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Бойко Василий Кузьмич, 1919 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд 57 А. Погиб 20.10.1943. Похоронен: с. Бородаевка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.
Болгов Иван Михайлович, 1910 г.р. Рядовой. Пропал без вести.
Болотников Павел Карпович, 1918 г.р. Ст. Сержант, 259 сп. Погиб 12.07.1944 г. Похоронен: воен. клад., м. Утена, Литва.
Болтинов Антон Карпович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Болтинов Дмитрий Иванович, 1908 г.р. Мл. командир. Пропал без вести в ноябре 1941 г.
Болтинов Митрофан Иванович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1941 г.
Бондаренко Николай Иванович. Рядовой, 160 сп 224 сд. Погиб 21.02.1944. Похоронен: с. Каменье Ленинградской обл., Российская Федерация.
Бондаренко Никифор Алексеевич. Ст.Сержант, 215 сп 77 гв. сд. Погиб 30.07.1943. Похоронен: с. Куратино Болоховского р-на Орловской обл., Российская Федерация.
Бондаренко Александр Емельянович, 1920 г.р. Рядовой, 592 сп 203 сд. Пропал без вести 22.08.1942 в р-не х. Н. Кривский.
Бондаренко Алексей Иванович, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в июле 1942 г.
Бондаренко Федор Михайлович, 1902 г.р. Рядовой, 47 А. Пропал без вести в июле 1942 г.
Бородин Анатолий Матвеевич, 1917 г.р. Лейтенант, 1240 сп 372 сд. Умер от ран. Похоронен: брат. клад., с. Бунцлау, Германия.

- Бородин Григорий Иванович. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.
Бородин Данил Васильевич, 1909 г.р. Рядовой, п.п. 57324. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Бородин Трофим Андреевич, 1910 г.р. Майор. Погиб 8.10.1943.
Боярочный Александр Наумович, 1909 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.
Букин Иван Игнатович, 1921 г.р. Рядовой, 55 сп 191 сд. Умер от ран 25.08.1941. Похоронен: с. Пестово Новгородской обл., Российская Федерация.
Букин Прокоп Афанасьевич, 1905 г.р. Рядовой, п.п. 383. Погиб 22.01. 1942 в немецком плену.
Булгаков Игнат Федорович, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести.
Булгаков Кузьма Филиппович, 1914г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.
Булгаков Семен Тимофеевич, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в январе 1943 г.
Булгаков Федор Иванович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести.
Бурый Василий Максимович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести.
Бурый Егор Максимович, 1918 г.р. Рядовой. Умер от ран 7.11.1941 г.
Бурый Иван Климович. Мл. сержант. Погиб 30.11.1942 г. Похоронен: ст. Беглово, Новгородская обл., Российская Федерация.
Бурый Никифор Лаврентьевич, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.
Бурый Павел Тихонович, 1918 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г.
Бурычов Герасим Афанасьевич. Рядовой. Пропал без вести 13.02.1942 г.
Бурцев Гаврил Арсентьевич, 1906 г.р. Ст. сержант, п.п. 44611. Пропал без вести в ноябре 1944 г.
Бурьян Парфен Акимович, 1917 г.р. М. сержант. Умер от ран 24.03.1943 г. Похоронен: с. Магары Смоленской обл., Российская Федерация.
Бутенко Борис Александрович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести.
Бутенко Иван Трофимович, 1902 г.р. Рядовой, 106 гв. СП 36 гв. сд. Погиб 28.10.1943 г. Похоронен: с. Федоровка Петровского р-на Кировоградской обл.
Бутенко Михаил Арсентьевич, 1893 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.
Бутищенко Сергей Тимофеевич, 1912 г.р. Погиб 17.02.1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.
Великородный Василий Иванович 1900 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Веретенников Василий Антонович, 1912 г.р. Рядовой, 279 сп 89 сд. Погиб 10.01.1944 г. Похоронен: с. Владимировка Кировоградской обл.
Виноков Семен Лаврентьевич, 1896 г.р. Рядовой. Погиб 2.03.1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.
Вирюханов Алексей Леонтьевич, 1911 г.р. Рядовой. Погиб 3.03. 1943 г. Похоронен: с. Мелиховка Нововодолажского р-на Харьковской обл.
Власенко Михаил Матвеевич, 1905 г.р. Рядовой, 57 а. Пропал без вести у декабря 1942 г.
Волобуев Василий Иванович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1944 г.
Волобуев Григорий Федорович, 1900 г.р. Ст. политрук, 1059 сп 297 сд. Пропал без вести 17.01.1945 г. в г. Будапеште, Венгрия.
Волобуев Даниил Павлович, 1894 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Староверовка Ново-вололажского района.
Волобуев Епифан Логвинович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1943 г.
Волобуев Иван Васильевич, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести 22.07.1941 г.
Волобуев Иван Максимович, 1914 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 15.03.1943 г.
Волобуев Иван Сергеевич, 1922 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Волобуев Иван Федорович, 1918 г.р. Рядовой, 143 сп 244 сд. Погиб 16.02.1944 г. Похоронен: с. Дьяково Ленинградской обл., Российская Федерация.
Волобуев Макар Павлович, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1943 г.
Волобуев Николай Васильевич, 1920 г. Рядовой. Пропал без вести 22.07.1941 г.

Волобуев Михаил Иванович, 1920 г.р. Рядовой, 48 сд. Погиб 18.01.1943 г. Похоронен: с. В. Илики Ленинградской обл., Российская Федерация.

Волобуев Емельян Ермоласович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Волобуев Семен Михайлович, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Волобуев Степан Андреевич, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести у ноябре 1943 г.

Волобуев Тихон Павлович, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Волобуев Яков Евдокимович, 1910 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Волошин Яков Федотович, 1913 г.р. Рядовой, п.п. 57830. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Воропаев Петр Степанович, 1925 г.р. Рядовой, 1015 сп 285 сд. Погиб 4.04.1944 г. Похоронен: с. Весна Псковской обл., Российская Федерация.

Гвоздев Антон Афанасьевич, 1904 г.р. Рядовой, 133 гв. сп. Погиб 29.02.1944 г. Похоронен: вблизи с. Пружинище Калинковичского р-на Гомельской обл., Беларусь.

Гвоздев Иван Ефремович, 1916 г.р. Рядовой, 200 отд. сб 124 сд. Пропал без вести 30.07.1942 г.

Гвоздев Иван Александрович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Гвоздев Никита Захарович, 1908 г.р. Рядовой, 1054 сп. Пропал без вести у ноябре 1943 г.

Германов Андрей Владимирович. Рядовой, 225 сп. Погиб 13.03.1942 г. под с. Бель Ленинградской обл., Российская Федерация.

Голенищев Митрофан Григорьевич. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Головин Николай Филиппович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести 24.11.1942 г.

Головин Александр Артемович. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Головин Петр Иванович, 1914 г.р. Лейтенант, 1020 отд. мсп. Погиб 2.08.1941. Похоронен: с. Лейкино Смоленской обл., Российская Федерация.

Головин Семен Артемович, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Головин Федор Михайлович. Рядовой. Пропал без вести 13.04.1942 г.

Головин Федот Егорович, 1902 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Головинов Авксентий Андриянович. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1945 г.

Головинов Андрей Иванович, 1918 г.р. Рядовой. Погиб 17.10.1943 г. Похоронен: с. Кушнаривка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Головинов Андрей Федорович, 1916 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд 57 А. Погиб 17.10.1943 г. Похоронен: с. Кушнаривка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Головинов Василий Филиппович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Головинов Василий Федорович, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести 16.11.1943 г.

Головинов Владимир Николаевич, 1925 г.р. Рядовой 27.12.1943 г. Похоронен: с. Долино-Каменка Знаменского р-на Кировоградской обл.

Головинов Владимир Романович. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Головинов Игнат Григорьевич, 1918 г.р. Рядовой, п.п. 01856. Погиб 3.03.1944 г. Похоронен: с. Котовка Новомиргородского р-на Кировоградской обл.

Головинов Игнат Иванович, 1924 г.р. Рядовой, 315 сп 19 сд. Умер от ран. Похоронен: с. Котовка Новомиргородской р-на Кировоградской обл.

Головинов Григорий Федорович, 1907 г.р. Рядовой. Погиб 27.08.1943 г. Похоронен: с. Харьковская Старополтавского р-на Волгоградской обл., Российская Федерация.

Головинов Егор Корнеевич, 1919 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Мелиховка Ново-володажского района.

Головинов Иван Владимирович, 1923 г.р. Лейтенант. Погиб 23.03.1943 г. Похоронен: с. Лодва Кировского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.

Головинов Иван Иванович, 1915 г.р.. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Головинов Иван Иосифович 1920 г.р. Рядовой, 845 сп 303 сд. Погиб 9.12.1943 г. Похоронен: с. Водяное Петровского р-на Кировоградской обл.

Головинов Иван Павлович, 1923 г.р. Рядовой, отд. лыжн. бат. 5 гв. сд 11 гв. А. Погиб 7.02.1944. Похоронен: с.Кисляки Витебской обл., Белорусь.

Головинов Иван Петрович. Лейтенант. Пропал без вести в 1943 г.

Головинов Николай Григорьевич, 1922 г.р. Сержант, 303 сп. Умер от ран 8.03.1945 г. Похоронен: г. Гожув-Велькопольски, Польша.

Головинов Николай Филиппович, 1914 г.р. Рядовой, 201 сп. Погиб 24.11.1942. Похоронен: х. Вертячий Калачовского р-на Волгоградской обл., Российская Федерация.

Головинов Михаил Иванович. Матрос. Умер от ран в 1944 г.

Головинов Никифор Мусесевич. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Головинов Александр Иванович. Рядовой. пропал без вести в ноябре 1943 г.

Головинов Алексей Архипович, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Головинов Алексей Алексеевич, 1922 г.р. Сержант, 820 ап 292 ад. Умер от ран 26.01.1943 г. Похоронен: г. Владимир, Российская Федерация.

Головинов Алексей Петрович, 1908 г.р. Рядовой. Погиб 30.12.1944 г. Похоронен: с. Шиман, Венгрия.

Головинов Алексей Федорович, 1923г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 29.09.1943. Похоронен: с. Кушнаревка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Головинов Павел Денисович, 1924 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 28.10.1943г. Похоронен с. Федоровка Петровского р-на Кировоградской обл.

Головинов Павел Максимович, 1901 г.р. Рядовой, 106 сд 57 А. Погиб 22.02.1942 г. Похоронен: с. Надеждовка Александровского р-на Донецкой обл.

Головинов Петр Архипович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1943 г.

Головинов Петр Иванович, 1914 г.р. Лейтенант. Погиб 9.08.1941 г. Похоронен: с. Лейкино Смоленской обл., Российская Федерация.

Головинов Петр Петрович. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Головинов Филипп Федорович. Рядовой, 108 сп. Погиб 24.11.1944 г. Похоронен: с. Битес Добельского р-на, Латвия.

Головинов Сергей Константинович. Рядовой. Пропал без вести в марте 1945 г.

Головков Иван Степанович. Мл. сержант, 375 сп 219 сд 20 А. Погиб 14.07.1943 г. Похоронен: с. Новенькое Ивнянского р-ну Белгородской обл., Российская Федерация.

Голубов Алексей Павлович, 1910 г.р. Рядовой, п.п. 9990. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Голубничий Мусей Спиридонович, 1908 г.р. Рядовой, 11 гв. мор. бр. Погиб 22.06.1943. Похоронен: с. Чернушка Тверской обл., Российская Федерация.

Голубничий Яков Свиридонович, 1905 г.р. Рядовой, 708 сп 43 сд. Погиб 17.02.1944 г. Похоронен: с. Загрявье Сланцевского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.

Горлов Михаил Прокопович, 1921 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Гранкин Андрей Данилович, 1900 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. Похоронен: пгт. Чапаево Кегичевского р-на Харьковской обл.

Гранкин Андрей Савельевич, 1910 г.р. Красноармеец, последнее место службы – штаб 21 армии. Призван Староверовским РВК. Пропал без вести 4.07.1942 года при отходе частей в районе Коротояк в Воронежской области.

Гранкин Андрей Дмитриевич. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Гранкин Василий Ефимович. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Гранкин Виктор Ефимович, 1909 г.р. В Красной Армии с 1931 года. В 1938 году закончил курсы младших лейтенантов. Старший лейтенант. Помощник начальника 2 отделения штаба дивизии. Последнее место службы при Военном Совете 6 армии, Юго-Западный фронт. Пропал без вести в мае 1942 года.

Гранкин Георгий Леонтьевич, 1911 г.р. Старший техник-лейтенант, начальник артснабжения 599 ГАП, 2-й артдивизии. Призван Ленинским РВК г. Ташкент. Погиб 12.08.1944 г. Похоронен Эстонская ССР, Печерский уезд, Муровская волость, хутор Хинжа.

Гранкин Егор Иванович, 1922 г.р. Санинструктор. Управление 12 гвардейской стрелковой дивизии. Призван Сокольническим РВК г. Москвы. Убит 6 сентября 1942 года. Похоронен: в братской могиле в 600 метрах от деревни Гуськово, Ульяновского района, Калужской области.

Гранкин Иван Никифорович, 1917 г.р. Гв. лейтенант, 36 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 19.04.1945 г. Похоронен: с. Хеменсдорф, Германия.

Гранкин Иван Савельевич, 1923 г.р. Рядовой. Пропал без вести 17.02.1942 г.

Гранкин Иван Степанович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Гранкин Иван Яковлевич. Рядовой. Пропал без вести в 1944 г.

Гранкин Илларион Васильевич, 1907 г.р. Рядовой, п.п. 894. Красноармеец, должность – начальник 4 отд. УУП. Призван Староверовским РВК. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Гранкин Емельян Стефанович. Рядовой, сапер. Призван Староверовским РВК 23 июня 1941 года. Пропал без вести 28 августа 1941 года.

Гранкин Константин Иванович, 1911 г.р., уроженец Харьковской обл., Староверовский район. Красноармеец. 135-я отдельная штрафная рота, 88-я Витебская Краснознаменная стрелковая дивизия, 31-я Армия. Призван Хабаровским горвоенкоматом. Убит 16 августа 1944 года. Похоронен: Сувалковская область, Сеймский район, д. Новое-Весы, высота 201,6.

Гранкин Павел Леонтьевич, 1909 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. похоронен в с. Парасковья.

Гранкин Прокоп Гаврилович, 1906 г.р. Рядовой. Красноармеец, стрелок. Призван Сталинским РВК в октябре 1941 года. Пропал без вести в 1941 году.

Гранкин Семен Петрович. Рядовой. Рядовой, стрелок. Полевая почта 63299 Призван Староверовским РВК в 1944 г. Пропал без вести в 1944 г.

Гранкин Семен Федотович, 1908 г.р. Красноармеец, минометчик. Призван Староверовским РВК в 15 сентября 1941 году. Пропал без вести в марте 1942 года. Письменной связи не было с сентября 1941 года. По сообщению товарищей, проходил службу в 12-й армии, 219-й дивизии, 55-й полк. В декабре 1941 года был ранен и отправлен в госпиталь на излечение.

Гранкин Федот Иванович, 1903 г.р. Рядовой. Призван в феврале 1943 г. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Гребенкин Иван Никифорович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1944 г.

Гребенкин Иван Павлович. Рядовой. Умер от ран 7.01.1942 г. Похоронен: г. Севастополь, Крым.

Гребенкин Константин Емельянович, 1925 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1944 г.

Гребенкин Михаил Николаевич. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Гридин Егор Пантелеймонович, 1908 г.р. Рядовой, 139 сп 41 сд. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Гридин Иван Степанович, 1912 г.р. Рядовой, 1197 сп 360 сд. Погиб 23.06.1944. Похоронен: с. Ровное Шумилинского р-на Витебской обл., Беларусь.

Гридин Иван Хомыч, 1925 г.р., Рядовой, 581 сп 151 сд. Погиб 9.01.1944 г. Похоронен: Кегичевский р-н Харьковской обл.

Гридин Николай Радионович, 1900 г.р. Рядовой, 702 сп 213 сд. Погиб 18.10.1943 г. Похоронен: с. Калюжное Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Гридин Михаил Осипович. 1908 г.р. Сержант. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Гридин Алексей Павлович, 1924 г.р. Рядовой, 48 А. Погиб 31.10.1944 г. Похоронен: с. Пшемерово вблизи г. Пултуска, Польша.

Гридин Филипп Иванович, 1904 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Гридин Филипп Яковлевич, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Гридин Федот Максимович, 1897 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Гриценко Иван Хомыч, 1895 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1942 г.

Гурджиян Арутюн Кюрухович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Гусев Андрей Егорович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести 2.02.1943 г.

Гусев Андрей Яковлевич, 1924 г.р. Рядовой, п.п.48703. Пропал без вести в марте 1945 г.

Гусев Николай Мусеевич. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Гуща Алексей Яковлевич, 1917 г.р. Рядовой, 54 сп. Умер от ран.

Дарзеев Александр Семенович, 1926 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Демченко Григорий Федорович, 1923 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 23.03.1943 г.

Демьяненко Степан Аксенович, 1925 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 25.03.1943 г.

Денисенко Михаил Пархомович, 1905 г.р. Рядовой, 25 железн. б-н гв. сд. Пропал без вести 18.10.1944 г.

Денисенко Петр Филиппович, 1903 г.р. Рядовой, 8 гв. дорожн.-экспл. полк. Погиб 20.09.1944 г. Похоронен: с. Делень вблизи г. Турда, Румыния.

Денисов Константин Григорьевич, 1923 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 25.03.1943 г.

Денисов Степан Григорьевич, 1904 г.р. Рядовой, 924 сп 252 сд. Пропал без вести 20.11.1941 г.

Долгопол Петр Захарович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Дроняев Михаил Иванович, 1910 г.р. Рядовой, 556 сп. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Друбан Карп Филиппович, 1924 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 25.03.1943 г.

Дубинин Иван Николаевич, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Дубинин Кирилл Иванович, 1913 г.р. Рядовой, 449 сп. Пропал без вести в мае 1943 г.

Дубинин Мусей Романович, 1918 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Дубинин Алексей Романович, 1900 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Дубинин Трофим Сергеевич, 1919 г.р. Рядовой, п.п. 507. Погиб в сентябре 1941 г. под г. Киевом.

Дураков Андрей Герасимович, 1914 г.р. Сержант. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Дураков Гаврил Ананьевич, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Дураков Захар Варфаломеевич, 1915 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Дураков Иван Варфаломеевич, 1904 г. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Дураков Иван Иванович, 1920 г.р. Рядовой. Погиб в 1944 г. Похоронен: с. Прасковье Гомельской обл., Беларусь.

Дураков Иван Федорович, 1926 г.р. Рядовой, 519 сп 81 сд. Погиб 18.02.1945 г. Похоронен: Польша.

Дураков Лука Карпович. Рядовой. Пропал без вести 24.04.1944 г.

Дураков Максим Иванович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1944 г.

Дураков Михаил Иванович, 1915 г.р. Красноармеец, стрелок, 241 стрелковая дивизия, беспартийный, призван Плесецким РВК. Пропал без вести 27.08.1943г., в районе д. Журавное, Ахтырского района, Сумской обл.

Дураков Александр Федорович, 1922 г.р. Рядовой, п.п. 308. Пропал без вести в марте 1943 г.

Дураков Степан Евдокимович, 1912 г.р. Рядовой, 27 отд. строит.-дорож. б-н Приморской А. Погиб 11.08.1941 г.

Дурнев Егор Михайлович, 1893 г.р. Рядовой, 173 сп 90 сд. Погиб 15.02.1944 г. Похоронен: с. Табори Ленинградской обл., Российская Федерация.

Дурнев Емельян Петрович, 1918 г.р. Рядовой, 18 гв. сп 62 гв. сд. Погиб 20.07.1943 г. Похоронен: вблизи с. Андреевка Изюмского р-на Харьковской обл.

Дюкарев Андрей Мусеевич, 1922 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Дюкарев Василий Григорьевич, 1912 г.р. Красноармеец, слесарь, управление 40-й армии. Призван Староверовским РВК. Пропал без вести 3.07.1942 года. Отстал от части при выходе из окружения в районе г. Старый Оскол.

Дюкарев Григорий Семенович, 1919 г.р. Мл. сержант, 217 гауб. полк 45 сд. Погиб 14.08.1941 г. Похоронен: Мединова Слобода.

Дюкарев Данил Сергеевич, 1907 г.р. Старшина, 239 артп 77 арт. истреб. д-н. Пропал без вести 11.10.1944 г.

Дюкарев Дмитрий Авксентьевич, 1905 г.р. Красноармеец, стрелок. Призван Староверовским РВК в июле 1941 года. Пропал без вести в сентябре 1941 года.

Дюкарев Иван Герасимович, 1907 г.р. Рядовой, стрелок. Призван Староверовским РВК 7 июля 1941 года. Пропал без вести в мае 1942 года.

Дюкарев Иван Матвеевич, 1911 г.р. Рядовой, стрелок. Призван Староверовским РВК 7 июля 1941 года. Пропал без вести в сентябре 1941 года.

Дюкарев Николай Андреевич, 1905 г.р. Рядовой, стрелок. 38-я гв. сд. Призван Староверовским РВК. Убит в бою 26 марта 1944 года. Похоронен: с. Жерича, Ратненский район, Волынская область.

Дюкарев Семен Мартынович, 1898 г.р. Красноармеец, стрелок 304 сд. Призван Староверовским РВК. Убит 29 декабря 1943 года. Похоронен: в братской могиле на центральной площади села Высоко-Чешское, Житомирской области.

Дюкарев Яков Павлович, рядовой, 108-й сп, 57-й армии. Призван Староверовским РВК. Ранен 19 октября 1943 года. Умер от ран 20 октября 1943 года.

Еременко Дмитрий Дмитриевич. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Ерлышов Иван Герасимович, 1911 г.р. Гв. ефрейтор. Погиб 7.10.1944 г. Похоронен: вблизи с. Прабуты Остров-Мазовецкого уезда Билостоцкого воеводства, Польша.

Ермоленко Степан Зиновьевич, 1923 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 25.03.1943 г.

Ефимов Григорий Иванович, 1911 г.р., рядовой, на должность не назначен. Призван Староверовским РВК в 1943 году. Убит 3.03.1943 года. Похоронен: с. Парасковья.

Ефимьев Герасим Демьянович. Рядовой, 46 А. Погиб 21.10.1943 г. Похоронен: с. Шибелевка Народицкого р-на Житомирской обл.

Ефимьев Герасим Демьянович, 1914 г.р. Рядовой. Погиб 23.10.1943 г. Похоронен: пгт. Днепровское Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Ефремов Василий Иванович, 1903 г.р. Ст. сержант. Пропал без вести в апреле 1945 г.

Ефремов Игнат Кузьмич, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Ефремов Григорий Иванович, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Ефремов Егор Романович. Рядовой, 22 гв. сп 72 гв. сд. Погиб 25.03.1944 г. Похоронен: с. Семеновка Белгород-Днестровского р-на Одесской обл.

Ефремов Иван Афанасьевич, 1915 г.р. Рядовой, 26 сп 83 сд. Погиб 26.07.1944 г. Похоронен: сопка Бельного Кингисеппского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.

Ефремов Иван Кузьмич, 1909 г.р. Рядовой, 849 сп 303 сд. Погиб 22.12.1943 г. Похоронен: с. Бородаевка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Ефремов Михаил Андреевич, 1913 г.р. Рядовой, 11 гв. сп. Умер от ран 19.03.1944 г. Похоронен: г. Городище Черкасской обл.

Ефремов Прокоп Романович, 1909 г.р. Мл. сержант, п.п. 25728. Умер от ран 23.08.1943 г. Похоронен: с. Веселое Харьковского р-на Харьковской обл.

Животков Михаил Фомич, 1919 г.р. Красноармеец, 679 стрелковый полк, 113 дивизии. Пленен, умер в плену 04.01.1942 г.

Животков Степан Демидович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Животков Тимофей Демидович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Животков Федор Афанасьевич, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Животков Яков Петрович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Животков Яков Федорович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Животченко Сидор Афанасьевич, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Животченко Тимофей Демидович, 1907 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Жиров Иван Павлович. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Жиров Иван Ефимович, 1926 г.р. Мл. сержант, 90 тбр. Погиб 23.04.1945 г. Похоронен: с. Бловице, Чехия.

Жиров Макар Хомич, 1908 г.р. Сержант, 75 отд. заградит. отр. 5 А. Погиб 27.03.1944 г. Похоронен: вблизи с. Старинка Ушацкого р-на Витебской обл., Беларусь.

Жиров Никита Мусеевич, 1918 г.р. Мл. сержант. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Жиров Мирон Хомич. Рядовой, 200 отд. сб 124 сд. Пропал без вести 4.07.1942 г.

Жиров Павел Иванович, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Жиров Петр Калинович, 1913 г.р. Рядовой, 23 сп 2 сбр. Пропал без вести 2.08.1941 г.

Жиров Семен Филиппович, 1910 г.р. Рядовой, п.п. 52452. Погиб 18.07.1943 г. Похоронен: г. Геленджик Краснодарского края, Российская Федерация.

Жиров Сергей Терентьевич, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Жиров Тимофей Макарович, 1909 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Лозовая Харьковской обл.

Жиров Аким Терентьевич, 1916 г.р. Сержант. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Жиров Яков Федорович, 1910 г.р. Рядовой. Погиб в 1942 г. Похоронен: г. Белая Церковь Киевской обл.

Жуляк Яков Корнеевич, 1917 г.р. Рядовой, 612 сп 144 сд. Погиб 2.04.1942 г.

Журба Афанасий Лазарович, 1895г.р. Рядовой. Умер от ран 31.10.1944 г. Похоронен: г. Одесса.

Засц Григорий Данилович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Зиновьев Василий Николаевич 1926 г.р. Рядовой, 894 сп 211 сд. Погиб в 1945 г. Похоронен: г. Водовице, Польша.

Зиновьев Василий Тихонович. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Зиновьев Владимир Трофимович, 1912 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Зиновьев Гаврил Тихонович, 1898 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Зиновьев Григорий Васильевич. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Зиновьев Демьян Васильевич, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Зиновьев Демьян Александрович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести 14.05.1942 г.

Зиновьев Дмитрий Иванович, 1917 г.р. Мл. командир. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Зиновьев Евдоким Ермолаевич, 1911 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Лозовая Кегичевского района

Зиновьев Захар Федотович, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Зиновьев Иван Андреевич, 1923 г.р. Рядовой, 25 сп 44 сд. Погиб 3.07.1944. Похоронен: с. Погорелка Псковской обл., Российская Федерация.

Зиновьев Иван Арефьевич, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Зиновьев Иван Дмитриевич, 1903 г.р. Рядовой, 151 отд. заград. б-н 14 сд. Погиб 18.04.1945. Похоронен: ст. Корфурт, Германия.

Зиновьев Иван Захарович, 1926 г.р. Мл. сержант, 894 сп 211 сд. Погиб 24.01.1945. Похоронен: г. Водовице, Польша.

Зиновьев Илларион Степанович, 1905г.р. Сержант. Умер от ран 21.10.1942 г. Похоронен: х. Шашкин Подтелковского р-на Волгоградской обл., Российская Федерация.

Зиновьев Исай Семенович, 1908 г.р.. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Зиновьев Иосиф Яковлевич, 1915 г.р. Старшина. Пропал без вести в июле 1941 г.

Зиновьев Константин Андреевич, 1898 г.р. Рядовой, 366 сп 2 А. Умер от ран 13.04.1944 г. Похоронен: с. Макаровка Домановского р-на Николаевской обл.

Зиновьев Константин Григорьевич, 1907 г.р. Рядовой, п.п. 963. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Зиновьев Максим Данилович, 1912 г.р. Рядовой, 586 сп 540 отд. сбр 208 сд. Погиб 19.01.1944 г. Похоронен: с. Заболотье Тверской обл., Российская Федерация.

Зиновьев Николай Федотович, 1926 г.р. Мл. сержант, 4 танк. А. Погиб 19.02. 1945 г. Похоронен: ст. Вельсдорф, Германия.

Памятник погибшим воинам в с. Староверовка

Зиновьев Михаил Григорьевич. Рядовой. Умер от ран 2.03.1943 г. Похоронен: с. Крести Тверской обл., Российская Федерация.

Зиновьев Михаил Николаевич, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в марте 1944 г.

Зиновьев Михаил 1916 г.р. Рядовой, 849 сп 303 сд. Погиб 7.09.1943г. Похоронен: с. Могилев Царичанского р-на Днепропетровской обл.

Зиновьев Мусей Афанасьевич, 1917 г.р. Рядовой, 667 сп 409 сд. Пропал без вести 8.06.1944 г.

Зиновьев Алексей Иванович. Рядовой, 34 сп. Погиб 23.12.1944. Похоронен: с. Тар, Венгрия.

Зиновьев Емельян Тихонович, 1904 г. Рядовой. Пропал без вести 5.03.1943 г.

Зиновьев Павел Архипович, 1918 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Зиновьев Павел Тихонович. Ст. сержант, 784 сп 206 сд. Погиб 23.10.1943 г. Похоронен: правый берег р. Днепра, Каневский р-на Киевской обл.

Зиновьев Павел Яковлевич, 1898 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1941 г.

Зиновьев Петр Максимович, 1919 г.р. Ст. сержант, 39 гв. тб. 114 тбр. Погиб 18.11 1944. Похоронен: с. Шетхополе, Венгрия.

Зиновьев Петр Трофимович, 1918 г.р. Рядовой, п.п. 315. Пропал без вести 1.08.1941 г.

Зиновьев Филипп Иванович, 1911 г.р. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Зиновьев Семен Аверьянович, 1905 г.р. Рядовой. Погиб в 1941г. в р-не г. Санкт-Петербурга, Российская Федерация.

Зиновьев Семен Аврамович, 1904 г.р. Сержант, 80 инж.-сап. б-н 1 инж.-сап. бр. Погиб 25.07.1943. Похоронен: под г. Санкт-Петербургом, Российская Федерация.

Зиновьев Семен Тихонович (Никифорович), 1911 г.р. Мл. лейтенант, 647 сп 216 сд. Погиб 16.07.1942г. Похоронен: Луганская обл.

Зиновьев Сергей Степанович, 1904 г.р. Рядовой, 36 сп 14 гв. сд 57 А. Умер от ран 25.10.1943 г. Похоронен: вблизи с. Домоткань Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Зиновьев Сила Григорович, 1911 г.р. Рядовой. Погиб 20.10.1943г. Похоронен: г. Верхнеднепровск Днепропетровской обл.

Зиновьев Спиридон Тихонович, 1916 г.р. Мл. лейтенант, 190 сп 7 гв. А. Погиб 28.03.1944 г. Похоронен: г. Новоукраинка Новоукраинского р-на Кировоградской обл.

Зиновьев Степан Иванович, 1912 г.р. Старшина, 836 сп 240 сд. Погиб 29.09.1942 г. Похоронен: с. Гнездилово Хлевенского р-на Липецкой обл., Российская Федерация.

Зиновьев Стефан Стефанович, 1903 г.р. Рядовой. Погиб на р. Днепре в 1943 г.

Зиновьев Тимофей Петрович, 1908 г.р. Рядовой, 57 А. Погиб 23.02.1944 г. Похоронен: сел. Новоселье-1 Струго-Красненского р-на Псковской обл., Российская Федерация.

Зиновьев Тихон Григорьевич. Рядовой, п.п. 32563. Погиб 5.05.1944 г. в Румынии.

Зиновьев Тихон Ермолаевич, 1913 г.р. Мл. сержант, 181 сп. Пропал без вести в марте 1942 г.

Зиновьев Ефим Ильич, 1913 г.р. Ст. сержант, 81 гв. сд. Погиб 4.01.1945 г. в Чехии.

Зиновьев Яков Макарович, 1900 г.р. Рядовой, п.п. 75765. Пропал без вести в апреле 1944 г.

Зиновьева Анна Алексеевна. Рядовой, п.п. 04699. Пропала без вести в 1944 г.

Зубов Иван Дорофеевич, 1917 г.р. Рядовой. Пропал без вести в июле 1941 г.

Зуев Василий Тимофеевич, 1912 г.р. Рядовой, 350 сд 12 А. Пропал без вести 14.03.1943 г.

Иванисенко Константин Прокопиевич, 1915 г.р. Сержант, 143 гв. сп 48 гв. сд. Погиб 13.09.1943. Похоронен смт. Борки Харьковской обл.

Иванисенко Тарас Павлович, 1905 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 27.12.1943. Похоронен: с. Долино-Каменка Знаменского р-на Кировоградской обл.

Ивлев Василий Федорович. Рядовой. Погиб 7.04.1944. Похоронен: г. Силламяе, Эстония.

Ивлев Григорий Фролович, 1910 г.р. Рядовой, 1259 сп 381 сд. Погиб 10.02.1944. Похоронен: клад., мог. 122, с. Козаки Витебской обл., Беларусь.

Ивлев Давид Моисеевич, 1908 г.р. Рядовой, 78 сп 71 сд. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Ивлев Данил Авксентьевич, 1902 г.р. Рядовой. Умер от ран 27.08.1945 г.

Ивлев Денис Ефимович, 1918 г.р. Ст. сержант, 233 сп. Умер от ран 10.06.1945 г. Похоронен: вблизи г. Грац, Австрия.

Ивлев Дмитрий Макарович, 1920 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. Похоронен: г. Донецк.

Ивлев Ефим Огеевич, 1895 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Ивлев Захар Макарович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести 9.12.1944 г.

Ивлев Иван Григорьевич, 1910 г.р. Рядовой, 74 отд. сб. Погиб 26.10.1943. Похоронен: с. Козлово Тверской обл., Российская Федерация.

Ивлев Иван Мартынович, 1923 г.р. Рядовой, 694 сп 383 сд. Умер от ран 17.07.1945 г. Похоронен: с. Цыбингаген, Германия.

Ивлев Константин Сергеевич, 1912 г.р. Рядовой. Погиб в 1941г. в г. Днепропетровске.

Ивлев Николай Николаевич, 1918 г.р. Рядовой. Погиб 5.03.1943г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Ивлев Митрофан Макарович. Рядовой, п.п. 11300. Умер от ран 10.08.1944 г. в Полтавской обл.

Ивлев Михаил Владимирович. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Ивлев Моисей Федорович, Рядовой. Погиб 21.12.1942 г. Похоронен: с. Емельяново Смоленской обл., Российская Федерация.

Ивлев Никанор Захарович, 1919 г.р. Рядовой, 224 сп 124 сд. Погиб 22.10.1944 г. Похоронен с. Борова Гура Варшавского воевод., Польша.

Ивлев Александр Данилович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Ивлев Алексей Иванович, 1922 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Ивлев Петр Игнатович, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести 20.08.1941 г.

Ивлев Петр Иванович, 1909 г.р. Рядовой, п.п.271. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Ивлев Петр Макарович, 1914 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. Похоронен: г. Белая Церковь Киевская обл.

Ивлев Семен Данилович, 1911 г.р. Умер от ран 24.07.1942 г. в г. Ростов-на-Дону, Российская Федерация.

Ивлев Сергей Петрович, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Ивлев Степан Николаевич, 1908г.р. Рядовой, 143 сп 224 сд. Погиб 10.02.1944 г. Похоронен: с. Почап Лужского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.

Ивлев Трофим Данилович 1907 г.р. Красноармеец. Пленен 24.05.1942г. Умер в плену 13.11.1942 г.

Ивлев Тимофей Лаврентьевич. Рядовой. Пропал без вести 24.02.1942 г.

Ивлев Тимофей Ефимович, 1917 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1944 г.

Ивлев Ульянов Филиппович. Рядовой. Погиб 24.10.1944 в немецком плену.

Ивлев Федор Максимович, 1904 г.р. Рядовой, 381 сп 109 сд. Пропал без вести 26.03.1944 г.

Ивлев Федор Нестерович, 1912 г.р. Рядовой, п.п. 18059. Умер от ран 4.11 1943г. Похоронен: г. Верхнеднепровск Днепропетровской обл.

Изотов Николай Платонович, с. Староверовка, русский, колхозник. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Иноземцев Иван Григорович, 1924 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Иноземцев Иван Сергеевич, 1924 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 26.02.1944 г.

Исаев Дмитрий Куприянович, 1914 г.р. Рядовой, 350 сд. Пропал без вести 14.03.1943 г.

Кабанов Федор Мануилович (Наумович), 1910 г.р. Рядовой, 19 сд. Пропал без вести 25.12.1941 г.

Казначеев Афанасий Евдокимович. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Караван Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Казничкин Кирилл Александрович, 1919 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.

Калинин Александр Степанович, 1920 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.

- Карпенко Иван Михайлович. Мл. лейтенант, 786 сп. Пропал без вести в 1941 г.
- Карпов Василий Иванович, 1925 г.р. Рядовой, 57 А. Умер от ран 1.04.1944 г. Похоронен: Эстония.
- Карпов Алексей Стефанович, 1924 г.р. Рядовой. Пропал без вести 24.06.1944 г.
- Карпов Илларион Архипович, 1911 г.р. Красноармеец, стрелок. Призван частями действующей армии в феврале 1943 года. Убит 3 марта 1943 года. Похоронен: с. Охочее Ново-вололажского района.
- Жена – Карпова Любовь Григорьевна, проживала Харьковская обл., Староверовский район, с. 1-я Староверовка.
- Карпов Петр Васильевич. Рядовой. Погиб в 1945 г. в Германии.
- Кизилов Степан Федорович, 1908г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.
- Килькинов Дмитрий Иванович. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.
- Килькинов Дмитрий Кириллович, 1909 г.р. Рядовой, 270 строит.-железн. б-н, Приморская А. Пропал без вести 11.08.1941 г.
- Килькинов Петр Иванович, 1906 г.р. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Лозовая Ново-вололажский район.
- Килькинов Прохор Филимонович, 1914 г.р. Рядовой. Погиб 12.12.1943 г. Похоронен: с. Шебелинка Балаклейского р-на Харьковской обл.
- Килькинов Аким Антонович, 1922 г.р. Рядовой, 561 отд. сб. 303 сд. Погиб 7.09.1943. Похоронен: Змеевской р-н Харьковской обл.
- Кириченко Савелий Ларионович, 1904 г.р. Рядовой, 436 сп 169 сд. Пропал без вести 20.07.1941 г.
- Коваленко Иван Герасимович, 1918 г.р. Майор, нач. штаба, 593 сп 131 сд. Погиб 14.01.1944 г.
- Коваленко Иван Иванович, 1900 г.р. Рядовой, 160 сп 224 сд. Погиб 17.02.1944 г. Похоронен с. Каменье Ленинградской обл., Российская Федерация.
- Коваленко Иван Петрович, 1922 г.р. Рядовой. Погиб 17.04.1945 г. Похоронен: Калининградская обл., Российская Федерация.
- Коваленко Николай Петрович. Рядовой. Умер от ран 13.08.1945 г. Похоронен: Калининградская обл., Российская Федерация.
- Коваленко Павел Иванович. Рядовой. Погиб 19.07.1944 г. в Румынии.
- Ковалев Федор Алексеевич. Рядовой, 409 сп. Погиб 2.05.1942. Похоронен: с. Турчиново Тульской обл., Российская Федерация.
- Козлов Иван Михайлович. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.
- Козлов Николай Павлович. Рядовой. Умер от ран 20.11.1943 г. Похоронен: г. Тула, Российская Федерация.
- Козлов Алексей Григорьевич, 1913 г.р. Сержант, 18 сп 52 сд. Погиб 22.03.1945 г.
- Козлов Хома Иосифович, 1915 г.р. Рядовой, 69 сп 97 сд. Погиб 24.12.1943 г. Похоронен: с. Аргуны Витебской обл., Беларусь.
- Козловский Андрей Григорьевич. Ст. лейтенант, п.п. 64170. Пропал без вести в 1943 г.
- Козловский Василий Андреевич, 1923 г.р. Сержант. Погиб 26.08.1942 г. Похоронен: г. Прохладный, Кабардино-Балкария, Российская Федерация.
- Козловский Василий Григорьевич. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.
- Козловский Владимир Иванович, 1899 г.р. Рядовой, 108 сп 36 сд. Умер от ран 8.03.1944 г. Похоронен: с. Ивановка, Кировоградской обл.
- Козловский Иван Антонович. Рядовой. Пропал без вести 8.07.1943 г.
- Козловский Иван Петрович. Мл. лейтенант. Пропал без вести 24.09.1943 г.
- Козловский Иосиф Власович. Рядовой, п.п. 16082. Погиб 7.03.1945 на территории Польши.
- Козловский Карп Власович, 1915 г.р. Рядовой. Погиб в 1943г. на Курской дуге, Российская Федерация.
- Козловский Максим Михайлович, 1914 г.р. Погиб 15.03.1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововололажского р-на Харьковской обл.
- Козловский Никита Петрович, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести у августе 1941 г.

Козловский Николай Павлович. Сержант. Умер от ран 29.11 1943 г. Похоронен: г. Тула, Российская Федерация.

Козловский Михаил Григорьевич, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Козловский Алексей Григорьевич. Рядовой, 439 сп. Погиб 22.03.1945 г. в Венгрии.

Козловский Петр Прокопович, 1903 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Козловский Петр Трофимович, 1903 г.р. Рядовой, 36 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 17.10.1943 г. Похоронен: с. Кушнаревка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Козловский Хома Иосифович. Рядовой. Погиб 24.12.1943 г. Похоронен: с. Черныши Лиозненского р-на Витебской обл., Белорусь.

Колесник Самойло Данилович, 1917 г.р. Сержант. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Колесник Семен Ильич, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести 7.01.1944 г.

Колесников А.Е., 1921 г.р. Рядовой, 19 сд. Погиб 17.12.1941 г. Похоронен: Тарусский р-н Калужской обл., Российская Федерация.

Колесников Григорий Степанович, 1909 г.р. Рядовой, 114 отд. артп. Пропал без вести в декабре 1943 г. под г. Смоленском, Российская Федерация.

Колесников Степан Васильевич, 1895 г.р. Рядовой, 588 сп 142 сд. Погиб 3.03.1945 г. Похоронен: с. Граудени, Польша.

Колесников Яков Петрович, Рядовой, п.п. 22353. Умер от ран 9.02.1944г. Похоронен: городское клад. 1, г. Кингисепп Ленинградская обл., Российская Федерация.

Колядинский Андрей Сергеевич, 1907 г.р. Сержант, 578 сп 205 сд. Умер от ран 10.03.1944 г. Похоронен: с. Гурьево Новоржевского р-на Псковской обл., Российская Федерация.

Колядинский Ермак Иосифович, 1921 г.р. Рядовой, 78 сп 74 сд. Пропал без вести в 1941 г.

Колядинский Иван Порфирьевич. Рядовой, 898 сп. Погиб 23.06.1944 г. Похоронен: с. Ершово Псковского р-на Псковской обл., Российская Федерация.

Колядинский Михаил Прохорович. Мл. лейтенант, 339 гв. сп. Пропал без вести 23.02.1942 г.

Колядинский Петр Харитонович, 1908 г.р. Рядовой, 250 сп 299 сд. Пропал без вести 11.09.1944 г.

Колядинский Семен Семенович, 1919 г.р. Сержант. Пропал без вести в июле 1941 г.

Колядинский Федор Сергеевич. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Колядинский Яков Гаврилович. Рядовой, 245 сп 98 сд. Пропал без вести 7.07.1942 г.

Компаниец Николай Захарович. Рядовой, 46 артп 20 сд. Погиб 12.09.1942 г. Похоронен: Зубцовский р-н Тверской обл., Российская Федерация.

Кононенко Василий Александрович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Коренков Егор Давидович. Рядовой. Пропал без вести 6.12.1943 г.

Корецкий Гаврил Алексеевич, 1902 г.р. Рядовой, 442 сп 108 сд. Погиб 21.02.1942 г. Похоронен: с. Александровка Донецкой обл.

Кориневский Василий Иванович, 1926 г.р. Мл. сержант, 203 гв. сп 70 гв. сд. Погиб 11.03.1945 г. Похоронен: брат. мог., с. Дзегурне Катовицкого воеводства, Польша.

Кориневский Кузьма Евсеевич. Гв. лейтенант, 50 гв. сп. Пропал без вести в 1943 г.

Кориневский Ларион Хомич. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Кориневский Федор Петрович, 1920 г.р. Сержант, 108 гв. сп. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Коробка Федор Николаевич. Мл. лейтенант. Пропал без вести в 1943 г.

Коробков Михаил Константинович, 1908 г.р. Рядовой, 349 сп 26 сд. Пропал без вести 3.06.1942 г.

Корсики Василий Игнатович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Корсики Егор Давидович, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1941 г.

Корсики Иван Тимофеевич, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Корсики Нестор Игнатович, 1913 г.р. Рядовой, 139 сп. Пропал без вести в январе 1942 г.

Корсики Алексей Игнатович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Корсики Яков Петрович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Котляр Федор Петрович, 1916 г.р. Рядовой. Погиб 20.01.1945 г. Похоронен: с. Островец, Польша.

Кофанов Григорий Степанович, 1908 г.р. Рядовой. Погиб 3.04.1943 г. Похоронен: с. Донецкое Изюмского р-на Харьковской обл.

Кофанов Харитон Семенович, 1911 г.р. Рядовой, 387 отд. сапб 213 сд. Погиб 14.04.1944 г. на р. Днестре.

Кочка Василий Андреевич, 1915 г.р. Рядовой. Умер от ран 19.08.1944 г. Похоронен: Вирусский р-н, Эстония.

Криволапов Иван Яковлевич, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1941 г.

Крилов Борис Тимофеевич, 1902 г.р. Рядовой, 2 отд. сб 131 отд. сбр. Погиб 10.06.1942 г. Похоронен: с. Вышегоры Бельского р-на Тверской обл., Российская Федерация.

Кубарев Василий Егорович, 1919 г.р. Лейтенант, 140 гв. сп 47 гв. сд. Погиб 11.01.1944 г. Похоронен: с. Мотина Балка Софиевского р-на Днепропетровской обл.

Кубарев Николай Иванович, 1924 г.р. Рядовой, 230 зсп. Пропал без вести в сентябре 1943 г.

Кубарев Михаил Георгиевич, 1921 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Пропал без вести 28.10.1943 г.

Кузнецов Павел Федорович, 1914 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.

Куливаренко Виктор Васильевич, 1901 г.р. Рядовой, 44 зсп 160 сд. Погиб 1.03.1943 г. Похоронен: с. Сидоренково Валковского р-на Харьковской обл.

Кутепов Авгей Михайлович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести 17.09.1944 г.

Кутепов Василий Моисеевич, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Кутепов Василий Тарасович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Кутепов Григорий Максимович, 1913 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 15.02.1944 г.

Кутепов Ефим К., 1908 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 29.09.1943 г. Похоронен: с. Кушнаривка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл..

Кутепов Иван Григорьевич, 1917 г.р. Рядовой, п.п. 33863. Пропал без вести в июле 1944 г.

Кутепов Иван Сергеевич. Рядовой, 443 сп. Погиб 2.03.1943 г. Похоронен: с. Сидоренково Валковского р-на Харьковской обл.

Кутепов Николай Кириллович, 1925 г.р. Рядовой, 36 гв. сп 14 гв. сд. Умер от ран в 1946 г. Похоронен: воен. клад. мог.46, г. Цветль, Австрия.

Кутепов Федор Афанасьевич. Рядовой. Пропал без вести в июле 1943 г.

Кухтин Алексей Мусеевич. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Кучма Артем Гаврилович, 1917 г.р. Рядовой, 241 сп 95 сд. Погиб 24.08.1941 г. Похоронен: с. Колосово, Молдова.

Кушнаривко Виктор Васильевич, 1901 г.р. Рядовой, 44 зсп 160 сд. Погиб 21.03.1943 г. Похоронен: с. Сидоренково Валковского р-на Харьковской обл.

Лаврик Иван Григорьевич, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Лактионов Гаврило Онуфриевич, 1907 г.р. Рядовой, 178 гв. сп 58 сд. Погиб 14.04.1944 г. Похоронен: с. Ковалевка Маловисковского р-на Кировоградской обл.

Лактионов Никита Филиппович, 1915 г.р. Рядовой, п.п. 56259. Пропал без вести в октябре 1943 г. Пропал без вести в октябре 1943 г.

Ларинов Петр Константинович, 1926 г.р. Рядовой. Пропал без вести 23.11.1944 г.

Ларин Иван Васильевич, 1921 г.р. Рядовой, 40 гв. сп 11 гв. сд. Погиб 23.02.1943 г. Похоронен: с. Дмитровка Людиновского р-на Орловской обл., Российская Федерация.

Лещина Александр Иванович, 1905 г.р. Рядовой. Погиб у концлагере г. Славути Хмельницкой обл.

Лисенко Григорий Иванович, 1918 г.р. Сержант, 70 мбр. Погиб 3.05.1945 г. в Польше.

Лысенко Николай Кириллович, 1915 г.р. Рядовой, 1 сп. 99 сд. Пропал без вести 30.12.1943 г.

Лысенко Петр Иванович. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Лысенко Петр Прокопьевич, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести в январе 1944 г.

Лысенко Сергей Егорович, 1910 г.р. Рядовой, 21 А. Пропал без вести 4.07.1942 г.

Лысенко Тимофей Аврамович, 1906 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Лисицын Терентий Демьянович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Листопад Иван Яковлевич. Рядовой. Погиб в феврале 1945 г. на территории Германии.

Литвиненко Степан Иванович. Рядовой, 350 сд. Пропал без вести 25.03.1943 г.

Логвиненко Архип Миронович, 1900 г.р. Рядовой 146 сп. Умер от ран 22.11.1943. Похоронен: с. Антоновка Александровского р-на Кировоградской обл.

Лопата Василий Васильевич, 1923 г.р. Рядовой, 849 сп. Умер от ран 30.10.1943 г.

Лукьянченко Герасим Максимович, 1902 г.р. Ст. сержант. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Лукьянченко Иван Григорьевич, 1922 г.р. Ст. сержант, 44 гв. сп 15 гв. сд. Пропал без вести 3.10.1943 г.

Лукьянченко Иван Алексеевич, 1904 г.р. Рядовой. Пропал без вести 14.10.1943 г.

Лукьянченко Илья Алексеевич. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1945 г.

Лунев Афанасий Иванович. Рядовой. Пропал без вести 24.02.1943 г.

Лунев Афанасий Тарасович, 1911 г.р. Рядовой, 8 истр. противтанк. див. Пропал без вести 23.11.1942 г.

Лунев Василий Емельянович, 1910 г.р. Рядовой, 70 самоход. артп 4 гв. тбр. Пропал без вести 25.04.1945 г.

Лунев Дмитрий Лукич, 1904 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Лунев Ефим Сергеевич. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Лунев Иван Андреевич, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Лунев Иван Лукич, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Лунев Иван Николаевич. Рядовой. Погиб 16.02.1944г. на территории Волынской обл.

Лунев Иван Федорович, 1921 г.р. Красноармеец. Пленен в Смоленске 11.07.1941г. Умер в плену 03.12.1941 г.

Лунев Алексей Иванович. Рядовой. Пропал без вести в 1944 г.

Лунев Павел Григорьевич, 1925 г.р. Рядовой, 828 сп 197 сд. Погиб 11.09.1944 г. Похоронен Люблинское воеводство, Польша.

Лунев Павел Афанасьевич, 1920 г.р. Красноармеец, стрелок, 304 стрелковая дивизия, беспартийный, призван 01.10.1940 г. Староверовским РВК. Убит 19.04.1945г. Похоронен: во 2-й братской могиле, юго-западная окраина г. Лангенау.

Лунев Степан Лукич, 1923г.р. Рядовой, 172 сп. Умер от ран 24.05.1944 г. Похоронен: с. Великокомаровка Великомихайловского р-на Одесской обл.

Лунев Яков Данилович, 1896 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Лунин Антон Петрович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести 7.08.1944 г.

Лунин Василий Сергеевич, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Лунин Владимир Петрович. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1942 г.

Лунин Дмитрий Игнатович. Рядовой. Пропал без вести в 1944 г.

Лунин Лаврентий Сергеевич, 1921 г.р. Сержант, воздушный стрелок, 237 штурмового авиаполка, 305 штурмовой авиадивизии, призван 1-й Староверовский РВК. Не вернулся с боевого задания 06.07.1943 г.

Лупета Иван Игнатович. Рядовой. Пропал без вести 10.05.1942 г.

Люттов Павел Константинович, 1903 г.р. Рядовой, 647 сп 216 сд. Погиб 9.03.1942 г. Похоронен: с. Очеретино Александровского р-на Донецкой обл.

Макаренко Иван Тимофеевич, 1899 г.р. Красноармеец, управления по персональному учету потерь, призван Красногвардейским РВК. Пропал без вести 27.09.1943г.

Маркин Иван Иванович, 1923 г.р. Рядовой 350 сд. Пропал без вести 5.03.1943 г.

Мартынов Борис Григорьевич, 1902 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Лозовая Ново-володажского района.

Мартынов Иван Гаврилович, 1920 г.р. Рядовой, 380 отд. зенит. артд ПВО. Пропал без вести 1.05.1942 г.

Мартынов Илларион Семенович, 1918г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Мартынов Николай Семенович, 1924 г.р. Рядовой. Пропал без вести в январе 1944 г.

Мартынов Михаил Гаврилович, 1905 г.р. Рядовой, 777 сп 227 сд. Погиб 22.05.1942 г. Похоронен: с. Муром Шебекинского р-на Белгородской обл., Российская Федерация.

Мартынов Моисей Гаврилович, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Мартынов Алексей Петрович, 1903г.р. Рядовой, 434 сп 32 сд. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Мартынов Анисим Гаврилович, 1907 г.р. Ефрейтор, 290 арп. 104 сд. Пропал без вести 12.02.1945 г.

Мартынов Тарас Евлампиевич, 1903 г.р. Рядовой, 32 сп 19 сд. Погиб 2.10.1943 г. Похоронен: вблизи с. Бородаевки Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Мацегора Иосиф Дмитриевич, 1898 г.р. Рядовой, 1292 сп 113 сд. Погиб 12.03.1944. Похоронен: вблизи с. Березовки Долинского р-на Кировоградской обл.

Машкин Афанасий Семенович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Машкин Иван Андреевич, 1901 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Лозовая Ново-воложажского района.

Машкин Иван Васильевич, 1906 г.р. Рядовой, 686 сп. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Машкин Василий Николаевич, 1914 г.р. Рядовой. Умер от ран 22.05.1944г. Похоронен: Смоленское клад., г. Ржев Тверской обл., Российская Федерация.

Машкин Владимир Митрофанович, 1898 г.р. Рядовой. Пропал без вести в марте 1945 г.

Машкин Гаврил Егорович, 1907 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Пропал без вести 28.10.1943 г.

Машкин Денис Семенович, 1922 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Машкин Дмитрий Яковлевич, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1944 г.

Машкин Илья Иосифович. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Машкин Кондрат Наумович, 1915 г.р. Мл. лейтенант, 200 гв. сп 68 гв. сд. Погиб 31.03.1944 г. Похоронен: с. Коцюбинцы Гусятинского р-на Тернопольской обл.

Машкин Константин Исаевич. Ст. лейтенант, п.п. 02072. Погиб в 1943 г. Похоронен: г. Добеле, Латвия.

Машкин Лука Николаевич, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Машкин Михаил Наумович, 1915 г.р. Погиб 20.07.1941 г. в Винницкой обл.

Машкин Павел Михайлович, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Машкин Петр Андреевич, 1905 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Машкин Сергей Владимирович, 1911 г.р. Рядовой, п.п. 655. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Машкин Сергей Иванович, 1908г.р. Рядовой, 233 зсп. Пропал без вести в мае 1944 г.

Машкин Сергей Павлович. Рядовой. Пропал без вести 19.08.1941 г.

Машкин Федот Карпович, 1903г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943г. Похоронен с. Мелиховка Ново-воложажского района.

Машкин Яков Антонович, 1903г.р. Рядовой, 1029 сп 198 сд. Погиб 21.08.1941 г. Похоронен: с. Харгла Валгаского р-на, Эстония.

Мезинцев Дмитрий Максимович, 1894 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1943г.

Меренков Иван Никитович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1944г.

Меренков Иван Николаевич, 1907 г.р. Рядовой, 927 сп 251 сд. Погиб 8.02.1942 г. Похоронен: с. Горловой Зубцовского р-на Тверской обл., Российская Федерация.

Меренков Иван Павлович, 1912. Рядовой. Пропл без вести в июле 1944 г.

Меренков Илья Николаевич, 1914 г. Рядовой. Погиб 26.01.2942 г. Похоронен: с. Снежковка Изюмского р-на Харьковской обл.

Меренков Иосиф Васильевич, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Меренков Марк Васильевич, 1912 г.р. Ст. лейтенант, 114 артп 125 сд. Погиб 24.04.1942 г. Похоронен: г. Санкт-Петербург, Колпино, Российская Федерация.

Меренков Филипп Фролович, 1911г.р. Мл. лейтенант, п.п. 24118. Умер от ран 20.01.1945 г. Похоронен: брат. мог., м. Бельско-Бяла, Польша.

Меренков Сергей Павлович, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1945 г.

Меренков Степан Михайлович. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Меркулов Иван Лазаревич, 1918г.р. Рядовой, 38 гв. сп. 14 гв. сд. Погиб 3.05.1944 г. Похоронен: с. Путачени, Молдова.

Меркулов Алексей Павлович, 1926 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Меркулов Сергей Федорович, 1905 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Медников Емельян Миронович, 1896 г.р. Рядовой, 17 сп 90 сд. Погиб 12.02.1943 г. Похоронен: сел. Рабочий Ленинградской обл., Российская Федерация.

Милехин Григорий Борисович, 1920 г.р. Гв. лейтенант, 95 гв. сп. Погиб 24.02.1943 г. Похоронен: с. Широковка Смоленской обл., Российская Федерация.

Милехин Григорий Семенович. Рядовой. Погиб 29.12.1943 г. Похоронен: с. Измайловка Александрийского р-на Кировоградской обл.

Милехин Марк Парфенович, 1910 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 21.10.1943 г. Похоронен: с. Бородаевка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Милехин Емельян Иванович, 1909 г.р. Матрос. Погиб 3.07.1943 г. у г. Севастополе, Крым.

Милехин Федор Иванович, 1915 г.р. Рядовой, п.п. 29483. Пропал без вести в августе 1944 г.

Минаков Андрей Максимович. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Минаков Михаил Дмитриевич. Рядовой, п.п. 29483. Погиб 10.08.1943 г. в Харьковской обл.

Миргород Алексей Яковлевич, 1910 г.р. Рядовой, 78 сп 74 сд. Погиб в октябре 1941 г.

Митрополенко Григорий Иванович, 1926 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Митрополенко Кирилл Никифорович. Рядовой, 173 сп. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Митрополенко Федор Сергеевич, 1909 г.р. Рядовой, 139 сп 23 сд. Пропал без вести в мае 1943 г.

Мищик Тимофей Евсеевич, 1905 г.р. Рядовой. Погиб в 1942 г. на территории Харьковской обл.

Могилат Алексей Иванович, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Музалевский Андрей Иванович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1943 г.

Музалевский Василий Кириллович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Музалевский Иван Иванович, 1916 г.р. Старший лейтенант, помощник начальника связи по радио, 10 Гвардейской стрелковой бригады, член ВКП(б), призван Староверовским РВК. Умер от ран в 1943 г. в п. Протичка, Краснодарского края, похоронен ст. Красноармейская Краснодарского края.

Музалевский Иван Корнеевич. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Музалевский Иван Алексеевич, 1925 г.р. Рядовой, 53 гв. сп 18 гв. сд. Погиб 6.02.1944 г. Похоронен: с. Шарки Витебской обл., Беларусь.

Музалевский Михаил Ананьевич, 1924 г.р. Рядовой, 141 гв. сп 46 гв. сд. Погиб 28.10.1944 г. Похоронен: воен. клад., брат. мог., Лиепайский р-н, Латвия.

Музалевский Петр Алексеевич, 1921 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Пропал без вести 28.10.1943 г.

Музалевский Филипп Иванович, 1920 г.р. Рядовой, 624 сп 137 сд. Пропал без вести 21.09.1941 г. в р-не с. Фатищево Мценского р-на Орловской обл., Российская Федерация.

Музалевский Прокоп Максимович, 1916 г.р. Рядовой, 264 сд. Пленен 12.07.1941г. Умер в плену 30.04.1942г.

Музалевский Степан Алексеевич. Рядовой, 223 сд. Погиб 18.05.1944г. Похоронен: с. Шерполь вблизи г. Тирасполя, Молдова.

Музалевский Аким Иванович, 1913 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Нартов Антон Астериевич, 1918 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г.

- Нартов Афанасий Климентьевич. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.
- Нартов Гавриил Авксентьевич, 1908 г.р. Рядовой, 160 сп 224 сд. Погиб 23.02.1944 г. Похоронен: с. Каменье Ленинградская обл., Российская Федерация.
- Нартов Герасим Павлович, 1918 г.р. Рядовой, 47 сп. Погиб 27.10.1943 г. Похоронен: с. Ковали, Витебской обл., Беларусь.
- Нартов Иван Афанасьевич, 1909 г.р. Рядовой, 698 сп. Пропал без вести в июле 1942 г.
- Нартов Иван Иванович, 1904 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.
- Нартов Иван Емельянович, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести 14.03.1943 г.
- Нартов Николай Арсеньевич. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.
- Нартов Михаил Тимофеевич, 1920 г.р. Рядовой, 2 сп 50 сд. Погиб 22.08.1944 г. Похоронен с. Пенул под Яссами, Румыния.
- Нартов Алексей Логвинович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.
- Нартов Пантелеймон Петрович, 1918 г.р. Сержант, воздушный стрелок-радист срочной службы, призван Валковским РВК, Харьковской обл. Сбит 04.07.1941г. на территории противника в районе г. Скулепи
- Нартов Петр Емельянович, 1896г.р. Ст. лейтенант. Пропал без вести 27.12.1941 г.
- Нартов Поликарп Логвинович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Нартов Тимофей Петрович, 1911 г.р. Рядовой. Погиб 24.02.1942 г. Похоронен: с. Гричишенки Смоленская обл., Российская Федерация.
- Нартов Устин Степанович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести 14.05.1942 г. при эвакуации из г. Керчи, Крым.
- Негутаров Андрей Тихонович. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1943 г.
- Негутаров Алексей Александрович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.
- Негутаров Сергей Тихонович, 1918 г.р. Рядовой, 849 сп 303 сд. Погиб 18.11 1943 г. Похоронен: с. Водяное Петровского р-на Кировоградской обл.
- Некрасов Евтихий Яковлевич, 1912г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Некрасов Егор Дмитриевич. Ефрейтор. Пропал без вести в октябре 1943 г.
- Некрасов Ефим Кириллович, 1919г.р. Рядовой, п.п. 655. Пропал без вести в мае 1943 г.
- Некрасов Захар Акимович, 1910 г.р. Рядовой. Пропал без вести в августе 1941 г.
- Некрасов Иван Кузьмич, 1917 г.р. Ст. сержант, 602 сп 109 див. Погиб 20.10.1944 г. Похоронен: с. Ваемла, Эстония.
- Некрасов Иван Харитонович, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.
- Некрасов Илларион Иванович, 1900 г.р. Рядовой, 104 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 22.10.1943 г. Похоронен: брат. мог. 34, с. Сошинивка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.
- Некрасов Константин Илларионович. Рядовой, п.п.06077. Погиб 15.07.1944 г. Похоронен: Верхнедвинский р-н Витебской обл., Беларусь.
- Некрасов Михаил Федотович, 1926 г.р. Рядовой. Погиб в 1944 г. Похоронен: Калининградская обл., Российская Федерация.
- Некрасов Алексей Иванович. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Некрасов Павел Васильевич, 1899 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Некрасов Павел Исаевич, 1915 г.р. Сержант, 235 зсп. Пропал без вести 10.09.1944 г.
- Некрасов Павел Фролович. Рядовой. Погиб 18.12.1942 г. на правом берегу р. Волги в Волгоградской обл.
- Некрасов Сергей Константинович. Рядовой. Погиб 3.04.1942 г. Похоронен: с. Лещинская Плата Солнцевского р-на Курской обл., Российская Федерация.
- Некрасов Яков Сидорович. Рядовой, п.п. 44607. Погиб 12.03.1944 г. Похоронен: с. Червоное Широковского р-на Днепропетровской обл.
- Немершин Иван Семенович. Рядовой, п.п 66431. Погиб 23.10.1943 г. Похоронен: г. Верховцево Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Памятник погибшим воинам в с. Староверовка

- Нефедов Василий Павлович, 1914 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.
Нефедов Александр Степанович, 1923 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.
Нефедов Алексей Степанович, 1922 г.р. Рядовой, 350 сд. Пропал без вести 23.03.1943 г.
Нечивилев Евдоким Яковлевич, 1899 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
Нечивилев Иван Евдокимович, 1925 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.
Нечивилев Федор Иванович. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.
Никифоров Иван Макарович, 1914 г.р. Рядовой. Погиб 22.11.1943 г. Похоронен: с. Калиновка Петровского р-на Кировоградской обл.
Никифоров Корней Егорович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести 1.12.1941 г.
Никифоров Макар Иванович, 1914 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 22.11.1943 г.. Похоронен: с. Малиновка Александрийского р-на Кировоградской обл.
Никулин Герасим Трофимович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.
Никулин Максим Трофимович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.
- Овчинников Павел Филиппович, 1912 г.р. Рядовой, 350 сд. Пропал без вести 14.03.1943 г.
Огарков Иосиф Демьянович, 1917 г.р. Рядовой. Умер от ран 2.05.1944 г. Похоронен: с. Степаша Кингисеппского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.
Огурцов Константин Павлович, 1911 г.р. Рядовой, 78 сп 71 сд. Пропал без вести в октябре 1941 г.
Олийник Андрей Панасович. Рядовой, 250 гв. сп. Погиб 8.02.1944 г. Похоронен: с. Бондарево Витебского р-на Витебской обл., Беларусь.
Онацкий Александр Кондратович, 1923 г.р. Рядовой. Пропал без вести в январе 1945 г.
Опальков Егор Семенович. Рядовой, п.п. 48751. Погиб 12.03.1944 г. Похоронен: Псковский р-н Псковской обл., Российская Федерация.
Опальков Иван Иванович, 1922 г.р. Рядовой, 150 отд. винниц. протитанк. д-н 20 гв. сд. Умер от ран 23.09.1942 г. Похоронен: брат. мог., с. Ельчино Зубцовского р-на Тверской обл., Российская Федерация.
Опальков Иван Савич, 1906 г.р. Мл. командир. Пропал без вести в октябре 1941 г.
Опальков Степан Калинович, 1909 г.р. Рядовой, п.п. 37360. Погиб 16.10.1943 г. Похоронен: с. Сусловка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.
Орлов Иван Федорович, 1909 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.
- Панарин Ефим Трофимович, 1904 г.р. Рядовой, 196 сд. Погиб 7.04.1944 г. Похоронен: с. Староселье Островского р-на Псковской обл., Российская Федерация.
Панасенко Александр Игнатович, 1922 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.
Панов Василий Ильич, 1924 г.р. Ст. сержант, 1057 сп. Умер от ран 4.04.1944 г. Похоронен: с. Водяное Петровского р-на Кировоградской обл.
Патраев Арсений Петрович, 1909 г.р. Рядовой, 350 сд. Пропал без вести 14.03.1943 г.
Пахомов Василий Леонтьевич, 1911 г.р. Рядовой, п.п. 2229. Пропал без вести в декабре 1942 г.
Пахомов Евдоким Емельянович, 1900 г.р. Рядовой, 147 зсп. Пропал без вести.
Пахомов Егор Васильевич, 1918 г.р. Сержант, 738 сп. Пропал без вести в декабре 1941 г.
Пахомов Иван Степанович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.
Пахомов Николай Евдокимович, 1923 г.р. Рядовой. Погиб в 1944 г. на Днестре.
Пахомов Николай Яковлевич, 1923 г.р. Рядовой, 1013 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 28.10.1943 г. Похоронен: с. Федоровка Петровского р-на Кировоградской обл.
Пахомов Александр Авсеньевич. Рядовой, п.п. 23704. Погиб 17.05.1942 г. Похоронен: с. Микольское Славянского р-на Донецкой обл..
Пахомов Самойло Владимирович, 1908 г.р. Рядовой, 977 сп 270 сд. Погиб 11.01.1942 г. Похоронен: Харьковская обл..

Пахомов Терентий Владимирович, 1911 г.р. Рядовой, 1216 сп 364 сд. Погиб 31.01.1944 г. Похоронен: вблизи с. Дерканы, Латвия.

Пахомов Трофим Николаевич, 1909 г.р. Рядовой, п.п. 963. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Пашков Василий Владимирович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Пензев Дмитрий Максимович, 1918 г.р. Рядовой, 36 отд. мотостр. разведроты 76 сд. Погиб 28.10.1942 г. Похоронен: Клетский р-н Волгоградская обл., Российская Федерация.

Переверзев Зиновий Яковлевич, 1911 г.р. Рядовой, 9 А. Погиб 22.09.1943 г. на территории Краснодарского края, Российская Федерация.

Переверзев Павел Трофимович, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Переверзев Петр Яковлевич. Рядовой, 992 сп 306 сд. Погиб 30.04.1944 г. Похоронен: с. Старое Село Витебского р-на Витебской обл., Беларусь.

Перков Григорий Федорович, 1902 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1943 г.

Перков Сергей Михайлович, 1900 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Перков Трофим Михайлович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Пилев Владимир Григорович, 1901 г.р. Рядовой. Погиб 17.01.1942 г. Похоронен: с. Максимовка Курской обл., Российская Федерация.

Пилев Михаил Владимирович, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести в июле 1941 г.

Пилев Алексей Степанович, 1921 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Пилев Павел Гаврилович, 1910 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Пикалов Федор Мартынович. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Пильгуй Захар Ильич, 1906 г.р. Рядовой, 1044 сп 123 сд. Пропал без вести 1.12.1941 г.

Плотников Никита Андреевич, 1915 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.

Погода Евгений Борисович, 1924 г.р. Рядовой, 230 зсп 56 А. Пропал без вести в октябре 1944 г.

Подгорный Иван Петрович. Рядовой, 5 гв. А. Пропал без вести 4.11.1944 г.

Попов Григорий Иванович, 1913 г.р. Лейтенант, 830 сп 238 сд. Погиб 15.07.1944 г. Похоронен: вблизи г. Скидселя Гродненской обл., Беларусь.

Попов Денис Иванович, 1905 г.р. Рядовой. Погиб 9.03.1943 г. Похоронен: Бельский р-н Тверской обл., Российская Федерация.

Попов Иван Андреевич, 1919 г.р. Рядовой, 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.

Попов Михаил Романович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Посылаев Дмитрий Ильич, 1921 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Посылаев Илья Павлович, 1901 г.р. Рядовой, 63 гв. сп 23 гв. сд. Погиб 14.08.1944 г. на территории Латвии.

Посылаев Алексей Денисович, 1909 г.р. Рядовой, 275 сп 270 сд. Погиб 25.12.1941 г. Похоронен: Изюмский р-н Харьковской обл.

Посылаев Алексей Стефанович, 1920 г.р. Рядовой. Умер 11.04.1944 в плену.

Посылаев Павел Павлович, 1909 г.р. Сержант, 238 гв. сп 81 гв. сд. Погиб 16.02.1944 г. Похоронен: с. Потварц, Венгрия.

Постников Афанасий Прохорович, 1911 г.р. Рядовой, 134 сп. Пропал без вести в августе 1941 г.

Постников Гаврил Кондратович, 1904 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Постников Иван Прохорович, 1918 г.р. Рядовой, 103 отд сбр. Погиб 14.01.1943 г. Похоронен: ст-ца Шапсугская Краснодарского края, Российская Федерация.

Проскурин Александр Романович, 1918 г.р. Ст. сержант, 28 отд. тп прорыва. Погиб 17.02.1944 г. Похоронен: с. Александровка Днепропетровской обл.

Протасов Николай Емельянович, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Протасов Наум Емельянович, 1925 г.р. Рядовой, 130 гв. сп 44 гв. сд. Погиб 2.08.1944 г. Похоронен: с. Теофиловка Белостокского р-на, Польша.

Протасов Алексей Емельянович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Пушкарь Василий Сергеевич. Рядовой. Пропал без вести в 1944 г.

Радивилов Григорий Антонович, 1906г.р. Рядовой. Погиб в ноябре 1941 г. под г. Москва, Российская Федерация.

Радивилов Сергей Леонтьевич, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в марте 1944 г.

Разумов Иван Миронович, 1917 г.р. Сержант. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Репринцев Василий Васильевич, 1922 г.р. Рядовой, 783 сп 229 сд. Пропал без вести в 1942 г.

Репринцев Василий Петрьевич. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Репринцев Владимир Федорович, 1918 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1945 г.

Репринцев Дмитрий Афанасьевич, 1914 г.р. Рядовой, п.п. 71728. Погиб 25.03.1944 г. Похоронен: с. Михайловка Рыбницкого р-на, Молдова.

Репринцев Дмитрий Семенович, 1919 г.р. Рядовой. Пропал без вести в январе 1945 г.

Репринцев Дмитрий Яковлевич. Рядовой. Пропал без вести в январе 1944 г.

Репринцев Захар Прокопович, 1897 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Репринцев Захар Тихонович. Рядовой. Погиб 4.05.1944 г. Похоронен: с. Парканы Слободзейского р-на, Молдова.

Репринцев Иван Егорович, 1906г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Репринцев Иван Никифорович, 1912 г.р. Рядовой, 36 сп 14 гв. сд. Погиб 25.10.1943г. Похоронен: с. Домоткань Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Репринцев Кирилл Николаевич, 1915 г.р. Погиб 30.12.1943 г. Похоронен: Городецкий р-н Витебской обл., Беларусь.

Репринцев Максим Федорович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести 1.11 1943 г.

Репринцев Матвей Иванович, 1926 г.р. Рядовой, 1080 сп 310 сд. Погиб 2.08.1944 г. Похоронен: ст. Лаймола, Карелия, Российская Федерация.

Репринцев Михаил Данилович, 1914 г.р. Рядовой, п.п. 63445. Пропал без вести в октябре 1944 г.

Репринцев Никифор Тихонович, 1908 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Репринцев Никифор Андреевич 1911 г.р. Красноармеец. Пленен 20.07.1942 г. Умер в плену 30.05.1943 г.

Репринцев Алексей Яковлевич, 1922 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1944 г.

Репринцев Павел Сергеевич. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Репринцев Парфен Максимович, 1914 г.р. Рядовой, п.п. 2022. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Репринцев Поликарп Кузьмич, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Репринцев Савелий Демидович, 1917 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1944 г.

Репринцев Семен Федорович, 1913 г.р. Рядовой, 133 сп 72 сд. Погиб 22.06.1944 г. Похоронен: с. Тарли, Карелия, Российская Федерация.

Репринцев Сидор Алексеевич, 1906 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Парасковья Ново-воложажского района.

Репринцев Сергей Митрофанович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести 2.02.1942 г.

Репринцев Федор Егорович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Репринцев Яков Тихонович. Рядовой, 21 гв. воз.-десант. сп 7 гв. воз.-десант. сд. Умер от ран в январе 1945 г. Похоронен: брат. мог. , с. Гант, Венгрия.

Ретунский Василий Федорович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1944 г.

Ретунский Сергей Куприянович, 1909 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Репкин Иван Калинович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Рыжов Егор Петрович, 1921 г.р. Рядовой, 36 гв. сп 14 гв. сд. Пропал без вести 4.09.1942 г. вблизи х. Калиновского Волгоградской обл.

Рымшин Захар Филиппович, 1914г.р. Рядовой, 57 отд. 6-н ВНОЗ. Пропал без вести в ноябре 1944 г.

Ровенский Андрей Семенович, 1922 г.р. Ст. лейтенант, 82 отд. ранцевый огнем. 6-н. Погиб в 1945 г. на территории Германии.

Ровенский Иван Григорьевич, 1919 г.р. Капитан, 1215 легкий артп 11 артд. Погиб 14.11.1943 г. Похоронен: с. Зоря Криворожского р-на Днепропетровской обл.

Ровенский Николай Иванович, 1921 г.р. Ст. лейтенант, 619 сп 203 сд. Погиб 19.08.1943 г. Похоронен: с. Богородичное Словянского р-на Донецкой обл.

Ровенский Петр Григорьевич, 1911 г.р. Рядовой. Погиб. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Ровенский Федор Сергеевич. Рядовой. Погиб. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Ровенский Спиридон Фёдорович 12.09.1916 г.р. Красноармеец. Пленен 11.07.1941 г. Умер в плену в апреле 1942 г.

Роговый Виктор Ефимович. Рядовой. Умер от ран в 1942 г. Похоронен: с. Белокозово Великолуцкого р-на Псковской обл., Российская Федерация.

Рогожников Иван Емельянович, 1923 г.р. Рядовой, 350 сд. Пропал без вести 25.03.1943 г.

Росляков Иван Денисович, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Росляков Иван Ефимович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1941 г.

Росляков Иван Никифорович, 1912 г.р. Рядовой, 350 сд. Пропал без вести 14.03.1943 г.

Росляков Иван Степанович. Рядовой. Пропал без вести в июле 1943 г.

Росляков Иван Яковлевич. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.

Росляков Алексей Васильевич, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести 10.10.1944 г.

Росляков Тарас Ефремович, 1909 г.р. Рядовой. Убит 3.03.1943 г. Похоронен: с. Парасковья Нововодолажского района.

Росляков Яков Степанович. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Рубник Кирилл Яковлевич. Рядовой, 1381 сп 96 сд. Погиб 11.11.1942 г. Похоронен: вблизи х. Беяевский Волгоградской обл., Российская Федерация.

Рудаков Захар Петрович, 1912 г.р. Рядовой. Умер от ран 17.04.1944 г. Похоронен: г. Бендеры, Молдова.

Рудаков Николай Карпович, 1922 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Рудаков Тимофей Карпович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Рудаченко Иван Карпович, 1904 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Рябуха Андрей Федорович, 1910 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 7.11.1943 г. Похоронен: с. Федоровка Петровского р-на Кировоградской обл.

Сабельников Афанасий Демидович, 1911 г.р. Рядовой. Погиб в 1941 г. на территории Смоленской обл., Российская Федерация.

Сабельников Афанасий Корнеевич, 1901 г.р. Рядовой, п.п. 77115. Погиб 8.05.1944 г. в Румынии.

Сабельников Влас Филиппович, 1908 г.р. Капитан, 1317 сп 202 сд. Погиб 22.08.1944 г.

Сабельников Григорий Сергеевич. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1945 г.

Сабельников Данил Демидович, 1907 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. в Смоленской обл., Российская Федерация.

Сабельников Данил Дмитриевич. Рядовой, 234 гв. сп. Погиб 17.07.1944 г. Похоронен: Ратневский р-н Волинской обл.

Сабельников Данил Леонтьевич, 1897 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Сабельников Дмитрий Васильевич, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Сабельников Дмитрий Федорович, 1925 г.р. Сержант, 25 сп 44 сд. Пропал без вести 5.01.1945 г.

Сабельников Ермолай Гордеевич, 1913 г.р. Сержант, 29 сп 8 гв. сд. Пропал без вести 3.07.1942 г.

Сабельников Иван Иванович, 1911 г.р. Рядовой, 736 сп 240 сд. Пропал без вести в 1943 г.

Сабельников Иван Михайлович, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1943 г.

Сабельников Иван Фролович. Рядовой. Пропал без вести 24.03.1942 г.

Сабельников Константин Михайлович, 1918 г.р. Сержант. Пропал без вести в мае 1943 г.

- Сабельников Никанор Карпович, 1896 г.р. Рядовой. Пропал без вести в январе 1944 г.
- Сабельников Павел Тимофеевич. Рядовой. Погиб 14.11 1942 г. в г. Сталинграде, Российская Федерация.
- Сабельников Петр Абрамович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.
- Сабельников Петр Назарович, 1923 г.р. Мл. сержант, 106 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 12.11 1943 г. Похоронен: с. Чечелевка Петровского р-на Кировоградской обл.
- Сабельников Петр Федорович, 1926 г.р. Ефрейтор, 15 мсб 2 сд. Погиб 17.02.1945 г. Похоронен: Калининградская обл., Российская Федерация.
- Сабельников Прокофий Макарович, 1913 г.р. Мл. лейтенант. Пропал без вести в 1943 г.
- Сабельников Самойло Васильевич. Рядовой. 289 гв. сп. Погиб 12.09.1944 г. Похоронен: с. Селец, Польша.
- Сабельников Сергей Иванович, 1918 г.р. Рядовой, 75 сп. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Сабельников Трофим Савельевич, 1909 г.р. Рядовой, 223 сп 53 сд. Пропал без вести 13.11 1944 г.
- Сабельников Федор Семенович, 1900 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Сабельников Яков Матвеевич, 1905 г.р. Рядовой, 849, сп 303 сд. Погиб 12.10.1943 г. Похоронен с. Бородаевка Днепропетровской обл.
- Сабельников Яков Филиппович, 1899 г.р. Рядовой. Умер от ран 22.07.1944 г. Похоронен: с. Жовица, Польша.
- Сабельников Яков Акимович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1941 г.
- Савенко Яков Павлович, 1898 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.
- Сажин Виктор Андреевич. Рядовой. Погиб 6.11.1941 г. Похоронен: с. Дубровка Ленинградская обл., Российская Федерация.
- Сапронов Василий Мефодиевич, 1912 г.р. Рядовой. Погиб в 1942 г. Похоронен: г. Великие Луки Псковской обл., Российская Федерация.
- Сапронов Влас Владимирович, 1907 г.р. Рядовой. Погиб 19.12.1942 г. Похоронен: с. Советское Калачовского р-на Волгоградской обл., Российская Федерация.
- Сапронов Иван Иванович, 1915 г.р. Капитан. Пропал без вести в р-не с. Олешан Острогожского р-на Воронежской обл., Российская Федерация.
- Сапронов Иван Константинович, 1922 г. Рядовой, 431 сп 52 сд. Погиб 4.08.1942 г. Похоронен: с. Кортузово Ржевского р-на Тверской обл., Российская Федерация.
- Сапронов Павел Семенович, 1905 г.р. Рядовой, 200 зсп. Пропал без вести 7.07.1942 г.
- Сапронов Филипп Константинович, 1919 г.р. Сержант. Пропал без вести в мае 1943 г.
- Сапронов Семен Данилович, 1904 г.р. Рядовой, 977 сп 270 сд. Погиб 7.10.1943 г. Похоронен: с. Калужино Днепропетровской обл.
- Сапронов Ефим Семенович, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1945 г.
- Сасин Денис Захарович, 1896 г.р. Рядовой, п.п. 51009. Умер от ран 8.11.1943 г. Похоронен: город. клад., г. Красноград Харьковской обл.
- Сафронов Федор Иванович, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.
- Светличный Дмитрий Сергеевич, 1914 г. Рядовой, 176 сд. Пропал без вести 8.08.1943 г.
- Селезнев Сергей Иванович, 1916 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.
- Селихов Игнат Егорович, 1908 г.р. Сержант, 180 зсп. Погиб в 1944 г.
- Селихов Иван Самойлович. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Селихов Иосиф Евсеевич, 1911 г.р. Рядовой, 2020 тп. Погиб в ноябре 1941 г. под г. Смоленском, Российская Федерация.
- Селихов Павел Ильич, 1920 г.р. Мл. лейтенант, 791 сп 135 сд. Пропал без вести 12.11 1943 г.
- Селихов Федор Елифанович, 1918 г.р. Рядовой, 48 сд. Погиб 6.01.1942 г. Похоронен: с. Наткалево Ломоносовского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.
- Семькин Василий Григорович, 1906 г.р. Рядовой. Погиб 30.09.1942 г. Похоронен: с. Шаумян Туапсинского р-на Краснодарского края, Российская Федерация.

Семыкин Егор Григорьевич, 1915 г. Сержант, п.п. 203. Пропал без вести без вести в мае 1943 г.

Семыкин Егор Семенович, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Семыкин Иван Сергеевич, 1912 г.р. Рядовой. Умер от ран 28.12.1944 г. Похоронен: городское клад., мог. 13, г. Капошвар, Венгрия.

Семыкин Павел Иванович, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Семыкин Федор Григорьевич, 1910 г.р. Рядовой, 1155 сп 343 сд. Пропал без вести 21.11.1941 г.

Семыкин Федор Никитович, 1905 г.р. Рядовой, 954 сп 194 сд. Погиб 3.09.1944 г. Похоронен: с. Гроиды Острув-Мазовецкого уезда, Польша.

Семченко Павел Игнатович. Ст. лейтенант. Пропал без вести в 1943 г.

Сендецкий Павел Николаевич, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Сендецкий Павел Наумович, 1909 г.р. Рядовой, 36 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 26.10.1943 г. Похоронен: с. Домоткань Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Сергиенко Андрей Николаевич, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Сергиенко Василий Дмитриевич, 1916 г.р. Рядовой, 126 гв. сп 41 гв. сд. Погиб 15.11.1943 г. Похоронен: с. Вершиновка Кировоградской обл.

Сергиенко Марк Семенович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в январе 1944 г.

Середин Василий Тимофеевич, 1924 г.р. Рядовой, 1180 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.

Серцов Андрей Петрович, 1907 г.р. Рядовой, 167 сп. Пропал без вести 29.10.1944 г.

Сигарев Константин Романович. Рядовой. Пропал без вести в марте 1944 г.

Сидоренко Дмитрий Иванович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Синица Константин Алексеевич, 1922 г.р. Рядовой, 887 сп 211 сд. Пропал без вести 9.03.1943 г.

Синица Свиридон Митрофанович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Синелиций Павел Никитович, 1899 г.р. Рядовой, 1155 сп 343 сд. Пропал без вести 1.07.1942 г.

Синелиций Филипп Прокопьевич. Рядовой, 115 гв. сп 38 гв. сд. Пропал без вести 18.01.1945 г.

Сильченко Иван Ананьевич, 1914 г.р. Рядовой, 36 гв. сп 14 гв. сд. Пропал без вести 8.10.1943 г.

Сокольников Андрей Иванович, 1920 г.р. Рядовой, 1178 сп 350 сд. Пропал без вести 17.03.1943 г.

Соляник Дмитрий Александрович, 1910 г.р. Рядовой. Пропал без вести в июле 1943 г.

Сотников Андрей Моисеевич, 1920 г.р. Рядовой. Погиб 28.08.1944 г. в Эстонии.

Сотников Антон Филиппович, 1911 г.р. Старшина роты, счетовод 18 А, п.п. 17220. Призван Староверовским РВК. Утонул 07.08.1942 г. при переправе через реку Лада. Похоронен: ст-ца Тенгинская Усть-Лабинского р-на Краснодарского края, Российская Федерация.

Сотников Афанасий Григорьевич, 1898 г.р. Рядовой, 92 сп 201 сд. Погиб 1.05.1944 г. Похоронен: с. Синимяе Кохтла-Ярвского р-на, Эстония.

Сотников Василий Семенович, 1926 г.р. Рядовой, 203 гв. сп 70 гв. сд. Погиб 15.01.1945 г. Похоронен: с. Глинник Кросненского р-на, Краковского воеводства Польша.

Сотников Василий Феоктистович, 1921 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Сотников Влас Иванович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1943 г.

Сотников Владимир Михайлович, 1910 г.р. Ст. лейтенант, 207 сп 76 сд. Погиб 13.05.1942 г. Похоронен: с. Архангельское Шебекинского р-на Белгородской обл., Российская Федерация.

Сотников Гаврил Иванович, 1918 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Сотников Галактион Порфирьевич, 1915 г.р. Рядовой, 53 А. Погиб 3.07.1944 г.

Сотников Григорий Ефимович. Красноармеец, пулеметчик. Призван в августе 1942 г. Староверовским РВК, Харьковской области. Пропал без вести в декабре 1942 г.

Сотников Григорий Никифорович, 1908 г.р. Красноармеец, стрелок. Призван 7.05.1941 г. Староверовским РВК, Харьковской области. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Сотников Григорий Федорович, 1922 г.р. Рядовой, п.п. 1747. Пропал без вести в мае 1943 г.

Сотников Даниил Никифорович. Лейтенант, 226 гауб. артп. Пропал без вести 23.07.1941 г. в районе ст. Локня.

Сотников Денис Гаврилович, 1926 г.р. Рядовой, 774 сп 222 сд. Погиб 26.06.1944 г. Похоронен: с. Бороденки Горещкого р-на Могилевской обл., Беларусь.

Сотников Ефим Галактионович, 1904 г.р. Рядовой, 38 сп. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Сотников Иван Антонович, 1907 г.р. Рядовой, 892 сп 121 сд. Погиб 21.08.1943 г. на территории Курской обл., Российская Федерация.

Сотников Иван Васильевич, 1910 г.р. Ефрейтор, сапер, 3-й механизированный корпус. Призван Алексеевским РВК, Харьковской области. Пропал без вести 8.08.1943 года в районе ст. Ковяги.

Сотников Иван Давидович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Сотников Иван Алексеевич. Рядовой. Пропал без вести в июле 1943 г.

Сотников Иван Исакович, 1918 г.р. Красноармеец, стрелок. Призван 25.07.1940 г. Староверовским РВК, Харьковской области. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Сотников Иван Онуфриевич, 1920 г.р. Рядовой, 992 сп. Погиб 23.11.1944г. Похоронен: воен. клад., г. Приекуле, Латвия.

Сотников Иван Филиппович, 1904 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1943 г.

Сотников Иван Федорович, 1912 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 29.09.1943 г. Похоронен: с. Кушнаривка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Сотников Илья Давидович. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Сотников Иосиф Васильевич, 1907 г.р. Рядовой, п.п. 655. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Сотников Кирилл Никифорович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Сотников Кирилл Романович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.

Сотников Лука Владимирович, 1915 г.р. Техник-интендант 2 р., розотдел 5 А. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Сотников Максим Григорович, 1906 г.р. Мл. лейтенант. Пропал без вести в августе 1941 г.

Сотников Матвей Павлович, 1914 г.р. Мл. сержант. Умер от ран 16.03.1942 г. Похоронен: с. Гетьмановка Шевченковского р-на Харьковской обл.

Сотников Митрофан Иванович. Рядовой, п.п. 83233. Умер от ран 24.12.1943 г. Похоронен с. Куйбышево Запорожской обл.

Сотников Михаил Ефремович, 1896 г.р. Рядовой, 36 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 26.01.1944 г. Похоронен с. Васильевка Кировоградской обл.

Сотников Михаил Александрович. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Сотников Моисей Иванович, 1895 г.р. Рядовой. Погиб 5.03.1943 г. Похоронен: с. Охочее Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Сотников Никифор Кондратьевич, 1913 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 29.09.1943 г. Похоронен с. Кушнаривка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Сотников Павел Антонович, 1925 г.р. Рядовой. Погиб 9.04.1945 г. Похоронен: с. Забава, Польша.

Сотников Павел Васильевич, 1901 г.р. Рядовой. Погиб в 1941 г. Похоронен: с. Берека Первомайского р-на Харьковской обл.

Сотников Павел Сергеевич, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Сотников Павел Тимофеевич, 1918 г.р. Сержант, окр. пулемет. б-н 45 сд. Погиб 4.10.1942 г. в г. Сталинграде, Российская Федерация.

Сотников Петр Антонович, 1916 г.р. Ст. сержант. Погиб 14.07.1943 г. Похоронен: с. Александровка Корочанского р-на Белгородская обл, Российская Федерация.

Сотников Петр Григорьевич, 1909 г.р. Рядовой. Погиб 29.09.1942 г. Похоронен: с. Орлово Волгоградской обл., Российская Федерация.

Сотников Петр Павлович, 1925 г.р. Рядовой, 350 сп 96 сд. Призван 25.04.1944 г. Староверовским РВК, Харьковской области. Убит 26.08.1944 года. Похоронен Эстонская ССР, Вольнский уезд, 1 км северо-восточнее хутора Ромашки.

Сотников Платон Владимирович, 1912 г.р. Политрук, 411 сд. Умер от ран 8.12.1941 г. Похоронен: с. Боровая Харьковской обл.

Сотников Савелий Артемович, 1900 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Сотников Савелий Иванович, 1924 г.р. Ефрейтор. 76-я стрелковая дивизия. Призван Плесецким РВК Архангельской области. Погиб 8.08.1943 г. в Знаменском районе Орловской области.

Сотников Семен Наумович, 1917 г.р. Сержант, 178 сп. Погиб 28.06.1944 г. Похоронен: с. Сорваш Виборгского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.

Сотников Сергей Митрофанович, 1926 г.р. Рядовой. 208 гв. сп 70 гв. сд. Погиб 24.01.1945 г. Похоронен: с. Бахаровице Краковского восвод., Польша.

Сотников Сергей Александрович, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в январе 1942 г.

Сотников Сергей Степанович, 1911 г.р. Рядовой, п.п. 51590. Пропал без вести в мае 1944 г.

Сотников Сергей Яковлевич, 1904 г.р. Рядовой, 1225 сп 369 сд. Умер от ран 9.09.1945 г. Похоронен: г. Ржев Тверской обл., Российская Федерация.

Сотников Фёдор Андреевич, 1915 г.р. Рядовой. Умер в плену.

Сотников Фёдор Гордеевич, 1922 г.р. Красноармеец, рядовой, 350 сд. Пропал без вести 14.03.1943 года.

Сотников Фёдор Хомыч, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Сотников Хома Федорович, 1901 г.р. Рядовой, п.п. 47842. Пропал без вести в 1943 г.

Сотников Яков Григорьевич, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести в марте 1945 г.

Сотников Яков Павлович, 1915 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Сотникова Евдокия Васильевич, 1923 г.р. Сержант, 47 отд. рота связи 244 див. Погибла 31.01.1943 г. Похоронена: г. Запорожье.

Сошинский Владимир Викторович, 1921 г.р. Ст. лейтенант, 61 мбр. Погиб 12.01.1943 г. Похоронен: с. Каменная Балка Орловского р-на Ростовской обл., Российская Федерация.

Старченко Иван Григорьевич. Рядовой. Погиб при бомбардировании санитарного поезда за 12 км от ст. Ахтуба, Астраханская обл., Российская Федерация.

Степаненко Иван Елисеевич, 1910 г.р. Рядовой, 124 сд. Погиб 3.09.1942 г. Похоронен: х. Хованский, Серафимовицкого р-на Волгоградской обл., Российская Федерация.

Степанов Константин Ефимович, 1918 г.р. Мл. сержант, 380 отд. зенит.-арт. д-н ПВО. Пропал без вести 1.05.1942 г.

Стрельников Иван Афанасьевич, 1922 г.р. Рядовой, 359 б-н Крымской части ПВО, ЧФ. Погиб 13.11.1941 г. Похоронен: г. Севастополь, Крым.

Строганов Петр Петрович, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести 28.07.1941 г.

Субачов Андрей Гаврилович, 1912 г.р. Сержант, 662 отд. рота возд. наблюдения, оповещения, связи. Пропал без вести 28.08.1941 г.

Субачов Василий Сергеевич, 1912 г.р. Рядовой, 27 отд. железн. б-н. Пропал без вести 11.08.1941 г.

Субачов Григорий Гаврилович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Субачов Илья Дмитриевич, 1922 г.р. Лейтенант. Пропал без вести в 1941 г.

Суббота Мусей Сергеевич, 1897 г.р. Рядовой, п.п. 34767. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Сургай Василий Маркович. Рядовой. Умер от ран 1.01.1944 г. в г. Саратове, Российская Федерация.

Сургай Дмитрий Спиридонович, 1918 г.р. Сержант, 150 сп. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Сургай Тимофей Маркович, 1912 г.р. Лейтенант, 386 горный инж.-сапб. Погиб 31.10.1944 г. Похоронен: клад., с. Пристлор, Словакия.

Сургай Трофим Маркович, 27.02.1905 г. Красноармеец. Пленен в Алуште 06.11.1941 г. Умер в плену 21.08.1942 г.

Суржик Леонтий Григорьевич, 1912 г.р. Рядовой, 175 гв. сп 58 гв. сд. Погиб 28.11.1943 г. Похоронен: брат. мог., с. Луганка Петровского р-на Кировоградской обл.

Сурков Иван Яковлевич, 1906 г.р. Рядовой 106 сп 36 гв. сд. Погиб 12.12.1943 г. Похоронен: клад., мог. 260, с. Белозерное Новгородкиевского р-на Кировоградской обл.

Сухин Филипп Прохорович, 1916 г.р. Рядовой, 543 сп 120 сд. Погиб 7.04.1944 г. Похоронен: с. Синимяе Кохтла-Ярвесского р-на, Эстония.

Сухин Игнат Григорьевич, 1911 г.р. Красноармеец, стрелок, призван Плесецким РВК, служил в 44 стрелковой дивизии. Убит в бою 27.06.1942 г., похоронен в 2 км от д. Велія.

Тарасенко Григорий Ульянович, 1914 г.р. Рядовой. Погиб 10.06.1943 г. Похоронен: с. Кушнарівка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Тарсуков Иван Терентьевич, 1896 г.р. Рядовой, 51 сп 93 сд. Погиб 14.03.1944 г. Похоронен: клад., мог. 263, с. Ингуло-Каменка Новгородкиевского р-на Кировоградской обл.

Тарсуков Пантелеймон Сергеевич, 1913 г.р. Мл. сержант 200 отд. б-н связи. Пропал без вести 4.07.1942 г.

Тарсуков Роман Терентьевич, 1908 г.р. Рядовой, п.п. 33556. Погиб 14.03.1944 г. Похоронен: с. Тарасовка Новгородкиевского р-на Кировоградской обл.

Тверитников Галактион Петрович, 1902 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1941 г.

Тверитников Егор Григорович, 1918 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Тверитников Иван Васильевич, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Тверитников Иван Никитович, 1918 г.р. Мл. сержант, п.п. 06036. Умер от ран 9.04.1944 г. Похоронен: брат. мог., с. Андреево-Иваново Роздильнянского р-на Одесской обл.

Тверитников Иван Алексеевич, 1913 г.р. Рядовой, 10 отд. б-н автоматчиков 57 А. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: в с. Староверовка.

Тверитников Иван Семенович, 1918 г.р. Красноармеец, 87 стрелкового полка. Пленен в Минске 01.07.1941 г. Умер в плену в ноябре 1941 г.

Тверитников Иван Яковлевич. Рядовой, 923 сп. Погиб 5.08.1942 г. Похоронен: Зубцовский р-н Тверской обл., Российская Федерация.

Тверитников Николай Павлович, 1911 г.р. Рядовой., 1243 сп 375 сд. Погиб 30.04.1945 г. Похоронен: с. Хохенау, Австрия.

Тверитников Михаил Васильевич, 1920 г.р. Рядовой. Пропал без вести в марте 1944 г.

Тверитников Михаил Григорьевич, 1919 г.р. Сержант, 106 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 28.10.1943 г. Похоронен: с. Федоровка Петровского р-на Кировоградской обл.

Тверитников Михаил Федорович, 1920 г.р. Рядовой, 200 зсп. Пропал без вести 10.12.1944 г.

Тверитников Алексей Васильевич, 1913 г.р. Рядовой, 108 сп. Погиб 7.12.1942 г. Похоронен с. Вельшецикола, Венгрия.

Тверитников Алексей Иванович, 1901 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1942 г.

Тверитников Павел Григорьевич. Рядовой, 68 сп. Умер от ран 18.09.1945 г. Похоронен: г. Ландсберг, Германия.

Тверитников Петр Николаевич, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Тверитников Сергей Феодосьевич, 1898 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Тверитников Сидор Андреевич, 1918 г.р. Рядовой. П Пропал без вести в июле 1941 г.

Тверитников Степан Павлович, 1915 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Пропал без вести 28.10.1943 г.

Тверитников Тихон Леонтьевич, 1916 г.р. Гв. старшина, п.п. 24556. Погиб 11.08.1944 г. Похоронен: г. Биржай, Литва.

Тверитников Федор Иванович, 1896 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.02.1944 г.

Тверитников Яков Евтихиевич, 1914 г.р. Рядовой, 107 сп. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Тиняков Василий Михайлович, 1915 г.р. Сержант. Пропал без вести в феврале 1943 г.

Тишинский Василий Иванович, 1926 г.р. Рядовой, 108 сп. Пропал без вести в марте 1944 г. на Днепре.

Тишинский Евдоким Фирсович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Тишинский Иван Фирсович, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Ткаченко Тимофей Кондратович, 1918 г.р. Рядовой. Пропал без вести 23.10.1941 г.

Толмачев Андрей Яковлевич, 1898 г.р. Рядовой, 108 стрелковая рота 43 сд. Погиб 4.03.1944 г. в р-не г. Нарвы, Эстония.

Толмачев Михаил Иванович, 1910 г.р. Сержант, 602 сп. Пропал без вести в мае 1943 г.

Толмачев Михаил Калинович, 1918 г.р. Рядовой. Погиб в 1941 г.

Толмачев Алексей Иванович, 1920 г.р. Рядовой. Погиб 24.02.1945 г.

Толмачев Алексей Максимович, 1926 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Толмачев Алексей Михайлович, 1911 г.р. Ст. сержант, 26 гауб. артп РГК. Погиб 24.02.1945 г.

Похоронен: Лиепайский р-н, Латвия.

Толмачев Терентий Тимофеевич, 1903 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Староверовка Ново-вололажского района

Толмачев Федор Тимофеевич, 1917 г.р. Сержант. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Толстой Иван Иванович. Пропал без вести в 1941 г.

Толстой Иван Павлович. Рядовой. Умер от ран 17.09.1941 г.

Толстой Михаил Максимович, 1905 г.р. Рядовой, 1045 сп. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Толстой Михаил Филиппович, 1912 г.р. Рядовой. Погиб 14.05.1942 г. у г. Керчи, Крым.

Толстой Емельян Максимович, 1904 г.р. Курсант, 353 сд. Погиб 17.07.1942 г. Похоронен: сел. Азаровка Лутугинского р-на Луганской обл.

Толстой Софрон Феодосиевич, 1901 г.р. Рядовой, 36 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 10.10.1943 г. Похоронен с. Кушнаревка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Травкин Денис Савельевич, 1915 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Парасковья Ново-вололажского района.

Памятник погибшим воинам в с. Староверовка

- Травкин Илья Григорьевич, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в июле 1941 г.
- Трунов Денис Авксентьевич, 1900 г.р. Рядовой, 46 А. Погиб 30.10.1944 г. Похоронен: г. Кечкемет, Венгрия.
- Трунов Лазарь Моисеевич, 1914 г.р. Лейтенант, 296 гауб. артп. Погиб 30.11.1942 г. Похоронен: с. Арестово Сычовского р-на Волгоградской обл., Российская Федерация.
- Трунов Мирон Авксентьевич, 1918 г.р. Сержант, 353 сд. Погиб 23.10.1942 г. Похоронен: Шель Островского, Шаумянского района Краснодарский край, Российская Федерация.
- Трунов Алексей Иванович, 1923 г.р. Ст. сержант, 13 сбр. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Трунов Потап Кондратович, 1901 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.
- Тюник Федор Константинович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.
- Тюмаков Александр Семенович, 1918 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.
- Умрихин Антон Иванович, 1908 г.р. Рядовой, 13 сд. Погиб в 1943 г. на Днестре.
- Умрихин Поликарп Иванович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.
- Умрихин Тихон Поликарпович, 1924 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.
- Фалеев Моисей Владимирович. 433 арм. ветлазарет. Пропал без вести 24.08.1944 г.
- Фалеев Алексей Владимирович, 1906 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.
- Фалеев Филипп Васильевич, 1914 г.р. Рядовой, 429 сп 52 сд. Погиб 14.09.1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.
- Фарафонов Андрей Владимирович, 1909 г.р. Рядовой, 27 А. Погиб в феврале 1945 г. Похоронен: с. Бегинце, Чехия.
- Фарафонов Иван Иванович, 1906 г.р. Рядовой, 147 сп. Пропал без вести 25.08.1941 г.
- Фарафонов Мефодий Тихонович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.
- Фарафонов Алексей Тихонович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.
- Фарафонов Сергей Никифорович (Никитович). Рядовой. Пропал без вести 18.07.1941 г.
- Филиппский Василий Семенович, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в августе 1941 г.
- Филиппский Гаврил Миронович, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1944 г.
- Филиппский Иван Артемович, 1911 г.р. Лейтенант, 383 сп 121 сд. Погиб 3.11.1942 г.
- Филиппский Иван Иванович. Рядовой, 333 сп 6 сд. Погиб 27.03.1945 г. Похоронен: с. Дубрава, Чехия.
- Филиппский Иван Федорович, 1919 г.р. Старшина, 321 сп 15 сд. Погиб 23.10.1943 г. Похоронен: с. Красный Рог Добрушского р-на Гомельской обл., Беларусь.
- Филиппский Илья Иванович, 1918 г.р. Лейтенант, 20 сп 37 сд. Умер от ран 13.02.1944 г. Похоронен: брат. мог., Воронежская обл., Российская Федерация.
- Филиппский Алексей Герасимович, 1910 г.р. Сержант. Пропал без вести в мае 1943 г.
- Филиппский Алексей Самойлович, 1907 г.р. Рядовой, 214 гв. сп 73 гв. сд. Погиб 9.03.1944 г. Похоронен: с. Варваровка Петровского р-на Кировоградской обл.
- Филиппский Петр Семенович, 1909 г.р. Рядовой, п.п. 655. Пропал без вести в 1943 г.
- Филиппский Сергей Сергеевич, 1919 г.р. Сержант. Пропал без вести в июне 1941 г.
- Филиппский Федор Иванович, 1909 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1941 г.
- Харапонов Андрей Владимирович, 1903 г.р. Рядовой, 27 А. Погиб в феврале 1945 г. Похоронен: с. Бегонце, Чехия.
- Харапонов Андрей Акимович, 1908 г.р. Рядовой, 698 сп. Пропал без вести в ноябре 1941 г.
- Харапонов Дмитрий Гаврилович, 1906 г. Рядовой, 32 сп. Погиб 29.03.1945 г. Похоронен: с. Кудиш, Венгрия.
- Харапонов Карп Владимирович, 1914 г.р. Погиб 15.10.1943 г. Похоронен: с. Кушнаревка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Харапонов Алексей Никитович, 1918 г.р. Сержант. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Харапонов Семен Лукич. Рядовой. Пропал без вести в 1941 г.

Цинский Алексей Терентьевич, 1911 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Цуканов Егор Кириллович, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Цуканов Никифор Петрович. Ст. сержант. Погиб 1.02.1942 г. Похоронен: Балаклеяский р-н, Харьковская обл.

Цуканов Александр Николаевич. Рядовой. Пропал без вести 26.08.1944 г.

Цуканов Пантелеймон Кириллович, 1902 г.р. Рядовой, 125 сп 6 сд. Погиб 19.01.1945 г. Похоронен с. Куново-Теплицы, Чехия.

Цуканов Петр Кириллович, 1913 г.р. Рядовой. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Чабан Иван Панасович, 1921 г.р. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Чабан Лаврентий Гаврилович. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 5.01.1944 г.

Чабан Марк Гаврилович, 1898 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 5.01.1944 г.

Чабан Тимофей Гаврилович, 1903 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 5.01.1944 г.

Черников Иван Николаевич, 1925 г.р. Мл. сержант, 1 гв. мк 1 бр. Умер от ран 1.04.1945 г. Похоронен: г. Веспрем, Венгрия.

Чернов Архип Филиппович. Рядовой. Пропал без вести в марте 1944 г.

Чернов Владимир Тимофеевич. Старшина, п.п. 69702. Умер от ран 12.12.1943 г. Похоронен: г. Тамань Темрюцкого р-на Краснодарского края, Российская Федерация.

Чернов Григорий Иванович, 1923 г.р. Рядовой. Пропал без вести в августе 1943 г.

Чернов Григорий Ларионович. Лейтенант. Пропал без вести в 1943 г.

Чернов Иван Иванович, 1907 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. в г. Сталинграде, Российская Федерация.

Чернов Иван Никитович, 1920 г.р. Рядовой, 286 сп 94 сд. Пропал без вести 23.07.1943 г.

Чернов Ларион Филиппович, 1908 г.р. Ст. лейтенант, 781 сп 124 сд. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Чернов Лука Дорофеевич, 1912 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 11.10.1943 г. Похоронен: с. Кушнаревка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Чернов Николай Ларионович, 1915 г.р. Лейтенант, п.п. 51080. Погиб 12.10.1944 г. Похоронен: г. Кировоград.

Чернов Алексей Ионович, 1923 г.р. Старшина. Пропал без вести в марте 1944 г.

Чернов Павел Семенович, 1925 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 16.09.1944 г.

Чеснаков Иван Леонтьевич. Рядовой. Пропал без вести 4.02.1943 г.

Чеснаков Федор Епифанович. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

Чеснаков Федор Леонтьевич, 1912 г.р. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1944 г.

Чиркин Афанасий Иванович, 1901 г.р. Рядовой, п.п. 78132. Погиб 26.10.1943 г.

Чиркин Григорий Прохорович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Чиркин Иван Кириллович, 1915 г.р. Рядовой, 68 мсб 3 гв. ск. Погиб 13.08.1942 г. Похоронен: с. Октябрьское Краснодарского края, Российская Федерация.

Чиркин Карп Герасимович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести 18.09.1941 г.

Чиркин Карп Денисович. Рядовой. Пропал без вести 1.09.1941 г.

Чиркин Кирилл Прокопьевич, 1904 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Чиркин Кондрат Петрович, 1906 г.р. Рядовой. Умер от ран в марте 1943 г.

Чиркин Константин Иванович, 1908 г.р. Рядовой. Погиб в 1943 г. Похоронен: с. Староверовка Нововодолажского р-на Харьковской обл.

Чиркин Михаил Кириллович. Рядовой, 212 сп. Погиб 19.01.1945 г. Похоронен: с. Рудки Люблинского воевод., Польша.

Чиркин Сергей Кириллович. Лейтенант. Погиб 13.12.1941 г. Похоронен: вблизи г. Севастополя, Крым.

Черный Василий Тихонович, 1918 г.р. Рядовой, 186 гв. сп 62 гв. сд. Погиб 21.07.1943 г. Похоронен: вблизи с. Андреевки Изюмского р-на Харьковской обл.

Черный Иван Леонтьевич. Рядовой, 153 сп 10 сд 5 уд. А. Пропал без вести 21.04.1945 г. в р-не с. Врешен.

Чуглазов Иван Данилович, 1924 г.р. Рядовой. Погиб 24.08.1944 г.

Чуглазов Пантелеймон Федорович. Рядовой. Пропал без вести в феврале 1943 г.

Чунихин Дмитрий Иванович, 1913 г.р. Рядовой, 106 сп. Умер от болезни 10.12.1943 г. Похоронен: ст. Основа, г. Харьков.

Чунихин Федор Маркович, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести в апреле 1944 г.

Чупандин Михаил Савельевич. Рядовой. Пропал без вести в декабре 1943 г.

Чупандин Петр Иванович, 1911 г.р. Лейтенант, 218 сп 80 сд. Пропал без вести в сентябре 1941 г.

Чупандин Прокопий Федорович, 1919 г.р. Рядовой, 38 гв. сп. 14 гв. сд. Погиб 4.05.1944 г. Похоронен: с. Пугачени Новоаненского р-на, Молдова.

Чупандин Федор Григорович, 1902 г.р. Рядовой. Погиб 11.11.1943 г. в Полтавской обл.

Чупандин Феодосий Епифанович, 1917 г.р. Рядовой, 187 сп 72 сд. Погиб 23.06.1944 г. Похоронен: г. Выборг Ленинградской обл., Российская Федерация.

Чупандин Феодосий Степанович, 1917 г.р. Рядовой, 160 сп 224 сд. Погиб 22.02.1944 г. Похоронен: с. Каменье Ленинградская обл., Российская Федерация.

Шаламов Василий Федорович, 1922 г.р. Лейтенант, 19 мбр. Умер от ран 3.08.1944 г. Похоронен: г. Слуцк Минской обл., Беларусь.

Шалимов Игнат Васильевич, 1907 г.р. Рядовой, 38 гв. сп 14 гв. сд. Погиб 10.10.1943 г. Похоронен: с. Кушнаревка Верхнеднепровского р-на Днепропетровской обл.

Шалимов Иван Данилович, 1921 г.р. Ст. лейтенант, 503 минп. Погиб 24.08.1943 г. Похоронен: с. Хандрово Кировского р-на Ленинградской обл., Российская Федерация.

Шалимов (Шаламов) Илья Филиппович, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1941 г.

Шалимов Кирилл Кондратович. Рядовой. Пропал без вести в 1942 г.

Шалимов Николай Прокопиевич, 1903 г.р. Рядовой. Пропал без вести в мае 1943 г.

Шалимов Алексей Федорович. Рядовой. Пропал без вести в марте 1944 г.

Шаманский Владимир Иванович, 1922 г.р. Рядовой, 116 гв. сп 40 гв. сд. Погиб 18.08.1942 г. Похоронен: с. Шахин Волгоградской обл., Российская Федерация.

Шатерник Андрей Николаевич, 1914 г.р. Рядовой, 278 сд. Пропал без вести 14.07.1942 г.

Шахов Иван Иванович, 1918 г.р. Рядовой, 42 А. Погиб 21.04.1943 г.

Шахов Иван Миронович, 1925 г.р. Рядовой. Пропал без вести в 1945 г.

Шахов Никита Гаврилович, 1906 г.р. Рядовой, 807 сп. Умер от ран 18.09.1943 г. Похоронен: пгт. Уразово Валуйского р-на Белгородской обл., Российская Федерация.

Шахов Мирон Филиппович, 1901 г.р. Рядовой. Погиб 3.03.1943 г. Похоронен: с. Лозовая Харьковской обл.

Шельдешов Иван Филимонович, 1906 г.р. Рядовой. Умер от ран 21.03.1945 г. Похоронен: Новгородское клад., мог. 15, г. Днепропетровск.

Шельдышов Иван Филимонович, 1906 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 26 гв. сд. Погиб 12.11.1943 г. Похоронен: с. Чечелеевка Петровского р-на Кировоградской обл.

Шептуха Семен Акимович, 1905 г.р. Рядовой. Пропал без вести в октябре 1944 г.

Шуклинов Никифор Ильич, 1907 г.р. Сержант. Пропал без вести 18.09.1941 г.

Шулико Никифор Кузьмич, 1907 г.р. Рядовой. Пропал без вести 18.09.1943 г.

Шумаков Семен Давидович, 1907 г.р. Рядовой, 57 А. Пропал без вести 22.01.1944 г.

Шумов Никита Демьянович, 1901 г.р. Рядовой, 218 сд. Пропал без вести 26.11.1941 г.

Ягодкин Дмитрий Макарович, 1912 г.р. Рядовой, 69 сп. Пропал без вести в мае 1943 г.

Ягодкин Иван Сергеевич, 1904 г.р. Рядовой, 880 сп 189 сд. Погиб 18.09.1944 г. Похоронен: с. Хельме Валгаского р-на, Эстония.

Ягодкин Леонид Степанович. Рядовой. Пропал без вести в 1943 г.

Ягодкин Николай Макарович, 1918 г.р. Рядовой, 106 гв. сп 36 гв. сд. Погиб 28.10.1943 г. Похоронен: с. Федоровка Петровского р-на Кировоградской обл.

Ягодкин Алексей Иванович, 1918 г.р. Рядовой, 102 сп. Пропал без вести в 1944 г.

Ягодкин Алексей Степанович. Рядовой, п.п. 44734. Умер от ран 24.01.1944 г. Похоронен: Кировоградская обл.

Ягодкин Федор Трофимович, 1911 г.р. Рядовой, 303 сд. Погиб 7.03.1944 г. Похоронен: с. Поповка Звенигородского р-на Черкасской обл.

Яхонтов Ларион Артемович, 1914 г.р. Рядовой. Пропал без вести в ноябре 1943 г.

УДК 94 (477.54)
ББК 63.3 (4 Укр. – 4 Хар.)
П 18

ISBN 978-966-2556-39-1

Андрей Фёдорович Парамонов

**Историко-статистическое описание с. Староверовка
Константиноградского уезда Полтавской губернии**

Російською мовою

Відповідальний за випуск – Андрій Парамонов
Набор – Ірина Іванцова, Світлана Мирошніченко, Ірина Андрєєва
Дизайн – Олег Панченко
Верстка – Андрій Яхно

Підписано до друку 29 квітня 2011 р. Формат 60×84/8. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура BodoniSevITS. Умов. друк. арк.31,5 Наклад 200 прим.

Видавництво «Харківський приватний музей міської садиби»
Україна, 61002, м. Харків, вул. Мироносицька 43, оф.204.
Тел. (057) 756-79-50
E-mail: paf69@mail.ru
<http://ysadba.rider.com.ua>
<http://fotograf.rider.com.ua>
<http://otkudarodom.com.ua>

Свідоцтво про державну реєстрацію: серія ДК №3879 від 14 вересня 2010 р.